

BIBLIA

SAU

SFÎNTA SCRIPTURĂ

TIPĂRITĂ SUB ÎNDRUMAREA ȘI CU PURTAREA
DE GRIJĂ A PREA FERICITULUI PĂRINTE

† JUSTINIAN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

CU APROBAREA SFÎNTULUI SINOD

BUCUREȘTI
INSTITUTUL BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
1968

SFÎNTA EVANGHELIE CEA DUPĂ MATEI

CAP. 1

*Cartea neamului lui Iisus Hristos,
zămislirea, numele și nașterea.*

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda și pe frații lui.

3. Iuda a născut pe Fares și pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;

4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;

5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Obed, din Rut; Obed a născut pe Iesei;

6. Iesei a născut pe David regele; regele David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

7. Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;

8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;

9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;

10. Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;

11. Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui, la strămutarea în Babilon;

12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;

13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;

14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;

15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;

16. Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care s-a născut Iisus, ce se cheamă Hristos.

17. Așadar, peste tot, de la Avraam pînă la David sînt paisprezece neamuri; de la David pînă la strămutarea în Babilon sînt paisprezece neamuri, și de la strămutarea în Babilon pînă la Hristos sînt paisprezece neamuri.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Maria, mama lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat avînd în pîntece de la Duhul Sfînt.

19. Iosif, logodnicul ei, drept fiind și nevrînd s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.

20. Și cugetînd el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfînt.

Cap. 1.— (1) 2 Paral. 17, 11. Luc. 3, 24. Rom. 9, 5. (2) Fac. 21, 2-3; 25, 26; 26, 19; 29, 35. (3) Fac. 38, 27, 30; 46, 12. Rut 4, 18. 1 Paral. 2, 4, 5, 9. (5) Iosua 6, 24. Rut 2, 3; 4, 17. 21. 1 Paral. 2, 11-12. (6) Fac. 17, 6, 16. 1 Reg. 17, 12. 2 Reg. 12, 24. 1 Paral. 2, 15. (7) 3 Reg. 11, 43; 14, 31; 15, 8. 1 Paral. 3, 10. (9)

4 Reg. 15, 7, 38; 16, 20. (10) 4 Reg. 20, 20. 1 Paral. 3, 13. (11) 4 Reg. 23, 34; 24, 6. 1 Paral. 3, 16. 2 Paral. 36, 4. (12) 4 Reg. 24, 6, 1 Paral. 3, 17, 2 Paral. 36, 8. 1 Ezd. 3, 2; 5, 2. (18) Luc. 1, 27, 34-35; 2, 5. (19) Num. 5, 12-31. Deut. 24, 1-5 (20) Luc. 1, 35.

21. Ea va naște Fiu și vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mîntui poporul Său de păcate.

22. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:

23. Iată, Fecioara va avea în pîntece și va naște Fiu și vor chema numele lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu.

24. Deșteptîndu-se din somn, Iosif a făcut așa precum i-a poruncit ingerul Domnului și a luat la el pe logodnica sa.

25. Și fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, căruia i-a pus numele Iisus.

CAP. 2

Magii de la Răsărit. Fuga în Egipt. Irod ucide pruncii. Întoarcerea din Egipt și așezarea în Nazaret.

1. Iar dacă s-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebînd:

2. Unde este regele Iudeilor, cel ce s-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui.

3. Și auzind, regele Irod s-a tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el.

4. Și adunînd pe toți arhiereii și cărturarilor poporului, i-a întrebat: Unde este să se nască Hristos?

5. Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că așa este scris de proorocul:

6. Știu, Betleeme, pămîntul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul care va paște pe poporul meu Israel.

7. Atunci Irod a chemat în ascuns pe magi și a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.

8. Și trimițîndu-i la Betleem, le-a zis: Mergeți și cercetați cu de-a-mînă despre Prunc și, dacă îl veți afla, vestiți-mi și mie, ca, venind și eu, să mă închin Lui.

9. Iar ei, ascultînd pe regele, au plecat și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, pînă ce a venit și a stat deasupra, unde era Prunc.

10. Și văzînd ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrînd în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și căzînd la pămînt, s-au închinat Lui și deschizînd vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămîie și smirnă.

12. Iar luînd înștiințare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.

13. După plecarea magilor, iată ingerul Domnului se arătă în vis lui Iosif, zicînd: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo pînă ce-ți voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-l ucidă.

14. Și Iosif, sculîndu-se, a luat, noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt.

15. Și au stat acolo pînă la moartea lui Irod; ca să se împlinească cuvîntul spus de Domnul, prin proorocul: Din Egipt am chemat pe Fiul Meu.

16. Iar cînd Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a miniat foarte și, trimițînd a ucis pe toți pruncii care erau în Betleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai în jos, după timpul pe care îl aflate de la magi.

17. Atunci s-a împlinit cuvîntul spus de Ieremia proorocul:

18. Glas în Rama s-a auzit, plîngere și tînguire multă; Rahela plîngea pe fiii săi și nu voia să se mîngîie, pentru că nu mai sînt.

19. După moartea lui Irod, iată că ingerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif, în Egipt.

20. Și i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama lui și mergi în pămîntul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia viața Pruncului.

21. Iosif, sculîndu-se, a luat Pruncul și pe mama lui și a venit în pămîntul lui Israel.

22. Și auzind că domnește Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo și, luînd poruncă în vis, s-a dus în părțile Galileii.

23. Și a venit și a locuit în orașul numit Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean se va chema.

42. Apoc. 2, 27. (11) Pild. 18, 16. Is. 60, 6. Luc. 2, 16-17. (15) Num. 24, 8. Os. 11, 1. (18) Ier. 31, 15. (20) Ier. 4, 19. (22) Luc. 2, 39. (23) Jud. 13, 5. Ioan 1, 45.

(21) Is. 49, 1. Luc. 1, 31-33. Fapt. 4, 12; 5, 31; 13, 23, 38-39. 1 Ioan 2, 2. Rom. 3, 24. (23) Is. 7, 14. Luc. 1, 31. (25) Luc. 1, 31; 2, 7, 21. Cap. 2.-(1) Luc. 2, 4-8. (2) Num. 24, 17. Is. 60, 3. Luc. 2, 11. (6) Fac. 49, 10. Mih. 5, 1. Ioan 7,

CAP. 3

Ioan Botezătorul. Botezul lui Iisus.

1. În zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii,

2. Spunînd: Pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor.

3. El este acela despre care a zis proorocul Isaia: Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Iar Ioan avea îmbrăcămîntea lui din păr de cămilă, și cingătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana lui era lăcuste și miere sălbatică.

5. Atunci a ieșit la el Ierusalimul și toată Iudeea și toată împrejurimea Iordanului.

6. Și se botezau de către el în riul Iordan, mărturisindu-și păcatele.

7. Dar văzînd Ioan pe mulți din farisei și saducheii venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat că veți scăpa de minia ce va să fie?

8. Faceți deci roade vrednice de pocăință.

9. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: Părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.

10. Acum secură stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

11. Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decît mine; lui nu sînt vrednic să-i duc încălțămîntea; Acesta vă va boteza cu Duh Sfînt și cu foc.

12. El are lopata în mînă și va curăța aria sa și va aduna grîul în jitniță, iar pleava o va arde cu foc nestins.

13. În acest timp a venit Iisus din Galileea, la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de către el.

Cap. 3.-(1) Marc. 1, 4. Luc. 1, 80; 3, 2-3. Ioan 1, 6, 28. Fapt. 13, 24. (2) Iez. 18, 30. Mat. 4, 17; 10, 7. Marc. 1, 15. (3) Is. 40, 3. Marc. 1, 3. Luc. 1, 76; 3, 4. Ioan 1, 23. (4) 4 Reg. 1, 8. Zah. 13, 4. Marc. 1, 6. (5) Marc. 1, 5. (6) Marc. 1, 5. Fapt. 19, 4, 18. (7) Mat. 12, 34; 23, 33. Luc. 3, 7. (8) Luc. 3, 8. (9) Ioan 8, 33, 37-39. Fapt. 13, 26. Rom. 4, 1-16. (10) Mat. 7, 19. Luc. 3, 9. (11) Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15-16, 26-27. (12) Fapt. 1, 5; 2, 11, 16; 19, 4. (13) Mal. 3, 3, 19. Luc. 3, 17. (14) Marc. 1, 9. Luc. 3, 21. (15) Is. 11, 2. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21-22.

14. Ioan însă îl oprea, zicînd: Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?

15. Și răspunzînd, Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat.

16. Iar botezîndu-se Iisus, îndată ce a ieșit din apă, iată cerurile i s-au deschis, și el a văzut Duhul lui Dumnezeu, pogorîndu-se ca un porumbel și venind peste El.

17. Și iată glas din ceruri care a zis: Acesta este Fiul Meu cel iubit intru care am binevoit.

CAP. 4

Iisus este ispitit de diavolul. Începutul propovăduirii: cheamă pe cei dinții ucenici și vindecă tot felul de bolnavi.

1. Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispitit de către diavolul.

2. Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă aflîmînzit.

3. Cîi apropiîndu-se, ispititorul a zis către El. De ești Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pîini.

4. Iar El, răspunzînd, a zis: Scris este: Nu numai cu pîine va trăi omul, ci cu tot cuvîntul care iese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci diavolul L-a dus în sfînta cetate, L-a pus pe aripa templului,

6. Și i-a zis: Dacă Tu ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos, că scris este: ingerilor Săi va porunci pentru Tine și te vor ridica pe mîini, ca nu cumva să izbești de piatră piciorul Tău.

7. Iisus i-a răspuns: Iarăși este scris: Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău.

8. Din nou diavolul l-a dus pe un munte foarte înalt și l-a arătat toate împărățiile lumii și slava lor.

9. Și i-a zis Lui: Acestea toate Ți le voi da Ție, dacă vei cădea înaintea mea și mi Țe vei închina.

Ioan 1, 32-33. (17) Ps. 2, 6. Mat. 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 5, 37, 2. Petr. 1, 17. 1 Ioan 5, 7-9. Ef. 1, 6. Col. 1, 13. Cap. 4.-(1) Jud. 13, 24. Iez. 3, 14. Sir. 2, 1. Marc. 1, 12. Luc. 4, 1. (2) Iez. 34, 28. 3 Reg. 19, 8. Marc. 1, 13. Luc. 4, 2. (3) Luc. 4, 3. (4) Deut. 8, 3. Intep. 16, 26. Luc. 4, 4. (5) Iez. 8, 3; 11, 1; 43, 5. Luc. 4, 9. (6) 1 Reg. 7, 3. Ps. 70, 3; 90, 11-12. Luc. 4, 9-11. (7) Deut. 6, 16. Luc. 4, 12. (8) Iez. 40, 2. Luc. 4, 5. (9) Dan. 3, 5. Luc. 4, 6-7. (10) Deut. 6, 13; 10, 20. Iosua 24, 14. Luc. 4, 8.

10. Atunci Iisus i-a zis: Mergi inapoia Mea, satano, căci scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini și Lui singur să-I slujești.

11. Atunci I-a lăsat diavolul și iată ingerii, venind la El, îi slujeau.

12. Și Iisus, auzind că Ioan a fost intermnițat, a plecat în Galileea.

13. Și părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon și Neftalim,

14. Ca să se împlinească ce s-a zis prin Isaia proorocul care zice:

15. Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftalim spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;

16. Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină și celor ce ședea în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit.

17. De atunci a început Iisus să propovăduiască și să spună: Pocățiți-vă, căci s-a apropiat împărăția cerurilor.

18. Pe cînd umbla pe lângă marea Galileii, a văzut doi frați, pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari.

19. Și le-a zis: Veniți după mine și vă voi face pescari de oameni.

20. Iar ei, îndată lăsînd mrejele, au mers după el.

21. De acolo, mergînd mai departe, a văzut alți doi frați, pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregîndu-și mrejele și i-a chemat.

22. Iar ei îndată, lăsînd corabia și pe tatăl lor, au mers după El.

23. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățînd în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor.

24. Și s-a dus vestea despre El în toată Siria, și aduceau la El pe toți cei ce se aflau în suferințe, fiind cu-prinși de multe feluri de boli și de

chinuri, pe demonizați, pe lunatici, pe slăbănogi, și El îi vindeca.

25. Și mulțimi multe mergeau după El, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan.

CAP. 5

Predica de pe munte. Fericițiile. Ade-vărata împlinire a Legii.

1. Văzînd mulțimile, Iisus s-a suit în munte, așezut și ucenicii lui au venit la el.

2. Și deschizîndu-și gura, îi învăța zicînd:

3. Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.

4. Fericiți cei ce plîng, că aceia se vor mîngia.

5. Fericiți cei blînzi, că accia vor moșteni pământul.

6. Fericiți cei ce flămînzesc și înse-tează de dreptate, că aceia se vor satura.

7. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi voi cînd vă vor ocări și vă vor prigoni și vor zice tot cuvîntul rău împotriva voastră, mințind din pricina Mea.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că așa au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi.

13. Voi sînteți sarea pământului; dacă sarea se va strica, cu ce se va sara? De nimic nu mai e bună decît să fie aruncată afară și călcată cu picioarele de oameni.

14. Voi sînteți lumina lumii; nu poate cetea să se ascundă, cînd stă deasupra muntelui.

15. Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, încît să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc.

18. Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă din Lege nu va trece, pînă ce se vor face toate.

19. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici, și va învăța așa pe oameni, foarte mic se va chema în împărăția cerurilor; iar cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor.

20. Căci zic vouă: Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decît a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor.

21. Ați auzit că s-a zis celor de demult: Să nu ucizi; iar cine va ucide, vrednic va fi de osîndă.

22. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se minie pe fratele său vrednic va fi de osîndă; și cine va zice fratelui său: racă, vrednic va fi de judecata sinedriului; iar cine-i va zice: nebulule, vrednic va fi de gheena focului.

23. Deci, dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi întîi și împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul tău.

25. Împacă-te cu pirișul tău degrabă, pînă ești cu el pe cale, ca nu cumva pirișul să te dea judecătorului, și judecătorul slujitorului și să fii aruncat în temniță.

26. Adevărat grăiesc ție: Nu vei ieși de acolo, pînă ce nu vei fi dat cel de pe urmă ban.

27. Ați auzit că s-a zis celor de demult: Să nu săvîrșești adulter.

28. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se uită la femeie, poftind-o, a și săvîrșit adulter cu ea în inima lui.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l și aruncă-l de la tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădularele tale, decît tot trupul tău să fie aruncat în gheena.

30. Și dacă mîna ta cea dreaptă te smintește pe tine, taie-o și o aruncă de la tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădularele tale, decît tot trupul tău să fie aruncat în gheena.

31. S-a zis iarăși: Cine va lăsa pe femeia sa, să-i dea carte de despărțire.

32. Eu însă vă spun vouă: Că oricine va lăsa pe femeia sa, afară de cuvînt de desfrinare, o face să săvîrșească adulter, și cine va lua pe cea lăsată săvîrșește adulter.

33. Ați auzit că s-a zis celor de demult: Să nu juri strîmb, ci să îți înaintea Domnului jurămintele tale.

34. Eu însă vă spun vouă: Să nu vă jurați nicidecum, nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu.

35. Nici pe pămînt, fiindcă este așternut al picioarelor Lui, nici pe Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat,

36. Nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poți să faci un fir de păr, alb sau negru.

37. Ci cuvîntul vostru să fie: Ceea ce este da, da; și ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decît acestea, de la cel rău este.

38. Ați auzit că s-a zis: Ochi pentru ochi și dinte pentru dinte.

39. Eu însă vă spun vouă: Să nu stați împotriva celui rău; iar cui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40. Celui ce voiește să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41. Iar de te va sili cineva să mergi o milă, mergi cu el două.

(12) Marc. 1, 14. Luc. 3, 20; 4, 14. Ioan 4, 43.
(13) Iosua 19, 10, 33. Marc. 1, 21. Luc. 4, 16, 31. (15) Is. 8, 23. (16) Is. 9, 1; 42, 7. Luc. 1, 79; 2, 32. (17) Mat. 3, 2; 10, 7. Marc. 1, 14, 15. Luc. 10, 9. (18) Intel. 6, 16. Marc. 1, 16. Luc. 5, 1-2. Ioan 1, 35-42. (19) Ier. 16, 16. Mat. 8, 22. Marc. 1, 17. Luc. 5, 10. (20) Mat. 19, 27. Marc. 1, 18; 10, 28. Luc. 5, 11; 18, 28. (21) Marc. 1, 19-20. (22) Deut. 33, 9. Marc. 1, 20. (23) Mat. 9, 35; 24, 14. Marc. 1, 14, 39. Luc. 4, 14-15. (24) Marc. 6, 55. (25) Marc. 3, 7-8. Luc. 6, 17. Cap. 5.-(1) Marc. 3, 13. (2) Luc. 6, 20. (3) Ps. 50, 18. Is. 57, 15.

Luc. 6, 20. (4) Ps. 125, 5-6. Is. 61, 2-3. Luc. 6, 21. Ioan 16, 20. Apoc. 22, 4. (5) Ps. 24, 12; 36, 11, 29. Pild. 2, 21; 16, 19. Is. 66, 2. Mat. 11, 29. (6) Is. 55, 1; 65, 13. Bar. 2, 18. Luc. 1, 53. (7) Ps. 40, 1-2. Pild. 14, 21; 21, 21. Sir. 3, 30-31. Mat. 6, 14. Iac. 2, 17. (8) Ps. 14, 2; 16, 15; 23, 4; 72, 1. Avac. 1, 13. 1 Ioan 3, 2-3. Bvr. 12, 14. (9) Iac. 3, 18. Bvr. 12, 14. (10) 1 Petr. 2, 19; 3, 14. Rom. 8, 17. (11) Luc. 6, 22. 1 Petr. 4, 14. (12) 2 Paral. 36, 16. Mat. 21, 35; 23, 34-35. Luc. 6, 23. Fapt. 5, 41. (13) Marc. 9, 50. Luc. 14, 34-35. (14) Pild. 4, 18. Filip. 2, 15. (15) Marc. 4, 21. Luc. 8, 16; 11, 33.

(16) Pild. 4, 18. Ioan 15, 8. 1 Petr. 2, 12. Filip. 1, 11; 2, 15. (17) Mat. 3, 15. Rom. 3, 31. (18) Ps. 118, 89-90, 152. Is. 40, 8. Mal. 2, 6. Mat. 24, 35. Luc. 16, 17; 21, 33. (19) 1 Ezd. 7, 10. Iac. 2, 10. (20) Rom. 9, 31. (21) Ies. 20, 13. Lev. 24, 17. Deut. 5, 17. Mat. 19, 18. Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. (22) 1 Ioan 3, 15. (23) Mat. 8, 4. Marc. 11, 25. (24) Is. 66, 3. Marc. 11, 25. (25) Pild. 25, 8. Sir. 8, 1-2. Mat. 6, 14; 18, 35. Luc. 12, 58. (26) Luc. 12, 59. (27) Ies. 20, 14. Deut. 5, 18. Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. (28) Fac. 34, 2. Lev. 20, 10. 2 Reg. 11, 2. Iov 31, 1. Pild. 6, 25. Sir. 9, 8; 41, 25. (29) Deut. 13,

5-10. Pild. 1, 15-16. Mat. 18, 8-9. Marc. 9, 43, 47. Rom. 8, 13. (30) Mat. 18, 8. (31) Deut. 24, 1. Ier. 3, 1. Mat. 19, 7. Marc. 10, 4, 11. Luc. 16, 18. 1 Cor. 7, 10. (32) Mal. 2, 14-15. Mat. 19, 9. Marc. 10, 11. Luc. 16, 18. Rom. 7, 2. (33) Ies. 20, 7. Lev. 19, 12. Deut. 5, 11. Mat. 23, 16. (34) Ps. 10, 4. Is. 66, 1. Mat. 23, 16, 23. Iac. 5, 12. (35) Ps. 47, 3. Is. 66, 1. (37) Iac. 5, 12. 2 Cor. 1, 17. (38) Ies. 21, 24. Lev. 24, 20. Deut. 19, 21. (39) Lev. 19, 17-18. Pild. 20, 22. Is. 50, 6. Plîng. 3, 30. Luc. 6, 29. Iac. 3, 13. 1 Petr. 3, 9. Rom. 12, 17. 1 Cor. 6, 7. 1 Tes. 5, 15. (40) Luc. 6, 29. 1 Cor. 6, 7.

42. Celui care cere de la tine, dă-i; și de la cel ce voiește să se împrumute de la tine, nu întoarce fața ta.

43. Ați auzit că s-a zis: Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrăjmașul tău.

44. Iar Eu vă zic vouă: Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvințați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatamă și vă prigonesc.

45. Ca să fiți fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei drepti și peste cei nedrepti.

46. Căci dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplăți veți avea? Au nu fac și vameșii același lucru?

47. Și dacă îmbrățișați numai pe frații voștri, ce faceți mai mult? Au nu fac și păgînii același lucru?

48. Fiți, dar, voi desăvîrșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvîrșit este.

CAP. 6

Despre milostenie, rugăciune și post. Să nu ne străduim numai după cele pămîntești.

1. Luați aminte ca faptele dreptății voastre să nu le faceți înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de ei; altfel nu veți avea plată de la Tatăl vostru Cel din ceruri.

2. Deci, cînd faci milostenie, nu trimiți înaintea ta, cum fac fărnicii în sinagogi și pe ulițe, ca să fie slăviți de oameni; adevărat grăiesc vouă: își iau răsplata lor.

3. Tu însă, cînd faci milostenie, să nu știe stînga ta ce face dreapta ta,

4. Ca milostenia ta să fie într-ascuns și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.

5. Iar cînd vă rugați, nu fiți ca fărnicii cărora le place, prin sinagogi

și prin colțurile ulițelor, stînd în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor; adevărat grăiesc vouă: își iau răsplata lor.

6. Tu însă, cînd te rogi, intră în camera ta și, închizînd ușa, roagă-te Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.

7. Cînd vă rugați, nu spuneți multe ca păgînii, că ei cred că în poliloghia lor vor fi ascultați.

8. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință mai înainte ca să cereți voi de la El.

9. Deci voi așa să vă rugați: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfîntească-se numele Tău;

10. Vie împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pămînt.

11. Pîinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi;

12. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșelilor noștri.

13. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este împărăția și puterea și slava în veci, Amin!

14. Că de veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc.

15. Iar de nu veți ierta oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

16. Cînd postiți, nu fiți triști ca fărnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc; adevărat grăiesc vouă: își iau plata lor.

17. Tu însă, cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală,

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl care vede în ascuns îți va răsplăti ție.

19. Nu vă adunați comori pe pămînt, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură.

20. Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură.

21. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.

22. Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care e în tine este întuneric, dar întunericul cu cît mai mult!

24. Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipsi și pe celălalt îl va disprețui; nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui Mamona.

25. De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiți pentru viața voastră ce veți minca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca; au nu este viața mai mult decît hrana și trupul decît îmbrăcămintea?

26. Priviți la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu secără, nici nu adună în jînițe, și Tatăl vostru Cel ceresc le hrănește. Oare nu sunteți voi cu mult mai presus decît ele?

27. Și cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot?

28. Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiți? Luați seama la crinii cîmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.

29. Și vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre acestea.

30. Iar dacă iarba cîmpului, care astăzi este și miine se aruncă în cup-tor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu duceți grijă, spunînd: Ce vom minca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca?

32. Că după toate acestea se străduiesc păgînii; știe doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveți nevoie de ele.

33. Căutați mai întîi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă.

34. Nu vă îngrijiți de ziua de miine, căci ziua de miine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

CAP. 7

Sfîrșitul predicii de pe munte. Judecata semenilor. Puterea rugăciunii. Calea mîntuirii și a pierzării. Ferirea de prooroci mincinoși.

1. Nu judecați, ca să nu fiți judecați. 2. Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura.

3. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și birna din ochiul tău nu o iei în seamă?

4. Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău și iată birna este în ochiul tău?

5. Fărnice, scoate întîi birna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte cinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și, întorcîndu-se, să vă sfișie pe voi.

7. Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide.

8. Că oricine cere ia, cel care caută află, și celui care bate i se va deschide.

9. Sau cine este omul acela între voi care, de va cere fiul său piine, el îi va da piatră?

10. Sau de-i va cere pește, el îi va da șarpe?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cît mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El?

12. Ci toate cîte voiți să vă facă vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor, că aceasta este Legea și proorocii.

(42) Deut. 15, 7, 8, 10. Sir. 4, 5. Luc. 6, 30, 34. (43) Lev. 19, 17-18. Deut. 23, 6. Mat. 22, 39. Marc. 12, 31. Iac. 2, 8. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. (44) Ps. 108, 28. Luc. 6, 27; 23, 34. Fapt. 7, 60. Rom. 12, 14. 1 Cor. 4, 12. (45) Deut. 4, 19. Sir. 18, 12. Luc. 6, 35. (46) Luc. 6, 32. (47) Lev. 11, 44; 19, 2; 20, 7, 26. Is. 38, 3. Luc. 6, 36. Iac. 1, 4. 1 Petr. 1, 15. Ef. 5, 1. Cap. 6. (1) Deut. 24, 13. Ps. 111, 9. Pild. 4, 23. Mat. 23, 5. (2) Pild. 20, 6. Rom. 12, 8. (4) 1 Reg. 16, 7. Luc. 14, 14. (5) Mat. 15, 8. (6) 4 Reg. 4, 33. (7) 3 Reg. 18, 26. Eccl. 5, 1-2. Is. 1, 15. Sir. 7, 15. (8) Mat. 6, 32. (9)

Deut. 32, 6. Ier. 3, 4. Iez. 36, 23. Luc. 11, 1-4. (10) 2 Reg. 15, 26. Ps. 4, 6; 21, 31. Mat. 26, 39. Luc. 22, 42. Fapt. 21, 14. (11) Pild. 30, 8. Luc. 11, 1. (12) Ps. 31, 6. Pild. 28, 13. Sir. 18, 12; 28, 1-2. Mat. 18, 21. Luc. 11, 4. (13) Deut. 13, 3. Jud. 3, 22. 3 Reg. 22, 22. 1 Paral. 29, 11. Ps. 50, 13; 118, 39. Is. 28, 19. Mat. 26, 41. Luc. 11, 4. Ioan 17, 19. 2 Petr. 2, 9. Apoc. 3, 10. (14) Sir. 28, 2. Marc. 11, 25. Luc. 6, 37. Ef. 4, 32. Col. 3, 13. (15) Sir. 28, 1, 4. Mat. 18, 35. Marc. 11, 26. Iac. 2, 13. (16) Is. 58, 3. (17) Rut 3, 3. Eccl. 9, 8. Dan. 10, 3. (19) Iac. 5, 2-4. Ebr. 13, 5.

(20) Sir. 29, 14. Mat. 19, 21. Luc. 12, 21, 33. 1 Petr. 1, 4. 1 Tim. 6, 19. (21) Luc. 12, 34. (22) Luc. 11, 34. (23) Luc. 11, 35. (24) 3 Reg. 18, 24; 21, 7. Luc. 16, 13. Iac. 4, 4. 1 Ioan 2, 15. Rom. 6, 16. (25) Ps. 54, 23. Bar. 3, 18. Luc. 12, 22-23. 1 Petr. 5, 7. Filip. 4, 6. (26) Iov 38, 41. Ps. 146, 9. Luc. 12, 24. (27) Luc. 12, 25. (28) Luc. 12, 26. (29) 3 Reg. 4, 21. Luc. 12, 27. (30) Mat. 16, 8. Luc. 12, 28. (31) Luc. 12, 29. (32) Mat. 6, 8. Luc. 12, 30. (33) Iez. 23, 25. 3 Reg. 3, 13-14. Ps. 36, 25. Ințel. 7, 10-11. Marc. 10, 30. Luc. 12, 31.

1 Tim. 4, 8. (34) Iez. 16, 19. Cap. 7. (1) Luc. 6, 37. Iac. 4, 11. Rom. 2, 1-3; 14, 10. 1 Cor. 4, 5. (2) Iosua 7, 25. Jud. 1, 7. Marc. 4, 24. Luc. 6, 38. (3) Ps. 49, 17-21. Pîng. 3, 39-40. Luc. 6, 41. (4) Luc. 6, 42. (5) Ps. 50, 14. Luc. 6, 42. (6) Pild. 9, 7-8; 23, 9. (7) 1 Paral. 28, 9. Cînt. 3, 4. Ier. 29, 13. Mat. 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13. Iac. 1, 5-6. (8) Pild. 8, 17. Luc. 11, 10. (9) Luc. 11, 11. (10) Luc. 11, 12. (11) Fac. 8, 21. Is. 49, 15. Luc. 11, 13. Iac. 1, 7. Bvr. 12, 10. (12) Lev. 19, 18. Tob. 4, 15. Luc. 6, 31. Rom. 13, 8.

13. Intrați prin poarta cea strîmtă că largă este poarta și lată este calea care duce la pieire și mulți sint cei care apucă pe ea.

14. Și strîmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sint care o află.

15. Feriți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sint lupi răpitori.

16. După roadele lor îi veți cunoaște. Au doară culeg oamenii struguri din spini sau smochine din măcăciuni?

17. Așa că ori ce pom face roade bune, iar pomul rău face roade rele.

18. Nu poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune.

19. Iar orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

20. De aceea, după roadele lor îi veți cunoaște.

21. Nu oricine îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri.

22. Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit și nu în numele Tău am scos demoni și nu în numele Tău minuni multe am făcut?

23. Și atunci voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la mine cei ce lucrați fărădelegea.

24. De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le îndeplinește, asemenea-se-va bărbatului înțelept care a clădit casa lui pe stîncă.

25. A căzut ploaia, au venit riurile mari, au suflat vînturile și au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stîncă.

26. Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le îndeplinește, asemenea-se-va bărbatului nechibzuit care și-a clădit casa pe nisip.

27. Și a căzut ploaia și au venit riurile mari și au suflat vînturile și au

izbit în casa aceea, și a căzut. Și căderea ei a fost mare.

28. Iar cînd Iisus a sfîrșit cuvintele acestea, mulțimile erau uimite de învățătura lui.

29. Că îi învăța pe ei ca unul care are putere, iar nu cum îi învățau cărturarii lor.

CAP. 8

Iisus vindecă un lepros, pe servitorul unui sutaș, pe soacra lui Petru și pe alți bolnavi. Liniștește furtuna de pe mare și vindecă doi demonizați.

1. Și coborîndu-se El din munte, mulțimi multe au mers după El.

2. Și iată un lepros, apropiindu-se, i se închina, zicînd: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești.

3. Și Iisus, întinzînd mîna, s-a atins de el, zicînd: Voiesc, curățește-te. Și îndată s-a curățit lepra lui.

4. Și i-a zis Iisus: Vezi, nu spune nimănui, ci mergi, arată-te preoților și adu darul pe care l-a rînduit Moise, spre mărturie lor.

5. Pe cînd intra în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaș, rugîndu-l.

6. Și zicînd: Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinuindu-se cumplit.

7. Și i-a zis Iisus: Venind, îl voi vindeca.

8. Dar sutașul, răspunzînd, i-a zis: Doamne, nu sint vrednic să intri sub acoperișul meu, ci numai zi cu cuvîntul și se va vindeca sluga mea.

9. Că și eu sint om sub stăpînirea altora și am sub mine ostași și-i spun acestuia: Du-te, și se duce; și celui-lalt: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face.

10. Auzind acestea, Iisus s-a minunat și a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: Nici în Israel n-am găsit atîta credință.

11. Și zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în împărăția cerurilor.

12. Iar fiii împărăției vor fi aruncați în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plîngeră și scrișnire dinților.

13. Și a zis Iisus sutașului: Du-te, fie ție după cum ai crezut. Și s-a însă-nătoșit sluga lui în ceasul acela.

14. Și venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra acestuia zăcînd, prinsă de friguri.

15. Și s-a atins de mîna ei, și au lăsat-o frigurile și s-a sculat și îi slujea Lui.

16. Și făcîndu-se seară, au adus la El mulți demonizați și a scos duhurile cu cuvîntul și pe toți cei bolnavi l-a vindecat.

17. Ca să se îplinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: Această neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat.

18. Și văzînd Iisus mulțime împrejurul Lui, a poruncit ucenicilor să treacă de cealaltă parte a mării.

19. Și apropiindu-se un cărturar, i-a zis: Învățătorule, Te voi urma oriunde vei merge.

20. Dar Iisus i-a răspuns: Vulpile au vizuină și păsările cerului cuiburi: Fiul Omului însă nu are unde să-și plece capul.

21. Un altul dintre ucenici i-a zis: Doamne, dă-mi voie întîi să mă duc și să îngrop pe tatăl meu.

22. Iar Iisus i-a zis: Vino după Mine și lasă morții să-și îngroape morții lor.

23. Intrînd El în corabie, ucenicii Lui l-au urmat.

24. Și, iată, furtună mare s-a ridicat pe mare, încît corabia se acoperea de valuri; iar El dormea.

25. Și venind ucenicii la El, l-au deșteptat zicînd: Doamne, mîntuiește-ne, că pierim.

26. Iisus le-a zis: De ce vă este frică, puțin credincioșilor? S-a sculat atunci, a certat vînturile și marea și s-a făcut liniște deplină.

27. Iar oamenii s-au mirat, zicînd: Cine este Acesta că și vînturile și marea ascultă de El?

28. Și trecînd El dincolo, în ținutul Gadarenilor, l-au întîmpinat doi demonizați, care ieșeau din morminte, foarte cumpliți, încît nimeni nu putea să treacă pe calca aceea.

29. Și iată, au început să strige și să zică: Ce este nouă și Ție, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?

30. Departe de ei era o turmă mare de porci, pascînd.

31. Iar demonii îl rugau, zicînd: Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci.

32. Și El le-a zis: Duceți-vă. Iar ei, ieșînd, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țărm în mare și a pierit în apă.

33. Iar păzitorii au fugit și, ducîndu-se în cetate, au spus cele întîmplate cu demonizații.

34. Și iată toată cetatea a ieșit în întîmpinarea lui Iisus și, văzîndu-l, l-au rugat să treacă din hotarele lor.

CAP. 9

Paraliticul din Capernaum. Matei. Ucenicii lui Ioan Botezătorul. Fiica lui Iair și femeia bolnavă. Doi orbi și un mut. Secerișul și secerătorii.

1. Intrînd în corabie, Iisus a trecut și a venit în cetatea Sa.

2. Și iată, l-au adus un slăbănog, zăcînd pe pat. Și Iisus, văzînd credința lor, a zis slăbănogului: Îndrăznește, fiule! Iertate sint păcatele tale!

3. Dar unii dintre cărturari ziceau în sine: Acesta hulește.

4. Și Iisus, știînd gîndurile lor, le-a zis: Pentru ce cugetați rele în inimile voastre?

5. Căci ce este mai lesne a zice: Iertate sint păcatele tale, sau a zice: Scoală-te și umblă?

(13) Sir. 21, 11. Luc. 13, 24. Fapt. 20, 29. (14) Luc. 13, 24. Fapt. 14, 22. (15) Deut. 13, 1-3. Ier. 14, 14; 23, 6. Mih. 3, 5. Mat. 24, 4. Marc. 13, 22. Fapt. 20, 29. 1 Ioan 4, 1. 2 Cor. 11, 15. (16) Mat. 7, 20. Luc. 6, 44. Iac. 3, 12. (17) Mat. 12, 33. 1 Tim. 5, 24. (18) Mat. 12, 32. Luc. 6, 43. Iac. 3, 11-12. (19) Mat. 3, 10. Luc. 3, 9. Ioan 15, 2-6. (20) Luc. 6, 44. (21) Os. 8, 2. Mat. 25, 11. Luc. 6, 46. Ioan 6, 40. Fapt. 19, 13. Iac. 1, 22. Rom. 13, 13. (22) Luc. 6, 46. 1 Cor. 13, 2. (23) Iov 13, 16. Ps. 5, 4; 6, 8. Luc. 13, 25, 27.

(24) Luc. 6, 47-48. (25) Is. 4, 6. Mat. 16, 18. Luc. 6, 48. (26) Ințel. 4, 4-5. Luc. 6, 49. (27) Is. 28, 18. Iez. 13, 11. Luc. 6, 49. (28) Mat. 22, 33. Marc. 1, 22; 6, 2. Luc. 2, 47; 4, 32. (29) Pild. 8, 6. Is. 50, 4. Mat. 21, 21. Marc. 1, 22. Luc. 4, 32. Cap. 8. - (2) Marc. 1, 40. Luc. 5, 12. (3) Marc. 1, 41. Luc. 5, 13. (4) Lev. 13, 2; 14, 2-5. Mat. 5, 23; 9, 30. Marc. 1, 43-44; 5, 30. Luc. 5, 14; 8, 56; 17, 14. (5) Luc. 7, 2. (6) Luc. 7, 3. (8) Luc. 7, 6-7. (9) Luc. 7, 8. (10) Luc. 7, 9. (11) Is. 2, 2-3; 43, 5; 49, 12. Luc. 3, 8; 13, 28-29.

(12) Ințel. 17, 21. Mat. 13, 42; 21, 43; 22, 13; 24, 51. Iuda 1, 13. (13) Mat. 9, 29. Luc. 7, 10. (14) Marc. 1, 29-32. Luc. 4, 38. (15) Mat. 9, 25. Marc. 1, 31. Luc. 4, 39. (16) Marc. 1, 32. Luc. 4, 40. (17) Is. 53, 4. 1 Petr. 2, 24. (18) Marc. 4, 35. (19) Luc. 9, 57. (20) Luc. 9, 58. 2 Cor. 8, 9. (21) Ag. 1, 4. Luc. 9, 59. (22) Mat. 4, 10. Luc. 9, 60. (23) Marc. 4, 35. Luc. 8, 22. (24) Ps. 43, 25; 106, 25. Marc. 4, 37. Luc. 8, 23. (25) 2 Paral. 20, 12. Cînt. 8, 5. Sir. 1, 27. Mat. 14, 30. Marc. 4, 38. Luc. 8, 24. (26) Ps. 64, 7; 88, 9. Is. 42, 2. Mat. 14, 31-32.

Marc. 4, 39-40. Luc. 8, 24. (27) Pild. 30, 4. Marc. 4, 41. Luc. 8, 25. (28) Marc. 5, 1-5. Luc. 8, 26-27. (29) Marc. 1, 24; 5, 6-7. Luc. 4, 41. (30) Marc. 5, 11. Luc. 8, 32. (31) Marc. 5, 12. Luc. 8, 29, 32. (32) Marc. 5, 8-10, 13. Luc. 8, 33. (33) Marc. 5, 14. Luc. 8, 34. (34) 2 Reg. 6, 9. Marc. 5, 17. Luc. 8, 37. Cap. 9. - (1) Mat. 4, 13. Marc. 2, 1. (2) Marc. 2, 3. Luc. 5, 18; 7, 48. Iac. 5, 15. (3) Lev. 24, 11. Marc. 2, 6-7. Luc. 5, 21; 7, 49. (4) Ps. 139, 2. Mat. 12, 25. Marc. 2, 8. Luc. 5, 22. Ioan 2, 24-25. (5) Marc. 2, 9. Luc. 5, 23.

6. Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ți patul și mergi la casa ta.

7. Și, sculându-se, s-a dus la casa sa.

8. Iar mulțimile, văzând acestea, s-au înspăimîntat și au slăvit pe Dumnezeu. Cel care dă oamenilor asemenea putere.

9. Și trecind Iisus de acolo, a văzut un om care ședea la vămă, cu numele Matei, și i-a zis acestuia: Vino după Mine. Și sculându-se, a mers după El.

10. Și pe cînd ședea El la masă, în casă, iată mulți vameși și păcătoși au venit și au șezut la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și văzind fariseii și ucenicilor: Pentru ce mîncă învătătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?

12. Și auzind El, a zis: Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi.

13. Dar mergînd, învățați ce înseamnă: Milă voiesc, iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la El ucenicii lui Ioan, zicînd: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc?

15. Și Iisus le-a zis: Pोट oare, fiii nunții să fie triști cîtă vreme mirele este cu ei? Dar vor veni zile cînd mirele va fi luat de la ei și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune un petec de postav nou la o haină veche, căci petecul acesta, ca umplutură, trage din haină și se face o ruptură și mai rea.

17. Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altmîntrelea burdufurile crapă: vinul se varsă și burdufurile se strică; ci pun vin nou în burdufuri noi și amîndouă se păstrează împreună.

18. Pe cînd le spunea acestea, iată un dregător, venînd I s-a închinat, zicînd:

Fiica mea a murit de curînd, dar, venînd, pune mîna Ta peste ea și va fi vie.

19. Atunci Iisus, sculîndu-se, a mers după el împreună cu ucenicii.

20. Și iată o femeie cu scurgere de sînge de doisprezece ani, apropiîndu-se de El pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui.

21. Căci zicea în gîndul ei: Numai să mă ating de haina Lui și mă voi face sănătoasă;

22. Iar Iisus, întorcîndu-se și văzînd-o, i-a zis: Îndrăznește, fiică, credea tu te-ai mîntuit. Și s-a tămăduit femeia din ceasul acela.

23. Iisus, venînd la casa dregătorului și văzînd pe cîntăreții din flaut și mulțimea tulburată, a zis:

24. Depărtați-vă, căci copila n-a murit, ci doarme. Dar ei rideau de El.

25. Iar după ce mulțimea a fost scoasă afară, intrînd, a luat-o de mînă, și copila s-a sculat.

26. Și a ieșit vestea aceasta în tot pînutul acela.

27. Trecînd Iisus de acolo, doi orbi se țineau după El și strigau și ziceau: Miluiește-ne pe noi, Fiule al lui David.

28. După ce a intrat în casă, au venit la El orbi și Iisus i-a întrebat: Credeți că pot să fac Eu aceasta? Zis-au Lui: Da, Doamne!

29. Atunci s-a atins de ochii lor, zicînd: După credința voastră, fie vouă!

30. Și s-au deschis ochii lor. Iar Iisus le-a poruncit cu asprime, zicînd: Vedeți, nimeni să nu știe.

31. Iar ei, ieșînd, L-au vestit în tot pînutul acela.

32. Și plecînd ei, iată au adus la El un om mut, avînd demon.

33. Și fiind scos demonul, mutul a grăit. Iar mulțimile se minunau zicînd: Niciodată nu s-a arătat așa în Israel.

34. Dar fariseii ziceau: Cu domnul demonilor scoate pe demoni.

35. Și Iisus străbătea toate cetățile și satele, învățînd în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia împărăției și vindecînd toată boala și toată neputința în popor.

36. Și văzînd mulțimile, I s-a făcut milă de ele că erau necăjite și rătăcite ca niște oi care n-au păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor Lui: Secerișul e mult, dar lucrătorii sînt puțini.

38. Rugați, deci, pe Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul Său.

CAP. 10

Chemarea apostolilor și trimiterea lor la propovăduire.

1. Chemînd la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință.

2. Numele celor doisprezece Apostoli sînt acestea: Întîi Simon, cel numit Petru, și Andrei fratele lui; Iacov al lui Zevedeu și Ioan fratele lui; 3. Filip și Vartolomeu, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu și Levi ce se zice Tadeu;

4. Simon Cananeul și Iuda Iscarioteanul, cel care L-a vîndut.

5. Pe acești doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor acestea: În calea păgînilor să nu mergeți și în vreo cetate de Samariteni să nu intrați;

6. Ci mai degrabă mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

7. Și mergînd, propovăduiți, zicînd: S-a apropiat împărăția cerurilor.

8. Tămăduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i; în dar ați luat, în dar să dați.

9. Să nu aveți nici aur, nici argint, nici bani în cîngătorile voastre;

10. Nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. În orice cetate sau sat veți intra, cercetați cine este în el vrednic și acolo rămîneți pînă ce veți ieși.

12. Și intrînd în casă, urați-i, zicînd: «Pace casei acesteia».

13. Și dacă este casa aceea vrednică, vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră întoarce se la voi.

14. Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieșînd din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre.

15. Adevărat grăiesc vouă, mai ușor va fi pămîntului Sodomiei și Gomorei, în ziua judecării, decît cetății aceleia.

16. Iată Eu vă trimit pe voi ca pe niște oi în mijlocul lupilor; fiți dar înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii.

17. Feriți-vă de oameni, căci vă vor da pe mîna sinedriilor și în sinagogile lor vă vor bate cu biciul.

18. La dregători și la regi veți fi duși pentru Mine, spre mărturie lor și păgînilor.

19. Iar cînd vă vor da pe voi în mîna lor, nu vă îngrijii cum sau ce veți vorbi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiți;

20. Fiindcă nu voi sînteți care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este care grăiește întru voi.

21. Va da frate pe frate la moarte și tată pe fiu și se vor scula copiii împotriva părinților și-i vor ucide.

22. Și veți fi urîți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda pînă în sfîrșit, acela se va mîntui.

23. Cînd vă urmăresc pe voi în cetatea aceasta, fugiți în cealaltă; adevărat grăiesc vouă: nu veți sfîrși cetățile lui Israel, pînă ce va veni Fiul Omului.

(6) Marc. 2, 10-11. Luc. 5, 24. Ioan 5, 8. (7) Marc. 2, 12. Luc. 5, 25. (8) Mat. 9, 33. Marc. 2, 12. Luc. 5, 26. (9) Marc. 2, 14. Luc. 5, 27. (10) Marc. 2, 15. Luc. 5, 29. (11) Mat. 11, 19. Marc. 2, 16. Luc. 5, 30; 7, 34. (12) 2 Paral. 36, 23. Marc. 2, 17. Luc. 5, 31. (13) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. Mih. 6, 6-8. Mat. 12, 7. Marc. 2, 17. Luc. 5, 32. 1 Tim. 1, 15. (14) Marc. 2, 18. Luc. 5, 33. (15) Is. 62, 5. Marc. 2, 19-20. Luc. 5, 34. Ioan 3, 29. (16) Marc. 2, 21. Luc. 5, 36. (17) Marc. 2, 22. Luc. 5, 37. (18) Marc. 5, 22. Luc. 8, 41. (19) Marc. 5, 24. (20) Lev. 15, 25. Marc. 5,

25, 27. Luc. 8, 43. (21) Marc. 5, 28. Luc. 8, 44. (22) Ps. 40, 3-4. Sir. 11, 21. Marc. 5, 30, 34. Luc. 8, 48; 17, 19. (23) Marc. 5, 38. Luc. 8, 49. (24) Marc. 5, 39-40. Luc. 8, 52-53. (25) Luc. 8, 54. (26) Luc. 7, 17. (27) Mat. 15, 22; 20, 30. Marc. 10, 47-48. Luc. 18, 35-38. (28) Luc. 18, 40. (29) Mat. 8, 13. Marc. 10, 52. Luc. 5, 13. (30) Mat. 8, 3-4; 12, 16. Marc. 1, 43-44; 5, 43. Luc. 8, 56. (31) Marc. 1, 45. Luc. 18, 43. (32) Is. 35, 6. Luc. 11, 14. (33) Mat. 9, 8. Luc. 11, 14. (34) Mat. 12, 24. Marc. 3, 22. Luc. 11, 15.

(35) Cînt. 7, 12-14. Mat. 4, 23. Marc. 6, 6. Luc. 13, 22. (36) Num. 27, 17. Is. 53, 6. Iez. 34, 5. Zah. 10, 2. Marc. 6, 34. (37) Luc. 10, 2. Ioan 4, 35. (38) Luc. 10, 2. 2 Tes. 3, 1. Cap. 10. - (1) Marc. 3, 14. Luc. 6, 13; 9, 1. Fapt. 16, 18. (2) Ioan 1, 42. Fapt. 1, 13. (3) Marc. 3, 18. Luc. 6, 15. (4) Mat. 26, 14. Marc. 3, 19. Luc. 6, 16. Ioan 13, 21. (5) 4 Reg. 17, 24. (6) Is. 53, 6. Ier. 50, 6. Iez. 34, 5. 16. Mat. 15, 24; 13, 11. Fapt. 3, 26; 13, 26. (7) Mat. 4, 17. Luc. 9, 2. (8) Luc. 10, 9. (9) Lev. 19, 13. Marc. 6, 8. Luc. 9, 3; 10, 4; 22, 35. (10) Num. 18, 31. Sir. 7, 32-33. Luc. 10, 7. 1 Cor. 9, 14. 1 Tim.

5, 18. (11) Inpel. 6, 16. Marc. 6, 10. Luc. 9, 4. (12) Luc. 10, 5. (13) Luc. 10, 6. (14) Neem. 5, 13. Marc. 6, 11. Luc. 9, 5; 10, 11. Fapt. 13, 51; 18, 6. (15) Mat. 11, 24. Marc. 6, 11. Luc. 10, 12. (16) Ps. 114, 6. Cînt. 2, 14. Luc. 10, 3. Rom. 16, 19. 2 Cor. 1, 12. (17) Marc. 13, 9. Fapt. 5, 40. (18) Luc. 21, 12. (19) Ies. 4, 12. Ier. 1, 7. Marc. 13, 11. Luc. 12, 11; 21, 15. Ioan 16, 13. (20) Fac. 41, 16. 2 Reg. 23, 2. Marc. 13, 11. Luc. 12, 12. 1 Cor. 15, 20. (21) Mih. 7, 6. Marc. 13, 12. Luc. 21, 16. (22) Dan. 12, 12. Zah. 12, 3. Luc. 21, 17. (23) Mat. 2, 13. Fapt. 14, 6.

24. Nu este ucenic mai presus de învățătorul său, mai slugă mai presus de stăpînul său.

25. Destul este ucenicul să fie ca învățătorul și slugă ca stăpînul. Dacă pe stăpînul casei l-au numit Beelzebul, cu cît mai mult pe casnicii lui?

26. Deci nu vă temeți de ei, căci nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală și nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut.

27. Ceea ce vă găsește la întuneric, spuneți la lumină și ceea ce auziți la ureche, propovăduiți de pe case.

28. Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeți-vă mai curînd de acela care poate și sufletul și trupul să le piardă în gheena.

29. Au nu se vînd două vrăbii pe un ban? Și nici una din ele nu va cădea pe pămînt fără știrea Tatălui vostru.

30. La voi însă și perii capului, toți sînt numărați.

31. Așadar nu vă temeți; voi sînteți cu mult mai de preț decît păsările.

32. Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisii-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri.

33. Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri.

34. Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pămînt; n-am venit să aduc pace, ci sabie.

35. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa.

36. Și dușmanii omului (vor fi) casnicii lui.

37. Cel ce iubește pe tatăl ori pe mama mai mult decît pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decît pe Mine nu este vrednic de Mine.

38. Și cel ce nu-și ia crucea și nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine.

39. Cine ține la viața lui o va pierde, iar cine-și pierde viața lui pentru Mine o va găsi.

40. Cine vă primește pe voi pe Mine Mă primește, și cine Mă primește pe Mine primește pe Cel de M-a trimis pe Mine.

41. Cine primește prooroc în nume de prooroc plată de prooroc va lua, și cine primește pe un drept în nume de drept răsplată dreptului va lua.

42. Și cel ce va da de băut unuia din aceștia mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevărat grăiesc vouă: nu va pierde plata sa.

CAP. 11

Trimișii lui Ioan Botezătorul și mărturia lui Iisus despre Ioan. Cetățile nepocăite. Lauda Tatălui. Chemarea către cei împovărați

1. Sfinșind Iisus de dat aceste învățături celor doisprezece ucenici ai Săi, a trecut de acolo ca să învețe și să propovăduiască mai departe, prin cetățile lor.

2. Și auzind Ioan, în închisoare, despre faptele lui Hristos, și trimițînd pe doi dintre ucenicii săi, a zis Lui:

3. Tu ești cel ce vine sau să așteptăm pe altul?

4. Și Iisus, răspunzînd, le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii își capătă vederea și schiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește.

6. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.

7. După plecarea acestora, Iisus a început să vorbească multimilor despre Ioan: Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătinată de vînt?

8. Dar de ce ați ieșit? Să vedeți un om îmbrăcat în haine moi? Iată,

cei ce poartă haine moi sînt în casele regilor.

9. Atunci de ce-ați ieșit? Să vedeți un prooroc? Da, zic vouă, și mai mult decît un prooroc.

10. Că el este acela despre care s-a scris: Iată Eu trimit, înaintea feței Tale, pe îngerul Meu, care va pregăti calca Ta, înaintea Ta.

11. Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare decît Ioan Botezătorul; totuși cel mai mic în împărăția cerurilor este mai mare decît el.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul pînă acum împărăția cerurilor se ia prin stăruință și cei ce se silesc pun mina pe ea.

13. Toți proorocii și Legea au proorocit pînă la Ioan.

14. Și dacă voiți să înțelegeți, cel este Ilie, cel ce va să vină.

15. Cine are urechi de auzit să audă.

16. Dar cu cine voi asemăna neamul acesta? Este asemenea copiilor care șed în piețe și strigă către alți copii,

17. Zicînd: V-am cîntat din fluier și n-ați jucat; v-am cîntat de jale și nu v-ați tînguit.

18. Căci a venit Ioan, nici mîncînd, nici bînd, și spun: Are demon.

19. A venit Fiul Omului, mîncînd și bînd și spun: Iată om mîncăcios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor. Dar înțelepciunea s-a dovedit dreaptă din faptele ei.

20. Atunci a început Iisus să mustre cetățile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, căci nu s-au pocăit.

21. Vai ție, Horazine, vai ție, Bet-saida, că dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut minunile ce s-au făcut în voi, de mult, în sac și în cenușă, s-ar fi pocăit.

22. Dar zic vouă: Tirului și Sidonului le va fi mai ușor în ziua judecății, decît vouă.

23. Și tu, Capernaume: N-ai fost înălțat pînă la cer? Pînă la iad te vei

colori. Căci de s-ar fi făcut în Sodoma minunile ce s-au făcut în tine, ar fi rămas pînă astăzi.

24. Dar zic vouă: că pămîntul Sodomei ti va fi mai ușor în ziua judecății decît ție.

25. În vremea aceea, răspunzînd, Iisus a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului și al pămîntului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor.

26. Da, Părinte, căci așa a fost bunăvoința înaintea Ta.

27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu și nimeni nu cunoaște pe Fiul, decît numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaște nimeni, decît numai Fiul și cel căruia va voi Fiul să-i descopere.

28. Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi.

29. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sînt blînd și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre.

30. Căci jugul Meu e bun și povara Mea este ușoară.

CAP. 12

Spicele de griu smulse sîmbăta. Tămăduirea făcută sîmbăta. Hula împotriva Sfintului Duh. Cine este adevărata ruddă.

1. În vremea aceea, mergea Iisus, într-o zi de sîmbătă, printre semănături, iar ucenicii Lui au flămînzit și au început să smulgă spice și să mănînce.

2. Văzînd aceasta, fariseii au zis Lui: Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu se cuvine să facă sîmbăta.

3. Iar El le-a zis: Au n-ați citit ce-a făcut David cînd a flămînzit, el și cei ce erau cu el?

4. Cum a intrat în casa Domnului și a mîncat piinile punerii înainte, care nu se cuveneau lui să le mănînce, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților?

5. Sau n-ați citit în Lege că preoții, sîmbăta, în templu, calcă sîmbăta și sînt fără de vină?

(24) Luc. 6, 40. Ioan 13, 16; 15, 20. (25) 4 Reg. 1, 2. Mat. 9, 34. Marc. 3, 23. Luc. 11, 15. Ioan 8, 48. (26) Ier. 1, 8. Marc. 4, 22. Luc. 8, 17; 12, 2. (27) Iov 12, 22. Luc. 12, 3. (28) Is. 8, 12-13; 51, 12. Luc. 12, 4. (29) Luc. 12, 6. (30) 1 Reg. 14, 45. Luc. 12, 7; 21, 18. Fapt. 27, 34. (31) Luc. 12, 7. (32) Marc. 8, 38. Luc. 9, 26; 12, 8. Rom. 10, 9. 2 Tim. 1, 8; 2, 12. Apoc. 3, 5. (33) Luc. 12, 9. (34) Luc. 12, 51. (35) Ier. 9, 4. Mih. 7, 6. Luc. 12, 53. (36) Mih. 7, 5-6. Sir. 6, 7. Ioan 13, 18. (37) Deut. 13, 6; 33, 9. Zah. 13, 3. Mat. 19, 29. Luc. 14, 26. (38)

Mat. 16, 24. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23; 14, 27. (39) Marc. 8, 35. Luc. 9, 24; 17, 33. Ioan 12, 25. (40) Mat. 18, 5. Marc. 9, 37. Luc. 9, 48; 10, 16. Ioan 12, 44; 13, 20. (41) Ioan 1, 8. (42) Pild. 19, 17. Sir. 16, 15. Marc. 9, 41. Ebr. 6, 10. Cap. 11. (2) Mat. 14, 3. Luc. 7, 18. (3) Num. 24, 17. Deut. 18, 15. Luc. 7, 19. Ioan 6, 14. (4) Luc. 7, 22. (5) Ps. 21, 29; 38, 12. Is. 29, 18-19; 35, 5. Marc. 7, 37. Luc. 4, 18. Ioan 2, 23. (6) Is. 8, 14. Mat. 26, 31. Luc. 7, 23. Rom. 9, 33. (7) Luc. 7, 24. (8) Luc. 7, 25.

(9) Mat. 14, 5. Luc. 1, 76; 7, 26. (10) Mal. 3, 1. Marc. 1, 2. Luc. 7, 27. (11) Luc. 7, 28. (12) Luc. 16, 16. (13) Mal. 3, 24. Luc. 16, 16. (14) Mal. 3, 23. Mat. 17, 10. Marc. 9, 11. Luc. 1, 27. (15) Marc. 7, 16. Apoc. 2, 7. (16) Luc. 7, 31. (17) Luc. 7, 32. (18) Mat. 3, 4. (19) Pild. 8, 1. Mat. 9, 11. Luc. 7, 34-35; 15, 2. (20) Ințel. 2, 12. Luc. 10, 12-15. (21) Mat. 10, 15. Luc. 10, 13. (22) Luc. 10, 14. (23) Is. 14, 12. Plîng. 2, 1. Luc. 10, 15. (24) Mat. 10, 15. Luc. 10, 12. (25) Iov 17, 4. Ps. 8, 2; 118, 130. Pild. 9, 4. Sir.

19, 21. Luc. 10, 21; 18, 17. Ioan 9, 39. 1 Cor. 1, 19, 21, 27; 2, 8. 2 Cor. 11, 3. (26) Luc. 10, 21. (27) Mat. 16, 17. Luc. 10, 22. Ioan 1, 18; 3, 35; 6, 46; 10, 15. (28) Is. 28, 12; 55, 1. Ier. 31, 25. (29) Num. 12, 3. Ier. 6, 16. Zah. 9, 9. Sir. 6, 30; 51, 33. Ioan 13, 15. (30) 1 Ioan 5, 3. Filip. 4, 12. Cap. 12. (1) Deut. 23, 25. Marc. 2, 23. Luc. 6, 1. (2) Ier. 20, 8, 10. Marc. 2, 24. Luc. 6, 2. (3) 1 Reg. 21, 3-6. Marc. 2, 25. Luc. 6, 3. (4) Ier. 29, 32-33. Marc. 2, 26. Luc. 6, 4. (5) Lev. 2, 9; 8, 31; 24, 5, 8-9. Num. 28, 9. Ioan 7, 22.

6. Ci grăiesc vouă că mai mare decât templul este aici.

7. Dacă știți ce înseamnă: Milă voiesc iarnu jerftă, n-ațifiosindit pe nevinovați.

8. Că Domn este și al simbetiei Fiul Omului.

9. Și trecind de acolo, a venit în sinagoga lor.

10. Și iată un om avind mîna uscată. Și l-au întrebat, zicînd: Cade-se, oare, a vindeca simbetă? Ca să-L învinuiască.

11. El le-a răspuns: Cine va fi între voi omul care va avea o oaie și, de va cădea ea simbetă în groapă, nu o va apuca și o va scoate?

12. Cu cît se deosebește omul de oaie! De aceea se cade a face bine simbetă.

13. Atunci l-a zis omului: Întinde mîna ta. El a întins-o și s-a făcut la loc sănătoasă ca și cealaltă.

14. Fariseii, ieșind din sinagogă, s-au sfătuit împotriva Lui cum să-L piardă.

15. Iisus însă, cunoscîndu-i, s-a dus de acolo. Și mulți au venit după El și i-a vindecat pe toți.

16. Dar le-a poruncit ca să nu-L dea în vileag.

17. Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul, care zice:

18. Iată Fiul Meu pe care L-am ales, iubitul Meu întru care a binevoit sufletul Meu; pune-voi Duhul Meu peste El și judecată neamurilor va vesti.

19. Nu se va certa, nici nu va striga, nu va auzi nimeni, pe ulițe, glasul Lui.

20. Trestie strivită nu va frînge și feștilă fumegîndă nu va stînge, pînă ce nu va scoate, spre biruință, judecata.

21. Și în numele Lui vor nădăjdui neamurile.

22. Atunci au adus la El pe un demonizat, orb și mut, și l-a vindecat, încît cel orb și mut vorbea și vedea.

23. Mulțimile toate se mirau zicînd: Nu este, oare, Acesta, Fiul lui David?

24. Fariseii însă, auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni decît cu Beelzebul, căpetenia demonilor.

25. Cunoscînd gîndurile lor, Iisus le-a zis: Orice împărăție care se dezbină în sine se pustiește; orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dăinui.

26. Dacă Satana scoate pe Satana, s-a dezbinat în sine; dar atunci cum va dăinui împărăția lui?

27. Și dacă Eu scot pe demoni cu Beelzebul, feciorii voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători.

28. Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i jefuiască lucrurile, dacă nu va lega întîi pe cel tare și pe urmă să-i prade casa?

30. Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu adună cu Mine risipește.

31. De aceea vă zic: Orice păcat și orice hulă se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului nu se va ierta.

32. Celui care va zice cuvînt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfînt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie.

33. Ori spuneți că pomul este bun și rodul lui e bun, ori spuneți că pomul este rău și rodul lui e rău, căci după roadă se cunoaște pomul.

34. Pui de vipere, cum puteți să grațiți cele bune, o dată ce sinteți răi? Căci din prisosul inimii grațiește gura.

35. Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe cînd omul cel rău, din comoara lui cea rea scoate afară cele rele.

36. Vă spun că pentru orice cuvînt deșert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socotcală în ziua judecării.

37. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, și din cuvintele tale vei fi osîndit.

38. Atunci i-au răspuns unii dintre cărturari și farisei, zicînd: Învățătorule, voim să vedem de la Tine un semn.

39. Iar El răspunzînd, le-a zis: Neam viclean și desfrînat cere semn, dar semn nu i se va da, decît semnul lui Iona prorocul.

40. Că precum a fost Iona în pîntecele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiul Omului în inima pămîntului trei zile și trei nopți.

41. Bărbați din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osîndi, că s-au pocăit la propovăduirea lui Iona, iată aici este mai mult decît Iona.

42. Regina de la miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta și-l va osîndi, căci a venit de la marginele pămîntului ca să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată aici este mai mult decît Solomon.

43. Și cînd duhul necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără apă, căutînd odihnă și nu găsește.

44. Atunci zice: Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit; și venind, o află golită, măturată și împodobită.

45. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decît el și, intrînd, sălășluiesc aici și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decît cele dintîi. Așa va fi și cu acest neam viclean.

46. Și încă vorbind El mulțimilor, iată mama și frații * Lui stăteau afară, căutînd să vorbească cu El.

47. Cîndva l-a zis: Iată mama și frații Tăi stau afară, căutînd să-Ți vorbească.

48. Iar El i-a zis: Cine este mama Mea și cine sint frații Mei?

49. Și, întinzînd mîna către ucenicii Săi, a zis: Iată mama Mea și frații Mei.

50. Că oricine va face voia Tatălui Meu celui din ceruri, acela îmi este frate și soră și mamă.

CAP. 13

Șapte pilde despre Împărăția cerurilor. Iisus neluat în seamă în cetatea Sa.

1. În ziua aceea, a ieșit Iisus din casă și a șezut la țărîm mării.

2. Și s-au adunat la El mulțimi multe, încît intrînd în corabie ședea în ea și toată mulțimea sta pe țărîm.

3. Și le-a grăit lor multe pilde, zicînd: Iată a ieșit semănătorul să seme-ne.

4. Și pe cînd semăna, unele semințe au căzut lingă drum și au venit păsările și le-au mîncat.

5. Altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pămînt mult, și îndată au răsărit, că n-aveau pămînt mult.

6. Iar cînd s-a ivit soarele, s-au pălit de arșiță și, neavînd rădăcină, s-au uscat.

7. Altele au căzut între spini, dar spinii au crescut și le-au înăbușit.

8. Altele au căzut pe pămînt bun și au dat rod: una o sută, alta șazeci, alta treizeci.

9. Cine are urechi de auzit să audă.

10. Și ucenicii, apropiindu-se de El, l-au zis: De ce le vorbești lor în pilde?

11. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Pentru că vouă vi s-a dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor, pe cînd aceloră nu li s-a dat.

12. Căci celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua.

13. De aceea le vorbesc în pilde, că, văzînd, nu văd și, auzînd, nu aud, nici nu înțeleg.

40; 15, 14. Cap. 13. — (1) Marc. 4, 1. (2) Marc. 4, 2. Luc. 8, 4. (3) Marc. 4, 3. Luc. 8, 5. (4-5) Marc. 4, 4-5. Luc. 8, 5-6. (6-8) Marc. 4, 5-8. Luc. 8, 6-8. (9) Mat. 13, 43. Mat. 4, 9. (10-11) Intel. 2, 22. Marc. 4, 10-11. Luc. 8, 9-10. 1 Cor. 2, 10. (12) Mat. 25, 29. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18; 19, 26. (13) Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Ioan 9, 39.

(39) Is. 57, 3. Mat. 16, 4. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. Ioan 4, 48. (40) Iona 1, 15; 2, 1, 11. Luc. 11, 30. (41) Deut. 18, 18; 34, 10. Iona 3, 5. Luc. 11, 32. (42) 3 Reg. 4, 34; 10, 1. 2 Paral. 9, 1. Luc. 11, 31. (43) Iov 1, 7. Luc. 11, 24. (44) Luc. 11, 24-25. (45) Luc. 11, 26. 2 Petr. 2, 20. Eyr. 6, 4. (46) Marc. 3, 31. Luc. 8, 19. Ioan 2, 12. (47) Marc. 3, 32. (48) Marc. 3, 33. (49) Cînt. 8, 5. (50) Marc. 3, 34-35. Luc. 8, 21. Ioan 6,

* Cuvîntul frați — referitor la « frații Domnului »: Matei 12, 46, 48-49; 13, 55. Marcu 3, 31-31; 6, 3. Luc. 8, 19-21. Ioan 2, 12; 7, 3-5. Fapte 1, 14. 1 Cor. 9, 5. Gal. 1, 19 — redă cuvîntul grecesc *adelphoi* (în ebraică: *ah*), avînd următoarele sensuri: *frați, veri, rude apropiate*. În toate aceste cazuri nu este vorba de frați propriu-zîși, după trup, ci de rude apropiate, îndeeșebi *veri*. În alte cazuri: Matei 28, 18. Ioan 20, 17-18. prin cuvîntul « frații Mei » se înțeleg apostolii (ucenicii) Mîntuitorului. (Aceste sensuri multiple ale cuvîntului *frate* sînt cunoscute din Vechiul Testament. Limba ebraică avînd un vocabular redus, unele cuvinte prezintă mai multe sensuri. Între acestea este cuvîntul *frate*).

(7) Os. 6, 6. Mih. 6, 6. Mat. 9, 13. (8) Marc. 2, 28. Luc. 6, 5. (9) Marc. 3, 1. Luc. 6, 6. (10) Marc. 3, 1. Luc. 6, 6-7; 13, 14. Ioan 9, 16. (11) Is. 23, 4. Deut. 22, 1-4. Luc. 14, 5. (12-13) Marc. 3, 4-5. Luc. 6, 10. (14) Ps. 2, 1. Marc. 3, 6. Luc. 6, 11. Ioan 5, 18. (15) Mat. 19, 2. Marc. 3, 7. (16) Mat. 9, 30. Marc. 3, 12. Luc. 5, 14. (18) Is. 42, 1; 49, 3; 52, 13. (19) Is. 42, 2. (20) Is. 42, 3. (21) Is. 11, 10; 42, 4. Rom. 15, 12. (22) Luc. 11, 14. (23) Luc. 11, 14. (24) Sir. 27, 6. Mat. 9, 34. Marc. 3, 22. Luc. 11, 15. (25) Marc. 3, 24. Luc. 11, 17. Ioan 2, 25. (26) Marc.

3, 26. Luc. 11, 18. (27) Luc. 11, 19. (28) Is. 8, 19. Dan. 2, 44. Luc. 11, 20. Ioan 3, 8. (29) Is. 49, 24. Marc. 3, 27; 9, 40. Luc. 11, 21. (30) Luc. 9, 50; 11, 23. (31) Marc. 3, 28. Luc. 12, 10. 1 Ioan 5, 16. (32) Is. 22, 14. Marc. 3, 29. (33) Mat. 7, 17-18. Luc. 6, 43. (34) Cînt. 4, 11. Is. 59, 5. Sir. 34, 4. Mat. 3, 7; 23, 33. Luc. 6, 45. (35) Ps. 36, 30; 39, 12. Pild. 10, 21. Luc. 6, 45. (36) Intel. 1, 9. Rom. 14, 12. Ef. 4, 29; 5, 4. (37) Iov 15, 6. Luc. 19, 22. (38) Mat. 16, 1. Marc. 8, 11. Ioan 2, 18; 6, 30. 1 Cor. 1, 22.

14. Și se împlinește cu ei proorocia lui Isaia, care zice: Cu urechile veți auzi, dar nu veți înțelege, și cu ochii vă veți uita, dar nu veți vedea.

15. Căci inima acestui popor s-a învîrtoșat și cu urechile aude greu și ochii lui s-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă, și Eu să-i tămăduiesc pe ei.

16. Iar fericii sint ochii voștri că văd și urechile voastre că aud.

17. Căci adevărat grăiesc vouă că mulți prooroci și drepti au dorit să vadă cele ce priviți voi, și n-au văzut, și să audă cele ce auziți voi și n-au auzit.

18. Voi, ascultați pilda semănătorului:

19. De la oricine aude cuvîntul împărăției și nu-l înțelege, vine cel viclean și răpește ce s-a semănat în inima lui; aceasta este sămînța semănată lingă drum.

20. Cea semănată pe loc pietros este cel care aude cuvîntul și îndată îl primește cu bucurie,

21. Dar nu are rădăcină în sine, ci ține pînă la o vreme și, întimplindu-se strîmtorare sau prigoană pentru cuvînt, îndată se smintește.

22. Cea semănată în spini este cel care aude cuvîntul, dar grija acestei lumi și înșelăciunea avuției înăbușă cuvîntul și îl face neroditor.

23. Iar sămînța semănată în pămînt bun este cel care aude cuvîntul și-l înțelege, deci care aduce rod și face: unul o sută, altul șizeci, altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicînd: Asemenea este împărăția cerurilor omului care a semănat sămînța bună în țarina sa.

25. Dar pe cînd oamenii dormeau, a venit vrăjmașul, a semănat neghină printre grîu și s-a dus.

26. Iar dacă a crescut paiul și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina.

27. Venind slugile stăpînului casci, i-a zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sămînța bună în țarina ta? De unde dar are neghină?

28. Iar El le-a răspuns: Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Slugile i-au zis: Voiești deci să ne ducem și s-o plivim?

29. El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina să smulgeți o dată cu ea și grîul.

30. Lăsați să crească împreună și grîul și neghina, pînă la seceriș, și la vremea secerișului voi zice secerătorilor: Pliviți întii neghina și legați-o în snopi ca s-o ardem, iar grîul adunați-l în jîtnița mea.

31. O altă pildă le-a pus înainte, zicînd: Împărăția cerurilor este asemenea grăunțelii de muștar, pe care, luîndu-l, omul l-a semănat în țarina sa,

32. Și care este mai mic decît toate semințele, dar cînd a crescut este mai mare decît toate legumele și se face pom, încît vin păsările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este împărăția cerurilor aluatului pe care, luîndu-l, o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, pînă ce s-a dospit toată.

34. Toate acestea le-a vorbit Iisus mulțimilor în pilde, și fără pildă nu le grăia nimic,

35. Ca să se împlinească ce s-a spus prin proorocul care zice: Deschide-voi în pilde gura Măa, spune-voi cele ascunse de la întemeierea lumii.

36. După aceea, lăsînd mulțimile, a venit în casă, iar ucenicii Lui s-au apropiat de El, zicînd: Lămurește-ne nouă pilda cu neghina din țarină.

37. El, răspunzînd, le-a zis: Cel ce seamănă sămînța cea bună este Fiul Omului.

38. Țarina este lumea; sămînța cea bună sint fiii împărăției; iar neghina sint fiii celui rău.

39. Dușmanul care a semănat-o este diavolul; secerișul este sfîrșitul lumii, iar secerătorii sint îngerii.

40. Și, după cum se alege neghina și se arde în foc, așa va fi la sfîrșitul veacului.

41. Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, vorculege din împărăția Lui toate smintelile și pe cei ce fac fărădelegea.

20. Luc. 8, 15. (24) Marc. 4, 26. (25) Marc. 4, 27. (26) Marc. 4, 28. (30) Mat. 3, 17. Mat. 3, 12. (31) Marc. 4, 30. Luc. 13, 18. (32) Marc. 4, 30-32. Luc. 13, 18-19. (33) Fac. 18, 6. Luc. 13, 20-21. (34) Marc. 4, 33. (35) Ps. 48, 47. 2. Ef. 3, 9. (38) Cînt. 7, 12-14. Ioan 8, 44. Fapt. 13, 10. (39) Fac. 3, 15. Ioil 4, 13. Apoc. 14, 15-17. (40) Mat. 25, 41. 2 Petr. 3, 7. (41) Mat. 24, 31.

42. Și-i vor arunca pe ei în văpaia focului; acolo va fi plîngerea și scriș-nirea dinților.

43. Atunci cei drepti vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă.

44. Asemenea este împărăția cerurilor ca o comoară ascunsă în țarină, pe care, găsind-o un om, a ascuns-o, și de bucuria ei se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea.

45. Iarăși este asemenea împărăția cerurilor cu un neguțator care caută mărgăritare bune.

46. Și aflînd un mărgăritar de mult preț, s-a dus, a vîndut toate cîte avea și l-a cumpărat.

47. Asemenea este iarăși împărăția cerurilor cu un năvod aruncat în mare și care adună tot felul de pești.

48. Iar cînd s-a umplut, l-au tras pescarii la mal și, sezînd, au ales în vase pe cei buni, iar pe cei răi i-au aruncat afară.

49. Așa va fi la sfîrșitul veacului: vor ieși îngerii și vor despărți pe cei răi din mijlocul celor drepti.

50. Și îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plîngerea și scriș-nirea dinților.

51. Înțeles-ați toate acestea? Zis-au Lui: Da, Doamne.

52. Iar El le-a zis: De aceea, orice cărturar cu învățătură despre împărăția cerurilor este asemenea unui om gospodar, care scoate din vistieria sa noi și vechi.

53. Iar după ce Iisus a sfîrșit aceste pilde, a trecut de acolo.

54. Și venind în patria Sa, îi învăța pe ei în sinagoga lor, încît ei erau uimiți și ziceau: De unde are El înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Au nu este Acesta fiul teslarului? Au nu se numește mama Lui Maria și frații (verii) Lui: Iacov și Iosif și Simon și Iuda?

56. Și surorile (verișoarele) Lui au nu sint toate la noi? Deci, de unde are El toate acestea?

(42) Mat. 3, 12; 8, 12. Apoc. 19, 20. (43) Dan. 12, 3. Intel. 3, 7; 10, 17. Mat. 13, 9. (44) Pild. 2, 4. (46) Pild. 2, 4; 8, 10. (47) Ier. 16, 16. Iez. 47, 9. (48) Mat. 25, 31-32. (50) Mat. 13, 42; 25, 41. (52) Cînt. 7, 14. Is. 8, 20. (54) Marc. 6, 1-2. Luc. 4, 16; 22. Ioan 7, 15. (55) Marc. 6, 3. Luc. 3, 23. Ioan 6, 42; 7, 27. (57) Marc. 6, 4. Luc. 4, 24. Ioan 4, 44. (58) Marc. 6, 5. Cap. 14. - (1)

57. Și se sminteau intru El. Iar Iisus le-a zis: Nu este prooroc disprețuit decît în patria lui și în casa lui.

58. Și n-a făcut acolo multe minuni, din pricina necredinței lor.

CAP. 14

Tăierea capului lui Ioan Botezătorul. Iisus satură cinci mii de oameni, umblă pe mare, vindecă pe cei bolnavi care se ating de El.

1. În vremea aceea, a auzit tetrarhul Irod despre fama lui Iisus.

2. Și a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el.

3. Căci Irod, prinzînd pe Ioan, l-a legat și l-a pus în temniță, pentru Irodiada, fecmeia lui Filip, fratele său.

4. Căci Ioan îi zicea lui: Nu ți se cuvine s-o ai de soție.

5. Și voind să-l ucidă, s-a temut de mulțime, că-l socotea pe el ca prooroc.

6. Iar prăznuind Irod ziua lui de naștere, fîca Irodiadei a jucat în fața oaspeților și a plăcut lui Irod.

7. De aceea cu jurămint i-a făgădui să-i dea orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de mama sa, a zis: Dă-mi, aici pe tîpsie, capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și regele s-a întristat, dar, pentru jurămint și pentru cei care ședeau cu el la masă, a poruncit să i se dea.

10. Și a trimis și a tăiat capul lui Ioan, în temniță.

11. Și capul lui a fost adus pe tîpsie și a fost dat fetei, iar ea l-a dus mamei sale.

12. Și, venind ucenicii lui, au luat trupul lui și l-au înmormîntat și s-au dus să dea de știre lui Iisus.

13. Iar Iisus, auzind, s-a dus de acolo, cu corabia, în loc singuratic, dar, aflînd, mulțimile au venit după El, pe jos, din cetăți.

14. Și ieșind, a văzut mulțime mare și I s-a făcut milă de ei și a vindecat pe bolnavii lor.

Marc. 6, 14. Luc. 9, 7; 23, 8. (2) Marc. 6, 14; 8, 28. Luc. 9, 19. (3) Marc. 6, 17. Luc. 3, 19-20. (4) Lev. 18, 16. Marc. 6, 18. (5) Mat. 21, 26. Marc. 6, 20. Luc. 20, 6. (6) Pild. 5, 5. Marc. 6, 21. (7) Os. 4, 11; 7, 5. Marc. 6, 22-23. (8) Marc. 6, 24. (11) Marc. 6, 26-28. Luc. 9, 9. (12) 1 Reg. 22, 21. Marc. 6, 29. (13) Marc. 6, 32-33. Luc. 9, 10. Ioan 6, 1. (14) Marc. 6, 34. Luc. 9, 11. Ioan 6, 2, 5.

(14) Is. 6, 9. Ier. 5, 21. Iez. 12, 2. Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (15) Is. 6, 10. Ioan 12, 40. Ebr. 5, 11. (16) 2 Paral. 9, 7. Mat. 16, 17. Luc. 10, 23. (17) Luc. 10, 21. 1 Petr. 1, 10. (18) Marc. 4, 13. 15. Luc. 8, 11. (19) Marc. 4, 14-15. Luc. 8, 12. (20) Is. 58, 2. Marc. 4, 16. (21) Marc. 4, 17. Luc. 8, 13. (22) Ier. 4, 3. Marc. 4, 18. Luc. 18, 24. (23) Fac. 26, 12. Marc. 4,

15. Iar cînd s-a făcut seară, ucenicii au venit la El și I-au zis; locul este pustiu și vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulțimilor ca să se ducă în sate, să-și cumpere mîncare. -

16. Iisus însă le-a răspuns: N-au trebuință să se ducă; dați-le voi să mînce.

17. Iar ei I-au zis: Nu avem aici decît cinci pîini și doi pești.

18. Și El a zis: Aduceți-Mi-le aci.

19. Și poruncind să se așeze mulțimile pe iarbă și luînd cele cinci pîini și cei doi pești și privind la cer, a binecuvîntat și, frîgînd, a dat ucenicilor pîinile, iar ucenicii mulțimilor.

20. Și au mîncat toți și s-au săturat și au strîns rămășițele de fărimături, douăsprezece coșuri pline.

21. Iar cei ce mîncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.

22. Și îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie și să treacă înaintea Lui, pe țarmul celălalt, pînă ce El va da drumul mulțimilor.

23. Iar dînd drumul mulțimilor, s-a suit în munte, ca să se roage deosebi. Și, făcîndu-se seară, era singur acolo.

24. Iar corabia era la multe stadii departe de pămînt, fiind învăluită de valuri, căci vîntul era împotriva.

25. Iar la a patra strajdă din noapte, a venit la ei Iisus, umblînd pe mare.

26. Văzîndu-L umblînd pe mare, ucenicii s-au înspăimîntat, zicînd că e nălucă și de frică au strigat.

27. Dar El le-a vorbit îndată, zicîndu-le: Îndrăzniți, Eu sînt; nu vă temeți!

28. Iar Petru, răspunzînd, a zis: Doamne, dacă ești Tu, poruncește să vin la Tine, pe apă.

29. El i-a zis: Vino. Iar Petru, coborîndu-se din corabie, a mers pe apă și a venit către Iisus.

30. Dar văzînd vîntul, s-a temut și, începînd să se scufunde, a strigat, zicînd: Doamne, scapă-mă!

31. Iar Iisus, întinzînd îndată mîna, l-a apucat și a zis: Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?

32. Și suindu-se ei în corabie, s-a potolit vîntul.

33. Iar cei din corabie I s-au închinat, zicînd: Cu adevărat Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

34. Și, trecînd marea, au venit în pămîntul Ghenizaretului.

35. Și, cunoscîndu-L, oamenii locului aceleia au trimis în tot acel ținut și au adus la El pe toți bolnavii.

36. Și-L rugau ca numai să se atingă de poala hainei Lui; și cîți se atingeau se vindeau.

CAP. 15

Spălarea mîinilor. Femeia Cananeiancă. Săturaarea celor patru mii de oameni.

1. Atunci au venit din Ierusalim, la Iisus, fariseii și cărturarii, zicînd:

2. Pentru ce ucenicii Tăi calcă datina bătrînilor? Căci nu-și spală mîinile cînd mîncă pîine.

3. Iar El, răspunzînd, le-a zis: De ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?

4. Căci Dumnezeu a zis: Cîntește pe tatăl tău și pe mama ta, iar cine va blestema pe tată sau pe mamă, cu moartea să se sfîrșească.

5. Voi însă spuneți: Cel care va zice tatălui său sau mamei sale: Cu ce te-aș fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu,

6. Acela nu va cinsti pe tatăl său sau pe mama sa; și ați desființat cuvîntul lui Dumnezeu pentru datina voastră.

7. Fățarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, cînd a zis:

8. Poporul acesta se apropie de Mine cu gura și Mă cîntește cu buzele, dar inima lor este departe de Mine.

9. Și zadarnic Mă cîntesc ei, învățînd învățături ce sînt porunci ale oamenilor.

Luc. 4, 41; 9, 20. Ioan 1, 49. (34) Marc. 6, 53, (35) Marc. 6, 54-55. Luc. 6, 18. (36) Marc. 3, 10; 6, 56. Luc. 6, 19. Cap. 15. - (1) Marc. 7, 1. (2) Marc. 7, 2-5. Luc. 11, 38. Col. 2, 8. (3) Lev. 18, 3. Num. 15, 40. Marc. 7, 9. Luc. 11, 39. (4) Ies. 20, 12; 21, 17. Lev. 19, 3; 20, 9. Deut. 5, 16. Pild. 20, 20. Sir. 3, 7-9. Marc. 7, 10. Ef. 6, 1-3. (5) Pild. 28, 24. Marc. 7, 11. (6) Marc. 7, 12-13. (7) Marc. 7, 6. (8) Is. 29, 13. Iez. 33, 31. Os. 7, 14. Am. 5, 23. Marc. 7, 6. (9) Deut. 4, 2. Is. 29, 13. Sir. 34, 7-8. Marc. 7, 7.

10. Și chemînd la Sine mulțimile, le-a zis: Ascultați și înțelegeți:

11. Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci, apropiindu-se, ucenicii I-au zis: Știi că fariseii, auzînd cuvîntul, s-au scandalizat?

13. Iar El, răspunzînd, a zis: Ori-ce răsăd pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc, va fi smuls din rădăcină.

14. Lăsați-i pe ei; sînt călăuze oarbe, orbilor; și dacă orb pe orb va călăuzi, amîndoi vor cădea în groapă.

15. Și Petru, răspunzînd, I-a zis: Lămurește-ne nouă pilda aceasta.

16. El a zis: Acum și voi sînteți nepricepuți?

17. Nu înțelegeți că tot ce intră în gură se duce în pîntece și se aruncă afară?

18. Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă și aceea spurcă pe om.

19. Căci din inimă ies: gînduri rele, ucideri, adultere, desfrînări, furtişaguri, mărturi mincinoase, hule.

20. Acestea sînt care spurcă pe om dar a minca cu mîini nespălate nu spurcă pe om.

21. Și ieșînd de acolo, a plecat Iisus în părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Și iată o femeie cananeiancă, din acele ținuturi, ieșînd striga, zicînd: Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon.

23. El însă nu i-a răspuns nici un cuvînt; și apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicînd: Slobozește-o, că strigă în urma noastră.

24. Iar El, răspunzînd, a zis: Nu sînt trimis decît către oiile cele pierdute ale casei lui Israel.

25. Iar ea, venînd, s-a închinat Lui, zicînd: Doamne, ajută-mă.

26. El însă, răspunzînd i-a zis: Nu este bine să iei pîinea copiilor și s-o arunci cîinilor.

27. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar și cîinii mîncă din fărimiturile care cad de la masa stăpînilor lor.

(10) Marc. 7, 14. (11) Marc. 7, 15. Rom. 14, 14. (13) Ioan 15, 2. (14) Is. 9, 15; 42, 19. Ier. 5, 31. Luc. 6, 39. (15) Ps. 118, 68. Marc. 7, 17. (16) Mat. 16, 9. (17) Lev. 11, 47. Is. 17, 10-11. Marc. 7, 19. 1 Cor. 6, 13. (18) Marc. 7, 20. Iac. 3, 6. (19) Fac. 6, 5; 8, 21. Pild. 6, 14; 23, 26. Marc. 7, 21. (20) Marc. 7, 23. (21) Marc. 7, 24. (22) Mat. 9, 27. Marc. 7, 25. (24) Is. 11, 12; 53, 4-6. Ier. 50, 6. Iez. 34, 5, 16. Zah. 11, 4. Mat. 10, 6. Luc. 19, 10. Ioan 1, 11. (26) Marc. 7, 27. (27)

28. Atunci, răspunzînd, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești. Și s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela.

29. Și trecînd Iisus de acolo, a venit lingă marea Galileii și, suindu-se în munte, a șezut acolo.

30. Și mulțimi multe au venit la El, avînd cu ei șchiopi, orbi, muți, ciungi și alți mulți, și i-au pus la picioarele Lui, iar El i-a vindecat.

31. Încît mulțimea se minuna văzînd pe muți vorbind, pe ciungi sănătoși, pe șchiopi umblînd și pe orbi văzînd, și slăveau pe Dumnezeul lui Israel.

32. Iar Iisus, chemînd la Sine pe ucenicii Săi, a zis: Milă îmi este de mulțime, că iată sînt trei zile de cînd așteaptă lingă Mine și n-au ce să mînce; și să-i slobozesc flămînzii nu voiesc, ca să nu se istovească pe drum.

33. Și ucenicii I-au zis: De unde să avem noi, în pustie, atîtea pîini, cit să săturăm atîta mulțime?

34. Și Iisus i-a întrebă: Cîte pîini aveți? Ei au răspuns: Șapte și pușini peștișori.

35. Și poruncind mulțimii să șcadă jos pe pămînt,

36. A luat cele șapte pîini și peștii și, mulțumînd, a frînt și a dat ucenicilor, iar ucenicii mulțimilor.

37. Și au mîncat toți și s-au săturat și au luat șapte coșuri pline, cu rămășițe de fărimături.

38. Iar cei ce au mîncat erau ca la patru mii de bărbați, afară de copii și de femei.

39. După aceea a dat drumul mulțimilor, s-a suit în corabie și s-a dus în ținutul Magdala.

CAP. 16

Semnele timpului. Aluatul fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Cea dintîi vestire a Patimilor. Urmarea lui Hristos

1. Și apropiindu-se fariseii și saducheii și ispitindu-L, I-au cerut să le arate semn din cer.

Marc. 7, 28. (28) Marc. 7, 29. (29) Marc. 7, 31. (30) Is. 29, 18; 35, 5. Luc. 7, 22. (31) Marc. 7, 37. Luc. 7, 22. (32) Marc. 8, 1-3. Ioan 6, 5. (33) Num. 11, 13. 22. 4 Reg. 4, 43. Marc. 8, 4. (34) Deut. 8, 18. Mat. 16, 10. Marc. 6, 38; 8, 5. Ioan 6, 8, 9. (35) Marc. 8, 6. (37) Lev. 26, 26. 4 Reg. 4, 43. Marc. 8, 20. Ioan 6, 11, 13. (38) Marc. 8, 9. Ioan 6, 10. (39) Marc. 8, 10. Cap. 16. - (1) Mat. 12, 38. Marc. 8, 11. Luc. 11, 16. Ioan 2, 18. 4, 48; 6, 30. 1 Cor. 1, 22

(15) Num. 11, 21. Pild. 29, 25. Marc. 6, 35-36. (16) Marc. 6, 37. Luc. 9, 13. (17) Marc. 6, 38. Luc. 9, 13. Ioan 6, 9. (19) Jud. 7, 19. Marc. 6, 39-41; 8, 7. Ioan 6, 10-11. (20) 1 Reg. 9, 13. Sir. 18, 25. Marc. 6, 42-43; 8, 19. Luc. 9, 17. Ioan 6, 12. (21) Marc. 6, 44. Luc. 9, 14. (22) Ioan 6, 17. (23) Marc. 6, 46-47. Ioan 6, 15. (24) Marc. 6, 48. Ioan 6, 18. (25) Iov 9, 8. Marc. 6, 48. Ioan 6, 19. (26) Marc. 6, 49. (27) Ioan 6, 20. (30) Mat. 8, 25. (31) Mat. 8, 26. Iac. 1, 6. (32) Ps. 106, 29. Iona 1, 15. Mat. 8, 26. Marc. 6, 51. (33)

2. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Cînd se face seară, ziceți: Mîine va fi timp frumos, pentru că e cerul roșu.

3. Iar dimineța ziceți: Astăzi va fi furtună, pentru că cerul este roșu-posomorit. Făcarnicilor, fața cerului știți s-o judecați, dar semnele vremilor nu puteți!

4. Neam viclean și adulter cere semn și semn nu se va da lui, decît numai semnul lui Iona. Și, lăsîndu-i, a plecat.

5. Și venind ucenicii pe celălalt țărm, au uitat să ia pîini.

6. Iar Iisus le-a zis: Luați aminte și ferivi-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor.

7. Iar ei cugetau în sine lor, zicînd: Aceasta, pentru că n-am luat pîine.

8. Dar Iisus, cunoscîndu-le gîndul, a zis: Ce cugetați în voi înșivă, puțin credincioșilor, că n-ați luat pîine?

9. Tot nu înțelegeți, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pîini, la cei cinci mii de oameni, și cite coșuri ați luat?

10. Nici de cele șapte pîini, la cei patru mii de oameni, și cite coșuri ați luat?

11. Cum nu înțelegeți, că nu despre pîini v-am zis? Ci ferivi-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor.

12. Atunci au înțeles, că nu le-a spus să se ferească de aluatul pîinii, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

13. Și venind Iisus în părțile Ceza-reii lui Filip, a întrebat pe ucenicii Săi, zicînd: Cine zic oamenii că sînt Eu, Fiul Omului?

14. Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul dintre prooroci.

15. Și le-a zis: Dar voi cine ziceți că sînt?

16. Răspunzînd Simon Petru a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Iar Iisus, răspunzînd, i-a zis: Fericit ești Simone, fiul lui Iona, că nu trup și singe ți-au descoperit tîc aceasta, ci Tatăl Meu, cel din ceruri.

18. Și Eu îți zic tîc, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui.

19. Și îți voi da cheile împărăției cerurilor și orice vei lega pe pămînt va fi legat și în ceruri, și orice vei dezlega pe pămînt va fi dezlegat și în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor Lui să nu spună nimănui că El este Hristosul.

21. De atunci a început Iisus să arate ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim și să pătîmească multe de la bătrîni și de la arhieriei și de la cărturari și să fie ucis, și a treia zi să învieze.

22. Și Petru, luîndu-L la o parte, a început să-L dojenească, zicîndu-i: Milostiv fii Tîc, Doamne! Să nu-Ți fie Tîc aceasta!

23. Iar El, întorcîndu-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia Mea satan! Sminteală îmi ești; că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.

24. Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

25. Că cine va voi să-și scape viața o va pierde; iar cine își va pierde viața pentru Mine o va afla.

26. Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va cîștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

27. Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

28. Adevărat grăiesc vouă: Sînt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea pînă ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în împărăția Sa.

(2) Luc. 12, 54. (3) Ier. 8, 7-8. Luc. 12, 56, (4) Iona 1, 3; 2, 1. Mat. 12, 39. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. (5) Marc. 8, 14. (6) Marc. 8, 15. Luc. 12, 1. Gal. 5, 8. (7) Marc. 8, 16. (8) Marc. 8, 17. (9) Mat. 15, 16. Ioan 6, 9. (10) Mat. 15, 34. Marc. 8, 20. (11) Marc. 8, 21. (12) Gal. 5, 8. (13) Dan. 7, 13-14. Marc. 8, 27. Luc. 9, 18. (14-15) Marc. 8, 28-29. Luc. 9, 7-9, 20. (16) Mat. 14, 33. Marc. 3, 11; 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49; 6, 69; 11, 27. Fapt. 8, 37. Ebr. 1, 2. (17) Mat. 11, 25. Gal. 1, 16. (18) Is. 33, 20. Mat. 7, 25. Luc. 22, 31-32. Ioan 1, 42. 1 Petr. 2, 4.

1 Cor. 3, 11. Ef. 2, 20. Apoc. 21, 14. (19) Mat. 18, 18. Ioan 20, 23. (20) Marc. 8, 30. Luc. 9, 21. (21) Mat. 17, 23; 20, 18. Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 22. (22) Marc. 8, 32. (23) Marc. 8, 33. Rom. 8, 7. (24) Mat. 10, 38. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23; 14, 27. 1 Petr. 2, 21. (25) Marc. 8, 35. Luc. 9, 24; 17, 33. Ioan 12, 25. (26) Ps. 48, 7-8. Marc. 8, 36. Luc. 9, 25. (27) Ps. 27, 5-6; 61, 10. Pild. 24, 12. Ier. 17, 10; 32, 19. Iez. 33, 20. Dan. 7, 10. Zah. 14, 5. Sir. 17, 18. Mat. 25, 31. Marc. 8, 38; 13, 26. Luc. 9, 26. Rom. 2, 6. 2 Cor. 5, 10. Apoc. 2, 23; 19, 14. (28) Marc. 8, 39. Luc. 9, 27.

CAP. 17

Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. A doua vestire a Patimilor. Darea pentru Templu.

1. Și după șase zile, Iisus a luat cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui, și i-a dus într-un munte înalt, deosebi.

2. Și s-a schimbat la față, înaintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina.

3. Și iată, Moise și Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El.

4. Și, răspunzînd, Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este nouă să fim aici; dacă voești, voi face aici trei colibe: Tîc una, și lui Moise una, și lui Ilie una.

5. Vorbind el încă, iată un nor luminos i-a umbrît pe ei, și iată glas din nor zicînd: Acesta este Fiul Meu cel iubit, în care am binevoit; pe Acesta ascultați-L.

6. Și, auzînd, ucenicii au căzut cu fața la pămînt și s-au spăimîntat foarte.

7. Și Iisus a venit la ei și, atîngîndu-i, le-a zis: Sculați-vă și nu vă temeți.

8. Și, ridicîndu-și ochii, nu au văzut pe nimcni, decît numai pe Iisus singur.

9. Și pe cînd se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicînd: Nimănui să nu spuneți ce ați văzut, pînă cînd Fiul Omului se va scula din morți.

10. Și ucenicii L-au întrebat, zicînd: Pentru ce dar zic cărturarii că trebuie să vină mai întîi Ilie?

11. Iar El, răspunzînd, a zis: Ilie într-adevăr va veni și va așeza la loc toată.

12. Eu însă vă spun vouă că Ilie a și venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el cite au voit; așa și Fiul Omului va pătîmi de la ei.

13. Atunci au înțeles ucenicii că Iisus le-a vorbit despre Ioan Botezătorul.

Cap. 17. — (1) Marc. 9, 1-2. Luc. 9, 28. (2) Marc. 9, 1-2. Luc. 9, 29. Ioan 1, 14. 2 Petr. 1, 16. (3) Marc. 9, 4. Luc. 9, 30. (4) Marc. 9, 5. Luc. 9, 33. (5) Deut. 18, 15. Is. 42, 1. Mat. 3, 17. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 5, 32. Fapt. 3, 22. 2 Petr. 1, 17. (6) Jud. 13, 20. Luc. 9, 34. 2 Petr. 1, 18. (7) Dan. 8, 18. (8) Luc. 9, 36. (9) Marc. 8, 30; 9, 9. Luc. 9, 21. (10) Mal. 3, 23. Mat. 11, 14. Marc. 9, 11. Ioan 1, 21. (11) Mal. 3, 24.

14. Și mergînd ei spre mulțime, s-a apropiat de El un om, căzîndu-I în genunchi,

15. Și zicînd: Doamne, miluiește pe fiul meu că este lunatic și pătîmește rău, căci adesea cade în foc și adesea în apă.

16. Și l-am adus la ucenicii Tăi și n-au putut să-l vindece.

17. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic, pînă cînd voi fi cu voi? Pînă cînd vă voi suferi pe voi? Aduceți-l aici la Mine.

18. Și Iisus l-a certat și demonul a ieșit din el și copilul s-a vindecat din ceasul acela.

19. Atunci, apropiîndu-se ucenicii de Iisus, l-au zis deosebi: De ce noi n-am putut să-l scoatem?

20. Iar Iisus le-a răspuns: Pentru puțină voastră credință. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință cît un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu neputință.

21. Dar acest neam de demoni nu iese decît numai cu rugăciune și cu post.

22. Pe cînd străbăteau Galileea, Iisus le-a spus: Fiul Omului va să fie dat în mîinile oamenilor.

23. Și-L vor omori, dar a treia zi va învia. Și ei s-au întristat foarte!

24. Venind ei în Capernaum, s-au apropiat de Petru cei ce strîng darea (pentru Templu) și i-au zis: Învățătorul vostru nu plătește darea?

25. Ba, da! — zice el. Dar intrînd în casă, Iisus i-a luat înainte, zicînd: Ce ți se pare, Simone? Regii pămîntului de la cine iau dajdie sau bir? De la fiii lor sau de la străini?

26. El i-a zis: De la străini. Iisus i-a zis: Așadar, fiii sînt scutiți.

27. Ci ca să nu-i smintim pe ei, mergînd la mare, aruncă undița și pește care va ieși întîi, ia-l, și, deschizîndu-i gura, vei găsi un statir (un ban de argint). Ia banul și dă-l lor, pentru Mine și pentru tine.

Luc. 1, 16. Fapt. 3, 21. (12) Marc. 9, 12. (13) Mat. 14, 3, 10. (14) Marc. 9, 14, 17. Luc. 9, 38. (15) Marc. 9, 18, 22. (16) Luc. 9, 40. (17) Marc. 9, 19. (18) Luc. 9, 42. (19) Marc. 9, 28. (20) Iov 9, 5. Mat. 21, 21. Marc. 9, 23; 11, 23. Luc. 17, 6. (21) Marc. 9, 29. (22) Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 22, 44; 24, 7. (23) Is. 53, 8. Mat. 16, 21; 20, 19. Luc. 9, 22. (24) Ies. 30, 13.

19. Cîstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

20. Zis-a lui tinărul: Toate acestea le-am păzit din copilăria mea. Ce-mi mai lipsește?

21. Iisus i-a zis: Dacă voiești să fi desăvîrșit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor și vei avea comoară în cer; după aceea, vino și urmează-Mi.

22. Ci, auzind cuvîntul acesta, tinărul a plecat întristat, căci avea multe avuții.

23. Iar Iisus a zis ucenicilor Săi: Adevărat zic vouă că un bogat cu greu va intra în împărăția cerurilor.

24. Și iarăși zic vouă că mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului, decît să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu.

25. La acest cuvînt ucenicii s-au uimit foarte, zicînd: Dar cine poate să se mintuiască?

26. Dar Iisus, privind la ei le-a zis: La oameni aceasta e cu neputință, la Dumnezeu însă toate sînt cu putință.

27. Atunci Petru, răspunzînd, i-a zis: Iată noi am lăsat toate și Ți-am urmat Ție. Ce oare va fi nouă?

28. Iar Iisus le-a zis: Adevărat zic vouă că voi cei ce Mi-ați urmat Mie, la înnoirea lumii, cînd Fiul Omului va ședea pe tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecînd cele douăsprezece semînții ale lui Israel.

29. Și oricine a lăsat frați sau surori sau tată sau mamă, sau femeie, sau copii sau țarine, sau case, pentru numele Meu, înmulțit va lua înapoi și va moșteni viața veșnică.

30. Și mulți dintîi vor fi pe urmă, și cei de pe urmă vor fi întîi.

CAP. 20

Pilda despre lucrătorii tocmiți la vie. A treia vestire a Patimilor. Fiii lui Zevedeu. Cearta pentru întîietate. Cei doi orbi.

1. Căci împărăția cerurilor este asemenea unui om stăpîn de casă, care a

ieșit dis-de-dimineapă, să tocmească lucrători în via sa.

2. Și învîndu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.

3. Și ieșind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alții stînd în piață fără lucru.

4. Și le-a zis acelora: Mergeți și voi în vie, și ce va fi cu dreptul, vă voi da.

5. Iar ei s-au dus. Ieșind iarăși pe la ceasul al șaselea și al nouălea, a făcut tot așa.

6. Ieșind pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alții, stînd fără lucru, și le-a zis: De ce ați stat aici toată ziua fără lucru?

7. Zis-au lui: Fiindcă nimeni nu ne-a tocmît. Zis-a lor: Duceți-vă și voi în vie și ce va fi cu dreptul veți lua.

8. Făcîndu-se seară, stăpînul viei a zis către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrători, și dă-le plata, începînd de la cei din urmă pînă la cei dintîi.

9. Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat cîte un dinar.

10. Și venind cei dintîi, au socotit că vor lua mai mult, dar au luat și ei tot cîte un dinar.

11. Și după ce au luat, cîrteau împotriva stăpînului casei,

12. Zicînd: Aceștia de pe urmă au făcut un ceas și i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei și arșița.

13. Iar el, răspunzînd, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ți fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar?

14. Ia ce este al tău și pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca și ție.

15. Au nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sint bun?

16. Astfel vor fi cei de pe urmă întîi și cei dintîi pe urmă, că mulți sint chemați, dar pușini aleși.

17. Și suindu-se la Ierusalim, Iisus a luat deosebi pe cei doisprezece ucenici și le-a spus lor, pe cale:

18. Iată ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat în mîna arhie-

rilor și a cărturarilor, și-L vor osîndi la moarte;

19. Și îl vor da în mîna păgînilor, ca să-L batjocorească și să-L biciuiască și să-L răstignească, dar a treia zi va învia.

20. Atunci a venit la El mama fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinîndu-se și cerînd ceva de la El.

21. Iar El a zis ei: Ce voiești? Ea a zis Lui: Zi ca să șcadă acești doi fii ai mei, unul de-a dreapta și altul de-a stînga Ta, întru împărăția Ta.

22. Dar Iisus, răspunzînd, a zis: Nu știți ce cereți. Puteți, oare, să beți paharul pe care-l voi bea Eu și cu botezul cu care Eu mă botez să vă botezați? Ei i-au zis: Putem.

23. Și El a zis lor: Cu adevărat, paharul Meu veți bea și cu botezul cu care Eu mă botez vă veți boteza, dar a ședea de-a dreapta și de-a stînga Mea nu este al Meu a da, ci se va da cărora s-a pregătit de către Tatăl Meu.

24. Și auzind cei zece, s-au miniat pe cei doi frați.

25. Dar Iisus, chemîndu-i la Sine, a zis: Știți că ocîrmuitoarii neamurilor domnesc peste ele și cei mari le stăpînesc.

26. Nu tot așa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru.

27. Și care între voi va vrea să fie întîiul, să vă fie vouă slugă.

28. După cum și Fiul Omului n-a venit să se slujească, ci ca să slujească El și să-și dea viața răscumpărare pentru mulți.

29. Și plecînd ei din Ierihon, mulțime mare venea în urma Lui.

30. Și iată doi orbi, care ședeau lingă drum, auzind că trece Iisus, au strigat, zicînd: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

31. Dar mulțimea îi certa ca să tacă; ei însă și mai tare strigau, zicînd: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și Iisus, stînd, i-a chemat și le-a zis: Ce voiți să vă fac?

33. Zis-au Lui: Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcîndu-I-se milă, Iisus s-a atîns de ochii lor, și îndată au văzut și i-au urmat Lui.

CAP. 21

Intrarea în Ierusalim. Alungarea vinzătorilor din Templu. Smochinul neroditor. Pilda lucrătorilor celor răi.

1. Iar cînd s-au apropiat de Ierusalim și au venit la Betfaghe la Muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis pe doi ucenici,

2. Zicîndu-le: Mergeți în satul care este înaintea voastră și îndată veți găsi o asină legată și un minz cu ea: dezlegați-o și aduceți-o la Mine.

3. Și dacă vă va zice cineva ceva, veți spune că-i trebuie Domnului; și le va trimite îndată.

4. Iar acestea toate s-au făcut, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prorocul, care zice:

5. Spuneți fiicei Sionului: Iată împăratul tău vine la tine blind și șezînd pe asină și pe minz, fiul celei de sub jug.

6. Mergînd deci, ucenicii și făcînd după cum le-a poruncit Iisus,

7. Au adus asina și minzul și deasupra lor și-au pus veșmintele, iar El a șezut peste ele.

8. Și cei mai mulți din mulțime își așterneau hainele pe cale, iar alții tăiau ramuri din copaci și le așterneau pe cale,

9. Iar mulțimile care mergeau înaintea Lui și care veneau după El strigau zicînd: Osana Fiului lui David; binecuvîntat este cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

10. Și intrînd El în Ierusalim, toată cetatea s-a cutremurat, zicînd: Cine este Acesta?

11. Iar mulțimile răspundeau: Acesta este Iisus, prorocul din Nazaretul Galileii.

(19) Ies. 20, 12. Luc. 18, 20. (20) Marc. 10, 20. Luc. 16, 9; 18, 21. (21) Mat. 6, 20. Marc. 10, 21-22. Luc. 12, 33. Fapt. 2, 45. (22) Ps. 61, 10. Luc. 18, 23. (23) Pild. 11, 23. Marc. 10, 23-24. Luc. 18, 24. (24) Luc. 6, 24; 18, 25. (25) Marc. 10, 26. Luc. 18, 26. (26) Fac. 18, 14. Iov 42, 2. Ier. 32, 17. Zah. 8, 6. Marc. 10, 27. Luc. 1, 37; 18, 27. (27) Deut. 33, 9. Mat.

4, 20. Marc. 10, 28. Luc. 5, 11; 18, 28. (28) Intel. 3, 8. Luc. 22, 28-30. 1 Cor. 6, 2. Apoc. 2, 21; 20, 4. (29) Marc. 10, 29-30. Luc. 18, 29-30. (30) Mat. 20, 16. Marc. 10, 31. Luc. 13, 30. Cap. 20. - (1) Necm. 9, 3. Mat. 21, 33. (8) Apoc. 22, 12. (15) Fac. 4, 6. (16) Mat. 19, 30; 22, 14. Marc. 10, 31. Luc. 13, 30. (17) Marc. 10, 32. Luc. 18, 31. (18) Mat. 16, 21. Marc. 10, 33. Luc. 18, 31-32.

(19) Is. 53, 4. Mat. 17, 23. Marc. 10, 33-34. Luc. 9, 22. Ioan 18, 28, 32; 19, 1. (20) Marc. 10, 35. (21) Sir. 7, 4. Marc. 10, 36-37. (22) Mat. 26, 39, 42. Marc. 10, 38-40; 14, 35. (23) Luc. 12, 50. (24) Marc. 10, 41. Luc. 22, 24. (25) Marc. 10, 41-42. Luc. 22, 24-25. (26) Mat. 23, 11. Marc. 9, 35; 10, 43. 1 Pet. 5, 3. (27) Marc. 10, 44. (28) Is. 53, 11. Dan. 9, 24. Mat. 26, 28. Marc. 10, 45. Ioan 11, 51. Gal. 1, 4. Filip. 2, 7. 1 Tim. 4, 6. Tit. 2, 14. (29) Marc. 10, 46. Luc. 18, 35. (30) Mat. 9, 27. Luc. 18, 35. (31) Marc. 10, 48. Luc. 18, 35. (32) Luc. 18, 40-41. (33) Iedl.

11, 7. Marc. 10, 50-51. Luc. 18, 41. (34) Marc. 10, 52. Luc. 18, 43. Cap. 21. - (1) Zah. 14, 4-5. Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. Ioan 12, 12. (2) Marc. 11, 2. Luc. 19, 30. (3) Marc. 11, 3. Luc. 19, 31. (5) Is. 62, 11. Zah. 9, 9. Ioan 12, 15. (6) Marc. 11, 4-6. Luc. 19, 32. (7) 4 Reg. 9, 13. Marc. 11, 7. Luc. 19, 35. Ioan 12, 14. (8) Lev. 23, 40. Marc. 11, 8. Luc. 19, 36. Ioan 12, 13. (9) 3 Reg. 1, 39. Ps. 117, 26. Mat. 23, 38. Marc. 11, 10. Luc. 13, 35; 19, 38. Ioan 12, 13. (10) Ioan 2, 13. (11) Luc. 7, 16; 24, 19.

CAP. 18

Cine este mai mare în împărăția cerurilor. Puterea cheilor. De câte ori vom ierta pe aproapele. Pilda celui ce datora zece mii de talanți.

1. În ceasul acela, au venit ucenicii la Iisus, zicînd: Cine, oare, este mai mare în împărăția cerurilor?

2. Și chemînd la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor,

3. Și a zis: Adevărat zic vouă: De nu vă veți întoarce și nu veți fi ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor.

4. Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește.

6. Iar cine va sminti pe unul dintr-aceștia mici care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui să i se atirne de gît o piatră de moară și să fie afundat în adîncul mării.

7. Vai lumii, din pricina smintelilor! Că smintelile trebuie să vină, dar vai omului aceuia prin care vine sminteala.

8. Iar dacă mîna ta sau piciorul tău te smintește, taie-l și aruncă-l de la tine, că este bine pentru tine să intri în viață ciung sau schiop, decît, avînd amîndouă mîinile sau amîndouă picioarele, să fi aruncat în focul cel veșnic.

9. Și dacă ochiul tău te smintește, scoate-l și aruncă-l de la tine, că mai bine este pentru tine să intri în viață cu un singur ochi, decît, avînd amîndoi ochii, să fii aruncat în gheena focului.

10. Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul din aceștia mici, că zic vouă: Că ingerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui Meu, Care este în ceruri.

11. Căci Fiul Omului a venit ca să mîntuiască pe cel pierdut.

12. Ce vi se pare? Dacă are un om o sută de oi și se rătăcește una dintre ele, nu lasă, oare, în munți pe cele

nouăzeci și nouă și, ducîndu-se, caută pe cea rătăcită?

13. Și dacă se întîmplă s-o găsească, adevăr grăiesc vouă că se bucură de ea mai mult decît de cele nouăzeci și nouă, care nu s-au rătăcit.

14. Astfel nu este vrere înaintea Tatălui vostru, Cel din ceruri, ca să piară vreunul dintr-aceștia mici.

15. De-ți va greși pe fratele tău, mergi, muștră-l pe el între tine și el singur. Și de te va asculta, ai cîștigat pe fratele tău.

16. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvîntul.

17. Și de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ție ca un păgîn și vameș.

18. Adevărat grăiesc vouă: Oricite veți lega pe pămînt, vor fi legate și în cer, și oricite veți dezlega pe pămînt, vor fi dezlegate și în cer.

19. Iarăși grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pămînt în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri.

20. Că unde sînt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sînt și Eu în mijlocul lor.

21. Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: Doamne, de câte ori va greși față de mine fratele meu și-i voi ierta lui? Oare pînă de șapte ori?

22. Zis-a lui Iisus: Nu zic ție pînă de șapte ori, ci pînă de șaptezeci de ori cîte șapte.

23. De aceea, asemănatu-s-a împărăția cerurilor cu un rege care a voit să ia socoteala slugilor sale.

24. Și, începînd să ia socoteala, au adus la el pe un datornic cu zece mii de talanți.

25. Dar neavînd el cu ce să plătească, stăpînul său a poruncit să-l vîndă pe el și pe femeia sa, pe toate cîte are, ca să se plătească.

26. Deci, căzîndu-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicînd: Doamne, îngăduiește-mă și-ți voi plăti ție tot.

27. Iar stăpînul slugii aceleia, milostivîndu-se de el, i-a dat drumul și i-a iertat și datoria.

28. Dar, ieșînd, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el și care-i datora o sută de dinari. Și punînd mîna pe el, îl sugruma zicînd: Plătește-mi ce ești dator.

29. Deci, căzînd cel ce era slugă ca și el, îl ruga zicînd: Îngăduiește-mă și îți voi plăti.

30. Iar el nu voia, ci, mergînd, l-a aruncat în închisoare, pînă ce va plăti datoria.

31. Iar celelalte slugi, văzînd deci cele petrecute, s-au întristat foarte și, venînd, au spus stăpînului toate cele întîmplute.

32. Atunci, chemîndu-l stăpînul său, îi zise: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat.

33. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum și eu am avut milă de tine?

34. Și miniîndu-se stăpînul lui, l-a dat pe mîna chinuitorilor, pînă ce-i va plăti toată datoria.

35. Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta — fiecare fratelui său — din inimile voastre.

CAP. 19

Despre desfacerea căsătoriei. Iisus binecuvîntează pe copii. Tînărul cel bogat.

1. Iar după ce Iisus a sfîrșit cuvintele acestea, a plecat din Galileea și a venit în hotarele Iudeii, dincolo de Iordan.

2. Și au mers după El mulțimi multe și i-a vindecat pe ei acolo.

3. Și au venit la El fariseii, ispitîndu-L și zicînd: Se cuvine, oare, omului să-și lase femeia sa, pentru orice pricină?

4. Răspunzînd, El a zis: N-ați citit că Cel ce i-a făcut de la început i-a făcut bărbat și femeie?

(33) Iac. 2, 13. (35) Mat. 5, 25; 6, 12-15. Marc. 11, 25-26. Cap. 19. — (1) Marc. 10, 1. Ioan 10, 40. (2) Mat. 12, 15. (3) Marc. 10, 2. (4) Fac. 1, 27; 5, 2. Mal. 2, 14-15. Marc. 10, 6. (5) Fac. 2, 24. Marc. 10, 7-8. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (6) Marc. 10, 9. 1 Cor. 7, 10. (7) Deut. 24, 1. Mat. 5, 31. Marc. 10, 4. (8) Deut. 20, 14. Marc. 10, 5. (9) Mat. 5, 32. Marc. 10, 11. Luc. 16, 18.

5. Și a zis: Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amîndoi un trup.

6. Așa încît nu mai sînt doi ci un trup. Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

7. Ei I-au zis Lui: Pentru ce, dar, Moise a poruncit să-i dea carte de despărțire și să o lase?

8. El le-a zis: Pentru învîrtoșarea inimii voastre, v-a dat voie Moise să lăsați pe femeile voastre, dar din început nu a fost așa.

9. Iar Eu zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa, afară de cuvînt de desfrîinare, și se va însura cu alta săvîrșește adulter; și cine s-a însurat cu cea lăsată săvîrșește adulter.

10. Ucenicii I-au zis: Dacă astfel este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare.

11. Iar El le-a zis: Nu toți pricep cuvîntul acesta, ci aceia cărora le este dat.

12. Că sînt fameni care s-au născut așa din pîntecele mamei lor; sînt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni, și sînt fameni care s-au făcut fameni pe ei înșiși, pentru împărăția cerurilor. Cine poate înțelege să înțeleagă.

13. Atunci I s-au adus copii, ca să-și pună mîinile peste ei și să se roage; dar ucenicii îi certau.

14. Iar Iisus a zis: Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor.

15. Și punîndu-și mîinile peste ei, s-a dus de acolo.

16. Și, iată, venînd un tînăr la El, I-a zis: Învățătorule bun, ce bine voi face, ca să am viața veșnică?

17. Iar El a zis: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decît numai Unul Dumnezeu. Iar de vrei să intri în viață, păzește poruncile.

18. El I-a zis: Care? Iar Iisus a zis: Să nu ucizi, să nu săvîrșești adulter, să nu furi, să nu mărturisești strîmb;

(10) Pild. 21, 19. 1 Cor. 7, 32. (11) 1 Cor. 7, 2-9. (12) Is. 56, 3. Intel. 3, 14. 1 Cor. 7, 7. (13) Marc. 10, 13. Luc. 18, 15. (14) Mat. 18, 3. Luc. 17, 16. (15) Fac. 48, 14. Marc. 10, 16. (16) Marc. 10, 17. Luc. 10, 25; 18, 18. (17) Deut. 6, 25. 1 Reg. 2, 2. Sir. 15, 15. Marc. 10, 18. Iac. 1, 17. (18) Ies. 20, 13-16. Deut. 5, 17-20. Mat. 5, 21. Marc. 10, 19.

Cap. 18. — (1-2) Marc. 9, 33-36. Luc. 9, 46-47; 22, 24. (3) Mat. 19, 14. Marc. 10, 15. Luc. 18, 16-17. (4) Marc. 10, 14. 1 Cor. 14, 20. (5) Mat. 10, 40. Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. (6) Marc. 9, 42. Luc. 17, 1-2. Rom. 14, 13. (7) Intel. 4, 12. Mat. 26, 24. Luc. 17, 1. Rom. 14, 13. 1 Cor. 11, 19. (8) Mat. 5, 29-30. Marc. 9, 43-45. (9) Deut. 13, 5-10. Ps. 118, 37. Mat. 5, 29. Marc. 9, 47. (10) 1 Reg. 6, 16. Ps. 33, 8. Iov 1, 6. Tob. 3, 16. Ebr. 1, 14. Apoc. 8, 2. (11) Mat. 10, 6. Marc. 2, 17. Luc. 9, 56; 19, 10.

Ioan 3, 17; 12, 47. 1 Tim. 1, 15. (12) Ier. 50, 6. Iez. 34, 4. 11. Luc. 15, 4. (13) Luc. 15, 5-7. (14) Luc. 15, 7-10. 2 Petr. 3, 9. (15) Lev. 19, 17. Sir. 19, 14. Luc. 17, 3. Iac. 5, 19-20. (16) Deut. 17, 6. Ioan 8, 17. 2 Cor. 13, 1. Ebr. 10, 28. (17) 1 Cor. 5, 11. 2 Tes. 3, 6, 14. (18) Mat. 16, 19. Ioan 20, 23. (19) 1 Ioan 3, 22; 5, 14. (20) Luc. 24, 15. (21) Mat. 6, 12. Luc. 17, 3-4. (22) Lev. 25, 39. Mat. 6, 14. Marc. 11, 25-26. Luc. 17, 4-5. Col. 3, 13. (23) c. 4 Reg. 4, 1.

12. Și a intrat Iisus în templu și a alungat pe toți cei ce vindeau și cum-părau în templu și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei.

13. Și a zis lor: Scris este: Casa Mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi o faceți peșteră de tilhari.

14. Și au venit la El, în templu, orbi și schiopi și i-a făcut sănătoși.

15. Și văzînd arhieriei și cărturarii minunile pe care le făcuse și pe copiii care strigau în templu și ziceau: Osana Fiului lui David, s-au miniat.

16. Și I-au zis: Auzi ce zic aceștia? Iar Iisus le-a zis: Da. Au niciodată n-ați citit că din gura copiilor și a celor ce sug ți-ai pregătit laudă?

17. Și lăsîndu-i, a ieșit afară din cetate la Betania, și noaptea a rămas acolo.

18. Dimineea, a doua zi, pe cînd se întorcea în cetate, a flămînzit;

19. Și văzînd un smochin lângă cale, s-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decît numai frunze, și a zis lui: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Și smochinul s-a uscat îndată.

20. Văzînd aceasta, ucenicii s-au minunat, zicînd: Cum s-a uscat smochinul îndată?

21. Iar Iisus, răspunzînd, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință și nu vă veți îndoii, veți face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci și muntelui acestuia de veți zice: Ridică-te și aruncă-te în mare, va fi așa.

22. Și toate cite veți cere, rugîndu-vă cu credință, veți primi.

23. Iar după ce a intrat în templu, s-a apropiat de El, pe cînd învăța, arhieriei și bătrînii poporului și au zis: Cu ce putere faci acestea? Și cine Ți-a dat puterea aceasta?

24. Răspunzînd, Iisus, le-a zis: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvînt, pe care, de Mi-l veți spune, și Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea:

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni? Iar ei cum-getau întru sine, zicînd: De vom zice: Din cer, ne va spune: De ce, dar, n-ați crezut lui?

26. Iar de vom zice: De la oameni, ne temem de popor, fiindcă toți îl socotesc pe Ioan de prooroc.

27. Și răspunzînd ei lui Iisus, au zis: Nu știm. Zis-a lor și El: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii. Și a mers la cel dintîi și i-a zis: Fiule, du-te astăzi și lucrează în via mea.

29. Iar el răspunzînd, a zis: Nu vreau; dar pe urmă, părăindu-i rău, s-a dus.

30. Mergînd la al doilea, i-a zis de asemenea; acesta i-a răspuns: Eu, Doamne, voi merge, dar nu s-a dus.

31. Care dintr-aceștia doi a făcut voia Tatălui? Zis-au Lui: Cel dintîi. Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că vameșii și desfrînații merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu.

32. Căci a venit Ioan la voi în calea dreptății și n-ați crezut în el, ci vameșii și desfrînații au crezut, iar voi ați văzut și nu v-ați căit nici după aceea, ca să credeți în el.

33. Ascultați altă pildă: Era un om oarecare stăpîn al casei sale, care a sădit vie. A împrejmuț-o cu gard, a săpat în ea teacă, a elădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.

34. Cînd a sosit timpul roadelor, a trimis pe slujitorii săi la lucrători, ca să ia partea lui din roade.

35. Dar lucrătorii, punînd mîna pe slujitori, pe unul l-au bătut, pe altul l-au omorît, iar pe altul l-au ucis cu pietre.

36. Din nou a trimis alți slujitori, mai mulți decît cei dintîi, și au făcut cu ei tot așa.

37. La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicînd: Se vor rușina de fiul meu.

38. Iar lucrătorii viei, văzînd pe fiul, au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm și să avem noi moștenirea lui.

39. Și, punînd mîna pe el, l-au scos afară din vie și l-au ucis.

40. Deci, cînd va veni stăpînul viei, ce va face acelor lucrători?

41. I-au răspuns: Pe cei răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor.

42. Zis-a lor Iisus: Au n-ați citit niciodată în Scripturi: Piatra pe care nu aruncat-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta și este lucru minunat în ochii noștri.

43. De aceea vă spun că împărăția lui Dumnezeu se va lua de la voi și se va da neamului care va face roadele ei.

44. Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărîma, iar pe cine va cădea îl va spulbera.

45. Iar arhieriei și fariseii, ascultînd pîldele Lui, au înțeles că despre ei vorbește.

46. Și căutînd să-L prindă, s-au temut de popor pentru că îl socotea prooroc.

CAP. 22

Parabola nunții fiului de împărat. Dinarul Cezarului. Cea mai mare poruncă din lege. Mesia: Fiul și Domnul lui David.

1. Și, răspunzînd, Iisus a vorbit iarăși în pîlde, zicîndu-le:

2. Împărăția cerurilor asemănată s-a unui împărat care a făcut nuntă fiului său.

3. Și a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poștiți la nuntă, dar ei n-au voit să vină.

4. Iarăși a trimis alte slugi, zicînd: Spuneți celor chemați: Iată, am pregătit ospașul meu; juncii mei și cele îngrășate s-au junghiat și toate sînt gata. Veniți la nuntă.

5. Dar ei, fără să țină seama, s-au dus: unul la țarina sa, altul la neguțătoria lui;

6. Iar ceilalți, punînd mîna pe slugile lui, le-au batjocorit și le-au ucis.

7. Și auzînd împăratul de acestea, s-a umplut de minie și, trimișînd oștile sale, a nimicit pe ucigașii aceia și cetățile lor i-au dat foc.

8. Apoi a zis către slugile sale: Nunta este gata dar cei poștiți n-au fost vrednici.

9. Mergeți deci la răspîntiile drumurilor și pe cîți veți găsi, chemați-i la nuntă.

10. Și ieșînd slugile acelea la drumuri, au adunat pe toți cîți i-au găsit, și răi și buni, și s-a umplut casa nunții cu oaspeți.

11. Iar intrînd împăratul ca să privească pe oaspeți, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă.

12. Și i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici, fără haină de nuntă? El însă a tăcut.

13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legați-l de picioare și de mîini și aruncați-l în întinericul cel mai din afară. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

14. Căci mulți sînt chemați, dar puțini aleși.

15. În vremea aceea, s-au dus fariseii și au ținut sfat ca să-L prindă pe El în cuvînt.

16. Și au trimis la El pe ucenicii lor, împreună cu Irodianii, zicînd: Învățătorule, știm că ești omul adevărului și întru adevăr înveți calea lui Dumnezeu și nu Ți pasă de nimeni, pentru că nu cauți la fața oamenilor.

17. Spune-ne deci nouă: Ce Ți se pare? Se cuvine să dăm dajdie Cezarului sau nu?

18. Ci Iisus, cunoscînd viclenialor, le-a răspuns: Ce Mă ispitîți, fățarnicilor?

19. Arătați-Mi banul de dajdie. Iar ei I-au adus un dinar.

20. Iisus le-a zis: Al cui e chipul acesta și inscripția de pe el?

21. Răspuns-au ei: Ale Cezarului. Atunci a zis lor: Dați deci Cezarului

(12) Deut. 14, 23-25. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. Ioan 2, 14. (13) 3 Reg. 8, 43. Is. 56, 7. Ier. 7, 11. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46. Ioan 2, 16. (14) Is. 35, 5-6. (15) Is. 26, 11. Marc. 11, 18. (16) Ps. 8, 3. (17) Marc. 11, 11, 19. Ioan 11, 18. (18) Marc. 11, 12. (19) Ier. 8, 13. Marc. 11, 13, 14, 20-21. Luc. 13, 6-7. (21) Mat. 17, 20. Marc. 11, 23. Luc. 17, 6. Iac. 1, 6. (22) Mat. 7, 7. Marc. 9, 23; 11, 34. Ioan 14, 13; 15, 7. 1 Ioan 3, 22. (23) Ag. 2, 7. Mat. 7, 29. Marc. 11, 27. Luc. 20, 1-2. (24) Marc. 11, 29. Luc.

20, 3. (25) Marc. 11, 30. (26) Mat. 14, 5. Marc. 6, 20; 11, 32. Luc. 20, 6. (27) Pild. 26, 4. Marc. 11, 33. Luc. 20, 7-8. (30) Iez. 33, 31. (31) Luc. 3, 12; 7, 29. (32) Mat. 3, 1-13. Luc. 3, 12. (33) Ps. 79, 8. Cînt. 8, 11-12. Is. 5, 1-7. Ier. 2, 21. Marc. 12, 1. Luc. 20, 9. (34) Cînt. 8, 11. Luc. 20, 10. (35) Neem. 9, 26. Ier. 37, 15. Mih. 7, 6. Mat. 5, 12; 22, 6; 23, 34, 37. Luc. 20, 10. Evr. 11, 35. (36) Mat. 22, 4. Marc. 12, 56. (37) Luc. 20, 13.

(38) Fac. 37, 20. Ps. 2, 2. Mat. 26, 4; 27, 1. Marc. 12, 7. Luc. 20, 14. Ioan 11, 53. (39) Marc. 12, 8. Luc. 20, 15; 22, 54. Ioan 18, 12. Evr. 13, 12. (40) Marc. 12, 9. Luc. 20, 15. (41) Luc. 20, 16; 21, 24. (42) Ps. 117, 22-23. Is. 28, 16. Zah. 3, 9. Marc. 12, 10. Luc. 14, 24; 20, 17. Eapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 4, 6-7. (44) Is. 8, 14; 60, 12. Dan. 2, 34, 44. Zah. 12, 3. Luc. 2, 34; 20, 18. Rom. 9, 32-33. (45) Marc. 12, 12. (46) Luc. 19, 48. Ioan 6, 14; 7, 40. Cap. 22.- (2) Cînt. 3, 11. Is. 25, 6. Luc. 14, 16. Apoc.

19, 7. (3) Pild. 9, 3-5. Luc. 14, 17. (4) Mat. 21, 36. (5) Luc. 14, 17-20. (6) Mat. 21, 35. (7) Luc. 14, 21; 19, 27, 43. (8) Mat. 10, 11-13. (9) Luc. 14, 21. (11) Ps. 44, 15. Is. 61, 10. 2 Cor. 5, 3. Apoc. 16, 15. (13) Luc. 13, 28. (14) Mat. 20, 16. Marc. 10, 31. Luc. 14, 24. (15) Ps. 40, 7. Ier. 18, 19. Marc. 12, 13. Luc. 20, 20. (16) Marc. 12, 14. Luc. 20, 21. (17) Marc. 12, 14. Luc. 20, 22. (18-19) Marc. 12, 15. Luc. 20, 23-24. (21) Pild. 24, 21. Marc. 12, 16-17. Luc. 20, 25. Rom. 13, 7.

cele ce sînt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sînt ale lui Dumnezeu.

22. Auzind acestea, s-au minunat și, lăsîndu-l, s-au dus.

23. În ziua aceea, s-au apropiat de El saducheii, cei ce zic că nu este înviere, și L-au întrebat,

24. Zicînd: Învățătorule, Moise a zis: Dacă cineva moare neavînd copii, fratele lui să ia de soție pe cea văduvă și să ridice urmași fratelui său.

25. Deci erau, la noi, șapte frați; și cel dintîi s-a înșurat și a murit și, neavînd urmaș, a lăsat pe femeia sa fratelui său.

26. Asemenea și al doilea și al treilea, pînă la al șaptelea.

27. În urma lor a murit și femeia.

28. La înviere, deci, a cărui dintre cei șapte va fi femeia? Căci toți au avut-o de soție.

29. Răspunzînd, Iisus le-a zis: Vă răstăciți, neștiînd Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.

30. Căci la înviere, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sînt ca îngerii lui Dumnezeu în cer.

31. Iar despre învierea morților, au n-ați citit ce vi s-a spus vouă de Dumnezeu, zicînd:

32. Eu sînt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov? Nu este Dumnezeuul morților, ci al viilor.

33. Iar mulțimile, ascultîndu-L, erau uimite de învățătura Lui.

34. Și auzind fariseii că a închis gura saducheilor, s-au adunat laolaltă.

35. Unul dintre ei, învățător de Lege, ispitîndu-L pe Iisus, L-a întrebat:

36. Învățătorule, care poruncă este mai mare în Lege?

37. El i-a răspuns: Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.

38. Aceasta este marea și întîia poruncă.

39. Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

40. În aceste două porunci se cuprind toată Legea și proorocii.

41. Și fiind adunați fariseii, i-a întrebat Iisus,

42. Zicînd: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este? Zis-au Lui: Al lui David.

43. Zis-a lor: Cum deci David în duh, îl numește pe El Domn?—zicînd:

44. Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

45. Deci dacă David îl numește pe El Domn, cum este fiu al lui?

46. Și nimeni nu putea să-l răspundă cuvînt și nici n-a mai îndrăznit cineva, din ziua aceea, să-L mai întrebe.

CAP. 23

Iisus mustră pe farisei. Ierusalimul cel ce ucide pe prooroci, și dărîmarea lui.

1. Atunci a vorbit Iisus mulțimilor și ucenicilor Săi,

2. Zicînd: Cărturarilor și fariseilor au șezut în scaunul lui Moise;

3. Deci toate cîte vă vor zice vouă, faceți-le și păziți-le; dar după faptele lor nu faceți, că ei zic, dar nu fac,

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să le miște.

5. Toate faptele lor le fac ca să fie priviți de oameni; căci își lătesc filacteriile și își măresc ciucurii de pe poale.

6. Și le place să stea în capul mesei la ospete și în băncile dinții, în sinagogi,

7. Și să li se plece lumea în piețe și să fie numiți de oameni: Rabi.

8. Voi însă să nu vă numiți Rabi, că unul este Învățătorul vostru: Hristos, iar voi toți sînteți frați.

9. Și tată al vostru să nu numiți pe pămînt, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri.

Marc. 12, 31. (41) Marc. 12, 35. Luc. 20, 41. (42) Luc. 20, 41. (43) Marc. 12, 36. (44) Ps. 109, 1. Luc. 20, 42-43. Fapt. 2, 34. Evr. 1, 13. (45) Luc. 20, 41. (46) Marc. 12, 34. Luc. 14, 6; 20, 40. Cap. 23.—(2) Ncm. 8, 4. (3) Deut. 17, 9. Rom. 2, 19. (4) Is. 10, 1. Luc. 11, 40. Fapt. 15, 10. (5) Num. 15, 38. Deut. 22, 12. Mat. 6, 1. Marc. 12, 38. (6) Marc. 12, 39. Luc. 11, 43; 20, 46. (7) Marc. 12, 38. (8) Ioan 13, 13. Luc. 3, 1. 1 Cor. 3, 4-7. (9) Mal. 1, 6; 2, 10. Ef. 3, 14.

10. Nici învățători să nu vă numiți, că învățătorul vostru este unul: Hristos.

11. Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru.

12. Cine se va înălța pe sine se va smeri, și cine se va smeri pe sine se va înălța.

13. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați.

14. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că mincați casele văduvelor și cu fățarnicie vă rugați îndelung; pentru aceasta mai multă osîndă veți lua.

15. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjurăți marea și uscatul ca să faceți un ucenic! și dacă l-ați făcut, îl faceți fiu al gheenei și îndoit decît voi.

16. Vai vouă, călăuze oarbe! care ziceți: Cel ce se va jura pe templu, nu este cu nimic legat, dar cel ce se va jura pe aurul templului este legat.

17. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul?

18. Ziceți iar: Cel ce se va jura pe altar, cu nimic nu este legat, dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este legat.

19. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul?

20. Deci cel ce se jură pe altar se jură pe el și pe toate cîte sînt deasupra lui.

21. Și cel ce se jură pe templu se jură pe el și pe Cel care ocuiește în el.

22. Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe tron.

23. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimen, dar ați lăsat părțile mai grele ale Legii: judecata, mila și credința; pe acestea trebuia să le faceți și pe acelea să nu le lăsați.

24. Călăuze oarbe! care strecurați tîntarul și înghițiți cămila.

25. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățiți partea din afară

a paharului și a blidului, iar înăuntru sînt pline de răpire și de lăcomie.

26. Fariseule, orbi!, curăță întîia parte dinăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea din afară.

27. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că semănați cu mormintele cele văruite, care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sînt pline de oase de morți și de toată necurăția.

28. Așa și voi, pe din afară vă arătați drepti oamenilor, înăuntru însă a sînteți plini de fățarnicie și de fărâdelege.

29. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zidiți mormintele proorocilor și împodobiți pe ale dreptilor.

30. Și ziceți: De am fi fost noi în zilele părinților noștri, n-am fi fost părtași cu ei la vărsarea singelui proorocilor.

31. Astfel, dar, mărturisiți voi înșivă că sînteți fii ai celor ce au ucis pe prooroci.

32. Dar voi întreceți măsura părinților voștri!

33. Șerpi, puți de vipere, cum veți scăpa de osînda gheenei?

34. De aceea, iată Eu trimit la voi prooroci și înțelepți și cărturari; dintre ei veți ucide și veți răstigni; dintre ei veți biciui în sinagogi și-i veți urmări din cetate în cetate.

35. Ca să cadă asupra voastră tot singele dreptilor, răspîdit pe pămînt, de la singele dreptului Abel, pînă la singele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-ați ucis între templu și altar.

36. Adevărat grăiesc vouă, vor veni acestea toate asupra acestui neam.

37. Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine; de cite ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu ai voit.

38. Iată, casa voastră vi se lasă pustie;

39. Căci vă zic vouă: De acum nu Mă veți mai vedea, pînă cînd nu veți zice: Binecuvîntat este cel ce vine întru numele Domnului!

(23) Marc. 12, 18. Luc. 20, 27. Fapt. 23, 8. (24) Fac. 38, 8. Deut. 25, 5. Rut. 4, 10. Marc. 12, 19. Luc. 20, 28. (25) Marc. 12, 20. Luc. 20, 29. (26-31) Marc. 12, 21-26. Luc. 20, 30-36. 1 Cor. 15, 43-44. (32) Is. 3, 6. Marc. 12, 26-27. Luc. 20, 37-38. (33) Luc. 20, 39. (35-36) Marc. 12, 28-29. Luc. 10, 25. (37) Deut. 6, 5; 10, 12. Mih. 6, 8. Marc. 12, 29-30. Luc. 10, 27. (38) Marc. 12, 30. (39) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43. Marc. 12, 31. Luc. 10, 27. (40) Mat. 7, 12.

(10) Ioan 13, 13. (11) Mat. 20, 26. (12) Iov 22, 29. Pild. 29, 23. Luc. 14, 11; 18, 14. (13) Is. 22, 25. Luc. 11, 52. (14) Marc. 12, 40. Luc. 20, 47. (16) Mat. 5, 33-34; 15, 14; 23, 24. (17) 1 Petr. 1, 18. 2 Petr. 1, 9. (19) Is. 29, 37. 1 Petr. 1, 18. 2 Petr. 1, 9. (27) 3 Reg. 8, 13. 2 Paral. 6, 2. Ps. 25, 8; 131, 14. (22) Ps. 10, 4. Mat. 5, 34. Fapt. 7, 49. (23) Deut. 14, 22. Ps. 10, 7. Os. 6, 6. Mih. 6, 8. Mat. 9, 13; 12, 7. Luc. 11, 42. (25) Marc. 7, 3. Luc. 11, 39. (26) Luc. 11, 41. Tit. 1,

15. (27) Iov 36, 13. Luc. 11, 44. Fapt. 23, 3. (28-31) Luc. 11, 39-49. (32) Fac. 15, 15. 1 Tes. 2, 16. (33) Mat. 3, 7; 12, 34. (34) 2 Paral. 24, 21-22; 36, 15-16. Is. 1, 21; 41, 27-28. Mat. 5, 12. Luc. 11, 49. Fapt. 7, 52. (35) Fac. 4, 8. Ps. 101, 27. Ier. 26, 15. Luc. 11, 51. 1 Ioan 3, 12. Apoc. 18, 24. (37) Deut. 32, 11. Ps. 16, 8; 90, 7. Is. 1, 21; 31, 5. Luc. 13, 34. (39) 3 Reg. 9, 4. Ps. 117, 26. Ier. 12, 7; 22, 5. Mat. 21, 9. Luc. 13, 35. Ioan 12, 13.

CAP. 24

Dărimarea Ierusalimului. Venirea lui Hristos și sfârșitul lumii. Când va veni ceasul acela?

1. Și ieșind Iisus și plecând de la templu, s-au apropiat de El ucenicii Lui, ca să-I arate clădirile templului.
2. Iar El, răspunzând, le-a zis: Vedeti toate acestea? Adevărat grăiesc vouă: Nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu se risipească.
3. Și șezind El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, deosebi, zicind: Spune nouă când vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului?
4. Răspunzând, Iisus le-a zis: Vedeti să nu vă amăgescă cineva.
5. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicind: Eu sint Hristos, și pe mulți îi vor amăgi.
6. Și veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie; luați seama să nu vă speriați, căci trebuie să fie toate, dar încă nu este sfârșitul.
7. Căci se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție și va fi foamete și ciumă și cutremur mare pe alocuri.
8. Dar toate acestea sînt începutul durerilor.
9. Atunci vă vor da pe voi spre asuprire și vă vor ucide și veți fi urși de toate neamurile, pentru numele Meu.
10. Atunci mulți se vor sminti și se vor vinde unii pe alții; și se vor urî unii pe alții.
11. Și mulți prooroci mincinoși se vor scula și vor amăgi pe mulți.
12. Iar din pricina înmulțirii fără-delegii, iubirea multora se va răci.
13. Dar cel ce va răbda pînă la sfârșit, acela se va mintui.
14. Și se va propovădui această Evanghelie la împărăției în toată lumea

Cap. 24. — (1) Marc. 13, 1. Luc. 21, 5. (2) 3 Reg. 9, 7-8. Ier. 26, 18. Mih. 3, 12. Marc. 13, 2. Luc. 19, 44; 21, 6-7. (3) Marc. 13, 3-4. (4) Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. 2 Tes. 2, 3. (5) Ier. 14, 14; 29, 9. Mat. 7, 22; 24, 24. Marc. 13, 6. Luc. 21, 8. (6) 2 Paral. 15, 6. Ier. 4, 27; 5, 10. Marc. 13, 7. (7) Is. 19, 2. Ag. 2, 21. Luc. 21, 10. (8) Marc. 13, 8. (9) Ps. 49, 17. Mat. 10, 17. Marc. 13, 9. Luc. 21, 12, 17. Ioan 15, 20. Fapt. 4, 1-3. Apoc. 2, 10. (10) Luc. 21, 16. 2 Tim. 1, 15. (11) Deut. 13, 1-3. Marc. 13, 6. 2 Petr. 2, 1. (13) Marc. 13, 13. Evr. 3, 6. Apoc. 2, 10. (14) Marc. 13, 10. Rom. 10, 13. Col. 1, 6. (15) Dan. 9, 27; 12, 11. Marc. 13, 14. Luc.

spre mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfârșitul.

15. Deci, cînd veți vedea uriciunea pustiirii ces-azis prin Daniel proorocul, știind în locul cel sfînt — cine citește să înțeleagă —,

16. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți.

17. Cel ce va fi pe casă să nu se coboare, ca să-și ia lucrurile din casă.

18. Iar cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă înapoi, ca să-și ia haina.

19. Vai de cele însărcinate și de cele ce vor alăpta în zilele acelea!

20. Rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici simbăta.

21. Căci va fi atunci strimtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii pînă acum și nici nu va mai fi.

22. Și de nu s-ar fi scurtat acele zile, n-ar mai scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși se vor scurta acele zile.

23. Atunci de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeți.

24. Căci se vor ridica hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putință, și pe cei aleși.

25. Iată, v-am spus de mai înainte.

26. Deci, de vă vor zice vouă: Iată este în pustie, să nu ieșiți; iată este în câmpuri, să nu credeți.

27. Căci precum fulgerul iese de la răsărit și se arată pînă la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului.

28. Că unde va fi stîrvul, acolo se vor aduna vulturii.

29. Iar îndată după strimtorarea acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer și puterile cerurilor se vor zgudui.

30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și vor plînge toate

21, 20. (16) Marc. 13, 14. Luc. 21, 21. (17-19) Ier. 6, 25. Marc. 13, 15-17. Luc. 17, 31; 21, 33, 23, 29. (20) Ies. 16, 29. Zah. 14, 6. Marc. 13, 18. (21) Dan. 9, 26; 12, 1. Ioil 2, 2. Marc. 13, 19. (22) Is. 65, 8-9. Marc. 13, 20. (23) Marc. 13, 21. Luc. 17, 21-23. (24) Deut. 13, 1-3. Mat. 24, 5. Marc. 13, 22. Apoc. 13, 13. (25-26) Marc. 13, 21-23. (27) Luc. 17, 24. (28) Iov 39, 30. Avac. 1, 8. Luc. 17, 37. (29) Is. 13, 10. Ier. 15, 9. Iez. 32, 7; 38, 19. Am. 5, 20. Ioil 2, 10; 3, 4; 15. Avac. 1, 8. Marc. 56, 24-25. Luc. 21, 25-26. Apoc. 6, 12. (30) Dan. 7, 13-14. Zah. 12, 10. Marc. 13, 26; 14, 62. Apoc. 1, 7.

neamurile pămîntului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pe ingerii Săi, cu suncet mare de trîmbiță, și vor aduna pe cei aleși ai Lui din cele patru vînturi, de la marginile cerurilor pînă la celelalte margini.

32. Învățați de la smochin pilda: Cînd mlădița lui se face fragedă și odrăslește frunze, cunoașteți că vara este aproape.

33. Asemenea și voi, cînd veți vedea toate acestea, să știți că este aproape, la uși.

34. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta, pînă ce nu vor fi toate acestea.

35. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

36. Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici ingerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.

37. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Căci precum în zilele acelea dinainte de potop, oamenii mincau și beau, se însurau și se măritau, pînă în ziua cînd a intrat Noe în corabie,

39. Și n-au știut pînă ce a venit potopul și i-a luat pe toți, la fel va fi și venirea Fiului Omului.

40. Atunci, din doi care vor fi în țarină, unul se va lua și altul se va lăsa.

41. Din două care vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa.

42. Privegheați deci, că nu știți în care zi vine Domnul vostru.

43. Aceea cunoașteți, că de-ar ști stăpînul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea și n-ar lăsa să i se spargă casa.

44. De aceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gândiți Fiul Omului va veni.

45. Cine, oare, este slujitorul credincios și înțelept pe care l-a pus stăpînul peste slugile sale, ca să le dea hrană la timp?

46. Fericit este slujitorul acela, pe care venind stăpînul său, îl va afla făcînd așa.

(31) Ps. 49, 5. Mat. 13, 41. 1 Cor. 15, 52. 1 Ter. 4, 6. (32-34) Marc. 13, 28-30. Luc. 21, 29-32. (35) Ps. 118, 89. Is. 40, 8; 51, 6. Mat. 5, 18. Marc. 13, 31. Luc. 21, 32. 2 Petr. 3, 10. Evr. 1, 11. (36) Zah. 14, 7. Marc. 13, 32. Luc. 17, 20. Fapt. 1, 7. (37) Fac. 7, 7. Luc. 17, 26. 1 Petr. 3, 20. (38) Fac. 6, 2-5. Luc. 17, 27. (39-41) Fac. 7, 23. Luc. 17, 30-36. (42-44) Mat. 25, 13. Marc. 13, 33-37. Luc. 12, 40; 21, 36. 2 Petr. 3, 10.

47. Adevărat zic vouă că peste toate avuțiile sale îl va pune.

48. Iar dacă acel slujitor, rău fiind, va zice în inima sa: Stăpînul meu întîrzie,

49. Și va începe să bată pe tovarășii săi de slujbă, să mănince și să bea cu bețivii,

50. Veni-vă stăpînul slujitorului acela în ziua cînd nu se așteaptă și în ceasul pe care nu-l cunoaște.

51. Și-l va tăia din dregătorie și partea lui o va pune cu fățarnicii. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

CAP. 25

Pildele celor zece fecioare și a talanților. Judecata viitoare.

1. Împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care, luînd candelarele lor, au ieșit în întîmpinarea mirelui.

2. Cinci însă dintre ele erau nebune și cinci înțelepte.

3. Căci cele nebune, luînd candelarele, n-au luat cu sine untdelemn.

4. Iar cele înțelepte au luat untdelemn în vase, o dată cu candelarele lor.

5. Dar mirele întîrziînd, au așipit toate și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s-a făcut strigare: Iată, mirele vine! Ieșiți întru întîmpinarea lui!

7. Atunci s-au deșteptat toate acele fecioare și au împodobit candelarele lor.

8. Și cele nebune au zis către cele înțelepte: Dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelarele noastre.

9. Dar cele înțelepte le-au răspuns, zicînd: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă și nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vînd și cumpărați pentru voi.

10. Deci plecînd ele ca să cumpere, a venit mirele și cele ce erau gata au intrat cu El la nuntă și ușa s-a închis.

11. Iar mai pe urmă, au sosit și celelalte fecioare, zicînd: doamne, doamne, deschide-ne nouă.

12. Iar el, răspunzînd, a zis: Adevărat zic vouă: Nu vă cunosc pe voi.

1 Cor. 16, 13. 1 Tes. 5, 2. 6. Apoc. 3, 2. (43) Luc. 12, 39. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 16, 15. (45) Luc. 12, 42. Fapt. 20, 28. 1 Cor. 4, 2. (46-48) Luc. 12, 37, 43-46. Apoc. 16, 15. (49) Ps. 49, 18. (50) Luc. 12, 46. (51) Ps. 20, 8. Mat. 8, 12; 13, 42. Luc. 12, 46. Cap. 25. — (1-5) 1 Tes. 5, 6. 2 Tes. 1, 8. (6) Mat. 24, 31. 1 Tes. 4, 16. (7) Luc. 12, 35. (10) Luc. 13, 25. Apoc. 19, 7. (11) Luc. 7, 21. Luc. 13, 25. (12) Ps. 5, 4. Avac. 1, 13. Luc. 13, 25. Ioan 9, 31.

13. Drept aceea, privegheați, că nu știți ziua, nici ceasul cînd vine Fiul Omului.

14. Și este ca un om care, plecînd departe, și-a chemat slugile și le-a dat pe mînă avuția sa.

15. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui, și a plecat.

16. Îndată, mergînd, cel ce luase cinci talanți a lucrat cu ei și a cîștigat alți cinci talanți.

17. De asemenea și cel cu doi a cîștigat alți doi.

18. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pămînt și a ascuns argintul stăpînului său.

19. După multă vreme a venit și stăpînul acelor slugi și a făcut socoteala cu ele.

20. Și apropiindu-se cel care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicînd: Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am cîștigat cu ei.

21. Zis-a lui stăpînul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Apropiindu-se și cel cu doi talanți, a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat, iată alți doi talanți am cîștigat cu ei.

23. Zis-a lui stăpînul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puțin ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. Apropiindu-se apoi și cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat.

25. De aceea, m-am temut și m-am dus de am ascuns talantul tău în pămînt; iată ai ce este al tău.

26. Și răspunzînd stăpînul său i-a zis: Slugă vicleană și leneșă, știai că seceri unde n-am semănat și adun de unde n-am împrăștiat?

27. Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, și eu, venînd, să fi luat ce este al meu cu dobîndă.

28. Luați deci de la el talantul și dați-l celui ce are zece talanți.

29. Căci tot celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce n-are și ce are i se va lua.

30. Iar pe sluga netrebnică aruncați-o întru întunericul cel mai dinafară. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

31. Cînd va veni Fiul Omului întru slava Sa, și toți sfinții îngeri cu El, atunci va ședea pe tronul slavei Sale.

32. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții, precum desparte păstorul oile de capre.

33. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stînga.

34. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvîntații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă, de la întemeierea lumii.

35. Căci flămînd am fost și Mi-ați dat să mîncînc; insetat am fost și M-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit.

36. Gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine.

37. Atunci dreptii îi vor răspunde, zicînd: Doamne, cînd Te-am văzut flămînd și Te-am hrănit? Sau insetat și Ți-am dat să bei?

38. Sau cînd Te-am văzut străin și Te-am primit, sau gol și Te-am îmbrăcat?

39. Sau cînd Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine?

40. Iar Împăratul, răspunzînd, va zice către ei: Adevărat zic vouă, intru-cît ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut.

41. Atunci va zice și celor de-a stînga: Duceți-vă de la Mine, bleșmaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui.

42. Căci flămînd am fost și nu Mi-ați dat să mîncînc; insetat am fost și nu Mi-ați dat să beau;

43. Străin am fost și nu M-ați primit; gol și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și nu M-ați cercetat.

44. Atunci vor răspunde și ei, zicînd: Doamne, cînd te-am văzut flămînd, sau insetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit?

45. El însă le va răspunde, zicînd: Adevărat zic vouă: Intrucît nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut.

46. Și vor merge aceștia la osîndă veșnică, iar dreptii la viață veșnică.

CAP. 26

Vestirea cea din urmă a Patimilor lui Iisus. Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Suferințele din Ghetșimani. Trădarea lui Iuda. Prinderea lui Iisus. Înfățișarea înaintea arhierilor. Lepădarea lui Petru.

1. Iar după ce a sfîrșit toate aceste cuvinte, a zis Iisus către ucenicii Săi:

2. Știți că peste două zile va fi Paștile și Fiul Omului va fi dat să fie răstignit.

3. Atunci arhierii și bătrînii poporului s-au adunat în curtea arhierelui, care se numea Caiafa.

4. Și împreună s-au sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleșug, și să-L ucidă.

5. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor.

6. Fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon Leprosul.

7. S-a apropiat de El o femeie, avînd un alabastru cu mir de mare preț, și l-a turnat pe capul Lui, pe cînd ședea la masă.

8. Și văzînd ucenicii, s-au miniat și au zis: De ce s-a făcut risipa aceasta?

9. Căci mirul acesta se putea vinde scump, iar banii să se dea săracilor.

10. Dar Iisus, cunoscînd gîndul lor, le-a zis: Pentru ce faceți supărare femeii? Căci lucru bun a făcut ca față de Mine.

11. Căci pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu mă aveți totdeauna;

12. Că ea, turnînd mirul acesta pe trupul Meu, a făcut-o spre îngroparea Mea.

13. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce-a făcut ea, spre pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doisprezece, cel numit Iuda Iscarioteanul, ducîndu-se la arhierii,

15. A zis: Ce voiți să-mi dați și eu îl voi da în mîinile voastre? Iar ei s-au învoit cu el treizeci de arginți.

16. Și de atunci căuta un prilej potrivit ca să-L dea în mîinile lor.

17. În cea dintîi zi a Azimelor, au venit ucenicii la Iisus și L-au întrebat: Unde voiești să-Ți pregătim să mîncînc Paștile?

18. Iar El a zis: Mergeți în cetate, la cutare și spuneți-i: Învățătorul zice: Timpul Meu este aproape; la tine vreau să fac Paștile cu ucenicii Mei.

19. Și ucenicii au făcut precum le-a poruncit Iisus și au pregătit Paștile.

20. Iar cînd s-a făcut seară, a șezut la masă cu cei doisprezece ucenici.

21. Și pe cînd mîncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă, că unul dintre voi Mă va vinde.

22. Și ei, intristîndu-se foarte, au început să-L zică fiecare: Nu cumva eu sint, Doamne?

23. Iar El, răspunzînd, a zis: Cel ce a întins cu Mine mina în blid, acela Mă va vinde.

24. Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai, însă, celui om prin care Fiul Omului se vinde! Bine era de omul acela dacă nu se năstrea.

25. Și Iuda, cel ce L-a vîndut, răspunzînd, a zis: Nu cumva sint eu, Învățătorule? Răspuns-a lui: Tu ai zis.

(13) Mat. 24, 42. Marc. 13, 33; 34, 38. Luc. 12, 40; 21, 36. Fapt. 20, 31. 1 Petr. 4, 7. 1 Cor. 16, 13. Apoc. 16, 15. (14) Mat. 21, 33. Luc. 19, 12. (15) Rom. 12, 6. 1 Cor. 12, 7, 11. Ef. 4, 11. (19) Mat. 18, 23. Luc. 19, 15. (20) Luc. 19, 16. (21) Is. 61, 7. Dan. 12, 2-3. Mat. 24, 45-47; 25, 31. Luc. 16, 10; 19, 17. (22) Luc. 19, 18. (23) Luc. 19, 19. (24) Luc. 19, 20-21. (25) Ps. 52, 6. Luc. 19, 21. (26) Mat. 18, 32-33. Luc. 19, 22. (27) Luc. 19, 23. (28) Luc. 19, 24. (29) Mat. 13, 12. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18; 19, 26. Ioan 15, 2. (30) Mat. 8, 12; 13, 42, 50; 24,

51. 2 Tes. 1, 8. (31) Zah. 14, 5. Mat. 13, 49; 16, 27. Marc. 8, 38. Fapt. 1, 11. Iuda 1, 14. Rom. 2, 16. Apoc. 1, 7. (32) Ps. 1, 5. Iez. 20, 37-38; 34, 17. Mat. 13, 41, 49. Rom. 14, 10. 2 Cor. 5, 10. Apoc. 20, 12. (33) Is. 34, 17. Zah. 10, 3. (34) Dan. 7, 22. Mat. 20, 23; 25, 21. 46. Ioan 14, 2. 1 Petr. 1, 4, 9. 3, 9. Apoc. 21, 7. (35-36) Pild. 14, 31. Is. 58, 7. Iez. 18, 7. Sir. 7, 27; 17-18. Iac. 1, 27; 2, 15. 2 Tim. 1, 18. Ebr. 13, 1-2. (40) Pild. 14, 31; 19, 17. Mat. 10, 42. Marc. 9, 41. Ebr. 6, 10. (41) Ps. 6, 8. Is. 30, 33. Mat. 7, 23. 13, 40. 50. Luc. 13, 27. Apoc. 20, 10.

(43) Iov 22, 6-7. (45) Pild. 14, 31; 17, 5. Fapt. 9, 5. (46) Dan. 12, 2. Mat. 25, 21, 34. Ioan 5, 29. Rom. 2, 7. Cap. 26. - (2) Iez. 13, 15. Marc. 14, 1. Luc. 22, 1. Ioan 13, 1. (3-5) Ps. 2, 1-2; 82, 3. Marc. 14, 1-2. Luc. 22, 2. Ioan 11, 47-53. Fapt. 4, 27. (6-10) Mat. 21, 17. Marc. 14, 3-6. Luc. 7, 37. Ioan 11, 2; 12, 3-7. (11) Deut. 15, 11. Marc. 14, 12. Ioan 12, 8; 13, 33; 14, 19. (7) Marc. 14, 8. Ioan 13, 7. (13) Pild. 10, 7. (14) Mat. 10, 4. Marc. 14, 10. Luc.

22, 3-4. Ioan 12, 4; 13, 2, 27. (15) Zah. 11, 12. Mat. 27, 3. Luc. 22, 5. (16-20) Iez. 12, 6, 15. Ps. 40, 9-10. Pild. 1, 18. Marc. 14, 11-17. 18. Luc. 22, 6-14. (21) Ps. 40, 9. Marc. 14, 18. (22) Marc. 14, 19. Ioan 13, 22. Ioan 13, 2, 21. (23) Marc. 14, 19. Ioan 13, 22. Ps. 40, 9; 54, 14-15. Marc. 14, 20. Luc. 22, 21. Ioan 13, 18, 26. (24) Ps. 21, 18. 53. Dan. 9, 26. Marc. 9, 12; 14, 21-22. Luc. 22, 22; 24, 25-27. Ioan 17, 12. Fapt. 17, 2; 26, 22. 1 Cor. 15, 3.

26. Iar pe cînd mincau ei, Iisus, luînd pîine și binecuvîntînd, a frînt și, dînd ucenicilor, a zis: Luați, mincați, acesta este trupul Meu.

27. Și luînd paharul și mulțumînd, le-a dat, zicînd: Beți dintru acesta toți.

28. Că acesta este singele Meu, al Legii celei Noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

29. Și vă spun vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al viței pînă în ziua aceea cînd îl voi bea cu voi, nou, în împărăția Tatălui Meu.

30. Și după ce au cîntat laude, au ieșit la Muntele Măslinilor.

31. Atunci Iisus le-a zis: Voi toți vă veți sminti întru Mine în noaptea aceasta, căci scris este: Bațе-voi păstorul și se vor risipi oile turmei.

32. Dar după învierea Mea, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

33. Iar Petru, răspunzînd, I-a zis: Dacă toți se vor sminti întru Tine, eu niciodată nu mă voi sminti.

34. Zis-a Iisus lui: Adevărat zic ție că în noaptea aceasta, mai înainte de a cînta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine.

35. Petru i-a zis: Și de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Și toți ucenicii au zis la fel.

36. Atunci Iisus a mers împreună cu ei la un loc ce se cheamă Ghetsimani și a zis ucenicilor: Ședeți aici, pînă ce Mă voi duce acolo și Mă voi ruga.

37. Și luînd cu Sine pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început a se întrista și a se mîhni.

38. Atunci le-a zis: Întristat este sufletul Meu pînă la moarte. Rămîneți aici și privegheați împreună cu Mine.

39. Și mergînd puțin mai înainte, a căzut cu fața la pămînt, rugîndu-se și zicînd: Părintele Meu, de este cu putință, treacă de la Mine paharul

acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voiești.

40. Și a venit la ucenici și i-a găsit dormind și i-a zis lui Petru: Așa, n-ai putut un ceas să privegheai cu Mine!

41. Privegheai și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osîrduitor, dar trupul, neputincios.

42. Iarăși ducîndu-se, a doua oară, s-a rugat, zicînd: Părintele Meu, dacă nu este cu putință să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta.

43. Și venind iarăși, i-a aflat dormind, căci ochii lor erau îngreuiați.

44. Și, lăsîndu-i, s-a dus iarăși și a treia oară s-a rugat, același cuvînt zicînd.

45. Atunci a venit la ucenici și le-a zis: Dormiți de acum și vă odihniți! Iată s-a apropiat ceasul și Fiul Omului va fi dat în mîinile păcătoșilor.

46. Sculați-vă să mergem, iată s-a apropiat cel ce M-a vîndut.

47. Și pe cînd vorbea încă, iată a sosit Iuda, unul dintre cei doisprezece, și împreună cu el mulțime multă, cu săbii și cu toiege, de la arhierei și de la bătrînii poporului.

48. Iar vînzătorul le-a dat semn, zicînd: Pe care-L voi săruta, Acela este: puneți mîna pe El.

49. Și îndată, venind la Iisus, a zis: Bucură-te, Învățătorule! Și L-a sărutat.

50. Iar Iisus i-a zis: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci ei, apropiîndu-se, au pus mîinile pe Iisus și L-au prins.

51. Și iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzînd mîna, a tras sabia și, lovind pe sluga arhiereului, i-a tăiat urechea.

52. Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri.

Marc. 14, 34. Luc. 22, 40. (39) Mat. 20, 22. Marc. 14, 35-36. Luc. 22, 41-42. Ioan 5, 30; 6, 38. Filip. 2, 8. Evr. 5, 7-8. (40) Ier. 12, 5. Marc. 14, 37. Luc. 22, 45. (41) Marc. 13, 33; 14, 38. Luc. 22, 40, 46. Ef. 6, 18. (42) Mat. 20, 22. Marc. 14, 39. (43-46) Marc. 14, 40-42. (47) Marc. 14, 43. Luc. 22, 47. Ioan 18, 3. Fapt. 1, 16. (48) Marc. 14, 44. Luc. 22, 47. (49) 2 Reg. 20, 9. Marc. 14, 45. (50) Ps. 40, 9. Marc. 14, 46. Luc. 22, 48. Ioan 13, 27. (51) Marc. 14, 47. Luc. 22, 49-50. Ioan 18, 10. (52) Fac. 9, 6. Num. 35, 33. 2 Reg. 2, 33. Luc. 22, 51. Apoc. 13, 10.

53. Sau ți se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu și să-Mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de ingeri?

54. Dar cum se vor împlini Scripturile, că așa trebuie să fie?

55. În ceasul acela, a zis Iisus mulțimilor: Ca la un tilhar ați ieșit cu săbii și cu toiege, ca să Mă prindeți. În fiecare zi ședeam în templu și învîtam și n-ați pus mîna pe Mine.

56. Dar toate acestea s-au făcut ca să se îplinească Scripturile proorocilor. Atunci toți ucenicii, lăsîndu-l, au fugit.

57. Iar cei care au prins pe Iisus L-au dus la Caiafa arhiereul, unde erau adunați cărturarii și bătrînii.

58. Iar Petru îl urma de departe pînă a ajuns la curtea arhiereului și, intrînd înăuntru, ședea cu slugile, ca să vadă sfîrșitul.

59. Iar arhiereii, bătrînii și tot sine-driul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare.

60. Și n-au găsit, deși veniseră mulți martori mincinoși. Mai pe urmă însă au venit doi,

61. Și au spus: Acesta a zis: Pot să dărim templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l clădesc.

62. Și, sculîndu-se, arhiereul I-a zis: Nu răspunzi nimic la ceea ce mărturisesc aceștia împotriva Ta?

63. Dar Iisus tăcea. Și arhiereul I-a zis: Te jur pe Dumnezeu cel viu, să ne spui nouă de ești Tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Iisus i-a răspuns: Tu ai zis. Și vă spun încă: De acum veți vedea pe Fiul Omului șezînd de-a dreapta puterii și venind pe norii cerului.

65. Atunci arhiereul și-a sfîșiat hainele, zicînd: A huli! Ce ne mai trebuie martori? Iată acum ați auzit hula Lui.

66. Ce vi se pare? Iar ei, răspunzînd, au zis: Este vinovat de moarte.

(53) 4 Reg. 6, 17. Dan. 7, 10. Luc. 24, 26. (54) Ps. 21. Dan. 9, 26. Mat. 26, 24. Luc. 24, 25. (55) Marc. 14, 48-49. Luc. 22, 52. (56) Ps. 21, 17. Plîng. 4, 20. Marc. 14, 50. Ioan 16, 32. (57-58) Lev. 4, 15. Marc. 14, 53-54. Luc. 22, 54-55. Ioan 18, 12-15, 24. (59) Ps. 26, 16; 34, 11. Marc. 14, 55. (60) Deut. 19, 15-18. 3 Reg. 21, 13. Ps. 26, 16; 34, 11; 93, 21. Marc. 14, 57. Fapt. 6, 11-13. (61-62) Mat. 27, 40. Marc. 14, 58-60. Ioan 2, 19. (63) Lev. 5, 1. 3 Reg. 22, 16. Is. 53, 7. Mat. 27, 12. Marc. 14, 61. Luc. 22, 67. Fapt. 8, 32-33. (64) Ps. 109, 1. Dan. 7, 13. Mat. 16, 27. Marc. 14, 62. Ioan

67. Și au scuipat în obrazul Lui, bătîndu-L cu pumnii, iar unii îi dădeau palme,

68. Zicînd: Proorocește-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit.

69. Iar Petru ședea afară, în curte. Și o slujnică s-a apropiat de el, zicînd: Și tu erai cu Iisus Galileianul.

70. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicînd: Nu știu ce zici.

71. Și ieșind el la poartă, l-a văzut alta și a zis celor de acolo: Și acesta era cu Iisus Nazarineanul.

72. Și iarăși s-a lepădat cu jurămint: Nu cunosc pe omul acesta.

73. Iar după puțin, apropiîndu-se cei ce stăteau acolo au zis lui Petru: Cu adevărat și tu ești dintre ei, căci și graiul tău te vadește.

74. Atunci el a început a se blestema și a se jura: Nu cunosc pe omul acesta. Și îndată a cîntat cocoșul.

75. Și Petru și-a adus aminte de cuvîntul lui Iisus, care zisese: Mai înainte de a cînta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Și ieșind afară, a plîns cu amar.

CAP. 27

Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se spinzură. Iisus și Baraba. Iisus dat spre moarte. Biciuirea, batjocorirea, răstignirea, moartea și înmormîntarea.

1. Iar făcîndu-se dimineață, toți arhiereii și bătrînii poporului au ținut sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare.

2. Și, legîndu-L, L-au dus și L-au predat dregătorului Pontiu Pilat.

3. Atunci Iuda, cel ce L-a vîndut, văzînd că a fost osîndit la moarte, s-a căit și a adus înapoi arhiereilor și bătrînilor cei treizeci de arginți,

4. Zicînd: Am greșit vînzînd singe nevinovat. Ei i-au zis: Ce ne privește pe noi? Tu vei vedea.

5. Și el, aruncînd arginții în templu, a plecat și, ducîndu-se, s-a spinzurat.

1, 51; 6, 62. Fapt. 1, 11. Rom. 14, 11. 1 Tes. 4, 16. Apoc. 1, 7. (65) 4 Reg. 18, 37; 19, 1. 1 Ezd. 9, 3. Fapt. 14, 14. (66) Lev. 24, 16. Ier. 26, 11. Marc. 14, 64. Ioan 19, 7. (67-71) Ps. 21, 7. Is. 50, 6; 53, 3. Marc. 14, 65-69. Luc. 22, 63-65. Ioan 18, 16-17; 19, 3. (72-75) Jud. 12, 5-6. Marc. 14, 70-72. Luc. 22, 58-62. Ioan 13, 38; 18, 25-27. Cap. 27. — (1) Ps. 2, 1-2. Mih. 2, 1. Marc. 15, 1. Luc. 22, 66; 23, 1. Ioan 18, 24. (2) Mat. 20, 19. Marc. 15, 1. Luc. 23, 1. Ioan 18, 28. (3) Mat. 26, 14-15. (4) Inel. 2, 13. (5) 2 Reg. 17, 23. Ier. 32, 7. Zah. 11, 13. Fapt. 1, 18.

(25-27) Marc. 6, 41; 14, 22-23. Luc. 22, 19-23. Ioan 6, 53. 1 Cor. 10, 16; 11, 23-25; 15, 3. (28) Ier. 24, 8. Lev. 14, 25. Zah. 9, 11. Mat. 20, 28. Marc. 14, 24. Evr. 9, 22. (29) Marc. 14, 25. Luc. 22, 18. (30) 2 Reg. 15, 30. Marc. 14, 26. Luc. 22, 39. (31) Zah. 13, 7. Mat. 11, 6. Marc. 14, 27. Ioan 16, 32. (32) Mat. 28, 7. 16. Marc. 14, 28; 16, 7. Ioan 21, 1. (33) Marc. 14, 29. (34) Marc. 14, 30. Luc. 22, 34. Ioan 13, 38. (35) Marc. 14, 31. Luc. 22, 33. (36) Fac. 22, 5. Marc. 14, 32. Luc. 22, 39. Ioan 18, 1. (37) 2 Reg. 15, 30. Ps. 114, 3. Mat. 4, 21. Marc. 14, 33. Ioan 12, 27. (38) Ps. 41, 6, 12.

6. Iar arhiercii, luind banii, au zis: Nu se cuvine să-i punem în vistieria templului, deoarece sînt preț de sînge.

7. Și ținînd ei sfat, au cumpărat cu ei Țarina Olarului, pentru îngro-parca străinilor.

8. Pentru aceea s-a numit Țarina aceea, Țarina Singelui, pînă în ziua de astăzi.

9. Atunci s-a împlinit cuvîntul spus de Ieremia prorocul, care zice: Și au luat cei treizeci de arginți, prețul celui prețuit, pe care l-au prețuit fiii lui Israel.

10. Și i-au dat pe Țarina Olarului, după cum mi-a spus mie Domnul.

11. Iar Iisus stătea înaintea dregătorului. Și L-a întrebat dregătorul, zicînd: Tu ești regele Iudeilor? Iar Iisus i-a răspuns: Tu zici.

12. Și la învinuirile aduse Lui de către arhiercii și bătrîni, nu răspundea nimic.

13. Atunci I-a zis Pilat: Nu auzi cite mărturisesc ci împotriva Ta?

14. Și nu i-a răspuns lui nici un cuvînt, încît dregătorul se mira foarte.

15. La sărbătoarea Paștilor, dregătorul avea obiceiul să elibereze mulțimii un întemnițat pe care-l voiau.

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, care se numea Baraba.

17. Deci adunați fiind ei, Pilat le-a zis: Pe cine vojiți să vi-l eliberez, pe Baraba sau pe Iisus, care se zice Hristos?

18. Că știa că din răutate L-au dat în mîna lui.

19. Și pe cînd stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui i-a trimis acest cuvînt: Nimic să nu-ți faci Dreptului acelaia, că mult am suferit azi, în vis, pentru El.

20. Însă arhiercii și bătrîni au înduplecat mulțimile ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă.

21. Iar dregătorul, răspunzînd, le-a zis: Pe cine din cei doi, vojiți să vă eliberez? Iar ei au răspuns: Pe Baraba.

22. Și Pilat le-a zis: Dar ce voi face cu Iisus, ce se cheamă Hristos? Toți au răspuns: Să fie răstignit!

23. A zis iarăși Pilat: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai tare strigau și ziceau: Să fie răstignit!

24. Și văzînd Pilat că nimic nu folosește, ci mai mare tulburare se face, luînd apă și-a spălat mîinile înaintea mulțimii, zicînd: Nevinovat sînt de sîngele Dreptului acestuia. Voi veți vedea.

25. Iar tot poporul a răspuns și a zis: Sîngele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri!

26. Atunci le-a liberat pe Baraba iar pe Iisus L-a biciuit și L-a dat să fie răstignit.

27. Atunci ostașii dregătorului, ducînd ei pe Iisus în pretorii, au adunat în jurul Lui toată cohorta.

28. Și L-au dezbrăcat de hainele Lui și I-au pus o hlamidă roșie.

29. Și împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap și în mîna Lui cea dreaptă trestie; și, ingenunchînd înaintea Lui, își băteau joc de El, zicînd: Bucură-Te, regele Iudeilor!

30. Și scuipînd asupra Lui, au luat trestia și-L băteau peste cap.

31. Iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui și L-au dus să-L răstignească.

32. Și ieșînd, au găsit pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta l-au silit să ducă crucea Lui.

33. Și venînd la locul numit Golgota care înseamnă: Locul Căpățînii,

34. I-au dat să bea vin amestecat cu fiere; și, gustînd, nu a voit să bea.

35. Iar după ce L-au răstignit, au împărțit hainele Lui, aruncînd sorți, ca să se îplinească ceea ce s-a zis de prorocul: Împărțit-au hainele Mele între ei, iar pentru cămașa Mea au aruncat sorți.

36. Și ostașii, șezînd, Îl păzeau acolo.

37. Și deasupra capului au pus vîna Lui scrisă: Acesta este Iisus, regele iudeilor.

38. Atunci au fost răstigniți împreună cu El doi tîlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stînga.

39. Iar trecătorii îl huleau, clătî-nîndu-și capetele,

40. Și zicînd: Tu, cel ce dărîmi templul și în trei zile îl zidești, mîntuiește-Te pe Tine însuși! Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce!

41. Asemenea și arhiercii, bătîndu-și joc de El, cu cărturarii și cu bătrîni, ziceau:

42. Pe alții i-a mîntuit, iar pe Sine nu poate să se mîntuiască! Dacă este regele lui Israel, să se coboare acum de pe cruce, și vom crede în El.

43. S-a încrezut în Dumnezeu: Să-L scape acum, dacă-L vrea pe El! Căci a zis: Sînt Fiul lui Dumnezeu.

44. În același chip îl ocărau și tîlharii cei împreună răstigniți cu El.

45. Iar de la ceasul al șaselea, s-a făcut întuneric peste tot pămîntul, pînă la ceasul al nouălea.

46. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicînd: Eli, Eli, lama sabahtani! adică: Dumnezeu! Meu, Dumnezeu! Meu, pentru ce M-ai părăsit?

47. Iar unii dintre cei ce stăteau acolo, auzînd, ziceau: Pe Ilie îl strigă Acesta.

48. Și unul dintre ei, alergînd îndată și luînd un burete, și umplîndu-l de oțet și punîndu-l într-o trestie, Îi da să bea.

49. Iar ceilalți ziceau: Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mîntuiască.

50. Iar Iisus, strigînd iarăși cu glas mare, și-a dat duhul.

51. Și iată, catapeteasma templului s-a sfîșiat în două, de sus pînă jos, și pămîntul s-a cutremurat și pietrele s-au despicat;

52. Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat.

53. Și ieșînd din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfîntă și s-au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzînd cutremurul și cele întîmplate, s-au înfricoșat foarte, zicînd: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta!

55. Și erau acolo multe femei, prîvind de departe, care urmaseră din Galileea pe Iisus, slujindu-I,

56. Între care era Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov și a lui Iosif, și mama fiilor lui Zevedeu.

57. Iar făcîndu-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care și el era ucenic al lui Iisus.

58. Acesta, ducîndu-se la Pilat a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să i se dea.

59. Și Iosif, luînd trupul, L-a înfășurat în giulgiu curat de in.

60. Și L-a pus în mormîntul nou al său, pe care-l săpase în stîncă, și, prăvălînd o piatră mare la ușa mormîntului, s-a dus.

61. Iar acolo era Maria Magdalena și cealaltă Marie, șezînd la mormînt.

62. Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhiercii și fariseii la Pilat,

63. Zicînd: Doamne, ne-am adus aminte că amăgitorul Acela a spus, fiind încă în viață: După trei zile Mă voi scula.

64. Deci, poruncește ca mormîntul să fie păzit pînă a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: S-a sculat din morți. Și va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decît cea dintîi.

65. Pilat le-a zis: Aveți strajă; mergeți și întăriți cum știți.

66. Iar ei, ducîndu-se, au întărit mormîntul cu strajă, pecetluînd piatra.

CAP. 28

Învierea lui Hristos. Arătările Mîntuitorului. Porunca botezului.

1. După ce a trecut sîmbăta, cînd se lumina de ziua întîia a săptămîni (*Duminecă*), a venit Maria Magdalena și cealaltă Marie, ca să vadă mormîntul.

2. Și iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborînd din cer și venînd, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei.

3, 25. Întel. 2, 17. Mat. 28, 1. Marc. 15, 36-43. Luc. 23, 36-51. Ioan 19, 30-38. Evr. 10, 20. (58-61) Mat. 28, 1. Marc. 15, 44-47. Luc. 23, 52-55. (63) Mat. 16, 21; 17, 23; 20, 19; 26, 61. Marc. 8, 31; 10, 34. Luc. 9, 22; 18, 33; 24, 6. Ioan 2, 19, 7, 12. (68) Ps. 40, 8. Dan. 6, 18. Cap. 28, - (1) Mat. 27, 56, 61. Marc. 16, 1. Luc. 23, 56; 24, 1. Ioan 20, 1. (2) Marc. 16, 3-5. Luc. 24, 4. Ioan 20, 11-12.

(8) Fapt. 1, 19. (9) Ier. 32, 9. Zah. 11, 12-13. (11) Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33, 37. 1 Tim. 6, 13. (12) Is. 53, 7. Mat. 26, 63. Marc. 15, 3. Luc. 23, 9. Ioan 19, 9. (12) Ps. 37, 13-14. (13) Marc. 15, 4. (14-18) Mat. 21, 11. Marc. 15, 5-9. Luc. 23, 17-19. Ioan 18, 39. (19) Fac. 40, 5. (20) Ps. 21, 12-13. Marc. 15, 11. Luc. 23, 18. Ioan 18, 40. Fapt. 3, 14. (21-23) Întel. 2, 20. Marc. 15, 9-14. Luc. 23, 17-23. Ioan 18, 39. (34) Deut. 19, 10; 21, 6. Luc. 23, 24. (25) Deut. 19, 10. 2 Reg. 1, 16. 3 Reg. 2, 32.

Ps. 108, 14. Fapt. 5, 28. (26) Is. 53, 5-6. Marc. 15, 15. Luc. 23, 25. Ioan 19, 1, 16. (27-28) Jud. 9, 24. Ps. 21, 17. Marc. 15, 16-17. Luc. 23, 11. (29-31) Jud. 16, 25. Is. 53, 3-7. Marc. 15, 17-20. Luc. 23, 11. Ioan 19, 2-16. (32-33) Num. 19, 3. Marc. 15, 21-22. Luc. 23, 26, 33. Ioan 19, 17. Evr. 13, 12. (34-35) Ps. 21, 20; 68, 25. Mat. 27, 48. Marc. 15, 22-24. Luc. 23, 34-36. Ioan 19, 23. (36) Mat. 27, 54. (37) Marc. 15, 26. Luc. 23, 38. Luc. 19, 19. (38) Is. 53, 12. Marc. 15, 27. Luc. 23, 32. Ioan 19, 18.

(39) Ps. 21, 7; 68, 24; 108, 25. Marc. 15, 29. Luc. 23, 35. (40-42) Mat. 26, 61. Marc. 14, 58; 15, 30-32. Luc. 23, 35-37. Ioan 2, 19. (43) Ps. 21, 8. Întel. 2, 13, 18. (44) Dan. 3, 15; 6, 21. Marc. 15, 32. Luc. 23, 39. (45) Am. 8, 9. Luc. 23, 44. (46) Ps. 21, 1. Marc. 15, 34. Evr. 5, 7. (47) Marc. 15, 35. (48) Ps. 68, 25. Mat. 27, 34. Marc. 15, 36. Luc. 23, 36. Ioan 19, 28-29. (49-51) Is. 26, 31. 1 Reg. 1, 1. 2 Paral. 3, 14. Dan.

3. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcăminte lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s-au cutremurat străjerii și s-au făcut ca morți.

5. Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit îl căutați.

6. Nu este aici; căci s-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut.

7. Și degrabă mergînd, spuneți ucenicilor Lui că s-a sculat din morți și iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo îl veți vedea. Iată v-am spus vouă.

8. Iar plecînd ele în grabă de la mormînt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui.

9. Dar cînd mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întîmpinat, zicînd: Bucurați-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui și I s-au închinat.

10. Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea.

11. Și plecînd ele, iată unii din strajă, venind în cetate, au vestit arhierilor toate cele întîmplate.

12. Și, adunîndu-se ei împreună cu bătrînii și ținînd sfat, au dat bani mulți ostașilor,

13. Zicînd: Spuneți că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat, pe cînd noi dormeam;

14. Și de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom îndupleca și pe voi fără grijă vă vom face.

15. Iar ei, luînd arginții, au făcut precum au fost învățați. Și s-a răspîndit cuvîntul acesta între Iudei, pînă în ziua de azi.

16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus:

17. Și văzîndu-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră.

18. Și apropiindu-se Iisus, le-a vorbit lor, zicînd: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer și pe pămînt,

19. Drept aceea, mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh,

20. Învăzîndu-le să păzească toate cite v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sînt în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului. Amin.

(3) Dan. 10, 6. Marc. 16, 5. Luc. 24, 4. (4) Marc. 16, 5. Luc. 24, 5. (5) Marc. 16, 6. Luc. 24, 5. Ioan 20, 13. (6) Mat. 12, 40; 16, 21; 17, 23. Marc. 16, 6. Luc. 24, 6. (7) Mat. 26, 32. Marc. 14, 28; 16, 7. Luc. 24, 6. Ioan 21, 1. Fapt. 1, 3; 10, 40-41. 1 Cor. 15, 5. (8) Jud. 13, 22. Marc. 16, 8. Luc. 24, 9-10, 22. (9) Marc. 16, 9-10. Luc. 8, 2. Ioan 20, 14. (10) Ioan 20, 17. Evr. 2, 11. (16) Mat. 26, 32; 28,

7. Marc. 14, 28. (17) Luc. 24, 52. (18) Ps. 8, 6. Dan. 7, 13-14. Mat. 11, 27. Luc. 1, 32; 10, 22. Ioan 3, 31, 35; 5, 22; 13, 2; 17, 2. 1 Petr. 3, 22. Rom. 14, 9. 1 Cor. 15, 24. Ef. 1, 10, 22. Filip. 2, 9. Col. 1, 16. Evr. 2, 8. Apoc. 17, 14; 19, 16. (19) Is. 52, 10. Marc. 16, 15. Luc. 24, 47. Ioan 15, 16. Fapt. 2, 38. 1 Ioan 5, 7. Rom. 10, 18. Col. 1, 23. (20) Mat. 18, 20. Ioan 14, 18.

SFÎNTA EVANGHELIE CEA DUPĂ MARCU

CAP. 1

Ioan Botezătorul și Iisus Hristos. Ispitirea. Predica. Primii ucenici. Primele vindecări.

1. Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum este scris în proroci: Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feței Tale care va pregăti calea Ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Ioan boteza în pustie, propovăduind, botezul pocăinței intru iertarea păcatelor,

5. Și ieșeau la el tot ținutul Iudeii și toți cei din Ierusalim și se botezau de către el, în riul Iordan, mărturisindu-și păcatele.

6. Și Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului și mîncea lăcuste și miere sălbatică.

7. Și propovăduia, zicînd: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decît mine, căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să-I dezleg cureaua încălțămîntelor.

8. Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfînt.

9. Și în zilele acelea, Iisus a venit din Nazaretul Galileii și s-a botezat în Iordan, de către Ioan.

10. Și îndată, ieșind din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumbel coborîndu-se peste El.

11. Și glas s-a făcut din ceruri: Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

12. Și îndată duhul L-a mînat în pustie.

13. Și a fost în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de Satana. Și era împreună cu fiarele, și îngerii Ii slujeau.

14. După ce Ioan a fost prins, Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu.

15. Și zicînd: S-a împlinit vremea și s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu. Pocățiți-vă și credeți în Evanghelia.

16. Și umblînd pe lingă Marca Galileii, a văzut pe Simon și pe Andrei, fratele lui, aruncînd mrejele în mare, căci ei erau pescari.

17. Și le-a zis Iisus: Veniți după Mine și vă voi face să fiți pescari de oameni.

18. Și îndată, lăsînd mrejele, au mers după El.

19. Și mergînd puțin mai înainte, a văzut pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui. Și ei erau în corabie, dregîndu-și mrejele.

20. Și i-a chemat pe ei îndată. Iar ei, lăsînd pe tatăl lor Zevedeu în corabie, cu simbriașii lor, s-au dus după El.

21. Și venind în Capernaum și îndată intrînd simbăta în sinagogă, îi învăța.

Cap. 1. — (2) Mat. 3, 1. Mat. 11, 10. Luc. 7, 27. (3) Is. 40, 3. Mat. 3, 3. Luc. 3, 4. Ioan 1, 23. (4) Mat. 3, 1. Luc. 3, 3. Ioan 1, 31; 3, 23. Fapt. 13, 24. (5) Mat. 3, 5-6. Luc. 7, 29. (6) Lev. 11, 22. Mat. 3, 4. Luc. 7, 33. (7) Mat. 3, 11. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15, 27. Fapt. 13, 25. (8) Is. 44, 3. Ioil 3, 1. Mat. 3, 11. Ioan 1, 26.

Fapt. 1, 5; 2, 4; 10, 45; 11, 15. 1 Cor. 12, 13. (9-10) Mat. 3, 13-16. Luc. 3, 21-22. Ioan 1, 32. (11) Ps. 2, 6. Is. 42, 1. Mat. 3, 17. Marc. 9, 7. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 6, 27. (12) Mat. 4, 1. Luc. 4, 1. (13) Mat. 4, 2, 11. Luc. 4, 2. (14-21) Mat. 3, 2; 4, 11-22. Luc. 4, 11-15, 31; 5, 2-11. Ioan 4, 43. Gal. 4, 4-6. Ef. 1, 10.

22. Și erau uimiți de învățătura Lui. Căci îi învăța pe ei ca Cel ce are putere, iar nu în felul cărturarilor.

23. Și era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare,

24. Zicînd: Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne picrzi? Te știm cine ești: Sfîntul lui Dumnezeu.

25. Și Iisus l-a certat, zicînd: Taci și ieși din el.

26. Și scuturîndu-l duhul cel necurat și strigînd cu glas mare, a ieșit din el.

27. Și s-au spăimîntat toți, încît se întrebau între ei, zicînd: Ce este aceasta? — Învățătură nouă și cu putere! Că și duhurilor necurate le poruncește, și I se supun.

28. A ieșit vestea despre El îndată pretutindeni în toată împrejurimea Galileii.

29. Și îndată ieșind ei din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea, prinsă de friguri, și îndată l-au vorbit despre ea.

31. Și apropiindu-se, a ridicat-o, apucînd-o de mînă. Și au lăsat-o frigurile și ea le slujea.

32. Iar cînd s-a făcut seară și soarele apusese, au adus la el pe toți bolnavii și demonizații.

33. Și toată cetatea era adunată la ușă.

34. Și a tămăduit pe mulți care pătîmeau de felurite boli și demoni mulți a alungat. Iar pe demoni nu-i lăsa să vorbească, pentru că-L știau că El e Hristos.

35. Și a doua zi, foarte de dimineață, sculîndu-se, a ieșit și s-a dus într-un loc pustiu și se ruga acolo.

36. Și a mers după El Simon și cei ce erau cu el.

37. Și aflîndu-L, l-au zis: Toți Te caută pe Tine.

38. Și El a zis lor: Să mergem în altă parte, prin cetățile și satele învecinate, ca să propovăduiesc și acolo, căci pentru aceasta am venit.

39. A venit propovăduind prin sinagogle lor, în toată Galileea, alungînd pe demoni.

40. Și un leproș a venit la El, rugîndu-L și ingenuunchind și zicînd: De voiești poți să mă curățești.

41. Și făcîndu-l se milă, a întins mîna și s-a atins de el și i-a zis: Voiesc, curățește-te.

42. Și îndată s-a depărtat lepra de la el și s-a curățit.

43. Și poruncindu-i cu asprime, îndată l-a alungat,

44. Și i-a zis: Vezi, nimănui să nu spui nimic, ci mergi de te arată preotului și adu, pentru curățirea ta, cele ce a rînduit Moise, spre mărturie lor.

45. Iar el, ieșind, a început să propovăduiască multe și să răspîndească cuvîntul, încît Iisus nu mai putea să intre pe față în cetate, ci stătea afară, în locuri pustii, și veneau la El de pretutindeni.

CAP. 2

Vindecarea paralizicului. Chemarea lui Matei. Postul. Smulgerea spicelor în zi de sîmbătă.

1. Și intrînd iarăși în Capernaum, după cîteva zile, s-a auzit că este în casă.

2. Și îndată s-au adunat mulți, încît nu mai era loc, nici înaintea ușii, și le grăia lor cuvîntul.

3. Și au venit la El, aducînd un slăbănog, pe care-l purtau patru inși.

4. Și neputînd ei, din pricina mulțimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperișul casei unde era Iisus și, prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul.

5. Și văzînd Iisus credința lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îți sînt păcatele tale!

6. Și erau acolo unii dintre cărturari, care ședeau și cugetau în inimile lor:

7. Pentru ce vorbește Acesta astfel? El hulește. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Și îndată cunoscînd Iisus, cu duhul Lui, că așa cugetau ei în sine, le-a zis lor: De ce cugetați acestea în inimile voastre?

9. Ce este mai ușor a zice slăbănogului: Iertate îți sînt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă?

10. Dar, ca să știți că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pămînt, a zis slăbănogului:

11. Zic ție: Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta.

12. Și s-a sculat îndată și, luîndu-și patul, a ieșit înaintea tuturor, încît erau toți uimiți și slăveau pe Dumnezeu, zicînd: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată.

13. Și iarăși a ieșit la mare și toată mulțimea venea la El și îi învăța.

14. Și trecînd, a văzut pe Levi al lui Alfeu, sezînd la vamă, și i-a zis: Urmează-Mi. Iar el, sculîndu-se, l-a urmat.

10. Dar, ca să știți că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pămînt, a zis slăbănogului:

11. Zic ție: Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta.

12. Și s-a sculat îndată și, luîndu-și patul, a ieșit înaintea tuturor, încît erau toți uimiți și slăveau pe Dumnezeu, zicînd: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată.

13. Și iarăși a ieșit la mare și toată mulțimea venea la El și îi învăța.

14. Și trecînd, a văzut pe Levi al lui Alfeu, sezînd la vamă, și i-a zis: Urmează-Mi. Iar el, sculîndu-se, l-a urmat.

15. Și cînd ședea El în casa lui Levi, mulți vameși și păcătoși ședeau la masă cu Iisus și cu ucenicii Lui. Că erau mulți și l-au urmat.

16. Iar cărturarii și fariseii, văzîndu-l că mănîncă împreună cu vameșii și păcătoșii, ziceau către ucenicii Lui: De ce mănîncă și bea Învățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?

17. Dar, auzînd, Iisus le-a zis: Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși la pocăință.

18. Ucenicii lui Ioan și ai fariseilor posteau și au venit și l-au zis Lui: De ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc?

19. Și Iisus le-a zis: Pot, oare, fiii nunții să postească cît timp este mirele cu ei? Cîtă vreme au pe mire cu ei, nu pot să postească.

20. Dar vor veni zile, cînd se va lua mirele de la ei și atunci vor posti în acele zile.

21. Nimeni nu coase la haină veche, petec dintr-o bucată de stofă nouă, iar de nu, petecul nou va trage din haina veche și se face o ruptură și mai rea.

22. Nimeni, iarăși, nu pune vin nou în burdufuri vechi, iar de nu, vinul nou sparge burdufurile și vinul se

varsă și burdufurile se strică; încît vinul nou trebuie să fie în burdufuri noi.

23. Și pe cînd mergea El într-o sîmbătă prin semănături, ucenicii Lui, în drumul lor, au început să smulgă spice.

24. Și fariseii îi ziceau: Vezi, de ce faci sîmbăta ce nu se cuvine?

25. Și Iisus le-a răspuns: Au nicio dată n-ați citit ce a făcut David, cînd a avut nevoie și a flămînzit, el și cei ce erau cu el?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Abiatar arhiereul, și a mîncat pîinile punerii înainte, pe care nu se cuvenea să le mănînce decît numai preoții, și a dat și celor ce erau cu el?

27. Și le zicea lor: Sîmbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru sîmbăta.

28. Astfel că Fiul Omului este domn și al sîmbetei.

CAP. 3

Vindecarea celui cu mîna uscată și alte vindecări. Alegerea celor 12 Apostoli. Păcatul împotriva Sfîntului Duh. Mama și frații lui Iisus.

1. Și iarăși a intrat în sinagogă. Și era acolo un om avînd o mînă uscată.

2. Și îl pindeau pe Iisus să vadă dacă îl va vindeca sîmbăta, ca să-L învinuiască.

3. Și a zis omului care avea mîna uscată: Ridică-te în mijloc!

4. Și a zis lor: Se cuvine, sîmbăta, a face bine sau a face rău, a mîntui un suflet sau a-l pierde? Dar ei tăceau;

5. Ci privindu-i pe ei cu minie și întristîndu-se de învinșarea inimii lor, a zis omului: Întinde mîna ta! Și a întins-o, și mîna lui s-a făcut la loc sănătoasă ca și cealaltă.

6. Și ieșind, fariseii au făcut îndată sfat cu irodianii, împotriva Lui ca să-L piardă.

7. Iisus, împreună cu ucenicii Lui, a plecat înspre mare și mulțime multă din Galileea și din Iudeea l-a urmat.

8. Și cînd mergea El pe malul mării, văzu o mulțime de oameni și zise către ucenicii Lui: Aveți ceva de mîncare?

9. Și ei i-au răspuns: Doar cîteva pîini, dar numai pentru cei cîțiva oameni.

10. Și Iisus a zis către ucenicii Lui: Stăteți aici, eu voi duce pîinile acestea la masă.

11. Și luîndu-și pîinile, a dat mulțimii și a binecuvîntat, apoi a tăiat pîinile și a dat-le ucenicilor, și ei le-au dat mulțimii.

12. Și au mîncat toți și erau saturați. Și Iisus a zis către ucenicii Lui: Cîte pîini sînt acestea?

13. Și ei i-au răspuns: Doar cîteva pîini, dar numai pentru cei cîțiva oameni.

(22) Is. 50, 4. Mat. 7, 28-29. Luc. 2, 47, 4, 32. (23) Luc. 4, 33. (24) Dan. 9, 24. Mat. 8, 29. Marc. 5, 7. Luc. 2, 19. (25-26) Marc. 1, 34; 9, 20-25. (27) Marc. 2, 12; 6, 2. Papt. 17, 19. (29-32) Mat. 8, 14-16. Luc. 4, 38-40. (34) Marc. 3, 11-12. Luc. 4, 41. Papt. 16, 16-18; 19, 15. (35) Luc. 4, 42; 5, 16. (38) Is. 61, 1-3. Luc. 4, 43. Ioan 6, 28; 17, 4. (39)

Mat. 4, 23. Luc. 4, 44. (40) Mat. 8, 2. Luc. 5, 12. (41) Mat. 8, 3. Luc. 5, 13. (44) Lev. 13, 2; 14, 2-4. Mat. 8, 4; 9, 30. Luc. 5, 14; 17, 14. (45) Mat. 9, 31. Luc. 5, 15. Cap. 2. (1) Mat. 9, 1. (3) Mat. 9, 2. Luc. 5, 18. (5) Is. 43, 25. Luc. 7, 48. (7) Mat. 9, 3. Luc. 5, 21; 7, 49. (8) Mat. 9, 4. Luc. 5, 22. Ioan 2, 24-25; 6, 61. (9) Mat. 9, 5. Luc. 5, 23.

(10) Mat. 9, 6. Ioan 5, 8. (11) Mat. 9, 6. (12) Mat. 9, 7-8. Marc. 1, 27. (14) Mat. 9, 9. Luc. 5, 27-28. (15) Mat. 9, 10. Luc. 5, 29. (16) Mat. 9, 11. (17) Mat. 9, 12-13; 18, 11. Luc. 5, 31-32; 19, 10. 1 Tim. 1, 15. (18) Mat. 9, 11, 14. Luc. 5, 33. (19) Is. 62, 5. Mat. 9, 14-15. Luc. 5, 34. Ioan 3, 29. (20) Mat. 19, 15. Luc. 5, 35. (21) Mat. 9, 16. Luc. 5, 36. (22) Mat. 9, 17. Luc. 5, 37-38. (23) Deut. 23, 25. Mat. 12, 1. Luc. 6, 1. (24) Is. 20, 10. Mat. 12, 2. Luc. 6, 2.

Ioan 5, 10. (25) 1 Reg. 21, 3-5. Mat. 12, 3. Luc. 6, 3. (26) Is. 29, 32-33. Lev. 8, 31; 24, 9. 1 Reg. 21, 6. Mat. 12, 4. Luc. 6, 4. (28) Mat. 12, 8. Luc. 6, 5. Cap. 3. — (1) Mat. 12, 9. Luc. 6, 6. (2) Ps. 36, 32. Luc. 13, 14; 14, 1-3. (4) Pild. 27, 22. Mat. 12, 12-13. Ioan 5, 10. (5) 3 Reg. 13, 6. Mat. 12, 12-13. Luc. 6, 10. (6) Mat. 12, 14; 22, 15. Ioan 10, 39. (7) 3 Reg. 4, 34. Mat. 4, 25; 12, 15. Luc. 6, 17. Ioan 6, 1.

8. Din Ierusalim, din Idumeea, de dincolo de Iordan, dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, care, auzind cite făcea, venea la El.

9. Și a zis ucenicilor Săi să-I fie pusă la îndemină o corăbioară, ca să nu-L împulzească mulțimea;

10. Fiindcă vindecase pe mulți, de aceea năvăleau asupra Lui, ca să se atingă de El, toți ciți erau bolnavi.

11. Iar duhurile cele necurate, cind îl vedeau, cădeau înaintea Lui și strigau, zicind: Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și El le certa mult ca să nu-L dea pe față.

13. Și s-a suit pe munte și a chemat la Sine pe ciți a voit, și au venit la El.

14. Și a rinduit pe doisprezece să fie cu El și să-i trimită să propovăduiască,

15. Și să aibă putere să vindece bolile și să alunge demonii.

16. Deci a rinduit pe cei doisprezece: pe Simon, căruia i-a pus numele Petru;

17. Pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele Boanergheș, adică fiii tunetului;

18. Și pe Andrei și pe Filip și pe Vartolomeu și pe Matci, și pe Toma și pe Iacov al lui Alfeu, și pe Tadeu și pe Simon Cananeul,

19. Și pe Iuda Iscarioteanul, cel care L-a și vîndut.

20. Și a venit în casă, și iarăși mulțimea s-a adunat, încît ei nu puteau nici piine să mănînce.

21. Și auzind ai Săi, au ieșit ca să-L prindă, că ziceau: Și-a ieșit din fire.

22. Iar cărturarii, care veneau din Ierusalim, ziceau că are pe Beelzebul și că, cu domnul demonilor, alungă demonii

23. Și chemindu-i la Sine, le-a vorbit în pilde: Cum poate satana să alunge pe satana?

24. Dacă o împărăție se va dezbiina în sine, aceea împărăție nu mai poate dăinui.

25. Și dacă o casă se va dezbiina în sine, casa aceea nu va mai putea să se țină.

26. Și dacă satana s-a sculat împotriva sa însuși și s-a dezbinat, nu poate să dăinuiască, ci are sfîrșit.

27. Dar nimeni nu poate, intrînd în casa celui tare, să-i răpească lucrurile, de nu va lega întîi pe cel tare, și atunci va jefui casa lui.

28. Adevărat grăiesc vouă că toate vor fi iertate fiilor oamenilor, păcatele și hulele cite vor fi hulit;

29. Dar cine va huli împotriva Duhului Sfînt nu are iertare în veac, ci este vinovat de osînda veșnică.

30. Pentru că ziceau: Are duh necurat.

31. Și au venit mama Lui și frații Lui și, stînd afară, au trimis la El ca să-L cheme.

32. Iar mulțimea ședea împrejurul Lui. Și I-au zis unii: Iată mama Ta și frații Tăi și surorile Tale sînt afară. Te caută.

33. Și, răspunzînd lor, le-a zis: Cine este mama Mea și frații Mei?

34. Și privind pe cei ce ședea în jurul Lui, a zis: Iată mama Mea și frații Mei.

35. Că oricine va face voia lui Dumnezeu, acesta este fratele Meu și sora Mea și mama Mea.

CAP. 4

Felurite pilde despre împărăția cerurilor. Potolirea furtunii pe mare.

1. Și iarăși a început Iisus să învețe, lingă mare, și s-a adunat la El mulțime foarte multă, încît El a intrat în corabie și ședea pe mare, iar toată mulțimea era lingă mare, pe uscat.

2. Și-i învăța multe în pilde, și în învățătura Sa le zicea:

3. Ascultați: Iată, ieșit-a semănătorul să semene.

4. Și pe cînd semăna el, o sămînță a căzut lingă cale și păsările cerului au venit și au mîncat-o.

5. Și alta a căzut pe loc pietros, unde nu avea pămînt mult, și îndată a răsărit, pentru că nu avea pămînt mult.

6. Și cînd s-a înălțat soarele, s-a veștejit și neavînd rădăcină, s-a uscat.

Altă sămînță a căzut în spini, a crescut dar spinii au înăbușit-o și rod n-a dat.

8. Și altele au căzut pe pămîntul cel bun și, înălțîndu-se și crescînd, au dat roade și au adus: una treizeci, alta șaizeci, alta o sută.

9. Și zicea: Cine are urechi de auzit să audă.

10. Iar cînd a fost singur, cei ce erau pe lingă El, împreună cu cei doisprezece, L-au întrebă despre pildă.

11. Și le-a răspuns: Vouă vă e dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, dar pentru cei de afară totul se face în pilde,

12. Ca uitîndu-se cu ochii, să nu vadă și, auzind cu urechile, să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă și să li se ierte păcatele.

13. Și le-a zis: Nu pricepeți pilda aceea-sta? Dar cum veți înțelege toate pildele.

14. Semănătorul seamănă cuvîntul.

15. Cele de lingă cale sînt aceia în care se seamănă cuvîntul, și, cînd îl aud, îndată vine satana și ia cuvîntul cel semănat în inimile lor.

16. De asemenea cele semănate pe loc pietros sînt aceia care, cînd aud cuvîntul, îl primesc îndată cu bucurie,

17. Dar n-au rădăcină în ei, ci țin pînă la un timp; apoi, cînd se întîmplă strîmtoare sau prigoană pentru cuvînt, îndată se smîntesc.

18. Și cele semănate între spini sînt cei ce ascultă cuvîntul,

19. Dar grijiile veacului și înșelăciunea bogăției și poftele după celelalte, pătrunzînd în ei, înăbușă cuvîntul și îl fac neroditor.

20. Iar cele semănate pe pămîntul cel bun sînt cei ce aud cuvîntul și-l primesc și aduc roade: unul treizeci, altul șaizeci și altul o sută.

21. Și le zicea: Se aduce oare făclia ca să fie pusă sub obroc sau sub pat? Oare nu ca să fie pusă în sfeșnic?

22. Căci nu e nimic ascuns ca să nu se dea pe față; nici n-a fost ceva tănuț, decît ca să vină la arătare.

23. Cine are urechi de auzit, să audă.

24. Și le zicea: Luați seama la ce auziți: Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura; iar vouă celor ce ascultați, vi se va da cu adaos.

25. Căci celui ce are i se va da; dar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua.

26. Și zicea: Așa este împărăția lui Dumnezeu, ca un om care aruncă sămînța în pămînt,

27. Și doarme și se scoală, noaptea și ziua, și sămînța răsare și crește, cum nu știe el.

28. Pămîntul rodește de la sine: mai întîi pai, apoi spic, după aceea grîu deplin în spic.

29. Iar cînd rodul se coace, îndată trimite secera, că a sosit secerișul.

30. Și zicea: Cum vom asemăna împărăția lui Dumnezeu sau în ce pildă o vom închipui?

31. Cu grăunțele de muștar care, cînd se seamănă în pămînt, este mai mic decît toate semînțele de pe pămînt,

32. Dar, după ce s-a semănat, crește și se face mai mare decît toate legumele și face ramuri mari, încît sub umbra lui pot să sălășluiască păsările cerului.

33. Și cum multe pilde ca acestea le grăia cuvîntul după cum puteau să înțeleagă.

34. Iar fără pildă nu le grăia; și ucenicilor săi le lămurea toate, deosebi.

35. Și în ziua aceea, cînd s-a înserat, a zis către ei: Să trecem pe pămîntul celălalt.

36. Și lăsînd ei mulțimea, L-au luat cu ei, așa cum era, în corabie; erau cu El și alte corăbii.

37. Și s-a pornit pe mare o furtună mare de vînt și valurile se prăvăleau peste corabie, încît corabia era aproape să se umple.

38. Iar Iisus era la partea dîndărăt a corăbiei, dormind pe căpății. L-au deșteptat și I-au zis: Învățătorule, nu-ți este grijă că pierim?

(8) Mat. 4, 25. (9) Luc. 5, 3. (10) Mat. 14, 36. (11) Mat. 16, 16. Marc. 1, 34. Luc. 4, 41. (12) Mat. 12, 16. Marc. 5, 43. (13) Marc. 6, 7. Luc. 6, 12-13. (14) Mat. 10, 1. Luc. 6, 13; 9, 1. (16) Mat. 10, 2; 16, 18. Ioan 1, 42. (17) Ps. 28, 3; 67, 34. (18) Mat. 10, 3. (19) Mat. 10, 4. (20) Pild. 8, 34. Marc. 6, 31. (21) Ioan 7, 5; 10, 20. (22) Mat. 9, 34; 12, 14. Luc. 11, 15. (23) Mat. 9, 34; 10,

25; 12, 24. Luc. 11, 15. Ioan 7, 20; 8, 48, 52; 10, 20. (24) Mat. 12, 25. Luc. 11, 17. 11, 18. (27) Is. 49, 24. Mat. 12, 29. Luc. 11, 21. (28-31) Mat. 12, 31-33, 46. Luc. 8, 19; 12, 10. 1 Ioan 5, 16. Evr. 10, 26. (32-35) Ps. 100, 6. Mat. 12, 47-50. Luc. 8, 20-21. Ioan 15, 14. Evr. 2, 11. Cap. 4. - (1-6) Mat. 13, 1-6. Luc. 8, 4-6.

(7) Mat. 13, 7. Luc. 8, 7. (8) Fac. 26, 12. Mat. 13, 8. Luc. 8, 8. Ioan 15, 5. Col. 1, 6. (9-10) Mat. 11, 15; 13, 9-10. Luc. 8, 8-9. (11) Mat. 11, 25; 13, 11; 16, 17. Luc. 8, 10. 1 Cor. 2, 10; 5, 12. Col. 4, 5. 1 Tes. 4, 12. 1 Tim. 3, 7. (12) Is. 6, 9-10. Ier. 5, 21. Mat. 13, 14. Luc. 8, 10. Ioan 9-10. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (13) Mat. 13, 18. Ioan 3, 10; 12. (14-15) Mat. 13, 18-19. Luc. 8, 11-12. (16) Is. 42, 20. Iez. 33, 31. Mat. 13, 20. Luc. 8, 13. (17-21) Int. 8, 18. Mat. 5, 15; 13, 21-23. Luc. 8, 13-16; 12, 15.

1 Tim. 6, 9. (22) Mat. 10, 26. Luc. 8, 17; 12, 2. (23) Mat. 11, 15; 13, 9; 25, 30. Marc. 4, 9; 7, 16. Luc. 8, 14; 35. Apoc. 2, 7; 3, 6; 13, 9. (24-26) Mat. 7, 2; 13, 12-24; 25, 29. Luc. 6, 38; 8, 18; 19, 26. (27) Mat. 13, 25. (28) Fac. 1, 11-12. Mat. 13, 26. (29) Apoc. 14, 15. (30-32) Mat. 13, 31-32. Luc. 13, 18-19. (33) Mat. 13, 34. Ioan 16, 12. (34-35) Mat. 8, 18, 23; 13, 34. Luc. 8, 22. (37) Iona 1, 4. Mat. 8, 24. Luc. 8, 23. (38) Ps. 9, 32; 76, 9. Iona 1, 5-6. Mat. 8, 25. Luc. 8, 24.

39. Și El, sculându-se, a certat vîntul și a poruncit mării: Taci! Înce-tează! Și vîntul s-a potolit și s-a făcut liniște mare.

40. Și le-a zis lor: Pentru ce sînteți așa de fricoși? Cum de nu aveți credință?

41. Și s-au înfricoșat cu frică mare și ziceau unul către altul: Cine este, oare, Acesta, că vîntul și marea ascultă de El?

CAP. 5

Demonizatul din ținutul Gadarenilor. Fiica lui Iair și femeia bolnavă de doisprezece ani.

1. Și a venit de cealaltă parte a mării în ținutul Gadarenilor.

2. Iar după ce a ieșit din corabie, L-a întîmpinat îndată, din morminte, un om cu duh necurat,

3. Care își avea locuința în morminte, și nimeni nu putea să-l lege nici măcar cu lanțuri.

4. Pentru că de multe ori fiind legat în obezi și în lanțuri, el rupea lanțurile și obezile, le sfărîma și nimeni nu putea să-l potolească;

5. Și neîncetat noaptea și ziua era prin morminte și prin munți, strigînd și tăindu-se cu pîctre.

6. Iar, văzîndu-L de departe pe Iisus, a alergat și s-a închinat Lui.

7. Și strigînd cu glas puternic, a zis: Ce este între mine și Tine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preainalt? Tejur pe Dumnezeu să nu mă chinuiești.

8. Căci îi zicea: Ieși duh necurat din omul acesta.

9. Și l-a întrebat: Care îți este numele? Și l-a răspuns: Legiune este numele meu, căci sîntem mulți.

10. Și l-a rugat mult să nu-i trimită afară din acel ținut.

11. Iar acolo, lingă munte, era o turmă mare de porci, care pășteau.

12. Și l-a rugat, zicînd: Trimite-ne pe noi în porci, ca să intrăm în ei.

13. Și El le-a dat voie. Atunci, ieșînd, duhurile necurate au intrat în porci și turma s-a aruncat de pe țărmul

înalt, în mare. Și erau ca la două mii și s-au înecat în mare.

14. Iar cei care-i pășteau au fugit și au vestit în cetate și prin sate. Și au venit oamenii să vadă ce s-a întîmplat.

15. Și s-au dus la Iisus și au văzut pe cel demonizat, șezînd jos, îmbrăcat și întreg la minte, el care avusese legiune de demoni, și s-au înfricoșat.

16. Iar cei ce au văzut le-au povestit cum a fost cu demonizatul și despre porci.

17. Și ei au început să-L roage să se ducă din hotarele lor.

18. Iar intrînd El în corabie, cel ce fusese demonizat îl ruga ca să-l ia cu El.

19. Iisus însă nu l-a lăsat, ci i-a zis: Mergi în casa ta, la ai tăi, și spune-le cîte ți-a făcut ție Domnul și cum te-a miluit.

20. Iar el s-a dus și a început să vestească în Decapole cîte i-a făcut Iisus lui; și toți se minunau.

21. Și trecînd Iisus cu corabia iarăși de partea cealaltă, s-a adunat la El mulțime multă și era lingă mare.

22. Și a venit unul din mai-marii sinagogii, anume Iair, și, văzîndu-L pe Iisus, a căzut la picioarele Lui,

23. Și l-a rugat mult, zicînd: Fiica mea este pe moarte, ci, venînd, pune mîinile peste ea, ca să scape și să trăiască.

24. Și a mers cu el. Și mulțime multă îl urma pe Iisus și îl îmbluzea.

25. Și era o femeie care avea, de doisprezece ani, curgere de sînge.

26. Și multe îndurase de la mulți doctori, cheltuindu-și toate ale sale, dar nefolosînd nimic, ci mai mult mergînd înspre mai rău;

27. Auzînd ea cele despre Iisus, a venit în mulțime și pe la spate s-a atins de haina Lui.

28. Căci își zicea: De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca!

29. Și îndată izvorul singelui ei a încetat și ea a simțit în trup că s-a vindecat de boală.

30. Și îndată, cunoscînd Iisus în Sine puterea ieșită din El, întorcîndu-se

(39) Iov 26, 12. Ps. 88, 9. Iona 1, 15. Mat. 8, 26. Luc. 8, 24. (40) Mat. 8, 26. Luc. 8, 25. (41) Ps. 64, 7; 88, 9; 106, 25. Mat. 8, 27. Luc. 8, 25. Cap. 5. — (1-7) Mat. 8, 26, 28-29. Luc. 8, 26-29. (8-11) Mat. 8, 30. Luc. 8, 29-32. (12-14) Mat. 8, 31-32. Luc. 8, 32-35. (15-16) Luc. 8, 35-36.

(17) Mat. 8, 34. Luc. 8, 37. Fapt. 16, 39. (18) Luc. 8, 37-38. (17-20) Luc. 8, 39. (21-23) Mat. 9, 1, 18. Luc. 8, 40-42. (24) Mat. 9, 19. Luc. 8, 42. (25) Lev. 15, 25. Mat. 9, 20. Luc. 8, 43. (26) Luc. 8, 43. (27) Mat. 9, 20. Luc. 8, 44. (28) Mat. 9, 21.

către mulțime, a întrebat: Cine s-a atins de hainele Mele?

31. Și l-au zis ucenicii Lui: Vezi mulțimea îmbulzindu-Te și zici: Cine s-a atins de Mine?

32. Și se uita împrejur să vadă pe aceea care făcuse aceasta.

33. Iar femeia, înfricoșîndu-se și tremurînd, știînd ce i se făcuse, a venit și a căzut înaintea Lui și l-a mărturisit tot adevărul.

34. Iar El i-a zis: Fiică, credința ta te-a mîntuit, mergi în pace și fii sănătoasă de boala ta!

35. Încă vorbind El, au venit unii de la mai-marele sinagogii, zicînd: Fiica ta a murit. De ce mai superi pe învățătorul?

36. Dar Iisus, auzînd cuvîntul ce s-a grăit, a zis mai-marelui sinagogii: Nu te teme. Crede numai.

37. Și n-a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decît numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui Iacov.

38. Și au venit la casa mai-marelui sinagogii și a văzut tulburare și pe cei ce plîngeau și se tînguiau mult.

39. Și intrînd, le-a zis: De ce vă tulburați și plîngeți? Copila n-a murit, ci doarme.

40. Și l-a luat în ris. Iar El, scoțîndu-i pe toți afară, a luat cu Sine pe tatăl copilei, pe mama ei și pe cei ce îi însoțeau și a intrat unde zăcea copila.

41. Și apucînd pe copilă de mină, i-a grăit: Talitá Kumi, care se tilcu-iește: Fiică, ție zic, scoală-te!

42. Și îndată s-a sculat copila și umbla, căci era de doisprezece ani. Și s-au mirat îndată cu uimire mare.

43. Dar El le-a poruncit, cu stăruință, ca nimeni să nu afle de aceasta. Și le-a zis să-i dea copilei să mînințe.

CAP. 6

Proorocul disprețuit în patria lui. Trimiterea celor doisprezece. Uciderea lui Ioan. Săturarea celor cinci mii. Iisus umblă pe mare.

1. Și a ieșit de acolo și a venit în patria Sa, iar ucenicii au mers după El.

(29-37) Sir. 23, 15. Mat. 9, 22. Luc. 6, 19; 8, 44-50; 17, 19. (38) Fac. 50, 10. Mat. 9, 23. Luc. 8, 25. (39) Mat. 9, 24. Luc. 8, 52. Ioan 11, 11. (40) Mat. 9, 24. Luc. 8, 53-54. Fapt. 9, 40. (41) Marcu 7, 14. Luc. 8, 54. (42) Mat. 9, 25. Luc. 8, 55. (43) Mat. 8, 4; 9, 30; 12, 16; 17, 9. Marcu 3, 12. Luc. 5, 14; 8, 56. Cap. 6. — (1) Mat. 13, 54. Luc. 4, 16. (2) Mat. 7, 28.

2. Și, fiind sîmbătă, a început să învețe în sinagogă. Și cei mulți, auzîndu-L, erau uimiți și ziceau: De unde are El acestea? Și ce este înțelepciunea care l-a dat Lui? Și cum se fac minuni ca acestea prin mîinile Lui?

3. Au nu este Acesta teslarul, fiul Mariei și fratele lui Iacov și al lui Iosi și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sînt, oare, surorile Lui aici la noi? Și se sminteau întru El.

4. Și le zicea Iisus: Nu este prooroc disprețuit, decît în patria sa și între rudele sale și în casa sa.

5. Și n-a putut acolo să facă nici o minune, decît că, punîndu-și mîinile peste puțini bolnavi, i-a vindecat.

6. Și se mira de necredința lor. Și umbla prin satele dimprejur, învățînd.

7. Și a chemat la Sine pe cei doisprezece și a început să-i trimită cîte doi și le-a dat putere asupra duhurilor necurate.

8. Și le-a poruncit să nu ia nimic cu ei, pe cale, ci numai toiag. Nici pîine, nici traistă, nici bani la cîngătoare;

9. Ci să fie încălțați cu sandale și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și le zicea: În orice casă veți intra, acolo să rămîneți pînă ce veți ieși de acolo.

11. Și dacă într-un loc nu vă vor primi pe voi, nici nu vă vor asculta, ieșînd de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, spre mărturie lor. Adevărat grăiesc vouă: Mai ușor va fi Sodomei și Gomorei, în ziua judecării, decît cetății acelea.

12. Și ieșînd, ei propovăduiau să se pocăiască.

13. Și scoteau mulți demoni și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindecau.

14. Și a auzit regele Irod, căci numele lui Iisus se făcuse cunoscut, și zicea că Ioan Botezătorul s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el.

15. Alții însă ziceau că este Ilie și alții că este prooroc, ca unul din prooroci.

16. Iar Irod, auzînd, zicea: Este Ioan, căruia eu am pus să-i taie capul; el s-a sculat din morți.

Marcu 1, 27. Ioan 7, 15. (3) Mat. 13, 55-57. Luc. 4, 22. Ioan 6, 42; 7, 27. (4) Ier. 12, 6. Mat. 13, 57. Luc. 4, 24. Ioan 4, 44. (5) Fac. 19, 22. Mat. 13, 58. (6) Mat. 9, 35. Luc. 13, 22-24. (7-8) Mat. 10, 1, 9-10. Luc. 9, 1-3; 10, 4; 22, 35. (9-11) Mat. 10, 10-15. Luc. 9, 3-5; 10, 7; 12. Fapt. 12, 18; 13, 51; 18, 6. (12) Luc. 9, 6. (13) Marcu 16, 18. Iac. 5, 14.

17. Căci Irod, trimițând, l-a prins pe Ioan și l-a legat și l-a închis, din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său, pe care o luase de soție.

18. Căci Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ți este îngăduit să ții pe femeia fratelui tău.

19. Iar Irodiada îl ura și voia să-l omoare, dar nu putea,

20. Căci Irod se temea de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l ocrotea. Și auzindu-l, era mult nedumerit, dar îl asculta bucuros.

21. Și fiind o zi cu bun prilej, cînd Irod, de ziua sa de naștere, a făcut ospăț dregătorilor lui și căpeteniilor oștirii și fruntașilor din Galileea,

22. Și fiica Irodiadei, intrînd și jucînd, a plăcut lui Irod și celor ce ședeau cu el la masă. Iar regele a zis fetei: Cere de la mine orice vei voi și îți voi da.

23. Și s-a jurat ei: Orice vei cere de la mine îți voi da, pînă la jumătate din regatul meu.

24. Și ea, ieșind, a zis mamei sale: Ce să cer? Iar Irodiada i-a zis: Capul lui Ioan Botezătorul.

25. Și intrînd îndată, cu grabă, la rege, i-a cerut, zicînd: Vreau să-mi dai îndată, pe tîpsic, capul lui Ioan Botezătorul.

26. Și regele s-a intristat adînc, dar pentru jurămînt și pentru cei ce ședeau cu el la masă, n-a voit să-și calce cuvîntul.

27. Și îndată trimițînd regele un paznic, a poruncit a-i aduce capul.

28. Și acela, mergînd, i-a tăiat capul în temniță, l-a adus pe tîpsic și l-a dat fetei, iar fata l-a dat mamei sale.

29. Și auzind, ucenicii lui au venit, au luat trupul lui Ioan și l-au pus în mormînt.

30. Și s-au adunat apostolii la Iisus și I-au spus Lui toate cite au făcut și au învățat.

31. Și El le-a zis: Veniți voi înșivă deosebi, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. Căci mulți erau care veneau și

mulți care se duceau și nu mai aveau timp nici să mănînce.

32. Și au plecat cu corabia spre un loc pustiu, deosebi.

33. Și i-au văzut plecînd și mulți au înțeles și au alergat acolo pe jos de prin toate cetățile și au sosit înaintea lor.

34. Și ieșind din corabie, Iisus a văzut multime mare și l s-a făcut milă de ei, căci erau ca niște oi fără păstor, și a început să-i învețe multe.

35. Dar, făcîndu-se tirziu, ucenicii Lui s-au apropiat și l-au zis: Locul e pustiu și ceasul e tirziu;

36. Slobozește-i, ca mergînd prin cetățile și prin satele dimprejur, să-și cumpere ce să mănînce.

37. Răspunzînd, El le-a zis: Dați-le voi să mănînce. Și ei l-au zis: Să mergem noi să cumpărăm pîini de două sute de dinari și să le dăm să mănînce?

38. Iar El le-a zis: Cîte pîini aveți? Duceți-vă și vedeți. Și după ce au văzut, I-au spus: Cinci pîini și doi pești.

39. Și El le-a poruncit să-i așeze pe toți cete, cete, pe iarbă verde.

40. Și au șezut cete, cete, cite o sută și cite cincizeci.

41. Și luînd cele cinci pîini și cei doi pești, privind la cer, a binecuvîntat și a frînt pîinile și le-a dat ucenicilor, ca să le pună înaintea, asemenea și cei doi pești i-a împărțit tuturor.

42. Și au mîncat toți și s-au săturat.

43. Și au luat douăsprezece coșuri pline cu fărîmituri de pîine și cu ce-a rămas din pești.

44. Iar cei ce au mîncat pîinile erau cinci mii de bărbați.

45. Și îndată a silit pe ucenici să intre în corabie și să meargă înaintea Lui, de cealaltă parte, spre Betsaida, pînă ce El va slobози multimea.

46. Iar după ce i-a slobozit, s-a dus în munte ca să se roage.

47. Și făcîndu-se seară, era corabia în mijlocul mării, iar El singur pe țarm.

48. Și i-a văzut cum se chinuiau vislînd, căci vîntul le era împotrîivă. Și către a patra strajă a nopții a venit la ei umblînd pe mare și voia să treacă pe lîngă ei.

49. Iar lor, văzîndu-L umblînd pe mare, li s-a părut că este nălucă și au strigat,

50. Căci toți L-au văzut și s-au tulburat. Dar îndată El a vorbit cu ei și le-a zis: Îndrăzniți! Eu sint; nu vă temeți!

51. Și s-a suit la ei în corabie și vîntul s-a potolit. Și erau peste măsură de uimiți în sinea lor;

52. Căci nu priceuseră nimic de la minunea pîinilor, deoarece inima lor era învîrtoșată.

53. Și trecînd marea, au venit în țîntul Ghenizaretului și au tras la țarm.

54. Și ieșind ei din corabie, îndată L-au cunoscut.

55. Și străbăteau tot țîntul acela și au început să-I aducă pe bolnavi pe paturi, acolo unde auzeau că este El.

56. Și oriunde intra în sate sau în cetăți sau în țîrîni, puneau la răspîntii pe cei bolnavi, și-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale. Și cîți se atingeau de El se vindecau.

CAP. 7

Iisus osîndește poruncile născocite de farisei. Femeia cananeiancă și fiica ei. Vindecarea celui surd și mut.

1. Atunci s-au adunat la El fariseii și unii dintre cărturari, care veniseră din Ierusalim.

2. Și văzînd pe unii din ucenicii Lui că mănîncă pîine cu mîinile necurate, adică nespălate, cirteau;

3. Căci fariseii și toți Iudeii, dacă nu-și spală mîinile pînă la cot, nu mănîncă, țînînd datina bătrînilor.

4. Și cînd vin din piață, dacă nu se spală, nu mănîncă; și alte multe sînt pe care au primit să le țînă: spălarea paharelor și a urcioarelor și a vaselor de aramă și a paturilor.

5. Și l-au întrebat pe El fariseii și cărturarii: Pentru ce nu umblă ucenicii Tăi după datina bătrînilor, ci mănîncă pîinea cu mîinile nespălate?

6. Iar El le-a zis: Bine a proorocit Isaia despre voi, fățarnicilor, precum este scris: Acest popor Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine.

7. Dar în zadar Mă cinstesc, învățînd învățături care sînt perunci omenești.

8. Căci, lăsînd porunca lui Dumnezeu, țîneți datina oamenilor: spălarea urcioarelor și a paharelor și altele ca acestea multe, pe care le faceți.

9. Și le zicea lor: Bine, ați lepădat porunca lui Dumnezeu, ca să țîneți datina voastră!

10. Căci Moise a zis: Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, și cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa, cu moarte să se sfîrșească,

11. Voi însă ziceți: Dacă un om va spune tatălui sau mamei: Corban!, adică: Cu ce te-aș fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu,

12. Nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa.

13. Și astfel desființați cuvîntul lui Dumnezeu cu datina voastră pe care singuri ați dat-o. Și faceți multe asemănătoare cu acestea.

14. Și chemînd iarăși multimea la El, le zicea: Ascultați-mă toți și înțelegeți:

15. Nu este nimic din afară de om care, intrînd în el, să poată să-l spurce. Dar cele ce ies din om—acelea sînt care îl spurcă.

16. De are cineva urechi de auzit să audă.

17. Și cînd a intrat în casă de la multime, L-au întrebat ucenicii despre aceasă pildă.

18. Și El le-a zis: Așadar și voi sînteți nepricepuți? Nu înțelegeți, oare, că tot ce intră în om, dinafară, nu poate să-l spurce?

19. Că nu intră în inima lui, ci în pîntece, și iese afară, pe calea sa, bucatele fiind toate curate.

(14-17) Mat. 14, 1-3; 16. 14. Luc. 3, 19; 9, 7-9, 19; 23, 8. (18) Lev. 18, 16; 20, 21. Mat. 14, 4. (20) Mat. 14, 5; 21, 26. (21) Psc. 40, 20. Mat. 14, 6. (22) 4 Reg. 2, 9. Mat. 14, 6. (23) Est. 5, 3; 7, 2. Mat. 14, 7, 14; 6. (24) Est. 5, 3; 7, 2. (25) Mat. 14, 8. (26-29) Mat. 14, 9-12. (30) Luc. 9, 10. (31) Mat. 14, 13. Mare. 3, 20. Luc. 9, 10; (32) Mat. 14, 13. Luc. 9, 10. (33) Mat. 14, 13. Luc. 9, 11. (34) Is. 13, 14. Iez. 34, 5. Mat. 9, 36; 14, 14.

Marc. 8, 2. Luc. 9, 11. (35-38) Mat. 14, 15. Luc. 9, 12. (37) Num. 11, 13, 22. 4 Reg. 4, 43. Mat. 14, 16. Luc. 9, 13. Ioan 6, 7. (38) Mat. 14, 17; 15, 34. Marc. 8, 5. Luc. 9, 13. Ioan 6, 9. (39) Mat. 14, 19. Luc. 9, 16. Ioan 6, 10. (40) (41) 1 Reg. 9, 13. Mat. 14, 19. Luc. 9, 15. (42) Marc. 8, 7. Luc. 9, 16. Ioan 6, 11. (43-45) Mat. 14, 20-22. Marc. 8, 8, 17. Luc. 9, 17. Ioan 6, 10-17. (46) Mat. 14, 23. Luc. 6, 12; 9, 18. (47) Mat. 14, 23. Ioan 6, 16-17.

(48) Mat. 14, 21-25. Luc. 24, 28. Ioan 6, 19, (49) Mat. 14, 26. Luc. 24, 37. (50) Ioan 6, 19-20. (51) Mat. 14, 32. Marc. 4, 39. (52) Marc. 8, 17, 21. (53) Mat. 14, 34. (54) Mat. 14, 35. (55) Mat. 4, 24; 14, 35. Luc. 6, 17-19. (56) Mat. 9, 20-21; 14, 36. Marc. 5, 27-28. Cap. 7. — (1) Mat. 15, 1. (2) Mat. 15, 2. Luc. 11, 38. (3) Mat. 15, 2; 23, 35. (6) Pild. 23, 26. Is.

29, 13. Mat. 15, 7-8. (7) Mat. 15, 9. Tit 1, 14. (8) Mat. 23, 25. Luc. 11, 39. (9) Mat. 15, 3. (10) Ies. 20, 12; 21, 17. Lev. 20, 9. Deut. 5, 16; 27, 16. Pild. 20, 20. Sir. 3, 7-8. Mat. 15, 4. Ef. 6, 1-3. (11) Pild. 28, 24. Mat. 15, 5; 23, 18. (12) Mat. 15, 6. (13) Mat. 15, 6. (14) Mat. 15, 10. (15) Mat. 15, 11. Rom. 14, 17. Tit 1, 15. (16) Mat. 11, 15. Marc. 4, 9. (17-20) Mat. 15, 15-18.

20. Dar zicea că ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om.

21. Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele cele rele, desfrînările, hoștiile, uciderile,

22. Adulterul, lăcomiile, vicleniile înșelăciunea, nărușinarea, pizma, hula, trufia, ușurătatea.

23. Toate aceste rele ies dinăuntru și spurcă pe om.

24. Și ridicându-se de acolo, s-a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului și, intrînd într-o casă, voia ca nimeni să nu știe, dar n-a putut să rămînă tănuț.

25. Căci îndată auzind despre El o femeie, a cărei fiică avea duh necurat, a venit și a căzut la picioarele Lui.

26. Și femeia era păgînă, de neam din Fenicia Sirici. Și îl ruga să alunge demonii din fiica ei.

27. Dar Iisus i-a vorbit: Lasă întii să se sature copiii. Căci nu este bine să iei plînea copiilor și s-o arunci cîinilor.

28. Ea însă a răspuns și i-a zis: Da, Doamne, dar și cîinii, sub masă, mîncă din fărîmiturile copiilor.

29. Și Iisus i-a zis: Pentru acest cuvînt, mergi. A ieșit demonul din fiica ta.

30. Iar ea, ducîndu-se acasă, a găsit pe copilă culcată în pat, iar demonul ieșise.

31. Și, înapoindu-se din părțile Tirului, a venit, prin Sidon, la marea Galileii, prin mijlocul hotarelor Decapolei.

32. Și i-au adus un surd, care era și mut, și l-au rugat ca să-și pună mîna peste el.

33. Și luîndu-l din mulțime, la o parte, și-a pus degetele în urechile lui și, scuipînd, s-a atins de limba lui.

34. Și privind la cer, a suspinat și a zis lui: Effatta!, ceea ce înseamnă: Deschide-te!

35. Și urechile lui s-au deschis, iar legătura limbii lui îndată s-a dezlegat, și vorbea bine.

36. Și le porunca să nu spună nimănui. Dar, cu cît le porunca, cu atît mai mult ei îl vesteau.

37. Și erau umiți peste măsură, zicînd: Toate le-a făcut bine: pe surzii îi face să audă și pe muți să vorbească.

CAP. 8

Săturarea celor patru mii. Acest neam cere semn. Păziți-vă de farisei și de Irod. Vindecarea unui orb. Mărturisirea lui Petru. Întîia vestire a Patimilor.

1. În zilele acelea, fiind iarăși mulțime multă și neavînd ce să mînce, Iisus, chemînd la Sine pe ucenici, le-a zis:

2. Milă îmi este de mulțime, că sint trei zile de cînd așteaptă lingă Mine și n-au ce să mînce.

3. Și de-i voi slobozi flămînzi la casa lor, se vor istovi pe drum, că unii dintre ei au venit de departe.

4. Și ucenicii Lui i-au răspuns: De unde va putea cineva să-i sature pe aceștia cu plîne, aici în pustie?

5. El însă i-a întrebat: Cite piini aveți? Răspuns-au Lui: Șapte.

6. Și a poruncit mulțimii să șadă jos pe pămînt. Și, luînd cele șapte piini a mulțumit, a frînt și a dat ucenicilor Săi, ca să le pună înainte. Și eile-au pus mulțimii înainte.

7. Și aveau și puțini peștișori. Și binecuvîntîndu-i, a zis să-i pună și pe aceștia înaintea lor.

8. Și au mîncat și s-au săturat și au luat șapte coșuri cu rămășițe de fărîmituri.

9. Iar cei ce au mîncat erau ca la patru mii. Și i-a slobozit.

10. Și îndată intrînd în corabie cu ucenicii Săi, a venit în părțile Dalmatei.

11. Și au ieșit fariseii și au început să discute cu El, cerînd de la El semn din cer, ispitîndu-L.

12. Și Iisus, suspînînd cu duhul Său, a zis: Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevărat grăiesc vouă că nu se va da semn acestui neam.

13. Și lăsîndu-i, a intrat iarăși în corabie și a trecut de cealaltă parte.

14. Dar ucenicii au uitat să ia piine și numai o plîne aveau cu ei în corabie.

15. Și El le-a poruncit, zicînd: Vedeti, păziți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod.

(6) Mat. 15, 35-36. (7) Mat. 14, 19. Marc. 6, 41. (8) 3 Reg. 4, 44. Ps. 36, 16. Mat. 15, 37. Marc. 6, 42-43; 8, 20. Ioan 6, 12. (9) Mat. 15, 38. (10) Mat. 15, 39. (11) Mat. 12, 38; 16, 4. Luc. 11, 16. Ioan 6, 30. (12) Mat. 12, 39; 16, 4. Luc. 11, 29. Ioan 4, 48. (13-14) Mat. 16, 4-6. (15) Mat. 16, 6. Luc. 12, 1

16. Și cugetau între ei, zicînd: Aceasta o zice, fiindcă n-avem plîne.

17. Și Iisus, cunoscînd, le-a zis: Ce cugetați că n-aveți plîne? Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Atît de învîrtoșată este inima voastră?

18. Ochi aveți și nu vedeți, urechi aveți și nu auziți și nu vă aduceți aminte?

19. Cînd am frînt cele cinci piini, la cei cinci mii de oameni, atunci cite coșuri pline de fărîmituri ați luat? Zis-au Lui: Douăsprezece.

20. Și cînd cu cele șapte piini, la cei patru mii de oameni, cite coșuri pline de fărîmituri ați luat? Iar ei au zis: Șapte.

21. Și le zicea: Tot nu pricepeți?

22. Și au venit la Betsaida. Și au adus la El un orb și l-au rugat să se atingă de el.

23. Și luînd pe orb de mînă, l-a scos afară din sat și, scuipînd în ochii lui și punîndu-și mîinile peste el, l-a întrebat dacă vede ceva.

24. Și el, ridicîndu-și ochii, a zis: Văd oamenii umblînd, îi văd că peniste copaci.

25. După aceea a pus iarăși mîinile pe ochii lui, și el a văzut bine și s-a îndreptat, căci vedea toate, lămurit.

26. Și l-a trimis la casa sa, zicîndu-i: Să nu intri în sat, nici să spui cuiva din sat.

27. Și a ieșit Iisus și ucenicii Lui prin satele din preajma Cezareii lui Filip. Și pe drum întreba pe ucenicii Săi, zicîndu-le: Cine zic oamenii că sint?

28. Ei au răspuns Lui, zicînd: Unii spun că ești Ioan Botezătorul, alții că ești Ilie, iar alții că ești unul dintre prooroci.

29. Și El i-a întrebat: Dar voi cine ziceți că sint Eu? Răspunzînd, Petru a zis lui: Tu ești Hristosul.

30. Și El le-a dat poruncă să nu spună nimănui despre El.

31. Și a început să-i învețe că Fiul Omului trebuie să pătîmească multe și să fie defăimat de bătrîni, de arhierii și de cărturari și să fie omorît, iar după trei zile să învieze.

(16) Mat. 16, 7. (17) Mat. 16, 8. Marc. 6, 52; 8, 21. (19) Mat. 14, 20. Marc. 6, 43. Luc. 9, 17. Ioan 6, 12-13. (20) Mat. 15, 37; 16, 10. Marc. 8, 8. (21) Mat. 16, 11. Marc. 6, 52; 8, 17. (23) Ioan 9, 6. (27) Mat. 16, 13. Luc. 9, 18. (28) Mat. 14, 2; 16, 14. Luc. 9, 19. (29) Mat. 16, 15-16. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49; 6, 69; 11, 27. (30) Mat. 16, 20; 17, 9. Luc. 9, 21. (31) Mat. 16, 21; 17, 22-23; 27, 63. Marc. 9, 31; 10, 33-34. Luc. 9, 22, 44;

32. Și spunea acest cuvînt pe față. Și luîndu-l Petru de o parte, a început să-l dojenească.

33. Dar El, întorcîndu-se și uitîndu-se la ucenicii Săi, a certat pe Petru și i-a zis: Mergi, înapoia Mea, satano! Că tu nu cugești cele ale lui Dumnezeu ci cele ale oamenilor.

34. Și chemînd la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

35. Căci cine va voi să-și scape viața o va pierde; iar cine va pierde viața sa, pentru Mine și pentru Evanghelie, acela o va scăpa.

36. Căci ce-i folosește omului să cîștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul?

37. Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?

38. Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrînat și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, cînd va veni întru slava Tatălui Său cu sfinții îngeri.

CAP. 9

Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. A doua vestire a Patimilor. Cearta pentru locul întîii. Prilejul de păcat.

1. Și le zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sint unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, pînă ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venînd întru putere.

2. Și după șase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și i-a dus într-un munte înalt, deosebi, pe ei singuri, și s-a schimbat la față înaintea lor.

3. Și veșmintele Lui s-au făcut strălucitoare, albe foarte, ca zăpada, cum nu poate înălbi așa pe pămînt înălbitorul.

4. Și li s-a arătat Ilie împreună cu Moise și vorbeau cu Iisus.

(21) Fac. 6, 5; 8, 21. Pild. 6, 14. Ier. 17, 9. Ma. 15, 19. (22-26) Mat. 15, 19-22. (27-31) Iosua 21, 44-45. Mat. 15, 26-29. (33) Ioan 9, 6. (37) Is. 35, 5-6. Sir. 39, 21. Mat. 11, 5; 15, 31. Cap. 8. - (1) Mat. 15, 32. (2) Mat. 15, 32. Marc. 6, 34. (3) Mat. 15, 32. (4) Num. 11, 22. Mat. 15, 33. (5) Mat. 15, 34. Marc. 6, 38.

24, 7. (32) Mat. 16, 22. (33) Mat. 16, 23. (34) Mat. 10, 38; 16, 24. Luc. 9, 23; 14, 27. (35) Mat. 10, 39; 16, 25. Luc. 9, 24; 17, 33. Ioan 12, 35. (36) Mat. 16, 26. Luc. 9, 25. (37) Ps. 48, 7-8. Mat. 16, 26. (38) Mat. 10, 32. 16, 27. Luc. 9, 26; 12, 8-9, 1 Ioan 2, 23. Rom. 1, 16. 2 Tim. 2, 12. (39) Mat. 16, 28. Luc. 9, 27. Cap. 9. - (1-2) Is. 33, 17. Mat. 17, 1. Luc. 9, 27-28. (3) Dan. 7, 9. Mat. 17, 2; 23, 3. Luc. 9, 29. (4) Mat. 17, 3. Luc. 9, 30.

5. Și răspunzînd Petru, a zis lui Iisus: Învățătorule, bine este nouă ca să fim aici; și să facem trei colibe: Tie una, și lui Moise una și lui Ilie una.

6. Căci nu știa ce să spună, fiindcă erau înspăimîntați.

7. Și s-a făcut un nor care îi umbrea, iar un glas din nor a venit zicînd: Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe Acesta să-L ascultați.

8. Dar, deodată, privind ei împrejur, n-au mai văzut pe nimeni decît pe Iisus, singur cu ei.

9. Și coborîndu-se ei din munte, le-a poruncit ca nimănui să nu spună cele ce văzuseră, decît numai cînd Fiul Omului va învia din morți.

10. Iar ei au ținut cuvîntul, întrebîndu-se între ei: Ce înscamnă a învia din morți?

11. Și L-au întrebat pe El, zicînd: Pentru ce zic fariseii și cărturarilor că trebuie să vină mai întîi Ilie?

12. Iar El le-a răspuns: Ilie, venind întîi, va așeza iarăși toate. Și cum este scris despre Fiul Omului că va să pătimească multe și să fie defăimat.

13. Dar vă zic vouă că Ilie a și venit și i-au făcut toate cite au voit, precum s-a scris despre el.

14. Și venind la ucenici, au văzut multe mare împrejurul lor și pe cărturari sfădindu-se cu ei.

15. Și îndată toată mulțimea, văzîndu-L, s-a spăimîntat și, alergînd I se închinau.

16. Și Iisus a întrebat pe cărturari: Ce vă sfădiți între voi?

17. Și I-a răspuns Lui unul din mulțime: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut.

18. Și oriunde-l apucă, îl aruncă la pămînt și face spume la gură și scrișnește din dinți și înțepeneste. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut.

19. Iar El, răspunzînd lor, a zis: O, neam necredincios, pînă cînd voi fi cu voi? Pînă cînd vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine.

20. Și l-au adus la El. Și văzîndu-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe

copil, și, căzînd la pămînt, se zvîrcolea spumegînd.

21. Și l-a întrebat pe tatăl lui: Cîtă vreme este de cînd i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie.

22. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar de poți ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi.

23. Iar Iisus i-a zis: De poți crede, toate sînt cu putință celui ce crede.

24. Și îndată strigînd tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele.

25. Iar Iisus, văzînd că mulțimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicîndu-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el!

26. Și răcnînd și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încît mulți ziceau că a murit.

27. Iar Iisus l-a apucat de mină și l-a ridicat, și el s-a sculat în picioare.

28. Iar după ce a intrat în casă, ucenicilor Lui L-au întrebat, deosebi: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim?

29. El le-a zis: Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decît numai cu rugăciune și cu post.

30. Și, ieșînd ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva.

31. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului se va da în mîinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia.

32. Ei însă nu înțelegeau cuvîntul și se temeau să-L întrebe.

33. Și au venit în Capernaum. Și fiind în casă, i-a întrebat: Ce vorbeați ntre voi pe drum?

34. Iar ei tăceau, fiindcă pe cale se sfădiseră unul cu altul, cine dintre ei este mai mare.

35. Și șezînd jos, a chemat pe cei doisprezece și le-a zis: Dacă cineva vrea să fie întîiul, să fie cel din urmă dintre toți și slujitor al tuturor.

36. Și, luînd un copil, l-a pus în mijlocul lor, și, luîndu-l în brațe, le-a zis:

37. Oricine va primi, în numele Meu, pe unul din acești copii pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește, nu pe Mine mă primește, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

38. Și l-a zis Ioan: Învățătorule, am văzut pe cineva scoțînd demoni în numele Tău, care nu merge după noi, și l-am oprit, pentru că nu merge după noi.

39. Iar Iisus a zis: Nu-l opriți, căci nu e nimeni care, făcînd minuni în numele Meu, să poată, degrabă, să Mă vorbească de rău.

40. Căci cine nu este împotriva noastră este pentru noi.

41. Iar oricine vă va da să beți un pahar de apă, în numele Meu, fiindcă sînteți ai lui Hristos, adevărat zic vouă că nu-și va pierde plata sa.

42. Și cine va sminti pe unul din aceștia mici, care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui să i se lege de git o piatră de moară și să fie aruncat în mare.

43. Și de te smintește mîna ta, tai-o că mai bine îți este ție să intri ciung în viață, decît amîndouă mîinile avînd, să te duci în gheena, în focul cel nestîns,

44. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește piciorul tău, taie-l, că mai bine îți este ție să intri schiop în viață, decît avînd amîndouă picioarele, să fii asvîrlit în gheena, în focul cel nestîns,

46. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește ochiul tău, scoate-l, că mai bine îți este ție cu un singur ochi să intri în împărăția lui Dumnezeu, decît, avînd amîndoi ochii, să fii aruncat în gheena focului,

48. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

49. Căci fiecare (om) va fi sărat cu foc, după cum orice jertfă va fi sărată cu sare.

50. Bună este sarea; dacă însă sarea își pierde puterea, cu ce o veți drege? Aveți sare întru voi și trăiți în pace unii cu alții.

(37) Mat. 10, 40; 18, 5. Luc. 9, 48; 10, 16. Ioan 12, 44. (38) Num. 11, 28. Luc. 9, 49. (39) 1 Cor. 12, 3. (40) Mat. 12, 30. (41) Mat. 10, 42; 25, 40. (42) Mat. 18, 6. Luc. 17, 1-2. (43) Deut. 13, 6-8. Mat. 5, 29-30; 18, 8. (44) Is. 34, 10; 66, 24. Sir. 7, 18. (45) Mat. 18, 8. (46) Mat. 9, 29; 18, 9. (48) Is. 66, 24. (49) Lev. 2, 13. Iez. 43, 24. (50) Mat. 5, 13. Luc. 14, 34. Rom. 12, 18; 14, 19. 2 Cor. 13, 11. Ef. 4, 29. Col. 4, 6. Evr. 12, 14. **Cap. 10.** — (1)

CAP. 10

Despre despărțirea soților. Iisus binecuvîntează pe copii. Tinărul cel bogat. A treia vestire a Patimilor. Fiii lui Zevedeu. Bartimeu.

1. Și sculîndu-se de acolo, a venit în hotarele Iudeii, de cealaltă parte a Iordanului, și mulțimile s-au adunat iarăși la El și iarăși le învăța, după cum obișnuia.

2. Și apropiîndu-se fariseii, Il întreba, ispitindu-L, dacă este îngăduit unui bărbat să-și lase femeia.

3. Iar el, răspunzînd, le-a zis: Ce v-a poruncit vouă Moise?

4. Iar ei au zis: Moise a dat voie să-i scrie carte de despărțire și să o lase.

5. Și răspunzînd, Iisus le-a zis: Pentru învîrtoșarea inimii voastre, v-a scris porunca aceasta;

6. Dar de la începutul făpturii, bărbat și femeie i-a făcut Dumnezeu.

7. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa.

8. Și vor fi amîndoi un trup; așa că nu mai sînt doi, ci un trup.

9. Deci ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Dar în casă ucenicilor L-au întrebat iarăși despre aceasta.

11. Și El le-a zis: Oricine va lăsa pe femeia sa și va lua alta, săvîrșește adulter cu ea.

12. Iar femeia, de-și va lăsa bărbatul ei și se va mărita cu altul, săvîrșește adulter.

13. Și aduceau la El copii, ca să-și pună mîinile peste ei, dar ucenicii certau pe cei ce-i aduceau.

14. Iar Iisus, văzînd, s-a miniat și le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

15. Adevărat zic vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea.

16. Și, luîndu-i în brațe, i-a binecuvîntat, punîndu-și mîinile peste ei.

Mat. 19, 1. (2) Mat. 19, 3. (4) Deut. 24, 1. Mat. 5, 31; 19, 7. Luc. 16, 18. (5) Deut. 31, 27. Iez. 2, 4. Mat. 19, 8. (6) Fac. 1, 27; 5, 2. Mat. 19, 4. (7) Fac. 2, 24. Mat. 19, 5. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (8) Fac. 2, 24. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (9) Mat. 19, 6. 1 Cor. 8, 10. (10) Pild. 1, 5. (11) Mat. 5, 32; 19, 9. Luc. 16, 18. Rom. 7, 3. (13) Mat. 19, 13. Luc. 18, 15. (14) Mat. 18, 3-4. Luc. 18, 16. 1 Petr. 2, 1. Cor. 14, 20. (15) Mat. 11, 25; 18, 3. (16) Mat. 19, 15. Marc. 9, 36.

(5) Ps. 132, 1. Mat. 17, 4. Luc. 9, 33. (7) Marc. 1, 11. Luc. 9, 35. 2 Petr. 1, 17. (9) Mat. 17, 9. Luc. 9, 36. (11) Mal. 3, 23. Mat. 11, 14; 17, 10. (12) Ps. 21, 7-8. Is. 53, 2-3. 7. Dan. 7, 13; 9, 26. Mal. 3, 24. Mat. 17, 11-12; 26, 24. Iac. 1, 17. Filip. 2, 7. (13) Mal. 3, 24. Mat. 11, 14. (14) Mat. 17, 14. Luc. 9, 37. (17) Mat. 17, 14. Luc. 9, 38. (18) Mat. 17, 15. Luc. 9, 39. (19)

Mat. 17, 17. Luc. 9, 41. (20) Luc. 9, 42. (22) Mat. 17, 15. (23) Mat. 17, 20; 21, 22. Luc. 17, 6. Ioan 11, 40. (24) Luc. 17, 5. (28) Mat. 17, 19. (29) Mat. 17, 21. (31) Mat. 16, 21; 17, 22. Marc. 8, 31; 10, 33-34. Luc. 9, 22; 24, 18; 24, 7. (32) Luc. 9, 45. Ioan 12, 16. (33) Mat. 18, 1. Luc. 9, 46; 22, 24. (35) Mat. 20, 26. Marc. 10, 43-44. Luc. 9, 48; 22, 26. (36) Mat. 18, 2-5. Luc. 9, 47-48.

17. Și când ieșea El în drum, alcrind la El unul și ingenușind înaintea Lui, L-a întrebat: Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar Iisus i-a răspuns: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât unul Dumnezeu.

19. Știi poruncile: Să nu ucizi, să nu săvârșești adulter, să nu furi, să nu mărturisești strîmb, să nu înșeli pe nimeni, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.

20. Iar el i-a zis: Învățătorule, acestea toate le-am păzit din tinerețile mele.

21. Iar Iisus, privind la el cu drag, i-a zis: Un lucru îți mai lipsește: Mergi, vinde tot ce ai, dă săracilor și vei avea comoară în cer; și apoi, luind crucea, vino și urmează Mie.

22. Dar el, intrîndu-se de cuvîntul acesta, a plecat mîhnit, căci avea multe bogății.

23. Și Iisus, uitîndu-se în jur, a zis către ucenicii Săi: Cît de greu vor intra cei bogăți în împărăția lui Dumnezeu!

24. Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele Lui. Dar Iisus, răspunzînd iarăși, le-a zis: Fiilor, cît de greu este celor ce se încred în bogății să intre în împărăția lui Dumnezeu!

25. Mai lesne este cămilei să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre întru împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar ei, mai mult uimindu-se, ziceau unii către alții: Și cine poate să se mintuiască?

27. Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni lucrul e cu neputință, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sînt cu putință.

28. Și a început Petru a-I zice: Iată, noi am lăsat toate și Ți-am urmat.

29. Iisus a răspuns: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nimeni care să-și fi lăsat casă, sau frați, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau țarine pentru Mine și pentru Evanghelie,

30. Și să nu ia însuțit—acum, în vremea aceasta, de prigoniri—case și frați și surori, și mame și copii și țarine, iar în veacul ce va să vină: viață veșnică.

31. Și mulți din cei dintîi vor fi pe urmă, și din cei de pe urmă întîi.

32. Și erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Și ei erau uimiți și cei ce mergeau după El se temeau. Și luînd la Sine, iarăși, pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întîmple:

33. Că, iată, ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi predat arhierilor și cărturarilor; și-L vor osîndi la moarte și-L vor da în mîna păgînilor.

34. Și-L vor batjocori și-L vor scuipa și-L vor biciui, și-L vor omori, dar după trei zile va învia.

35. Și au venit la El Iacov și Ioan, fiii lui Zevedeu, zicîndu-I: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine.

36. Iar El le-a zis: Ce voîți să vă fac?

37. Iar ei I-au zis: Dă-ne nouă să ședem unul de-a dreapta Ta și altul de-a stînga Ta, întru slava Ta.

38. Dar Iisus le-a răspuns: Nu știți ce cereți! Puteți să beți paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezați cu botezul cu care Mă botez Eu?

39. Iar ei I-au zis: Putem. Și Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau îl veți bea, și cu botezul cu care Mă botez vă veți boteza.

40. Dar a ședea de-a dreapta Mea, sau de-a stînga Mea, nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătit.

41. Și auzind cei zece, au început a se mînia pe Iacov și pe Ioan.

42. Și Iisus, chemîndu-i la Sine, le-a zis: Știți că cei ce se scotesc cîrmuitori ai neamurilor domnesc peste ele și cei mai mari ai lor le stăpînesc.

43. Dar între voi nu trebuie să fie așa, ci care va vrea să fie mare între voi, să fie slujitor al vostru.

44. Și care va vrea să fie întîi între voi, să fie tuturor slugă;

19, 27-29. Luc. 5, 11; 18, 28-29. (30-32) Iov. 42, 10. Mat. 19, 29-30; 20, 16-17. Luc. 13, 30; 18, 30-31. (33) Mat. 16, 21; 17, 22-23; 20, 18. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22, 44; 18, 31. (34) Mat. 20, 19; 27, 63. Marc. 8, 31; 9, 31. Luc. 18, 33. (35-37) Mat. 20, 20-21. (38-40) Mat. 20, 22-23. (41) Mat. 20, 24. Luc. 22, 24-25. (42) Mat. 20, 25. Luc. 22, 25. (43) Mat. 20, 26. Marc. 9, 35. Luc. 9, 48; 22, 26. (44) Mat. 20, 27. Marc. 9, 35. 1 Petr. 5, 3.

(17) Luc. 19, 16. Luc. 18, 18. (18) Mat. 19, 17. Luc. 18, 19. (19) Ies. 20, 13-17. Deut. 5, 17-21. Mat. 5, 21; 27; 19, 18. Luc. 18, 20. Rom. 13, 9. (20) Mat. 19, 20. Luc. 18, 21. (21-23) Mat. 6, 19; 19, 21-22. Luc. 18, 22-23. (23) Pild. 11, 28. Mat. 19, 23. Marc. 4, 18-19. Luc. 18, 14; 24. Iac. 2, 5. 1 Tim. 6, 17. (24) Iov 31, 24. Ps. 51, 7; 61, 10. Pild. 11, 28. 1 Tim. 6, 17. (25-26) Mat. 19, 24-25. Luc. 18, 25-26. (27) Iov 10, 13; 42, 2. Mat. 19, 26. Marc. 14, 36. Luc. 1, 37; 18, 27. (28-29) Mat. 4, 20;

45. Că și Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-și dea viața răscumpărare pentru mulți.

46. Și au venit în Ierihon. Și ieșind din Ierihon El, ucenicii Lui și mulțimea mare, Bartimeu, fiul lui Timeu, un cerșetor orb, ședea jos, pe marginea drumului.

47. Și, auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige și să zică: Iisuse, Fiul lui David, miluiește-mă!

48. Și mulți îl certau ca să tacă, el însă cu mult mai tare striga: Fiule al lui David, miluiește-mă!

49. Și Iisus, oprindu-se, a zis: Cheamați-l. Și l-au chemat pe orb, zicîndu-i: Îndrăznește, scoală-te. Te cheamă.

50. Iar orbul, lepădînd haina de pe el, a sărit în picioare și a venit la Iisus.

51. Și l-a întrebat Iisus, zicîndu-i: Ce voiești să-ți fac? Iar orbul I-a răspuns: Învățătorule, să văd iarăși.

52. Iar Iisus i-a zis: Mergi, credința ta te-a mîntuit. Și îndată a văzut și urma lui Iisus pe cale.

CAP. 11

Intrarea în Ierusalim. Smochinul nero-ditor. Curățirea templului. Puterea credinței. Botezul lui Ioan.

1. Și cînd s-au apropiat de Ierusalim, la Betfaghe și la Betania, lîngă Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenicii Săi,

2. Și le-a zis: Mergeți în satul care este înaintea voastră și, intrînd în el, îndată veți afla un mînz legat, pe care n-a șezut pînă acum nici un om. Dezlegați-l și aduceți-l.

3. Iar de vă va zice cineva: De ce faceți aceasta? Spuneți că Domnul are trebuință de el și îndată îl va trimite aici.

4. Deci au mers și au găsit minzul, legat la o poartă, afară la răspintie, și l-au dezlegat.

5. Și unii din cei ce stăteau acolo, le-au zis: Ce faceți de dezlegați minzul?

6. Iar ei le-au spus precum le zisese Iisus, și i-au lăsat.

(45) Mat. 20, 28. Ioan 13, 14-15. 1 Petr. 5, 3. Filip. 2, 7. Tit 2, 14. (46-52) Mat. 20, 29-34. Luc. 17, 19; 18, 35-43. Cap. 11. — (1) Mat. 21, 1. Luc. 19, 29. Ioan 12, 12. (2) Mat. 21, 2. Luc. 19, 30. (3) Mat. 21, 3. Luc. 19, 31. (4-6) Mat. 21, 6. Luc. 19, 32-34. (7) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Luc. 19, 35. Ioan 12, 14. (8) Mat. 21, 8. Luc. 19, 36. Ioan 12, 13. (9) Ps. 117, 26. Zuh.

7. Și au adus minzul la Iisus și și-au pus hainele pe el și Iisus a șezut pe el.

8. Și mulți își așterneau hainele pe cale, iar alții așterneau ramuri, pe care le tăiau de prin grădini.

9. Iar cei ce mergeau înaintea și cei ce veneau pe urmă strigau, zicînd: Osana! Bine este cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului!

10. Binecuvîntată este împărăția ce vine a părintelui nostru David! Osana întru cei de sus!

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu și, privind toate și vremea fiind spre seară, a ieșit la Betania cu cei doisprezece.

12. Și a doua zi, ieșind ei din Betania, au flămînzit.

13. Și văzînd de departe un smochin care avea frunze, a mers acolo, doar va găsi ceva în el; și, ajungînd la smochin, n-a găsit nimic decât frunze. Căci nu era timpul smochinelor.

14. Și, luînd cuvîntul, i-a zis: De acum înaintea, rod din tine nimeni în veac să nu mănînce. Și ucenicii lui auzeau aceasta.

15. Și au venit în Ierusalim. Și, intrînd în templu, a început să dea afară pe cei ce vindeau și pe cei ce cumpărau în templu, iar mesele zara-filor și scaunele neguțătorilor de porumbei le-a răsturnat.

16. Și nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu.

17. Și-i învăța și le spunea: Nu este, oare, scris: Casa Mea casă de rugăciune se va chema, la toate neamurile? Voi însă ați făcut din ea peșteră de tâlhari.

18. Și au auzit arhierii și cărturarii. Și căutau cum să-l piardă. Căci se temeau de El, pentru că toată mulțimea era uimită de învățătura Lui.

19. Iar cînd s-a făcut seară, au ieșit afară din cetate.

20. Dimineața, a doua zi, trecînd pe acolo, au văzut smochinul uscat din rădăcini.

21. Și Petru, aducîndu-și aminte, I-a zis: Învățătorule, iată smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat.

4, 7. Mat. 21, 9. Ioan 12, 13. (10) Mat. 21, 9. Luc. 13, 35; 19, 38. (11) Mat. 21, 17. (12-13) Mat. 21, 18-19. Luc. 13, 6. (15) Mat. 21, 12. Luc. 19, 45. Ioan 2, 14. (17) Is. 56, 7. Ier. 7, 11. Mat. 21, 13. Luc. 19, 46. Ioan 2, 16. (18) Mat. 21, 15; 45. Marc. 12, 12. Luc. 19, 47-48. (20) Mat. 21, 19. (21) Mat. 21, 20. Evr. 6, 8.

22. Și, răspunzînd, Iisus le-a zis: Aveți credință în Dumnezeu.

23. Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceace spune se va face, fi-va lui orice va zice.

24. De aceea vă zic vouă: Toate cite cereți, rugîndu-vă, să credeți că le veți primi și le veți avea.

25. Iar cînd stați de vă rugați, ier-tați orice aveți împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greșelile voastre.

26. Că de nu iertați voi, nici Tatăl vostru Cel din Ceruri nu vă va ierta vouă greșelile voastre.

27. Și au intrat iarăși în Ierusalim. Și pe cînd se plimba Iisus prin templu, au venit la el arhierii, cărturarii și bătrînii,

28. Și I-au zis: Cu ce putere faci acestea? Și cine Ți-a dat Ție puterea aceasta, ca să le faci?

29. Iar Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu un cuvînt; răspundeți-Mi și vă voi spune și Eu cu ce putere fac acestea:

30. Botezul lui Ioan din cer a fost sau de la oameni? Răspundeți-Mi!

31. Și ei vorbeau între ei, zicînd: De vom zice: Din cer, va zice: Pentru ce, dar, n-ați crezut în el?

32. Iar de vom zice: De la oameni — se temeau de mulțime, căci toți socoteau că Ioan era într-adevăr proroc.

33. Și răspunzînd, au zis lui Iisus: Nu știm. Și Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

CAP. 12

Pilda lucrătorilor cărora li s-a dat via pe mînd. Dinarul dajdiei, învierea morților și marea poruncă din Lege. Domnul și Fiul lui David. Banul văduvei.

1. Și a început să le vorbească în pilde: Un om a sădit o vie, a împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teace, a

clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.

2. Și la vreme, a trimis la lucrători o slugă, ca să ia de la ei din rodul viei,

3. Dar ei, punînd mîna pe el, l-au bătut și i-au dat drumul fără nimic.

4. Și a trimis la ei, iarăși, altă slugă, dar și pe accia, lovindu-l cu pietre, i-au spart capul și l-au izgonit cu ocară.

5. Și a trimis alta. Dar și pe accia au uciso; și pe multe altele: pe unii bătîndu-i, iar pe alii ucigîndu-i.

6. Mai avea și un fiu iubit al său și în cele din urmă l-a trimis la lucrători, zicînd: Se vor rușina de fiul meu.

7. Dar acei lucrători au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm și moștenirea va fi a noastră.

8. Și au pus mîna pe el, l-au omorît și l-au aruncat afară din vie.

9. Ce va face acum stăpînul viei? Va veni și va pierde pe lucrători, iar via o va da altora.

10. Oare niți scriptura aceasta n-ați citit-o: Piatra pe care au aruncat-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului?

11. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștri.

12. Și căutau să-L prindă, dar se temeau de popor. Căci înțeleseseră că împotriva lor zisese pilda aceasta. Și lăsîndu-L, s-au dus.

13. Și au trimis la El pe unii din farisei și din irodiani, ca să-L prindă în cuvînt.

14. Iar ei, venind, I-au zis: Învățătorule, știm că ești omul adevărului și nu-ți pasă de nimeni, fiindcă nu cauți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a da dajdie Cezarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm?

15. El însă, cunoscînd fălărnicia lor, le-a zis: Pentru ce mă ispiți? Aduceți-mi un dinar ca să-l văd.

16. Și I-au adus. Și i-a întrebat Iisus: Al cui e chipul acesta și inscrip-

ția de pe el. Iar ei I-au zis: Ale Cezarului.

17. Iar Iisus a zis: Dați Cezarului cele ale Cezarului, iar lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. Și erau mirați de El.

18. Și au venit la El saducheeii care zic că nu este înviere și-L întrebau zicînd:

19. Învățătorule, Moise ne-a lăsat scris, că de va muri fratele cuiva și va lăsa femeia fără copil, să ia fratele său pe femeia lui și să ridice fratelui mort urmași.

20. Și erau șapte frați. Și cel dintii și-a luat femeie, dar, murind, n-a lăsat urmaș.

21. Și a luat-o pe ea al doilea, și a murit, nelăsînd urmaș. Tot așa al treilea.

22. Și au luat-o toți șapte și n-au lăsat urmaș. În urma tuturor a murit și femeia.

23. La înviere, cînd vor învia, a căruia dintre ei va fi femeia? Căci toți șapte au avut-o soție.

24. Și le-a zis Iisus: Oare nu pentru aceasta rătăciți, neștiînd Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci, cînd vor învia din morți, nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sint ca îngerii în ceruri.

26. Iar despre morți, că vor învia, n-ați citit, oare, în cartea lui Moise, cînd i-a vorbit Dumnezeu din rug, zicînd: Eu sint Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov?

27. Dumnezeu nu este Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii. Mult rătăciți.

28. Și, apropiindu-se unul din cărturari, care îi auzise întrebînd și văzînd că bine le-a răspuns, s-a apropiat de El și L-a întrebat: Care poruncă este intîia dintre toate?

29. Iisus i-a răspuns că intîia este: Ascultă Israele, Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn.

30. Și: Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din

tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta. Aceasta este cea dintîi poruncă.

31. Iar a doua e aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. Mai mare decît acestea nu este altă poruncă.

32. Și I-a zis cărturarul: Bine, Învățătorule. Adevărat ai zis că unul este Dumnezeu și nu este altul afară de El.

33. Și a-L iubi pe El din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul și din toată puterea și a iubi pe aproapele tău ca pe tine însuși este mai mult decît toate arderile de tot și decît toate jertfele.

34. Iar Iisus, văzîndu-l că a răspuns cu înțelepciune, i-a zis: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni nu mai îndrăznează să-L mai întrebe.

35. Și învățînd în templu, Iisus zicea: Cum zic cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Căci însuși David a zis întru Duhul Sfînt: Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea pînă ce voi pune pe vrăjmașii tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci înșuși David îl numește pe el Domn; de unde dar este fiul lui? Și mulțimea ceamultă îl asculta cu bucurie.

38. Și le zicea în învățătura sa: Feriți-vă de cărturarii cărora le place să se plimbe în haine lungi și să li se plece lumea în piețe.

39. Și să stea în băncile dintîi în sinagogi și să stea în capul mesei la ospete.

40. Ei, care mîncă de tot casele văduvelor și de ochii lumii se roagă îndelung; aceștia vor lua mai multă osîndă.

41. Și șezînd în preajma cutiei darurilor, Iisus privea cum mulțimea arunca bani în cutie. Și mulți bogați aruncau mult.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi bani, adică un codrant.

(23) Mat. 17, 20; 21, 21. Luc. 17, 6. Ioan 11, 40. (24) Ier. 29, 13. Mat. 7, 7; 21, 22. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 15, 7. Iac. 1, 5-6. (25) Sir. 28, 2. 7. Luc. 5, 23-24; 6, 14. Ef. 4, 32. Col. 3, 13. (26) Mat. 6, 15; 21, 33. Luc. 20, 1. (28) Ier. 2, 27. Mat. 21, 23. Luc. 20, 2. (29-30) Mat. 21, 24-25. Luc. 20, 3-4. (31-33) Mat. 21, 26-27. Luc. 20, 6-8. Cap. 12. — (1) Ps. 79, 8. Cînt. 8, 11. Is. 3, 14; 5, 1. Ier. 2, 21. Mat. 21, 33. Luc. 20, 9. (2-3) Mat. 5, 12; 21, 34-35; 23, 34.

Luc. 20, 10-11. (4) Luc. 20, 11. (5-6) Mat. 21, 36-37. Luc. 20, 12-13. (7) Ps. 2, 2. Mat. 21, 38; 26, 3. Luc. 20, 14. (8-9) Mat. 21, 39-41. Luc. 20, 15-16. Evr. 13, 12. (10-11) Ps. 117, 22-23. Is. 8, 14; 28, 16. Mat. 21, 42. Luc. 20, 17. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 7. Rom. 9, 33. 1 Cor. 3, 11. (12) Mat. 14, 5; 21, 45. Marc. 11, 18. Luc. 20, 19. Ioan 7, 25; 30, 44. (13-16) Ps. 40, 7-8. Ier. 9, 3. Avac. 1, 15. Mat. 22, 15-21. Luc. 20, 20-24.

(17) Ier. 22, 28. 1 Reg. 15, 30. Mat. 22, 21. Luc. 20, 25. Rom. 13, 7. (18) Mat. 22, 23. Luc. 20, 27. Fapt. 23, 8. (19) Fapt. 38, 8. Deut. 25, 5. Mat. 22, 24. Luc. 20, 28. (20-24) Mat. 22, 25-29. Luc. 20, 29-33. (25) Mat. 22, 30. Luc. 20, 36. 1 Cor. 15, 42. (26) Ier. 3, 6. Mat. 23, 31-32. Luc. 20, 37. (27-28) Mat. 22, 32-36. Luc. 10, 25; 20, 38. (29) Deut. 6, 4. Iac. 2, 19. Ef. 4, 6. (30) Deut. 6, 5. Mat. 22, 37-38. Luc. 10, 27. (31) Lev. 19, 18. Mat.

5, 43; 22, 39-40. Ioan 13, 34. Iac. 2, 8. 1 Petr. 1, 22. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tes. 4, 9. (32) Deut. 4, 35; 6, 4. Is. 45, 6; 46, 9. Luc. 20, 39. (33) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. (34) Mat. 22, 46. (35) Mat. 22, 41. Luc. 20, 41. (36) 2 Reg. 23, 2. Ps. 109, 1. Luc. 20, 42. Evr. 1, 13. (37) Mat. 22, 44-45. (38) Mat. 23, 5; 7. Luc. 11, 43. (39) Mat. 23, 6. Luc. 11, 43; 20, 46. (40) Ier. 22, 25. Mat. 23, 14. Luc. 20, 47. (41) 4 Reg. 12, 9. Luc. 21, 1. (42) Luc. 21, 2.

43. Și chemînd la Sine pe ucenicii Săi, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă că această văduvă săracă a aruncat în cutia darurilor mai mult decât toți ceilalți.

44. Pentru că toți au aruncat din prisosul lor, pe cînd ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, toată avuția sa.

CAP. 13

Iisus vorbește despre dărîmarea Ierusalimului și despre a doua venire a Fiului Omului. Îndemnuri la priveghere.

1. Și ieșind din templu, unul dintre ucenicii Săi I-a zis: Învățătorule, privește ce fel de pietre și ce clădiri!

2. Dar Iisus a zis: Vezi aceste mari clădiri? Nu va rămîne piatră pe piatră care să nu se risipească.

3. Și șezînd pe Muntele Măslinilor, în fața templului, L-au întrebat, deosebi, Petru, Iacov, Ioan și cu Andrei:

4. Spune-ne nouă cînd vor fi acestea? Și care va fi semnul cînd va fi să se împlinescă toate acestea?

5. Iar Iisus a început să le spună: Vedeți să nu vă înșele cineva.

6. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd că sint Eu, și vor amăgi pe mulți.

7. Iar cînd veți auzi de războaie, și de zvonuri de războaie, să nu vă tulburați, căci trebuie să fie dar încă nu va fi sfîrșitul.

8. Și se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție, vor fi cutremure pe alocuri și foamete și tulburări vor fi. Iar acestea sint începutul durerilor.

9. Luați seama la voi înșivă. Că vă vor da în adunări și veți fi bătuți în sinagogi și veți sta înaintea conducătorilor și a regilor, pentru Mine, spre mărturie lor.

10. Ci mai întîi Evanghelia trebuie să se propovăduiască la toate neamurile.

11. Iar cînd vă vor duce ca să vă predea, nu vă îngrijii dinainte ce veți vorbi, ci să vorbiți ceea ce se va

da vouă în ceasul acela. Căci nu voi sînteți cei care veți vorbi, ci Duhul Sfînt.

12. Și va da frate pe frate la moarte și tată pe copil și copiii se vor răzvrăti împotriva părinților și îi vor uide.

13. Și veți fi urîți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda pînă la urmă, acela se va mîntui.

14. Iar cînd veți vedea uriciunea pustiirii, cea prezisă de proorocul Daniel, stînd unde nu se cuvine — cine citește să înțeleagă —, atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți.

15. Și cel ce va fi sus pe acoperiș să nu se coboare în casă, nici să intre ca să-și ia ceva din casa sa.

16. Și cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă îndărăt, ca să-și ia haina.

17. Dar vai celor ce vor avea în pîntece și celor ce vor alăpta în zilele acelea!

18. Rugați-vă, dar, ca să nu fie fuga voastră iarna.

19. Căci zilele acelea vor fi necaz cum nu a fost așa pînă acum, de la începutul făpturii, pe care a zidit-o Dumnezeu, și nici nu va mai fi.

20. Și de nu ar fi scurtat Domnul zilele acelea, n-ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe care i-a ales, a scurtat acele zile.

21. Și atunci dacă vă va zice cineva: Iată, aci este Hristos, sau iată acolo, să nu credeți.

22. Se vor scula hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor face semne și minuni, ca să ducă în rătăcire, de se poate, pe cei aleși.

23. Dar voi luați seama. Iată dinainte v-am spus vouă toate.

24. Ci în acele zile, după necazul acela, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina ei.

25. Și stelele vor cădea din cer și puterile care sint în ceruri se vor clătina.

26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere multă și cu slavă.

Mat. 10, 21. Luc. 21, 16. (13) Dan. 12, 12. Mat. 24, 13. Luc. 21, 17. Apoc. 2, 10. (14) Dan. 9, 27. Mat. 24, 15-16. Luc. 21, 20-21. (15-18) Mat. 24, 17-20. Luc. 17, 30-31; 21, 23; 24, 29. (19) Dan. 9, 26; 12, 1. Ier. 2, 2. Mat. 26, 21. (20-21) Mat. 24, 22-23. Luc. 17, 21-23; 21, 8. (22) Deut. 13, 1-3. Mat. 24, 24. (23) Mat. 24, 25. 2 Petr. 3, 7. 1 Tes. 3, 4. (24) Is. 13, 10. 34, 4. Iez. 32, 1. Ioil 2, 10; 3, 4; 15. Sof. 1, 15. Mat. 24, 29. Luc. 21, 25. (25) Mat. 24, 29. Luc. 21, 26. (26) Dan. 7, 13. Mat. 16, 27; 24, 30. Marc. 14, 62. Luc. 21, 27. Fapt. 1, 11. Apoc. 1, 7.

27. Și atunci El va trimite pe îngeri și va aduna pe aleșii săi din cele patru vînturi, de la marginea pămîntului pînă la marginea cerului.

28. Învățați de la smochin pilda: Cînd mlădița lui se face fragedă și înfrunzește, cunoașteți că vara este aproape.

29. Tot așa și voi, cînd veți vedea împlinindu-se aceste lucruri, să știți că Fiul Omului este aproape, lîngă uși.

30. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta pînă ce nu vor fi toate acestea.

31. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

32. Iar despre ziua aceea și despre ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl.

33. Luați aminte, privegheați și vă rugați, că nu știți cînd va fi aceea vremea.

34. Este ca un om care a plecat în altă țară și, lăsîndu-și casa, a dat puterea în mîna slugilor, dînd fiecăruia lucrul lui, iar portarului i-a poruncit să vegheze.

35. Vegheați, dar, că nu știți cînd va veni stăpînul casei: sau seara, sau la miezul nopții, sau la cîntatul cocoșilor, sau dimineața.

36. Ca nu cumva venind fără veste, să vă afle pe voi dormind.

37. Iar ceea ce vă zic vouă, zic tuturor: Privegheați!

CAP. 14

Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Ghetsimani. Prinderea. Înfățișarea la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

1. Și după două zile erau Paștile, și Azimele. Și Arhieriei și cărturarilor căutau cum să-L prindă cu vicleșug, ca să-L omoare.

2. Dar ziceau: Nu la praznic, ca să nu fie tulburare în popor.

3. Și fiind El în Betania, în casa lui Simon Leprosul, și șezînd la masă, a venit o femeie avînd un alabastru, cu mir de nard curat, de mare preț, și, spărgînd vasul, a vărsat mirul pe capul lui Iisus.

(27-30) Mat. 24, 31-34. Luc. 21, 29-32. (31) Ps. 101, 27; 118, 89. Is. 40, 8. Mat. 24, 35. Luc. 21, 35. (32) Mat. 24, 36. (33) Mat. 24, 42; 25, 13. Luc. 12, 40; 21, 36. Rom. 13, 11. (34-35) Mat. 24, 42, 45. Luc. 19, 12. Cap. 14. — (1) Mat. 26, 2. Luc. 22, 1-2. Ioan 11, 47, 55; 13, 1. (2) Mat. 26, 5. (3) Mat. 26, 6-7. Luc. 7, 37. Ioan 11, 2; 12, 1, 3. (4-6) Mat. 26, 8-10. Ioan

4. Dar erau unii mîhnîți între ei, zicînd: Pentru ce s-a făcut această risipă de mir?

5. Căci putea să se vîndă acest mir cu peste trei sute de dinari și să se dea săracilor. Și cirteau împotriva ei.

6. Dar Iisus a zis: Lăsați-o. De ce îi faceți supărare? Lucru bun a făcut ea cu Mine.

7. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi și, oricînd voiți, puteți să le faceți bine, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.

8. Ea ce a avut de făcut a făcut: mai dinainte a uns Trupul Meu, spre înmormîntare.

9. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia, în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta, spre pomenirea ei.

10. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, s-a dus la arhieriei ca să-L vîndă pe Iisus.

11. Și, auzind ei, s-au bucurat și au făgăduit să-i dea bani. Și el căuta cum să-L dea lor, la timp prielnic.

12. Iar în ziua cea dintîi a Azimelor, cînd jertfeau mielul de Paști, ucenicii Lui L-au întrebat: Unde voiești să mergem să gătim, ca să mîncîm Paștile?

13. Și a trimis doi din ucenicii Lui, zicîndu-le: Mergeți în cetate și vă va întîmpina un om, ducînd un urciur cu apă; mergeți după el.

14. Și unde va intra, spuneți stăpînului casei că Învățătorul zice: Unde este odaia de oaspeți, în care să mă nînc Paștile împreună cu ucenicii Mei.

15. Iar el vă va arăta un foisor mare așternut gata. Acolo să pregătiți pentru noi.

16. Și au ieșit ucenicii și au venit în cetate și au găsit așa precum le-a spus și au pregătit Paștile.

17. Iar făcîndu-se seară, a venit cu cei doisprezece.

18. Pe cînd ședeau la masă și mîncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă că unul dintre voi, care mîncă împreună cu Mine, Mă va vinde.

19. Ei au început să se întristeze și să-I zică, unul cite unul: Nu cumva sint eu?

12, 4-7. (7) Deut. 15, 11. Mat. 26, 11. Ioan 12, 8. (8-9) Pild. 31, 31. Mat. 26, 12-13. (10-11) Mat. 26, 14-16. Luc. 22, 4-6. (12) Iez. 12, 14. Deut. 16, 5-6. Mat. 26, 17. Luc. 22, 7. (13-14) Mat. 26, 18. Luc. 22, 8-11. (15) Luc. 22, 12. (16-17) Mat. 26, 19-20. Luc. 22, 13-14. (18) Ps. 40, 9. Mat. 26, 20-21. Luc. 22, 21. Ioan 13, 21.

(43) Luc. 21, 3. 2 Cor. 8, 12. (44) Marc. 14, 8. Luc. 21, 4. Cap. 13. — (1) Mat. 24, 1. Luc. 21, 5. (2) 3 Reg. 9, 7. Mat. 24, 2. Luc. 19, 44; 21, 6. (3) Mat. 24, 3. Luc. 21, 7. (4) Mat. 24, 3. Luc. 21, 7. (5) Ier. 29, 8. Mat. 24, 4. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. 1 Tes. 2, 3. 2 Tes. 2, 3. (6) Ier. 14, 14. Mat. 24, 5, 11. Luc. 21, 8. (7) Mat. 24, 6. Luc. 21, 9. (8) 2 Paral. 15, 6. Mat. 24, 7-8. (9) Mat. 10, 17; 24, 9. Ioan 15, 20; 16, 2. Apoc. 2, 10. (10) Mat. 24, 14. (11) Mat. 10, 19-20. Luc. 12, 11; 21, 15. Ioan 16, 13. Fapt. 2, 4. (12) Iez. 38, 21. Mih. 7, 6.

20. Iar El le-a zis: Unul dintre cei doisprezece, care întinge cu Mine în blid.

21. Că Fiul Omului merge precum este scris despre El; dar vai acelui om prin care este vîndut Fiul Omului. Bine era de omul acela dacă nu s-ar fi născut.

22. Și, mîncînd ei, a luat Iisus piine și binecuvîntînd, a frînt și le-a dat lor și a zis: Luați, mîncăți, acesta este Trupul Meu.

23. Și luînd paharul, mulțumind, le-a dat și au băut din el toți.

24. Și a zis lor: Acesta este Sîngele Meu, al Legii cele noi, care pentru mulți se varsă.

25. Adevărat grăiesc vouă că de acum nu voi mai bea din rodul viței pînă în ziua aceea cînd îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.

26. Și după ce au cîntat cîntări de laudă, au ieșit la Muntele Măslinilor.

27. Și le-a zis Iisus: Toți vă veți sminti întru Mine, în noaptea aceasta, că scris este: Bate-voi păstorul și se vor risipi oile;

28. Dar după învierea Mea, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru I-a zis: Chîr dacă toți se vor sminti întru Tine, totuși eu nu.

30. Și I-a zis Iisus: Adevărat grăiesc ție: Că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cînta de două ori cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine.

31. El însă spunea stăruitor: Și de-ar fi să mor cu Tine, nu Te voi tăgădui. Și tot așa ziceau toți.

32. Și au venit la un loc al cărui nume este Ghetsimani, și acolo a zis către ucenicii Săi: Ședeți aici pînă ce mă voi ruga.

33. Și a luat cu El pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și a început a se tulbura și a se mîhni.

34. Și le-a zis lor: Întristat este sufletul Meu pînă la moarte. Rămîneți aici și privegheați.

35. Și mergînd puțin mai înainte, a căzut cu fața la pămînt și se ruga, ca, de este cu putință, să treacă de la El ceasul acela.

36. Și zicea: Avva (Părinte), toate sînt Ție cu putință. Depărtează paharul acesta de la Mine. Dar nu ce voiesc Eu, ci ceea ce voiești Tu.

37. Și a venit și i-a găsit dormind și a zis lui Petru: Simone, dormi? N-ai avut tărie ca să veghezi un ceas?

38. Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osîrduitor, dar trupul neputincios.

39. Și iarăși mergînd, s-a rugat, același cuvînt, zicînd:

40. Și iarăși venind, i-a găsit dormind, căci ochii lor erau îngreuiți și nu știau ce să-I răspundă.

41. Și a venit a treia oară și le-a zis: Dormiți de acum și vă odihniți! Ajunge! A sosit ceasul. Iată Fiul Omului este dat în mîinile păcătoșilor.

42. Sculați-vă să mergem. Iată, cel ce M-a vîndut este aproape.

43. Și îndată, încă vorbind El, a venit Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, și cu el mulțime cu săbii și cu toiege, de la arhierii, de la cărturari și de la bătrîni.

44. Iar vinzătorul le dăduse semn, zicînd: Pe carc-L voi săruta, Acela este. Prindefi-L și duceți-L cu pază.

45. Și venind îndată și apropiindu-se de El, a zis Lui: Învățătorule! Și L-a sărutat.

46. Iar ei au pus mîna pe El și L-au prins.

47. Unul din cei ce stăteau pe lîngă El, scoțînd sabia, a lovit pe slujitorul arhierelui și i-a tăiat urechea.

48. Și răspunzînd, Iisus le-a zis: Ca la un tilhar ați ieșit cu săbii și cu toiege, ca să Mă prindefi.

49. În fiecare zi eram la voi în templu, învățînd, și nu M-ați prins. Dar acestea sînt ca să se împlinească Scripturile.

50. Atunci L-au lăsat și au fugit toți.

51. Iar un tînar mergea după El, înfășurat într-un giulgiu, pe trupul gol, și au pus mîna pe el.

52. El însă, lăsînd giulgiul, a fugit gol.

53. Și au dus pe Iisus la arhierii și s-au adunat acolo toți arhierii și bătrînii și cărturarii.

54. Iar Petru, de departe, a mers după El, pînă a intrat înăuntru în curtea arhierelui și ședea împreună cu slugile, încălzindu-se la foc.

55. Arhierii și tot sinedrul căutau împotriva lui Iisus mărturie ca să-L dea la moarte, dar nu găseau.

56. Că mulți mărturiseau mincinos împotriva Lui, dar mărturiile nu se potriveau.

57. Și ridicîndu-se unii, au dat mărturie mincinoasă împotriva Lui, zicînd:

58. Noi L-am auzit zicînd așa: Voi dărîma acest templu făcut de mînă, și în trei zile altul, nefăcut de mînă, voi clădi.

59. Dar nici așa mărturia lor nu era la fel.

60. Și, sculîndu-se în mijlocul lor, arhierul L-a întrebă pe Iisus, zicînd: Nu răspunzi nimic la tot ce mărturisc împotriva Ta aceștia?

61. Iar El tăcea și nu răspundea nimic. Iarăși l-a întrebă arhierul și i-a zis: Ești tu Hristosul, Fiul Celui binecuvîntat?

62. Iar Iisus a zis: Eu sînt și veți vedea pe Fiul Omului șezînd de-a dreapta puterii și venind pe norii cerului.

63. Iar arhierul, sfîșîindu-și hainele, a zis: Ce trebuință mai avem de martori?

64. Ați auzit hula. Ce vi se pare vouă? Iar ei toți L-au osîndit, ca vinovat de moarte.

65. Și unii au început să-L scuiepe și să-i acopere fața și să-L bată cu pumnii și să-I zică: Proorocește! Și slugile îl băteau cu palmele.

66. Și Petru fiind jos în curte, a venit una din slujnicile arhierelui,

67. Și, văzîndu-L pe Petru, încălzindu-se, s-a uitat la el și a zis: Și tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. El însă a tăgăduit, zicînd: Nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici. Și a ieșit afară înaintea curții; și a cîntat cocoșul.

69. Iar slujnica, văzîndu-l, a început iarăși să zică celor de față că și acesta este dintre ei.

70. Iar el a tăgăduit iarăși. Și după puțin timp, cei de față ziceau iarăși lui Petru: Cu adevărat ești dintre ei, căci ești și Galileian și vorbirea ta se aseamănă.

71. Iar el a început să se blesteme și să se jure: Nu știu pe omul acesta despre care ziceți.

72. Și îndată cocoșul a cîntat a doua oară. Și Petru și-a adus aminte de cuvîntul pe care i-l spusese Iisus: Înainte de a cînta de două ori cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Și a început să plîngă.

CAP. 15

Iisus înaintea lui Pilat. Judecata și osînda. Cumina de spini. Răstîgnirea și înmormîntarea.

1. Și îndată dimineața, arhierii, ținînd sfat cu bătrînii, cu cărturarii și cu tot sinedrul și legînd pe Iisus, L-au dus și L-au predat lui Pilat.

2. Și L-a întrebă Pilat: Tu ești regele Iudeilor? Iar El, răspunzînd, i-a zis: Tu zici.

3. Iar arhierii îl învinuiau de multe.

4. Iar Pilat L-a întrebă: Nu răspunzi nimic? Iată cite spun împotriva Ta.

5. Dar Iisus nimic n-a mai răspuns încît Pilat se mira.

6. Iar la sărbătoarea Paștilor, le libera un întemnițat pe care-l cereau ei.

7. Și era unul cu numele Baraba închis împreună cu niște răzvrătiți, care în răscoală săvîrșiseră ucidere.

8. Și mulțimea, venind sus, a început să ceară lui Pilat să le facă precum obișnuia pentru ei.

(19-21) Mat. 26, 22-24. Luc. 22, 19-22. Ioan 13, 26-27. (22) Mat. 26, 26. Luc. 22, 19. 1 Cor. 11, 23-24. (23-25) Mat. 26, 27-29. Luc. 22, 18-20. (26) Mat. 26, 30. Luc. 22, 39. Ioan 18, 1. (27) Zah. 13, 7. Mat. 26, 31. Marc. 14, 50. Ioan 16, 32. (28-30) Mat. 26, 33-34; 28, 7, 10. Marc. 14, 72; 16, 7. Luc. 22, 34. Ioan 13, 37-38; 21, 1. (31-35) Mat. 20, 22; 26, 35-39. Luc. 22, 33-42. (36) Mat. 26, 39. Marc. 10, 27. Ioan 5, 30;

6, 38. Filip. 2, 8. Evr. 5, 7-8. (37) Mat. 26, 40. Luc. 22, 45. (38) Mat. 25, 13; 26, 41. Luc. 22, 46. Rom. 7, 23. (39) Mat. 26, 42. (40-44) Jud. 16, 21. Mat. 26, 43-48. Luc. 22, 47. Ioan 18, 3. (45) 2 Reg. 20, 9. Mat. 26, 49. (46-48) Mat. 26, 50-55. Luc. 22, 50-52. Ioan 18, 10. (49) Iov 19, 13. Ps. 21, 17; 68, 12; 87, 9. Is. 53, 12. Mat. 26, 55. Luc. 22, 53; 24, 44. (50) Iov 19, 13-14. Ps. 87, 9. Mat. 26, 56. Marc. 14, 27.

(53-54) Mat. 26, 57-58. Luc. 22, 54. Ioan 18, 12-13, 15. (55) Ps. 26, 16; 34, 11. Dan. 6, 6. Mat. 26, 59. Fapt. 6, 13. (56-57) Ps. 108, 1. Mat. 26, 60. (58) Mat. 26, 61. Marc. 15, 29. Ioan 2, 19. (60) Mat. 26, 62. (61) Is. 53, 7. Mat. 26, 63. Luc. 22, 67. Fapt. 8, 32. Evr. 1, 5. (62) Dan. 7, 13-14. Mat. 24, 30; 26, 64. Marc. 13, 26. Luc. 22, 69. 2 Tes. 1, 10. (63) Mat. 26, 65. (64) Ier. 26, 11. Mat. 26, 65-66. Ioan 19, 7. (65) 2 Paral. 18,

23. Is. 50, 6. Mat. 26, 67. Luc. 22, 63-64. (66-68) Ier. 12, 5. Mat. 26, 69-70. Luc. 22, 56-57. Ioan 18, 16-17. (69-71) Mat. 26, 71-74. Luc. 22, 58-60. Ioan 18, 25. (72) Mat. 26, 74-75. Marc. 14, 30. Luc. 22, 60-62. Ioan 18, 27. Cap. 15. - (1) Ps. 2, 1. Mat. 27, 1-2. Luc. 22, 66; 23, 1. Ioan 18, 28. Fapt. 3, 13. (2) Mat. 27, 11. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33. 1 Tim. 6, 13. (3-4) Mat. 27, 12-13. (5) Is. 53, 7. Mat. 27, 14. Ioan 19, 9.

9. Iar Pilat le-a răspuns, zicînd: Voiți să vă liberez pe regele Iudeilor?

10. Fiindcă știa că arhieriei îl dăduseră în mîna lui din ură.

11. Dar arhieriei au îndemnat mulțimea ca să le libereze mai degrabă pe Baraba.

12. Iar Pilat, răspunzînd iarăși, le-a zis: Ce voi face deci cu cel pe care ziceți că este regele Iudeilor?

13. Ei iarăși au strigat: Răstignește-L.

14. Iar Pilat le-a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai mult strigau: Răstignește-L.

15. Și Pilat, vrînd să facă pe voia mulțimii, le-a liberat pe Baraba, iar pe Iisus, biciuindu-L, L-a dat ca să fie răstignit.

16. Iar ostașii L-au dus înăuntru curții, adică în pretoriu și au adunat toată cohorta.

17. Și L-au îmbrăcat în purpură și, împletindu-L o cunună de spini, I-au pus-o pe cap.

18. Și au început să se plece în fața Lui, zicînd: Bucură-Te, regele Iudeilor!

19. Și-L băteau peste cap cu o trestie și-L scui-pau și, căzînd în genunchi, I se închinau.

20. Și după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de purpură și L-au îmbrăcat cu hainele Lui. Și L-au dus afară ca să-L răstignească.

21. Și au silit pe un trecător, care venea din țarină, pe Simon Cirineul, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, ca să ducă crucea Lui.

22. Și L-au dus la locul zis Golgota, care se tîlmăcește «locul Căpățîinii».

23. Și I-au dat să bea vin amestecat cu smîrnă, dar El n-a luat.

24. Și L-au răstignit și au împărțit între ei hainele Lui, aruncînd sorți pentru ele, care ce să ia.

25. Iar cînd L-au răstignit, era ceasul al treilea.

26. Și vina Lui era scrisă deasupra: Regele Iudeilor.

(6-10) Mat. 27, 15-18. Luc. 23, 17-19. Ioan 18, 39. (11) Mat. 27, 20. Luc. 23, 18. Ioan 18, 40. Fapt. 3, 14. (12-15) Mat. 27, 22-26. Luc. 23, 20-23. Ioan 18, 39-40; 19, 1, 16. (16-21) Mat. 27, 27-33. Luc. 23, 26. Ioan 19, 2-3. (22) Mat. 27, 33. Luc. 23, 33. Ioan 19, 17. Evr. 13, 12. (23) Ps. 68, 25. Plîng. 3, 19. Mat. 27, 34. Ioan 19, 28. (24) Ps. 21, 20. Mat. 27, 35. Luc.

27. Și împreună cu El au răstignit doi tîlhari: unul de-a dreapta și altul de-a stînga Lui.

28. Și s-a împlinit Scriptura care zice: Cu cei fără de lege s-a socotit.

29. Iar cei ce treceau pe acolo îl huleau, clătindu-și capetele și zicînd: Huu! Cel care dărîmi templul și în trei zile îl zidești.

30. Mîntuiește-Te pe Tine însuși, coborîndu-Te de pe cruce!

31. De asemenea și arhieriei, batjocorindu-L între ei, împreună cu cărturarii ziceau: Pe alții a mîntuit, dar pe Sine nu poate să se mîntuiască!

32. Hristos, regele lui Israel, să se coboare de pe cruce, ca să vedem și să credem. Și cei împreună răstigniți cu El îl ocărau.

33. Iar cînd a fost ceasul al șaselea, întineric s-a făcut peste tot pămîntul pînă la ceasul al nouălea.

34. Și la al nouălea ceas, a strigat Iisus cu glas mare: Eloi, Eloi, lama sabahtani?, care se tîlmăcește: Dumnezeu Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo, auzînd, ziceau: Iată, îl strigă pe Ilie.

36. Și, alergînd, unul a umplut un burete de oțet, l-a pus într-o trestie și l-a dat să bea, zicînd: Lăsați să vedem dacă vine Ilie ca să-L coboare.

37. Iar Iisus, scofînd un strigăt mare, și-a dat duhul.

38. Și catapeteasma templului s-a rupt în două, de sus pînă jos.

39. Iar sutașul care stătea în fața Lui, văzînd că astfel și-a dat duhul, a zis: Cu adevărat omul Acesta era Fiul lui Dumnezeu!

40. Și erau și femei care priveau de departe; între ele: Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov cel Mic și a lui Iosi, și Salomea.

41. Care, și cînd era El în Galileea, mergeau după El și Îi slujeau, și multe altele care se suiseră cu El la Ierusalim.

42. Și făcîndu-se seară, fiindcă era vineri, care este înaintea sîmbetei,

23, 34. Ioan 19, 23-24. (26-27) Mat. 27, 37-38. Luc. 23, 32-33, 38. Ioan 19, 18-19. (28) Is. 53, 12. Luc. 22, 37. (29) Ps. 21, 7-9. Plîng. 2, 14-15. Mat. 26, 61; 27, 39-40. Marc. 14, 58. Ioan 2, 19. (30-33) Mat. 27, 40-45. Luc. 23, 35-44. (34) Ps. 21, 1. Mat. 27, 46. (35) Mat. 27, 47. (36) Ps. 68, 25. Mat. 27, 48. Ioan 19, 29.

43. Și venînd Iosif cel din Arimatea, sftetic ales, care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăzînd, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s-a mirat că a și murit și, chemînd pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit demult.

45. Și aflînd de la sutaș, a dăruit lui Iosif trupul mort.

46. Și Iosif, cumpărînd giulgiu și coborîndu-L de pe cruce, L-a înfășurat în giulgiu și L-a pus într-un mormînt care era săpat în stîncă, și a prăvălit o piatră la ușa mormîntului.

47. Iar Maria Magdalena și Maria, mama lui Iosi, priveau unde L-au pus.

CAP. 16

Învierea Domnului. Trei arătări. Porunca botezului. Înlătarea la cer.

1. Și după ce a trecut ziua sîmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă.

2. Și dis-de-dimineață, în prima zi a săptămîinii (*Duminică*), pe cînd răsărea soarele, au venit la mormînt.

3. Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormîntului?

4. Dar, ridicîndu-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare.

5. Și, intrînd în mormînt, au văzut un tînar șezînd în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmînt alb, și s-au spăimîntat.

6. Iar el le-a zis: Nu vă înspăimîntați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, cel răstignit? A înviat! A înviat! Iată locul unde L-au fost pus.

7. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că merge în

(37-43) Mat. 27, 50-58. Luc. 23, 46-52; 24, 2. Ioan 19, 25, 30, 38. (45) Mat. 27, 58. Ioan 19, 38. (46-47) Mat. 27, 59-61. Luc. 23, 53-55. Ioan 19, 40-42. Cap. 16. - (1-2) Mat. 28, 1. Luc. 23, 56; 24, 1. Ioan 20, 1. (4) Luc. 24, 2. Ioan 20, 1. (5) Mat. 28, 2-4. Luc. 24, 3-5. Ioan 20, 11-12. (6) Mat. 28, 5-6. Luc. 24, 5-6. (7) Mat. 26, 7, 32; 28, 7. Marc. 14, 28. Luc. 24, 6-7. Ioan 21, 1. (8) Mat. 28, 8. Luc. 24, 9. (9) Mat. 28, 9. Luc. 8, 2. Ioan 20, 11-14. (10) Luc. 24, 10, 22. Ioan 20, 18. (11-13)

Galileea, mai înainte de voi; acolo îl veți vedea, după cum v-a spus.

8. Și ieșînd, au fugit de la mormînt, că erau cuprinse de frică și de uimire, și nimănui nimic n-au spus, căci se temeau.

9. Și înviînd dimineața, în ziua cea dintîi a săptămîinii (*Duminică*), El s-a arătat întîi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni.

10. Aceea, mergînd, a vestit pe cei ce fuseseră cu El și care se tînguiau și plîngeau.

11. Și ei, auzînd că este viu și că a fost văzut de ea, n-au crezut.

12. După aceea, s-a arătat în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau la o țarină.

13. Și accia, mergînd, au vestit celorlalți, dar nici pe ei nu i-au crezut.

14. La urmă, pe cînd cei unsprezece ședeau la masă, li s-a arătat și i-a muștrat pentru necredința și împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat.

15. Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura.

16. Cel ce va crede și se va boteza se va mîntui; iar cel ce nu va crede se va osîndi.

17. Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi.

18. Șerpi vor lua în mînă și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma, peste cei bolnavi își vor pune mîinile și se vor face sănătoși.

19. Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, s-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei, pornînd, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și întărea cuvîntul, prin semnele care urmau. Amin.

Luc. 24, 11-13, 33, 35. (14) Luc. 26, 36-41. Ioan 20, 19. 1 Cor. 15, 5, 7. (15) Is. 2, 3; 52, 10. Mat. 28, 19. Ioan 15, 16. Col. 1, 23. (16) Ioan 3, 15-18, 36; 12, 48. Fapt. 2, 38; 16, 30-31. 1 Petr. 3, 21. Rom. 10, 9. (17) Luc. 10, 17. Fapt. 2, 4; 5, 16; 8, 7; 10, 46; 16, 18; 19, 6, 12. 1 Cor. 12, 10. (18) Luc. 9, 6; 10, 19; 13, 13. Fapt. 28, 3-5, 8. Iac. 5, 14. (19) Ps. 109, 1. Luc. 24, 51. Fapt. 1, 9. Ef. 1, 20. Evr. 1, 13. (20) Fapt. 14, 3. 1 Cor. 3, 6; 15, 10. Evr. 2, 4.

SFÎNTA EVANGHELIE CEA DUPĂ LUCA

CAP. 1

Gavriil binevestește lui Zaharia și Mariei. Cîntarea Mariei. Nașterea lui Ioan Botezătorul. Cîntarea lui Zaharia.

1. Deoarece mulți s-au încercat să alcătuiască o istorisire despre faptele deplin adevărate între noi,

2. Așa cum ni le-au lăsat cei ce le-au văzut de la început și au fost slujitori ai Cuvîntului,

3. Am găsit și eu cu cale, prea puternice Teofile, după ce am urmărit toate cu de-amănuntul de la început, să ți le scriu pe rînd,

4. Ca să te încredințezi despre temeinicia învățăturilor pe care le-ai primit.

5. Era în zilele lui Irod, regele Iudeii, un preot cu numele Zaharia din ceata preoțească a lui Abia, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron și se numea Elisabeta.

6. Și erau amîndoi drepti înaintea lui Dumnezeu, umblînd fără prihană în toate poruncile și rînduiele Domnului.

7. Dar nu aveau nici un copil, deoarece Elisabeta era stearpă și amîndoi erau înaintați în zilele lor.

8. Și pe cînd Zaharia sluja înaintea lui Dumnezeu, în rîndul săptămîinii sale,

9. A ieșit la sorți, după obiceiul preoției, să tîmțieze intrînd în templul Domnului.

10. Iar toată mulțimea poporului, în ceasul tîmțierii, era afară și se ruga.

11. Și i s-a arătat îngerul Domnului, stînd de-a dreapta altarului tîmțierii.

12. Și văzîndu-l, Zaharia s-a tulburat și frică a căzut peste el.

13. Iar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharia, pentru că rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan.

14. Și bucurie și veselie vei avea și, de nașterea lui, mulți se vor bucura.

15. Căci va fi mare înaintea Domnului; nu va bea vin, nici sicheră și încă din pîntecele mamei sale se va umple de Duh Sfînt.

16. Și pe mulți din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și va merge înaintea Lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre copii și pe cei neascultători la înțelepciunea dreptilor, ca să gătească Domnului un popor desăvîrșit.

18. Și a zis Zaharia către înger: După ce voi cunoaște aceasta? Căci eu sînt bătrîn și femeia mea înaintată în zilele ei.

19. Și îngerul, răspunzînd, i-a zis: Eu sînt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu. Și sînt trimis să grăiesc către tine și să-ți binevestesc acestea.

20. Și iată vei fi mut și nu vei putea să vorbești pînă în ziua cînd vor fi acestea, pentru că n-ai crezut în cuvintele mele, care se vor împlini la timpul lor.

21. Și poporul aștepta pe Zaharia și se mira că întîrzie în templu.

22. Și ieșind, nu putea să vorbească. Și ei au înțeles că a văzut vedenie în templu; și el le făcea semne și a rămas mut.

23. Și cînd s-au împlinit zilele slujirii lui la templu, s-a dus la casa sa.

24. Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a rămas însărcinată, și cinci luni s-a tăinuit pe sine, zicînd:

25. Că așa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocară mea.

26. Iar în a șasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret,

27. Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.

28. Și intrînd îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domul este cu tine. Binecuvîntată ești tu între femei.

29. Iar ea, văzîndu-l, s-a tulburat de cuvîntul lui și cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?

30. Și îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu.

31. Și iată vei lua în pîntece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus.

32. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt se va chema și Domnul Dumnezeu îi va da Lui tronul lui David, pîrintele Său,

33. Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfîrșit.

34. Și a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?

35. Și răspunzînd, îngerul i-a zis: Duhul Sfînt se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea și Sfîntul care se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema.

36. Și iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea fiu la bătrîncea ei și

aceasta este a șasea lună pentru ea, cea numită stearpă,

37. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință.

38. Și a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvîntul tău! Și îngerul a plecat de la ea.

39. Și în acele zile, sculîndu-se Maria, s-a dus în grabă în ținutul muntos, într-o cetate a semînciei lui Iuda.

40. Și a intrat în casa lui Zaharia și a salutat pe Elisabeta.

41. Iar cînd a auzit Elisabeta salutarca Mariei, pruncul a săltat în pîntecele ei și Elisabeta s-a umplut de Duh Sfînt,

42. Și cu glas mare a strigat și a zis: Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelui tău.

43. Și de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?

44. Că iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pîntecele meu.

45. Și fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul.

46. Și a zis Maria: Mărește sufletul meu pe Domnul,

47. Și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mîntuitorul meu,

48. Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.

49. Că mi-a făcut mic mărire Cel Puternic și sfînt este numele Lui.

50. Și mila Lui în neam și în neam, spre cei ce se tem de El.

51. Făcut-a tărie cu brațul Său, risipit-a pe cei mîndri în cugetul inimii lor.

52. Coborît-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriți.

53. Pe cei smeriți i-a umplut de bunătați și pe cei bogați i-a scos afară, deșerti.

54. A sprijinit pe Israel, slujitorul Său, și și-a adus aminte de mila Sa.

Cap. 1. — (1-2) Ioan 15, 27. 1 Petr. 5, 1. 2 Petr. 1, 16. 1 Ioan 1, 1. Evr. 2, 3. (3) Fapt. 1, 1. (5) 1 Paral. 24, 5, 10, 19. Neem. 12, 4, 17. (6) Fac. 7, 1; 17, 1. 3 Reg. 9, 4. 4 Reg. 20, 3. 2 Paral. 15, 17. Iov 1, 1. 8. Ps. 118, 5. (7) Fac. 16, 1; 25, 21. 1 Reg. 1, 2. (8) 1 Paral. 24, 19. 2 Paral. 8, 14; 31, 2. (9) Ies. 30, 7. Lev. 16, 17. 1 Reg. 2, 28. 1 Paral. 24, 19. 2 Paral. 29, 1. Evr. 9, 6. (10) Lev. 16, 17.

(11) Ies. 30, 1. (12) Jud. 6, 22; 13, 6, 20. Dan. 10, 7. Luc. 2, 9. Fapt. 10, 3. (13) Jud. 6, 23. Luc. 1, 60, 63. Fapt. 10, 31. (14) Luc. 1, 58. Ioan 5, 35. (15) Num. 6, 3. Jud. 13, 14. Ier. 1, 5. Mat. 11, 9. Luc. 7, 33. Gal. 1, 15. (17) Is. 40, 3. Mal. 3, 1, 24. Mat. 11, 14. Marc. 1, 3; 9, 12. Luc. 1, 76. Ioan 1, 23. (18) Fac. 17, 17. (19) Dan. 8, 16; 9, 21. (20) Iez. 3, 26. Luc. 1, 64.

(24) Sir. 42, 24. (25) 1 Reg. 1, 11. Is. 42, 1; 54, 14. (27) Mat. 1, 18. Luc. 2, 4. (28) Jud. 6, 12. Luc. 1, 42; 11, 27. (31) Fac. 16, 11. Is. 7, 14; 54, 5. Mat. 1, 21, 23, 25. Luc. 2, 21. (32) 2 Reg. 7, 12. 2 Paral. 17, 14. Ps. 131, 11. Is. 9, 6; 16, 5. Ier. 23, 5; 33, 17. Mih. 4, 8. Evr. 1, 8. (33) 2 Reg. 7, 16. 3 Reg. 11, 38-39. 1 Paral. 22, 10. Ps. 44, 7; 88, 29, 36. Is. 9, 7. Ier. 23, 5. Dan. 2, 44; 3, 33; 6, 27; 7, 14, 27. Mih. 4, 7. Evr. 1, 8; 12, 28. (35) Jud. 11, 29. Dan. 9, 24. Mat. 1, 20. Ioan 1, 14. (36) Is. 54, 6. (37) Fac. 18, 14. Iov 42, 2. Ier. 32, 17, 27. Zah. 8, 6. Mat. 19, 26. Marc.

10, 27. Luc. 18, 27. Rom. 4, 21. (38) 2 Reg. 7, 28. (39) Iosua 20, 7; 21, 11. (42) Jud. 5, 24. Luc. 1, 28. (45) Ioan 20, 29. (46) Ies. 15, 2. Ps. 33, 2; 34, 9. Is. 61, 10. Avac. 3, 18. (47) 1 Reg. 2, 1. Ps. 34, 9. Is. 61, 10. Avac. 3, 18. (48) Fac. 30, 13. Mal. 3, 11-12. Luc. 11, 27. (49) Ps. 70, 20; 110, 2; 125, 3. (50) Ies. 20, 6. Ps. 102, 17. (51) 2 Reg. 15, 34. Ps. 32, 10; 76, 14. Is. 51, 9; 52, 10. (52) Iov 5, 11. Ps. 112, 6-7; 146, 6. Is. 14, 2-6; 66, 2. (53) 1 Reg. 2, 5. Ps. 21, 29; 33, 11. Mat. 5, 6. (54) Deut. 7, 7. Ps. 97, 3. Is. 30, 18; 41, 8. Ier. 23, 3; 31, 3, 23. Luc. 1, 72.

55. Precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui, în veac.

56. Și a rămas Maria împreună cu ea ca la trei luni; și s-a înapoiat la casa sa.

57. Și după ce s-a împlinit vremea să nască, Elisabeta a născut un fiu.

58. Și au auzit vecinii și rudele ei că Domnul a mărit mila Sa față de ea și se bucurau împreună cu ea,

59. Iar cînd a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul și-l numeau Zaharia, după numele tatălui său.

60. Și răspunzînd, mama lui a zis: Nu! Ci se va chema Ioan.

61. Și au zis către ea: Nimeni din rudenția ta nu se cheamă cu numele acesta:

62. Și au făcut semn tatălui său cum ar vrea el să fie numit.

63. Și cerînd o tăbliță, el a scris, zicînd: Ioan este numele lui. Și toți s-au mirat.

64. Și îndată i s-a deschis gura și limba și vorbea, binecuvîntînd pe Dumnezeu.

65. Și frica i-a cuprins pe toți care locuiau împrejurul lor; și în tot ținutul muntos al Iudeii s-au vestit toate aceste cuvinte.

66. Și toți care le auzeau le puneau la înțimă, zicînd: Ce va fi, oare, acest copil? Căci într-adevăr mina Domnului era cu el.

67. Și Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfînt și a proorocit, zicînd:

68. Binecuvîntat este Domnul Dumnezeu lui Israel, că a cercetat și a făcut răscumpărare poporului Său;

69. Și ne-a ridicat corn de mîntuire, în casa lui David, slujitorul Său,

70. Precum a grăit prin gura sfinților Săi prooroci din veac,

71. Ca să ne scape de vrăjmașii noștri și din mina tuturor celor ce ne urăsc pe noi,

(55) Fac. 17, 19; 22, 18. Ps. 131, 11-12. Mih. 7, 25. (58) Luc. 1, 14. (59) Fac. 17, 12. Lev. 12, 3. (60) Luc. 1, 13. (63) Luc. 1, 13. (64) Luc. 1, 20. (66) 3 Reg. 18, 46. Ps. 79, 18. Iez. 3, 22. Fapt. 11, 21. (67) Ioil. 3, 1. 2 Petr. 1, 21. (68) Ps. 40, 13; 71, 18; 110, 9. Mat. 1, 21. Luc. 7, 16. (69) 1. Reg. 2, 1. Ps. 74, 11; 88, 16-17; 131, 17. Iez. 29, 21. Zah. 12, 8. (70) Ps. 71, 4. Is. 35, 4. Ier. 23, 6; 30, 8-10. (71) Ps. 105, 10. (72) Fac. 17, 7; 22, 16; 26, 3. Lev. 26, 42. 2 Reg.

72. Și să facă milă cu părinții noștri, aducîndu-și aminte de legămîntul Său cel Sfînt;

73. De jurămîntul cu care s-a jurat către Avraam, părintele nostru,

74. Ca, fiind izbăviți din mina vrăjmașilor, să ne dea nouă fără frică

75. Să-I slujim în sfințenie și în dreptate, înaintea feței Sale, în toate zilele vieții noastre.

76. Iar tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului, ca să gătești căile Lui,

77. Să dai poporului Său cunoștința mîntuirii prin iertarea păcatelor lor,

78. Prin milostivirea milei Dumnezeului nostru, cu care ne-a cercetat pe noi Răsăritul cel de Sus,

79. Ca să lumineze pe cei care sîd în întuneric și în umbra morții și să îndrepte picioarele noastre pe calea păcii.

80. Iar copilul creștea și se întărea cu duhul. Și a fost în pustie pînă în ziua arătării lui către Israel.

CAP. 2

Nașterea lui Hristos. Tăierea împrejur și aducerea în templu. Simeon și Ana. Iisus, la doisprezece ani, vine la Ierusalim.

1. În zilele acelea a ieșit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea.

2. Această înscriere s-a făcut întîi pe cînd Quirinius ocirnuia Siria.

3. Și se duceau toți să se înscrie, fiecare în cetatea sa.

4. Și s-a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David, care se numește Betleem, pentru că el era din casa și din neamul lui David,

5. Ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată.

6. Dar pe cînd erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască,

7, 15. Ps. 97, 3; 110, 5. Ier. 31, 33. Iez. 16, 60. Dan. 9, 9. Ebr. 6, 13. (73) 1 Paral. 16, 16. Pa. 104, 9. Mih. 7, 20. Ebr. 6, 13, 17. (74) Rom. 8, 15. Ebr. 2, 15; 9, 14. (75) 1 Petr. 1, 15. Ef. 4, 24. Col. 1, 22. (76) Is. 40, 3. Mal. 3, 1; 4, 5. Mat. 3, 3; 11, 10. Luc. 1, 17. (77) Ier. 23, 5. Zah. 3, 8; 6, 12. Mal. 3, 20. (79) Is. 9, 1; 43, 8; 49, 9; 60, 1-3. Mat. 4, 16. Fapt. 26, 18. (80) 1 Reg. 2, 21. Mat. 3, 1. Luc. 2, 40. Cap. 2. — (4) 1 Reg. 16, 1-4. Luc. 1, 27. Ioan 7, 42. (5) Mat. 1, 18.

7. Și a născut pe Fiul Său Cel Unul-Născut și L-a înfășat și L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc, pentru ei, în casa de oaspeți.

8. Și în ținutul acela erau păstori, stînd pe cîmp și făcînd de strajă noaptea împrejurul turmei lor.

9. Și iată îngerul Domnului a stătut lîngă ei și slava Domnului a strălucit împrejurul lor, și ei s-au înfricoșat cu frică mare.

10. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul;

11. Că vi s-a născut azi Mintuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta vă va fi semnul: Veți găsi un prunc înfășat, culcat în iesle.

13. Și deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, lăudînd pe Dumnezeu și zicînd:

14. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire!

15. Iar după ce îngerii au plecat de la ei, la cer, păstorii vorbeau unii către alții: Să mergem dar pînă la Betleem, să vedem cuvîntul acesta ce s-a făcut și pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut.

16. Și, grăbindu-se, au venit și au aflat pe Maria și pe Iosif și pe Prunc, culcat în iesle.

17. Și văzîndu-L, au vestit cuvîntul grăit lor despre acest Copil.

18. Și toți cîți auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori.

19. Iar Maria păstra toate aceste cuvinte, punîndu-le în inima sa.

20. Și s-au întors păstorii, slăvînd și lăudînd pe Dumnezeu, pentru toate cite auziseră și văzuseră, precum li se spusese.

21. Și cînd s-au împlinit opt zile, ca să-L taie împrejur, I-au pus numele Iisus, cum a fost numit de înger, mai înainte de a se zămislî în pîntece.

(7) Is. 9, 6. Mat. 1, 25; 2, 1. 2 Cor. 8, 9. (9) Luc. 1, 11-12. (10) Is. 40, 1. (11) Is. 9, 6. Mat. 1, 16-21; 2, 2. (12) Jud. 6, 17. Is. 7, 11. (13) Fac. 28, 12; 32, 1-2. Ps. 102, 20-21; 148, 1-2. Is. 44, 23; 49, 13; 57, 19. Mih. 4, 3. Apoc. 5, 11. (14) Is. 2, 4; 44, 23; 49, 13; 57, 19. Mih. 4, 3. Luc. 1, 79; 19, 38. Rom. 3, 1. Ef. 1, 12; 17, 2. (15) Ps. 110, 2-3. (16) Mat. 2, 11. (19) Fac. 37, 11. (21) Fac. 17, 10-12. Lev. 12, 3. Mat. 1, 21. 25. Luc. 1, 31. (22) Lev. 12, 2-6. (23) Iez.

22. Și cînd s-au împlinit zilele curățirii lor, după Legea lui Moise, L-au adus pe Prunc la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului,

23. Precum este scris în Legea Domnului, că orice întîi-născut de parte bărbătească să fie închinat Domnului,

24. Și să dea jertfă, precum s-a zis în Legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel.

25. Și iată era un om în Ierusalim, cu numele Simeon; și omul acesta era drept și temător de Dumnezeu, așteptînd mîngîierea lui Israel, și Duhul Sfînt era asupra lui.

26. Și lui i se vestise de către Duhul Sfînt că nu va vedea moartea pînă ce nu va vedea pe Hristosul Domnului.

27. Și din îndemnul duhului a venit la templu; și cînd părinții au adus înăuntru pe Pruncul Iisus, ca să facă pentru El după obiceiul Legii,

28. El L-a primit în brațele sale și a binecuvîntat pe Dumnezeu și a zis:

29. Acum, slobozește pe robul Tău, Stăpîne, după cuvîntul Tău, în pace;

30. Că ochii mei văzură mîntuirea Ta,

31. Pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor;

32. Lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel.

33. Iar Iosif și mama Lui se mirau de ceea ce se vorbea despre Prunc.

34. Și i-a binecuvîntat Simeon și a zis către Maria, mama Lui: Iată, Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și ca un semn care va stîrni împotriviri,

35. Și prin suflul tău va trece sabie, ca să se descopere gîndurile din multe inimi.

36. Și era și Ana proorocița, fiica lui Fanuel, din seminția lui Așer, ajunsă la adînci bătrînețe și care trăise cu bărbatul ei șapte ani de la fecioria sa.

37. Și ea era văduvă, în vîrstă de optzeci și patru de ani, și nu se depărta

13, 2-12; 22, 29; 34, 19. Num. 3, 13; 8, 16; 18, 15. (24) Lev. 5, 7; 12, 6-8; 14, 22. (25) Luc. 2, 38; 24, 21. (26) Ps. 88, 48. Ebr. 11, 5. (29) Fac. 46, 30. Intel. 4, 7. Filip. 1, 23. (30) Fac. 49, 18. 1 Reg. 2, 1. Ps. 97, 3. Is. 52, 10. Luc. 3, 6. Tit. 2, 11. (31) Is. 11, 10. (32) Is. 9, 1; 42, 6; 49, 6; 60, 1-3. Mat. 4, 16. Ioan 9, 5. Fapt. 13, 47; 26, 18. (34) Is. 8, 14; 52, 14. Mat. 21, 44. 1 Petr. 2, 7. Rom. 9, 32-33. 2 Cor. 2, 16. (35) Ioan 19, 25. (36) Ps. 91, 14. (37) Ps. 25, 8. 1 Tim. 5, 5.

de templu, slujind noaptea și ziua în post și în rugăciuni.

38. Și venind și ea în acel ceas, lăuda pe Dumnezeu și vorbea despre Prunc tuturor celor ce așteptau mîntuire în Ierusalim.

39. După ce au săvîrșit toate, s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.

40. Iar Copilul creștea și se întărea cu duhul, umplindu-se de înțelepciune, și harul lui Dumnezeu era asupra Lui.

41. Și părinții Lui, în fiecare an, se duceau de sărbătoarea Paștilor, la Ierusalim.

42. Iar cînd a fost El de doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul sărbătorii.

43. Și sfîrșindu-se zilele, pe cînd se întorceau ei, Copilul Iisus a rămas în Ierusalim și părinții Lui nu știau.

44. Și socotind că este împreună cu tovarășii lor de drum, au venit cale de o zi, căutîndu-L printre rude și printre cunoscuți.

45. Și, negăsindu-L, s-au întors la Ierusalim, căutîndu-L.

46. Iar după trei zile L-au aflat în templu, șezînd în mijlocul învățătorilor, ascultîndu-i și întrebîndu-i.

47. Și toți care îl auzeau se minunau de priceperea și de răspunsurile Lui.

48. Și, văzîndu-L, rămaseră uimiți, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă așa? Iată tatăl Tău și eu, Te căutam îngrijorați.

49. Și El a zis către ei: De ce era să Mă căutați? Oare, nu știati că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?

50. Dar ei n-au înțeles cuvîntul pe care L-a spus lor.

51. Și a coborît cu ei și a venit în Nazaret și le era supus. Iar mama Lui păstra în inima ei toate aceste cuvinte.

52. Și Iisus sporca cu înțelepciunea și cu vîrsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

CAP. 3

Predica lui Ioan Botezătorul. Mărturia lui despre Hristos. Botezul și spița neamului lui Iisus.

1. În al cincisprezecelea an al domniei Cezarului Tiberiu, pe cînd Pontiu Pilat era procuratorul Iudeii, Irod, tetrarh al Galileii, Filip, fratele său, tetrarh al Itureii și al ținutului Trahonenitidei, iar Lisaniaș, tetrarh al Abilenel,

2. În zilele arhierilor Anna și Caiafa, a fost cuvîntul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3. Și a venit el în toată împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinței, spre iertarea păcatelor.

4. Precum este scris în cartea cuvîntelor lui Isaia prorocul: Este glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.

5. Orice vale se va umple și orice munte și orice deal se va pleca; căile cele strimbe se vor face drepte și cele colțuroase, drumuri netede.

6. Și toată făptura va vedea mîntuirea lui Dumnezeu.

7. Deci zicea Ioan mulțimilor care veneau să se boteze de el: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de minia ce va să fie?

8. Faceți, dar, roade vrednice de pocăință și nu începeți a zice în voi înșivă: Avem tată pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.

9. Acum securea stă la rădăcina pomilor; deci orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

10. Și mulțimile îl întrebau, zicînd: Ce să facem, deci?

11. Răspunzînd, Ioan le zicea: Cel ce are două haine să dea celui ce nu are și cel ce are bucate să facă asemenea.

12. Și au venit și vameșii să se boteze și i-au spus: Învățătorule, noi ce să facem?

13. El le-a răspuns: Nu cereți nimic mai mult decît vă este rînduit.

14. Și îl întrebau și ostașii, zicînd: Dar noi ce să facem? Și le-a zis: Să nu asupriți pe nimeni, nici să învinuiți

Mat. 3, 1-2. Marc. 1, 4. (4-6) Ps. 97, 3. Is. 40, 3-5. Mat. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 2, 30. Ioan 1, 23. Tit 2, 11. (7-9) Mat. 3, 7-10, 19; 8, 11. Ioan 8, 39; 15, 6. (10) Fapt. 2, 37. (11) Luc. 11, 41. Iac. 2, 15-16. 1 Ioan 3, 17; 4, 20. 2 Cor. 8, 14. (12) Mat. 21, 31-32. Luc. 7, 29. (14) Ies. 23, 1. Lev. 9, 11.

pe nedrept, și să fiți mulțumiți cu solda voastră.

15. Iar poporul fiind în așteptare și întrebîndu-se toți despre Ioan în cugetele lor: Nu cumva el este Hristosul?

16. A răspuns Ioan tuturor, zicînd: Eu unul vă botez cu apă, dar vine Cel ce este mai tare decît mine, Căruia nu sînt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintelor. El vă va boteza cu Duh Sfînt și cu foc,

17. A căruia lopată este în mina Lui, ca să curețe aria și să adune griul în jînița sa, iar pleava o va arde cu foc nestîns.

18. Încă și alte multe îndemnînd, propovăduia poporului vestea cea bună.

19. Iar Irod tetrarhul, muștratul fiind de el pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său, și pentru toate relele pe care le făcuse Irod, 1

20. A adăugat la toate și aceasta, încît a închis pe Ioan în temniță.

21. Și după ce s-a botezat tot poporul, botezîndu-se și Iisus și rugîndu-se, s-a deschis cerul,

22. Și s-a coborît Duhul Sfînt peste El, în chip trupesc, ca un porumbel, și s-a făcut glas din cer: Tu ești Fiul Meu cel iubit, intru Tine am binevoit.

23. Și Iisus însuși era ca de treizeci de ani cînd a început (să propovăduiască), fiind, precum se socotea, fiu al lui Iosif, care era fiul lui Eli,

24. Fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif,

25. Fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nangal.

26. Fiul lui Maat, fiul lui Matatia, fiul lui Semein, fiul lui Ioseh, fiul lui Ioda,

27. Fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, fiul lui Neri,

28. Fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmadam, fiul lui Er,

29. Fiul lui Iosua, fiul lui Eliezer, fiul lui Iorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi,

30. Fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim,

(15) Ioan 1, 20. (16) Mat. 3, 11. Marc. 1, 7-8. Ioan 1, 15, 26. Fapt. 1, 5, 2, 3. (17) Mih. 4, 12. Mat. 3, 12; 13, 30. (19) Mat. 14, 3. Marc. 6, 17, 17. (20) Mat. 4, 12. (21) Mat. 3, 13, 16. Marc. 1, 10. Ioan 1, 32. (22) Ps. 2, 6. Mat. 3, 17; 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 9, 35. Ioan 2, 6. (23) Mat. 13, 55. Marc. 6, 3. Luc. 4, 22. Ioan 6, 42. (31) 2 Reg. 5, 14. Zah. 12, 13. (32) Is. 11, 1. (34) Fac. 11, 24-26. (35) Fac.

31. Fiul lui Melca, fiul lui Menan, fiul lui Matata, fiul lui Natan, fiul lui David.

32. Fiul lui Iesei fiul lui Iobed, fiul lui Booz, fiul lui Sala, fiul lui Naason,

33. Fiul lui Aminadav, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda,

34. Fiul lui Iacov, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam, fiul lui Tara, Fiul lui Nahor,

35. Fiul lui Serug, fiul lui Ragav, fiul lui Falec, fiul lui Eber, fiul lui Sala,

36. Fiul lui Cainaf, fiul lui Arfaxad, fiul lui Sim, fiul lui Noe, fiul lui Lameh,

37. Fiul lui Matusala, fiul lui Enoh, fiul lui Iared, fiul lui Maleleil, fiul lui Cainam,

38. Fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, Fiul lui Dumnezeu.

CAP. 4

Ispita din muntele Carantaniei. Iisus începe să predice în Capernaum și în Nazaret, vindecă pe soacra lui Petru și pe alții.

1. Iar Iisus, plin de Duhul Sfînt, s-a întors de la Iordan și a fost dus de Duhul în pustie,

2. Timp de patruzeci de zile, fiind ispitit de diavolul. Și în aceste zile nu a mîncat nimic; și, sfîrșindu-se ele, flămînzit.

3. Și I-a zis diavolul: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pîine.

4. Și a răspuns Iisus către el: Scris este că nu numai cu pîine va trăi omul, ci cu orice cuvînt al lui Dumnezeu.

5. Și suindu-L diavolul pe un munte înalt, I-a arătat îndată toate împărățiile lumii.

6. Și I-a zis diavolul: Ție îți voi da toată stăpînirea aceasta și strălucirea lor, căci mi-a fost dată mic și eu o dau cui voiesc;

7. Deci dacă Tu Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta.

8. Și, răspunzînd, Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, satano, căci scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini și numai Lui Unuia să-I slujești.

9. Și L-a dus în Ierusalim și L-a așezat pe aripa templului și I-a zis:

11, 20-22. (36) Iac. 5, 28-29; 6, 10; 11, 10. (37) Fac. 5, 12. (38) Fac. 5, 3. Cap. 4. - (1) Ies. 13, 25. Mat. 4, 1. Marc. 1, 12. (2) Ies. 34, 28. 3 Reg. 18, 12; 19, 8. Mat. 4, 2. Marc. 1, 13. (3) Mat. 4, 3. (4) Deut. 8, 3. Intel. 16, 26. Mat. 4, 4. (5) Iez. 4, 2. Mat. 4, 8. (6) Mat. 4, 9. (7) Mat. 4, 9. (8) Deut. 6, 13; 10, 20. Iosua 24, 14. Mat. 4, 10. (9) Iez. 8, 3. Mat. 4, 5.

(38) Luc. 2, 25; 24, 21. (40) 1 Reg. 2, 21. Luc. 1, 80; 2, 52. (41) Ies. 23, 15, 17; 34, 25. Deut. 16, 1. (42) Deut. 16, 6. (46) Is. 53, 2. (47) 3 Reg. 10, 8. Mat. 7, 28. Marc. 1, 22. Luc. 4, 22, 32. Ioan 7, 15. (49) Mal. 3, 1. (50) Luc. 9, 45; 18, 34. (51) Fac. 37, 11. (52) 1 Reg. 2, 21, 26. Luc. 1, 80; 2, 40. Cap. 3. - (2) Ioan 1, 6. (3)

Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici jos;

10. Căci scris este: Că ingerilor Săi va porunci, pentru Tine, ca să Te păzească;

11. Și Te vor ridica pe mâini, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul Tău.

12. Și răspunzînd, Iisus i-a zis: S-a spus: Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeu Tău.

13. Și diavolul, sfîrșind toată ispita, s-a îndepărtat de la El, pînă la o vreme.

14. Și s-a întors Iisus în puterea Duhului în Galileea și a ieșit vestea despre El în toată împrejurimea.

15. Și învăța în sinagogile lor, slăvit fiind de toți.

16. Și a venit în Nazaret, unde fusese crescut, și, după obiceiul Său, a intrat în ziua sîmbetei în sinagogă și s-a sculat să citească.

17. Și I S-a dat cartea proorocului Isaia. Și, deschizînd El cartea, a găsit locul unde era scris:

18. Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei zdrobiți cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea; să slobozesc pe cei apăsați, 19. Și să vestesc anul plăcut Domnului.

20. Și închizînd cartea și dînd-o slujitorului, a șezut, iar ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți asupra Lui.

21. Și El a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre.

22. Și toți îl încuviințau și se mirau de cuvintele harului care ieșeau din gura Lui și ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif?

23. Și El le-a zis: Cu adevărat îmi veți spune această pildă! Doctore, vindecă-te pe tine însuși! Cite am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă și aici în patria Ta.

24. Și le-a zis: Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa.

25. Și adevărat vă spun că multe văduve erau în zilele lui Ilie, în Israel, cînd s-a închis cerul trei ani și șase luni, încît a fost foamete mare peste tot pămîntul.

26. Și la nici una dintre ele n-a fost trimis Ilie, decît la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă.

27. Și mulți leproși erau în Israel în zilele proorocului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-a curățat, decît Neeman Sirianul.

28. Și toți, în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de minie.

29. Și sculîndu-se, L-au scos afară din cetate și L-au dus pînă pe sprinceană muntelui, pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie;

30. Iar El, trecînd prin mijlocul lor, s-a dus.

31. Și s-a coborît la Capernaum, cetate a Galileii, și îi învăța simbăta.

32. Și erau uimiți de învățătura Lui, căci cuvîntul Lui era cu putere.

33. Iar în sinagogă era un om, avînd duh de demon necurat, și a strigat cu glas tare:

34. Lasă! Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te știu cine ești: Sfîntul lui Dumnezeu.

35. Și l-a certat Iisus, zicînd: Taci și ieși din el. Iar demonul, aruncîndu-l în mijlocul sinagogii, a ieșit din el, cu nimic vătămîndu-l.

36. Și frică li s-a făcut tuturor și spuneau unii către alții, zicînd: Ce este acest cuvînt? Că poruncește duhurilor necurate, cu stăpînire și cu putere, și ele ies.

37. Și a ieșit vestea despre El în tot locul din împrejurimi.

38. Și sculîndu-se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era prinsă de friguri rele și L-au rugat pentru ea.

39. Și El, plecîndu-se asupra ei, a certat frigurile și frigurile au lăsat-o. Iar ea, îndată sculîndu-se, le slujea;

40. Dar apunînd soarele, toți cîți aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El; iar El, punîndu-și minile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoși.

41. Din mulți ieșeau și demoni, care strigau și ziceau: Tu ești Fiul lui Dumnezeu. Dar El, certîndu-i, nu-i lăsa să vorbească acestea, că știau că El este Hristosul.

42. Iar făcîndu-se ziuă, a ieșit și s-a dus într-un loc pustiu; și mulțimile îl căutau și au venit pînă la El, și-L țineau ca să nu plece de la ei.

43. Și El a zis către ei: Trebuie să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și altor cetăți, fiindcă pentru aceasta sint trimis.

44. Și propovăduia în sinagogile Galileii.

CAP. 5

Pescuirea minunată. Vîndecarea unui leproș și a unui paralic. Chemarea lui Levi. Despre post

1. Pe cînd mulțimea îl îmbulzea, ca să asculte cuvîntul lui Dumnezeu, și El ședea lingă lacul Ghenizaret,

2. A văzut două corăbii oprite lingă țărm, iar pescarii, coborînd din ele, spălau mrejele.

3. Și urcîndu-Se într-una din corăbii care era a lui Simon, l-a rugat s-o depărteze puțin de la uscat. Și, zecînd în corabie, învăța, din ea, mulțimile.

4. Iar cînd a încetat de a vorbi, i-a zis lui Simon: Mină la adînc și lăsați în jos mrejele voastre, ca să pescuiți.

5. Și, răspunzînd, Simon a zis: Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic nu am prins, dar, după cuvîntul Tău, voi arunca mrejele.

6. Și făcînd ei aceasta, au prins mulțime mare de pește, că li se rupeau mrejele.

7. Și au făcut semn tovarășilor din cealaltă corabie, să vină să le ajute. Și au venit și au umplut amîndouă corăbiile, încît erau gata să se afunde,

8. Iar Simon Petru, văzînd aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicînd: Ieși de la mine, Doamne, că sint om păcătos.

9. Căci spaima îl cuprinsese pe el și pe toți cei ce erau cu el, pentru pescuitul peștilor pe care îi prinseseră.

10. Tot așa și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau tovarășii lui Simon. Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni.

11. Și trăgînd corăbiile la țărm, au lăsat totul și au mers după El.

12. Și pe cînd erau într-una din cetăți, iată un om plin de lepră; văzînd pe Iisus, a căzut cu fața la pămînt și i s-a rugat zicînd: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești.

13. Și întinzînd El mîna, s-a atins de leproș, zicînd: Voiesc, fii curățat! Și îndată s-a dus lepra de pe el.

14. Iar Iisus i-a poruncit să nu spună nimănui, ci, mergînd, arată-te preotului și, pentru curățirea ta, du jertfa, precum a orînduit Moise, spre mărturie lor.

15. Dar și mai mult străbătea vorba despre El și mulțimi multe se adunau, ca să asculte și să se vindec de bolile lor.

16. Iar El se retrăgea în locuri pustii și se ruga.

17. Și într-una din zile Iisus învăța și de față ședeau farisei și învățători ai Legii, veniți din toate satele Galileii, din Iudeea și din Ierusalim. Și puterea Domnului se arăta în tămăduiri.

18. Și iată niște bărbați aduceau pe pat un om care era slăbănog și căutau să-l ducă înăuntru și să-l pună înaintea Lui;

19. Dar negăsind pe unde să-l ducă, din pricina mulțimii, s-au suit pe acoperiș și, printre cărămizi, l-au lăsat cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.

20. Și văzînd credința lor, El a zis: Omule, iertate îți sint păcatele tale.

21. Iar fariseii și cărturarii au început să circescască, zicînd: Cine e Acesta care grăiește hule? Cine poate să ierte păcatele decît unul Dumnezeu?

22. Iar Iisus, cunoscînd gîndurile lor, răspunzînd a zis către ei: Ce cugețați în inimile voastre?

(10) Ps. 70, 3; 90, 11-12. Mat. 4, 6. (12) Deut. 6, 16. Mat. 4, 7. (14) Mat. 4, 12, 23. Marc. 1, 14. Ioan 4, 43. (16) Mat. 4, 13; 13, 54. Marc. 6, 1. (18) Lev. 25, 41. Is. 42, 7; 61, 12. Zah. 4, 6. Luc. 7, 22. Fapt. 10, 38. (19) Is. 61, 2. 2 Cor. 6, 2. (22) Ps. 44, 2-3. Clint. 5, 16. Mat. 13, 54. Marc. 6, 1, 3. Luc. 2, 47; 3, 23. Ioan

6, 42; 7, 27. (23) Sir. 18, 20. (24) Mat. 13, 57. Marc. 6, 4. Ioan 4, 44. (25) 3 Reg. 17, 9. Iac. 5, 17. (26) 3 Reg. 17, 10. (27) 4 Reg. 5, 14. (31) Mat. 4, 13. Marc. 1, 21. (32) Mat. 7, 28-29. Marc. 1, 22. Luc. 2, 47. Ioan 7, 46. Tit. 2, 15. (33-34) Marc. 1, 23-24. (38) Mat. 8, 14. Marc. 1, 29. (39) Mat. 8, 15. (40) Mat. 8, 16. Marc. 1, 32.

(41) Mat. 8, 29. Marc. 1, 34; 3, 11-12. (42) Marc. 1, 35. (43) Marc. 1, 38. (44) Marc. 1, 39. Cap. 5. - (1) Num. 34, 11. Iosua. 11, 2. Mat. 4, 18. Marc. 1, 16. (2) Mat. 4, 18. (4) Ioan 21, 6. (8) 2 Reg. 6, 9. 3 Reg. 17, 18. Iov. 42, 5. (10) Mat. 4, 19. Marc. 1, 17. (11) Mat. 4, 20; 19, 27. Marc. 1, 18; 10, 28. Luc. 18, 28. (12) Mat. 8, 2. Marc. 1, 40. (13) Mat. 8, 3. Marc. 1, 41. (14)

Lev. 12, 2-5; 14, 3-4. Mat. 8, 4; 12, 16. Marc. 1, 43-44; 5, 43. Luc. 8, 56; 17, 14. (15) Mat. 4, 25. Marc. 1, 45; 3, 7. Luc. 6, 17. Ioan 6, 2. (16) Mat. 14, 23. Marc. 1, 35; 6, 46. Luc. 4, 42. (18) Mat. 9, 2. Marc. 2, 3. (20) Luc. 7, 48. (21) Is. 43, 25; 44, 22. Marc. 9, 3. Marc. 2, 6-7. Luc. 7, 49. (22) Ps. 139, 2. Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Luc. 6, 8. Ioan 2, 24.

23. Ce este mai ușor? A zice: Iertate sint păcatele tale, sau a zice: Scoală și umblă?

24. Iar ca să știți că Fiul Omului are pe pământ putere să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Tîe-ți zic: Scoală-te, ia patul tău și mergi la casa ta.

25. Și îndată, ridicindu-se înaintea lor, luînd patul pe care zăcuse, s-a dus la casa sa, slăvind pe Dumnezeu.

26. Și uimire i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu și, plini de frică, ziceau: Am văzut astăzi lucruri minunate.

27. Și după aceasta a ieșit și a văzut un vameș, cu numele Levi, care ședea la vamă, și i-a zis: Vino după Mine.

28. Și, lăsînd toate, el s-a sculat și a mers după El.

29. Și i-a făcut Levi un ospăț mare în casa sa. Și era mulțime multă de vameși și de alții care ședeau cu ei la masă.

30. Dar fariseii și cărturarii lor murmurau către ucenicii Lui, zicînd: De ce mîncăți și beți împreună cu vameșii și cu păcătoșii?

31. Și Iisus, răspunzînd, a zis către ei: N-au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi.

32. N-am venit să chem pe drepți, ci pe păcătoși, la pocăință.

33. Iar ei au zis către El: Ucenicii lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, de asemenea și ai fariseilor, iar ai Tăi mîncîncă și beau.

34. Iar Iisus a zis către ei: Puteți, oare, să faceți pe fiii nunții să postească, cit timp Mirele este cu ei?

35. Dar vor veni zile cînd Mirele se va lua de la ei; atunci vor posti în acele zile.

36. Le-a spus lor și o pildă: Nimeni nu pune petec de la haină nouă la haină veche, altfel rupe haina cea nouă, iar petecul luat din ea nu se potrivește la cea veche.

37. Și nimeni nu pune vin nou în burduri vechi, altfel vinul nou va sparge burdufurile; și se varsă și vinul și se strică și burdufurile.

38. Ci vinul nou trebuie pus în burduri noi și împreună se vor păstra.

39. Și nimeni, bînd vin vechi, nu voiește de cel nou, căci zice: E mai bun cel vechi.

CAP. 6

Smulgerea spicelor. Cel cu mîna uscată, vindecat. Simbăta. Alegerea celor doisprezece Apostoli. Predica de pe munte.

1. Într-o simbătă, a doua după Paști, Iisus mergea prin semănături și ucenicii Lui smulgeau spice, le frecau cu mîinile și mîncau.

2. Dar unii dintre farisei au zis: De ce faceți ce nu se cade a face simbăta?

3. Și Iisus, răspunzînd, a zis către ei: Oare n-ați citit ce a făcut David, cînd a flămînzat el și cei ce erau cu el?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pîinile punerii înainte și a mîncat și a dat și însoțitorilor săi, din ele, pe care nu se cuvine să le mîncească decît numai preoții?

5. Și le zicea: Fiul Omului este Domn și al simbetei.

6. Iar în altă simbătă, a intrat El în sinagogă și învăța. Și era acolo un om a cărui mîna dreaptă era uscată.

7. Dar cărturarii și fariseii îl pîndeau de-l va vindeca simbăta, ca să-l găsească vină.

8. Însă El știa gîndurile lor și a zis omului care avea mîna uscată: Scoală-te și stai în mijloc. El s-a sculat și a stat.

9. Atunci Iisus a zis către ei: Vă întreb pe voi, ce se cade simbăta: a face bine sau a face rău? A scăpa un suflet sau a-l pierde?

10. Și privind împrejur pe toți aceștia, i-a zis: Întinde mîna ta. Iar el a făcut așa și mîna lui s-a făcut la loc sănătoasă, ca și cealaltă.

11. Ei însă s-au umplut de minie și vorbeau unii cu alții ce să facă cu Iisus.

16, 9; 23, 24-25. Mat. 12, 1. Marc. 2, 23. (2) Ies. 20, 10; 23, 12. Mat. 12, 2. Marc. 2, 25. Ioan 5, 10. (3) 1 Reg. 21, 1-5. Mat. 12, 3-4. Marc. 2, 25. (4) Ies. 29, 32. Lev. 8, 31; 24, 5, 8-9. 1 Reg. 21, 6. Mat. 12, 4. Marc. 2, 26. (5) Mat. 12, 8. Marc. 2, 28. (6) Mat. 12, 9-10. Marc. 3, 1. Ioan 9, 16. (7) Mat. 12, 10. Luc. 13, 14. (10) Mat. 12, 13. Marc. 3, 5. (11) Mat. 12, 14.

(23-27) Mat. 9, 5-9. Marc. 2, 9-14. Ioan 5, 8. (29) Mat. 9, 10. Marc. 2, 15. Luc. 15, 1. (30-31) Mat. 9, 11-12. Marc. 2, 16-17. (32) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. Mih. 6, 6-8. Mat. 9, 13. Marc. 2, 17. Luc. 15, 17. (33) Is. 58, 3. Mat. 9, 14. Marc. 2, 18. Luc. 18, 12. (34) Is. 62, 5. Mat. 9, 15. Marc. 2, 19. (35-38) Mat. 9, 15-17. Marc. 2, 20-22. (39) Sir. 9, 13. Cap. 6. — (1) Deut.

12. Și în zilele acestea, Iisus a ieșit la munte ca să se roage și a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu.

13. Și cînd s-a făcut ziua, a chemat la Sine pe ucenicii Săi și a ales din ei doisprezece, pe care i-a numit Apostoli.

14. Pe Simon, căruia i-a zis Petru, și pe Andrei, fratele lui, și pe Iacov, și pe Ioan, și pe Filip, și pe Vartolomeu,

15. Și pe Matei, și pe Toma, și pe Iacov al lui Alfeu, și pe Simon numit Zilotul,

16. Și pe Iuda al lui Iacov și pe Iuda Isarioteanul, care s-a făcut trădător.

17. Și coborînd împreună cu ei, a stat în loc șes, el și mulțime multă de ucenici ai Săi și mulțime mare de popor din toată Iudeca, din Ierusalim și de pe țărmul Tirului și al Sidonului, care veniseră ca să-L asculte și să se vindece de bolile lor.

18. Și cei chinuți de duhuri necurate se vindeau.

19. Și toată mulțimea căuta să se atingă de El că putere ieșea din El și-i vindeca pe toți.

20. Și El, ridicîndu-și ochii spre ucenicii Săi, zicea: Fericiți voi cei săraci, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți voi care flămînzăți acum, că vă veți sătura. Fericiți cei ce plîngeți acum, că veți ride.

22. Fericiți veți fi cînd oamenii vă vor urî pe voi și vă vor izgoni dintre ei, și vă vor batjocori și vor lepăda numele vostru ca rău din pricina Fiului Omului.

23. Bucurați-vă în ziua aceea și vă veseliți, că iată, plata voastră multă este în cer; pentru că tot așa făceau proorocilor părinții lor.

24. Dar vai vouă bogaților, că vă luați pe pământ mîngierea voastră.

25. Vai vouă celor ce sînteți sătui acum, că veți flămînză. Vai vouă celor ce astăzi rideți, că veți plînge și vă veți tîngu.

(12) Mat. 14, 23. Marc. 6, 46. (13) Mat. 10, 1. Marc. 3, 13-14; 6, 7. Luc. 9, 1. (14-16) Mat. 10, 3-4. Marc. 3, 18-19. Iuda 1, 1. (17-19) 3 Reg. 4, 34. Mat. 4, 25; 14, 35-36. Marc. 3, 7-8; 5, 30; 6, 55. Luc. 8, 45-46. (20) Ps. 50, 18. Is. 57, 15. Mat. 5, 3. Iac. 2, 5. (21) Ps. 125, 6. Is. 55, 1; 61, 2; 65, 13; 66, 10. Mat. 5, 4. Luc. 1, 53. Apoc. 7, 16; 21, 4. (22) Mat. 5, 11-12. Ioan 16, 2. 1 Petr. 2, 19. (23) 2 Paral. 36, 16. Neem. 9, 26. Is. 35, 10. Mat. 5, 12. (24) Sir. 31, 8. Mat. 19, 24. Luc. 12, 21; 16, 25. Iac. 5, 1. (25) Pild. 14, 13. Is. 5, 11; 65, 13. Iac. 4, 9; 5, 1, 5. (26) Is. 30, 10. Ioan 7, 7. (27) Ies. 23, 4. Pild. 25, 21-22. Mat. 5, 44.

26. Vai vouă, cînd toți oamenii vă vor vorbi de bine. Căci tot așa făceau proorocilor mincinoși părinții lor.

27. Iar vouă celor ce ascultați vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi;

28. Binecuvîntați pe cei ce vă blestemă, rugați-vă pentru cei ce vă fac necazuri.

29. Celui ce te lovește peste obraz, întoarce-i și pe celălalt; pe cel ce-ți ia haina, nu-l împiedica să-ți ia și cămașa;

30. Oricui îți cere, dă-i; și de la cel care ia lucrurile tale, nu cere înapoi.

31. Și precum voiți să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea;

32. Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce mulțumire puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei.

33. Și dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii același lucru fac.

34. Și dacă dați împrumut celor de la care nădădușiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai.

35. Ci iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și dați cu împrumut, fără să nădădușiți nimic în schimb, și răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi.

36. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osîndiți și nu veți fi osîndiți; iertați și veți fi iertați.

38. Dați și vi se va da. Turna-vor în sinul vostru o măsură bună, îndesată, clătinată și cu vîrf, căci cu ce măsură veți măsura, cu aceeași vi se va măsura.

39. Și le-a spus și pildă: Poate orb pe orb să călăuzească? Nu vor cădea amîndoi în groapă?

40. Nu este ucenic mai presus decît învățătorul său; dar orice ucenic desăvirșit va fi ca învățătorul său.

(28) Luc. 23, 34. Fapt. 7, 60. Rom. 12, 14, 19. (29) Pild. 20, 22. Is. 50, 6. Sir. 4, 5. Mat. 5, 39-40. Rom. 12, 17. 1 Cor. 6, 7. (30) Deut. 15, 7-11. Pild. 21, 26. Mat. 5, 42. Luc. 6, 34. (31) Lev. 19, 18. Tob. 4, 15. Mat. 7, 12. Rom. 13, 8, 10. Gal. 5, 14. (32) Mat. 5, 46. (34-35) Deut. 15, 7-8. Is. 58, 4. Mat. 5, 42-45. (36) Ies. 34, 6. Lev. 11, 44. Ps. 102, 8-13. Mat. 5, 48. Ef. 5, 1. (37) Mat. 6, 14; 7, 1-2. Iac. 4, 11. Rom. 2, 1. 1 Cor. 4, 5. (38) Ps. 78, 12. Pild. 19, 17. Eccl. 11, 1. Sir. 14, 16. Mat. 7, 2. Marc. 4, 24. (39) Is. 9, 15; 42, 19; 56, 11. Mat. 5, 14. Rom. 2, 19. (40-41) Mat. 7, 3; 10, 24. Ioan 13, 16; 15, 20.

41. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar birna din ochiul tău nu o iei în seamă?

42. Sau cum poți să zici fratelui tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, nevăzînd tu birna care este în ochiul tău? Fă-ți rău, scoate mai întîi birna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoti paiul din ochiul fratelui tău.

43. Căci nu este pom bun care să facă roade rele și, iarăși, nici pom rău care să facă roade bune.

44. Căci fiecare pom se cunoaște după roadele lui. Că nu se adună smochine din mărcini și nici nu se culeg struguri din spini.

45. Omul bun, din visteria cea bună a inimii sale, scoate cele bune, pe cînd omul rău, din visteria cea rea a inimii lui, scoate cele rele. Căci din prisosul inimii grăiește gura lui.

46. Deci, pentru ce Mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți ce vă spun?

47. Oricine vine la Mine și aude cuvintele Mele și le face, vă voi arăta cu cine se asemănă:

48. Asemenea este unui om care, zidindu-și casă, a săpat, a adîncit și i-a pus temelie pe piatră, și venind apele mari și puhoiul izbînd în casa aceea, n-a putut s-o clintescă, fiindcă era bine-clădită pe piatră.

49. Iar cel ce aude, dar nu face, este asemenea omului care și-a zidit casa pe pămînt fără temelie, și izbînd în ea puhoiul de ape, îndată a căzut și prăbușirea acelei case a fost mare.

CAP. 7

Servitorul sutașului. Tînărul din Nain. Trimișii lui Ioan Botezătorul și ungerea lui Iisus de către femeia păcătoasă.

1. Și după ce a sfîrșit toate aceste cuvinte ale Sale în auzul poporului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș, care era la el în cinste, fiind bolnavă, era să moară.

3. Și auzînd despre Iisus, a trimis la El bătrîni ai Iudeilor, rugîndu-l să vină și să vindece pe sluga lui.

4. Iar ei, venînd la Iisus, L-au rugat stăruitor, zicînd: Vrednic este să-i faci lui aceasta;

5. Căci iubește neamul nostru și sinagoga el ne-a zidit-o.

6. Iar Iisus mergea cu ei. Și nefiînd El acum departe de casă, a trimis la El prieteni, zicîndu-l: Doamne, nu Te osteni, că nu sînt vrednic ca să intri sub acoperămîntul meu.

7. De aceea nici pe mine nu m-am socotit vrednic să vin la Tînc. Ci spune cu cuvîntul și se va vindeca sluga mea,

8. Căci și eu sînt om pus sub stăpînire, avînd sub mine ostași, și zic acestuia: Du-te, și se duce, și altuia: Vino, și vine, și slugii mele: Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus, auzînd acestea, s-a mirat de el și, întorcîndu-se, a zis mulțimii care venea după El: Zic vouă că nici în Israel n-am aflat atîta credință:

10. Și întorcîndu-se cei trimiși acasă, au găsit sluga sănătoasă.

11. Și după aceea, s-a dus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime.

12. Iar cînd s-a apropiat de porțile cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea.

13. Și, văzînd-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plînge!

14. Și apropiîndu-se, s-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tîner, ție îți zic, scoală-te.

15. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui.

16. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicînd: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul său.

17. Și a ieșit cuvîntul acesta despre El în toată Iudeea și în toată împrejurimea.

18. Și au vestit lui Ioan ucenicii lui despre toate acestea.

19. Și chemînd la sine pe doi dintre ucenicii săi, Ioan i-a trimis către Domnul, zicînd: Tu ești Cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul?

20. Și ajungînd la El, acei bărbați au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tînc, zicînd: Tu ești Cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul?

21. Și în acel ceas El a vindecat pe mulți de boli și de răni și de duhuri rele și multor orbi le-a dăruit vederea.

22. Și răspunzînd, le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și cele ce ați auzit: Orbii văd, șchiopii umblă, leproșii se curătesc, surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește.

23. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.

24. Iar, după ce trimișii lui Ioan au plecat, El a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce ați ieșit să priviți, în pustie? Oare trestie clătinată de vînt?

25. Dar ce-ați ieșit să vedeți? Oare om îmbrăcat în haine moi. Iată, cei ce petrec în haine scumpe și în desfătare sînt în casele regilor.

26. Dar ce-ați ieșit să vedeți? Oare prooroc? Da! Zic vouă: și mai mult decît un prooroc.

27. Acesta este cel despre care s-a scris: Iată trimit înaintea feței Tale pe îngerul Meu, care va găti calea Ta, înaintea Ta.

28. Zic vouă: Între cei născuți din femei, nimeni nu este mai mare decît Ioan; dar cel mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decît el.

29. Și tot poporul auzînd, și vameșii înșiși, slăveau pe Dumnezeu, botezîndu-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar fariseii și învățătorii de lege au călcat voia lui Dumnezeu în ei înșiși, nebotezîndu-se de el.

31. Cu cine voi asemăna pe oamenii acestui neam? Și cu cine sînt ei asemenea?

32. Sînt asemenea copiilor care șed în piață și strigă unii către alții, zicînd:

V-am cîntat din fluier și n-ați jucat; v-am cîntat de jale și n-ați plîns.

33. Căci a venit Ioan Botezătorul, nemîncînd pîine și negustînd vin, și ziceți: Arc demon!

34. A venit și Fiul Omului, mîncînd și bînd, și ziceți: Iată om mincacios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor!

35. Dar înțelepciunea a fost găsită dreaptă de către toți fiii ei.

36. Unul din farisei L-a rugat pe Iisus să mînce cu el. Și intrînd în casa fariseului, a șezut la masă.

37. Și iată era în cetate o femeie păcătoasă și, aflînd că șeade la masă, în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir.

38. Și, stînd la spate, lîngă picioarele Lui, plîngînd, a început să ude cu lacrimi picioarele Lui, și cu părul capului ei le ștergea. Și săruta picioarele Lui și le ungea cu mir.

39. Și văzînd, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: Acesta, de-ar fi prooroc, ar ști cine e și ce fel e femeia care se atinge de El, că este păcătoasă:

40. Și răspunzînd, Iisus a zis către el: Simone, am să-ți spun ceva. Învățătorule, spune, zise el.

41. Un cămătar avea doi datornici. Unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci.

42. Dar, neavînd ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amîndoi. Deci care dintre ei îl va iubi mai mult?

43. Simon, răspunzînd, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar El i-a zis: Drept ai judeca.

44. Și întorcîndu-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta și apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă, cu lacrimi, mi-a udat picioarele și le-a șters cu părul ei.

45. Sărutare nu mi-ai dat; ea însă, de cînd am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele.

46. Cu untelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele.

(42) Pild. 18, 17. Mat. 7, 4-5. (43-45) Is. 32, 8. Sir. 18, 20. Mat. 7, 16-20; 12, 33-35. Iac. 3, 12. (46) Os. 8, 2. Mal. 1, 6. Mat. 7, 21-22; 23, 11. Luc. 13, 25. Fapt. 19, 13. Iac. 1, 22. Rom. 2, 13. (47) Mat. 7, 24. Iac. 1, 1, 22. Rom. 2, 13. (48) Ps. 39, 2-3. Mat. 7,

24-25. (49) Mat. 7, 26-27. Cap. 7, - (1-2) Pild. 14, 35. Mat. 8, 5. (6-10) Ps. 40, 3. Mat. 8, 8-10. (14) Iez. 37, 4. Marc. 5, 41. Luc. 8, 54. Ioan 11, 13. Fapt. 9, 40. Rom. 4, 17. (16) Luc. 1, 68; 24, 19. Ioan 4, 19; 6, 14. (17) Mat. 9, 26. (18) Mat. 11, 2.

(19) Fac. 49, 10. Num. 24, 17. Deut. 18, 15. Is. 35, 4. Dan. 9, 24-25. Mat. 11, 2-3. Ioan 6, 14. (22) Ps. 145, 8. Is. 29, 18; 35, 5; 42, 7; 61, 1. Mat. 11, 4-5; 15, 20-21. Luc. 4, 18. Ioan 2, 23; 3, 2; 5, 36; 10, 25. (23) Is. 8, 14. Mat. 11, 6. 1 Petr. 2, 8. Rom. 9, 32. (24-26) Mat. 11, 7-9; 14, 5; 21, 26. Luc. 1, 76. (27) Mal. 3, 1. Mat. 11, 10.

Marc. 1, 2. Luc. 1, 76. (28-29) Mat. 11, 11; 21, 31. Marc. 1, 5. Luc. 3, 12. (30) Fapt. 13, 46; 20, 27. (31-35) Sir. 39, 29. Mat. 9, 11; 11, 16-19. Marc. 1, 6. Luc. 1, 15. (37) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Ioan 11, 2; 12, 3. (39) Luc. 15, 2. (44) Fac. 43, 24. (46) Ps. 22, 6.

47. De aceea îți zic: Iertate sînt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puțin, puțin iubește.

48. Și a zis ei: Iertate îți sînt păcatele.

49. Și au început cei ce ședeau împreună la masă să zică în sine: Cine este acesta care iartă și păcatele?

50. Iar către femeie a zis: Credința ta te-a mîntuit; mergi în pace.

CAP. 8

Pilda semănătorului. Mama și frații lui Iisus. Potolirea furtunii. Demonizatul din ținutul Gherghesenilor. Fiica lui Iair. Femeia bolnavă de doisprezece ani.

1. Și după acestea Iisus umbla prin cetăți și prin sate, propovăduind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, și cei doisprezece erau cu El.

2. Și unele femei care fuseseră vindecate de duhuri rele și de boli: Maria, numită Magdalena, din care ieșiseră șapte demoni,

3. Și Ioana, femeia lui Huza, un administrator al lui Irod, și Suzana și multe altele care-I slujeau din avutul lor.

4. Și adunîndu-se multe mulțimi și venind de prin cetăți la El, a zis în pildă:

5. Ieșit-a semănătorul să semene sămînța sa. Și semînînd el, una a căzut lingă drum și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mîncat-o.

6. Și alta a căzut pe piatră, și, răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală.

7. Și alta a căzut în mijlocul spinilor și spinii, crescînd cu ea, au înăbușit-o.

8. Și alta a căzut pe pămîntul cel bun și, crescînd, a făcut rod înșutit. Acestea zicînd, striga: Cine are urechi de auzit să audă.

9. Și ucenicii Lui Îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta?

10. El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca, văzînd, să nu vadă și, auzînd, să nu înțeleagă.

11. Iar pilda aceasta înseamnă: Sămînța este cuvîntul lui Dumnezeu.

12. Iar cea de lingă drum sînt cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvîntul din inima lor, ca nu cumva, crezînd, să se mîntuiască.

13. Iar cea de pe piatră sînt aceia care, auzînd cuvîntul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred pînă la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă.

14. Cea căzută între spini, sînt cei ce aud cuvîntul, dar umblînd cu grijile și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc.

15. Iar cea de pe pămînt bun sînt cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvîntul, îl păstrează și rodesc întru răbdare.

16. Nimeni, aprinzînd făclia, n-o ascunde sub un vas, sau n-o pune sub pat, ci o așează în sfeșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina.

17. Căci nu este nimic ascuns, care să nu se dea pe față și nimic tainic, care să nu se cunoască și să nu vină la arătare.

18. Luați seama deci cum auziți: Celui ce are i se va da; iar de la cel ce nu are, și ce i se pare că are se va lua de la el.

19. Și au venit la El mama Lui și frații Lui; dar nu puteau să se apropie de El din pricina mulțimii.

20. Și I s-a vestit: Mama Ta și frații Tăi stau afară și voiesc să Te vadă.

21. Iar El, răspunzînd, a zis către ei: Mama Mea și frații Mei sînt aceștia care ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l îndeplinesc.

22. Și într-una din zile a intrat în corabie cu ucenicii Săi și a zis către ei: Să trecem de cealaltă parte a lacului. Și au plecat.

23. Dar, pe cînd ei visleau, El a adormit. Și s-a lăsat pe lac o furtună de vînt, și corabia se umplea de apă și erau în primejdie.

24. Și, apropiîndu-se, I-au deșteptat, zicînd: Învățătorule, Învățătorule, pierim! Iar El, sculîndu-se, a certat vîntul și valul apei și ele au încetat și s-a făcut liniște.

25. Și le-a zis: Unde este credința voastră? Iar ei, temîndu-se, s-au mirat, zicînd unii către alții: Oare cine este Acesta, că poruncește și vînturilor și apei, și-L ascultă?

26. Și au ajuns cu corabia în ținutul Gherghesenilor, care este dincolo, în fața Galileii.

27. Și ieșind pe uscat, L-a întîmpinat un bărbat din cetate, care avea demon și care de multă vreme nu mai punea haină pe el și în casă nu mai locuia, ci prin morminte.

28. Și văzîndu-L pe Iisus, strigînd, a căzut înaintea Lui și cu glas mare a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, Celui Prea Înalt? Rogu-Te, nu mă chinui.

29. Căci porunca duhului necurat să iasă din om, pentru că de mulți ani îl stăpînea, și era legat în lanțuri și în obezi, păzindu-l, dar el, sfărîmînd legăturile, era mînat de demon, în pustie.

30. Și I-a întrebă Iisus, zicînd: Care-ți este numele? Iar el a zis: Legiune. Căci demoni mulți intraseră în el.

31. Și-L rugau pe El să nu le poruncească să meargă în adînc.

32. Și era acolo o turmă mare de porci, care pășteau pe munte. Și L-au rugat să le îngăduie să intre în ei; și le-a îngăduit.

33. Și, ieșind demonii din om, au intrat în porci, iar turma s-a aruncat de pe țîrm în lac și s-a înecat.

34. Iar păzitorii văzînd ce s-a întîmplat, au fugit și au vestit în cetate și prin sate.

35. Și au ieșit să vadă ce s-a întîmplat și au venit la Iisus și au găsit pe omul din care ieșiseră demonii, îmbrăcat și întreg la minte, șezînd jos, la picioarele lui Iisus, și s-au înfricoșat.

36. Și cei ce văzuseră le-au spus cum a fost izbăvit demonizatul.

37. Și L-a rugat pe el toată mulțimea din ținutul Gherghesenilor să plece de la el, căci erau cuprinși de frică mare. Iar el, intrînd în corabie, s-a înapoiat.

38. Iar bărbatul din care ieșiseră demonii îl ruga să rămînă cu El. Iisus însă i-a dat drumul, zicînd:

39. Întoarce-te în casa ta și spune cit bine ți-a făcut ție Dumnezeu. Și a plecat, vestînd în toată cetatea cite îi făcuse Iisus.

40. Și cînd s-a întors Iisus, l-a primit mulțimea, căci toți îl așteptau.

41. Și iată a venit un bărbat, al cărui nume era Iair și care era mai marele sinagogii. Și căzînd la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa lui.

42. Căci avea numai o fiică, ca de doisprezece ani, și ea era pe moarte. Și, pe cînd se ducea El, mulțimile îl impresurau.

43. Și o femeie, care de doisprezece ani avea scurgere de sînge și cheltuisese cu doctorii toată averea ei, și de nici unul nu putuse să fie vindecată,

44. Apropiîndu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui și îndată s-a oprit curgerea singelui ei.

45. Și a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Dar toți tăgăduind, Petru și ceilalți care erau cu El, au zis: Învățătorule, mulțimile Te îmbulzesc și Te strîmtoază și Tu zici: Cine este cel ce s-a atins de Mine?

46. Iar Iisus a zis: S-a atins de Mine cineva. Căci am simțit puterea care a ieșit din Mine.

47. Și femeia, văzîndu-se vădită, a venit tremurînd și, căzînd înaintea Lui, a spus de față cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El și cum s-a tămăduit îndată.

48. Iar El i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mîntuit. Mergi în pace.

49. Și încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicînd: A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învățătorul.

50. Dar Iisus, auzînd, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai și se va izbăvi.

(48) Mat. 9, 2. Marc. 2, 5. Luc. 5, 20. (49) Mat. 9, 3. Marc. 2, 7. Luc. 5, 21. (50) Luc. 8, 48; 17, 19. Cap. 8. — (1) Luc. 4, 43. (2) Mat. 27, 55; 28, 9. Marc. 15, 40; 16, 9. Luc. 23, 49. Ioan 20, 14. (4-7) Zah. 11, 9; 13, 8. Mat. 13, 2-7. Marc. 4, 1-7. (8) Fac. 26, 12. Mat. 11, 15; 13, 8. Marc. 4, 8. Luc. 8, 15. Ioan 15, 5. Col. 1, 6. (9) Mat. 13, 10. Marc. 4, 10. (10) Ps. 24, 13. Is. 6, 9. Ier. 5, 21. Iez. 11, 2-3. Mat. 13, 12, 13-14. Marc. 4, 11-12. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (11-12) Mat. 13,

18-19. Marc. 4, 15. Ioan 3, 10. (13) Is. 58, 2. Iez. 33, 31. Mat. 13, 20-21. Marc. 4, 16. (14) Ier. 4, 3. Mat. 13, 22. Marc. 4, 18; 10, 23. Luc. 18, 23. 1 Tim. 6, 9. (15-16) Mat. 5, 15; 13, 23. Marc. 4, 20-21. Luc. 8, 8; 11, 33. (17) Iov. 12, 22. Mat. 10, 26. Marc. 4, 22. Luc. 12, 2. (18-19) Pild. 2, 2. Mat. 12, 46; 13, 12; 25, 29. Marc. 3, 31; 4, 25-31. Luc. 19, 26. (20-22) Mat. 8, 18, 22; 12, 47-50. Marc. 3, 32-35; 4, 25. Ioan 15, 14. (23) Iona 1, 4-6. Mat. 8, 24. Marc. 4, 37.

(24) Iov. 26, 12. Ps. 88, 10; 106, 29. Mat. 8, 25. Marc. 4, 38. (25-30) Mat. 8, 26-29. Marc. 4, 40-41; 5, 1-9. (31) Apoc. 20, 1-3. (32-38) Mat. 8, 30-34. Marc. 5, 11-18. Fapt. 16, 39. (39) Ps. 49, 24; 125, 2-3.

Marc. 5, 19-20. (41) Mat. 9, 18. Marc. 5, 22. (43-44) Mat. 9, 20-22. Marc. 5, 25-29. (45-47) Marc. 5, 30-33. Luc. 6, 19. (48) Mat. 9, 22. Marc. 5, 34. Luc. 7, 50; 17, 19. (49-51) Marc. 5, 35-37.

51. Și venind în casă, n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decît numai pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilei și pe mamă.

52. Și toți plingeau și se tinguiau pentru ca. Iar El a zis: Nu plingeți: n-a murit, ci doarme.

53. Și ridcau de El, știind că a murit.

54. Iar El, scoțînd pe toți afară și apucînd-o de mină, a strigat, zicînd: Copilă, scoală-te!

55. Și duhul ei s-a întors și a înviat îndată; și a poruncit El să i se dea să mănînce.

56. Și au rămas uimiți părinții ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănu-i ce s-a întimplat.

CAP. 9

Trimiterea celor doisprezece Apostoli. Săturarea celor cinci mii de oameni. Mărturisirea lui Petru. Întîia și a doua vestire a Patimilor. Schimbarea la față. Vindecarea copilului demonizat. Care este întîiul între Apostoli? Urmarea lui Iisus.

1. Și chemînd pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere și stăpînire peste toți demonii și să vindece bolile.

2. Și i-a trimis să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi.

3. Și a zis către ei: Să nu luați nimic pe drum, nici toaie, nici traistă, nici piine, nici bani și nici să nu aveți cite două haine.

4. Și în orice casă veți intra, acolo să rămîneți și de acolo să plecați.

5. Și cîți nu vă vor primi, ieșînd din acasă, cetate scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva lor.

6. Iar ei, plecînd, mergeau prin sate binevestind și vindecînd pretutindeni.

7. Și a auzit Irod tetrarhul toate cele făcute și era nedumerit, că se zicea de către unii că Ioan s-a sculat din morți;

8. Iar de către alții, că Ilie s-a arătat, și iarăși de către alții, că un prooroc dintre cei vechi a înviat.

9. Iar Irod a zis: Lui Ioan eu i-am tăiat capul. Cine este dar Acesta despre care aud asemenea lucruri? Și căuta să-L vadă.

10. Și, întorcîndu-se apostolii, I-au spus toate cite au făcut. Și, luîndu-i cu Sine, s-a dus deosebi într-un loc pustiu, lîngă cetatea numită Betsaida.

11. Iar mulțimile, aflînd, au mers după El și El, primindu-le, le vorbea despre împărăția lui Dumnezeu, iar pe cei care aveau trebuință de vindecare, îi făcea sănătoși.

12. Dar ziua a început să se plece spre seară. Și, venind la El, cei doisprezece I-au spus: Dă drumul mulțimii să se ducă prin satele și prin cetățile dimprejur, ca să poposească și să-și găsească mincare, că aici simțim în loc pustiu.

13. Iar El a zis către ei: Dați-le voi să mănînce. Iar ei au zis: Nu avem mai mult decît cinci piini și doi pești, afară numai dacă, ducîndu-ne noi, vom cumpăra merinde la tot acest popor.

14. Căci erau ca la cinci mii de bărbați. Dar El a zis către ucenicii Săi: Așezați-i jos, în cete de cite cinci-zeci de inși.

15. Și au făcut așa și i-au așezat pe toți.

16. Iar Iisus, luînd cele cinci piini și cei doi pești și privind la cer, le-a binecuvîntat, a frînt și a dat ucenicilor, ca să pună mulțimii înaintea.

17. Și au mîncat și s-au săturat toți și au luat ceea ce le-a rămas, douăsprezece coșuri de fărîmituri.

18. Și cînd se ruga El deosebi, erau cu El ucenicii, și i-a întreat, zicînd: Cine zic mulțimile că sînt Eu?

19. Iar ei, răspunzînd, au zis: Ioan Botezătorul, iar alții Ilie, iar alții că a înviat un prooroc din cei vechi.

20. Și El le-a zis: Dar voi cine ziceți că sînt Eu? Iar Petru, răspunzînd, a zis: Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar El, certîndu-i, le-a poruncit să nu spună nimănu-i aceasta,

Luc. 9, 18-19; 23, 8. (10-13) Mat. 14, 13-19. Marc. 6, 30-38. Ioan 6, 2-9. (14-16) Rut 2, 14. Mat. 14, 17, 19, 21. Marc. 6, 39-41. Ioan 6, 10-11. (17) Rut 2, 14. 4 Reg. 4, 44. Mat. 14, 20. Marc. 6, 42; 8, 19. Ioan 6, 12-13. (18-19) Mat. 14, 1-2; 16, 13. Marc. 6, 14, 46; 8, 27-28. Luc. 9, 7. (20) Mat. 14, 33; 16, 15-16. Marc. 5, 7; 8, 29. Ioan 1, 49; 6, 69; 11, 27. Fapt. 8, 37; 9, 20. 1 Ioan 4, 15; 5, 5. Evr. 1, 2-5. (21) Eccl. 3, 7. Mat. 16, 20; 17, 9. Marc. 8, 30.

22. Zicînd: Că Fiul Omului trebuie să pătîmască multe și să fie defăimat de către bătrîni și de către arhierei și de către cărturari și să fie omorît, iar a treia zi să-și învieze.

23. Și zicea către toți: Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în ficcare zi și să-Mi urmeze Mie;

24. Căci cine va voi să-și scape viața o va pierde; iar cine-și va pierde viața pentru Mine, acela o va izbăvi.

25. Că ce folosește omului dacă va cîștiga lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi?

26. Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, de acesta și Fiul Omului se va rușina, cînd va veni întru slava Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Cu adevărat însă vă spun vouă: Sînt unii, dintre cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, pînă ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Iar după cuvintele acestea, ca la opt zile, luînd cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, s-a suit pe munte, ca să se roage.

29. Și pe cînd se ruga El, chipul feței Sale s-a făcut altul și îmbrăcămîntea lui albă strălucînd.

30. Și iată doi bărbați vorbeau cu El, care erau Moise și Ilie.

31. Și care, arătîndu-se întru slavă, vorbeau despre sfîrșitul Lui, pe care avea să-l împlinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu el erau îngreuiți de somn; și deșteptîndu-se, au văzut slava Lui și pe cei doi bărbați stînd cu El.

33. Și cînd s-au despărțit ei de El, Petru a zis către Iisus: Învățătorule, bine este ca noi să fim aici și să facem trei colibe: una Ție, una lui Moise și una lui Ilie, neștiînd ce spune.

34. Și, pe cînd vorbea el acestea, s-a făcut un nor și i-a umbrît; și ei s-au spăimîntat cînd au intrat în nor.

35. Și glas s-a făcut din nor, zicînd: Acesta este Fiul Meu cel ales, de El să ascultați!

(22) Mat. 16, 21; 17, 22-23; 20, 17-19. Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 44; 17, 25; 18, 31. (23-27) Mat. 10, 32-39; 16, 24-28. Marc. 8, 34-39; 9, 1-2. Luc. 12, 8-9; 14, 27; 17, 33-42. 2 Tim. 2, 12. (28-34) Mat. 17, 1-4. 6. Marc. 9, 2-5. 2 Petr. 1, 16. (35) Deut. 18, 35. Is. 42, 1. Mat. 3, 17; 17, 5. Marc. 1, 11; 9, 7. Luc. 3, 22. Ioan 6, 27. Fapt. 3, 22-23. 2 Petr. 1, 17. (36-41) Mat.

36. Și cînd a trecut glasul, s-a aflat Iisus singur. Și ei au tăcut și nimănu-i n-au spus nimic, în zilele acelea, din cele ce văzuseră.

37. În ziua următoare, cînd s-au coborît din munte, L-a întîmpinat mulțime multă.

38. Și iată un bărbat din mulțime a strigat, zicînd: Învățătorule, rog-mă Ție, caută spre fiul meu, că îl am numai pe el;

39. Și iată un duh îl apucă și îndată strigă și-l zguduie cu spume și abia pleacă de la el, după ce l-a zdrobit.

40. Și m-am rugat de ucenicii Țăi ca să-l alunge, și n-au putut.

41. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic! Pînă cînd voi fi cu voi și vă voi suferi? Adu aici pe fiul tău.

42. Și, apropiindu-se el, demonul l-a aruncat la pămînt și l-a zgduit. Iar Iisus a certat pe duhul cel necurat și a vindecat pe copil și l-a dat tatălui lui.

43. Iar toți au rămas uimiți de mărirea lui Dumnezeu. Și mirîndu-se toți de toate cite făcea, a zis către ucenicii Săi:

44. Puneți în urechile voastre cuvintele acestea: Căci Fiul Omului va fi dat în mîinile oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvîntul acesta, căci era ascuns pentru ei ca să nu-l priceapă și se temeau să-L întrebe despre acest cuvînt.

46. Și a intrat gînd în inima lor: Cine dintre ei ar fi mai mare?

47. Iar Iisus știind cugetul inimii lor, a luat un copil, l-a pus lîngă Sine,

48. Și le-a zis: Oricine va primi pruncul acesta, în numele Meu, pe Mine Mă primește; iar oricine Mă va primi pe Mine, primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Căci cel ce este mai mic între voi toți, acesta este mare.

49. Iar Ioan, răspunzînd, a zis: Învățătorule, am văzut pe unul care, în numele Țău, scotea demoni și l-am oprit, pentru că nu-Ți urmează împreună cu noi.

17, 8-17. Marc. 9, 8-19. (42) Mat. 17, 18. Marc. 9, 20. (44) Mat. 16, 21; 17, 22; 20, 18. Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 22; 18, 31; 24, 7. (45) Marc. 9, 32. Luc. 2, 50; 18, 34. Ioan 12, 16. (46-47) Mat. 18, 1-2. Marc. 9, 33-36. Luc. 22, 24. (48) Mat. 10, 40-42; 18, 5. Marc. 9, 37. Luc. 10, 16. Ioan 12, 44; 13, 20. 1 Tes. 4, 8. (49) Num. 11, 27. Marc. 9, 38.

(52-53) Mat. 9, 24. Marc. 5, 38-40. Ioan 11, 11. (54) Mat. 9, 25. Marc. 5, 40-41. Luc. 7, 14. Ioan 11, 43. (55-56) Num. 16, 22. Mat. 8, 4; 9, 25-30. Marc. 5, 42-43; 7, 36. Luc. 5, 14. Cap. 9, - (1) Mat. 10, 1. Marc. 3, 13-14; 6, 7. Luc. 6, 13. (2-4) Mat. 10, 7, 9, 11. Marc. 6, 8-10. Luc. 10, 4-8; 22, 35; (5) Mat. 10, 14. Marc. 6, 11. Luc. 10, 10-11. Fapt. 13, 51; 18, 6. (6) Mat. 6, 12; 16, 18. Iac. 5, 14. (7-9) Mat. 14, 1-2, 11; 16, 14. Marc. 6, 14-16.

50. Iar Iisus a zis către el: Nu-l opriți; căci cine nu este împotriva voastră este pentru voi.

51. Și cînd s-au împlinit zilele înălțării Sale, El s-a hotărît să meargă la Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea Lui. Și ei, mergînd, au intrat într-un sat de samarineni, ca să-i pregătească găzduire.

53. Dar ei nu l-au primit, pentru că El se îndrepta spre Ierusalim.

54. Și văzînd aceasta, ucenicii Iacov și Ioan l-au zis: Doamne, vrei să zicem să se coboare foc din cer să-i mistuie, cum a făcut și Ilie?

55. Iar El, întorcîndu-se, i-a certat și le-a zis: Nu știți, oare, fiii cărui duh sunteți? Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mîntuiască.

56. Și s-au dus în alt sat.

57. Și pe cînd mergeau ei pe cale, zis-a unul către El: Te voi însoți, oriunde Te vei duce.

58. Și i-a zis Iisus: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; dar Fiul Omului n-are unde să-și plece capul.

59. Și a zis către altul: Urmează-Mi. Iar el a zis: Doamne, dă-mi voie întîi să merg să îngrop pe tatăl meu.

60. Iar El i-a zis: Lasă morții să-și îngroape morții lor, iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumnezeu.

61. Și a zis și altul: Îți voi urma, Doamne, dar întîi îngăduie-mi ca să rînduiesc cele din casa mea.

62. Iar Iisus a zis către el: Nimeni care pune mîna pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu.

CAP. 10

Trimiterea și înapoierea celor șaptezeci de ucenici. Vai de cetățile rele. Iisus se bucură cu Duhul. Pilda samarineanului milostiv. Marta și Maria.

1. Iar după acestea, Domnul a ales alți șaptezeci și doi, și i-a trimis cîte doi, înaintea feței Sale, în fiecare cetate și loc, unde însuși avea să vină.

2. Și zicea către ei: Secerișul este mult, dar lucrătorii sînt puțini; rugați deci pe Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul Său.

3. Mergeți; iată, Eu vă trimis ca pe niște miei în mijlocul lupilor.

4. Nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte; și pe nimeni să nu salutați pe cale.

5. Iar în orice casă veți intra, întîi ziceți: Pace casei acesteia.

6. Și de va fi acolo un fiu al păcii, pacca voastră se va odihni peste el, iar de nu, se va întoarce la voi.

7. Și în această casă rămîneți, mîncînd și bînd cele ce vă vor da, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu vă mutați din casă în casă.

8. Și în orice cetate veți intra și vă vor primi, mîncăți cele ce vă vor pune înainte.

9. Și vindecați pe bolnavii din ea și ziceți-le: S-a apropiat de voi împărăția lui Dumnezeu.

10. Și în orice cetate veți intra și nu vă vor primi, ieșind în piețele ei, ziceți:

11. Și praful care s-a lipit de picioarele noastre din cetatea voastră, vi-l scuturăm vouă. Dar aceasta să știți, că s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu.

12. Zic vouă: Că mai ușor va fi Sodomei în ziua aceea, decît cetății aceleia.

13. Vai ție, Horazin! Vai ție, Bet-saido! Căci dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut minunile care s-au făcut la voi, de mult s-ar fi pocăit, stînd în sac și în cenușă.

14. Dar Tirului și Sidonului mai ușor le va fi, la judecată, decît vouă.

15. Și tu, Capernaume, nu te-ai înălțat, oare, pînă la cer? Pînă la iad te vei coborî!

16. Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă, și cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cel ce se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine.

17. Și s-au întors cei șaptezeci (și doi) cu bucurie, zicînd: Doamne, și demonii ni se supun în numele Tău.

18. Și le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzînd din cer.

19. Iată, v-am dat putere să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu vă va vătăma.

20. Dar nu vă bucurați de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucurați că numele voastre sînt scrise în ceruri.

21. În acest ceas, El s-a bucurat în Duhul Sfînt și a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului și al pămîntului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și de cei pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Așa, Părinte, căci așa a fost înaintea Ta, bunăvoința Ta.

22. Și întorcîndu-se către ucenici a zis: Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu și nimeni nu cunoaște cine este Fiul, decît numai Tatăl, și cine este Tatăl, decît numai Fiul și căruia voiește Fiul să-i descopere.

23. Și întorcîndu-se către ucenici, deosebi a zis: Fericiți sînt ochii care văd cele ce vedeți voi!

24. Căci zic vouă: Mulți prooroci și regi au voit să vadă ceea ce vedeți voi, dar n-au văzut, și să audă ceea ce auziți, dar n-au auzit.

25. Și iată, un învățător de lege s-a ridicat, ispitindu-L, și zicînd: Învățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?

26. Iar Iisus a zis către el: Ce este scris în Lege? Cum citești?

27. Iar el, răspunzînd, a zis: Să iubesci pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși.

28. Iar El i-a zis: Drept, ai răspuns; fă aceasta și vei trăi.

29. Dar el, voind să se îndrepteze pe sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu?

30. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tîlhari, care, după ce

l-au dezbrăcat și l-au rănit, au plecat, lăsîndu-l aproape mort.

31. Din întîmplare un preot cobora pe calea aceea, și, văzîndu-l, a trecut pe alături.

32. De ascemnea și un levit, ajungînd în acel loc și văzînd, a trecut pe alături.

33. Iar un samarincan, mergînd pe cale, a venit la el și, văzîndu-l, i s-a făcut milă,

34. Și, apropiindu-se, i-a legat ră-nile, turnînd pe ele untdelemn și vin, și, punîndu-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el.

35. Iar a doua zi, scoțînd doi dinari i-a dat gazdei și i-a zis: Ai grijă de el și, de vei mai cheltui, eu, cînd mă voi întoarce, îți voi da.

36. Care dintre acești trei ți se pare că a fost aproapele celui căzut între tîlhari.

37. Iar el a zis: Cel care a făcut milă cu el. Și Iisus i-a zis: Mergi și fă și tu asemenea.

38. Și pe cînd mergeau ei, El a intrat într-un sat, iar o femeie, cu numele Marta, l-a primit în casa ei.

39. Și ea avea o soră ce se numea Maria, care, așezîndu-se la picioarele Domnului, asculta cuvîntul Lui.

40. Iar Marta se silea cu multă slujire și, apropiindu-se, a zis: Doamne, au nu socotești că sora mea m-a lăsa singură să slujesc? Spune-i deci să mă ajute.

41. Și răspunzînd, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijești și pentru multe te silești.

42. Dar un lucru trebuie: căci Maria partea cea bună și-a ales, care nu s'va lua de la ea.

CAP. 11

Rugăciunea domnească. Semnul lui Ioan Cuvîntarea împotriva fariseilor și cărturarilor.

1. O dată, fiind Iisus într-un loc rugîndu-se, cînd a încetat, unul din tre ucenicii lui I-a zis: Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum a învățat și Ioan pe ucenicii lui.

(50) Mat. 12, 30. Luc. 11, 23. Filip. 1, 18. (51) Marc. 16, 19. Luc. 24, 51. Fapt. 1, 2 (52-53) Ioan 4, 4-9. (54) 4 Reg. 1, 10, 12 (56) Mat. 9, 12; 10, 6; 18, 11. Luc. 19, 10 Ioan 3, 17; 12, 47. 1 Tim. 1, 15. (57-59) Mat. 8, 19-21. (60) Mat. 4, 19; 8, 22. (61) 3 Reg. 19, 20. (62) Fac. 19, 26. Ps. 26, 11. 2 Petr. 2, 22. Filip. 3, 13. Cap. 10. — (1) Mat. 10, 1. Marc. 3, 13. Luc. 9, 1. (2) Mat. 9, 27-38. Ioan 4, 35. (3) Mat. 10, 16. (4) 4 Reg. 4, 29. Mat. 10, 9. Marc. 6, 8. Luc. 9, 3; 22, 35. (5) Mat.

10, 11-12. Marc. 6, 10. (7) Lev. 19, 13. Num. 18, 31. Deut. 24, 14. Mat. 10, 10-11. Marc. 6, 10. 1 Cor. 9, 4. 1 Tim. 5, 18. (9) Mat. 3, 2; 4, 17; 10, 7-8. Luc. 9, 2; 10, 11. (11) Mat. 10, 14. Luc. 9, 5. Fapt. 13, 51; 18, 6. (12) Mat. 10, 15; 11, 22, 24. Marc. 6, 11. (13) Is. 23, 1. Iez. 3, 6; 26, 2. Mat. 11, 21. (14) Mat. 11, 22. (15) Fac. 11, 4. Is. 14, 12. Ier. 51, 53. Mat. 11, 23. (16) Num. 16, 11. Mat. 10, 40. Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. Ioan 5, 23; 12, 48; 13, 20.

(17) Marc. 16, 17. (18) Ioan 12, 31. Apoc. 9, 1; 12, 9. (19) Iosua 10, 2. Ps. 90, 13. Marc. 16, 18. Fapt. 28, 5. Iac. 5, 14. 1 Ioan 2, 13. (20) Iez. 32, 32. Ps. 68, 32. Is. 4, 3. Dan. 12, 1. Filip. 4, 3. Evr. 12, 23. Apoc. 3, 5; 13, 8. (21) Is. 29, 14; 32, 4; 44, 18. Mat. 11, 25-26. 1 Cor. 1, 21. 2 Cor. 4, 3. (22) Mat. 11, 27; 28, 18. Ioan 1, 18; 3, 35; 5, 27; 6, 44; 10, 15;

17, 2. (23) Mat. 13, 16. (24) Is. 64, 1. I. 8, 56. 1 Petr. 1, 10. (25) Mat. 19, 16; 22, 8. Marc. 12, 28. (26) Lev. 19, 18. Deut. 6, 10, 12. Mat. 22, 37. Marc. 12, 29-30. R. 13, 9. (28) Lev. 18, 5. Neem. 9, 29. Iez. 20, Rom. 10, 5. (31) Fapt. 10, 28. (38) Ioan 11, 12, 2. (40) Sir. 11, 10-12. (42) Ps. 26, 6. 1, 6, 33. Cap. 11. — (1) Mat. 6, 9-10.

2. Și le-a zis: Cînd vă rugați, ziceți: Tatăl nostru, care ești în ceruri, sfîntească-se numele Tău. Vic împărăția Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pămînt.

3. Pîinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă în fiecare zi.

4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, căci și noi înșine iertăm tuturor celor ce ne greșesc nouă. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

5. Și a zis către ei: Cine dintre voi, avînd un prieten și se va duce la el în miez de noapte și-i va zice: Prietene, împrumută-mă cu trei pîini,

6. Că a venit, din cale, un prieten la mine și n-am ce să-i pun înaintea.

7. Iar acela, răspunzînd dinăuntru, să-i zică: Nu mă da de osteneală. Acum ușa e încuiată și copiii mei sînt în pat cu mine. Nu pot să mă scol să-ți dau.

8. Zic vouă: Chiar dacă, sculîndu-se, nu i-ar da pentru că-i este prieten, dar, pentru îndrăzneala lui, sculîndu-se, îi va da cît îi trebuie.

9. Și Eu zic vouă: Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide.

10. Că oricine cere ia; și cel ce caută găsește, și celui care bate i se va deschide.

11. Și care tată dintre voi, dacă îi va cere fiul pîine, oare, îi va da piatră? Sau dacă îi va cere peste, oare îi va da, în loc de peste, șarpe.

12. Sau dacă-i va cere un ou, îi va da scorpie?

13. Deci dacă voi, răi fiind, știți să dați fiilor voștri daruri bune, cu cît mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duh Sfînt celor care cer de la El?

14. Și a scos un demon, și acela era mut. Și cînd a ieșit demonul, mutul a vorbit, iar mulțimile s-au minunat.

15. Iar unii dintre ei au zis: Cu Beelzebul, căpetenia demonilor, scoate pe demoni.

16. Iar alții, ispitindu-L, cereau de la El semn din cer.

17. Dar El, cunoscînd gîndurile lor, le-a zis: Orice împărăție, dezbinîndu-se în sine, se pustiește și casă peste casă cade.

18. Și dacă satana s-a dezbinat în sine, cum va mai sta împărăția lui? Fiindcă ziceți că Eu scot pe demoni cu Beelzebul.

19. Iar dacă Eu scot demonii cu Beelzebul, fiii voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecatori.

20. Iar dacă Eu, cu degetul lui Dumnezeu, scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Cînd cel tare și înarmat păzește curtea, avuțiile lui sînt în pace.

22. Dar cînd unul mai tare decît el vine asupra lui și-l înfrînge, îi luă toate armele în care nădărdise, iar prada ridicată de la el o împarte.

23. Cel ce nu este cu Mine este împotriva Mea; și cel ce nu adună cu Mine risipește.

24. Cînd duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri fără apă, căutînd odihnă, și, negăsind, zice: Mă voi întoarce la casa mea, de unde am ieșit.

25. Și venind, o află măturată și împodobită.

26. Atunci merge și ia cu el alte șapte duhuri mai rele decît el și, intrînd, locuiește acolo; și se fac cele de pe urmă ale omului aceleia mai rele decît cele dintîi.

27. Și cînd zicea El acestea, o femeie din mulțime, ridicînd glasul, l-a zis: Fericit este pîntecele care Te-a purtat și fericiți sîmii pe care l-ai supt!

28. Iar El a zis: Așa este, dar fericiți sînt și cei ce ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l păzesc.

29. Iar, îngrămădindu-se mulțimile, El a început a zice: Neamul acesta este un neam viclean; cere semn, dar semn nu i se va da decît semnul proorocului Iona.

30. Căci precum a fost Iona semnul Ninivitenilor, așa va fi Fiul Omului semn acestui neam.

(2) Ps. 110, 9. Mat. 6, 9. (3) Pild. 30, 8. Mat. 6, 11. (4) Ps. 31, 6. Mat. 6, 12-13. 1 Petr. 5, 8. 2 Petr. 2, 9. 1 Cor. 10, 13. Ef. 4, 32. (5) Luc. 18, 5. (9) Ier. 29, 12-13. Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Ioan 14, 13; 15, 7; 16, 23. Iac. 1, 5-6. 1 Ioan 3, 22; 5, 14-15. (10) Pild. 8, 17. Mat. 7, 8. (11) Intpl. 19, 10. Mat. 7, 9. (12) Mat. 7, 10. (13) Fac. 8, 21. Mat. 7, 11. Iac. 1, 17. Evr. 12, 9. (14-15) Mat. 9, 32-34; 12, 22-24. Marc. 3, 22-23. (16-18) Mat. 12, 25-26; 16, 1. Marc. 3, 24-26; 8, 11. Ioan 2, 25; 6, 30. 1 Cor.

1, 22. (19) Mat. 12, 27. (20) Ies. 8, 19. Dan. 2, 44; 7, 14, 27. Mat. 12, 28. 1 Ioan 3, 8. (21) Mat. 12, 29. Marc. 3, 27. (22) Iosua 24, 15. 4 Reg. 17, 33. Is. 49, 25; 53, 12. Ier. 31, 11. (23) Mat. 12, 30. Luc. 9, 50. (24) Mat. 12, 43. (25) Mat. 12, 44. (26) Mat. 12, 45. Ioan 5, 14. 2 Petr. 2, 20. Evr. 10, 26. (27) Ps. 73, 21. Luc. 1, 28, 48. (28) Pild. 8, 32; 19, 16. Iona 2, 1. Mat. 7, 21. Luc. 8, 21. Iac. 1, 22. Apoc. 1, 3. (29) Mat. 12, 39; 16, 4. Marc. 8, 12. Ioan 4, 48. (30) Iona 1, 3; 2, 1. Mat. 12, 40.

31. Regina de la miazăzi se va ridica la judecată cu bărbații neamului acestuia și-i va osîndi, pentru că a venit de la marginile pămîntului, ca să asculte înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult decît Solomon este aici.

32. Bărbații din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osîndi, pentru că s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; și iată, mai mult decît Iona este aici.

33. Nimeni, aprinzînd făclie, nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sfeșnic, ca accia care intră să vadă lumina.

34. Luminătorul trupului e ochiul tău. Cînd ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău e luminat; dar cînd ochiul tău e rău, atunci și trupul tău e întunecat.

35. Iar seama deci ca lumina din tine să nu fie întuneric.

36. Așadar, dacă tot trupul tău e luminat, neavînd nici o parte întunecată, luminat va fi în întregime, ca și cînd te luminează făclia cu strălucirea ei.

37. Și pe cînd Iisus vorbea, un fariseu îl ruga să prinzească la el; și, intrînd, a șezut la masă.

38. Iar fariseul s-a mirat văzînd că El nu s-a spălat înainte de masă.

39. Și Domnul a zis către el: Acum, voi, fariseilor, curățiți partea dinafară a paharului și a blidului, dar lăuntru vostru este plin de răpire și de viclenie.

40. Nebunilor! Oare, cel ce a făcut partea dinafară n-a făcut și partea dinăuntru?

41. Dați milostenia celei dinăuntru și, iată, toate vă vor fi curate.

42. Dar vai vouă, fariseilor! Că dați zeciuială din izmă și din untariță și din toate legumele și lăsați la o parte dreptatea și iubirea lui Dumnezeu; pe acestea se cuvenea să le faceți și pe acelea să nu le lăsați.

43. Vai vouă, fariseilor! Că iubiți scaunele din față în sinagogi și închinăciunile în piețe.

44. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că sinteți ca mormintele ce nu se văd, și oamenii, care umblă peste ele, nu le știu.

45. Și răspunzînd, unul dintre învățătorii de Lege l-a zis: Învățătorule, acestea zicînd, ne mustră și pe noi?

46. Iar El a zis: Vai și vouă, învățătorilor de Lege! Că împovărați pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nu atingeți sarcinile cu nici unul din degetele voastre.

47. Vai vouă! Că zidiți mormintele proorocilor pe care părinții voștri i-au ucis.

48. Așadar, mărturisiiți și incuviințați faptele părinților voștri, pentru că ei i-au ucis, iar voi le clădiți mormintele.

49. De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: Voi trimite la ei prooroci și apostoli și dintre ei vor ucide și vor prigoni;

50. Ca să se ceară de la neamul acesta singele tuturor proorocilor, care s-a vărsat de la facerea lumii:

51. De la singele lui Abel pînă la singele lui Zaharia, care a pierit între altar și templu. Adevărat vă spun: Se va cere de la neamul acesta.

52. Vai vouă, învățătorilor de Lege! Că ați luat cheia cunoștinței; voi însă n-ați intrat, iar pe cei ce voiau să intre i-ați împiedicat.

53. Iar ieșind El de acolo, cărturarii și fariseii au început să-L urască groaznic și să-L silească să vorbească despre multe.

54. Pîndindu-L și căutînd să prindă ceva din gura Lui, ca să-L găsească vină.

CAP. 12

Să ne ferim de fățarnicie, de șovăială și de lăcomie. Îndemnuri la veghere și la îngăduință. Semnele vremii.

1. Și adunîndu-se mulțime de mii și mii de oameni, încît se călcau unii pe alții, Iisus a început să vorbească întîi către ucenicii Săi: Feriți-vă de aluatul fariseilor, care este fățarnicia.

(31) 3 Reg. 10, 1, 4. 2 Paral. 9, 1. Mat. 12, 42. (32) Iona 3, 5. Mat. 12, 41. (33) Mat. 5, 15. Marc. 4, 21. Luc. 8, 16. (34) Mat. 6, 22. (35) Mat. 6, 23. (36) Mat. 15, 2. Marc. 7, 2-3. (39) Mat. 15, 3; 23, 25. Marc. 7, 8. Tit. 1, 15. (41) Is. 58, 7. Dan. 4, 24. Sir. 4, 1-2; 28, 15. (42) Mat. 23, 23. (43) Mat. 23, 6-7. Marc. 12, 38-

39. Luc. 20, 46. (44) Mat. 23, 27. (46) Mat. 23, 4. Fapt. 15, 10. (47) Mat. 23, 29. Ioan 15, 22. (49) 2 Paral. 36, 15-16. Neem. 9, 26. Pild. 1, 20; 8, 12. Mat. 10, 16; 23, 34. (51) Fac. 4, 8. 2 Paral. 24, 21-22. Mat. 23, 35. (52) Mat. 23, 13. (54) Intpl. 2, 12. Cap. 12. - (1) Mat. 16, 6-12. Marc. 8, 15.

2. Că nimic nu este acoperit care să nu se descopere și nimic ascuns care să nu se cunoască.

3. De aceea, cite ați spus la întuneric se vor auzi la lumină; și ceea ce ați vorbit la ureche, în odăi, se va vesti de pe acoperișuri.

4. Dar vă spun vouă, prietenii Mei: Nu vă temeți de cei careucid trupul și după aceasta n-au ce să mai facă.

5. Vă voi arăta însă de cine să vă temeți: Temeți-vă de acela care, după ce a ucis, are putere să arunce în gheena; da, vă zic vouă, temeți-vă de acesta.

6. Nu se vind oare cinci vrăbii cu doi bani? Și nici una dintre ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru, toți sint numărați. Nu vă temeți; voi sin-teți mai de preț decât multe vrăbii.

8. Și zic vouă: Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

9. Iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10. Oricui va spune vreun cuvânt împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar celui ce va huli împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta.

11. Iar cînd vă vor duce în sinagoge și la dregători și la stăpîniri nu vă îngrijiți cum s-au ce veți răspunde, sau ce veți zice.

12. Că Duhul Sfînt vă va învăța chiar în ceasul acela, ce trebuie să spuneți.

13. Zis-a Lui cineva din mulțime: Învățătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.

14. Iar El i-a zis: Omule, cine M-a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi?

15. Și a zis către ei: Vedeți și păziți-vă de toată lăcomia, căci viața cuiva nu stă în prisosul avuțiilor sale.

16. Și le-a spus lor această pildă, zicînd: Unui om bogat i-a rodit din belșug țarina.

17. Și el cugeta în sine, zicînd: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele?

18. Și a zis: Aceasta voi face: Voi strica jîtnițele mele și mai mari le voi zidi și voi strînge acolo tot grîul și bunătațile mele;

19. Și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătați strîns pentru mulți ani; odihnește-te, mîncîcă, bea, veselește-te.

20. Iar Dumnezeu i-a zis: Nebun! În această noapte voi cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătît ale cui vor fi?

21. Așa se întîmplă cu cel ce-și adună comori sieși și nu se îmbogățește în Dumnezeu.

22. Și a zis către ucenicii Săi: De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiți pentru viața voastră ce veți minca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca.

23. Viața este mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcămintea.

24. Priviți la corbi, că nici nu seamănă, nici nu seceră; ei n-au cămară, nici jîtniță, și Dumnezeu îi hrănește. Cu cît mai de preț sin-teți voi decât păsările!

25. Și cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot?

26. Deci dacă nu puteți să faceți nici cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiți de celelalte?

27. Priviți la crini cum cresc: Nici nu torc, nici nu țes. Și zic vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

28. Iar dacă iarba care este azi pe cîmp, iar mîine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, cu cît mai mult pe voi, puțin credincioșilor.

29. Și voi să nu căutați ce veți minca sau ce veți bea și nu fiți îngrijorați.

30. Căci toate acestea păgînii acesti lumi le caută. Tatăl vostru știe că aveți nevoie de acestea;

31. Ci numai căutați împărăția Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.

32. Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeți averile voastre și dați milostenii; faceți-vă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuținată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică.

34. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre încinse și făcliile voastre aprinse;

36. Și voi fiți asemenea oamenilor care așteaptă pe stăpînul lor cînd se va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătînd, îndată să-i deschidă.

37. Fericite sint slugile acelea pe care, venind, stăpînul le va afla veghind. Adevărat zic vouă că se va încinge și le pune la masă și, venind alături, le va sluji.

38. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, și le va găsi așa, fericite sint acelea.

39. Iar aceasta să știți, că, de ar ști stăpînul casei în care ceas vine furul, ar veghea și n-ar lăsa să i se spargă casa.

40. Deci și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gîndiți Fiul Omului va veni.

41. Și a zis Petru: Doamne, către noi spui pilda aceasta sau și către toți?

42. Și a zis Domnul: Cine este iconomul credincios și înțelept pe care stăpînul îl va pune peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, partea lor de grîu?

43. Fericită este sluga aceea pe care venind stăpînul, o va găsi făcînd așa.

44. Adevărat vă spun că o va pune peste toate avuțiile sale.

45. Iar de va zice sluga aceea în inima sa: Stăpînul meu zăbovește să vină, și va începe să bată pe slugi și pe slujnice, și să mînce, și să bea și să se îmbete;

46. Veni-vă stăpînul slugii aceleia în ziua în care ea nu se așteaptă și în ceasul în care ea nu știe și o va tăia în două, iar partea ei va pune-o cu cei necredincioși.

47. Iar sluga aceea care a știut voia stăpînului și nu s-a pregătît, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult.

48. Și cea care n-a știut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puțin. Și oricui i s-a dat mult, mult i se va cere de la el și cui i s-a încredințat mult, mai mult i se va cere.

49. Foc am venit să arunc pe pămînt și cît aș vrea să fie acum aprins!

50. Și cu botez am a Mă boteza, și cită nerăbdare am pînă ce se va îndeplini!

51. Vi se pare că am venit să dau pace pe pămînt? Vă spun că nu, ci dezbinare.

52. Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinați: trei împotriva a doi și doi împotriva a trei.

53. Dezbinați vor fi: tatăl împotriva fiului, și fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei și fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurorii sale și nora împotriva soacrei.

54. Și zicea și mulțimilor: Cînd vedeți un nor ridicîndu-se dinspre apus, îndată ziceți că vine ploaie mare; și așa este.

55. Iar cînd suflă vîntul de la miazăzi, ziceți că va fi arșiță; și așa este.

56. Fățarnicilor! Fața pămîntului și a cerului știți să o cercetați, dar vremea aceasta cum de nu o cercetați?

57. De ce, dar, de la voi înșivă nu judecați ce este drept?

58. Și cînd mergi cu pîrișul tău la dregător, dă-ți silința să te scapi de el pe cale, ca nu cumva să te tirască la judecător, și judecătorul să te dea în mina temnicerului, iar temnicerul să te arunce în temniță.

59. Zic ție: Nu vei ieși de acolo, pînă ce nu vei plăti și cel din urmă ban.

31. Ci numai căutați împărăția Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.

32. Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeți averile voastre și dați milostenii; faceți-vă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuținată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică.

34. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre încinse și făcliile voastre aprinse;

36. Și voi fiți asemenea oamenilor care așteaptă pe stăpînul lor cînd se va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătînd, îndată să-i deschidă.

37. Fericite sint slugile acelea pe care, venind, stăpînul le va afla veghind. Adevărat zic vouă că se va încinge și le pune la masă și, venind alături, le va sluji.

38. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, și le va găsi așa, fericite sint acelea.

39. Iar aceasta să știți, că, de ar ști stăpînul casei în care ceas vine furul, ar veghea și n-ar lăsa să i se spargă casa.

40. Deci și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gîndiți Fiul Omului va veni.

41. Și a zis Petru: Doamne, către noi spui pilda aceasta sau și către toți?

42. Și a zis Domnul: Cine este iconomul credincios și înțelept pe care stăpînul îl va pune peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, partea lor de grîu?

43. Fericită este sluga aceea pe care venind stăpînul, o va găsi făcînd așa.

44. Adevărat vă spun că o va pune peste toate avuțiile sale.

45. Iar de va zice sluga aceea în inima sa: Stăpînul meu zăbovește să vină, și va începe să bată pe slugi și pe slujnice, și să mînce, și să bea și să se îmbete;

46. Veni-vă stăpînul slugii aceleia în ziua în care ea nu se așteaptă și în ceasul în care ea nu știe și o va tăia în două, iar partea ei va pune-o cu cei necredincioși.

47. Iar sluga aceea care a știut voia stăpînului și nu s-a pregătît, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult.

48. Și cea care n-a știut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puțin. Și oricui i s-a dat mult, mult i se va cere de la el și cui i s-a încredințat mult, mai mult i se va cere.

49. Foc am venit să arunc pe pămînt și cît aș vrea să fie acum aprins!

50. Și cu botez am a Mă boteza, și cită nerăbdare am pînă ce se va îndeplini!

51. Vi se pare că am venit să dau pace pe pămînt? Vă spun că nu, ci dezbinare.

52. Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinați: trei împotriva a doi și doi împotriva a trei.

53. Dezbinați vor fi: tatăl împotriva fiului, și fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei și fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurorii sale și nora împotriva soacrei.

54. Și zicea și mulțimilor: Cînd vedeți un nor ridicîndu-se dinspre apus, îndată ziceți că vine ploaie mare; și așa este.

55. Iar cînd suflă vîntul de la miazăzi, ziceți că va fi arșiță; și așa este.

56. Fățarnicilor! Fața pămîntului și a cerului știți să o cercetați, dar vremea aceasta cum de nu o cercetați?

57. De ce, dar, de la voi înșivă nu judecați ce este drept?

58. Și cînd mergi cu pîrișul tău la dregător, dă-ți silința să te scapi de el pe cale, ca nu cumva să te tirască la judecător, și judecătorul să te dea în mina temnicerului, iar temnicerul să te arunce în temniță.

59. Zic ție: Nu vei ieși de acolo, pînă ce nu vei plăti și cel din urmă ban.

(2) Iov 12, 22. Mat. 10, 26. Marc. 4, 22; 8, 15. Luc. 8, 17. (3) Mat. 10, 27. (4) Ps. 3, 6. Is. 8, 12; 51, 7. Ier. 1, 8. Mat. 10, 28. (5) Ps. 118, 120. Ebr. 10, 31. (6) Mat. 10, 29. (7) 1 Reg. 14, 45. 2 Reg. 14, 11. 3 Reg. 1, 52. Mat. 10, 30. Luc. 21, 18. (8) Mat. 10, 32-33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26. 1 Ioan 2, 23. 2 Tim. 2, 12. (9) Mat. 10, 33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26. 2 Tim. 2, 12. (10) Mat. 12, 31. Marc. 3, 28-29. 1 Ioan 5, 16. (11) Mat. 10, 19. Mat. 13, 11. Luc. 21, 14. Ioan 16, 13. (12) 2 Reg. 23, 2. Mat. 10, 20. Fapt.

4, 8. (15) Mat. 4, 4. Marc. 4, 19. 1 Tim. 6, 9. (16) Ps. 143, 13. (17) Eccl. 11, 1-3. Is. 30, 1. (18) Ps. 61, 10. Is. 22, 13. Sir. 5, 1; 11, 17. Iac. 5, 5. 1 Cor. 15, 32. (20) Iov 20, 22. Ps. 38, 8, 9; 48, 20-22; 51, 7. Ier. 17, 11. Intel. 15, 8. Sir. 14, 15. Iac. 4, 14. (21) Mat. 6, 20. Luc. 6, 24. Iac. 2, 5. 1 Tim. 6, 18. (22) Ps. 54, 23. Mat. 6, 25. 1 Petr. 5, 7. Filip. 4, 6. (23) Mat. 6, 25. (24) Iov 38, 41. Ps. 103, 27-28. Mat. 6, 26. (25-29) Eccl. 9, 11. Mat. 6, 27-31. (30) Mat. 6, 32.

(31) 3 Reg. 3, 13. Mat. 6, 33. Marc. 10, 30. (32) Is. 41, 14. (33) Eccl. 11, 1. Mat. 6, 20; 19, 21. Luc. 11, 41; 16, 9; 18, 22. Fapt. 2, 45. 1 Tim. 6, 19. (34) Mat. 6, 21. (35) Ies. 12, 11. Ier. 1, 17. Mat. 25, 7. 1 Petr. 1, 13. Ef. 3, 16; 6, 14. (37) Mat. 24, 46. (39) Eccl. 9, 12. Mat. 24, 43. Marc. 13, 32. 2 Petr. 3, 10. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 3, 3;

16, 15. (40) Mat. 24, 44; 25, 13. Marc. 13, 33. Luc. 21, 36. (42-45) Mat. 24, 45-48; 25, 21. 1 Cor. 4, 2. (46) Mat. 24, 50-51. (47) Deut. 25, 2. Am. 3, 2. (48) Lev. 5, 17. 1 Tim. 1, 13. (50) Mat. 20, 22-23. Marc. 10, 38. (51) Mih. 7, 6. Mat. 10, 34. (53) Mih. 7, 6. Mat. 10, 35. (54) Mat. 16, 2. (56) Mat. 16, 3. Ioan 4, 35. (58) Pild. 25, 8. Mat. 5, 25. (59) Mat. 5, 26

CAP. 13

Pilda Galileienilor. O femeie vindecată în ziua simbetei. Pilde și cuvinte despre împărăția lui Dumnezeu. Ierusalimul și jalea-i viitoare.

1. Și erau de față în acel timp, unii care-I vesteau despre Galileienii al căror singe Pilat l-a amestecat cu jertfele lor.

2. Și El, răspunzând, le-a zis: Credeți, oare, că acești Galileieni au fost ei mai păcătoși decît toți Galileienii, fiindcă au suferit acestea?

3. Nu! zic vouă; dar dacă nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel.

4. Sau acei optsprezece inși, peste care s-a surpat turnul în Siloam și i-a ucis, gîndiți, oare, că ei au fost mai păcătoși decît toți oamenii care locuiau în Ierusalim?

5. Nu! zic vouă; dar de nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel.

6. Și le-a spus pilda aceasta: Cineva avea un smochin, sădit în via sa, și a venit să caute rod în el, dar n-a găsit.

7. Și a zis către vier: Iată, trei ani sint de cînd vin și caut rod în smochinul acesta și nu găsesc. Taie-l; de ce să ocupe locul în zadar?

8. Iar el, răspunzînd, a zis: Doamne, lasă-l și anul acesta, pînă ce îl voi săpa împrejur și voi pune gunoi.

9. Poate va face rod în viitor; iar de nu, îl vei tăia.

10. Și învăța Iisus într-una din sinagogi simbăta.

11. Și iată o femeie care avea de optsprezece ani un duh de neputință și care era girbovă, de nu putea să se ridice în sus nicidecum;

12. Iar Iisus, văzînd-o, a chemat-o și i-a zis: Femeie ești dezlegată de neputința ta.

13. Și și-a pus mîinile asupra ei, și ea îndată s-a îndreptat și slăvea pe Dumnezeu.

14. Iar mai-marele sinagogii, minindu-se că Iisus a vindecat-o simbăta, răspunzînd zicea mulțimii: Șase zile sint în care trebuie să se lucreze; venind deci într-acestea, vindecați-vă, dar nu în ziua simbetei!

15. Iar Domnul i-a răspuns și a zis: Fățarnicilor! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, simbăta boul său, sau asinul de la iesle, și nu-l duce să-ladape?

16. Dar aceasta, fică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o Satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua simbetei?

17. Și zicînd El acestea, s-au rușinat toți cei ce erau împotriva Lui, și toată mulțimea se bucura de faptele strălucite săvîrșite de El.

18. Deci zicea: Cu ce este asemenea împărăția lui Dumnezeu și cu ce o voi asemăna?

19. Asemenea este grăuntelui de muștar pe care, luîndu-l, un om l-a aruncat în grădina sa, și a crescut și s-a făcut copac, iar păsările cerului s-au sălășluit în ramurile lui.

20. Și iarăși a zis: Cu ce voi asemăna împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului pe care, luîndu-l, femeia l-a ascuns în trei măsuri de făină, pînă ce s-a dospit totul.

22. Și mergea El prin cetăți și prin sate, învățînd și călătorînd spre Ierusalim.

23. Și I-a zis cineva: Doamne, puțini sint, oare, cei ce se mîntuiesc? Iar El le-a zis:

24. Siliți-vă să intrați prin poarta cea strîmtă, că mulți, zic vouă, vor căuta să intre și nu vor putea.

25. După ce se va scula stăpînul casei și va incuia ușa și veți începe să stați afară și să bateți la ușă, zicînd: Doamne, deschide-ne! — și el, răspunzînd, vă va zice: Nu vă știu de unde sunteți.

26. Atunci voi veți începe să ziceți: Am mîncat înaintea ta și am băut și în piețele noastre ai învățat.

27. Și el vă va zice: Vă spun: Nu știu de unde sunteți. Depărtați-vă de la mine toți lucrătorii nedreptății.

28. Acolo va fi plîngerea și scrișnierea dinților, cînd veți vedea pe Avraam și pe Isaac și pe Iacov și pe toți prorocii în împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi aruncați afară.

29. Și vor veni de la răsărit și de la apus, de la miazănoapte și de la

miazăzi și vor ședea la masă în împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată, sint unii pe urmă care vor fi întii, și sint alții întii care vor fi pe urmă.

31. În ceasul acela au venit la El unii din farisei, zicîndu-l: Ieși și du-Te de aici, că Irod vrea să Teucidă.

32. Și el le-a zis: Mergînd, spuneți vulpii acestora: Iată, alung demoni și fac vindecări astăzi și mîine, iar a treia zi voi sfîrși.

33. Însă și astăzi și mîine și în ziua următoare merg, fiindcă nu este cu puțință să piară prooroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine, de cite ori am voit să adun pe fiii tăi, cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar n-ai voit.

35. Iată vi se lasă casa voastră pustie, că adevărat grăiesc vouă. Nu Mă veți mai vedea pînă ce va veni vremea cînd veți zice: Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului!

CAP. 14

Bolnavul de idropică vindecat simbăta. Îndemn la smerențe și la milostenie. Pilda despre cîna cea mare. Lepădarea de sine.

1. Și cînd a intrat El în casa unuia dintre căpeteniile fariseilor simbăta, ca să mîncească pîine, și ei îl pindeau,

2. Iată un om, bolnav de idropică era înaintea Lui.

3. Și, răspunzînd, Iisus a zis către învățătorii de lege și către farisei spunînd: Cuvine-se a vindeca simbăta ori nu?

4. Ei însă au tăcut. Și luîndu-l, l-a vindecat și i-a dat drumul.

5. Și către ei a zis: Care dintre voi, de-i va cădea asinul sau boul în fîntină nu-l va scoate îndată în ziua simbetei?

6. Și n-au putut să-I răspundă la acestea.

(30) Mat. 19, 30; 20, 16. Marc. 10, 31. Fapt. 10, 45; 28, 28. (32) Cînt. 2, 15. (34) Mat. 23, 37. (35) Lev. 26, 31-32. Ps. 68, 29; 117, 26. Is. 1, 7. Dan. 9, 27. Mih. 3, 12. Mat. 21, 9; 23, 38. Marc. 11, 10. Luc. 19, 38. Ioan 12, 13. Cap. 14. (1) Marc. 3, 2. (3) Mat. 12, 10. Marc. 3, 2. Luc. 13, 14. (5) Ies. 23, 5. Deut. 22, 4. Mat. 12, 11. Luc. 13, 15. (6) 2 Reg. 3, 11. Marc. 22, 45-46.

7. Și luînd seama cum își alegeau la masă cele dintii locuri, a spus oaspeților o pildă, zicînd către ei:

8. Cînd vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te așeza în locul cel dintii, ca nu cumva să fie chemat de el altul mai de cîinste decît tine.

9. Și venind cel care te-a chemat pe tine și pe el, îți va zice: Dă acces-tuia locul. Și atunci, cu rușine, te vei duce să te așezi pe locul cel mai de pe urmă.

10. Ci, cînd vei fi chemat, mergînd așează-te în cel din urmă loc, ca atunci, cînd va veni cel ce te-a chemat, el să-ți zică: Prietene, mută-te mai sus. Atunci vei avea cîntea în fața tuturor celor care vor ședea împreună cu tine.

11. Căci, oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înalța.

12. Zis-a și celui ce-l chemase: Cînd faci prînz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogăți, ca nu cumva să te cheme și ei, la rîndul lor, pe tine, și să-ți fie ca răsplată.

13. Ci, cînd faci un ospăț, cheamă pe săraci, pe neputincioși, pe schiopi, 14. Și fericit vei fi că nu pot să-ți răsplătească. Căci ți se va răsplăti la învierea dreptilor.

15. Și auzînd acestea, unul dintre cei ce ședeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va mîncea pîine în împărăția lui Dumnezeu!

16. Iar El i-a zis: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți;

17. Și a trimis la ceasul cincii pe sluga sa ca să spună celor chemați: Veniți, că iată toate sint gata.

18. Și au început toți, cite unul, să-și ceară iertare. Cel dintii i-a zis: Țarină am cumpărat și am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă.

19. Și altul a zis: Cîinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă.

20. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni.

Cap. 13. — (6) Is. 5, 2. Ier. 8, 13. Mat. 21, 19. Marc. 11, 13-14. (7) Mat. 21, 19. (13) Marc. 16, 18. (14) Ies. 20, 9. Deut. 5, 13. Mat. 12, 10. Marc. 3, 2. Luc. 6, 7; 14, 3. Ioan 5, 10. (15) Luc. 14, 5. (18) Mat. 13, 31. Marc. 4, 30. (19) Mat. 13, 32. Marc. 4, 31. (20-22) Mat. 9, 35; 13, 33-35. Marc. 6, 6. (24) Sir. 4, 24. Mat.

7, 13-14. Ioan 7, 34; 8, 21; 13, 33. Fapt. 14, 22. (25) Is. 55, 6. Mat. 7, 23; 25, 10-12. Luc. 6, 46. (27) Ps. 5, 4-6; 6, 9. Mat. 7, 23; 25, 41. Luc. 13, 25. 1 Cor. 8, 3. 2 Tim. 2, 19. (28) Mat. 8, 11-12; 13, 42; 24, 51. (29) Fac. 28, 14. Is. 2, 3; 49, 6; 60, 3. Mal. 1, 11. Mat. 8, 11.

(8-10) Pild. 25, 6-7. (11) Iov 22, 29. Ps. 17, 29. Pild. 29, 23. Mat. 23, 12. Luc. 18, 14. Iac. 4, 6. 1 Petr. 5, 5. Filip. 2, 3. (12) Pild. 3, 27-28. Tob. 4, 7. (13) Neem. 8, 10. Iov 31, 17. Ps. 40, 1. Pild. 3, 9. Tob. 4, 16. Sir. 14, 13. (14) Pild. 19, 17. Mat. 6, 4. (15) Apoc. 19, 7, 9. (16-17) Pild. 9, 1-5. Is. 25, 6. Mat. 22, 2-3. Apoc. 19, 7-9. (19) Ps. 143, 14.

21. Și întorcându-se, sluga a spus stăpînului său acestea. Atunci, mîniindu-se, stăpînul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci, și pe neputincioși, și pe orbi, și pe șchiopi adu-i aici.

22. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc.

23. Și a zis stăpînul către slugă: Ieși la drumuri și la garduri și silește să intre, ca să mi se umple casa.

24. Căci zic vouă: Nici unul din bărbatii aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea.

25. Și mergeau cu El mulțimi multe; și, întorcându-se, a zis către ele:

26. Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său și pe mama și pe femeie și pe copil și pe frați și pe surori, chiar și viața sa însăși, nu poate să fie ucenicul Meu.

27. Și cel ce nu-și poartă crucea sa și nu vine după Mine nu poate să fie ucenicul Meu.

28. Că cine dintre voi vînd să zidească un turn nu stă mai întîi și-și face socoteala cheltuielii, cu ce să-l isprăvească?

29. Ca nu cumva, punîndu-i temelie și neputînd să-l termine, toți cei care vor vedea să înceapă a-l lua în ris,

30. Zicînd: Acest om a început să zidească, dar n-a putut isprăvi.

31. Sau care rege, plecînd să se bată în război cu alt rege, nu va sta întîi să se sfătuiască, dacă va putea să întîmpine cu zece mii pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii?

32. Iar de nu, încă fiind el departe, îi trimite solie și se roagă de pace.

33. Așadar oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu.

34. Bună este sarea, dar dacă și sarea se va strica, cu ce va fi dreasă?

35. Nici în pămînt, nici în gunoi, nu este de folos, ci o aruncă afară. Cine are urechi de auzit să audă.

CAP. 15

Pilda despre oaia cea pierdută, despre drahma cea pierdută și despre fiul risipitor.

1. Și se apropiau de El toți vameșii și păcătoșii, ca să-L asculte.

2. Și fariseii și cărturarii cîrteau, zicînd: Acesta primește la Sine pe păcătoși și mîncă cu ei.

3. Și a zis către ei pilda aceasta, spunînd:

4. Care om dintre voi, avînd o sută de oi și pierzînd din ele una, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustie și se duce după cea pierdută, pînă ce o găsește?

5. Și găsiînd-o, o pune pe umerii săi, bucurîndu-se;

6. Și sosînd acasă, cheamă prietenii și vecinii, zicîndu-le: Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută.

7. Zic vouă: Că tot așa va fi bucurie în cer pentru un păcătos care se pocăiește, decît pentru nouăzeci și nouă de drepți, care n-au nevoie de pocăință.

8. Sau care femeie, avînd zece drahme, dacă pierde o drahmă, nu aprinde lumina și nu mătură casa și nu caută cu grijă pînă ce o găsește?

9. Și găsiînd-o, cheamă prietenii și vecinele sale, spunîndu-le: Bucurați-vă cu mine, căci am găsit drahma pe care o pierdusem.

10. Zic vouă, așa se face bucurie ingerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește.

11. Și a zis: Un om avea doi fii.

12. Și a zis cel mai tînăr dintre ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Și el le-a împărțit averea.

13. Și nu după multe zile, adunînd toate, fiul cel mai tînăr s-a dus într-o țară depărtată și acolo și-a risipit averea, trăind în desfrînări.

14. Și după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început să ducă lipsă.

15. Și ducîndu-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelei țări, și acesta l-a trimis la țarinile sale să păzească porcii.

16. Și dorea să-și sature pîntecele din roșcovele pe care le mîncău porcii, însă nimeni nu-i dădea.

17. Dar, venindu-și în sine, a zis: Cîți argați ai tatălui meu sînt îndestulați de pîine, iar eu pier aici de foame!

Cap. 15. - Luc. 5, 29. (2) Mat. 11, 19. Fapt. 11, 3. Gal. 2, 12. (4) Iez. 34, 12, 16. Mat. 18, 12. (5) Mat. 18, 13. (6) 1 Petr. 2, 10, 25. (7) 2 Paral. 36, 23. Luc. 5, 31-32. (13) Pild. 29, 3. (14) Pild. 5, 11.

18. Sculîndu-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune: Tată, am greșit la cer și înaintea ta;

19. Nu mai sînt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi.

20. Și, sculîndu-se, a venit la tatăl său. Și încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său și i s-a făcut milă și, alergînd, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat.

21. Și i-a zis fiul: Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sînt vrednic să mă numesc fiul tău.

22. Și a zis tatăl către slugile sale: Aduceți degrabă haica cea mai bună și-l îmbrăcați și dați inel în mîna lui și încălțămînte în picioarele lui;

23. Și aduceți vișelul cel îngrășat și-l junghiați și, mîncînd, să ne veselim.

24. Căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat. Și au început să se veselească.

25. Iar fiul cel mare era la țarină. Și cînd a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cîntece și jocuri.

26. Și, chemînd la sine pe una dintre slugi, a întrebat ce înseamnă acestea.

27. Iar ea i-a spus: Fratele tău a venit, și tatăl tău a junghiat vișelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos.

28. Și el s-a miniat și nu voia să intre: dar tatăl lui, ieșînd, îl ruga.

29. Însă el, răspunzînd, a zis tatălui său: Iată de atîția ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. Dar cînd a venit acest fiul al tău, care ți-a mîncat averea cu desfrînate, ai junghiat pentru el vișelul cel îngrășat.

31. Tatăl însă i-a zis: Fiule, tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sînt.

32. Trebuia însă să ne veselim și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.

CAP. 16

Parabola despre iconomul necredincios. Parabola despre bogatul nemilostiv și despre săracul Lazăr.

1. Și zicea și către ucenicii Săi: Era un om bogat care avea un iconom

și acesta a fost pîrît lui că-i risipește averiile.

2. Și chemîndu-l, i-a zis: Ce este aceasta ce aud despre tine? Dă-mi socoteala iconomului tău, căci nu mai poți să fi iconom.

3. Iar iconomul a zis în sine: Ce voi face că stăpînul meu ia iconomatul de la mine? Să sap, nu pot; să cerșesc, mi-e rușine.

4. Știu ce voi face, ca să mă primească în casele lor, cînd voi fi scos din iconomat.

5. Și chemînd la sine, unul cite unul, pe datornicii stăpînului său, a zis celui dintîi: Cit ești dator stăpînului meu?

6. Iar el a zis: O sută de măsuri de untdelemn. Iconomul i-a zis: Ia-ți zăpislul și, șezînd, scrie degrabă cincizeci.

7. După aceea a zis altuia: Dar tu, cit ești dator? El i-a spus: O sută de măsuri de grîu. Zis-a iconomul: Ia-ți zăpislul și scrie optzeci.

8. Și a lăudat stăpînul pe iconomul cel nedrept, căci a lucrat înțelepțește. Căci fiii veacului acestuia sînt mai iscusii în neamul lor decît fiii luminii.

9. Și Eu vă zic vouă: Faceți-vă prieteni din mamona al nedreptății, ca atunci, cînd veți săraci, să vă primească aceia în corturile cele veșnice.

10. Cel ce este credincios în foarte puțin și în mult e credincios; și cel ce e nedrept în foarte puțin și în mult este nedrept.

11. Deci dacă n-ați fost credincioși în mamona cel nedrept, cine vă va încredința bunul cel adevărat?

12. Și dacă în ceea ce este străin nu ați fost credincioși, cine vă va da ceea ce este al vostru?

13. Nici o slugă nu poate să slujească la doi stăpîni. Fiindcă sau pe unul va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona.

14. Toate acestea le auzeau și fariseii, care erau iubitori de argint și-L luau în bătaie de joc.

15. Și El le-a zis: Voi sinteți cei ce vă faceți pe voi drepți înaintea

(18) Os. 14, 3. Am. 4, 12. (20) Is. 49, 15. Iez. 16, 6, 10. (24) Luc. 15, 32. Ee. 2, 1; 5, 14. Col. 2, 13. Apoc. 3, 1. (32) Luc. 15, 24. Cap. 16. (4) Ier. 4, 22. (6) Iez. 45, 10-11, 14. (8) Ioan 12, 36. Ee. 5, 8-9. 1 Tes. 5, 5. (9) Eccl. 11, 2.

Sir. 40, 26. Mat. 6, 19; 20, 20-21. Luc. 11, 41. 1 Tim. 6, 17, 19. (10) Mat. 25, 21. Luc. 19, 17. (13) Mat. 6, 24. (14) 1 Tim. 6, 10. (15) 1 Reg. 16, 7. Ps. 7, 10. Pild. 17, 3. Ier. 11, 20; 17, 10; 20, 12. Luc. 18, 9.

(21) Mat. 22, 7. 1 Cor. 1, 27-28. (24) Mat. 21, 43; 22, 8-9, 14. (26) Deut. 33, 9. Mat. 10, 37. Rom. 9, 13. Apoc. 12, 11. (27) Mat. 10, 38; 16, 24. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23. 2 Tim. 3, 12. (34) Mat. 5, 13. Marc. 9, 50.

oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre; căci ceea ce la oameni este înalt, pentru cine este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și proorocii au fost pînă la Ioan; de atunci împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare se silește spre ea.

17. Dar mai lesne e să treacă cerul și pămîntul, decît să cadă din Lege un corn de literă.

18. Oricine-și lasă femeia sa și ia pe alta săvîrșește adulter; și cel ce ia pe cea lăsată de bărbat săvîrșește adulter.

19. Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit.

20. Iar un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porții Lui, plin de bube.

21. Poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului; dar și ciinii, venind, lingeau bucele lui.

22. Și a murit săracul și a fost dus de către îngeri în sinul lui Avraam. A murit și bogatul și a fost înmormîntat.

23. Și în iad, ridicindu-și ochii, fiind în chinuri, el a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sinul lui.

24. Și el, strigînd, a zis: Părinte Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și ude virful degetului în apă și să-mi răcorească limba, căci mă chinuiesc în această văpaie.

25. Dar Avraam a zis: Fiule, adu-ți aminte că ai primit cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr, asemenea, pe cele rele; iar acum aici el se mîngîie, iar tu te chinuiești.

26. Și peste toate acestea, între noi și voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici de acolo să treacă la noi.

27. Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiți în casa tatălui meu.

28. Căci am cinci frați, să le spună lor acestea, ca să nu vină și ei în acest loc de chin.

29. Și i-a zis Avraam: Au pe Moise și pe prooroci; să asculte de ei.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraam, ci, dacă cineva poartă morți se va duce la ei, se vor pocăi.

21. Și i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise și de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morți.

CAP. 17

Despre sminteli, iertare și credință. Vindecarea celor zece leproși. Cînd va veni împărăția lui Dumnezeu.

1. Și a zis către ucenicii Săi: Cu neputință este să nu vină smintelile, dar vai aceluia prin care ele vin!

2. Mai de folos i-ar fi dacă i s-ar lega de git o piatră de moară și ar fi aruncat în mare, decît să smintescă pe unul din aceștia mici.

3. Luați aminte la voi înșivă. De-ți va greși fratele tău, dojenește-l și dacă se va pocăi, iartă-l.

4. Și chiar dacă îți va greși de șapte ori într-o zi și de șapte ori se va întoarce către tine, zicînd: Mă căiesc, — iartă-l.

5. Și au zis apostolii către Domnul: sporește-ne credința.

6. Iar Domnul a zis: De ați avea credință cît un grăunte de muștar, ați zice acestui dud: Dezrădăcinează-te și te sădește în mare, și v-ar asculta.

7. Cine dintre voi, avînd o slugă la arat sau la păscut turme, îi va zice cînd se întoarce din țarină: Vino îndată și șezi la masă?

8. Oare, nu-i va zice: Pregătește-mi ca să cînez și, incingîndu-te, slujește-mi pînă ce voi mîncă și voi bea, și după aceea vei mîncă și vei bea și tu.

9. Va mulțumi, oare, slugii că a făcut cele poruncite? Cred că nu.

10. Așa și voi, cînd veți face toate cele poruncite vouă, să ziceți: Sintem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem.

11. Iar pe cînd Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și al Galileii,

12. Intrînd într-un sat, L-au intiminat zece leproși care stăteau departe,

13. Și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, Învățătorule, fie-Ți milă de noi!

6-7. Marc. 9, 42. 1 Cor. 11, 19. (2) Mat. 18, 6. Marc. 9, 42. (3) Lev. 19, 17. Sir. 19, 14. Mat. 18, 15, 21. Iac. 5, 19-20. (4-5) Mat. 18, 22. (6) Mat. 17, 20; 21, 21. Marc. 9, 23; 11, 21. (8) Luc. 12, 37. Ioan 13, 4. (10) Iov 22, 3. 35, 7. 1 Cor. 9, 16-17. (11) Ioan 4, 4. (12) Lev. 13, 46.

14. Și văzîndu-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe cînd ei se duceau, s-au curățit de lepră.

15. Iar unul dintre ei, văzînd că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.

16. Și a căzut cu fața la pămînt la picioarele lui Iisus, mulțumindu-I. Și acela era samarinean.

17. Și răspunzînd, Iisus a zis: Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sint?

18. Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decît numai acesta, care este de alt neam?

19. Și i-a zis: Scoală-te și du-te; credința ta te-a mîntuit.

20. Și fiind întrebat de farisei, cînd va veni împărăția lui Dumnezeu, le-a răspuns și a zis: Împărăția lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut.

21. Și nici nu vor zice: Iat-o aici sau acolo. Căci, iată, împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru:

22. Zis-a către ucenici: Veni-vor zile cînd veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului, și nu veți vedea.

23. Și vor zice vouă: Iată este acolo; iată, aici; nu vă duceți și nu vă luați după ei.

24. Căci după cum fulgerul, fulgerînd dintr-o parte de sub cer, luminează pînă la cealaltă parte de sub cer, așa va fi și Fiul Omului în ziua sa.

25. Dar mai întîi El trebuie să sufere multe și să fie lepădat de neamul acesta.

26. Și precum a fost în zilele lui Noe, tot așa va fi și în zilele Fiului Omului:

27. Mîncau, beau, se însurau, se măritau pînă în ziua cînd a intrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a nimicit pe toți.

28. Tot așa precum a fost în zilele lui Lot: Mîncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau și zideau.

29. Iar în ziua în care a ieșit Lot din Sodoma a plouat din cer foc și i-a nimicit pe toți.

(14) Lev. 13, 2; 14, 2-5, 10. 4 Reg. 5, 10. Mat. 8, 4. Marc. 1, 43-44. Luc. 5, 14. (18) Iosua 7, 19. 2 Paral. 30, 8; 32, 25. (19) Mat. 9, 22. Marc. 5, 30, 34; 10, 52. Luc. 7, 50; 8, 48; 18, 42. (21) Mat. 24, 23. Marc. 13, 21. Luc. 17, 23. (22) Mat. 9, 15. (23) Mat. 24, 23. Marc. 13, 21. Luc. 17, 21. (24) Mat. 24, 27. (25) Mat. 16, 21; 17, 22; 20, 18. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22. (26) Fac. 7, 7. Mat. 24, 37. 1 Petr. 3, 20. (27) Fac. 7, 7. Mat. 24, 38. (28)

30. La fel va fi în ziua în care se va arăta Fiul Omului.

31. În ziua aceea, cel care va fi pe acoperișul casei, și lucrurile lui în casă, să nu se coboare ca să le ia; de asemenea, cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot.

33. Cine va căuta să scape viața sa o va pierde; iar cine o va pierde o va dobîndi.

34. Zic vouă: În noaptea aceea vor fi doi într-un pat; unul va fi luat, iar celălalt va fi lăsat.

35. Două vor mîcina împreună; una va fi luată și alta va fi lăsată.

36. Doi vor fi în ogar: unul se va lua și altul se va lăsa.

37. Și răspunzînd, ucenicii I-au zis: Unde, Doamne? Iar El le-a zis: Unde va fi stirzul, acolo se vor aduna și vulturii.

CAP. 18

Pildele: văduva stăruitoare, vameșul și fariseul. Iisus cheamă pe copii la Sine. Primejdii bogăției. A treia vestire a Patimilor. Vindecarea orbului din Ierihon.

1. Și le spunea o pildă cum trebuie să se roage totdeauna și să nu se lenevească.

2. Zicînd: Într-o cetate era un judecător care de Dumnezeu nu se temea și de om nu se rușina.

3. Și era, în cetatea aceea, o văduvă care venea la el, zicînd: Fă-mi dreptate față de potrivnicul meu.

4. Și un timp n-a voit; dar după acestea a zis întru sine: Deși de Dumnezeu nu mă tem și de om nu mă rușinez,

5. Totuși, fiindcă văduva aceasta îmi face supărare, îi voi face dreptate, ca să nu vină mereu să mă supere.

6. Și a zis Domnul: Auziți ce spune judecătorul cel nedrept?

7. Dar Dumnezeu, oare, nu va face dreptate aleșilor Săi care strigă către

(16) Mat. 4, 17; 11, 12-13. (17) Ps. 101, 26-28. Is. 40, 8; 51, 6. Mat. 5, 18. Luc. 21, 33. 1 Petr. 1, 24-25. (18) Deut. 24, 1. Mat. 5, 32; 19, 9. Marc. 10, 11. 1 Cor. 7, 10. (19) Sir. 11, 4; 14, 14; 18, 32. (24) Zah. 14, 12. (25) Iov 21, 7, 13. Ps. 36, 37; 125, 6. Luc. 6, 24. (29) Ioan 5, 39, 45. Fapt. 15, 21; 17, 11. Cap. 17. — (1) Mat. 18,

Fac. 19, 14, 24. Iez. 16, 49. Mat. 24, 38. (29) Fac. 19, 16-24. (30) Mat. 24, 39. (31) Mat. 24, 17. Marc. 13, 15. (32) Fac. 19, 26. Intel. 10, 7. (33) Mat. 10, 39; 16, 25. Marc. 8, 35. Luc. 9, 24. Ioan 12, 25. (34-36) Mat. 24, 40-41. (37) Iov 39, 30. Avac. 1, 8. Mat. 24, 28. Cap. 18. — (1) Sir. 18, 22. Luc. 21, 36. Rom. 12, 12. Ef. 6, 18. Col. 4, 2. 1 Tes. 5, 17. 1 Tim. 2, 1. (5) Luc. 11, 8. (7) Ps. 9, 18. Luc. 11, 9. Apoc. 6, 10.

El ziua și noaptea și pentru care El rabdă îndelung?

8. Zic vouă că le va face dreptate în curînd. Dar, Fiul Omului, cînd va veni, va găsi, oare, credință pe pămînt?

9. Către unii care se credeau că sînt drepti și priveau cu dispreț pe ceilalți, a zis pilda aceasta:

10. Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș.

11. Fariseul, stînd, așa se ruga în sine: Dumnezeu, Îți mulțumesc că nu sînt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, adulteri, sau ca și acest vameș,

12. Postesc de două ori pe săptămînă, dau zeciuială din toate cîte cîștig.

13. Iar vameșul, departe stînd, nu voia nici ochii să-și ridice către cer, ci-și bătea pieptul, zicînd: Dumnezeu, fii milostiv mie, păcătosului.

14. Zic vouă că acesta s-a coborît mai îndreptat la casa sa, decît acela. Fiindcă oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înalța.

15. Și aduceau la El și pruncii, ca să se atingă de ei. Iar ucenicii, văzînd, îi certau.

16. Iar Iisus i-a chemat la Sine, zicînd: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci împărăția lui Dumnezeu este a unor ca aceștia.

17. Adevărat grăiesc vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un prunc nu va intra în ea.

18. Și L-a întrebat un fruntaș, zicînd: Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața cea de veci?

19. Iar Iisus i-a zis: Pentru ce Mă numești bun? Nimeni nu este bun, decît unul Dumnezeu.

20. Știi poruncile: Să nu săvîrșești adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strîmb, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.

21. Iar el a zis: Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele.

22. Auzind, Iisus i-a zis: Încă una îți lipsește: Vinde toate cîte ai și le împarte săracilor, și vei avea comoară în ceruri; și vino și urmează Mie.

23. Iar el, auzind acestea, s-a întristat, căci era foarte bogat.

24. Și văzîndu-l întristat, Iisus a zis: Cît de greu vor intra cei ce au averi în împărăția lui Dumnezeu!

25. Că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului decît să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu.

26. Zis-au cei ce ascultau: Și cine poate să se mintuiască?

27. Iar El a zis: Cele ce sînt cu neputință la oameni sînt cu putință la Dumnezeu.

28. Iar Petru a zis: Iată, noi, lăsînd toate ale noastre, am urmat Ție.

29. Și El le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nici unul care a lăsat casă, sau femeie, sau frați, sau părinți, sau copii, pentru împărăția lui Dumnezeu,

30. Și să nu ia cu mult mai mult în vremea aceasta, iar în veacul ce va să vină, viață veșnică.

31. Și luînd la Sine pe cei doisprezece, a zis către ei: Iată ne suim la Ierusalim și se vor împlini toate cele scrise prin prorocii despre Fiul Omului.

32. Căci va fi dat păgînilor și va fi batjocorit și va fi ocărit și scuipat.

33. Și, după ce îl vor biciui, îl vor ucide; dar a treia zi va învia.

34. Și ei n-au înțeles nimic din acestea, căci cuvîntul acesta era ascuns pentru ei și nu înțelegeau cele spuse.

35. Și cînd s-a apropiat Iisus de Ierihon, un orb ședea lingă drum, cerșind.

36. Și, auzind el mulțimea care trecea, întreba ce e aceasta.

37. Și i-au spus că trece Iisus Nazarineanul.

38. Și el a strigat, zicînd: Iisus, Fiul lui David, fie-Ți milă de mine.

39. Și cei care mergeau înainte îl certau ca să tacă, iar el cu mult mai mult striga: Fiule al lui David, fie-Ți milă de mine!

40. Și oprindu-se, Iisus a poruncit să-l aducă la El; și apropiindu-se el, l-a întrebat:

41. Ce voești să-ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văd iarăși!

42. Și Iisus i-a zis: Vezi! Credința ta te-a mintuit.

43. Și îndată a văzut și mergea după El, slăvind pe Dumnezeu. Și tot poporul, care văzuse, a dat laudă lui Dumnezeu.

CAP. 19

Zaheu. Pilda minelor. Intrarea în Ierusalim. Iisus deplinge Ierusalimul și alungă pe vinzătorii de la templu.

1. Și intrînd, trecea prin Ierihon,

2. Și iată un bărbat, cu numele Zaheu, și acesta era mai-marcel vameșilor și era bogat.

3. Și căuta să vadă cine este Iisus, dar nu putea de mulțime, pentru că era mic de statură.

4. Și alergînd el înainte, s-a suit într-un sicomor, ca să-l vadă, căci pe acolo avea să treacă.

5. Și cînd a sosit la locul acela, Iisus, privind în sus, a zis către el: Zahee, coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămîn.

6. Și a coborît degrabă și L-a primit, bucurîndu-se.

7. Și văzînd, toți murmurau, zicînd că a intrat să găzduiască la un om păcătos.

8. Iar Zaheu, stînd, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Și a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mintuire casei acesteia, căci și acesta este fiu al lui Avraam.

10. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mintuiască pe cel pierdut.

11. Și ascultînd ei acestea, Iisus a adăugat să le spună o pildă, fiindcă El

era aproape de Ierusalim, iar ei credeau că împărăția lui Dumnezeu se va arăta îndată.

12. Deci a zis: Un om de neam mare s-a dus într-o țară îndepărtată, ca să-și ia domnie și să se întoarcă.

13. Și chemînd zece slugi ale sale, le-a dat zece mîne și a zis către ele: Neguțatoriți cu ele pînă ce voi veni!

14. Dar cetățenii lui îl urau și au trimis solie în urma lui, zicînd: Nu voim ca acesta să domnească peste noi.

15. Și cînd s-a întors el, după ce luase domnia, a zis să fie chemate slugile acelea, cărora le dăduse banii, ca să știe cine ce a neguțătorit.

16. Și a venit cea dintîi, zicînd: Doamne, mina ta a adus cîștig zece mîne.

17. Și i-a zis stăpînul: Bine slugă bună, fiindcă întru puțin ai fost credincioasă, să ai stăpînire peste zece cetăți.

18. Și a venit a doua, zicînd: Mina ta, stăpîne, a făcut cinci mîne.

19. Iar El a zis și acesteia: Să ai și tu stăpînire peste cinci cetăți.

20. A venit și cealaltă zicînd: Doamne, iată mina ta, pe care am păstrat-o într-un ștergar.

21. Că mă temeai de tine, pentru că ești om aspru: ici ce nu ai pus și seceri ce n-ai semănat.

22. Zis-a lui stăpînul: Din cuvintele tale te voi judeca, slugă vicleană. Ai știut că eu sînt om aspru: iau ce nu am pus și secer ce nu am semănat:

23. Și de ce n-ai dat banii mei schimbătorilor de bani? Și eu, la venirea mea, i-aș fi cerut cu dobîndă.

24. Și a zis celor ce stăteau de față: Luați de la el mina și dați-o celui ce are zece mîne.

25. Și ei au zis Lui: Doamne, acela are zece mîne.

26. Zic vouă: Că oricui are i se va da, iar de la cel ce nu are și ceea ce are i se va lua.

27. Iar pe acei vrăjmași ai mei, care n-au voit să domnesc peste ei, aduceți-i aici și tăiați-i în fața mea,

(8) Pild. 20, 6. 2 Petr. 3, 8-9. Evr. 10, 37. (9) Luc. 16, 15. (11) Deut. 26, 13. Is. 1, 15; 58, 3. Luc. 11, 39. Apoc. 3, 17. (12) Mat. 23, 23. (13) Lev. 13, 13-14. 2 Paral. 36, 23. Ps. 50, 2, 18. (14) Iov 22, 29. Pild. 29, 23. Is. 40, 4; 57, 15. Sir. 1, 30. Mat. 23, 12. Luc. 14, 11. Iac. 4, 6. 1 Petr. 5, 5. (15) Is. 49, 22. Mat. 19, 13. Marc. 10, 13. (16) Mat. 18, 3; 19, 14. Marc. 10, 14. 1 Petr. 2, 2. (17-19) Is. 49, 22. Mat. 11, 25; 18, 3; 19, 16-17. Marc. 10, 15-18. (20) Ies. 20, 12-17. Deut. 5, 17. Mat. 5, 21; 27; 19, 18-19. Marc. 10, 19. Rom. 13, 9. (21-22) Mat. 19, 20-21. Marc. 10, 20-21.

Luc. 12, 33. Fapt. 2, 45. 1 Tim. 6, 18-19. (23) Mat. 19, 22. Marc. 10, 22. Luc. 8, 14. (24) Pild. 11, 28. Mat. 13, 22; 19, 23. Marc. 4, 19; 10, 23. 1 Tim. 6, 9-10. (25-26) Mat. 19, 24-25. Marc. 10, 25-26. Luc. 6, 24. (27) Fac. 18, 14. Iov 42, 2. Ier. 32, 27. Mat. 19, 26. Marc. 10, 27. Luc. 1, 37. (28) Deut. 33, 9. Mat. 4, 20; 19, 27. Marc. 10, 28. Luc. 5, 11. (29) Deut. 33, 9. Mat. 19, 29. Marc. 10, 29. (30) Iov 42, 10. Mat. 19, 29. (31) Mat. 16, 21; 20, 18. Marc. 10, 32-33. Luc. 9, 22, 44. (32) Ps. 21, 7. Is. 53, 7. Inel. 2, 19. Mat. 20, 18. (34) Marc. 9, 32. Luc. 2, 50; 9, 45. Ioan 10, 6; 12, 16; 18, 32.

(35-39) Ps. 145, 8. Mat. 9, 27; 20, 29, 31. Marc. 10, 46-40. (40) Mat. 9, 28; 20, 32. Marc. 10, 49. (41) Mat. 9, 31; 20, 33. Marc. 10, 52. (42) Luc. 16, 19. (43) Mat. 20, 34. Cap. 19. — (5) Cînt. 4, 16. (6) Ps. 118, 32. (8) Ies. 22, 1. Lev. 6, 5. Num. 5, 7. 1 Reg. 12, 3. (10) Mat. 9, 12; 10, 6; 15, 24; 18, 11. Marc. 2, 17. 1 Tim. 1, 15. (11) Fapt. 1, 6.

(12) Mat. 25, 14. Marc. 13, 34. (14) Ioan 1, 11. (15) Mat. 25, 19. (16) Mat. 25, 20. (17) Dan. 12, 13. Mat. 25, 21. Luc. 16, 10. (18) Mat. 25, 22. (19) Mat. 25, 23. (20) Mat. 25, 24. (21) Pild. 26, 16. Mat. 25, 25. (22) Iov 15, 6. Mat. 12, 37; 25, 26. (23-26) Mat. 12, 12; 25, 27-30. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18. (27) Mat. 22, 7, 13.

28. Și zicind acestea, mergea înainte, suindu-se la Ierusalim.

29. Iar cînd s-a apropiat de Betfaghe și de Betania, către muntele care se zice Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenici,

30. Zicînd: Mergeți în satul dinaintea voastră și, intrînd în el, veți găsi un mînz legat pe care nimeni dintre oameni n-a șezut vreodată. Și, dezlegîndu-l, aduceți-l.

31. Și dacă vă va întreba cineva: Pentru ce-l dezlegați?, veți zice așa: Pentru că Domnul are trebuință de el.

32. Și, plecînd, cei trimiși au găsit precum le-a spus.

33. Pe cînd aceștia dezlegau mînzul, au zis stăpînii lui către ei: De ce dezlegați mînzul?

34. Iar ei au răspuns: Pentru că are trebuință de el Domnul.

35. Și l-au adus la Iisus și, aruncîndu-și hainele lor pe mînz, au pus pe Iisus deasupra.

36. Iar, pe cînd mergea El, așternu hainele lor pe cale.

37. Și apropiindu-se de coborișul Muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenicilor, bucurîndu-se, a început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuseră,

38. Zicînd: Binecuvîntat este Împăratul care vine întru numele Domnului: Pace în cer și slavă întru cei de sus.

39. Dar unii farisei din mulțime au zis către El: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii.

40. Și El, răspunzînd, a zis: Zic vouă: Dacă vor tăcea aceștia, pietrele vor striga.

41. Și cînd s-a apropiat, văzînd cetatea, a plîns pentru ea, zicînd:

42. Dacă ai fi cunoscut și tu, în ziua aceasta, cele ce sînt spre pacea ta! Dar acum ascunse sînt de ochii tăi.

43. Căci vor veni zile peste tine, cînd dușmanii tăi vor săpa șanț în jurul tău și te vor impresura și te vor strîmtoarea din toate părțile,

44. Și te vor face una cu pămîntul, și pe fiii tăi care sînt în tine, și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră, pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale.

45. Și intrînd în templu, a început să scoată pe cei ce vindeau și cumpărau în el,

46. Zicîndu-le: Scris este: Și va fi casa Mea casă de rugăciune; dar voi ați făcut din ea peșteră de tilhari.

47. Și era în fiecare zi în templu și învăța. Dar arhieriei și cărturarii și fruntașii poporului căutau să-L piardă.

48. Și nu găseau ce să-i facă, căci tot poporul se ținea după El, ascultîndu-L.

CAP. 20

De unde a fost botezul lui Ioan? Pilda viei celei date lucrătorilor răi. Dinarul Cezarului. Învierea morților. Al cui fiu este Hristos?

1. Și într-una din zile, pe cînd Iisus învăța poporul în templu și binevestea, au venit arhieriei și cărturarii, împreună cu bătrînii.

2. Și, vorbind, au zis către El: Spune nouă cu ce putere faci acestea, sau cine este Cel ce Ți-a dat această putere?

3. Iar El, răspunzînd, a zis către ei: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvînt, și spuneți-Mi:

4. Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni?

5. Și ei cugetau în sinea lor, zicînd: Dacă vom spune: Din cer, va zice: Pentru ce n-ați crezut în el?

6. Iar dacă vom zice: De la oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci este încredințat că Ioan a fost proroc.

7. Și au răspuns că nu știu de unde.

8. Și Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

9. Și a început să spună către popor, pilda aceasta: Un om a sădit vie și a dat-o lucrătorilor și a plecat departe pentru multă vreme.

10. Și la timpul convenit, a trimis la lucrători o slugă ca să-i dea din rodul viei. Lucrătorii însă, bătînd-o, au trimis-o fără nimic.

11. Și a trimis apoi o altă slugă, dar ei, bătînd-o și pe aceea și batjocorînd-o, au trimis-o fără nimic.

12. Și a trimis apoi pe a treia; iar ei, rînind-o și pe aceea, au alungat-o.

13. Și stăpînul viei a zis: Ce voi face? Voi trimite pe fiul meu cel iubit; poate se vor rușina de el.

14. Iar lucrătorii, văzîndu-l, s-au vorbit între ei, zicînd: Acesta este moștenitorul; să-l omorîm ca moștenirea să fie a noastră.

15. Și, scoțîndu-l afară din vie, l-au ucis. Ce va face, deci, acestora, stăpînul viei?

16. Va veni și va pierde pe lucrătorii aceia, iar via o va da altora. Iar ei, auzînd, au zis: Să nu fie!

17. El însă, privînd la ei, a zis: Ce înseamnă, deci, scriptura aceasta: Piatra pe care n-au luat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului?

18. Oricine va cădea pe această piatră va fi sfărîmat, iar pe cine va cădea ca îl va zdrobi.

19. Iar cărturarii și arhieriei căutau să pună mina pe El, în ceasul acela, dar s-au temut de popor. Căci ei au înțeles că Iisus spusese pilda aceasta pentru ei.

20. Și pîndîndu-L, l-au trimis iscoade, care se prefăceau că sînt drepți, ca să-L prindă în cuvînt și să-L dea stăpînirii și puterii dregătorului.

21. Și L-au întrebat, zicînd: Învățătorule, știm că vorbești și înveți drept și nu cauți la fața omului, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu:

22. Se cuvine ca noi să dăm dajdie Cezarului sau nu?

23. Dar Iisus, cunoscînd viclășugul lor, a zis către ei: De ce Mă ispitîți?

24. Arătați-Mi un dinar: Al cui chip și scriere are pe el? Iar ei au zis: Ale Cezarului.

25. Și El a zis către ei: Așadar, dați cele ce sînt ale Cezarului, Cezarului, și cele ce sînt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu L-au putut prinde în cuvînt înaintea poporului și, mirîndu-se de cuvîntul Lui, au tăcut.

27. Și apropiîndu-se unii dintre saducheii care zic că nu este înviere, L-au întrebat,

28. Zicînd: Învățătorule, Moise a scris pentru noi: Dacă moare fratele cuiva, avînd femeie, și el n-a avut copii, să ia fratele lui pe femeie și să ridice urmaș fratelui său.

29. Erau deci șapte frați. Și cel dintîi, luîndu-și femeie, a murit fără de copii.

30. Și a luat-o al doilea, și a murit și el fără copii.

31. A luat-o și al treilea; și tot așa toți șapte n-au lăsat copii și au murit.

32. La urmă a murit și femeia.

33. Deci femeia, la înviere, a căruia dintre ei va fi soție, căci toți șapte au avut-o de soție?

34. Și le-a zis lor Iisus: Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită;

35. Iar cei ce se vor învrednici să dobindească veacul acela și învierea cea din morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită.

36. Căci nici să moară nu mai pot, căci sînt la fel cu îngerii și sînt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii.

37. Iar că morții înviază a arătat chiar Moise la rug, cînd numește Domn pe Dumnezeu lui Avraam, și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov.

38. Dumnezeu deci nu este Dumnezeu al morților, ci al viilor, căci toți trăiesc în El.

39. Iar unii dintre cărturari, răspunzînd, au zis: Învățătorule, bînc ai zis.

40. Și nu mai cutezau să-L întrebe nimic,

41. Iar El a zis către ei: Cum zic că Hristos este Fiul lui David?

42. Căci însuși David spune în Cartea Psalmilor: Zis-a Domnul Domnului Meu: Șezi de-a dreapta Mea,

(29-32) Mat. 21, 1-6. Marc. 11, 1-4. (33-34) Marc. 11, 5-6. (35) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Marc. 11, 7. Ioan 12, 14. (36) Mat. 21, 8. Marc. 11, 8. (38) Ps. 117, 26. Mat. 21, 9. Marc. 11, 9-10. Luc. 2, 14; 13, 35. Ioan 12, 13. Ef. 2, 14. (40) Avac. 2, 11. (41) 4 Reg. 8, 11. Os. 11, 9. (42) Ier. 8, 7. Plîng. 1, 9. (43) Deut. 28, 52. Iov 36, 13. Is. 29, 3. Ier. 6, 12. Ez. 22, 3. Am. 3, 11. Mat. 22, 7. Luc. 21, 6, 20.

(44) 3 Reg. 9, 7. Mih. 3, 12. Mat. 24, 2. Marc. 13, 2. Luc. 21, 6. (45) Mat. 21, 12. Marc. 11, 15. Ioan 2, 14-15. (46) 3 Reg. 8, 29. Is. 56, 7. Ier. 7, 11. 1. Mac. 7, 37. Mat. 21, 13. Marc. 11, 17. (47) Mat. 21, 45. Marc. 11, 18. Ioan 7, 19. (48) Mat. 14, 5; 21, 46. Marc. 11, 18. Cap. 20. - (1-8) Mat. 14, 5; 21, 23-27. Marc. 11, 27-33. (9) Ps. 79, 8. Is. 5, 1-7. Ier. 2, 21. Mat. 21, 33. Marc. 12, 1.

(10-13) Os. 5, 4. Mat. 21, 34-37. Marc. 12, 2-6. (14) Ps. 2, 2, 8. Mat. 21, 38. Marc. 12, 7. Ioan 11, 53. Evr. 1, 2. (15-16) Mat. 21, 39-41. Marc. 12, 8-9. Evr. 13, 12. (17) Ps. 117, 22. Is. 28, 16. Mat. 21, 42. Marc. 12, 10. Fapt. 4, 11. 1. Petr. 2, 6. Rom. 9, 33. (18) Is. 8, 14. Dan. 2, 34-35. Zah. 12, 3. Mat. 21, 44. (19-21) Jud. 6, 2. Ier. 18, 21. Mat. 22, 15-16. Marc. 12, 12-14. (22-24) Mat. 22, 17-20. Marc. 12, 14-16. (25) Mat.

17, 27; 22, 21. Marc. 12, 17. Rom. 13, 7. (27) Mat. 22, 23. Marc. 12, 18. Fapt. 23, 8. (28) Fac. 38, 8. Deut. 25, 5. Mat. 22, 24. Marc. 12, 19. (29-35) Mat. 22, 25-30. Marc. 12, 20-25. (36) Mat. 22, 30. Marc. 12, 25. 1. Ioan 3, 2. Rom. 8, 23. (37) Ies. 3, 6, 16. Mat. 22, 31-32. Marc. 12, 26. (38) Mat. 22, 32. Marc. 12, 27. Rom. 6, 10. (39-41) Mat. 22, 42, 45-46. Marc. 12, 32-35. (42) Ps. 109, 1. Mat. 22, 44. Marc. 12, 36. Fapt. 2, 34.

43. Până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

44. Deci David Îl numește Domn; și cum este fiu al lui?

45. Și ascultînd tot poporul, a zis ucenicilor:

46. Păziți-vă de cărturari, cărora le place să se plimbe în haine lungi, care iubesc plecaciunile în picte și scaunele cele dintii în sinagogi și locurile cele dintii la ospete,

47. Mîncînd casele văduvelor și de ochii lumii rugîndu-se îndelung; aceștia vor lua mai mare osîndă.

CAP. 21

Banul văduvei. Cuvîntarea lui Iisus despre dărîmarea Ierusalimului și a doua Sa venire.

1. Și privind, a văzut pe cei bogați, aruncînd darurile lor în cutia darurilor (din templu).

2. Și a văzut și pe o văduvă săracă, aruncînd acolo doi bani.

3. Și a zis: Adevărat vă spun că această văduvă săracă a aruncat mai mult decît toți.

4. Căci toți aceștia din prisosul lor au aruncat la daruri, aceasta însă din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pentru viață.

5. Iar unii vorbind despre templu că este împodobit cu pietre frumoase și cu podoabe, El a zis:

6. Vor veni zile cînd, din cele ce vedeți, nu va rămîne piatră pe piatră care să nu se risipească.

7. Și ei l-au întrebat, zicînd: Învățătorule, cînd, oare, vor fi acestea? Și care este semnul cînd au să fie acestea?

8. Iar El a zis: Vedeți să nu fiți amăgiți; căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd: Eu sînt, și vremea s-a apropiat. Nu mergeți după ei.

9. Iar cînd veți auzi de războaie și de răzmerițe, să nu vă înspăimîntați; căci acestea trebuie să fie întii, dar sfîrșitul nu va fi curînd.

10. Atunci le-a zis: Se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție.

11. Și vor fi cutremure mari și, pe alocurea, foamete și ciumă și spaima și semne mari din cer vor fi.

12. Dar, mai înainte de toate acestea, își vor pune mîinile pe voi și vă vor prigoni, dîndu-vă în sinagogi și în temnițe, ducîndu-vă la împărați și la dregători, pentru numele Meu.

13. Și va fi vouă spre mărturie.

14. Puneți deci în inimile voastre să nu gîndiți de mai înainte ce veți răspunde;

15. Căci Eu vă voi da gură și înțelepciune, căreia nu-i vor putea sta împotrivă, nici să-i răspundă toți potrivnicii voștri.

16. Și veți fi dați și de părinți și de frați și de neamuri și de prieteni, și vor ucide dintre voi,

17. Și veți fi urîți de toți, pentru numele Meu.

18. Și pînă din capul vostru nu va pieri. Prin răbdarea voastră veți dobîndi sufletele voastre.

20. Iar cînd veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, atunci să știți că s-a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți și cei din mijlocul lui, să iasă din el și cei de prin țărini să nu intre în el.

22. Căci acestea sînt zilele răzbnării, ca să se îplinească toate cele scrise.

23. Dar vai celor care vor avea în pîntece și celor care vor alăpta în acele zile. Căci va fi în țară mare strîmtoare și minie împotriva acestui popor.

24. Și vor cădea de ascuțișul săbiei și vor fi duși robi la toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, pînă ce se vor împlini vremurile neamurilor.

25. Și vor fi semne în soare, în lună și în stele, iar pe pămînt spaimă și nedumerire din pricina vuietului mării și al valurilor.

Marc. 13, 11. Ioan 16, 13. Fapt. 5, 39; 6, 10. (16) Plîng. 1, 20. Mih. 7, 6. Mat. 10, 21; 24, 10. Marc. 13, 12. (17) Mat. 10, 22; 24, 9, 13. Marc. 13, 13. (18) 1 Reg. 14, 45; Mat. 10, 30. Luc. 12, 7. (19) 2 Paral. 15, 7. Mat. 10, 22. Ebr. 10, 36. (20) Dan. 9, 27. Mat. 24, 15. Marc. 13, 14. Luc. 19, 43. (21) Mat. 24, 16. Marc. 13, 14. (22) Zah. 14, 1. (23) Mat. 24, 19. Marc. 13, 17. Luc. 23, 29. (25) Is. 13, 10. Iez. 32, 7. Am. 5, 20; 8, 9. Ioil 2, 10; 3, 4; 15. Sof. 1, 15. Mat. 24, 29. Marc. 13, 24. 2 Petr. 3, 10.

26. Iar oamenii vor muri de frică și de așteptarea celor ce au să vină peste lume, căci puterile cerurilor se vor clătina.

27. Și atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere și cu slavă multă.

28. Iar cînd vor începe să fie acestea, prindeți curaj și ridicați capetele voastre, pentru că răscumpărarea voastră se apropie.

29. Și le-a spus o pildă: Vedeți smochinul și toți copacii:

30. Cînd s-au arătat fructele acestora, vîzîndu-le, de la voi înșivă știți că vara este aproape.

31. Așa și voi, cînd veți vedea făcîndu-se acestea, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta pînă ce nu vor fi toate acestea.

33. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

34. Luați seama la voi înșivă, să nu se îngreueze inimile voastre de mincare și de băutură peste măsură și de grijile vieții acesteia, și ziua aceea să vină peste voi fără de veste,

35. Ca o cursă; căci va veni peste toți cei ce locuiesc pe fața întregului pămînt.

36. Privegheați dar în toată vremea, rugîndu-vă, ca să vă întăriți să scăpați de toate acestea care au să vină și să stați înaintea Fiului Omului.

37. Și ziua era în templu și învăța, iar noaptea, ieșind, o petrecea pe muntele ce se cheamă al Măslinilor.

38. Și tot poporul venea dis-de-dimineață la El în templu, ca să-L asculte.

CAP. 22

Iisus vindut de Iuda. Cina cea de taină. Despre întietate: Suferințele din grădina Ghetșimani. Prinderea și aducerea la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

1. Și se apropia praznicul Azimelor, care se cheamă Paști.

(26) Iez. 38, 19. Mat. 24, 29. Marc. 13, 25. Luc. 12, 40. (27) Dan. 7, 10, 13. Mat. 16, 27. Marc. 13, 26. Fapt. 1, 11. Apoc. 1, 7; 14, 14. (28) Is. 11, 11-12. Rom. 8, 23. (29-32) Cint. 2, 13. Mat. 24, 32-34. Marc. 13, 28-30. (33) Ps. 101, 27; 118, 152. Is. 40, 8; 51, 6. Mat. 5, 18; 24, 35. Marc. 13, 31. Luc. 16, 17. (34) Mat. 24, 42; 25, 13. Marc. 13, 33. Luc. 12, 40. 1 Petr. 4, 7. Rom. 13, 11, 13. Gal. 5, 21. Ef. 5, 18. 1 Tes. 5, 6. (35) Eccl. 9, 2. Is. 24, 17. 2 Petr. 3, 10. 1 Tes. 5, 3. Apoc. 3, 3. (36) Împel.

2. Și arhiercii și cărturarii căutau cum să-L omoare; căci se temeau de popor.

3. Și a intrat satana în Iuda, cel numit Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.

4. Și, ducîndu-se, el a vorbit cu arhiercii și cu căpeteniile oastei, cum să-L dea în mîinile lor.

5. Și ci s-au bucurat și s-au învoit să-i dea bani.

6. Și el a primit și căuta prilej să-L dea lor, fără știrea mulțimii.

7. Și a sosit ziua Azimelor, în care trebuia să se jertfească mielul de Paști.

8. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, zicînd: Mergeți și ne pregătiți Paștile, ca să mîncăm.

9. Iar ei I-au zis: Unde voiești să pregătim?

10. Și El le-a zis: Iată, cînd veți intra în cetate, vă va întîmpina un om ducînd un urciur cu apă; mergeți după el în casa în care va intra,

11. Și veți zice stăpînului casei: Învățătorul îți zice: Unde este încăperea în care să mîncîm Paștile cu ucenicii Mei?

12. Și acela vă va arăta un foisor mare, așternut; acolo să pregătiți.

13. Iar ei, ducîndu-se, au aflat precum le spusese și au pregătit Paștile.

14. Și cînd a fost ceasul, s-a așezat la masă, și apostolii împreună cu El.

15. Și a zis către ei: Cu dor am dorit să mîncîm cu voi aceste Paști, mai înainte de patima Mea.

16. Căci zic vouă că de acum nu voi mai minca din acestea, pînă cînd nu se vor împlini în împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luînd paharul, mulțumind, a zis: Luați acesta și împărțiți-l între voi;

18. Că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul vieți, pînă ce nu va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luînd pînca, mulțumind, a frînt și le-a dat lor, zicînd: Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceți spre pomenirea Mea.

5, 1. Mat. 24, 42; 25, 13. Marc. 13, 33. Luc. 18, 1. (37) Sir. 6, 37. Luc. 22, 39. Ioan 8, 1-2. Cap. 22. - (1) Iez. 12, 15. Mat. 26, 2. Marc. 11, 1; 14, 1. Ioan 13, 1. (2) 3 Reg. 18, 17. Ps. 2, 1. Mat. 26, 3. Marc. 14, 1. Ioan 11, 47. Fapt. 4, 27. (3-4) Mat. 26, 14-15. Marc. 14, 2-10. Ioan 13, 2, 27. (5) Zah. 11, 12. Mat. 26, 15. Marc. 14, 11. (6) Mat. 26, 16. Marc. 14, 11. (7) Deut. 16, 1. Mat. 26, 17. Marc. 14, 12. (8-14) Mat. 26, 17-20. Marc. 14, 12-18. Luc. 19, 32. Ioan 13, 12. (16) Fapt. 10, 41.

(43-47) Mat. 22, 44-45; 23, 5, 14. Marc. 12, 36-40. Luc. 11, 43. Cap. 21. - (1) 4 Reg. 12, 9. Marc. 12, 41. (2-4) 3 Reg. 17, 2. Marc. 12, 42-44; 14, 8. 2 Cor. 8, 12. (5) Mat. 24, 1. Marc. 13, 1. (6) 3 Reg. 9, 7-8. Ier. 26, 18. Mih. 3, 12. Mat. 24, 2. Marc. 13, 2. Luc. 19, 43-44. (7) Mat. 24, 3. Marc. 13, 3-4. (8) Ier. 14, 14; 23, 21. Mat. 24, 4-5. Marc. 13, 5-6. 1 Ioan 2, 18; 4, 1. Ef. 5, 6. 2 Tes. 2, 3. (9-14) Is. 19, 2. Mat. 10, 17-18; 24, 7-9. Marc. 13, 7-11. Luc. 21, 11-12. Ioan 15, 20; 16, 2. (15) Iez. 4, 12. Is. 54, 17. Mat. 10, 19.

20. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicind: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sîngele Meu, care se varsă pentru voi.

21. Dar iată, mîna celui ce Mă vinde este cu Mine la masă.

22. Și Fiul Omului merge precum a fost orînduit, dar vai omului acelui prin care este vîndut!

23. Iar ei au început să se întrebe, unul pe altul, cine dintre ei ar fi acela, care avea să facă aceasta?

24. Și s-a iscat între ei și neîntelegere: cine dintre ei se pare că e mai mare?

25. Iar El le-a zis: Regii neamurilor domnesc peste ele și cei ce le stăpînesc se numesc binefăcători.

26. Dar între voi să nu fie astfel: ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai tînăr, și căpetenia ca acela care slujește.

27. Căci cine este mai mare: Cel care stă la masă, sau cel care slujește? Oare, nu cel ce stă la masă? Iar Eu, în mijlocul vostru, sînt ca unul ce slujește.

28. Și voi sînteți accia care ați rămas cu Mine în încercările Mele.

29. Și Eu vă rîduiesc vouă împărăție, precum Mi-a rînduit Mie Tatăl Meu,

30. Ca să mincați și să beți la masa Mea, în împărăția Mea și să scdeți pe tronuri, judecînd cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

31. Și a zis Domnul: Simone, Simone, iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe griu;

32. Iar Eu m-am rugat pentru tine să nu piară credința ta. Și tu, oarecînd, întorcîndu-te, întărește pe frații tăi.

33. Iar el i-a zis: Doamne, cu Tine sînt gata să merg și în temniță și la moarte.

34. Iar Iisus i-a zis: Zic ție, Petre, nu va cînta astăzi cocoșul, pînă ce de trei ori te vei lepăda de Mine, că nu Mă cunoști.

(17-20) Mat. 26, 26-29. Marc. 14, 22-25. 1 Cor. 10, 16; 11, 21, 23. (21) Ps. 40, 9. Mat. 26, 21-23. Marc. 14, 18. Ioan 13, 18-26. (22-27) Mat. 18, 1; 26, 24-28. Marc. 9, 33-35; 10, 41-45; 14, 19-21. Luc. 9, 46-48; 12, 37. Ioan 13, 4, 22-23. Fapt. 2, 23; 4, 28. Filip. 2, 7. (28) Luc. 18, 28. (29) Iez. 16, 13. (30) Mat. 19, 28. 1 Cor. 6, 2. Apoc. 3, 21; 20, 4. (31) 1 Petr. 5, 8. 2 Cor. 2, 11. (32) Mat. 16, 18. Ioan 17, 15.

35. Și le-a zis: Cînd v-am trimis pe voi fără pungă, fără traistă și fără încălțăminte, ați avut lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic.

36. Și El le-a zis: Acum însă cel ce are pungă să o ia, tot așa și traista, și cel ce nu are sabie să-și vîndă haina și să-și cumpere.

37. Căci vă spun că trebuie să se împlinescă întru Mine Scriptura aceasta: Și cu cei fără de lege s-a socotit, căci cele despre Mine au ajuns la sfîrșit.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii: Zis-a lor: Sînt de ajuns.

39. Și, ieșind, s-a dus după obicei în Muntele Măslinilor, și ucenicii I-au urmat.

40. Și cînd a sosit în acest loc, le-a zis: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41. Și El s-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră și, ingenunchind, se ruga,

42. Zicînd: Părinte, de voiești, trecă de la Mine acest pahar. Dar nu voia Mea, ci voia Ta să se împlinescă.

43. Iar un inger din cer s-a arătat Lui și-L întărea.

44. Și fiind în zbucium, cu mai mare stăruință se ruga. Iar sudoarea Lui s-a făcut ca picături mari de sînge care picurau pe pămînt.

45. Și, ridicîndu-se din rugăciune, a venit la ucenicii Lui și i-a aflat adormiți de înfrustare.

46. Și le-a zis: De ce dormiți? Sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47. Și vorbind El, iată o mulțime și cel ce se numea Iuda, unul dintre cei doisprezece, venia în fruntea lor. Și el s-a apropiat de Iisus, ca să-L sărute.

48. Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu sărutarea vinzi pe Fiul Omului?

49. Iar cei din preajma Lui, văzînd ce avea să se întîmple, au zis: Doamne, să lovim cu sabie;

50. Și unul dintre ei a lovit pe sluga arhiereului și i-a tăiat urechea dreaptă.

(33-34) Mat. 26, 34-35. Marc. 14, 30-31. Ioan 13, 37-38. (35) Ps. 83, 12. Mat. 10, 9. Marc. 6, 8. Luc. 9, 3; 10, 4. (37) Is. 53, 12. Marc. 15, 28. (38-42) Mat. 6, 13; 26, 30, 36-41. Marc. 14, 26; 32-38. Luc. 21, 37; 22, 46. Ioan 5, 30; 6, 38; 18, 1. (44) Plîng. 1, 12. Ebr. 5, 7. (45) Mat. 26, 40. Marc. 14, 37. (46) Mat. 26, 41. Marc. 14, 38. Luc. 22, 40. (47) Mat. 26, 47-48. Marc. 14, 43-44. Ioan 18, 3.

51. Dar Iisus, răspunzînd, a zis: Lăsați, pînă aici. Și, atingîndu-se de urechea lui, l-a vindecat.

52. Și către arhiereii, către căpeteniile templului și către bătrînii care veniseră asupra Lui, Iisus a zis: Ca la un tîlhar ați ieșit, cu săbii și cu toiege.

53. În toate zilele fiind cu voi în templu, n-ați întins mîinile asupra Mea. Dar acesta este ceasul vostru și stăpînirea întinericului.

54. Și, prinzîndu-L, L-au dus și L-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru îl urma de departe.

55. Și, aprinzînd ei foc în mijlocul curții și șezînd împreună, a șezut și Petru în mijlocul lor.

56. Și o slujnică, văzîndu-l șezînd la foc, și uitîndu-se bine la el, a zis: Și acesta era cu El.

57. Iar el s-a lepădat, zicînd: Femeie, nu-L cunosc.

58. Și după puțin timp, văzîndu-l un altul, i-a zis: Și tu ești dintre ei. Petru însă a zis: Omule, nu sînt.

59. Iar cînd a trecut ca un ceas, un altul susținea zicînd: Cu adevărat și acesta era cu El, căci este Galilician.

60. Și Petru a zis: Omule, nu știu ce spui. Și îndată, încă vorbind el, a cîntat cocoșul.

61. Și întorcîndu-se, Domnul a privit spre Petru; Și Petru și-a adus aminte de cuvîntul Domnului, cum îi zisese că, mai înainte de a cînta cocoșul astăzi, tu te vei lepăda de Mine de trei ori.

62. Și ieșind afară, Petru a plîns cu amar.

63. Iar oamenii care îl păzeau pe Iisus, îl batjocureau, bătîndu-L.

64. Și acoperindu-l fața, îl întrebau zicînd: Proorocește cine este cel ce Te-a lovit?

65. Și hulindu-L, multe altele spuneau împotriva Lui.

66. Și cînd s-a făcut ziuă, s-au adunat bătrînii poporului, arhiereii și cărturarii și L-au dus pe El în sinedriul lor.

67. Zicînd: Spune nouă dacă ești Tu Hristosul. Și El le-a zis: Dacă vă voi spune, nu veți crede;

(50-61) Mat. 26, 34, 51-75. Marc. 14, 30, 47-72. Ioan 13, 38; 18, 10-26. (62) Mat. 26, 75. Marc. 14, 72. (63) Ps. 21, 7. Is. 50, 6. Mat. 26, 67. Marc. 14, 65. (64) Mat. 26, 67-68. Marc. 14, 62. (66) Ps. 2, 1. Mat. 27, 1-2. Marc. 15, 1. Ioan 18, 28. Fapt. 4, 26. (67-71) Ps. 109, 1. Dan. 7, 13. Mat. 26, 63-65. Marc. 14, 61-64. Ioan

68. Iar dacă vă întreb, nu-mi veți răspunde.

69. De acum însă Fiul Omului va șede de-a dreapta puterii lui Dumnezeu.

70. Iar ei au zis toți: Așadar, Tu ești Fiul lui Dumnezeu? Și El a zis către ei: Voi ziceți că Eu sînt.

71. Și ei au zis: Ce ne mai trebuie mărturii, căci noi înșine am auzit din gura Lui?

CAP. 23

Iisus înaintea lui Irod. Judecata, răstignirea, moartea și îngroparea.

1. Și sculîndu-se toată mulțimea acestora, L-au dus înaintea lui Pilat.

2. Și au început să-L pîrască, zicînd: Pe Acesta L-am găsit răzvrătînd neamul nostru și împiedicînd să dăm dajdie Cezarului și zicînd că El este Hristos, rege.

3. Iar Pilat L-a întrebat, zicînd: Tu ești regele Iudeilor? Iar El, răspunzînd, a zis: Tu zici.

4. Și Pilat a zis către arhierei și către mulțimi: Nu găsesc nici o vină în omul acesta.

5. Dar ei stăruiau, zicînd că întărită poporul, învățînd prin toată Iudeea, începînd din Galileea pînă aici.

6. Și Pilat auzind, a întrebat dacă omul este Galileian.

7. Și aflînd că este din ținutul lui Irod, L-a trimis la Irod, care era și el în Ierusalim în acele zile.

8. Iar Irod, văzînd pe Iisus, s-a bucurat foarte, că de multă vreme dorea să-L cunoască, pentru că auzise despre El, și nădăjduia să vadă vreo minune săvîrșită de El.

9. Și L-a întrebat Irod multe lucruri, dar El nu i-a răspuns nimic.

10. Și arhiereii și cărturarii erau de față, învinuindu-L foarte tare.

11. Iar Irod, împreună cu ostașii săi, batjocorîndu-L și luîndu-L în ris, L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare și L-a trimis iarăși la Pilat.

6, 62. Cap. 23. (1) Mat. 27, 2. Marc. 15, 1. Ioan 18, 28. (2) Ier. 38, 4. Mat. 17, 25; 22, 21. Marc. 12, 17. Ioan 19, 12. (3) Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Ioan 18, 33. 1 Tim. 6, 13. Apoc. 1, 5. (4) 1 Petr. 2, 22. (5) Am. 7, 10. (7) Ps. 34, 7. Luc. 13, 1. (8) Mat. 14, 1. Marc. 6, 14. Luc. 9, 9. (9) Mat. 27, 12. (11) Is. 53, 3.

12. Și în ziua aceea, Irod și Pilat s-au făcut prieteni unul cu altul, căci mai înainte erau în dușmănie unul cu altul.

13. Iar Pilat, chemînd arhiercii și căpeteniile și poporul,

14. A zis către ei: Ați adus la mine pe Omul acesta, ca pe un răzvrătit al poporului; dar iată cu, cercetîndu-l în fața voastră, nici o vină n-am găsit în acest Om, din cele pentru care L-ați pîrit.

15. Și nici Irod n-a găsit, căci L-a trimis iarăși la noi. Și iată, El n-a săvîrșit nimic vrednic de moarte.

16. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera.

17. Și trebuia, la praznic, să le elibereze un vinovat.

18. Dar ei, cu toții, au strigat, zicînd: Ia-L pe Acesta și eliberează-ne pe Baraba,

19. Care era aruncat în temniță pentru o răscoală făcută în cetate și pentru omor.

20. Și iarăși le-a vorbit Pilat, voinde să le elibereze pe Iisus.

21. Dar ei strigau, zicînd: Răstignește-L! Răstignește-L!

22. Iar el a zis a treia oară către ei: Ce rău a săvîrșit Acesta? Nici o vină de moarte nu am aflat întru El. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera.

23. Dar ei stăruiau, cerînd cu strigăte mari ca El să fie răstignit, și strigătele lor au biruit.

24. Deci Pilat a hotărît să se împlinească cererea lor.

25. Și le-a eliberat pe cel aruncat în temniță pentru răscoală și ucidere, pe care îl cereau ei, iar pe Iisus L-a dat în voia lor.

26. Și pe cînd îl duceau, prinzînd pe un oarecare Simon Cirineul, care venea din țarină, i-au pus crucea, ca s-o ducă în urma lui Iisus.

27. Iar după El venea mulțime multă de popor și de femei, care se băteau în piept și Îl plîngeau.

(12) Fapt. 4, 27. (14) Mat. 27, 23, Marc. 15, 14. Luc. 23, 1-4. Ioan. 18, 38; 19, 4. (17) Mat. 27, 15. Marc. 15, 6. Ioan. 18, 39. (18) Mat. 27, 20. Marc. 15, 11. Ioan. 18, 40. Fapt. 9, 14. (19-25) Mat. 27, 16-27. Marc. 15, 7-15. Ioan. 19, 1-16. (26) Mat. 27, 32. Marc. 15, 21. (29) Is. 54, 1. Os. 9, 14. Ințel. 3, 13. Mat. 24, 19. Marc. 13, 17. Luc. 21, 23. (30) Is. 2, 19. Os. 10, 8. Apoc. 6, 16; 9, 6. (31) Pild. 11, 31. Iez.

28. Și întorcîndu-se către ele, Iisus le-a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu mă plîngeți pe Mine, ci pe voi plîngeți-vă și pe copiii voștri.

29. Căci iată vin zile în care vor zice: Ferice sînt cele sterpe și pîntecele care n-au născut și sinii care n-au alăptat!

30. Atunci vor începe să spună muniților: Cădeți peste noi; și dealurilor: Acoperiți-ne.

31. Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi?

32. Și duceau și alți doi făcători de rele, ca să-i omoare împreună cu El.

33. Și cînd au ajuns la locul ce se cheamă al Căpățîinii, L-au răstignit acolo pe El și pe făcătorii de rele, unul de-a dreapta și altul de-a stînga.

34. Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac. Și împărțind hainele Lui, au aruncat sorți.

35. Și sta poporul privind, iar căpeteniile își băteau joc de El, zicînd: Pe alții l-a mintuit; să se mintuiască și pe Sine însuși, dacă El este Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

36. Și Îl luau în ris și ostașii care se apropiu, aducîndu-l oțet,

37. Și zicînd: Dacă Tu ești regele Iudeilor, mintuiește-Te pe Tine însuși!

38. Și deasupra Lui era scris cu litere grecești, latinești și evreiești: Acesta este regele iudeilor.

39. Iar unul dintre făcătorii de rele răstigniți, Îl hulca zicînd: Nu ești Tu Hristosul? Mintuiește-Te pe Tine însuși și pe noi.

40. Și celălalt, răspunzînd, îl certa, zicînd: Nu te temi tu de Dumnezeu, că ești în aceeași osîndă cu El?

41. Și noi pe drept, căci noi primim cele cuvenite după faptele noastre; Acesta însă n-a făcut nici un rău.

42. Și zicea lui Iisus: Pomenește-mă, Doamne, cînd vei veni în împărăția Ta.

43. Și Iisus i-a zis: Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în rai.

44. Și era acum ca la ceasul al șaselea și întineric s-a făcut peste tot pămîntul pînă la ceasul al nouălea,

20, 17; 21, 3-4. (32) Is. 2, 19; 53, 12. Mat. 27, 38. Marc. 15, 27. Ioan. 19, 18. (33) Mat. 27, 33. Marc. 15, 22. Ioan. 19, 17. (34) Ps. 21, 20. Mat. 5, 44; 27, 35. Marc. 15, 24. Ioan. 19, 23. Fapt. 3, 17; 7, 60. (35-38) Ps. 21, 19; 34, 15. Mat. 27, 34-42. Marc. 15, 22-32. Ioan. 19, 19-30. 1 Cor. 4, 12. (39) Mat. 27, 44. Marc. 15, 32. (42) Fac. 40, 14. (43) Mat. 16, 28. (44) Am. 8, 9. Mat. 27, 45. Marc. 15, 33.

45. Întunecîndu-se soarele, catapetasma templului s-a sfîșiat pe mijloc.

46. Și Iisus, strigînd cu glas mare, a zis: Părinte, în mîinile Tale încredințez duhul Meu. Și aceasta zicînd, și-a dat duhul.

47. Iar sutașul, văzînd cele ce s-au făcut, a slăvit pe Dumnezeu, zicînd: Cu adevărat, Omul acesta drept a fost.

48. Și toate mulțimile care veniseră la această privesc, văzînd cele întîmplate, se întorceau bătîndu-și pieptul.

49. Și toți cunoscuții Lui, și femeile care Îl însoțiseră din Galileea, stăteau departe, privind acestea.

50. Și iată un bărbat cu numele Iosif, sfetnic fiind, bărbat bun și drept,

51. — Acesta nu se învoise cu sfatul și cu fapta lor. — El era din Arimateea, cetate a Iudeilor, așteptînd împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta, venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și coborîndu-L, L-a înfășurat în giulgiu de în și L-a pus într-un mormînt săpat în piatră, în care nimeni, niciodată, nu mai fusese pus.

54. Și ziua aceea era vineri, și se lumina spre simbătă.

55. Și urmîndu-i femeile, care veniseră cu El din Galileea, au privit mormîntul și cum a fost pus trupul Lui.

56. Și, întorcîndu-se, au pregătit miresme și miruri; iar simbătă s-au odihnit, după lege.

CAP. 24

Învierea Domnului. El se arată ucenicilor care mergeau la Emaus și apoi Apostolilor. Înălțarea la cer.

1. Iar în ziua cea dintîi a săptămîinii (duminică), foarte de dimineață, au venit ele la mormînt, aducînd miresmele pe care le pregătiseră.

2. Și au găsit piatra răsturnată de pe mormînt.

3. Și intrînd, nu au găsit trupul Domnului Iisus.

4. Dar pe cînd se mirau ele despre aceasta, iată doi bărbați au stat înaintea lor, în veșminte strălucitoare

(45-52) Ps. 30, 5; 37, 11-13; 68, 24. Mat. 27, 50-58. Marc. 15, 37-43. Luc. 8, 2. Ioan. 19, 25, 30-38. (53-55) Mat. 27, 59-61. Marc. 15, 46-47. (56) Is. 20, 10. Mat. 28, 1. Marc. 16, 1. Cap. 24. — (1-2) Mat. 28, 1-2. Marc. 16, 1-4. Luc. 23, 56. Ioan. 20, 1. (3) Marc. 16, 5. Luc. 24, 23. (4) Mat. 28, 2-3. Marc. 16, 5. Ioan. 20, 12. Fapt. 1, 10. (5-9) Mat.

5. Și înfricoșîndu-se ele și plecîndu-și fețele la pămînt, au zis aceia către ele: De ce căutați pe Cel viu între cei morți?

6. Nu este aici, ci s-a sculat. Aduceți-vă aminte cum v-a vorbit, fiind încă în Galileea,

7. Zicînd că Fiul Omului trebuie să fie dat în mîinile oamenilor păcătoși și să fie răstignit, iar a treia zi să învieze.

8. Și ele și-au adus aminte de cuvintele Lui.

9. Și întorcîndu-se de la mormînt, au vestit toate acestea celor unsprezece și tuturor celorlalți.

10. Iar ele erau: Maria Magdalena și Ioana și Maria lui Iacov și celelalte împreună cu ele, care ziceau către Apostoli acestea.

11. Și cuvintele acestea au părut înaintea lor ca o alură și nu le-au crezut.

12. Și Petru, sculîndu-se, a alergat la mormînt și, plecîndu-se, a văzut giulgiurile singure zăcînd. Și a plecat, mirîndu-se în sine de ceea ce se întîmplase.

13. Și iată, doi dintre ei mergeau în aceeași zi la un sat care era departe de Ierusalim, ca la șazeci de stadii, al cărui nume era Emaus.

14. Și aceia vorbeau între ei despre toate întîmplările acestea.

15. Și pe cînd vorbeau și se întrebau între ei, Iisus însuși, apropiîndu-se, mergea împreună cu ei.

16. Dar ochii lor erau ținuți ca să nu-L cunoască.

17. Și El a zis către ei: Ce sînt cuvintele acestea pe care le schimbați unul cu altul în drumul vostru și de ce sînteți triști?

18. Răspunzînd, unul cu numele Cleopa a zis către El: Tu singur ești străin în Ierusalim și nu știi cele ce s-au întîmplat în el zilele acestea?

19. El le-a zis: Care? Iar ei l-au răspuns: Cele despre Iisus Nazarineanul, Care era prooroc puternic în faptă și în cuvînt înaintea lui Dumnezeu și a întregului popor.

16, 21; 17, 22; 28, 5-8. Marc. 8, 31; 9, 31; 16, 6-8. Luc. 9, 22, 44. Ioan. 2, 22. (10-12) Marc. 16, 10-11. Luc. 24, 25. Ioan. 20, 3, 6, 18. (13) Marc. 16, 12. (15) Mat. 18, 20. Luc. 24, 36. (16) Ioan. 20, 14; 21, 4. (19) Mat. 21, 11. Luc. 7, 16. Ioan. 3, 2; 4, 19; 6, 14; 9, 17. Fapt. 2, 22; 7, 22.

23. El a zis: Eu sint glasul celui ce strigă în pustie: Îndreptați calea Domnului, precum a zis Isaia proorocul.

24. Și trimișii erau dintre farisei.

25. Și l-au întrebat și i-au zis: De ce botezi deci, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ilie, nici Proorocul?

26. Ioan le-a răspuns, zicînd: Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru se află Acela pe care voi nu-L știți.

27. Cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost și Căruia eu nu sint vrednic să-I dezleg cureaua încălțămîntei.

28. Acestea se petreceau în Betabara, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

29. A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el și a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii.

30. Acesta este despre care eu am zis: După mine vine bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era.

31. Și eu nu-L știam; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezînd cu apă.

32. Și a mărturisit Ioan zicînd: Am văzut Duhul coborîndu-se, din cer, ca un porumbel și a rămas peste El.

33. Și eu nu-L știam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste care vei vedea Duhul coborîndu-se și rămînînd peste El, Acesta este cel ce botează cu Duh Sfînt.

34. Și eu am văzut și am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doua zi iarăși stătea Ioan și doi dintre ucenicii lui.

36. Și privînd pe Iisus, care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu!

37. Și cei doi ucenici l-au auzit cînd a spus aceasta și au mers după Iisus.

38. Iar Iisus, întorcîndu-se și văzîndu-i că merg după El, le-a zis: Ce căutați? Iar ei I-au zis: Rabi (care se tilcuiește: Învățătorule), unde locuiești?

39. El le-a zis: Veniți și veți vedea. Au mers deci și au văzut unde locuia;

și au rămas la El în ziua aceea. Era ca la ceasul al zecelea.

40. Unul dintre cei doi care au ziseră de la Ioan și veniseră după Iisus era Andrei, fratele lui Simon Petru.

41. Acesta a găsit întîi pe Simon, fratele său, și i-a zis: am găsit pe Mesia (care se tilcuiește: Hristos).

42. Și l-a adus la Iisus. Iisus, privînd la el, i-a zis: Tu ești Simon, fiul lui Iona; tu te vei numi Chifa (ce se tilcuiește: Petru).

43. A doua zi a voit să meargă în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis Iisus: Urmează-Mi.

44. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru.

45. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: Am aflat pe Acela despre care au scris Moise în Lege și proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.

46. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino și vezi.

47. Iisus a văzut pe Natanael venînd către El și a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleșug.

48. Natanael I-a zis: De unde mă cunoști? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut cînd erai sub smochin.

49. Răspunsu-l-a Natanael: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel.

50. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decît acestea vei vedea.

51. Și i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizîndu-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborîndu-se peste Fiul Omului.

CAP. 2

Nunta din Cana. Izgonirea vînzătorilor din Templu.

1. Și a treia zi s-a făcut nuntă în Cana Galileii și era și mama lui Iisus acolo.

5, 8. (36) Ies. 12, 3. Ioan 1, 29. Fapt. 8, 32. (40-42) Mat. 4, 18; 16, 18. (45) Fac. 49, 10. Deut. 18, 15, 18. Ps. 39, 10. Is. 4, 2; 7, 14; 9, 5; 40, 11; 45, 8; 53, 1-2. Ier. 23, 5; 33, 14-17. Iez. 34, 23; 37, 24. Dan. 9, 24. Mih. 5, 1. Zah. 9, 9. Mat. 2, 23. (41) Cînt. 1, 6. (47) Ps. 72, 1. (49) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Ioan 6, 69. (51) Fac. 28, 12. Mat. 26, 64. Cap. 2. - (1) Ioan 4, 46.

2. Și a fost chemat și Iisus și ucenicii săi la nuntă.

3. Și sfîrșindu-se vinul, a zis mama lui Iisus către El: Nu mai au vin.

4. A zis ei Iisus: Ce este Mie și ție, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu.

5. Mama lui a zis celor ce slujeau: Faceți orice vă va spune.

6. Și erau acolo șase vase de piatră, puse pentru curățirea Iudeilor, care luau cite două sau trei vedre.

7. Zis-a lor Iisus: Umpleți vasele cu apă. Și le-au umplut pînă sus.

8. Și le-a zis: Scoateți acum și aduceți nunului. Iar ei i-au dus.

9. Și cînd nunul a gustat apa care se făcuse vin și nu știa de unde este, ci numai slujitorii care scoseră apa știau, a chemat nunul pe mire.

10. Și i-a zis: Orice om pune întîi vinul cel bun și, cînd se amețesc, pune pe cel mai slab. Dar tu ai ținut vinul cel bun pînă acum.

11. Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileii și și-a arătat slava Sa; și ucenicii Săi au crezut în El.

12. După aceasta s-a coborît în Capernaum, El și mama Sa și frații și ucenicii Săi, și acolo n-au rămas decît puține zile.

13. Și erau aproape Paștile Iudeilor, și Iisus s-a urcat la Ierusalim.

14. Și a găsit șezînd în templu pe cei ce vindeau boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani.

15. Și, făcîndu-și un bici de ștreanguri, i-a scos pe toți afară din templu, și oile și boii, și schimbătorilor le-a vărsat banii și le-a răsturnat mesele.

16. Și celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luați acestea de aici. Nu faceți casa Tatălui Meu casă de negustorie.

17. Și și-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: Rîvna casei Tale Mă mistuie.

18. Au răspuns deci Iudeii și I-au zis: Ce semn ne arăți că faci acestea?

19. Iisus a răspuns și le-a zis: Dărimați templul acesta și în trei zile îl voi ridica.

20. Și au zis deci Iudeii: În patruzeci și șase de ani s-a zidit templul acesta! Și Tu îl vei ridica în trei zile?

21. Iar El vorbea despre templul trupului Său.

22. Deci, cînd s-a sculat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că aceasta o spusese și au crezut Scripturii și cuvîntului pe care îl spusese Iisus.

23. Și cînd era în Ierusalim, la praznicul Paștilor, mulți au crezut în numele Lui, văzînd minunile pe care le făcea.

24. Iar Iisus însuși nu se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți.

25. Și pentru că nu avea nevoie să-i mărturisească cineva despre om, căci El însuși cunoștea ce era în om.

CAP. 3

Convorbirea lui Iisus cu Nicodim. Ioan mărturisește despre Hristos.

1. Și era un om dintre farisei, care se numea Nicodim și care era fruntaș al Iudeilor.

2. Acesta a venit noaptea la Iisus și i-a zis: Rabi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățător; că nimeni nu poate face aceste minuni, pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el.

3. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Adevărat, adevărat zic ție: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea să vadă împărăția lui Dumnezeu.

4. Iar Nicodim a zis către el: Cum poate omul să se nască, fiind bătrîn? Oare, poate să intre a doua oară în pîntecele mamei sale și să se nască?

5. Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ție, de nu se va naște cineva din apă și din Duh nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu.

(3) Ps. 17, 7. (4) Ioan 7, 6. (5) Fac. 41, 55. (8) Ps. 17, 8. (12) Mat. 12, 46. (13) Ies. 12, 14. Deut. 16, 1. (14) Mat. 21, 12. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. (15) Zah. 4, 6. (16) Mat. 21, 13. Marc. 11, 17. (17) Ps. 68, 12. (18) Mat. 12, 38; 16, 1. Ioan 6, 30. (19) Mat. 26, 61; 27, 40. Marc. 14, 58; 15, 29. (21) 1 Cor. 3, 16; 6, 19. 2 Cor. 6, 16. (22) Ps. 15, 8. Is. 55, 3. Mat. 17, 23. Luc. 24, 8.

Fapt. 2, 25; 13, 34. (24) Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Luc. 5, 22. (25) 1 Reg. 16, 7. 1 Paral. 28, 9; 29, 17. Ps. 7, 9. Ier. 11, 20. Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Ioan 6, 64; 16, 30. Cap. 3. - (1) Ioan 7, 50; 19, 39. (2) Luc. 7, 22; 19, 10. Ioan 7, 50; 9, 16, 33; 19, 39. Fapt. 2, 22; 10, 38. (3) Ioan 1, 13. Iac. 1, 18. 1 Petr. 1, 23. 1 Cor. 15, 50. 2 Cor. 5, 17. Gal. 6, 15. Tit. 3, 5. (5) Marc. 16, 15-16. Fapt. 2, 38. Tit. 3, 5.

(23) Is. 40, 3. Mat. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 1, 17; 3, 4. (26) Mat. 3, 11. Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Fapt. 1, 5. (27) Is. 40, 10. Marc. 1, 7. Ioan 1, 15, 30. (28) Jud. 7, 24. (29) Ies. 12, 3. Is. 53, 7. 11. Mat. 3, 1. Ioan 1, 36. Fapt. 8, 32. Apoc. 5, 6-13. (30) Ioan 1, 15, 27; 8, 58. (31) Marc. 1, 4. (32) Mat. 3, 16. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21-22. Ioan 6, 27. (33) Mat. 3, 11. Fapt. 1, 5. 1 Ioan

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți de sus.

8. Vântul suflă unde voiește și tu auzi glasul lui, dar nu știi de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul.

9. A răspuns Nicodim și I-a zis: Cum pot să fie acestea?

10. Iisus a răspuns și i-a zis: Tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea?

11. Adevărat, adevărat zic ție, că noi ceea ce știm vorbim și ce am văzut mărturisim, dar mărturia noastră nu o primiți.

12. Dacă v-am spus cele pămînteste și nu credeți, cum veți crede de vă voi spune cele cerești?

13. Și nimeni nu s-a suit în cer, decît Cel ce s-a coborît din cer, Fiul Omului, care este în cer.

14. Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului,

15. Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încît pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mîntuiască, prin El, lumea.

18. Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel ce nu crede a și fost judecat, fiindcă nu a crezut în numele Celui Unuia-Născut, Fiul lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume și oamenii au iubit întunericul mai mult decît Lumina. Căci faptele lor erau rele.

20. Că oricine face rele urăște Lumina și nu vine la Lumină, pentru că faptele lui să nu se vădească.

21. Dar cel care lucrează adevărul vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sint săvîrșite.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii lui în pămîntul Iudeii și stătea cu ei acolo și boteza.

23. Și boteza și Ioan în Enon, aproape de Salim, că erau acolo ape multe și veneau și se botezau.

24. Căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare.

25. Și s-a iscat o neînțelegere între ucenicii lui Ioan și un Iudeu asupra curățirii.

26. Și au venit la Ioan și i-au zis: Rabi, Acela care era cu tine dincolo de Iordan și despre care tu ai mărturisit, iată El botează și toți se duc la El.

27. Ioan a răspuns și a zis: Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din cer.

28. Voi înșivă imi sînteți martori că am zis: Nu sint eu Hristosul, ci sint trimis înaintea Lui.

29. Cel ce are mireasă este mire, iar prietenul mirelui, care stă și ascultă pe mire, se bucură cu bucurie de glasul lui. Deci această bucurie a mea s-a împlinit.

30. Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez.

31. Cel ce vine de sus este deasupra tuturor; cel ce este de pe pămînt pămîntesc este și de pe pămînt grăiește. Cel ce vine din cer este deasupra tuturor.

32. Și ce a văzut și auzit, aceea mărturisește, dar mărturia Lui nu o primește nimeni.

33. Cel ce a primit mărturia Lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat.

34. Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură.

35. Tatăl iubește pe Fiul și toate le-a dat în mîna Lui.

(6) Rom. 8, 5. 1 Cor. 15, 48. (8) Ecl. 11, 5. 1 Cor. 2, 11. Col. 3, 3. (12) Intel. 9, 16. Marc. 4, 13. (13) Pild. 30, 4. Dan. 7, 13-14. Ioan 6, 33, 38, 51, 62; 16, 28. Ef. 4, 8-10. (14) Num. 21, 8-9. 4 Reg. 18, 4. Intel. 16, 6-7. Ioan 8, 28; 12, 32. (15) Marc. 16, 16. Ioan 3, 16, 36; 6, 47; 20, 31. (16) Deut. 7, 8. Is. 9, 5; 38, 17; 53, 6. Plîng. 3, 22. Marc. 16, 16. Ioan 3, 36; 6, 40; 15, 13. 1 Ioan 3, 16; 4, 9-10; 5, 10. Rom. 9, 8; 32. Ebr. 2, 9. (17) Mat. 18, 11. Luc. 9, 56. Ioan 8, 15; 12, 47. 1 Ioan 4, 14. (18) Ioan 5, 24. (19) Pild. 2, 13. Ioan 1, 5; 5, 40;

8, 12; 12, 46. 1 Ioan 2, 9. (20) Ef. 5, 13. (21) Ef. 5, 8-9, 13. (26) Ioan 1, 27; 4, 1. (27) Ioan 6, 65; 19, 11. Iac. 1, 17. Ebr. 5, 4. (28) Mat. 3, 1. Marc. 1, 2. Luc. 1, 17. Ioan 1, 20. Fapt. 13, 25. (29) Is. 62, 5. Mat. 9, 15; 22, 2. Marc. 2, 19-20. Luc. 5, 34-35. Ef. 5, 25-27. (31) Mat. 28, 18. Ioan 6, 33; 8, 23. Rom. 9, 5. 1 Cor. 15, 47. Ef. 1, 21. (32) Ioan 8, 26. (33) 1 Ioan 5, 10. Rom. 3, 4. (34) Ioan 1, 16. Ef. 4, 7. (35) Ps. 8, 7. Dan. 7, 13-14. Mat. 11, 27; 28, 18. Luc. 10, 22. Ioan 5, 20; 13, 3; 17, 2. Ebr. 2, 8.

36. Cel ce crede în Fiul are viață veșnică; iar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viața, ci minia lui Dumnezeu rămîne și peste el.

CAP. 4

Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă. Iisus tîmăduiește pe fiul unui slujitor regesc.

1. Deci cînd a cunoscut Domnul că fariseii au auzit că Iisus face și botează mai mulți ucenici decît Ioan,

2. Deși Iisus nu boteza El, ci ucenicii Lui, —

3. A lăsat Iudeea și s-a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă prin Samaria.

5. Deci a venit la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său;

6. Și era acolo fîntina lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, s-a așezat lîngă fîntină și era ca la al șaselea ceas.

7. Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Dă-Mi să beau.

8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate, ca să cumpere merinde.

9. Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sint femeie samarineancă? Pentru că Iudeii nu au amestec cu Samarincii.

10. Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie.

11. Femeia I-a zis: Doamne, nici nu ai cu ce să scoți, și fîntina e adîncă; de unde, dar, ai apa cea vie?

12. Nu cumva ești Tu mai mare decît părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fîntină și el însuși a băut din ea și fiii lui și turmele lui?

13. Iisus a răspuns și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși;

14. Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da

Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică.

15. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot.

16. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici.

17. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat,

18. Că cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus.

19. Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu ești proroc.

20. Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie a se închina.

21. Și Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul cînd nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți, noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mintuirea din Iudei este.

23. Dar vine ceasul și acum este, cînd adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel îi dorește pe cei ce l se închină Lui.

24. Duh este Dumnezeu și cei ce l se închină trebuie să l se închine în duh și în adevăr.

25. I-a zis femeia: Știm că vine Mesia care se cheamă Hristos; cînd va veni, Acela ne va vesti nouă toate.

26. Iisus i-a zis: Eu sint cel ce vorbesc cu tine.

27. Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se mirau că vorbesc cu o femeie. Însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi, sau: Ce vorbești cu ea?

28. Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor:

29. Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate cite am făcut. Nu cumva aceasta este Hristosul?

30. Și au ieșit din cetate și veneau către El.

31. Între timp, ucenicii Lui îl rugau zicînd: Învățătorule, mîncîncă.

(36) Is. 25, 9. Avac. 2, 4. Marc. 16, 16. Ioan 3, 15-18; 6, 47. 1 Ioan 5, 10. Rom. 1, 17. Cap. 4. — (1) Ioan 3, 22. 26. (4) Luc. 17, 11. (5) 4. — (11) Ioan 4, 48. 22. Iosua 24, 32. (7) Fac. 33, 19; 48. 22. Iosua 24, 32. Luc. 9, 24, 17. (9) 4 Reg. 17, 24. Sir. 5, 12; 3, 43; 3, 52-53. Tapt. 10, 28. (10) Is. 12, 3; 44, 3; 55, 1; 58, 11. Ier. 2, 13. Zab. 14, 8. Sir. 15, 3. Ioan 6, 35. (14) Ps. 72, 25. Is. 12, 3. Ier. 17, 13.

Sir. 24, 23. Ioan 6, 35; 7, 37-38. (15) Ioan 6, 34. (16) Ioan 6, 35. (19) Luc. 7, 16; 24, 19. Ioan 6, 14; 9, 17. (20) Deut. 12, 5-11; 16, 6. Jud. 9, 7. 3 Reg. 8, 29; 9, 3. 4 Reg. 17, 33. 2 Paral. 7, 12. (21) Sof. 2, 11. Mal. 1, 11. 1 Tim. 2, 8. (22) Fac. 12, 3. 4 Reg. 17, 26. 29, 41. Is. 2, 3. Rom. 9, 5. Ebr. 7, 14. (24) 2 Cor. 3, 17. Filip. 3, 3. (27) Is. 2, 4.

32. Iar El le-a zis: Eu am de mincat o mincare pe care voi nu o știți.

33. Ziceau deci ucenicii între ei: Nu cumva i-a adus cineva să mănince?

34. Iisus le-a zis: Mincarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine și să săvîrșesc lucrul Lui.

35. Nu ziceți voi că mai sint patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele că sint albe pentru seceriș.

36. Iar cel ce seceră primește plată și adună roade spre viața veșnică, ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce seceră.

37. Căci în aceasta se adevărește cuvîntul: Că unul este semănătorul și altul secerătorul.

38. Eu v-am trimis să secerăți ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor.

39. Și mulți Samarineni din cetatea aceea au crezut în El, pentru cuvîntul femeii care mărturisea: Mi-a spus toate cîte am făcut.

40. Deci, după ce au venit la El, Samarinenii Îl rugau să rămînă la ei. Și a rămas acolo două zile.

41. Și cu mult mai mulți au crezut pentru cuvîntul Lui.

42. Iar femeii îi ziceau: Credem nu numai pentru cuvîntul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mintuitorul lumii.

43. Și după cele două zile, a plecat de acolo în Galileea.

44. Căci Iisus însuși a mărturisit că un prooroc nu e cinstit în țara lui.

45. Deci, cînd a venit în Galileea, L-au primit Galileenii, cei ce văzuseră toate cîte făcuse El în Ierusalim, la praznic; căci și ei veniseră la praznic;

46. Deci iarăși a mers în Cana Galileii, unde prefăcuse apa în vin. Și era un slujitor regesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta, auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s-a dus la El și L-a rugat să se coboare și să vindec pe fiul lui, căci era gata să moară.

48. Deci Iisus i-a zis: Dacă nu vedeți semne și minuni, nu credeți.

(34) Ps. 39, 10-12. Ier. 30, 21. Ioan 6, 38; 17, 1. (35) Mat. 9, 37. Luc. 10, 2. (43) Mat. 4, 12. Marc. 1, 14. Luc. 4, 14. (44) Mat. 13, 57. Marc. 6, 4. Luc. 4, 24. (46) Ioan 2, 1-11. (48) Mat. 12, 39;

49. Slujitorul regesc a zis către El: Doamne, coboară-te înainte de a muri copilul meu.

50. Iisus i-a zis: Mergi, fiul tău trăiește. Și omul a crezut în cuvîntul pe care i l-a spus Iisus și a plecat.

51. Iar pe cînd el cobora, slugile l-au întîmpinat, spunîndu-i că fiul lui trăiește.

52. Și a aflat deci de la ele ceasul în care i-a fost mai bine. Deci i-au spus că ieri, în ceasul al șaptelea, l-au lăsat frigurile.

53. Așadar tatăl a cunoscut că în ceasul acela a fost în care Iisus i-a zis: Fiul tău trăiește. Și a crezut el și toată casa lui.

54. Aceasta este a doua minune pe care a făcut-o iarăși Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAP. 5

Vindecarea slăbănogului de la Scldătoarea Vitezda. Iisus vorbește despre puterea Sa dumnezeiască.

1. După acestea era o sărbătoare a Iudeilor și Iisus s-a suit la Ierusalim.

2. Iar în Ierusalim, lingă Poarta Oilor, era o scldătoare, care se numește pe evreiește Vitezda, avînd cinci pridvoare.

3. În acestea zăceau mulțime de bolnavi: orbi, schiopii, uscați, așteptînd mișcarea apei.

4. Căci un inger al Domnului se cobora la vreme în scldătoare și tulbura apa și cine intra intii, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ținut.

5. Și era acolo un om, care era bolnav de treizeci și opt de ani.

6. Iisus, văzîndu-l pe acesta zăcînd și știînd că este așa încă de multă vreme, i-a zis: Voiești să te faci sănătos?

7. Bolnavul i-a răspuns: Doamne, nu am om, ca să mă arunce în scldătoare, cînd se tulbură apa; că, pînă cînd vin eu, altul se coboară înaintea mea.

8. Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă.

9. Și îndată omul s-a făcut sănătos, și și-a luat patul și umbla. Dar în ziua aceea era sîmbătă.

16, 1-4. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. 1 Cor. 1, 22. Cap. 5. - (2) Neem. 3, 1; 12, 39. (7) Ps. 71, 13. (8) Is. 35, 8-9. Mat. 9, 6. Marc. 2, 10. Luc. 5, 24. (9) Ioan 9, 14.

10. Deci ziceau Iudeii către cel vindecat: Este zi de sîmbătă și nu-ți este îngăduit să-ți iei patul.

11. El le-a răspuns: Celcem-afăcut să-nătos Acela mi-a zis: Ia-ți patul și umblă.

12. Ei l-au întrebare: Cine este omul care și-a zis: Ia-ți patul tău și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știa cine este, căci Iisus se dăduse la o parte din mulțimea care era în acel loc.

14. După aceasta Iisus l-a aflat în templu și i-a zis: Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău.

15. Atunci omul a plecat și a spus Iudeilor că Iisus este cel ce l-a făcut sănătos.

16. Pentru aceasta Iudeii prigoneau pe Iisus și căutau să-L omoare, că făcea acestea sîmbăta.

17. Dar Iisus le-a răspuns: Tatăl Meu pînă acum lucrează; și Eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta căutau și mai mult Iudeii să-L omoare, pentru că nu numai că dezlega sîmbăta, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcîndu-se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu.

19. A răspuns deci Iisus și le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcînd; căci cele ce face Acela, acestea le face și Fiul întocmai.

20. Că Tatăl iubește pe Fiul și arată toate cîte face El și lucruri mai mari decît acestea va arăta Lui, ca voi să vă mirați.

21. Căci, după cum Tatăl scoală pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață celor ce voiește.

22. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului.

23. Ca toți să cîntească pe Fiul, precum cîntesc pe Tatăl. Cel ce nu cîntește pe Fiul nu cîntește pe Tatăl care L-a trimis.

24. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvîntul Meu și crede în Cel ce M-a trimis are viață veșnică

(10) Ier. 20, 9-10. Deut. 5, 13. Ier. 17, 21-27. Mat. 12, 2. Marc. 2, 24; 3, 4. Luc. 6, 2; 13, 14. (14) Luc. 11, 26. (17) Ioan 9, 4; 14, 10. (18) Mat. 12, 14. Ioan 7, 1, 19-30; 10, 33. Filip. 2, 6. (19) Ioan 5, 30; 8, 28; 9, 4; 12, 49; 14, 10. (20) Pild. 8, 30. Ioan 3, 35. (22) Ps. 71, 1. Mat. 11, 27; 28, 18. Ioan 5, 27; 17, 2. Fapt. 17, 31. 1 Petr. 4, 5. Rom. 2, 16. 2 Tim. 4, 1. (23) Luc. 10, 16. 1 Ioan 2, 23. (24) Ioan 3, 16-18, 36; 6, 40, 47; 8, 51. 1 Ioan 3, 14. (25) Ioan 5, 28. Ef. 5, 14. (27) Fac. 18, 25. Dan. 7, 13-14.

și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață.

25. Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul și acum este, cînd morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei care vor auzi vor învia.

26. Căci precum Tatăl are viață în Sine, așa I-a dat și Fiului să aibă viață în Sine;

27. Și I-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului.

28. Nu vă mirați de aceasta; că vine ceasul în care toți cei din morminte vor auzi glasul Lui.

29. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osîndei.

30. Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; dar judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis.

31. Dacă mărturisesc Eu despre Mine insumi, mărturia Mea nu este adevărată.

32. Altul este care mărturisește despre Mine; și știu că adevărată este mărturia pe care o mărturisește despre Mine.

33. Voi ați trimis la Ioan și el a mărturisit adevărul.

34. Dar Eu nu de la om iau mărturia, ci vă spun acestea ca să vă mîntuiți.

35. Acela (Ioan) era făclia care arde și luminează, și voi ați voit să vă veseleți o clipă în lumina lui.

36. Iar Eu am mărturie mai mare decît a lui Ioan; căci lucrurile pe care Mi le-a dat Tatăl ca să le săvîrșesc, lucrurile acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis.

37. Și Tatăl care M-a trimis, Acela a mărturisit despre Mine. Nici glasul Lui nu l-ați auzit vreodată, nici fața Lui n-ați văzut-o;

38. Și cuvîntul Lui nu sălășluiește în voi, pentru că voi nu credeți în Cel pe care L-a trimis Acela.

39. Căcetați Scripturile, că socotiți că în ele aveți viață veșnică. Și aceea sint care mărturisesc despre Mine.

Luc. 10, 22. Ioan 5, 22. Fapt. 10, 42; 17, 31. 1 Tes. 4, 16. (28-29) Is. 26, 19. Ier. 37, 4. Dan. 12, 2-3. Inel. 3, 9-10. Mat. 25, 46. Ioan 5, 25. 1 Cor. 15, 52. 1 Tes. 4, 16. Apoc. 14, 11. (30) Mat. 26, 39. Marc. 14, 36. Ioan 5, 19; 6, 38. (32) Is. 42, 1. Mat. 3, 17; 17, 5. Ioan 8, 18. 1 Ioan 5, 6-9. (33) Ioan 1, 15-32; 10, 41. (35) Sir. 48, 1. Ioan 1, 19. 2 Petr. 1, 19. (36) Ioan 10, 25. (37) Deut. 4, 12. Mat. 3, 17. (39) Deut. 18, 15-18. Is. 9, 5; 53, 1. Luc. 16, 29; 24, 27, 45. Ioan 5, 45-46. Fapt. 17, 11. 1 Tim. 4, 13. 2 Tim. 3, 15.

40. Și nu voiți să veniți la Mine, ca să aveți viață!

41. Slavă de la oameni nu primesc; 42. Dar v-am cunoscut că n-aveți în voi dragostea de Dumnezeu.

43. Eu am venit în numele Tatălui Meu, și voi nu Mă primiți; dacă va veni un altul în numele său, pe acela îl veți primi.

44. Cum puteți voi să credeți, când primiți slavă unui de la alții, și slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu socotiți că Eu vă voi învinui la Tatăl: cel ce vă învinuiește este Moise, în care voi ați nădărdit.

46. Că dacă ați fi crezut lui Moise, ați fi crezut Mie, căci despre Mine a scris acela.

47. Iar dacă celor scrise de el nu credeți, cum veți crede în cuvintele Mele?

CAP. 6

Săturarea celor cinci mii de oameni. Iisus umblă pe mare. Pîinea care se pogoară din cer. Mărturisirea lui Petru.

1. După acestea Iisus s-a dus dincolo de marca Galileii, în părțile Tiberiadei.

2. Și a mers după El mulțime multă, pentru că vedeau minunile pe care le făcea cu cei bolnavi.

3. Și s-a suit Iisus în munte și a sezut acolo cu ucenicii Săi.

4. Și era aproape Paștile, praznicul Iudeilor...

5. Deci ridicîndu-și Iisus ochii și văzînd că mulțime multă vine către El, a zis către Filip. De unde vom cumpăra pîine, ca să mîncece aceștia?

6. Iar aceasta o zicea ca să-l încerce, căci El știa ce avea să facă.

7. Și Filip i-a răspuns: Pîini de două sute de dinari nu le vor ajunge, ca să ia fiecare cite puțin.

8. Și a zis Lui unul dintre ucenici, Andrei, fratele lui Simon Petru:

9. Este aici un băiat care are cinci pîini de orz și doi pești. Dar ce sînt acestea la atîția?

10. Și a zis Iisus: Faceți pe oameni să se așeze. Și era iarăși multă în acel loc. Deci au sezut bărbații în număr ca la cinci mii.

11. Și Iisus a luat pîinile și, mulțumind, a dat ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; asemenea și din pești, cît au voit.

12. Iar după ce s-au săturat, a zis ucenicilor Săi: adunați fărîmiturile ce au rămas, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat și au umplut douăsprezece coșuri de fărîmituri, care au rămas de la cei ce au mîncat din cele cinci pîini de orz.

14. Iar oamenii văzînd minunea pe care a făcut-o, ziceau: Acesta este într-adevăr Proorocul, Care va să vină în lume.

15. Cunoscînd deci Iisus că au să vină și să-L ia cu sila, ca să-L facă rege, s-a dus iarăși în munte, El singur.

16. Și cînd s-a făcut scară, ucenicii Lui s-au coborît la mare.

17. Și intrînd în corabie, mergeau spre Capernaum, dincolo de mare. Și s-a făcut întuneric și Iisus încă nu venise la ei.

18. Și suflînd vînt mare, marca se întărita.

19. După ce au vislit deci ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, au văzut pe Iisus umblînd pe apă și apropiindu-se de corabie și s-au înfricoșat.

20. Iar El le-a zis: Eu sînt; nu vă temeți!

21. Deci voiau să-L ia în corabie, și îndată corabia a sosit la țărîmul la care mergeau.

22. A doua zi, mulțimea, care sta de cealaltă parte a mării, a văzut că nu era acolo decît numai o corabie mai mică și că Iisus nu intrase în corabie împreună cu ucenicii Săi, ci plecaseră numai ucenicii Lui.

38. Luc. 9, 13. (10) Mat. 14, 19; 15. 38. Marc. 6, 39. Luc. 9, 14. (11) 1 Reg. 9, 13. Mat. 14, 19. Marc. 6, 41. Luc. 9, 16. (12) Mat. 14, 20; 15, 37. Marc. 6, 42; 8, 8, 19. Luc. 9, 17. (13) Mat. 15, 37. Marc. 8, 19. (14) Fac. 49, 10. Deut. 18, 15. 18. Mat. 11, 3; 21, 46. Luc. 7, 16-19; 24, 19. Ioan 4, 19; 7, 12; 9, 17. (15) Mat. 14, 23. (17) Mat. 14, 22. Marc. 6, 47. (18) Mat. 14, 24. (19) Mat. 14, 25. Marc. 6, 48. (20) Mat. 14, 27. Marc. 6, 50.

23. Și alte corăbii mai mici au venit din Tiberiada în apropiere de locul unde ei mîncaseră pîinea, după ce Domnul mulțumise.

24. Deci, cînd a văzut mulțimea că Iisus nu este acolo, nici ucenicii Lui, au intrat și ei în corăbiile cele mici și au venit la Capernaum, căutîndu-L pe Iisus.

25. Și găsiindu-l dincolo de mare, l-au zis: Învățătorule, cînd ai venit aici?

26. Iisus le-a răspuns și a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Mă căutați nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mîncat din pîini și v-ați săturat.

27. Lucrați nu pentru mîncarea cea pieritoare, ci pentru mîncarea ce rămîne spre viața veșnică și pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl.

28. Deci au zis către El: Ce să facem, ca să săvîrșim lucrările lui Dumnezeu?

29. Iisus a răspuns și le-a zis: Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeți în Acela pe care El L-a trimis.

30. Deci l-au zis: Dar ce minune faci tu, ca să vedem și să credem în Tine? Ce lucrezi?

31. Părinții noștri au mîncat mană în pustie, precum este scris: Pîine din cer le-a dat lor să mînce.

32. Deci Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, nu Moise v-a dat pîinea cea din cer; ci Tatăl Meu vă dă din cer pîinea cea adevărată.

33. Căci pîinea lui Dumnezeu este cea care se coboară din cer și care dă viață lumii.

34. Deci au zis către El: Doamne, dă-ne totdeauna pîinea aceasta.

35. Și Iisus le-a zis: Eu sînt pîinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămînzii și cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată.

36. Dar am spus vouă că M-ați și văzut și nu credeți.

(27) Deut. 30, 20. Mat. 3, 17; 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 1, 32; 10, 36. 2 Petr. 1, 17. (29) Ioan 17, 3, 23. 1 Ioan 3, 23. (30) Mat. 12, 38; 16, 1. Mat. 8, 11. Luc. 11, 16. Ioan 2, 18. 1 Cor. 1, 22. (31) Ies. 16, 14-15. Num. 11, 7. Deut. 8, 16. Neem. 9, 15. Ps. 77, 24-25. Ințel. 16, 20. Ioan 6, 49. 1 Cor. 10, 3. (32) Ioan 3, 13, 31. 1 Cor. 10, 17. (34) Ioan 4, 15. (35) Lev. 22, 7. Sir. 24, 23. Ioan 4, 10; 14, 16; 6, 48, 58; 7, 37. (36) Ioan 6, 64. (38) Mat. 26, 39. Marc. 14, 26. Luc. 22, 42.

37. Tot ce-Mi dă Tatăl, va veni la Mine; și pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară;

38. Pentru că M-am coborît din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis pe Mine.

39. Și aceasta este voia Celui ce M-a trimis, ca din toți pe care Mi i-a dat Mie să nu pierd pe nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi.

40. Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

41. Deci Iudeii murmurau împotriva Lui, fiindcă zisese: Eu sînt pîinea ce s-a coborît din cer.

42. Și ziceau: Au nu este Acesta Iisus, Fiul lui Iosif, și nu știm noi pe tatăl Său și pe mama Sa? Cum spune El acum: M-am coborît din cer?

43. Iisus a răspuns și le-a zis: Nu murmurăți între voi.

44. Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl Care M-a trimis, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

45. Scris este în prooroci: Și vor fi toți învățați de Dumnezeu. Deci oricine a auzit și a învățat de la Tatăl la Mine vine.

46. Nu doar că pe Tatăl L-a văzut cineva, decît numai Cel ce este de la Dumnezeu; Acesta L-a văzut pe Tatăl.

47. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine are viață veșnică.

48. Eu sînt pîinea vieții.

49. Părinții voștri au mîncat mană în pustie și au murit.

50. Pîinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mîncea cineva, nu moare.

51. Eu sînt pîinea cea vie, care s-a pogorît din cer. Cine mînceacă din pîinea aceasta viu va fi în veci. Iar pîinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu.

Ioan 3, 13; 4, 34; 5, 30; 8, 28-29. (39) Ioan 10, 28; 17, 12; 18, 9. (40) Ioan 3, 16; 5, 24. (42) Mat. 13, 55. Marc. 6, 3. Luc. 3, 23; 4, 22. (44) Ier. 31, 3. Plîng. 5, 21. Luc. 10, 22. Ioan 6, 65. (45) Is. 54, 13. Ier. 31, 34. Mih. 4, 2. Ebr. 8, 10; 10, 16. (46) Mat. 11, 27. Luc. 10, 22. Ioan 1, 18; 3, 15. (47) Ioan 5, 24. (48) Pild. 9, 5. Ioan 6, 35, 58. (49) Ies. 16, 14-15. Num. 11, 7. Ps. 77, 24-25. Is. 8, 16. Ioan 6, 31. 1 Cor. 10, 3. (51) Ioan 3, 13.

(40) Ioan 1, 11; 3, 19. (41) Ioan 7, 18. 1 Tes. 2, 16. (44) 1 Reg. 15, 30. Ioan 12, 43. Rom. 2, 29. (45) Luc. 16, 29. Ioan 3, 39. Rom. 3, 12. (46) Fac. 3, 15; 12, 3; 18, 18; 22, 18; 49, 10. Deut. 18, 15. Ps. 39, 10. Ioan 5, 39. Fapt. 26, 22. Ebr. 10, 7. Cap. 6. — (1) Marc. 3, 7. (2) Mat. 14, 13-14. Luc. 5, 15. (4) Ies. 12, 18. Ioan 2, 13; 5, 1. (5) Mat. 14, 14-16, 32. Marc. 6, 35. Luc. 9, 12. (7) Num. 11, 21-22. 4 Reg. 4, 43. Marc. 6, 37. (9) Mat. 11, 17; 15, 34. Marc. 6,

52. Deci Iudeii se certau între ei, zicind: Cum poate Acesta să ne dea trupul Lui să-l mâncăm?

53. Și le-a zis Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea singele Lui, nu veți avea viață în voi.

54. Cel ce mănincă trupul Meu și bea singele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

55. Trupul Meu este adevărată mîncare și singele Meu, adevărată băutură.

56. Cel ce mănincă trupul Meu și bea singele Meu rămîne întru Mine și Eu întru el.

57. Precum M-a trimis pe Mine Tatăl Cel viu și Eu viez pentru Tatăl, și cel ce Mă mănincă pe Mine va trăi prin Mine.

58. Aceasta este pîinea care s-a pogorit din cer, nu precum au mîncat părinții voștri mana și au murit. Cel ce mănincă această pîine va trăi în veac.

59. Acestea le-a zis pe cînd învăța în sinagoga din Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii Lui, auzind, au zis: Greu este cuvîntul acesta! Cine poate să-l asculte?

61. Iar Iisus, știind în Sine că ucenicii Lui murmură împotriva Lui, le-a zis: Vă smintește aceasta?

62. Dacă veți vedea pe Fiul Omului, suindu-se acolo unde era mai înainte?

63. Duhul este cel ce dă viață; trupul nu folosește la nimic. Cuvîntele pe care vi le-am spus sînt duh și sînt viață.

64. Dar sînt unii dintre voi care nu cred. Căci Iisus știa de la început cine sînt cei ce nu cred și cine este cel care îl va vinde.

65. Și zicea: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-i este dat de la Tatăl.

66. Și de atunci mulți dintre ucenicii Săi s-au dus înapoi și nu mai umblau cu El.

67. Deci a zis Iisus celor doisprezece: Nu vreți și voi să vă duceți?

68. Simon Petru I-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice.

69. Și noi am crezut și am cunoscut că tu ești Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu.

70. Le-a răspuns Iisus: Oare, nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Și unul dintre voi este diavol!

71. Iar El zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta, unul din cei doisprezece fiind, avea să-L vîndă.

CAP. 7

Iisus învață în Templu, la sîrbătorea corturilor.

1. Și după acestea mergea Iisus prin Galileea. Căci nu voia să meargă prin Iudeca, deoarece Iudeii căutau să-L ucidă.

2. Și era aproape praznicul iudaic al corturilor.

3. Au zis deci către El frații Lui: Treci de aici și du-Te în Iudeca, pentru ca și ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci.

4. Căci nimeni nu lucrează în ascuns, cînd voiește să se facă cunoscut. Dacă faci acestea, arată-Te pe Tine lumii.

5. Pentru că nici frații Lui nu credeau în El.

6. Deci le-a zis Iisus: Vremea Mea încă n-a sosit; dar vremea voastră totdeauna este gata.

7. Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăște, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sînt rele.

8. Voi suiți-vă la sîrbătoare; Eu nu Mă suiț la praznicul acesta, căci vremea Mea nu s-a împlinit încă.

9. Acestea spunîndu-le, a rămas în Galileea.

10. Dar după ce frații Săi s-au suit la praznic, atunci s-a suit și El, dar nu pe față ci pe ascuns.

11. La praznic, Iudeii Îl căutau și ziceau: Unde este Acela?

12. Și cîntire multă era despre El în mulțime; unii ziceau: Este bun; alții iar ziceau: Nu, ci amăgește mulțimea.

13. Totuși, de frica Iudeilor, nimeni nu vorbea despre El pe față.

14. Iar la jumătatea praznicului Iisus s-a suit în templu și învața.

15. Și Iudeii se mirau zicînd: Cum știe Acesta carte, fără să fi învățat?

16. Deci le-a răspuns Iisus și a zis: Învățătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis.

17. De vrea cineva să facă voia Lui, va cunoaște despre învățătura aceasta dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine însumi.

18. Cel care vorbește de la sine își caută mărirea sa; iar cel care caută slava celui ce L-a trimis pe El, acela este adevărat și nedreptate nu este în el.

19. Oare nu Moise v-a dat Legea? Și nimeni dintre voi nu ține Legea. De ce căutați să mă uciideți?

20. Și mulțimea a răspuns: Ai demon. Cine caută să Te ucidă?

21. Iisus a răspuns și le-a zis: Un lucru am făcut și toți vă mirați.

22. De aceea Moise v-a dat tăierea împrejur, nu că este de la Moise, ci de la părinți, și simbăta tăiați împrejur pe om.

23. Dacă omul primește tăierea împrejur simbăta, ca să nu se strice Legea lui Moise, vă miniați pe Mine că am făcut simbăta un om întreg sănătos?

24. Nu judecați după înfățișare ci judecați judecată dreaptă.

25. Deci ziceau unii dintre Ierusalimiteni: Nu este, oare, Acesta pe care-l caută să-L ucidă?

26. Și iată că vorbește pe față și ei nu-l zic nimic. Nu cumva căpteniile au cunoscut cu adevărat că Acesta e Hristos?

27. Dar pe Acesta Îl știm de unde este. Însă Hristosul, cînd va veni, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci a strigat Iisus în templu, învățînd și zicînd: Și pe Mine Mă știți și știți de unde sînt; și Eu n-am venit de la Mine, dar adevărat este Cel ce M-a trimis pe Mine și pe care voi nu-L știți.

29. Eu Îl știu pe El, căci de la El sînt și El M-a trimis pe Mine.

30. Deci căutau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mîna pe El, pentru că nu venise încă ceasul lui.

31. Dar mulți din mulțime au crezut în El și ziceau: Hristosul cînd va veni va face El minuni mai multe decît a făcut Acesta?

32. Au auzit fariseii mulțimea murmurînd acestea despre El și au trimis arhieriei și fariseii slujitori ca să-L prindă.

33. Dar Iisus le-a zis: Puțin timp mai sînt cu voi și Mă duc la Cel ce M-a trimis.

34. Mă veți căuta și nu Mă veți găsi; și unde sînt Eu, voi nu puteți să veniți.

35. Deci au zis Iudeii, între ei: Unde are să se ducă Acesta, ca noi să nu-L găsim? Nu cumva va merge la cei împrăștiați printre Elini și va învăța pe Elini?

36. Ce înseamnă acest cuvînt pe care l-a spus: Mă veți căuta și nu Mă veți găsi și unde sînt Eu, voi nu puteți să veniți?

37. Iar în ziua cea din urmă — ziua cea mare a praznicului — Iisus sta între ei și a strigat, zicînd: Dacă înseamnă cineva, să vină la Mine și să bea.

38. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: rîuri de apă vie vor curge din pîntecele lui.

39. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe care aveau să-l primească acei ce cred în El. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit.

40. Deci din mulțime, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul.

41. Iar alții ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos?

42. N-a zis, oare, Scriptura că Hristos va să vină din sămînta lui David și din Betleem, cetatea lui David?

43. Și s-a făcut dezbinare în mulțime pentru El.

(53) Mat. 26, 26-28. (54) Ioan 11, 26. (58) Ioan 6, 35, 48. (60) Ioan 6, 66. (62) Mat. 26, 64. Ioan 3, 13. Ef. 4, 8. (63) Rom. 8, 2, 2 Cor. 3, 6. (64) Marc. 2, 8, Ioan 2, 24-25; 6, 36. (65) Ioan 3, 27; 6, 44. (66) Ps. 72, 23. Ioan 6, 60. (68) Fapt. 5, 20. (69) Mat. 16, 16. Marc. 3, 29. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49; 11, 27. (70) Luc.

6, 13. Cap. 7. — (1) Ioan 5, 16-18. (2) Lev. 23, 34. Num. 29, 12. (3) Mat. 12, 46. Marc. 3, 31. Fapt. 1, 14. (5) Ps. 68, 11. Marc. 3, 21. (6) Ioan 2, 4; 7, 8, 30; 8, 20. (7) Pild. 29, 27. Intel. 2, 14. Luc. 6, 26. Ioan 3, 19; 15, 18-19. (8) Ioan 7, 6, 30; 8, 20. (12) Ioan 6, 14; 7, 40; 9, 16; 10, 19. (13) Ioan 9, 22; 12, 42; 19, 38.

(15) Mat. 13, 54. Marc. 6, 2. Luc. 2, 47. (16) Ioan 8, 28; 12, 49; 14, 10, 24. (17) Ps. 49, 24. Ioan 8, 47. (18) Ioan 5, 41, 8, 50. (19) Ies. 20, 1; 24, 3. Deut. 33, 4. Mat. 12, 14. Marc. 3, 6. Ioan 1, 17; 5, 16, 18; 10, 31. (20) Ioan 8, 48-52; 10, 20. (22) Fac. 17, 7, 10. Lev. 12, 3. (23) Ioan 5, 8-16. (24) Lev. 19, 15. Deut. 1, 16-17; 16, 19. Pild. 24, 23. Ioan 8, 15. Iac. 2, 1-4. 2 Cor. 10, 7. (26) Ioan 7, 48. (27) Mat. 13, 55. Marc. 6, 3. Luc. 4, 22. (28) Ioan 8, 42. (30) Marc. 12, 12.

Ioan 7, 6-8; 8, 20. (31) Ioan 8, 30. (33) Ioan 13, 33; 16, 5, 16. (34) Os. 5, 6. Ioan 8, 21; 13, 33. (35) Ioan 1, 1. 1 Petr. 1, 1. (37) Lev. 23, 36. Num. 29, 37. 2 Paral. 7, 9. Is. 55, 1. Ioan 4, 14; 6, 35. Apoc. 22, 17. (38) Deut. 18, 18. Pild. 48, 4. Cînt. 4, 15. Is. 12, 3; 35, 6; 44, 3. Ioil 4, 18. Ioan 4, 14. (39) Is. 44, 3. Ioil 3, 1. Zah. 12, 10. Fapt. 2, 17, 33. (40) Mat. 21, 46; 26, 5. Ioan 7, 12. (42) 1 Reg. 16, 1-4; 20, 6. Mih. 5, 1. Mat. 2, 5-6. Luc. 2, 4. (43) Ioan 9, 16.

44. Și unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mîinile pe El.

45. Deci slujitorii au venit la arhiereii și la farisei, și le-au zis: De ce nu L-ați adus?

46. Slujitorii au răspuns: Nici odată n-a vorbit un om așa cum vorbește acest Om.

47. Și le-au răspuns deci fariseii: Nu cumva ați fost și voi amăgiți?

48. Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei?

49. Dar mulțimea aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată!

50. A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El, noaptea, fiind unul dintre ei:

51. Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi și nu știe ce a făcut?

52. Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea? Cercețază și vezi că din Galileea nu s-a ridicat prooroc.

53. Și s-a dus fiecare la casa sa.

CAP. 8

Femeia păcătoasă. Iisus este Lumina lumii. Cuvînt împotriva necredinței Iudeilor.

1. Iar Iisus s-a dus la Muntele Măslinilor.

2. Iar dimineața iarăși a venit în templu, și tot poporul venia la El; și El, șezînd, îi învăța.

3. Și au adus la El fariseii și cărturarii pe o femeie, prinsă în adulter și, punînd-o în mijloc,

4. Au zis Lui: Învățătorule, acca-stă femeie a fost prinsă asupra faptului de adulter.

5. Iar Moise ne-a poruncit în Lege ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar Tu ce zici?

6. Și aceasta ziceau, ispitindu-L, ca să aibă de ce să-L învinuiască. Iar Iisus, plecîndu-se în jos, scria cu degetul pe pămînt.

7. Și stăruind să-L întrebe, El s-a ridicat și le-a zis: Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintîi piatra asupra ei.

8. Iarăși plecîndu-se, scria pe pămînt.

9. Iar ei auzind aceasta și muștrăți fiind de cuget, ieșeau unul cîte unul, începînd de la cei mai bătrîni și pînă la cei din urmă, și a rămas Iisus singur și femeia, stînd în mijloc.

10. Și ridicîndu-se Iisus și nevăzînd pe nimeni decît pe femeie, i-a zis: Femeie, unde sînt pirișii tăi? Nu te-a osîndit nici unul?

11. Iar ea a zis: Nici unul, Doamne. Și Iisus i-a zis: Nu te osîndesc nici Eu. Mergi; de-acum să nu mai păcătuiești.

12. Deci iarăși le-a vorbit Iisus zicînd: Eu sînt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.

13. I-au zis fariseii: Tu mărturisești despre Tine însuși; mărturia Ta nu este adevărată.

14. A răspuns Iisus și le-a zis: Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea este adevărată, fiindcă știu de unde am venit și unde Mă duc. Voi nu știți de unde vin, nici unde Mă duc.

15. Voi judecați după trup; Eu nu judec pe nimeni.

16. Și chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu sînt singur, ci Eu și Tatăl, Care M-a trimis pe Mine.

17. Și în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată.

18. Eu sînt cel ce mărturisesc despre Mine însumi și mărturisește despre Mine Cel ce M-a trimis pe Mine, Tatăl.

19. Îi ziceau deci: Unde este Tatăl Tău? Răspuns-a Iisus: Nu Mă știți nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu; dacă M-ați ști pe Mine, ați ști și pe Tatăl Meu.

20. Cuvintele acestea le-a grăit Iisus în visticie, pe cînd învăța în templu; și nimeni nu L-a prins, că încă nu venise ceasul Lui.

21. Și iarăși le-a zis: Eu Mă duc și Mă veți căuta și veți muri în păcatul vostru. Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni.

22. Deci ziceau Iudeii: Nu cumva își va ridica singur viața? Că zice: Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni.

23. Lezicea: Voi sînteți din cele de jos; Eu sînt din cele de sus. Voi sînteți din lumea aceasta; Eu nu sînt din lumea asta.

24. V-am spus deci vouă că veți muri în păcatele voastre. Căci dacă nu credeți că Eu sînt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci Îi ziceau ei: Cine ești Tu? Și a zis lor Iisus: Ceea ce v-am spus de la început.

26. Multe am de spus despre voi și de judecat. Dar Cel ce M-a trimis pe Mine adevărat este, și cele ce am auzit de la El, Eu acestea le grăiesc în lume.

27. Și ei n-au înțeles că le vorbea despre Tatăl.

28. Deci le-a zis Iisus: Cînd veți înălța pe Fiul Omului, atunci veți cunoaște că Eu sînt și că de la Mine însumi nu fac nimic, ci precum M-a învățat Tatăl, așa vorbesc.

29. Și Cel ce M-a trimis este cu Mine; nu M-a lăsat singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui.

30. Spunînd El acestea, mulți au crezut în El.

31. Deci zicea Iisus către Iudeii care crezuseră în El: Dacă veți rămîne în cuvîntul Meu, sînteți cu adevărat ucenici ai Mei;

32. Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi.

33. Ei însă I-au răspuns: Noi sîntem sămînța lui Avraam și nimănui niciodată n-am fost robi. Cum zici Tu că: Veți fi liberi?

34. Iisus le-a răspuns: Adevărat, adevărat zic: Oricine săvîrșește păcatul este rob păcatului.

35. Iar robul nu rămîne în casă în veac; Fiul însă rămîne în veac.

36. Deci, dacă Fiul vă va libera, liberi veți fi într-adevăr.

37. Știu că sînteți sămînța lui Avraam, dar căutați să Mă omoriți, pentru că cuvîntul Meu nu încapă în voi.

38. Eu vorbesc ceea ce am văzut la Tatăl meu, iar voi faceți ceea ce ați auzit de la tatăl vostru.

39. Ei au răspuns și I-au zis: Tatăl nostru este Avraam. Iisus le-a zis:

Dacă ați fi fiii lui Avraam, ați face faptele lui Avraam.

40. Dar voi acum căutați să Mă uciideți, pe Mine omul care v-am spus adevărul pe care L-am auzit de la Dumnezeu. Avraam n-a făcut aceasta.

41. Voi faceți faptele tatălui vostru. Zis-au Lui: Noi nu ne-am născut din desfrîinare. Un tată avem: pe Dumnezeu.

42. Le-a zis Iisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-ați iubi pe Mine, căci de la Dumnezeu am ieșit și am venit. Pentru că n-am venit de la Mine însumi, ci El M-a trimis.

43. De ce nu înțelegeți vorbirea Mea? Fiindcă nu puteți să auziți cuvîntul Meu.

44. Voi sînteți din tatăl vostru diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru. El, de la început, a fost ucigător de oameni și nu a stat într-adevăr, pentru că nu este adevăr întru El. Cînd grăiește minciuna, grăiește dintru ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii.

45. Dar pe Mine, fiindcă spun adevărul, nu Mă credeți.

46. Cine dintre voi mă vădește de păcat? Dacă spun adevărul, de ce voi nu Mă credeți?

47. Cel care este de la Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu ascultați, pentru că nu sînteți de la Dumnezeu.

48. Au răspuns Iudeii și I-au zis: Oare, nu zicem noi bine că Tu ești samaritan și ai demon?

49. A răspuns Iisus: Eu nu am demon, ci cînstesc pe Tatăl Meu, și voi Mă necinstiți pe Mine.

50. Dar Eu nu caut slava Mea. Este cine să o caute și să judece.

51. Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă cineva va păzi cuvîntul Meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Iudeii I-au zis: Acum am cunoscut că ai demon. Avraam a murit, de asemenea și proorocii; și Tu zici: Dacă cineva va păzi cuvîntul Meu, nu va gusta moartea în veac.

(23) Ioan 3, 31; 17, 14. Col. 3, 1. (26) Ioan 3, 32. Evr. 1, 2. (28) Ioan 3, 14; 5, 19, 30; 7, 16; 12, 32. (30) Ioan 7, 31. (32) Is. 42, 7; 61, 1. Rom. 6, 14-22; 8, 2. (33) 2 Paral. 20, 7. Mat. 3, 9. Ioan 8, 39. (34) 2 Petr. 2, 19. Rom. 6, 16, 20. (35) Fac. 21, 10. Gal. 4, 30. (36) Rom. 6, 18; 8, 2. 1 Cor. 7, 22. Gal. 5, 1. (37) Mat. 3, 9. Ioan 7, 19; 18, 40. (39) Mat. 3, 9. Luc. 3, 8.

(44) Marc. 12, 12. (46) Luc. 4, 32. (48) Ioan 7, 26. (50) Ioan 3, 1-2; 19, 39. (51) Deut. 1, 17; 17, 8. Cap. 8. (5) Lev. 20, 10. Deut. 22, 22. Sir. 23, 30-32. (6) Ier. 17, 13. (7) Sir. 8, 6. (12) Ioan 1, 4-5; 3, 19; 9, 5; 12, 46. 1 Ioan 1, 5.

Ef. 5, 8. (15) Ioan 7, 24. (16) 2 Cor. 13, 1. (17) Deut. 17, 6; 19, 15. Mat. 18, 16. 2 Cor. 13, 1. Evr. 10, 28. (18) Is. 42, 1. Ioan 5, 32. 1 Ioan 5, 9. (19) 1 Ioan 2, 23. (20) Ioan 7, 6, 8, 30. (21) Ioan 13, 33-34.

Ioan 8, 33. Rom. 4, 11-12, 16; 9, 7. Gal. 3, 7. (40) Ps. 108, 3. Ioan 8, 37. (41) Is. 63, 16; 64, 7. (42) Ioan 7, 28. (44) Fac. 3, 4, 15. Mat. 13, 38. Fapt. 13, 10. 1 Ioan 3, 8-9. Iuda 1, 6. 2 Cor. 11, 3. (46) Pild. 8, 7. 2 Cor. 5, 21. (47) Sir. 3, 28. Ioan 10, 26-27. 1 Ioan 4, 6. (48) 2 Paral. 18, 21. Mat. 10, 25. Ioan 8, 20; 10, 20. (50) Ioan 7, 18. (51) Ioan 5, 24.

53. Nu cumva ești Tu mai mare decât Tatăl nostru Avraam, care a murit? Și au murit și proorocii. Cine Te faci Tu a fi?

54. Iisus a răspuns: Dacă Mă slăvesc Eu pe Mine insumi, slava Mea nimic nu este. Tatăl Meu este Cel care Mă slăvește, despre care ziceți voi că este Dumnezeuul vostru.

55. Și nu L-ați cunoscut, dar Eu Îl știu: și, dacă aș zice că nu-L știu, aș fi mincinos asemenea vouă. Ci Îl știu și păzesc cuvântul Lui.

56. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea și a văzut-o și s-a bucurat.

57. Deci au zis Iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani și l-ai văzut pe Avraam?

58. Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sint mai înainte de a fi fost Avraam.

59. Deci au luat pietre ca să arunce asupra lui. Dar Iisus s-a ferit și a ieșit din templu și, trecind prin mijlocul lor, s-a dus.

CAP. 9

Vindecarea orbului din naștere, în zi de sîmbătă.

1. Și trecind Iisus, a văzut un om orb din naștere,

2. Și ucenicii Lui L-au întrebat, zicînd: Învățătorule, cine a păcătuit: acesta sau părinții lui, de s-a născut orb?

3. Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate în el lucrurile lui Dumnezeu.

4. Trebuie să fac, pînă este ziua, lucrurile Celui ce M-a trimis pe Mine; că vine noaptea, cînd nimeni nu poate să lucreze.

5. Atît cît sint în lume, Eu sint Lumina lumii.

6. Acestea zicînd, a scuipat jos și a făcut tină din scuipat, și a uns cu tină ochii orbului.

7. Și i-a zis: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului (care se tilcuiește: trimis). Deci s-a dus și s-a spălat și a venit văzînd.

8. Iar vecinii și cei ce-l văzuseră mai înainte că era orb ziceau: Nu este acesta care ședea și cerșea?

9. Unii ziceau: El este. Alții ziceau: Nu este el, ci seamănă cu el. Dar acela zicea: Eu sint.

10. Deci îi ziceau: Cum ți s-au deschis ochii?

11. Acela a răspuns: Omul care se numește Iisus a făcut tină și a uns ochii mei; și mi-a zis: Mergi la scăldătoarea Siloamului și te spală. Și ducîndu-mă deci și spălîndu-mă, am văzut.

12. I-au mai zis: Unde este Acela? A zis el: Nu știu.

13. L-au dus la farisei pe cel ce fusese oarecînd orb.

14. Și era sîmbătă în ziua în care Iisus a făcut tină și i-a deschis ochii.

15. Deci iarăși Îl întrebau și fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei, și m-am spălat și văd.

16. Deci ziceau unii dintre farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ține sîmbăta. Iar alții ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minuni? Și era dezbinare între ei.

17. Au zis deci orbului iarăși: Dar tu ce zici despre El, că ți-a deschis ochii? Iar el a zis că prooroc este.

18. Dar Iudeii n-au crezut despre el că era orb și a văzut, pînă ce n-au chemat pe părinții celui ce vedea.

19. Și i-au întrebat, zicînd: Acesta este fiul vostru, despre care ziceți că s-a născut orb? Deci cum vede el acum?

20. Au răspuns deci părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, noi nu știm; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu știm. Întrebați-l pe el; este în vîrstă; va vorbi singur despre sine.

22. Acestea le-au spus părinții lui, pentru că se temeau de Iudei. Căci Iudeii pusese rădăcină la cale că, dacă cineva va mărturisi că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă.

Is. 42, 6. Luc. 2, 32. Ioan 1, 4-5; 8, 12; 12, 35, 46. Fapt. 13, 47. (6) Is. 35, 5. Marc. 7, 33; 8, 23. Ioan 9, 11; 11, 37, (7) 4 Reg. 5, 10-14. Neem. 3, 15. (11) Is. 8, 6. Ioan 9, 6-7. (14) Ioan 5, 9. (16) Ioan 3, 2; 7, 12, 43; 9, 33; 10, 19. (17) Luc. 7, 16; 24, 19. Ioan 4, 19; 6, 14. (22) Ioan 7, 13; 12, 42; 19, 38.

23. De aceea au zis părinții lui: Este în vîrstă; întrebați-l pe el.

24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu. Noi știm că Omul acesta e păcătos.

25. A răspuns deci acela: Dacă este păcătos, nu știu. Un lucru știu: că eram orb și acum văd.

26. Deci i-au zis: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii?

27. Le-a răspuns: V-am spus acum și n-ați auzit? De ce voiți să auziți iarăși? Nu cumva voiți și voi să vă faceți ucenici ai Lui?

28. Și i-au ocărît și i-au zis: Tu ești ucenic al Aceluia, iar noi sintem ucenici ai lui Moise.

29. Noi știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, iar pe Acesta nu-L știm de unde este.

30. A răspuns omul și le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea că voi nu știți de unde este și El mi-a deschis ochii.

31. Și noi știm că Dumnezeu nu-l ascultă pe păcătoși; iar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia Lui, pe acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere.

33. De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu, n-ar putea să facă nimic.

34. Au răspuns și i-au zis: În păcate te-ai născut tot, și tu ne înveți pe noi? Și l-au dat afară.

35. Și a auzit Iisus că l-au dat afară. Și, găsindu-l, i-a zis: Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?

36. El a răspuns și a zis: Dar cine este, Doamne, ca să cred în El?

37. Și a zis Iisus: L-ai și văzut! Și Cel ce vorbește cu tine Acela este.

38. Iar el a zis: Cred, Doamne. Și s-a închinat Lui.

39. Și a zis: Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi.

40. Și au auzit acestea, unii dintre fariseii, care erau cu El, și i-au zis: Oare și noi sintem orbi?

41. Iisus le-a zis: Dacă ați fi orbi n-ați avea păcat. Dar acum ziceți: Noi vedem. De aceea păcatul rămîne asupra voastră.

CAP. 10

Păstorul cel bun și oile sale.

1. Adevărat, adevărat zic vouă. Cel ce nu intră pe ușă, în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela este fur și tîlhar.

2. Iar cel ce intră prin ușă este păstorul oilor.

3. Acestuia, portarul îi deschide și oile ascultă de glasul lui, și oile sale le cheamă pe nume și le mină afară.

4. Și cînd le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile merg după el, căci cunosc glasul lui.

5. Iar după un străin, ele nu vor merge ci vor fugi de la el, pentru că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n-au înțeles ce înscamnă cuvintele Lui.

7. A zis deci iarăși Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sint ușa oilor.

8. Toți cîți au venit mai înainte de Mine sint furi și tîlhari, dar oile nu i-au ascultat.

9. Eu sint ușa: de va intra cineva prin Mine, se va mîntui; și va intra și va ieși și pășune va afla.

10. Furul nu vine decît ca să fure și să jînhie și să piardă. Eu am venit ca viață să aibă și din belșug să aibă.

11. Eu sint păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune viața pentru oile Sale.

12. Iar cel plătit și cel care nu este păstor, și ale cărui oi nu sint ale lui, vede lupul venind și lasă oile și fuge; și lupul le răpește și le risipește.

13. Dar cel plătit fuge, pentru că este plătit și nu are grijă de oi.

14. Eu sint păstorul cel bun și cunosc pe ale Mele și ale Mele mă cunosc pe Mine.

15. Precum Mă cunoaște Tatăl și Eu cunosc pe Tatăl. Și viața Mea o pun pentru oi.

(24) Iosua 7, 19. Ier. 13, 16. Ioan 9, 16 (29) Ier. 3, 6; 19, 19. (31) Iov 27, 9; 35, 12-13. Ps. 5, 4-5; 17, 44; 33, 15-17; 65, 17-18. Pild. 1, 28; 15, 29; 28, 9. Is. 1, 15. Ier. 11, 12; 14, 12. Iez. 8, 18. Mih. 3, 4. Zah. 7, 13. (32) Is. 42, 7. Ioan 10, 21. (33) Ioan 3, 2; 9, 16. (34) Ioan 4, 26. (39) Mat. 11, 25; 13, 13-14. Ioan 12, 46. 2 Cor. 3, 14. (40) Rom. 2, 19. (41) Ioan 15, 22-24. Cap. 10. (1)

Ioan 10, 7-9; 14, 6. (2) Ioan 10, 1, 9; 14, 6. (4) Clint. 2, 8. (6) Luc. 18, 34. (8) Eccl. 7, 25. Ier. 23, 1-2; 50, 6. Iez. 34, 2-3. (9) Ps. 22, 2. Ioan 10, 1, 7; 14, 6. Ebr. 10, 19. (11) Ps. 22, 1; 79, 1. Is. 40, 11. Iez. 34, 12, 23, 31; 37, 24. Sof. 3, 14. Zah. 9, 16. Ioan 15, 13. 1 Petr. 2, 25; 5, 4. Ebr. 13, 20. (12-13) Zah. 11, 16-17. (14) Ps. 1, 6. Iez. 34, 11. 2 Tim. 2, 19. (15) Mat. 11, 27. Luc. 10, 22. Ioan 15, 13.

(54) Ioan 16, 14. Fapt. 3, 13. Ebr. 5, 5. (56) Fac. 15, 6; 22, 16. Iov 19, 27. Luc. 10, 24. Ebr. 11, 13. (58) Ier. 3, 14. Is. 43, 10. Ioan 1, 1-2, 15, 30; 17, 5. 24. Col. 1, 17. Apoc. 1, 8. (59) Luc. 4, 30. Ioan 10, 31; 11, 8. Cap. 9. - (2) Ioan 9, 34. (3) Ioan 11, 4. (4) Ioan 4, 34; 5, 17; 11, 9; 12, 35. (5)

16. Am și alte oi, care nu sînt din staulul acesta. Și pe acelea trebuie să le aduc, și vor auzi glasul Meu și va fi o turmă și un păstor.

17. Pentru aceasta Mă iubește Tatăl, fiindcă Eu îmi pun viața Mea, ca iarăși să o iau.

18. Nimeni n-o ia de la Mine, ci Eu de la Mine însumi o pun. Putere am Eu ca să o pun și putere am iarăși să o iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu.

19. Iarăși s-a făcut dezbinare între Iudei, pentru cuvintele acestea.

20. Și mulți dintre ei ziceau: Are demon și este nebulă. De ce să-L ascultați?

21. Alții ziceau: Cuvintele acestea nu sînt ale unui demonizat. Cum poate un demon să deschidă ochii orbilor?

22. Și era atunci la Ierusalim sărbătoarea înnoirii templului și era iarnă.

23. Iar Iisus se plimba în templu, prin pridvorul lui Solomon.

24. Deci L-au impresurat Iudeii și Îi ziceau: Pînă cînd ne scoți sufletul? Dacă Tu ești Hristosul, spune-o nouă fără șială.

25. Iisus le-a răspuns: V-am spus și nu credeți. Lucrurile pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine.

26. Dar voi nu credeți, pentru că nu sînteți dintre oile Mele.

27. Oile Mele ascultă de glasul Meu și Eu le cunosc pe ele, și ele vin după Mine.

28. Și Eu le dau viață veșnică și nu vor pieri în veac, și din mîna Mea nimeni nu le va răpi.

29. Tatăl Meu, Care Mi le-a dat, este mai mare decît toți, și nimeni nu poate să le răpească din mîna Tatălui Meu.

30. Iar Eu și Tatăl Meu una sîntem.

31. Iarăși au luat pietre Iudeii ca să arunce asupra Lui.

32. Iisus le-a răspuns: Multe lucruri bune v-am arătat vouă de la Tatăl Meu. Pentru care lucruri din ele, aruncați cu pietre asupra Mea?

33. I-au răspuns Iudeii: Nu pentru lucru bun aruncăm cu pietre asupra

Ta, ci pentru hulă și pentru că Tu, om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu.

34. Iisus le-a răspuns: Nu e scris în Legea voastră că: Eu am zis: Dumnezeuci sînteți?

35. Dacă i-a numit Dumnezeuci pe aceia către care a fost cuvîntul lui Dumnezeu — și Scriptura nu poate să fie desființată —

36. Despre Cel pe care Tatăl L-a sfințit și L-a trimis în lume, voi ziceți: Tu hulești, căci am spus: Fiul lui Dumnezeuci sînt?

37. Dacă nu fac lucrurile Tatălui Meu, să nu credeți în Mine.

38. Iar dacă le fac, chiar dacă nu credeți în Mine, credeți în aceste lucruri, ca să știți și să cunoașteți că Tatăl este în Mine și Eu în Tatăl.

39. Căutau deci iarăși să-L prindă, și Iisus a scăpat din mîna lor.

40. Și a plecat iarăși dincolo de Iordan, în locul unde Ioan boteza la început, și a rămas acolo.

41. Și mulți au venit la El și ziceau: Ioan n-a făcut nici o minune, dar toate cite Ioan a zis despre Acesta erau adevărate.

42. Și mulți au crezut în El acolo.

CAP. 11

Învierea lui Lazăr. Arhieriei uneltesc împotriva lui Iisus.

1. Și era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei și al Martei, sora ci.

2. Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul și I-a șters picioarele cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav.

3. Deci au trimis surorile la El, zicînd: Doamne, iată, cel pe care îl iubești este bolnav.

4. Iar Iisus, auzînd, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să se slăvească.

5. Și iubea Iisus pe Maria și pe sora ei și pe Lazăr.

6. Cînd deci a auzit că este bolnav, atunci a rămas două zile în locul în care era.

Deut. 33, 3. (30) Ies. 23, 21. Ioan 17, 11, 22. (31) Ioan 5, 18; 7, 19; 8, 59; 11, 8. (34) Ps. 81, 6. (36) Ioan 6, 27. (38) Ioan 14, 10; 17, 21. (39) Marc. 3, 6. (40) Mat. 19, 1. Ioan 1, 28. (41) Ioan 5, 33. Cap. 11. — (1) Luc. 10, 38-39. Ioan 12, 1. (2) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Ioan 12, 3. (4) Ioan 9, 3; 11, 40. (5) Ps. 15, 3. (6) Os. 6, 2-3.

7. Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Ucenicii I-au zis: Învățătorule, acum căutau Iudeii să te ucidă cu pietre, și iarăși Te duci acolo?

9. A răspuns Iisus: Nu sînt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi.

10. Iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el.

11. A zis acestea, și după aceea le-a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; dar merg să-l trezesc.

12. Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine.

13. Dar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbește despre adormirea cu somn.

14. Deci atunci Iisus le-a spus lor pe față: Lazăr a murit.

15. Și mă bucur pentru voi ca să credeți că n-am fost acolo. Dar să mergem la el.

16. Deci a zis Toma, care se numește Geamănul, celorlalți ucenici: Să mergem și noi și să murim cu el.

17. Deci, venînd, Iisus l-a găsit îngropat de patru zile.

18. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii.

19. Și mulți dintre Iudei veniseră la Marta și Maria ca să le mîngîie pentru fratele lor.

20. Deci Marta, cînd a auzit că vine Iisus, a ieșit în întîmpinarea Lui, iar Maria ședea în casă.

21. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

22. Dar și acum știu că oricîte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îți va da.

23. Iisus i-a zis: Fratele tău va învia.

24. Marta i-a zis: Știu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi.

25. Și Iisus i-a zis: Eu sînt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi.

26. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?

(8) Ioan 8, 59; 10, 31. (9) Neem. 9, 3. Ioan 9, 4. (10) Ioan 12, 35. (11) Deut. 31, 16. Marc. 5, 39. (21) Ioan 11, 32. (22-25) Iov 19, 25-26. Is. 26, 19. Iez. 37, 4-5. Dan. 12, 2. Luc. 14, 14. Eapt. 23, 6; 24, 15.

27. Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, care a venit în lume.

28. Și zicînd aceasta, s-a dus și a chemat pe Maria, sora ei, zicîndu-i în taină: Învățătorul este aici și te cheamă.

29. Cînd a auzit aceea, s-a sculat degrabă și a venit la El.

30. Și Iisus nu venise încă în sat, ci era încă în locul unde îl întîmpinase Marta.

31. Iar Iudeii care erau cu ea în casă și o mîngîiau, văzînd pe Maria că s-a sculat degrabă și a ieșit afară, au mers după ea, socotînd că a plecat la mormînt, ca să plîngă acolo.

32. Deci Maria, cînd a venit unde era Iisus, văzîndu-L, a căzut la picioarele Lui, zicîndu-I: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

33. Deci Iisus, cînd a văzut-o plîngînd și pe Iudeii care veniseră cu ea plîngînd și ei, a suspinat cu duhul și s-a tulburat întru sine.

34. Și a zis: Unde l-ai pus? Zis-au Lui: Doamne, vino și vezi.

35. Și a lăcrimat Iisus.

36. Deci ziceau Iudeii: Iată cit de mult îl iubea.

37. Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea, oare, Acesta care a deschis ochii orbului să facă și pe Lazăr să nu moară?

38. Deci suspinînd iarăși Iisus întru sine, a mers la mormînt. Și era o peșteră și o piatră era așezată pe ea.

39. Iisus a zis: Ridicăți piatra. Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, chiar miroase, că este a patra zi.

40. Iisus i-a zis: Nu ți-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Au ridicat deci piatra, iar Iisus și-a ridicat ochii în sus și a zis: Părinte, Îți mulțumesc că M-ai ascultat.

42. Eu știam că întotdeauna Mă ascuți, dar pentru mulțimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis.

43. Și zicînd acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară!

44. Și a ieșit mortul, fiind legat la picioare și la mîini cu fișii de pînză și fa-

(16) Is. 11, 12; 56, 8. Iez. 37, 22. Os. 2, 1, 3. Mîh. 2, 12. Ioan 11, 52. 1 Petr. 2, 25. (17) Is. 53, 7-12. Ebr. 2, 9. (18) Ioan 2, 19; 14, 31. (19) Clnt. 2, 8. Ioan 7, 12; 9, 16. (20) Marc. 3, 21. Ioan 7, 20; 8, 48. (21) Ioan 9, 32-33. (22) Neem. 12, 27. 1 Mac. 4, 59. (23) 3 Reg. 6, 3. (25) Ioan 5, 36. (26) Ioan 8, 47. 1 Ioan 4, 6. (27) Ioan 10, 4-14. (28) Ioan 6, 39. (29)

1 Cor. 15, 13, 51-55. Filip. 3, 21. Apoc. 20, 12. (26) Ioan 6, 54. (27) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 6, 69. (32) Ioan 11, 21. (37) Ioan 9, 6. (39) Iez. 37, 11. (40) Marc. 9, 23; 11, 23. Ioan 11, 4. (42) Ioan 12, 30.

ta lui era înfășurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegați-l și lăsați-l să meargă.

45. Deci mulți din Iudeii care veniseră la Maria și care văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El.

46. Iar unii dintre ei s-au dus la farisei și le-au spus cele ce făcuse Iisus.

47. Deci arhierii și fariseii au adunat sinedriul și ziceau: Ce facem pentru că Omul acesta face multe minuni?

48. Dacă-L lăsăm așa toți vor crede în El și vor veni Romanii și ne vor lua și țara și neamul.

49. Iar Caiafa, unul dintre ei, care în anul acela era arhieru le-a zis: Voi nu știți nimic;

50. Nici nu cugetați că vă este mai de folos să moară un om pentru popor, decît să piară tot neamul.

51. Dar aceasta n-a zis-o de la sine, ci, fiind arhieru al anului acela, a proorocit că Iisus avea să moară pentru neam,

52. Și nu numai pentru neam, ci și ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu cei împrăștiati.

53. Deci, din ziua aceea, s-au hotărît ca să-L ucidă.

54. De aceea Iisus nu mai umbla pe față printre Iudei, ci a plecat de acolo într-un ținut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim, și acolo a rămas cu ucenicii Săi.

55. Și era aproape Paștile Iudeilor și mulți din țară s-au suit la Ierusalim, mai înainte de Paști, ca să se curățească.

56. Deci căutau pe Iisus și, pe cînd stăteau în templu, ziceau între ei: Ce vi se pare? Oare nu va veni la praznic?

57. Iar arhierii și fariseii dăduseră porunci, că dacă va ști cineva unde este, să dea de veste, ca să-L prindă.

CAP. 12

Ungerea lui Iisus în Betania. Intrarea în Ierusalim. Elinii vor să vadă pe Iisus. Glasul din cer. Necredința Iudeilor.

1. Deci, cu șase zile înainte de Paști, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, cel pe care îl înviase din morți.

2. Și i-au făcut acolo cină și Marta slujca. Și Lazăr era unul dintre cei ce ședeau cu el la masă.

3. Deci Maria, luînd o litră cu mir de nard curat, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

4. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vîndă, a zis:

5. Pentru ce nu s-a vîndut mirul acesta cu trei sute de dinari și să-l fi dat săracilor?

6. Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur și, avînd pungă, lua din ce se punea în ea.

7. A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.

8. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.

9. Deci multime mare de Iudei au aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă și pe Lazăr pe care-l înviase din morți.

10. Și s-au sfătuit arhierii ca și pe Lazăr să-l omoare,

11. Căci, din cauza lui, mulți dintre Iudei mergeau și credeau în Iisus.

12. A doua zi, multime multă, care venise la praznic, auzind că Iisus vine în Ierusalim,

13. Au luat ramuri de finic și au ieșit în întîmpinarea Lui și strigau: Osana! Bine cuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

14. Și Iisus, găsind un asin tînăr, a șezut pe el, precum este scris;

15. Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, șezînd pe mînzul asinei.

16. Acestea nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar cînd s-a preaslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El și că acestea I le-au făcut Lui.

17. Deci da mărturie mulțimea care era cu El, cînd l-a strigat pe Lazăr din mormînt și l-a înviat din morți.

18. De aceea L-a și întîmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.

19. Deci fariseii ziceau între ei: Vedeti că nimic nu folosii! Iată, lumea s-a dus după El.

20. Și erau niște Elini din cei ce se suiseră să se închine la praznic.

21. Deci acestia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileii, și l-au rugat, zicînd: Doamne, voim să vedem pe Iisus.

22. Filip a venit și i-a spus lui Andrei, și Andrei și Filip au venit și l-au spus lui Iisus.

23. Iar Iisus le-a răspuns, zicînd: A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului

24. Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de griu, cînd cade în pămînt, nu va muri, rămîne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă.

25. Cel ce își iubește viața o va pierde; iar cel ce își urăște viața în lumea aceasta o va păstra pentru viața veșnică.

26. Dacă-Mi slujește cineva, să-Mi urmeze, și unde sint Eu, acolo va fi și slujitorul Meu. Dacă-Mi slujește cineva, Tatăl Meu îl va cinsti.

27. Acum sufletul Meu e tulburat, și ce voi zice? Părinte, izbăvește-Mă pe Mine de ceasul acesta! Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta.

28. Părinte, preaslăvește-Ți numele! Atunci a venit glas din cer: Și L-am preaslăvit și iarăși îl voi preaslăvi.

29. Iar mulțimea care sta și auzea zicea: A fost tunet! Alții ziceau: Înger I-a vorbit!

30. Iisus a răspuns și a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata acestei lumi; acum stăpînitorul lumii acesteia va fi aruncat afară.

32. Iar Eu, cînd voi fi înălțat de pe pămînt, îi voi trage pe toți la Mine.

33. Iar aceasta zicea, arătînd cu ce moarte avea să moară.

34. I-a răspuns deci mulțimea: Noi am auzit din Lege că Hristosul rămîne în veac; și cum zici Tu că Fiul Omului

trebuie să fie înălțat? Cine este acesta, Fiul Omului?

35. Deci le-a zis Iisus: Încă puțină vreme Lumina este cu voi. Umblați cît aveți Lumina ca să nu vă apuce întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge.

36. Cît aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii. Acestea le-a vorbit Iisus și, plecînd, s-a ascuns de ei.

37. Și, deși a făcut atîtea minuni înaintea lor, ei tot nu credeau în El.

38. Ca să se împlinească cuvîntul proorocului Isaia, pe care l-a zis: Doamne, cine a crezut în ceea ce a auzit de la noi? Și brațul Domnului cui s-a descoperit?

39. De aceea nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia:

40. Au orbit ochii lor și a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii și să nu înțeleagă cu inima și ca nu cumva să se întoarcă și Eu să-i vindec.

41. Acestea a zis Isaia, cînd a văzut slava Lui și a grăit despre El.

42. Totuși și dintre căpetenii mulți au crezut în El, dar nu mărturiseau din pricina fariseilor, ca să nu fie izgoșiți din sinagogă;

43. Căci au iubit slava oamenilor mai mult decît slava lui Dumnezeu.

44. Iar Iisus a strigat și a zis: Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine.

45. Și cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

46. Eu, Lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămînă în întuneric.

47. Și dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec; căci n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mîntuiesc lumea.

48. Cine Mă nesocotește pe Mine și nu primește cuvintele Mele arc judecător ca să-l judece: cuvîntul pe care l-am spus, acela îl va judeca în ziua cea de apoi.

(47) Ps. 2, 1. Mat. 26, 3. Marc. 14, 1. Luc. 22, 2. Fapt. 4, 16. (50) Ioan 18, 14. (52) Is. 49, 6. Ioan 10, 16. 1 Ioan 2, 2. Ef. 3, 12, 17. (53) Mat. 21, 38. Luc. 20, 14. (54) 2 Paral. 13, 19. (55) 2 Paral. 30, 13, 17. Cap. 12. - (1-2) Mat. 26, 6-7. Marc. 14, 3. Luc. 10, 38-40. Ioan 11, 1-2. (3) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Luc. 7, 37; 10, 38. Ioan 11, 2. (4) Mat. 26, 8, 14. Marc. 14, 4. (5) Mat. 26, 9. Marc.

14, 5. (6) Ioan 13, 29. (7) Mat. 26, 10, 12. Marc. 14, 6. (8) Deut. 15, 11. Mat. 26, 11. Marc. 14, 7. Ioan 13, 33; 14, 19. (13) Ps. 117, 26. Mat. 21, 8-9; 23, 38. Marc. 11, 8-9. Luc. 19, 35-38. (14) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Marc. 11, 7. Luc. 19, 35. (15) Is. 62, 11. Zah. 9, 9. Mat. 21, 5. (16) Ps. 72, 22. Marc. 9, 32. Luc. 2, 50; 9, 45; 18, 34. Ioan 10, 6; 14, 26.

(19) Ioan 11, 47. (21) Is. 6, 1. Ag. 2, 7. (23) Ioan 13, 31-32; 17, 1. (24) Is. 53, 10. 1 Cor. 15, 36-37. (25) Mat. 10, 39; 16, 25. Marc. 8, 35. Luc. 9, 24; 14, 27; 17, 33. (26) Ioan 14, 3; 17, 24. (27) Mat. 26, 37-39. Luc. 22, 41. Ebr. 5, 7-9. (30) Ioan 11, 42. (31) Ioan 14, 30; 16, 11. Ef. 6, 12. (32) Ioan 3, 14; 8, 28. (34) 2 Reg. 7, 13, 16. Ps. 44, 7; 88, 29, 36. Is. 9, 5-6. Iez. 37, 25. Dan. 2, 44; 7, 14. Mih. 4, 7; 5, 1. Luc. 1, 33. (35)

Ioan 1, 4-5; 9, 4-5; 11, 10. 1 Ioan 2, 11. (36) Luc. 16, 8. Ef. 5, 8. (38) Is. 53, 1. Rom. 10, 16. (40) Is. 6, 9-10. Ier. 5, 21. Mat. 13, 12-15. Marc. 4, 11-12. Luc. 8, 10. Fapt. 28, 26-27. Rom. 11, 8. (42) Ioan 7, 13; 9, 22. (43) Ioan 5, 44. (44) Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. (45) Ioan 14, 9. (46) Ioan 1, 5; 9, 3; 19, 8; 12, 9; 5, 39; 12, 35-36. (47) Mat. 18, 11. Ioan 3, 17. (48) Deut. 18, 19. Marc. 16, 16. Luc. 10, 16.

49. Pentru că Eu n-am vorbit de la Mine, ci Tatăl care M-a trimis, Acesta Mi-a dat poruncă ce să spun și ce să vorbesc.

50. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. Deci cele ce vorbesc Eu, precum Mi-a spus Mie Tatăl, așa vorbesc.

CAP. 13

Iisus spală picioarele ucenicilor Săi la Cina cea de Taină. Arată cine este vinzătorul. Porunca iubirii. Petru îl va tăgădui.

1. Iar înainte de praznicul Paștilor, știind Iisus că a sosit ceasul Lui, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai Săi cei din lume, pînă la sfîrșit i-a iubit.

2. Și făcîndu-se Cină, și diavolul punînd dinainte în inima lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vîndă,

3. Iisus, știind că Tatăl I-a dat Lui toate în mîini și că de la Dumnezeu a ieșit și la Dumnezeu merge,

4. S-a sculat de la cină, s-a dezbrăcat de haine, și luînd un ștergar, s-a încins cu el.

5. După aceea a turnat apă în vasul de spălat și a început să spele picioarele ucenicilor și să le ștergă cu ștergarul cu care era încins.

6. A venit deci la Simon Petru. Acesta I-a zis: Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele?

7. A răspuns Iisus și i-a zis: Ceea ce fac Eu, tu nu știi acum, dar vei înțelege după aceasta.

8. Petru I-a zis: Nu-mi vei spăla picioarele în veac. Iisus i-a răspuns: Dacă nu te voi spăla, nu ai parte de Mine.

9. Zis-a Simon Petru Lui: Doamne, s'ală-mi nu numai picioarele mele, ci și mîinile și capul.

10. Iisus i-a zis: Cel ce a făcut baie n-are nevoie să-i fie spălate decît picioarele, căci este curat tot. Și voi sînteți curați, însă nu toți.

11. Că știa pe cel ce avea să-L vîndă; de aceea a zis: Nu toți sînteți curați.

12. După ce le-a spălat picioarele și și-a luat hainele, s-a așezat iar la masă și le-a zis: Înțelegeți ce v-am făcut Eu?

13. Voi Mă numiți pe Mine: Învățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sînt.

14. Deci, dacă Eu, Domnul și Învățătorul, v-am spălat vouă picioarele, și voi sînteți datorți ca să spălați picioarele unii altora;

15. Că v-am dat vouă pildă, ca, precum v-am făcut Eu vouă, să faceți și voi.

16. Adevărat, zic vouă: Nu este sluga mai mare decît stăpînul său, nici solul mai mare decît cel ce l-a trimis pe el.

17. Cînd știți acestea, fericiți sînteți dacă le veți face.

18. Nu zic despre voi toți; căci Eu știu pe cei pe care i-am ales. Ci ca să se împlinească Scriptura: Cel ce mîncă pîinea cu Mine a ridicat călcîiul împotriva Mea.

19. De acum vă spun vouă, înainte de a fi aceasta, ca să credeți, cînd se va îndeplini, că Eu sînt.

20. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel care primește pe cel pe care-l voi trimite Eu, pe Mine Mă primește; iar cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

21. Iisus, zicînd acestea, s-a tulburat cu duhul și a mărturisit și a zis: Adevărat, adevărat zic vouă că unul dintre voi Mă va vinde.

22. Deci ucenicii se uitau unii la alții, nedumerindu-se despre cine vorbește.

23. Iar la masă era recemat la pieptul lui Iisus unul dintre ucenicii lui, pe care-l iubea Iisus.

24. Deci Simon Petru i-a făcut semn acestuia și i-a zis: Întreabă cine este despre care vorbește.

25. Și căzînd acela astfel pe pieptul lui Iisus, I-a zis: Doamne, cine este?

26. Iisus, i-a răspuns: Acela este, căruia Eu, întîngînd bucățica de pîine, i-o voi da. Și întîngînd bucățica, a luat-o și a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.

27. Și după pîine, a intrat atunci satana în el. Iar Iisus i-a zis: Ceea ce faci, fă mai curînd.

28. Dar nimeni din cei care ședeau la masă n-a înțeles pentru ce i-a zis aceasta.

29. Căci unii socoteau, deoarece Iuda avea punga, că lui îi zice Iisus: Cumpără cele de care avem trebuință la praznic, sau să dea ceva săracilor.

30. Deci după ce a luat acela bucățica de pîine, a ieșit numaidecît. Și era noapte.

31. Și cînd a ieșit el, Iisus a zis: Acum a fost preaslăvit Fiul Omului și Dumnezeu a fost preaslăvit întru El.

32. Iar dacă Dumnezeu a fost preaslăvit întru El, și Dumnezeu Il va preaslăvi întru El și îndată Il va preaslăvi.

33. Fiilor, încă puțin timp sînt cu voi. Voi Mă veți căuta, dar, după cum am spus Iudeilor — că unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni — vă spun vouă acum.

34. Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi unul pe altul să vă iubiți.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că sînteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții.

36. Doamne, L-a întrebat Simon-Petru, unde Te duci? Răspuns-a Iisus: Unde mă duc Eu, tu nu poți să urmezi Mie acum, dar mai tîrziu Îmi vei urma.

37. Zis-a Petru Lui: Doamne, de ce nu pot să urmez Ție acum? Viața mea voi pune-o pentru Tine.

38. Iisus i-a răspuns: Vei pune viața ta pentru Mine? Adevărat, adevărat zic ție că nu va cînta cocoșul, pînă ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori!

CAP. 14

Cuvîntarea de despărțire. Făgăduința Duhului Sfînt.

1. Să nu se tulbure inima voastră; credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine.

2. În casa Tatălui Meu multe locașuri sînt. Iar de nu, v-aș fi spus. Mă duc să vă gătesc loc.

3. Și dacă Mă voi duce și vă voi găti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sînt Eu.

4. Și unde Mă duc Eu, voi știți și știți și calea.

5. Toma I-a zis: Doamne, nu știm unde Te duci; Și cum putem ști calea?

6. Iisus i-a zis: Eu sînt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decît prin Mine.

7. Dacă M-ai fi cunoscut pe Mine și pe Tatăl Meu l-ai fi cunoscut; dar de acum Il cunoașteți pe El și L-ai fi văzut.

8. Filip I-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne este de ajuns.

9. Iisus i-a zis: De atîta vreme sînt cu voi și nu M-ai cunoscut Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl?

10. Nu crezi tu că Eu sînt întru Tatăl și că Tatăl este întru Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl — Care rămîne întru Mine — face lucrurile Lui.

11. Credeți Mie că Eu sînt întru Tatăl și Tatăl întru Mine, iar de nu, credeți-Mă pentru lucrurile acestea.

12. Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine va face și el lucrurile pe care le fac Eu și mai mari decît acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl.

13. Și orice veți cere întru numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul.

14. Dacă veți cere ceva în numele Meu, Eu voi face.

15. De Mă iubiți, păziți poruncile mele

16. Și Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mîngietor vă va da vouă, ca să fie cu voi în veac,

17. Duhul Adevărului, pe care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaște; voi Il cunoașteți, că rămîne la voi și va fi în voi.

(49) Ioan 7, 16; 14, 10, 24. Cap. 13. — (1) Ier. 31, 3. Mat. 26, 2. Marc. 14, 1. Luc. 22, 1. (2) Mat. 26, 14, 21. Marc. 14, 2. Luc. 22, 3. Ioan 13, 27. (3) Mat. 11, 27; 28, 18-19. Luc. 10, 22; 22, 3-4. Ioan 3, 35; 17, 2. 1 Cor. 15, 27. Evr. 2, 8. (4) Mat. 20, 28. Marc. 10, 45. Luc. 12, 37; 17, 8; 22, 27. Filip. 2, 7. (6) Mat. 3, 14. (7) Ioan 13, 12. (10) Ioan 15, 3. (13) Mat. 23, 8, 10. Luc. 6, 46. 1 Cor. 8, 6; 12, 3. Filip. 2, 11-12. (14) Marc. 10, 45. 1 Petr. 5, 5. Rom. 12, 10.

Gal. 6, 1-2. (15) Mat. 11, 29. Filip. 2, 5-9. (16) Mat. 10, 24. Luc. 6, 40. Ioan 15, 20. 1 Ioan 2, 6. (17) Iac. 1, 25. (18-19) Ps. 40, 9; 54, 14-15. Dan. 11, 26. Mat. 10, 36; 26, 23. Luc. 21, 7; 22, 21. Ioan 14, 29; 16, 4. Fapt. 1, 16, 19. (30) Mat. 10, 40. Luc. 9, 48; 10, 16. (21) Mat. 10, 4; 26, 21. Marc. 14, 18. Luc. 22, 21. (22) Mat. 26, 22. (23) Ioan 19, 26; 20, 2; 21, 7, 20-24. (24-25) Luc. 22, 23. (26) Mat. 26, 23. Marc. 14, 20. Luc. 22, 21.

(27) Mat. 26, 14. Marc. 14, 21. Luc. 22, 3. Ioan 13, 2. (29) Ioan 12, 6. (31) Ioan 12, 23-25. (32) Petr. 4, 11. (33) Ioan 12, 23; 17, 1. (34) Is. 63, 3. Ioan 7, 33-34; 8, 21. 1 Petr. 4, 11. (35) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43. Luc. 10, 27. Ioan 15, 12. 1 Ioan 2, 7; 3, 11. 2 Ioan 1, 5. Gal. 6, 2. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (36) 1 Ioan 2, 5; 3, 10; 4, 20. (37) 2 Petr. 1, 14. (38) Marc. 13, 31. Luc. 22, 33. (39) Mat. 26, 34. Marc. 14, 30. Luc. 22, 34. Cap. 14 — (2) Mat. 25, 34. Evr. 6, 20. (3) Ioan 17, 24. 1 Tes. 4, 17. (6)

Is. 35, 8. Ioan 1, 4, 14, 17; 6, 33, 40; 8, 32; 10, 1, 2, 9, 28; 11, 25. 1 Ioan 5, 20. Ef. 1, 13, 18. Evr. 10, 19. (9) Ioan 12, 45. 2 Cor. 4, 4. Col. 1, 15. Evr. 1, 3. (10) Ioan 5, 17; 7, 16; 10, 38; 12, 49. (12) Fapt. 19, 11. (13) Ier. 29, 12-13. Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 15, 7; 16, 23. Iac. 1, 5-6. (15) Intél. 6, 18. Ioan 14, 21, 23; 15, 10, 14. 2 Ioan 1, 6. (16) Luc. 24, 49. Ioan 15, 26; 16, 7. Fapt. 1, 4; 2, 33. Col. 1, 6. (17) Ioan 15, 26; 16, 13. 1 Ioan 2, 27. 2 Ioan 1, 2. Rom. 8, 27. 1 Cor. 2, 14.

18. Nu vă voi lăsa orfani; voi veni la voi.

19. Încă puțin timp și lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veți vedea, pentru că Eu sint viu și voi veți fi vii.

20. În ziua aceea veți cunoaște că Eu sint întru Tatăl Meu și voi în Mine și Eu în voi.

21. Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de către Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui.

22. I-a zis Iuda, nu Isarioteanul: Doamne, ce este că ai să Te arăți nouă, și nu lumii?

23. Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el.

24. Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele. Dar cuvântul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis.

25. Acestea vi le-am spus, fiind cu voi;

26. Dar Mingiitorul, Duhul Sfînt, pe care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învia toate și vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu.

27. Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoșeze.

28. Ați auzit că v-am spus: Mă duc și voi veni la voi. De M-ați iubi v-ați bucura că Mă duc la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decît Mine.

29. Și acum v-am spus acestea, înainte de a se întîmpla, ca să credeți cînd se vor întîmpla.

30. Nu voi mai vorbi multe cu voi, căci vine stăpînitorul acestei lumi și el nu are nimic în Mine;

31. Dar ca să cunoaște lumea că Eu iubesc pe Tatăl și precum Tatăl Mi-a poruncit, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici.

CAP. 15

Vița cea adevărată. Porunca lui Hristos și iubirea cea mai mare. Ura și vina lumii. Mingiitorul, Duhul Adevărului.

1. Eu sint vița cea adevărată și Tatăl Meu este lucrătorul.

2. Orice mlădiță care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; și orice mlădiță care aduce roadă, El o curățește, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi sînteți curățai, pentru cuvîntul pe care vi l-am spus.

4. Rămîneți în Mine și Eu în voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămîne în viță, tot așa nici voi, dacă nu rămîneți în Mine.

5. Eu sint vița, voi sînteți mlădițele. Cel ce rămîne în Mine și Eu în el, acesta aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic.

6. Dacă cineva nu rămîne în Mine se aruncă afară ca mlădița și se usucă; și le adună și le aruncă în foc și ard.

7. Dacă rămîneți întru Mine și cuvintele Mele rămîn în voi, cereți ceea ce vîoiți și se va da vouă.

8. Întru aceasta a fost slăvit Tatăl Meu, ca să aduceți laudă multă și să vă faceți ucenici ai Mei.

9. Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și Eu pe voi; rămîneți întru iubirea Mea.

10. Dacă păziți poruncile Mele, veți rămîne întru iubirea Mea, după cum și eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămîn întru iubirea Lui.

11. Acestea vi le-am spus, ca bucuria Mea să fie în voi și ca bucuria voastră să fie deplină.

12. Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu.

13. Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are, ca viața lui să și-o pună pentru prietenii săi.

14. Voi sînteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc.

CAP. 16

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mingiitorului. Întristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile făcute în numele lui Hristos. Fuga ucenicilor.

1. Acestea vi le-am spus, ca să nu vă smintiți în credința voastră.

2. Vă vor scoate pe voi din sinagogi; dar vine ceasul cînd tot cel ce vă va uide să creadă că aduce închinare lui Dumnezeu.

3. Și aceste le vor face, pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine.

4. Iar acestea vi le-am spus, ca să vă aduceți aminte de ele, cînd va veni ceasul lor, că Eu vi le-am spus. Și acestea nu vi le-am spus de la început, fiindcă eram cu voi.

5. Dar acum Mă duc la Cel ce M-a trimis și nimeni dintre voi nu Mă întreabă: Unde Te duci?

6. Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră.

7. Dar Eu vă spun adevărul: Vă este de folos ca să Mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mingiitorul nu va veni la voi, iar dacă Mă voi duce, îl voi trimite la voi.

8. Și El, venind, va vădi lumea de păcat și de dreptate și de judecată.

9. De păcat, pentru că ei nu cred în Mine;

10. De dreptate, pentru că Mă duc la Tatăl Meu și nu Mă veți mai vedea;

11. Și de judecată, pentru că stăpînul acestei lumi a fost judecat.

12. Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteți să le purtați.

13. Iar cînd va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la sine, ci cite aude va vorbi și cele viitoare vă va vesti.

14. Acela Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua și vă va vesti.

15. Toate cite are Tatăl ale Mele sînt; de aceea am zis că din al Meu ia și vă va vesti vouă.

15. De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu știe ce face stăpînul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate cite am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute.

16. Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rânduit să mergeți și roadă să aduceți, și roada voastră să rămînă, ca Tatăl să vă dea orice-l veți cere în numele Meu.

17. Aceasta vă poruncesc: să vă iubiți unul pe altul.

18. Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe mine mai înainte decît pe voi M-a urît.

19. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sînteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște.

20. Aduceți-vă aminte de cuvîntul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decît stăpînul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvîntul Meu, și pe al vostru îl vor păzi.

21. Iar toate acestea le vor face vouă din cauza numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe cel ce M-a trimis.

22. De n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvînt de dezvinovățire pentru păcatul lor.

23. Cel ce Mă urăște pe Mine urăște și pe Tatăl Meu.

24. De nu aș fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut, păcat nu ar avea; dar acum M-au și văzut și M-au urît și pe Mine și pe Tatăl Meu.

25. Dar (aceasta), ca să se împlinească cuvîntul cel scris în Legea lor: M-au urît pe nedrept.

26. Iar cînd va veni Mingiitorul, pe care Eu îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede, Acela va mărturisi despre Mine.

27. Și voi mărturisiți, pentru că de la început sînteți cu Mine.

(18) Ps. 67, 6. Is. 49, 15. Ier. 51, 5. Mat. 28, 20. (19) Ioan 11, 25; 16, 16. 1 Tes. 4, 14. (21) Sir. 2, 16. Ioan 14, 15. (22) Iuda 1, 1. (23) 3 Reg. 6, 13. Zah. 2, 14. Ioan 14, 15; 15, 10. 1 Ioan 3, 24. 1 Cor. 3, 16. Ef. 3, 17. Apoc. 3, 20. (24) Ioan 7, 16; 12, 49. (26) Ioan 15, 26; 16, 13. Fapt. 1, 4. (27) Iov 34, 27. Filip. 4, 7. (28) 1 Cor. 11, 3. (29) Ioan 16, 4. (30) Ioan 12, 31; 16, 11. Ef. 6, 12. (31) Ioan 10, 18. Ebr. 10, 7. Cap. 15, - (1) Cînt. 1, 13. Sir. 24, 20. (2) Mat. 7, 19; 15, 13; 25, 29. Gal. 5, 22. (3) Ps. 118, 9. Ioan 13, 10.

1 Petr. 1, 22. 1 Ioan 2, 7. (4) 1 Ioan 2, 6. Col. 1, 23. (5) Luc. 8, 8. Fapt. 4, 12. (6-7) Ier. 15, 4. Ier. 31, 18-19. Mat. 3, 10; 7, 7, 19; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 16, 23. Iac. 1, 5-6. 1 Ioan 3, 22; 5, 14-15. (8) Filip. 1, 11. (10) Ps. 118, 44. Is. 50, 5. Ioan 14, 15, 23. 1 Ioan 1, 3. (12) Mat. 5, 43; 22, 29. Marc. 12, 31. Ioan 13, 34; 15, 17. 1 Petr. 4, 8. 1 Ioan 3, 11; 4, 21. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (13) Ioan 3, 16; 10, 11-15. 1 Ioan 3, 16. Rom. 5, 7. Ef. 5, 2. (14) Cînt. 1, 8. Mat. 12, 50. Marc. 3, 34. Luc. 8, 21. Ioan 14, 15.

(15) Fac. 18, 17. Int. 7, 14. Ioan 17, 26. Ef. 1, 9; 3, 5. Ebr. 1, 2. (16) Is. 43, 22. Mat. 28, 19. Marc. 16, 15. Col. 1, 6. (17) Ioan 15, 12. (18) Ioan 7, 7. 1 Ioan 3, 1, 13. (19) Pild. 29, 27. Iac. 4, 4. 1 Ioan 4, 5. (20) Mat. 10, 24; 24, 9. Marc. 13, 9. Luc. 6, 40; 21, 12. Ioan 13, 16; 16, 2. (21) Mat. 10, 22; 24, 9. Ioan 16, 3. (22) 2 Petr. 2, 21. (23) Ps. 24, 18; 34, 19; 68, 5-6. (24) Is. 48, 16. Luc. 24, 49. Ioan 14, 16-17, 26. (27) Luc. 24, 48. Fapt. 1, 8, 21, 22; 2, 32. 1 Petr. 5, 1. Cap. 16. - (1) Mat. 11, 6; 24, 10;

26, 31. (2) Mat. 10, 17-18. Marc. 13, 9. Luc. 6, 22; 21, 12. Ioan 15, 20. (3) Ioan 15, 21. (4) Mat. 9, 15. Ioan 14, 29. (5) Ioan 7, 33. (6) Ioan 16, 22. (7) Ioan 14, 16; 15, 26. (8) Cînt. 4, 16. Is. 4, 4. Mih. 4, 3. Avd. 1, 21. (11) Luc. 10, 18. Ioan 21, 31; 14, 30. Ef. 2, 2. Col. 2, 15. Ebr. 2, 14. (12) Mat. 13, 34. Marc. 4, 33. 1 Cor. 3, 1-2. Ebr. 5, 11-12. (13) Int. 9, 11. Mat. 10, 19-20. Marc. 13, 11. Luc. 12, 11; 21, 14-15. Ioan 4, 17, 26. (14) Ioan 8, 54. (15) Ioan 17, 10.

16. Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, pentru că Eu mă duc la Tatăl.

17. Deci au zis dintre ucenicii Lui unii către alții: Ce este aceasta ce ne spune: Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, și că Mă duc la Tatăl?

18. Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puțin? Nu știm ce zice.

19. A cunoscut Iisus că voiau să-L întrebe și le-a zis: Despre aceasta vă întrebați între voi, că am zis: Puțin și nu Mă veți mai vedea și iarăși puțin și Mă veți vedea?

20. Adevărat, adevărat zic vouă că voi veți plinge și vă veți tînguî, iar lumea se va bucura. Voi vă veți întrista, dar întristarea voastră se va preface în bucurie.

21. Femeia, cînd e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce a născut copilul, nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume.

22. Deci și voi acum sînteți triști, dar iarăși vă voi vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.

23. Și în ziua aceea vă veți mai întreba nimic. Adevărat, adevărat zic vouă: Orice veți cere de la Tatăl în numele Meu vă va da.

24. Pînă acum n-ați cerut nimic în numele Meu; cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină.

25. Acestea vi le-am spus în pilde, dar vine ceasul cînd nu vă voi mai vorbi în pilde, ci pe față vă voi vesti despre Tatăl.

26. În ziua aceea veți cere în numele Meu; și nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi.

27. Căci însuși Tatăl vă iubește pe voi, fiindcă voi M-ați iubit pe Mine și ați crezut că de la Dumnezeu am ieșit.

28. Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl.

29. Au zis ucenicii Săi: Iată acum vorbești pe față și nu spui nici o pildă.

30. Acum știm că Tu știi toate și nu ai nevoie ca să Te întrebe cineva. De aceea credem că ai ieșit de la Dumnezeu.

31. A răspuns Iisus: Acum credeți?

32. Iată vine ceasul, și a și venit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale și pe Mine să Mă lăsați singur. Dar nu sînt singur, pentru că Tatăl este cu Mine.

33. Acestea vi le-am grăit, ca intru Mine pace să aveți. În lume necazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea.

CAP. 17

Rugăciunea lui Iisus pentru Sine, pentru Apostoli și pentru toți credincioșii.

1. Acestea a vorbit Iisus și, ridicînd ochii Săi la cer, a zis: Părinte a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească.

2. Precum I-ai dat stăpînire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelora pe care Tu i-ai dat Lui.

3. Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

4. Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pămînt; lucrul pe care mi l-ai dat să-l fac, l-am săvîrșit.

5. Și acum, preaslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

6. Arăt-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvîntul Tău l-au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate cite Mi-ai dat sînt de la Tine;

8. Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.

9. Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sînt.

10. Și toate ale Mele sînt ale Tale, și ale Tale sînt ale Mele și M-am preaslăvit intru ei.

Marc. 14, 27-28. (33) 1 Ioan 4, 4; 5, 4. 1 Cor. 15, 57. Cap. 17. — (1) Ioan 12, 23; 13, 32. (2) Dan. 7, 13-14. Mat. 11, 27; 28, 18. Luc. 10, 22. Ioan 3, 35; 5, 27. Evr. 1, 2. 1 Cor. 1, 9, 24. Inpl. 15, 3. Ioan 6, 29. 1 Ioan 3, 23. (4) Is. 49, 3. (5) Ioan 1, 1; 8, 58. Apoc. 5, 12. (6) Ioan 17, 26; 18, 9. (8) Ioan 8, 28; 16, 27; 17, 25. (10) Ioan 16, 15.

11. Și Eu nu mai sînt în lume, iar ei în lume sînt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău pe cei pe care Mi i-ai dat, ca să fie una precum sîntem și Noi.

12. Cînd eram cu ei în lume, Eu îi păstram în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decît fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.

13. Iar acum, vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei.

14. Eu le-am dat cuvîntul Tău, și lumea i-a urit, pentru că nu sînt din lume, precum Eu nu sînt din lume.

15. Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzești pe ei de cel viclean.

16. Ei nu sînt din lume, precum nici Eu nu sînt din lume.

17. Sfîntește-i pe ei intru adevărul Tău; cuvîntul Tău este adevărul.

18. Precum M-ai trimis pe Mine în lume, și Eu i-am trimis pe ei în lume.

19. Pentru ei Eu Mă sfîntesc pe Mine însumi, ca ei să fie sfînți intru adevăr.

20. Dar nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvîntul lor,

21. Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, intru Mine și Eu intru Tine, așa și aceștia în noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis.

22. Și slava pe care Tu mi-ai dat-o le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una sîntem.

23. Eu intru ei și Tu intru Mine, ca ei să fie în chip desăvîrșit una, și să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că I-ai iubit pe ei, precum M-ai iubit pe Mine.

24. Părinte, voiesc ca, unde sînt Eu, să fie împreună cu Mine și aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea pe care Mi-ai dat-o, pentru că Tu M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis.

(11) Ioan 10, 30; 17, 21. Ef. 4, 3. (12) Ps. 108, 7. Mat. 26, 24. Ioan 6, 39; 18, 9. (14) Ioan 8, 23. (15) Mat. 6, 13. 2 Tes. 3, 3. (17) Ps. 118, 86, 142, 151. Ioan 14, 6. (18) Is. 61, 1. Ioan 20, 21. (19) 1 Cor. 1, 2. 30. Evr. 9, 14; 10, 10. (21) Ioan 10, 38; 17, 11. Gal. 3, 28. (22) Ioan 10, 30. (23) Ioan 6, 29. (24) Ioan 8, 58; 12, 26. (25) Ioan 16, 27; 17, 8, 18. (26) Ioan 15, 15; 17, 6. Cap. 18.

26. Și le-am făcut cunoscut numele Tău și-L voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei și Eu în ei.

CAP. 18

Prinderea lui Iisus și aducerea lui la arhierii Anna și Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Baraba.

1. Zicînd acestea, Iisus a ieșit cu ucenicii Lui dincolo de pîrîul Cedrilor, unde era o grădină și în care a intrat El și ucenicii Săi.

2. Iar Iuda vinzătorul cunoștea acest loc, pentru că adesea Iisus și ucenicii Săi se adunau acolo.

3. Deci Iuda, luînd oaste și slujitori, de la arhierii și de la farisei, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus, știind toate cele ce erau să vină asupra Lui, a ieșit și le-a zis: Pe cine căutați?

5. Răspuns-au Lui: Pe Iisus Nazarineanul. El le-a zis: Eu sînt. Iar Iuda vinzătorul era și el cu ei.

6. Atunci cînd le-a spus: Eu sînt, ei s-au dat înapoi și au căzut la pămînt.

7. Și, iarăși i-a întrebat: Pe cine căutați? Iar ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus: V-am spus că Eu sînt. Deci dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă;

9. Ca să se împlinească cuvîntul pe care l-a spus: Dintre cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe nici unul.

10. Dar Simon-Petru, avînd sabie, a scos-o și a lovit pe sluga arhierului și i-a tăiat urechea dreaptă, iar numele slugii era Malhus.

11. Deci a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. Nu voi bea, oare, paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?

12. Deci ostașii și comandantul și slujitorii Iudeilor au prins pe Iisus și L-au legat.

13. Și L-au dus întîi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhieru al anului aceluia.

14. Și Caiafa era cel ce sfătuisese pe Iudei că este de folos să moară un om pentru popor.

(16) Ioan 7, 33; 14, 19. (20) Ier. 31, 13. Mat. 5, 4. (21) Fac. 16, 3. Is. 26, 17. (22) Is. 51, 11; 66, 14. Zah. 10, 7. Luc. 24, 41, 51-52. Ioan 16, 6; 20, 20. 1 Petr. 1, 8. (23) Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 15, 7. Iac. 1, 5-6. (26) Rom. 8, 34. (27) Ioan 17, 25. (28) Ioan 3, 13. (30) Ioan 2, 25. (32) Zah. 13, 7. Mat. 26, 31, 56.

— (1) 2 Reg. 15, 23. 3 Reg. 2, 37. Mat. 26, 36. Marc. 14, 26, 32. Luc. 21, 37; 22, 39. (2) Luc. 21, 37; 22, 39. (3) Mat. 26, 47. Marc. 14, 43. Luc. 22, 47. Fapt. 1, 16. (6) Est. 6, 13. (9) Ioan 6, 39; 17, 6, 12. (10) Evr. 26, 51. Marc. 14, 47. Luc. 22, 49-50. (12) Mat. 26, 57. Marc. 14, 53. (13) Mat. 26, 57. Marc. 14, 53. Luc. 22, 54. Ioan 18, 24. (14) Ioan 11, 50.

15. Și Simon-Petru și alt ucenic mergeau după Iisus. Iar ucenicul acela era cunoscut arhierelui și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhierelui;

16. Iar Petru a stat la poartă, afară. Deci a ieșit celălalt ucenic, care era cunoscut arhierelui, și a vorbit cu portăreasa și a băgat pe Petru înăuntru.

17. Deci slujnica portăreasă i-a zis lui Petru: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii Omului acestuia? Acela a zis: Nu sint.

18. Iar slugile și slujitorii făcuseră foc, și stăteau și se încălzeau, că era frig, și era cu ei și Petru, stînd și încălzindu-se.

19. Deci arhierelul L-a întrebat pe Iisus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui.

20. Iisus i-a răspuns: Eu am vorbit pe față lumii; Eu am învățat întotdeauna în sinagogă și în templu, unde se adună toți Iudeii și nimic nu am vorbit în ascuns.

21. De ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am vorbit. Iată aceștia știu ce am spus Eu.

22. Și zicînd El acestea, unul din slujitorii, care era de față, l-a dat lui Iisus o palmă, zicînd: Așa răspunzi Tu arhierelui?

23. Iisus i-a răspuns: Dacă am vorbit rău, dovedește că este rău, iar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați?

24. Deci Anna L-a trimis legat la Caiafa arhierelul.

25. Iar Simon-Petru stătea și se încălzea. Deci i-au zis: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii Lui? El s-a lepădat și a zis: Nu sint.

26. Una dintre slugile arhierelui, care era rudă cu cel căruia Petru îi tăiasă urechea, a zis: Nu te-am văzut cu pe tine, în grădină, cu El?

27. Și iarăși s-a lepădat Petru și îndată a cîntat cocoșul.

28. Deci L-au adus pe Iisus de la Caiafa la pretoriu; și era dimineată. Și ei n-au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănince Paștile.

29. Deci Pilat a ieșit la ei, afară, și le-a zis: Ce învinuire aduceți Omului acestuia?

30. Ei au răspuns și i-au zis: Dacă acesta n-ar fi fost răufăcător, nu ți l-am fi predat ție.

31. Deci le-a zis Pilat: Luați-L voi și judecați-L după legea voastră. Iudeii însă i-au răspuns: Nouă nu ne este îngăduit să omorîm pe nimeni;

32. Ca să se împlinească cuvîntul lui Iisus, pe care îl spusese, însemnînd cu ce moarte avea să moară.

33. Deci Pilat a intrat iarăși în pretoriu și a chemat pe Iisus și l-a zis: Tu ești regele Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus: De la tine însuși zici aceasta, sau alții ți-au spus-o despre Mine?

35. Pilat a răspuns: Nu cumva sint Iudeu eu? Poporul Tău și arhierii Te-au predat mie. Ce ai făcut?

36. Iisus a răspuns: Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu predat Iudeilor. Dar acum împărăția Mea nu este de aici.

37. Deci i-a zis Pilat: Așadar ești Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sint împărat. Eu spre aceasta M-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.

38. Pilat i-a zis: Ce este adevărul? Și zicînd aceasta, a ieșit iarăși la Iudei și le-a zis: Eu nu găsesc în El nici o vină;

39. Ci este la voi obiceiul ca la Paști să vă eliberez pe unul. Voiți deci să vă eliberez pe regele Iudeilor?

40. Deci au strigat iarăși, zicînd: Nu pe Acesta, ci pe Baraba. Iar Baraba era tilhar.

CAP. 19

Patimile Domnului. Mama Lui Iisus lingă cruce. Cuvintele de pe urmă. Moartea și îngroparea Lui.

1. Deci atunci Pilat a luat pe Iisus și l-a dat să fie biciuit.

2. Și ostașii, împletind cunună din spini, l-au pus-o pe cap și l-au îmbrăcat cu o mantie purpurie.

3. Și veneau către El și ziceau: Bucură-te, regele Iudeilor! Și-I dădeau palme.

4. Și Pilat a ieșit iarăși afară și le-a zis: Iată vi-l aduc pe El afară, ca să știți că nu găsesc în El nici o vină.

5. Deci a ieșit Iisus afară, purtînd cununa de spini și mantia purpurie. Și le-a zis Pilat: Iată omul!

6. Cînd L-au văzut deci arhierii și slujitorii au strigat, zicînd: Răstignește-L! Răstignește-L! Zis-a lor Pilat: Luați-L voi și răstigniți-L, căci eu nu-l găsesc nici o vină.

7. Iudeii i-au răspuns: Noi avem lege și după legea noastră El trebuie să moară, că s-a făcut pe Sine Fiul lui Dumnezeu.

8. Deci, cînd a auzit Pilat acest cuvînt, mai mult s-a temut.

9. Și a intrat iarăși în pretoriu și l-a zis lui Iisus: De unde ești Tu? Iar Iisus nu i-a dat nici un răspuns.

10. Deci Pilat l-a zis: Mie nu-Mi vorbești? Nu știi că am putere să Te eliberez și putere am să Te răstignesc?

11. Iisus a răspuns: N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dat ție de sus. De aceea cel ce M-a predat ție mai mare păcat are.

12. De atunci Pilat căuta să-L elibereze; dar Iudeii strigau zicînd: Dacă îl eliberezi pe Acesta, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului.

13. Deci Pilat, auzind cuvintele acestea, L-a dus afară pe Iisus și a șezut pe scaunul de judecată, în locul numit pardosit cu pietre, iar evreiește Gabbata.

14. Și era Vinerea Paștilor, cam la al șaselea ceas, și a zis Pilat Iudeilor: Iată împăratul vostru.

15. Deci au strigat accia: Ia-L! Ia-L! Răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe împăratul vostru? Arhierii au răspuns: Nu avem împărat, decît pe Cezarul.

16. Atunci L-a predat lor ca să fie răstignit. Și ei au luat pe Iisus și l-au dus să-L răstignescă.

17. Și ducîndu-și crucea, a ieșit la locul ce se cheamă al Căpătîinii, care evreiește se zice Golgota,

18. Unde L-au răstignit, și împreună cu El pe alții doi, de o parte și de alta, iar în mijloc pe Iisus.

19. Iar Pilat a scris și titlu și l-a pus deasupra crucii. Și era scris: *Iisus Nazarineanul, împăratul Iudeilor!*

20. Deci mulți dintre Iudei au citit acest titlu, căci locul unde a fost răstignit Iisus era aproape de cetate. Și era scris: evreiește, latinește și grecește.

21. Deci arhierii Iudeilor au zis lui Pilat: Nu scrie: Împăratul Iudeilor, ci că Acela a zis: Eu sint împăratul Iudeilor.

22. Pilat a răspuns: Ce am scris, am scris.

23. După ce au răstignit pe Iisus, ostașii au luat hainele Lui și le-au făcut patru părți, fiecărui ostaș cite o parte, și cămașa. Dar cămașa era fără cusătură, de sus țesută în întregime.

24. Deci au zis unii către alții: Să n-o sfîșiem, ci să aruncăm sorți pentru ea, a cui să fie; ca să se împlinească Scriptura care zice: Împărțit-au hainele Mele loruși, și pentru cămașa Mea au aruncat sorți. Așadar ostașii acestea au făcut.

25. Și stăteau, lingă crucea lui Iisus, mama Lui și sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena.

26. Deci Iisus, văzînd pe mama Sa și pe ucenicul pe care îl iubea stînd alături, a zis mamei Sale: Femeie, iată fiul tău!

27. Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta! Și din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine.

28. După aceea, știînd Iisus că toate s-au săvîrșit acum, ca să se împlinească Scriptura, a zis: Mi-e sete.

29. Și era acolo un vas plin cu oțet; iar ostașii, punînd în virful unei trestii de isop un burete muiat în oțet, l-au dus la gura Lui.

30. Deci după ce a luat oțetul, Iisus a zis: Săvîrșitu-s-a. Și plecîndu-și capul, și-a dat duhul.

(15) Mat. 26, 58. Marc. 14, 54. Luc. 22, 54-55. (16) Mat. 26, 69. Marc. 14, 66. Luc. 22, 54. (17) Mat. 26, 69. Marc. 14, 66. Luc. 22, 56. (20) Is. 45, 19. Fapt. 26, 26. (22) 2 Paral. 18, 23. (24) Mat. 26, 57; 27, 1. Marc. 14, 53. Luc. 22, 54. Ioan 18, 13. (25) Mat. 26, 69. 71. Marc. 14, 69. Luc. 22, 58. (27) Mat. 26, 74. Marc. 14, 71-72. Luc. 22, 60. (28) Mat. 27, 2. Marc. 15, 1. Luc. 22, 66; 23, 1.

(32) Mat. 20, 19; 27, 11. Marc. 10, 34. Luc. 18, 32-33. (33) Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 37. 1 Tim. 6, 13. (39) Dan. 2, 44. (37) Ps. 2, 5. Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33. 1 Ioan 3, 19. 1 Tim. 6, 13. (38) Luc. 23, 14. (39-40) Mat. 27, 15-20. Marc. 15, 6-11. Luc. 23, 17-18. Fapt. 10, 3, 14. Cap. 19. - (1) Mat. 27, 26. Marc. 15, 15. Luc. 23, 25. Ioan 19, 16.

(2) Mat. 27, 29. Marc. 15, 17. (3) Mat. 26, 67. Marc. 15, 18-19. (4) Luc. 23, 14. Ioan 18, 38. Fapt. 3, 13. (6) Mat. 27, 23. Marc. 15, 14. Luc. 23, 4. Fapt. 13, 28. (7) Lev. 24, 16. Deut. 18, 20. Mat. 26, 66. Marc. 14, 64. (9) Is. 53, 7. Mat. 27, 12. Marc. 15, 5. Ioan 18, 33. (11) Luc. 22, 53. Ioan 3, 27. (12) Mat. 17, 25. Marc. 12, 17. Luc. 20, 25; 23, 2. Fapt. 17, 7. (16) Mat. 27, 26-31. Marc. 15, 15. 20. Luc. 23, 24. Ioan 19, 1. (17)

Mat. 27, 33. Marc. 15, 22. Luc. 23, 33. Ebr. 13, 12. (18) Mat. 27, 38. Luc. 23, 32. (19-23) Mat. 27, 35, 37. Marc. 15, 24-26. Luc. 23, 34-38. (24) Ps. 21, 20. (25) Ps. 37, 11-13. Mat. 27, 55. Marc. 15, 40-41. Luc. 2, 35; 23, 49. (28) Ps. 68, 25. Mat. 27, 48. (29) Ps. 20, 2; 21, 16; 68, 25. Mat. 27, 48. Marc. 15, 36. Luc. 23, 36. (30) Ps. 30, 6. Mat. 27, 50. Marc. 15, 37. Luc. 23, 46. Fapt. 7, 59.

31. Deci Iudeii, fiindcă era vineri, ca să nu rămână trupurile simbăta pe cruce, căci era mare ziua simbetului aceleia, au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierle picioarelor și să-i ridice.

32. Deci au venit ostașii și au zdrobit fluierle celui dintii și ale celuilalt, care era răstignit împreună cu el.

33. Dar venind la Iisus, dacă au văzut că și murise, nu l-au zdrobit fluierle.

34. Ci unul dintre ostași cu sulita a împuns coasta Lui și îndată a ieșit sânge și apă.

35. Și cel ce a văzut a mărturisit și mărturia lui e adevărată; și acela știe că spune adevărul, ca și voi să credeți.

36. Căci s-au făcut acestea, ca să se împlinească Scriptura: Nu l se va zdrobi nici un os.

37. Și iarăși altă Scriptură zice: Vor privi la Acela pe care l-au împuns.

38. După acestea Iosif din Arimateea, fiind ucenic al lui Iisus, dar intrascuns, de frica Iudeilor, a rugat pe Pilat ca să ridice trupul lui Iisus. Și Pilat i-a dat voie. Deci a venit și a ridicat trupul Lui.

39. Și a venit și Nicodim, cel care venise la El mai înainte noaptea, aducind ca la o sută de litre de amestec de smirnă și aloec.

40. Au luat deci trupul lui Iisus și l-au înfășurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormântare la Iudei.

41. Iar în locul unde a fost răstignit era o grădină, și în grădină un mormânt nou, în care nu mai fusese nimeni îngropat.

42. Deci, din pricina vinerii Iudeilor, acolo l-au pus pe Iisus, pentru că mormântul era aproape.

CAP. 20

Învierea Domnului. El se arată Mariei Magdalena, apoi ucenicilor și la opt zile, după aceea, lui Toma.

1. Iar în ziua întâi a săptămânii (*dumineca*), Maria Magdalena a venit

la mormânt dis-de-dimineață, fiind încă întuneric, și a văzut piatra ridicată de pe mormânt.

2. Deci a alergat și a venit la Simon-Petru și la celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus, și le-a zis: Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde l-au pus.

3. Deci a ieșit Petru și celălalt ucenic și veneau la mormânt.

4. Și alergau amândoi, dar celălalt ucenic, alergând înainte, mai repede decât Petru, a sosit cel dintii la mormânt.

5. Și, aplecându-se, a văzut giulgiurile puse jos, dar n-a intrat.

6. A sosit și Simon-Petru, urmind după el, și a intrat în mormânt și a văzut giulgiurile puse jos,

7. Iar mahrama, care fusese pe capul Lui, nu era pusă împreună cu giulgiurile, ci înfășurată, la o parte, într-un loc.

8. Atunci a intrat și celălalt ucenic care sosise întâi la mormânt, și a văzut și a crezut.

9. Căci încă nu știau Scriptura, că Iisus trebuia să învieze din morți.

10. Și s-au dus ucenicii iarăși la ai lor.

11. Iar Maria stătea afară lângă mormânt plângind. Și pe cind plîngea, s-a aplecat spre mormânt.

12. Și a văzut doi îngeri în veșminte albe șezînd, unul către cap și altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și aceia i-au zis: Femeie, de ce plîngi? Pe cine cauți? Ea le-a zis: Că au luat pe Domnul meu și nu știu unde l-au pus.

14. Zicînd acestea, ea s-a întors înapoi și a văzut pe Iisus stînd, dar nu știa că este Iisus.

15. Zis-a ei Iisus: Femeie, de ce plîngi? Pe cine cauți? Ea, crezînd că este grădinarul, i-a zis: Doamne, dacă Tu l-ai luat, spune-mi unde l-ai pus și eu îl voi ridica.

16. Iisus i-a zis: Maria! Întorcîndu-se, aceea l-a zis evreiește: Rabuni (*adică, învățătorule*).

17. Iisus i-a zis: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la frații Mei și le spune:

Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeu Meu și Dumnezeu vostru.

18. Și a venit Maria Magdalena, vestind ucenicilor că a văzut pe Domnul și acestea i-a spus ei.

19. Și fiind seară, în ziua aceea, înția a săptămânii (*dumineca*), și ușile fiind încuiate, unde erau adunați ucenicii de frica Iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijloc și le-a zis: Pace vouă!

20. Și zicînd acestea, le-a arătat mîinile și coasta sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzînd pe Domnul.

21. Și Iisus le-a zis iarăși: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi.

22. Și zicînd aceasta, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfînt;

23. Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate și căroră le veți ține vor fi ținute.

24. Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei cînd a venit Iisus.

25. Deci au zis lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea, în mîinile Lui, semnul cuielor și dacă nu voi pune mîna mea în coasta Lui, nu voi crede.

26. Și după opt zile, ucenicii Lui erau iarăși înăuntru, și Toma, împreună cu ei. Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: Pace vouă!

27. Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace și vezi mîinile Mele și adu mîna ta și o pune în coasta Mea și nu fi necredincios, ci credincios.

28. A răspuns Toma și i-a zis: Domnul meu și Dumnezeu meu!

29. Iisus i-a zis: Pentru că M-ai văzut, ai crezut? Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!

30. Deci și alte multe minuni a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sînt scrise în cartea aceasta.

31. Iar acestea s-au scris, ca să credeți că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și, crezînd, să aveți viață în numele Lui.

CAP. 21

La Marea Tiberiadei, Domnul se arată încă o dată ucenicilor.

1. După acestea, Iisus s-a arătat iarăși ucenicilor la Marea Tiberiadei, și s-a arătat așa:

2. Erau împreună Simon Petru și Toma, cel numit Geamănul, și Natanael, cel din Cana Galileii, și fii lui Zevedeu și alții doi din ucenicii Lui.

3. Simon Petru le-a zis: Mă duc să pescuiesc. Și i-au zis ei: Mergem și noi cu tine. Și au ieșit și s-au suit în corabie, și în noaptea aceea n-au prins nimic.

4. Iar făcîndu-se dimineață, Iisus a stat la țarm; dar ucenicii n-au știut că este Iisus.

5. Deci le-a zis Iisus: Fiiilor, nu cumva aveți ceva de mîncare? Ei l-au răspuns: Nu.

6. Iar El le-a zis: Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbici și veți afla. Deci au aruncat-o și nu mai puteau s-o tragă de mulțimea peștilor.

7. Și a zis lui Petru ucenicul acela pe care-l iubea Iisus: Domnul este! Deci Petru, auzînd că este Domnul, și-a pus haina, căci era gol și s-a aruncat în apă.

8. Și ceilalți ucenici au venit cu corabia, căci nu erau departe de țarm, ci ca la două sute de coți, trăgînd mreaja cu pești.

9. Deci, cînd au ieșit la țarm, au văzut iar pus jos și pește pus deasupra, și pline.

10. Iisus le-a zis: Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum.

11. Simon-Petru s-a suit în corabie și a tras mreaja la țarm, plină de pești mari: o sută cincizeci și trei, și, deși erau atîția, nu s-a rupt mreaja.

12. Iisus le-a zis: Veniți de prînz. Și nici unul din ucenici nu îndrăznește să l-întrebe: Cine ești Tu?, știînd că este Domnul.

13. Deci a venit Iisus și a luat pîinea și le-a dat lor, și de asemenea și peștele.

(31) Deut. 21, 23. Ioan 19, 42. (34) 1 Ioan 5, 6. (35) Ioan 21, 24. (36) Ies. 12, 46. Num. 9, 12. Ps. 33, 20. (37) Ps. 21, 18-19. Zah. 12, 10. Apec. 1, 7. (38) Mat. 27, 57. Marc. 15, 42-43. 45. Luc. 23, 50-51. (39) Ioan 3, 1-2; 7, 50. (40) Marc. 15, 46-47. (42) Ioan 19, 31. Cap. 20. - (1) Mat. 28, 1. Marc. 16, 1, 4. Luc. 24, 1. (3) Luc.

24, 12. (6) Luc. 24, 12. (9) Ps. 15, 10. Is. 53, 10. Iona 2, 1. Luc. 24, 26, 46. Fapt. 17, 3. (11) Mat. 28, 1, 2-3. Marc. 16, 5. (12) Marc. 16, 5. Luc. 24, 4. (13) Mat. 28, 5. (14) Mat. 28, 9. Marc. 16, 9-10. Luc. 24, 16. Ioan 21, 4. (17) Ps. 21, 24; 67, 27. Mat. 28, 10. Rom. 8, 29. Ebr. 2, 11.

(18) Marc. 16, 10. Luc. 24, 20, 22. (19) Marc. 16, 14. Luc. 24, 36. Fapt. 13, 30-31. 1 Cor. 15, 5-7. (20) Cînt. 3, 4. Luc. 24, 39. Ioan 16, 22. (21) Ioan 17, 18. (23) Mat. 16, 19; 18, 18. (25) Ioan 19, 31. (27) Is. 42, 3. Luc. 24, 39. (28) Ps. 117, 28. (29) 1 Petr. 1, 8. 2 Cor. 5, 7. (30) Ioan

21, 25. (31) Ioan 3, 15. 1 Ioan 5, 13. Rom. 15, 4. Cap. 21. - (1) Mat. 26, 32; 28, 7. Marc. 14, 28; 16, 7. Luc. 6, 7. Fapt. 1, 3; 10, 30-41. 1 Cor. 15, 5. (3) Ps. 126, 2. (4) Luc. 24, 16. Ioan 20, 41. (5) Luc. 24, 41. (6) Luc. 5, 4. (12) Fapt. 10, 41. (13) Fapt. 10, 41.

14. Aceasta este, acum, a treia oară cînd Iisus s-a arătat ucenicilor, după ce s-a sculat din morți.

15. Deci după ce au prînzit, a zis Iisus lui Simon-Petru: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești? Tu mai mult decît aceștia? El i-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște mielușcii Mei.

16. Iisus i-a zis iarăși, a doua oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești? El i-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a Iisus Lui: Păstorește oile Mele.

17. Iisus i-a zis a treia oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubești? Petru s-a întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubești? și i-a zis: Doamne, Tu știi toate. Tu știi că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paște oile Mele.

18. Adevărat, adevărat zic ție: Cînd erai mai tînăr, te încingea singur și umblai unde voiai; dar cînd vei îmbătrîni, vei întinde mîinile tale și altul te va încinge și te va duce unde nu vorești.

19. Iar aceasta a zis-o, însemnînd cu ce fel de moarte va preaslăvi pe Dum-

nezeu. Și spunînd aceasta, i-a zis: Urmează Mie.

20. Dar întorcîndu-se, Petru a văzut venind după el pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cîină s-a rezemat de pieptul Lui și i-a zis: Doamne, cine este cel ce Te va vinde?

21. Pe acesta deci, văzîndu-l, Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar acesta ce (va face)?

22. Zis-a Iisus lui: Dacă voiesc eu acesta să rămînă pînă voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie.

23. De aceea a ieșit cuvîntul acesta între frați, că ucenicul acela nu mai moare; dar Iisus nu i-a spus că nu mai moare, ci: dacă voiesc eu acesta să rămînă pînă voi veni, ce ai tu?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește despre acestea și care a scris acestea, și știm că mărturia lui e adevărată.

25. Ci sînt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris. Amin.

(14) Ioan 20, 19-26. (16) 2 Reg. 7, 20. Fapt. 20, 28. 1 Petr. 5, 2. (18) 2 Petr. 1, 14. (19)

2 Petr. 1, 11. (20) Ioan 13, 23. (24) Ioan 19, 35. (25) Ioan 20, 30.

FAPTELE SFINȚILOR APOSTOLI

CAP. 1

Cuvînt începător. Înălțarea lui Iisus la cer. Alegerea lui Matia în locul lui Iuda Iscarioteanul.

1. Cuvîntul cel dintîi l-am făcut, o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face și a învăța,

2. Pînă în ziua în care s-a înălțat la cer, poruncind prin Duhul Sfînt Apostolilor pe care i-a ales,

3. Căroră s-a și înfățișat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătîndu-li-se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu.

4. Și cu ei petrecînd, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care ați auzit-o de la Mine:

5. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duhul Sfînt, nu mult după aceste zile.

6. Iar ei, adunîndu-se, îl întrebau, zicînd: Doamne, oare, în acest timp vei așeza Tu, la loc, împărăția lui Israel?

7. El a zis către ei: Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpînirea Sa,

8. Ci veți lua putere, venind Duhul Sfînt peste voi, și înmînați-vă Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și pînă la marginea pămîntului.

9. Și acestea zicînd, pe cînd ei priveau, s-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor.

10. Și privind ei, pe cînd El mergea la cer, iară doi bărbați au stat lingă ei, îmbrăcați în haine albe,

11. Care au și zis: Bărbați galileeni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus, care s-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergînd la cer.

12. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, o cale de simbătă.

13. Și cînd au intrat, s-au suit în camera de sus, unde locuiau: Petru și Ioan și Iacov și Andrei, Filip și Toma, Vartolomeu și Matei, Iacov al lui Alfeu și Simon Zelotul și Iuda al lui Iacov.

14. Toți aceștia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile și cu Maria, mama lui Iisus, și cu frații Lui.

15. Și în zilele acestea, sculîndu-se Petru în mijlocul fraților (iar numărul lor era ca la o sută douăzeci), a zis:

16. Bărbați frați, trebuia să se implinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfînt, prin gura lui David, a spus-o dinainte despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus.

17. Căci era numărat cu noi și luase sorțul acestei slujiri.

18. Deci acesta a dobîndit o țarină din plata nedreptății și, căzînd cu capul înainte, a crăpat pe la mijloc și i s-au vărsat toate măruntaiele.

19. Și s-a făcut cunoscută aceasta tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim, încît țarina aceasta s-a numit în limba lor Hacheldamah, adică Țarina Singelui.

Cap. 1. — (1) Luc. 1, 3. (2) Mat. 18, 19. Marc. 16, 15. Luc. 9, 51. Ioan 20, 21. (3) Mat. 28, 7. Marc. 16, 12-14. Ioan 21, 3, 14. (4) Luc. 24, 49. Ioan 14, 16, 26. (5) Mat. 3, 11. Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 26, 33. Fapt. 11, 16; 19, 4. (6) Dan. 7, 18, 27. Am. 9, 11. Luc. 19, 11; 24, 21. (7) Dan. 12, 9. Mat. 24, 36. 1 Tes. 5, 1. (8) Luc. 24, 6. 48-49. Ioan 15, 27. Fapt. 2, 32.

Rom. 10, 18. (9) Ps. 46, 4. Marc. 16, 19. Luc. 24, 51. (10) Luc. 24, 4, 51. (11) Dan. 7, 13. Mat. 25, 31; 26, 64. Marc. 13, 26. Luc. 21, 27. 1 Tes. 1, 10. Evr. 9, 28. Apoc. 1, 7. (12) Zah. 14, 4. (13) Mat. 10, 2. (14) Fapt. 2, 1. (16) 2 Reg. 23, 2. Ps. 40, 9; 54, 14-15. Mat. 26, 47. Ioan 13, 18; 18, 3. (17) Luc. 6, 16. (18) Mat. 27, 5. (19) Mat. 27, 8, 9.

20. Căci este scris în Cartea Psalmilor: Facă-se casa lui pustie și să nu aibă cine să locuiască în ea! Și slujirea lui s-o ia altul.

21. Deci trebuie ca unul din acești bărbați, care s-au adunat cu noi în timpul cit a petrecut între noi Domnul Iisus,

22. Începînd de la botezul lui Ioan, pînă în ziua în care s-a înălțat de la noi, să fie împreună cu noi martor al învierii Lui.

23. Și au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba, zis și Iustus, și pe Matia.

24. Și, rugîndu-se, au zis: Tu, Doamne, care cunoști inimile tuturor, arată pe care din aceștia doi l-ai ales.

25. Ca să ia locul acestei slujiri și al apostoliei din care Iuda a căzut, ca să meargă în locul lui.

26. Și au tras la sorți, și sorțul a căzut pe Matia, și s-a socotit împreună cu cei unsprezece Apostoli.

CAP. 2

Pogorîrea Duhului Sfînt. Cuvîntarea lui Petru.

1. Și cînd a sosit ziua Cincizecimii, erau toți Apostolii împreună la un loc.

2. Și din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet, ca de suflare de vînt ce vine repede, și a umplut toată casa unde ședeau ei.

3. Și li s-au arătat, împărțite, limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintre ei.

4. Și s-au umplut toți de Duhul Sfînt și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi.

5. Și erau în Ierusalim locuitori iudei, bărbați cucernici, din toate neamurile care sînt sub cer.

6. Și, făcîndu-se glasul acela, s-a adunat mulțimea și s-a tulburat, căci fiecare îi auzea pe ei vorbind în limba sa.

7. Și erau uimiți toți și se minunau zicînd: Iată, nu sînt aceștia care vorbesc toți Galileeni?

8. Și cum auzim noi fiecare limba noastră, în care ne-am născut?

9. Parți și Mezi și Elamiți și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea și în Capadocia, în Pont și în Asia,

10. În Frigia și în Pamfilia, în Egipt și în părțile Libiei cea de lingă Cirene, și Romani în treacăt, Iudei și prozeliti,

11. Cretani și Arabi, îi auzim pe ei vorbind în limbile noastre despre faptele minunate ale lui Dumnezeu!

12. Și toți erau uimiți și nu se dumireau, zicînd unul către altul: Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții, batjocorindu-i, ziceau că sînt plini de must.

14. Și sînd Petru cu cei unsprezece, a ridicat glasul și le-a vorbit: Bărbați iudei, și toți care locuiți în Ierusalim, aceasta să fie cunoscută și luați în urechi cuvintele mele;

15. Că aceștia nu sînt beți, cum vi se pare vouă, căci este al treilea ceas din zi,

16. Că aceasta este ce s-a spus prin prorocul Ioil:

17. Iar în zilele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu peste tot trupul și fiii voștri și fiicele voastre vor proroci și cei mai tineri ai voștri vor vedea vedenii și bătrînii voștri vise vor visa.

18. Încă și peste slugile Mele și peste slujnicele Mele voi turna, în acele zile, din Duhul Meu și vor proroci.

19. Și minuni voi face sus în cer și jos pe pămînt semne: sînge, foc și fumegare de fum.

20. Soarele se va schimba în întuneric și luna în sînge înainte de a veni ziua Domnului, cea mare și strălucită.

21. Și tot cel ce va chema numele Domnului se va mîntui.

22. Bărbați israeliți, ascultați cuvintele acestora: Pe Iisus Nazarineanul, bărbat adevărat între voi de Dumnezeu, prin puteri, prin minuni și prin semne pe care le-a făcut prin El Dumnezeu în mijlocul vostru, precum și voi știți,

23. Pe Acesta, fiind dat, după sfatul cel rînduit și după știința cea dinainte

a lui Dumnezeu, voi L-ați luat și, pironindu-L, prin minile celor fără de lege, L-ați omorît,

24. Pe care Dumnezeu L-a înviat, dezlegînd durerile morții, întrucît nu era cu putință ca El să fie ținut de ea.

25. Căci David zice despre El: Totdeauna am văzut pe Domnul înaintea mea, căci El este de-a dreapta mea, ca să nu mă clatin.

26. De aceea s-a bucurat inima mea și s-a veselit limba mea; chiar și trupul meu se va odihni întru nădejde.

27. Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe cel sfînt al Tău să vadă stricăciune.

28. Făcutu-mi-ai cunoscute căile vieții; cu înfățișarea Ta mă vei umple de bucurie.

29. Bărbați frați, cuvîne-se a vorbi cu îndrăznire către voi despre strămoșul David, că a murit și s-a îngropat, iar mormîntul lui este la noi, pînă în ziua aceasta.

30. Dar David, fiind prooroc și știind că Dumnezeu i s-a jurat cu jurămint să așeze pe tronul-i din rodul coapselor lui,

31. Mai înainte văzînd, a vorbit despre învierea lui Hristos: că n-a fost lăsat în iad sufletul Lui și nici trupul Lui n-a văzut putreziciune.

32. Dumnezeu a înviat pe acest Iisus, căruia noi toți sîntem martori.

33. Deci, înălțîndu-se prin dreapta lui Dumnezeu și primind de la Tatăl făgăduința Duhului Sfînt, L-a revărsat pe Acesta, cum vedeți și auziți voi acum.

34. Căci David nu s-a suit la ceruri, dar el a zis: Zis-a Domnul Domnului meu: Sezi de-a dreapta Mea,

35. Pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale.

36. Cu siguranță să știe deci toată casa lui Israel că Dumnezeu, pe Acest Iisus pe care voi L-ați răstignit, L-a făcut Domn și Hristos.

37. Ei auzînd acestea, au fost pătrunși la inimă și au zis către Petru și ceilalți Apostoli: Bărbați frați, ce să facem?

38. Iar Petru a zis către ei: Pocăiți-vă și să se boteze fiecare dintre

voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, și veți primi darul Duhului Sfînt.

39. Căci vouă este dată făgăduința și copiilor voștri și tuturor celor de departe, pe oricîți îi va chema Domnul Dumnezeu nostru.

40. Și cu alte mai multe vorbe mărturisea și-i îndemna zicînd: Mîntuiți-vă de acest neam viclean.

41. Deci cei ce au primit cuvîntul lui s-au botezat; și în ziua aceea s-au adăugat ca la trei mii de suflete.

42. Și stăruiau în învățătura Apostolilor și în comuniune, în frîngerea pîinii și în rugăciuni.

43. Și tot sufletul era cuprins de teamă, căci multe minuni și semne se făceau în Ierusalim prin Apostoli, și mare frică îi stăpînea pe toți.

44. Iar toți cei ce credeau erau laolaltă și aveau toate de obște.

45. Și își vindeau pămîntul și averile și le împărțeau tuturor, după cum avea nevoie fiecare.

46. Și în fiecare zi, stăruiau într-un cuget în templu și, frîngînd pîinea în casă, luau împreună hrana întru bucurie și întru curăția inimii,

47. Lăudînd pe Dumnezeu și avînd har la tot poporul. Iar Domnul sporca zilnic obșteea celor care se mîntuiau.

CAP. 3

Petru vindecă un olog și propovăduiește mulțimii Evanghelia.

1. Iar Petru și Ioan se suiau la templu pentru rugăciunea din ceasul al nouălea.

2. Și era un bărbat olog din pîntecele mamei sale, pe care-l aduceau și-l puneau în fiecare zi la poarta templului, zisă Poarta Frumoasă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în templu.

3. Care, văzînd pe Petru și pe Ioan că aveau să intre în templu, le-a cerut milostenie.

4. Iar Petru, căutînd spre el, împreună cu Ioan, a zis: Privește la noi!

5. Iar el se uita la ei cu luare-aminte, așteptînd să primească ceva de la ei.

(20) Ps. 68, 29; 108, 7. (21) Ioan 15, 27. (24) 1 Paral. 29, 17. (26) 1 Reg. 10, 21. Cap. 2. - (1) Lev. 23, 16. Deut. 16, 9. Fapt. 1, 14. (2) 3 Reg. 19, 1. Cînt. 4, 16. Mat. 3, 11. Fapt. 1, 5; 4, 31; 11, 15; 19, 6. (3) Luc. 3, 16. (4) Marc. 1, 8; 13, 11; 16, 17. Fapt. 1, 5; 10, 43-48. 1 Cor. 12,

10, 28. (7) Is. 44, 3. Ioil 3, 1. Zah. 12, 10. Marc. 14, 70. Ioan 7, 39. Fapt. 11, 28; 16, 9; 21, 9. (9) Is. 21, 2. (17) Is. 44, 3. Iez. 36, 26; 37, 5. Ioil 3, 1. Zah. 12, 10. Ioan 7, 39. Fapt. 11, 28; 16, 9; 21, 9. (20) Ioil 3, 4. (21) Ioil 3, 5. Rom. 10, 13. (22) Ioil 3, 2. Fapt. 5, 28.

(24) Ioan 10, 18. Fapt. 3, 15; 4, 10; 10, 40. Ier. 13, 20. (25-28) Ps. 15, 8-11; 108, 31. (29) 3 Reg. 2, 10. Fapt. 13, 36. (30) 2 Reg. 7, 12, 19; 23, 2. Ps. 88, 3-4; 131, 11. Luc. 1, 69. (31) Ps. 15, 10. Fapt. 13, 35, 37. (32) Ioan 15, 27. Fapt. 1, 8; 3, 15; 4, 33. (33) Ioan 11, 16. (34) Ps. 109, 1. Mat. 22, 44. (36) Mat. 28, 18. Ioan 5, 31; 16, 30. (37) Luc. 3, 10.

Ioan 16, 30. (38) Mat. 3, 2; 28, 19. Marc. 16, 16. Ioan 3, 5. (39) Deut. 29, 15. Ier. 31, 34. Fapt. 3, 25. Ef. 2, 13. (43) Fapt. 5, 12. (44) Fapt. 4, 32. (45) Mat. 19, 21. Luc. 18, 22. Fapt. 4, 34. (46) Luc. 24, 29-30. 53. Fapt. 4, 32; 20, 7, 11. (47) Tob. 13, 11. Fapt. 5, 13-14; 6, 7; 11, 21. Cap. 3. - (1) 3 Reg. 18, 29.

6. Iar Petru a zis: Argint și aur nu am; dar ce am, aceea îți dau; în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te și umblă!

7. Și apucându-l de mina dreaptă, l-a ridicat și îndată fluierile picioarelor și gleznele lui s-au întărit.

8. Și sărind, a stat în picioare și umbla, și a intrat cu ei în templu, umblind și sărind și lăudând pe Dumnezeu.

9. Și tot poporul l-a văzut umblind și lăudând pe Dumnezeu.

10. Și îl cunoșteau că el era cel care ședea pentru milostenie, la Poarta Frumoasă a templului, și s-au umplut de uimire și de mirare pentru ceea ce i s-a întâmplat.

11. Și ținându-se el de Petru și de Ioan, tot poporul, uimit, alerga la ei, în pridvorul numit al lui Solomon.

12. Iar Petru, văzând aceasta, a răspuns către popor: Bărbați israeliți, de ce vă mirați de acest lucru, sau de ce stați cu ochii ațintiți la noi, ca și cum cu a noastră putere sau cucernicie l-am fi făcut pe acesta să umble?

13. Dumnezeu lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeu părinților noștri a slăvit pe Fiul Său, Iisus, pe care voi L-ați predat și L-ați tăgăduit în fața lui Pilat, care găsisese cu cale să-L elibereze.

14. Dar voi v-ați lepădat de Cel sfânt și drept și ați cerut să vă dăruiască un bărbat ucigaș.

15. Iar pe începătorul vieții L-ați omorât, pe care însă Dumnezeu L-a înviat din morți și ai cărui martori suntem noi.

16. Și prin credința în numele Lui, pe acesta pe care îl vedeți și îl cunoașteți, l-a întărit numele lui Iisus și credința cea întru El i-a dat lui întregirea aceasta a trupului, înaintea voastră a tuturor.

17. Și acum, fraților, știu că din neștiință ați făcut rău ca și mai-marii voștri.

18. Dar Dumnezeu a împlinit astfel cele ce vestise dinainte prin gura tuturor proorocilor, că Hristosul Său va pătimi.

19. Deci pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre.

20. Ca să vină de la fața Domnului vremuri de ușurare și ca să vă trimiță pe Cel mai dinainte vestit vouă, pe Iisus Hristos,

21. Pe care trebuie să-L primască Cerul până la vremile stabilirii din nou a tuturor celor despre care a vorbit Dumnezeu prin gura sfinților Săi prooroci din veac.

22. Moise a zis către părinți: Domnul Dumnezeu va ridica vouă între frații voștri Prooroc ca mine. Pe El să-L ascultați în toate câte vă va spune.

23. Și tot sufletul care nu va asculta de Proorocul Acela, va fi nimicit din popor.

24. Iar toți proorocii de la Samuel și unii după alții ciți au vorbit au vestit zilele acestea.

25. Voi sunteți fiii proorocilor și ai legământului pe care l-a încheiat Dumnezeu cu părinții noștri, grăind către Avraam: Și întru seminția ta se vor binecuvînta toate neamurile pământului.

26. Dumnezeu, înviind pe Fiul Său, L-a trimis întâi la voi, să vă binecuvînteze, ca fiecare să se întoarcă de la răutățile sale.

CAP. 4

Petru și Ioan închiși și aduși să dea socoteală în fața sinedriului. Rugăciunea credincioșilor. Viața de obște.

1. Pe cînd vorbeau către popor, au venit asupra lor preoții, mai-marele templului și saducheii,

2. Tulburăți că ei învață poporul și vestesc întru Iisus, învierea din morți.

3. Și punind mîinile pe ei, i-au pus sub pază, pînă a doua zi, căci acum era seară.

4. Iar mulți din cei ce auziseră cuvîntul au crezut, și numărul bărbaților credincioși s-a făcut ca la cinci mii.

5. Și a doua zi s-au adunat mai-marii lor și bătrînii și cărturarii din Ierusalim,

6. Și Anna arhiereul și Caiafa și Ioan și Alexandru și ciți erau din neamul arhieresc,

7. Și punindu-i în mijloc, i-au întrebat: Cu ce putere sau în ai cui nume ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfînt, le-a vorbit: Mai mari ai poporului și bătrîni ai lui Israel,

9. Fiindcă noi sîntem astăzi cercețați pentru facere de bine unui om bolnav, prin cine a fost el vindecat,

10. Cunoscut să vă fie vouă tuturor, și la tot poporul Israel, că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe care voi L-ați răstignit, dar pe care Dumnezeu L-a înviat din morți, întru Acela stă acesta sănătos înaintea voastră!

11. Acesta este piatra cea ncluată în seamă de către voi, zidarii, care a ajuns în capul unghiului;

12. Și întru nimeni altul nu este mîntuirea, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mîntuim noi.

13. Și văzînd ei îndrăzneala lui Petru și a lui Ioan și știînd că sînt oameni fără carte și simpli, se mirau, și îi cunoșteau că fuseseră împreună cu Iisus;

14. Și văzînd pe omul cel tămăduit, stînd cu ei, n-aveau nimic de zis împotriva,

15. Dar poruncindu-le să iasă afară din sinedriu, vorbeau între ei,

16. Zicînd: Ce vom face acestor oameni? Căci este învederat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim că prin ei s-a făcut o minune cunoscută și nu putem să tăgăduim.

17. Dar ca aceasta să nu se răspîndească mai mult în popor, să-i amenințăm să nu mai vorbească, în numele acesta, nici unui om.

18. Și chemîndu-i, le-au poruncit ca nicidecum să nu mai grăiască, nici să mai învere în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan, răspunzînd, au zis către ei: Judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decît de Dumnezeu.

20. Căci noi nu putem să nu vorbim cele ce am văzut și am auzit.

21. Dar ei, amenințîndu-i din nou, le-au dat drumul, negăsind nici un chip cum să-i pedepsească, din cauza poporului, fiindcă toți slăveau pe Dumnezeu, pentru ceea ce se făcuse.

22. Căci omul cu care se făcuse această minune a vindecării avea mai mult ca patruzeci de ani.

23. Fiînd sloboziți, au venit la ai lor și le-au spus cite le-au vorbit lor arhierii și bătrînii.

24. Iar ei auzînd, într-un cuget au ridicat glasul către Dumnezeu și au zis: Stăpîne, Dumnezeule, Tu care ai făcut cerul și pămîntul și marea și toate cele ce sînt în ele,

25. Care prin Duhul Sfînt și prin gura părintelui nostru David, slujitorul Tău, ai zis: Pentru ce s-au întărit neamurile și popoarele au cugetat cele deșarte?

26. Ridicatu-s-au regii pămîntului și mai-marii s-au adunat laolaltă împotriva Domnului și împotriva unsului Lui,

27. Căci asupra Sfîntului Tău Fiu Iisus, pe care Tu L-ai uns, s-au adunat laolaltă, cu adevărat, în cetatea aceasta, și Irod și Pontius Pilat cu păgînii și cu popoarele lui Israel,

28. Ca să facă toate cite mina Ta și sfatul Tău mai dinainte au rînduit să fie.

29. Și acum, Doamne, caută spre amenințările lor și dă robilor Tăi să grăiască cuvîntul Tău cu toată îndrăzneala,

30. Întinzînd dreapta Ta spre vindecare și săvîrșind semne și minuni, prin numele Sfîntului Tău Fiu Iisus.

31. Și pe cînd se rugau astfel, s-a cutremurat locul în care erau adunați, și s-au umplut toți de Duhul Sfînt și grăiau cu îndrăzneală cuvîntul lui Dumnezeu.

32. Iar inima și sufletul mulțimii celor ce au crezut erau una și nici unul nu zicea că este al său ceva din averea sa, ci toate le erau de obște.

33. Și cu mare putere Apostolii mărturiseau despre învierea Domnului Iisus Hristos și mare har era peste ei toți.

34. Și nimeni nu era între ei lipsit, fiindcă toți ciți aveau țărini sau case le vindeau și aduceau prețul celor vindute,

(6) Fapt. 4, 10; 9, 34. (7) Fapt. 14, 8-10. (8) Is. 35, 6. (11) 3 Reg. 6, 3. Fapt. 5, 12. Ioan 10, 23. (13) Ioan 8, 54; 19, 4. Fapt. 8, 31. Filip. 2, 9. (14) Mat. 27, 20. Marc. 15, 11. Luc. 23, 18. Ioan 18, 40. (15) Fapt. 2, 24, 32; 5, 32; 13, 39; 17, 31. (17) Luc. 23, 34. Ioan 16, 34. Fapt. 13, 27. 1 Cor. 2, 8. (18) Luc. 24, 27, 44. Fapt. 26, 22. (20) Is.

49, 10. Dan. 7, 22. Ioan 14, 13. (21) Os. 2, 23; 3, 5. Ioan 10, 16. (22) Mat. 17, 5. Fapt. 7, 37. (23) Deut. 18, 15, 48-19. Mat. 17, 5. Luc. 9, 35. Fapt. 7, 37. (25) Fac. 12, 3; 22, 18. Fapt. 2, 39. Rom. 3, 2; 9, 4; 15, 8. Gal. 3, 8. (28) Mat. 10, 6. Fapt. 13, 46. Cap. 4. (11) Os. 6, 9. (12) Fapt. 5, 33; 23, 6. 1 Cor. 1, 23. (3) Mat. 24, 9.

(6) Luc. 3, 2. (8) Luc. 12, 12. (10) Fapt. 2, 24; 3, 6; 17, 31. (11) Ps. 117, 22; 118, 22. Is. 28, 16. Mat. 21, 42. Marc. 12, 10. Luc. 20, 17. 1 Petr. 2, 6. Rom. 9, 33. (12) Ioan 18, 5. Fapt. 5, 31; 10, 43. Col. 1, 14, 20. 1 Tes. 5, 9. 1 Tim. 2, 5. (14) Dan. 6, 6. (16) Ioan 11, 47. Fapt. 5, 16. (18) Fapt. 5, 28, 40.

(19) Dan. 3, 18. Fapt. 5, 29. (24) Neem. 9, 6. Is. 37, 16. (25) Ps. 2, 1. (26) Luc. 22, 66. (27) Is. 61, 1. Mat. 26, 3-4. Luc. 1, 35; 4, 18; 22, 2. Ioan 10, 36. (28) Is. 10, 7. Mat. 26, 24. Luc. 22, 21. (29) Fapt. 13, 46. (31) Fapt. 2, 2; 16, 26. (32) 2 Paral. 30, 12. Fapt. 2, 44. (33) Fapt. 2, 32. (34) Luc. 12, 33-35. Fapt. 2, 45.

35. Și-l puneau la picioarele Apostolor. Și se împărțea fiecareia după cum avea cineva trebuință.

36. Iar Iosif, cel numit de Apostoli Barnaba (care se tâlcuiește fiul mângâierii), un levit, născut în Cipru,

37. Avînd țarină și vinzîndu-o, a adus banii și i-a pus la picioarele Apostolor.

CAP. 5

Anania și Safira. Apostolii sînt închiși, dar un înger le dă drumul. Sfatul lui Gamaliel.

1. Iar un om, anume Anania, cu Safira, femeia lui, și-au vîndut țarina.

2. Și a dosit din preț, știind și femeia lui, și aducînd o parte, a pus-o la picioarele Apostolor.

3. Iar Petru a zis: Anania, de ce a umplut satana inima ta, ca să minți tu Duhului Sfînt și să dosești din prețul țarinei?

4. Au nu-ți rămînea pie, dacă rămînea, și vîndută nu era în stăpînirea ta? Pentru ce ai pus în inima ta lucrul acesta? N-ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania, auzind aceste cuvinte, a căzut și a murit. Și frică mare i-a cuprins pe toți care au auzit.

6. Și sculîndu-se cei mai tineri, i-au înfășurat și, scoțîndu-l afară, i-au îngropat.

7. După un răstimp, ca de trei ceasuri, a intrat și femeia lui, neștiind ce se întimplase.

8. Iar Petru a zis către ea: Spune-mi dacă ai vîndut țarina cu atît? Iar ea a zis: Da, cu atît.

9. Iar Petru a zis către ea: De ce v-ai învoit voi să ispiți Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sînt la ușă și te vor scoate afară și pe tine.

10. Și ea a căzut îndată la picioarele lui Petru și a murit. Și intrînd tinerii, au găsit-o moartă și, scoțînd-o afară, au îngropat-o lângă bărbatul ei.

11. Și frică mare a cuprins toată adunarea și pe toți care au auzit acestea.

12. Iar prin minile Apostolor se făceau semne și minuni multe în popor,

și erau toți, într-un eger, în pridvorul lui Solomon.

13. Și nimeni dintre ceilalți nu cuteza să se alipească de ei, dar poporul îi lăuda.

14. Și din ce în ce mai mult se adăugau cei ce credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei;

15. Încît scoteau pe cei bolnavi în ulițe și-i puneau pe paturi și pe tîrgi, ca, venînd Petru, măcar umbra lui să umbrească pe vreunul dintre ei.

16. Și se aduna și mulțimea din cetățile din împrejurul Ierusalimului, aducînd bolnavi și bîntuși de duhuri necurate, și toți se vindeau.

17. Și sculîndu-se arhierul și toți cei împreună cu el — cei din eresul saducheilor — s-au umplut de pizmă.

18. Și au pus minile pe Apostoli și i-au pus în temnița obștească.

19. Iar un înger al Domnului, în timpul nopții, a deschis ușile temniței și, scoțîndu-i, le-a zis:

20. Mergeți și, stînd, grați poporului în templu toate cuvintele vieții acesteia.

21. Și, auzînd, au intrat de dimineață în templu și învățau. Dar venînd arhierul și cei împreună cu el, au adunat sinedriul și tot sfatul bătrînilor fiilor lui Israel și au trimis la temniță să-i aducă pe Apostoli.

22. Dar, ducîndu-se, slujitorii nu i-au găsit în temniță și, întorcîndu-se, au vestit.

23. Zicînd: Temnița am găsit-o încuiată în toată siguranța și pe paznici stînd la ușă, dar cînd am descuiat, înăuntru n-am găsit pe nimeni.

24. Cînd au auzit aceste cuvinte, mai-marele templului și arhierii erau nedumeriți cu privire la ei, ce-ar putea să fie aceasta.

25. Dar venînd cineva, le-a dat de veste: Iată, bărbații pe care i-ați pus în temniță sînt în templu, stînd și învățînd poporul.

26. Atunci, ducîndu-se, mai-marele templului împreună cu slujitorii i-au adus, dar nu cu sîla, că se temeau de popor să nu-i omoare cu pietre.

27. Și, aducîndu-i, i-au pus în fața sinedriului. Iar arhierul i-a întrebat,

28. Zicînd: Au nu v-am poruncit vouă cu poruncă să nu mai învățați în numele Acesta? Și iată ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră și voiți să aduceți asupra noastră singele acestui Om!

29. Iar Petru și Apostolii, răspunzînd, au zis: Trebuie să ascultăm pe Dumnezeu mai mult decît pe oameni.

30. Dumnezeu părinților noștri a înviat pe Iisus, pe care voi l-ați omorît, spînzurîndu-l pe lemn.

31. Pe Acesta, Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălțat Stăpînitor și Mîntuitor, ca să dea lui Israel pocăință și iertarea păcatelor.

32. Și sîntem martori ai acestor cuvinte noi și Duhul Sfînt, pe care Dumnezeu L-a dat celor ce îl ascultă.

33. Iar ei, auzînd, se miniau foarte și se sfătuiau să-i omoare.

34. Și ridicîndu-se în sinedriu un fariseu, anume Gamaliel, învățător de Lege, cinstit la tot poporul, a poruncit să-i scoată pe oameni afară puțin.

35. Și a zis către ei: Bărbați israeliți, luați aminte la voi, ce aveți să faceți cu acești oameni.

36. Că înainte de zilele acestea s-a ridicat Teudas, zicînd el că este cineva, căruia i s-au alăturat un număr de bărbați ca la patru sute, care a fost ucis și toți cîți l-au ascultat au fost risipiți și nimiciți.

37. După aceasta s-a ridicat Iuda Galileianul, în vremea numărătorii, și a atras popor mult după el; și acela a pierit și toți cîți au ascultat de el au fost împrăștiati.

38. Și acum zic vouă: Feriți-vă de oamenii aceștia și lăsați-i, căci dacă această hotărîre sau lucrul acesta este de la oameni, se va nimici,

39. Iar dacă este de la Dumnezeu, nu veți putea să-i nimiciți, ca nu cumva să vă alăți și luptători împotriva lui Dumnezeu.

40. Și l-au ascultat pe el; și chemînd pe Apostoli și bătîndu-i, le-au poruncit să nu mai vorbească în numele lui Iisus, și le-au dat drumul.

41. Iar ei au plecat din fața sinedriului, bucurîndu-se că s-au învrednicit, pentru numele Lui, să sufere ocară.

42. Și toată ziua, în templu și prin case, nu încetau să învețe și să binevestească pe Hristos Iisus.

CAP. 6

Alegerea și hirotonirea celor șapte diaconi. Obștea sporește.

1. În zilele acelea, înmulțindu-se ucenicii, eleniștii (Iudei) murmurau împotriva Evreilor, pentru că văduvele lor, erau trecute cu vederea la slujirea cea de fiecare zi.

2. Și chemînd cei doisprezece mulțimea ucenicilor, au zis: Nu este drept ca noi, părăsind cuvîntul lui Dumnezeu, să slujim la mese.

3. Drept aceea, fraților, căutați șapte bărbați dintre voi, cu nume bun, plini de Duh Sfînt și de înțelepciune, pe care noi să-i rînduim la această slujbă.

4. Iar noi vom stăruî în rugăciune și în slujirea cuvîntului.

5. Și a plăcut cuvîntul înaintea întregii mulțimi, și au ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfînt, și pe Filip, și pe Prohor, și pe Nicanor, și pe Timon, și pe Parmena, și pe Nicolae, prozelit din Antiohia,

6. Pe care i-au pus înaintea Apostolor, și rugîndu-se și-au pus minile peste ei.

7. Și cuvîntul lui Dumnezeu creștea, și se înmulțea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim și mulțime de preoți se supuneau credinței.

8. Iar Ștefan, plin de har și de putere, făcea minuni și semne mari în popor.

9. Și s-au ridicat unii din sinagoga ce se zicea a Libertinilor și a Cireneților și a Alexandrinilor și a celor din Cilicia și din Asia, sfădîndu-se cu Ștefan,

10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și a duhului cu care el vorbea.

(36) Fapt. 9, 27. Cap. 5. - (37) Num. 30, 3. Becl. 5, 3. (41) Pild. 20, 25. (51) Ps. 118, 120. (61) Lev. 10, 5. (11) Is. 33, 14. (12) Fapt.

2, 43; 3, 11. (13) 2 Reg. 6, 9. (14) Fapt. 2, 47; 11, 21. (15) Fapt. 19, 12. (16) Fapt. 8, 7. (19) Evc. 1, 14. (20) Ioan. 6, 68.

(28) Mat. 27, 25. Fapt. 2, 22; 3, 13; 4, 18. (29) Dan. 3, 18. Fapt. 4, 19. (30) Fapt. 3, 15. (31) Fapt. 2, 23; 3, 13; 4, 12. 1 Ioan 3, 1-2. (32) Ioan 15, 26-27. Fapt. 3, 15; 10, 39; 13, 31. (33) Fapt. 4, 2. (34) Fapt. 22, 3. (36-37) Luc. 2, 2. Fapt. 21, 38. (38) Mat. 15, 13. (39) Ps. 2, 1. Luc. 21, 15. (40) Mat.

10, 17. Fapt. 4, 18. (41) Mat. 5, 10. Iac. 1, 2. 1 Petr. 4, 13. 2 Cor. 6, 10; 12, 10. Filip. 1, 29. Col. 1, 11. Evc. 10, 34. Cap. 6 - (5) Fapt. 7, 55; 8, 5, 12; 21, 8. (6) Fapt. 8, 17; 13, 3. 1 Tim. 4, 14. 2 Tim. 1, 6. (7) Fapt. 2, 47; 12, 24; 19, 20. (10) Is. 54, 17. Luc. 21, 15. Fapt. 7, 55.

11. Atunci au pus pe niște bărbați să zică: L-am auzit spunind cuvinte de hulă împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu.

12. Și au întăritat poporul și pe bătrini și pe cărturari și, năvălind asupra-i, l-au răpit și l-au dus în sinedriu.

13. Și au pus martori mincinoși, care ziceau: Acest om nu încetază a vorbi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt și a Legii.

14. Că l-am auzit zicind că Iisus, Nazarineanul acesta, va strica locul acesta și va schimba datinile pe care ni le-a lăsat nouă Moise.

15. Și ațintindu-și ochii asupra lui, toți cei ce ședea în sinedriu au văzut fața lui ca o față de inger.

CAP. 7

Cuvîntarea și martiriul lui Ștefan.

1. Și a zis arhiereul: Adevărate sînt acestea?

2. Iar el a zis: Bărbați frați și părinți, ascultați! Dumnezeuul slavei s-a arătat părintelui nostru Avraam, cînd era în Mesopotamia, mai înainte de a locui în Haran.

3. Și a zis către el: Ieși din pămîntul tău și din rudenia ta și vino în pămîntul pe care ți-l voi arăta.

4. Atunci, ieșind din pămîntul Caldeilor, a locuit în Haran. Iar de acolo, după moartea tatălui său, l-a strămutat în această țară, în care locuiți voi acum.

5. Și nu i-a dat moștenire în ea nici un pas de pămînt, ci i-a făgăduit că i-o va da lui spre stăpînire și urmașilor lui după el, neavînd el copil.

6. Și Dumnezeu a vorbit astfel: Urmașii lui vor fi străini în pămînt străin, și acolo îi vor robi și-i vor asupri patru sute de ani.

7. Și pe poporul la care vor fi robi, Eu îl voi judeca — a zis Dumnezeu — iar după acestea vor ieși și-Mi vor sluji Mie în locul acesta.

8. Și i-a dat legămîntul tăcerii împrejur; și așa a născut pe Isaac și l-a tăiat împrejur a opta zi; și Isaac a născut pe Iacov și Iacov pe cei doisprezece patriarhi.

9. Și patriarhii, pizmuind pe Iosif, l-au vîndut în Egipt, dar Dumnezeu era cu el,

10. Și i-a scos din toate necazurile lui și i-a dat lui har și înțelepciune înaintea lui Faraon, regele Egiptului, iar acesta l-a pus mai mare peste Egipt și peste toată casa sa.

11. Și a venit foamete peste tot Egiptul și peste Canaan, și strîmtoare mare, și părinții noștri nu mai găseau hrană.

12. Și Iacov, auzind că sînt bucate în Egipt, a trimis pe părinții noștri înaintea oară.

13. Iar a doua oară Iosif s-a făcut cunoscut fraților săi și Faraon a aflat despre neamul lui Iosif.

14. Și Iosif, trimițînd, a chemat pe Iacov, tatăl său, și toată rudenia sa, cu șaptezeci și cinci de suflete.

15. Și Iacov s-a coborît în Egipt; și a murit și el și părinții noștri;

16. Și au fost strămutați la Sichem și au fost puși în peștera pe care Avraam a cumpărat-o, cu preț de argint, de la fiul lui Emor, în Sichem.

17. Dar cum se apropia vremea făgăduinței pentru care s-a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut poporul și s-a înmulțit în Egipt,

18. Pînă cînd s-a ridicat peste Egipt alt rege, care nu știa de Iosif.

19. Acesta, purtîndu-se ca un viclean cu neamul nostru, a asuprit pe părinții noștri să-și lepede pruncii lor, ca să nu mai trăiască.

20. În vremea aceea s-a născut Moise și era plăcut lui Dumnezeu. Și trei luni a fost hrănit în casa tatălui său.

21. Și fiind lepădat, l-a luat fiica lui Faraon și l-a crescut ca pe fiu al ei.

22. Și a fost învățat Moise în toată înțelepciunea Egiptenilor și era puternic în cuvintele și în faptele lui.

23. Iar cînd a împlinit patruzeci de ani, și-a pus în gînd să cerceteze pe frații săi, fiii lui Israel.

(11) Mat. 26, 60-61. (13) Ps. 33, 11. Marc. 14, 55. (14) Dan. 9, 26-27. Cap. 7, 2. Neem. 9, 7. Ps. 28, 3. (13-14) Fac. 12, 1. Is. 41, 2. (5) Fac. 13, 15-18. Ps. 104, 8. (6-8) Fac. 15, 13; 17, 9-10; 21, 4; 25, 26; 29, 31; 35, 23. Ier. 13, 40. Ps. 104, 17. Gal. 3, 17. (9) Fac. 37, 3, 28; 39, 1-2. Ps. 104, 17. Eccl. 4, 4. (10) Fac. 39, 21; 41, 38-41.

Ps. 39, 19; 104, 21. 1 Mac. 2, 53. (11) Eccl. 9, 2. (12) Fac. 42, 1. (13) Fac. 45, 1, 4. (14) Fac. 45, 9, 21; 46, 27; 47, 1. (15) Fac. 46, 5; 49, 33. Ier. 1, 1. (16) Fac. 23, 16; 25, 10; 33, 19; 49, 30; 50, 13. Iosua 24, 32. (17) Ier. 1, 7. Ps. 104, 24. (19) Ier. 1, 22. (20) Ier. 2, 2-3; 6, 20. Ebr. 11, 23. (21) Ier. 2, 5, 10. (22) 3 Reg. 4, 30.

24. Și văzînd pe unul dintre ei că suferă strîmbătate, l-a apărut și, omorînd pe egiptean, a răzbunat pe cel asuprit.

25. Și el credea că frații săi vor pricepe că Dumnezeu, prin mîna lui, le dăruiește izbăvire, dar ei n-au înțeles.

26. Și a doua zi s-a arătat unora care se certau și i-a îndemnat la pace, zicînd: Bărbaților, sineteți frați. De ce vă faceți rău unul altuia?

27. Dar cel ce asuprea pe aproapele l-a îmbrîncit, zicînd: Cine te-a pus pe tine domn și judecător peste noi?

28. Nu cumva vrei să mă omori, cum ai omorît ieri pe egiptean?

29. La acest cuvînt, Moise a fugit și a trăit ca străin în țara Madian, unde a născut doi fii.

30. Și după ce s-au împlinit patruzeci de ani, ingerul Domnului i s-a arătat în pustiu la Muntele Sinai, în ilacăra focului unui rug.

31. Iar Moise, văzînd, s-a minunat de vedenie, dar cînd s-a apropiat ca să ia seama mai bine, a fost glasul Domnului către el:

32. Eu sînt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov. Și Moise, tremurînd, nu îndrăznea să privească;

33. Iar Domnul i-a zis: Dezleagă încălțămînta picioarelor tale, căci locul pe care stai este pămînt sfînt.

34. Văzînd, am văzut asuprirea poporului Meu în Egipt și suspinul lor l-am auzit și M-am pogorit ca să-i scot. Și acum vino, să te trimit în Egipt.

35. Pe Moise acesta de care s-au lepădat, zicînd: Cine te-a pus pe tine domn și judecător?, pe acesta l-a trimis Dumnezeu domn și răscumpărător, prin mîna ingerului care i se arătase lui în rug.

36. Acesta i-a scos afară, făcînd minuni și semne în țara Egiptului și în Marea Roșie și în pustie, timp de patruzeci de ani.

37. Acesta este Moise cel ce a zis fiilor lui Israel: Prooroc ca mine vă va ridica Dumnezeu din frații voștri; pe el să-L ascultați.

(24-26) Ier. 2, 11-13; 3, 2. 1 Reg. 2, 27. (27) Ier. 2, 14. (28) Eccl. 4, 4. (30) Ier. 3, 2. (31-35) Ier. 2, 23; 3, 1-10. (36) Ier. 7, 8; 9, 10; 13; 14; 16, 1. Eccl. 4, 17. (37) Ier. 6, 26. Deut. 18, 15. Iosua 5, 11. Fapt. 3, 22-23. (38) Ier. 3, 19, 3. 19. Gal. 3, 19. Ebr. 2, 2. (40) Ier. 32, 1. (42) Deut. 4, 19; 31, 21. 2 Paral. 33, 3. Ier. 19,

38. Acesta este cel ce a fost la adunarea în pustie, cu ingerul care i-a vorbit pe Muntele Sinai și cu părinții noștri, primind cuvinte de viață ca să ni le dea nouă.

39. De acesta n-au voit să asculte părinții noștri, ci l-au lepădat și inimile lor s-au întors către Egipt,

40. Zicînd lui Aaron: Fă-ne dumnezei care să meargă înaintea noastră; căci acestui Moise, care ne-a scos din țara Egiptului, nu știm ce i s-a întipărit.

41. Și au făcut, în zilele acelea, un chip de vițel și au adus idolului jertfă și se veseleau de lucrurile mîinilor lor.

42. Și s-a întors Dumnezeu și i-a dat pe ei să slujească oștirii cerului, precum este scris în cartea proorocilor: Adus-ați voi Mie, casă a lui Israel, timp de patruzeci de ani, în pustie, junghieri și jertfe?

43. Și ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile pe care le-ați făcut, ca să vă închinați la ele! De aceea vă voi strămuta dincolo de Babilon.

44. Părinții noștri aveau în pustie cortul mărturie, precum orînduise Cel ce a vorbit cu Moise, ca să-l facă după asemănarea pe care o văzuse;

45. Și pe acesta primindu-l, părinții noștri l-au adus cu Iosua în țara stăpînită de neamuri, pe care Dumnezeu le-a izgonit din fața părinților noștri, pînă în zilele lui David,

46. Care a aflat har înaintea lui Dumnezeu și a cerut să găsească un locaș pentru Dumnezeu lui Iacov.

47. Iar Solomon l-a zidit lui casă,

48. Dar Cel preainalt nu locuiește în temple făcute de mîini, precum zice proorocul.

49. Cercul este tronul Meu și pămîntul așternut picioarelor Mele. Ce casă îmi veți zidi Mie? — zice Domnul — sau care este locul odihnei Mele?

50. Numina Mea a făcut toate acestea?

51. Voi cei tari în cerbice și netăiați împrejur la inimă și la urechi, voi pururea stați împotriva Dubului Sfînt, precum părinții voștri, așa și voi!

13. Am. 5, 25. Intel. 13, 2. (43) Am. 5, 26. (44) Ier. 25, 40. Ebr. 8, 5. (45) Iosua 3, 11, 14. (46) 1 Reg. 16, 13. 2 Reg. 7, 2. 1 Paral. 28, 2; 29, 2. Ps. 131, 5. (47) 3 Reg. 6, 1. (48) 3 Reg. 8, 27. Is. 66, 1. Fapt. 17, 24. (49) Mat. 23, 22. (51) Fac. 6, 3. Deut. 9, 13; 30, 6. Is. 52, 1. Ier. 6, 10; 9, 26. Iez. 44, 9.

52. Pe care dintre prooroci nu l-au prigonit părinții voștri? Și au ucis pe cei ce au vestit mai dinainte sosirea Celui Drept, ai Cărui vânzători și ucigași v-ați făcut voi acum,

53. Voi, care ați primit Legea întru rânduiri de la îngeri și n-ați păzit-o!

54. Iar ei, auzind acestea, fremătau de furie și scrișneau din dinți împotriva lui.

55. Iar Ștefan, fiind plin de Duh Sfânt și privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu.

56. Și a zis: Iată văd cerurile deschise și pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu!

57. Iar ei, strigând cu glas mare, și-au astupat urechile și au năvălit asupra lui.

58. Și scoțându-l afară din cetate îl băteau cu pietre. Iar martorii și-au pus hainele la picioarele unui tânăr, numit Saul.

59. Și îl băteau cu pietre pe Ștefan, care se ruga și zicea: Doamne Iisuse, primește duhul meu!

60. Și, ingenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta! Și zicând acestea, a adormit.

CAP. 8

Saul prigoneste Biserica.

1. Și Saul era de acord cu uciderea lui. Și s-a făcut în ziua aceea prigoană mare împotriva Bisericii din Ierusalim. Și toți, afară de Apostoli, s-au împrăștiat prin ținuturile Iudeii și ale Samariei.

2. Iar bărbați cucernici au îngropat pe Ștefan și au făcut plingere mare pentru el.

3. Și Saul pustia Biserica, intrând prin case și, tirind pe bărbați și pe femei, îi preda la temniță.

4. Iar cei ce se împrăștiaseră străbăteau țara, binevestind cuvântul.

5. Iar Filip, coborîndu-se într-o cetate a Samariei, le propovăduia pe Hristos.

6. Și mulțimile luau aminte într-un cuget la cele spuse de către Filip, ascultându-l și văzând semnele pe care le săvârșea.

7. Căci din mulți care aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare ele ieșeau și mulți slăbănogi și schiopi s-au vindecat.

8. Și s-a făcut mare bucurie în cetatea aceea.

9. Dar era mai dinainte în cetate un bărbat, anume Simon, vrăjind și uimind neamul Samariei, zicând că el este cineva mare,

10. La care luau aminte toți, de la mic și pînă la mare, zicând: Acesta este puterea lui Dumnezeu, numită cea mare,

11. Și luau aminte la el, fiindcă de multă vreme, cu vrăjile lui, îi uimise.

12. Iar cînd au crezut lui Filip, care le propovăduia despre împărăția lui Dumnezeu și despre numele lui Iisus Hristos, bărbați și femei se botezau.

13. Iar Simon a crezut și el și, botezîndu-se, era meru cu Filip. Și văzînd semnele și minunile mari ce se făceau, era uimit.

14. Iar Apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvîntul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan,

15. Care, coborînd, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duh Sfînt,

16. Căci nu se pogorise încă peste nici unul dintre ei, ci erau numai botezați în numele Domnului Iisus.

17. Atunci își puneau mîinile peste ei, și ei luau Duh Sfînt.

18. Și Simon văzînd că prin punerea mîinilor Apostolilor se dă Duhul Sfînt, le-a adus bani,

19. Zicînd: Dați-mi și mie puterea aceasta, ca acela pe care voi pune mîinile să primească Duh Sfînt.

20. Iar Petru a zis către el: Banii tăi să fie cu tine spre pierzare! Căci ai socotit că darul lui Dumnezeu se agonisește cu bani.

21. Tu n-ai parte, nici moștenire, la chemarea aceasta, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăiește-te deci de această răutate a ta și te roagă lui Dumnezeu, doară ți se va ierta cugetul inimii tale.

23. Căci într-o amărăciune fierii și într-o legătură nedreptății te văd că ești.

(52) Is. 30, 9; 53, 11. Mat. 23, 34. 1 Tes. 2, 15. (53) Deut. 33, 2. Gal. 3, 19. Evr. 2, 2. (54) Fapt. 6, 5-10. (55) Fapt. 22, 20. (56) Ps. 30, 5. Luc. 23, 46. Ioan 19, 30. (57) Mat. 5, 44. Luc. 6, 28; 23, 34. 1 Cor. 4, 12. Cap. 8. - (1) Fapt. 11, 19.

(2) Fapt. 9, 1, 13-14, 21; 22, 4; 26, 10. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 13. (3) Fapt. 11, 19. (4) Fapt. 6, 5. (5) Marc. 16, 15. Fapt. 5, 16. (6) Fapt. 6, 5. (7) Deut. 34, 9. Fapt. 6, 6; 19, 6. (8) Mat. 10, 8. (9) Deut. 29, 18.

24. Și răspunzînd, Simon a zis: Rugați-vă voi la Domnul, pentru mine, ca să nu vină asupra mea nimic din cele ce ați zis.

25. Iar ei, mărturisind și grăind cuvîntul lui Dumnezeu, s-au întors la Ierusalim și în multe sate ale Samarienilor binevesteau.

26. Și îngerul Domnului a grăit către Filip, zicînd: Ridică-te și mergi spre miazăzi, pe calea care coboară de la Ierusalim la Gaza; aceasta este pustie.

27. Și ridicîndu-se, a mers. Și iată un bărbat din Etiopia, famen, mare dregător al Candachiei, regina Etiopiei, care era peste toată vîstieria ei și care venise la Ierusalim ca să se închine,

28. Se întorcea acasă; și șezînd în carul său, citea pe proorocul Isaia.

29. Iar Duhul i-a zis lui Filip: Apropie-te și te alipește de carul acesta.

30. Și alergînd, Filip l-a auzit citînd pe proorocul Isaia, și i-a zis: Înțelegeți, oare, ce citești?

31. Iar el a zis: Cum aș putea să înțeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva? Și a rugat pe Filip să se urce și să scadă cu el.

32. Iar locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: Ca un miel care se aduce spre junghiere și ca o oaie fără de glas înaintea celui ce-o tunde, așa nu și-a deschis gura sa.

33. Întru smerenția Lui, judecătii Lui s-a ridicat și neamul Lui cîntec-l va spune? Că se ridică de pe pămînt viața Lui.

34. Iar famenul, răspunzînd, a zis lui Filip: Rogu-te, despre cine zice proorocul aceasta, despre sine ori despre altcineva?

35. Iar Filip, deschizînd gura sa și începînd de la scriptura aceasta, i-a binevestit pe Iisus.

36. Și, pe cînd mergeau pe cale, au ajuns la o apă; iar famenul a zis: Iată apă. Ce mă împiedică ca să fiu botezat?

37. Filip a zis: Dacă crezi din toată inima, este cu putință. Și el, răspunzînd, a zis: Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.

38. Și a poruncit să stea carul; și s-au coborît amîndoi în apă, și Filip și famenul, și l-a botezat.

(24) Is. 8, 28. 3 Reg. 13, 6. (25) 3 Reg. 8, 41. (26) Ps. 37, 13-14. Is. 53, 7. Ioan 1, 29. (27) Mat. 16, 16. Marc. 16, 16. Luc. 9, 20. Cap. 9. - (1)

39. Iar cînd au ieșit din apă, Duhul Domnului a răpit pe Filip, și famenul nu l-a mai văzut. Și el s-a dus în calea sa, bucurîndu-se.

40. Iar Filip s-a aflat în Azot și, mergînd, binevestea prin toate cetățile, pînă ce a sosit în Cezareea.

CAP. 9

Chemarea lui Saul.

1. Iar Saul, suferînd încă amenințare și ucidere împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhieru.

2. Și a cerut de la el scrisori către sinagogile din Damasc ca, dacă va afla acolo pe vreunui, atît bărbați, cît și femei, că merge pe Calea aceasta, să-i aducă legați la Ierusalim.

3. Dar pe cînd călătorea el și se apropia de Damasc, o lumină din cer ca de fulger, l-a învăluit deodată.

4. Și, căzînd la pămînt, a auzit un glas, zicîndu-i: Saule, Saule, de ce Mă prigonești?

5. Iar el a zis: Cine ești, Doamne? Și Domnul a zis: Eu sînt Iisus, pe care tu îl prigonești. Greu îți este să izbești cu piciorul în țepușă.

6. Și el, tremurînd și înspăimîntat fiind, a zis: Doamne, ce voiești să faci? Iar Domnul i-a zis: Ridică-te, intră în cetate și ți se va spune ce trebuie să faci.

7. Iar bărbații, care erau cu el pe cale, stăteau înmărmuriți, auzînd glasul, dar nevăzînd pe nimeni.

8. Și s-a ridicat Saul de la pămînt, dar, deși avea ochii deschîși, nu vedea nimic. Și luîndu-l de mînă, l-au dus în Damasc.

9. Și trei zile a fost fără vedere; și n-a mîncat, nici n-a băut.

10. Și era în Damasc un ucenic, anume Anania, și Domnul i-a zis: Anania! Iar el a zis: Iată-mă, Doamne!

11. Și Domnul a zis către el: Sculîndu-te, mergi pe ulița care se cheamă Ulița Dreaptă și caută în casa lui Iuda, pe un om din Tars, cu numele Saul; că, iată, se roagă.

12. Și a văzut în vedenie pe un bărbat, anume Anania, intrînd la el și punîndu-și mîinile peste el, ca să vadă iarăși.

13. Și a răspuns Anania: Doamne, despre bărbatul acesta am auzit de la

Fapt. 8, 3; 22, 4. Gal. 1, 13. 1 Tim. 1, 13. (3) Fapt. 22, 6; 26, 13. 1 Cor. 9, 1; 15, 8. (5) Iov 9, 4. Mat. 25, 45. (11) Fapt. 22, 3. (13) Fapt. 8, 3.

mulți cite rele a făcut șinșilor Tăi în Ierusalim.

14. Și aici are putere de la arhierii să lege pe toți care cheamă numele Tău.

15. Și a zis Domnul către el: Mergi, fiindcă acesta îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor și a regilor și a fiilor lui Israel;

16. Căci Eu îi voi arăta cite trebuie să pătimească el pentru numele Meu.

17. Și a mers Anania și a intrat în casă și, punându-și mâinile pe el, a zis: Frate Saul, Domnul Iisus, Cel ce ți s-a arătat pe calea pe care tu veneai, m-a trimis ca să vezi iarăși și să te umpli de Duh Sfânt.

18. Și îndată eu căzut de pe ochii lui ca niște solzi; și a văzut iarăși și, sculându-se, a fost botezat.

19. Și luând mâncare, s-a întărit. Și a stat cu ucenicii din Damasc citeva zile.

20. Apoi propovăduia în sinagogi pe Iisus, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirau toți care îl auzeau și ziceau: Nu este, oare, acesta cel care prigonea în Ierusalim pe cei ce cheamă acest nume și a venit aici pentru aceea ca să-i ducă pe ei legați la arhierii?

22. Și Saul se întărea mai mult și tulbura pe Iudeii care locuiau în Damasc, dovădind că Acesta este Hristos.

23. Și după ce au trecut destule zile, Iudeii s-au sfătuit să-l omoare.

24. Și s-a făcut cunoscut lui Saul viclesugul lor. Și ei păzeau porțile și ziua și noaptea, ca să-l ucidă.

25. Și luându-l ucenicii lui noaptea, l-au coborât peste zid, lăsându-l jos într-un coș.

26. Și venind la Ierusalim, Saul încerca să se alipească de ucenici; și toți se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Iar Barnaba, luându-l pe el, l-a dus la Apostoli și le-a istorisit cum a văzut pe cale pe Domnul și că El i-a vorbit lui și cum a propovăduit la Damasc, cu îndrăzneală, în numele lui Iisus.

28. Și era cu ei intrând și ieșind în Ierusalim și propovăduia cu îndrăzneală în numele Domnului.

29. Și vorbea și discuta cu Eleniștii, iar ei căutau să-l ucidă.

30. Dar frații, aflând aceasta, l-au dus pe Saul la Cezareea și de acolo l-au trimis la Tars.

31. Deci Biserica, în toată Iudeea și Galileea și Samaria, avea pace, zidindu-se și umblind în frica de Domnul, și sporca prin mângâierea Duhului Sfânt.

32. Și trecind Petru pe la toți, a coborât și la sfintii care locuiau în Lida.

33. Și acolo a găsit pe un om, anume Enea, care de opt ani zăcea în pat, fiindcă era paralic.

34. Și Petru i-a zis: Enea, te vindecă Iisus Hristos. Ridică-te și stringeți patul. Și îndată s-a ridicat.

35. Și l-au văzut toți cei ce locuiau în Lida și în Saron, care s-au și întors la Domnul.

36. Iar în Iope era o ucenică, cu numele Tavita, care, tilcuindu-se, se zice Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune și de milosteniile pe care le făcea.

37. Și în zilele acelea ea s-a îmbolnăvit și a murit. Și, scăldându-o, au pus-o în camera de sus.

38. Și fiind aproape Lida de Iope, ucenicii, auzind că Petru este în Lida, au trimis pe doi bărbați la el, rugându-l: Nu pregeta să vii până la noi.

39. Și Petru, sculându-se, a venit cu ei. Când a sosit, l-au dus în camera de sus și l-au înconjurat toate văduvele, plângând și arătând cămășile și hainele cite le făcea Căprioara, pe cind era cu ele.

40. Și Petru, scoțind afară pe toți, a ingenunchiat și s-a rugat și, întorcându-se către trup, a zis: Tavita, scoală-te! Iar ea și-a deschis ochii și, văzind pe Petru, a șezut.

41. Și, dându-i mâna, Petru a ridicat-o și, chemând pe văduve, le-a dat-o vie.

42. Și s-a făcut cunoscută aceasta în întreaga Iope și mulți au crezut în Domnul.

43. Și el a rămas în Iope multe zile, la un oarecare Simon, curelar.

CAP. 10

Corneliu vine la credință.

1. Iar în Cezareea era un bărbat cu numele Corneliu, sutaș, din cohorta ce se chema Italica,

2. Cucernic și temător de Dumnezeu, cu toată casa lui, și care făcea multe milostenii poporului și se ruga lui Dumnezeu totdeauna.

3. Și a văzut în vedenie, lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un inger al lui Dumnezeu, intrând la el și zicându-i: Corneliu!

4. Iar Corneliu, căutând spre el și înfricoșându-se, a zis: Ceeste, Doamne? Și ingerul i-a zis: Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au suit, spre pomnire, înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum, trimite bărbați la Iope și cheamă să vină pe unul Simon, care se numește și Petru.

6. El găzduiește la un oarecare Simon, curelar, a cărui casă este lângă mare. Acesta îți va spune ce să faci.

7. Și după ce s-a dus ingerul care vorbea cu el, Corneliu a chemat pe doi din oamenii săi de casă și pe un ostaș cucernic din cei ce îi erau mai apropiați.

8. Și după ce le-a istorisit toate, i-a trimis la Iope.

9. Iar a doua zi, pe cind mergeau pe drum și se apropiau de cetate, Petru s-a suit în camera de sus, să se roage pe la ceasul al șaselea.

10. Și i s-a făcut foame și voia să mănince, dar, pe cind ei îi pregăteau și mănince, a căzut în extaz.

11. Și a văzut cerul deschis și coborîndu-se un lucru ca o față mare de pinză, legată în patru colțuri, lăsându-se pe pământ.

12. În ea erau toate dobitoacele cu patru picioare și tiritoarele pământului și păsările cerului.

13. Și glas a fost către el: Sculindu-te, Petre, junghie și mănincă.

14. Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n-am mâncat nimic spurcat și necurat.

15. Și iarăși, a doua oară, a fost glas către el: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu să nu le numești spurcate.

16. Și aceasta s-a făcut de trei ori și îndată lucrul s-a ridicat la cer.

17. Pe cind Petru nu se dumirea întru sine ce ar putea să fie vedenia pe care o văzuse, iată bărbații cei trimiși de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, s-au oprit la poartă.

18. Și, strigând, întrebau dacă Simon, numit Petru, este găzduit acolo.

19. Și tot gîndindu-se Petru la vedenie, Duhul i-a zis: Iată, trei bărbați te caută;

20. Ci sculându-te, coboară-te și mergi împreună cu ei, de nimic îndoindu-te, fiindcă Eu i-am trimis.

21. Și Petru, coborîndu-se la bărbații trimiși la el de Corneliu, le-a zis: Iată, eu sint acela pe care îl căutați. Care este pricina pentru care ați venit?

22. Iar ei au zis: Corneliu sutașul, om drept și temător de Dumnezeu și mărturisit de tot neamul Iudeilor, a primit poruncă prin sfîntul inger să trimită să te cheme acasă la el, ca să audă cuvinte de la tine.

23. Deci, chemîndu-i înăuntru, i-a ospătat. Iar a doua zi, sculându-se, a plecat împreună cu ei; iar cîțiva din frații cei din Iope l-au însoțit.

24. Și în ziua următoare au intrat în Cezareea. Iar Corneliu îi aștepta și chemase acasă la el rudeniile sale și prietenii cei mai de aproape.

25. Și cind a fost să intre Petru, Corneliu, întîmpinîndu-l, i s-a închinat, căzînd la picioarele lui.

26. Iar Petru l-a ridicat, zicîndu-i: Scoală-te. Și eu sint om.

27. Și, vorbind cu el, a intrat și a găsit pe mulți adunați.

28. Și a zis către ei: Voi știți că nu se cuvine unui bărbat iudeu să se unească sau să se apropie de cel de alt neam, dar mie Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat.

29. De aceea, chemat fiind să vin, am venit fără împotrivire. Deci vă întreb: Pentru care cuvînt ați trimis după mine?

30. Corneliu a zis: Acum patru zile eram postind pînă la ceasul acesta și mă rugam în casa mea, în ceasul al nouălea, și iată un bărbat în haină strălucitoare a stat în fața mea.

114) Fapt. 8, 3; 22, 4-6; 26, 13. Gal. 1, 13. 1 Tim. 1, 13. 15) Fapt. 13, 2; 22, 18, 21. Rom. 1, 14; 15, 16, 19. 1 Cor. 15, 8. Gal. 1, 15; 2, 7. Ef. 3, 2, 7-8. 1 Tim. 1, 12; 2, 7. 16) Fapt. 20, 23. 20) Luc. 9, 20. Fapt. 26, 20. 21)

Fapt. 8, 3. Gal. 1, 13, 23. 24) 2 Cor. 11, 32. 27) Fapt. 4, 36. 30) Fapt. 11, 25. Gal. 1, 21. 34) Fapt. 3, 6. 36) Iosua 19, 46. 40) Marc. 8, 40-41. Luc. 7, 14. 43) Fapt. 10, 6.

Cap. 10. - 3) Luc. 1, 12. 4) Lev. 2, 2. Sir. 29, 15-16. 6) Fapt. 9, 43. 12) Lev. 11, 23; 20, 25. 13) Lev. 11, 47. 14) Deut. 14, 3. 15) Lev. 11, 47. Mat. 15, 11. Rom. 14, 14.

1 Tim. 4, 4. Tit. 1, 15. 20) Fapt. 15, 7. 23) Fapt. 11, 12. 25) Ps. 71, 19. 26) Fapt. 14, 15. Apoc. 19, 10; 22, 9. 28) Lev. 11, 47. Mat. 9, 11. Luc. 10, 31. Ioan 4, 9.

31. Și el a zis: Corneliu, a fost ascultat rugăciunea ta și milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimite, deci, la Iope și cheamă pe Simon, cel ce se numește Petru; el găzduiește în casa lui Simon, curțarul, lângă mare.

33. Deci îndată am trimis la tine; și tu ai făcut bine că ai venit. Și acum noi toți știm de față înaintea lui Dumnezeu, că să ascultăm toate cele poruncite ție de Domnul.

34. Și Petru, deschizându-și gura, a zis: Cu adevărat cunosc că Dumnezeu nu este părtinitor,

35. Ci, în orice neam, cel ce se teme de El și face dreptate este primit la El (ca să asculte),

36. Cuvîntul pe care El l-a trimis fiilor lui Israel, binevestind pace prin Iisus Hristos. Acesta este Domn peste toate.

37. Voi știți cuvîntul care a fost în toată Iudeea, începînd din Galileea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioan,

38. Adică despre Iisus din Nazaret: cum a uns Dumnezeu cu Duhul Sfînt și cu putere pe Acesta care a umblat făcînd bine și vindecînd pe toți cei asupriți de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu el.

39. Și noi știm martori pentru toate cele ce a făcut El și în țara Iudeilor și în Ierusalim; pe Acesta L-au omorît, spînzurîndu-L pe lemn.

40. Dar Dumnezeu L-a înviat a treia zi și l-a dat să se arate,

41. Nu la tot poporul, ci nouă martorilor, dinainte rînduiți de Dumnezeu, care am mincat și am băut cu El, după învierea Lui din morți.

42. Și ne-a poruncit să propovăduim poporului și să mărturisim că El este Cel rînduit de Dumnezeu să fie judecător al celor vii și al celor morți.

43. Despre Acesta mărturisesc toți proorocii, că tot ceea ce crede în El va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui.

44. Încă pe cînd Petru vorbea aceste cuvinte, Duhul Sfînt a căzut peste toți cei care ascultau cuvîntul.

45. Iar credincioșii tăiași împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiți, văzînd că darul Duhului Sfînt s-a revărsat și peste păgîni.

46. Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi și slăvind pe Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru:

47. Poate, oare, cineva să oprească apa, ca să nu fie botezați aceștia care au primit Duhul Sfînt ca și noi?

48. Și a poruncit ca aceștia să fie botezați în numele lui Iisus Hristos. Atunci l-au rugat pe Petru să rămînă la el cîteva zile.

CAP. 11

Primirea păgînilor la Hristos.

1. Apostolii și frații, care erau prin Iudeea, au auzit că și păgînii au primit cuvîntul lui Dumnezeu.

2. Și cînd Petru s-a suit în Ierusalim, credincioșii tăiași împrejur îi reproșau,

3. Zicîndu-i: Ai intrat la oameni netăiași împrejur și ai mincat cu ei.

4. Și începînd, Petru le-a înfățișat pe rînd, zicînd:

5. Eu eram în cetatea Iope și mă rugam; și am văzut, în extaz, o vedenie: un lucru coborîndu-se ca o față mare de pînză, legată în patru colțuri, lăsîndu-se în jos din cer, și a venit pînă la mine.

6. Privind spre aceasta, luam seama, și am văzut dobitoacele cele cu patru picioare ale pămîntului și fiarele și tîrîtoarele și păsările cerului.

7. Și am auzit un glas, care-mi zicea: Sculîndu-te, Petre, junghie și mîنینă.

8. Și am zis: Nicidecum, Doamne, căci nimic spurcat sau necurat n-a intrat vreodată în gura mea.

9. Și glasul mi-a grăit a doua oară din cer: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu să nu le numești spurcate.

10. Și aceasta s-a făcut de trei ori și au fost luate toate în cer.

11. Și iată, îndată, trei bărbați, trimiși de la Cezareea către mine, s-au oprit la casa în care eram.

12. Iar Duhul mi-a zis să merg cu ei, de nimic îndoindu-mă. Și au mers cu mine și acești sase frați și am intrat în casa bărbatului;

13. Și el ne-a povestit cum a văzut ingerul stînd în casa lui și zicînd: Trimite la Iope și cheamă pe Simon, cel numit și Petru,

14. Care va grăi către tine cuvinte, prin care te vei mîntui tu și toată casa ta.

15. Și cînd am început eu să vorbesc, Duhul Sfînt a căzut peste ei, ca și peste noi la început.

16. Și mi-am adus aminte de cuvîntul Domnului, cînd zicea: Ioan a botezat cu apă; voi însă vă veți boteza cu Duh Sfînt.

17. Deci, dacă Dumnezeu a dat lor același dar ca și nouă, acelor care au crezut în Domnul Iisus Hristos, cine eram eu ca să-L opresc pe Dumnezeu?

18. Auzind acestea, au tăcut și au slăvit pe Dumnezeu, zicînd: Așadar și păgînilor le-a dat Dumnezeu pocăința spre viață;

19. Deci cei ce se risipiseră din cauza tulburării făcute pentru Ștefan, au trecut pînă în Fenicia și în Cipru, și în Antiohia, nîmănui grăind cuvîntul, decît numai Iudeilor.

20. Și erau unii dintre ei, bărbați Ciprieni și Cireneni care, venind în Antiohia, vorbeau și către Elini, binevestind pe Domnul Iisus.

21. Și mina Domnului era cu ei și era mare numărul celor care au crezut și s-au întors la Domnul.

22. Și vorba despre ei a ajuns la urechile Bisericii din Ierusalim, și au trimis pe Barnaba pînă la Antiohia.

23. Acesta, sosind și văzînd harul lui Dumnezeu, s-a bucurat și îndemna pe toți să petreacă în Domnul.

24. Căci era bărbat bun și plin de Duh Sfînt și de credință. Și s-a adăugat Domnului multime multă.

25. Și a plecat Barnaba la Tars, ca să caute pe Saul,

26. Și aflîndu-l, l-a adus la Antiohia. Și au stat acolo un an întreg, adunîndu-se în biserică și învățînd mult popor. Și în Antiohia, în ziua oară, ucenicii s-au numit creștini.

(31) Luc. 1, 13. (34) Deut. 10, 17. 1 Reg. 16, 7. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 19. Intel. 6, 7. 1 Petr. 1, 17. Rom. 2, 11; 10, 12. Gal. 2, 6. El. 8, 9. Col. 3, 25. (35) Ps. 146, 11. Is. 56, 6. Rom. 2, 26. (36) Ec. 2, 7, 17. Filip. 2, 11. (37) Luc. 4, 14. (38) Ps. 44, 8. Luc. 4, 18. Ioan 3, 2. (39) Fapt. 5, 32; 13, 31. (40) Ioan 21, 1. Fapt. 2, 24. (41)

Mat. 28, 7. Luc. 24, 30. Ioan 21, 1, 12-13. Fapt. 13, 31. 2 Tim. 4, 1. (42) Os. 13, 14. Ioan 5, 27. Rom. 2, 16. (43) Is. 53, 5. Jer. 31, 34. Dan. 9, 24. Mih. 7, 18. Zah. 13, 1. Fapt. 4, 12; 15, 9. Ioan 2, 12. Rom. 14, 9. (45) Luc. 13, 30. Fapt. 2, 9. (46) Ps. 99, 1. Marc. 16, 17. (47) Fapt. 15, 8. Cap. 11. - (1) Fapt. 10, 44. (3) Luc. 15, 2.

27. În acele zile s-au coborît, de la Ierusalim în Antiohia, prooroci.

28. Și sculîndu-se unul dintre ei, cu numele Agav, a arătat prin Duhul, că va fi în toată lumea foamete mare, care a și fost în zilele lui Claudiu.

29. Iar ucenicii au hotărît ca fiecare dintre ei, după putere, să trimită spre ajutorare fraților care locuiau în Iudeea;

30. Ceca ce au și făcut, trimițînd proorocilor prin mina lui Barnaba și a lui Saul.

CAP. 12

Uciderea lui Iacov cel Mare. Petru a scos din închisoare de un inger. Moartea lui Irod Agripa.

1. Și în vremea aceea, regele Irod (Agripa) a pus mîna pe unii din Biserica, ca să-i piardă.

2. Și a ucis cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan.

3. Și văzînd că este pe placul Iudeilor, a mai luat și pe Petru, și erau zilele Azimelor;

4. Pe care și prinzîndu-l l-a băgat în temniță, dîndu-l la patru străji de cite patru ostași, ca să-l păzească, vrînd să-l scoată la popor după Paști.

5. Deci Petru era păzit în temniță și se făcea necontenit rugăciune către Dumnezeu pentru el, de către Biserica.

6. Dar cînd Irod era să-l scoată afară, în noaptea aceea, Petru dormea între doi ostași, legat cu două lanțuri, iar înaintea ușii paznicii păzeau temnița.

7. Și iată ingerul Domnului a venit deodată, iar în cameră a strălucit lumină. Și lovind pe Petru în coastă, ingerul l-a deșteptat, zicînd: Scoală-te degrabă! Și lanțurile i-au căzut de la mîini.

8. Și a zis ingerul către el: Încinge-te și încălță-te cu sandalele. Și el a făcut așa. Și i-a zis lui: Pune haina pe tine și vino după mine.

9. Și ieșind, mergea după inger, dar nu știa că fapta ingerului este adevărată, ci i se părea că vede vedenie.

10. Și trecînd de straja întâi și de a doua, au ajuns la poarta cea de fier care duce în cetate, și poarta s-a deschis singură. Și ieșind, au trecut o uliță și îndată ingerul s-a depărtat de la el.

(12) Fapt. 10, 20-23; 15, 7. (15) Fapt. 2, 2; 15, 8. (16) Mat. 3, 11. Marc. 1, 8. Luc. 1, 66. Fapt. 1, 5; 19, 4. (18) Is. 60, 5. (19) Fapt. 8, 1, 4. (21) 2 Paral. 30, 12. Fapt. 2, 47; 9, 14. (23) Fapt. 13, 43; 14, 22. (25) Fapt.

9, 30. (26) Is. 65, 15. (27) Fapt. 13, 1; 15, 32. (28) Am. 3, 7. Fapt. 2, 17; 21, 10. (29) Fapt. 24, 17. (30) Fapt. 12, 25. Rom. 15, 25. 2 Cor. 8, 4; 9, 8. Cap. 12. - (2) Mat. 20, 23. (8) Marc. 6, 9.

11. Și Petru, venindu-și în sine, a zis: Acum știu cu adevărat că Domnul a trimis pe îngerul Său și m-a scos din mina lui Irod și din toate cîte aștepta poporul Iudeilor.

12. Și chibzuind, a venit la casa Mariei, mama lui Ioan, cel numit și Marcu, unde erau adunați mulți și se rugau.

13. Și bătînd Petru în ușa de la poartă, o slujnică cu numele Rodi, s-a dus să asculte,

14. Și cunoscînd glasul lui Petru, de bucurie nu a deschis ușa, ci, alergînd înăuntru, a spus că Petru stă înaintea porții.

15. Iar ei au zis către ea: Ai înnebunit. Dar ea stăruia că este așa. Iar ei ziceau: Este îngerul lui.

16. Dar Petru bătea meru în poartă. Și deschizîndu-i, l-au văzut și au rămas uimiți.

17. Și făcîndu-le semn cu mîna să tacă, le-a istorisit cum l-a scos Domnul pe el din temniță. Și a zis: Vestiți acestea lui Iacov și fraților. Și ieșind, s-a dus în alt loc.

18. Și făcîndu-se ziua, mare a fost tulburarea între ostași: Ce s-a făcut, oare, cu Petru?

19. Iar Irod l-a cerut, dar nu l-a găsit. Și cercetînd pe străjeri, a poruncit să fie uciși. Și el, coborînd din Iudeea la Cezareea, a rămas acolo.

20. Și Irod era minios pe locuitorii din Tîr și din Sidon. Dar ei, înțelegîndu-se între ei, au venit la el și cîștigînd pe Vlast, care era cămărașul regelui, cereau pace, pentru că țara lor se hrănea din cea a regelui.

21. Și într-o zi rînduită, Irod, îmbrăcîndu-se în veșminte regesti și șezînd la tribună, vorbea către ei;

22. Iar poporul striga: Acesta e glas dumnezeiesc, nu omenesc!

23. Și îndată îngerul Domnului l-a lovit, pentru că nu a dat slavă lui Dumnezeu. Și mîncîndu-l viermi și a murit.

24. Iar cuvîntul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea.

25. Iar Barnaba și Saul, după ce au îndeplinit slujba lor, s-au întors de la Ierusalim la Antiohia, luînd cu ei pe Ioan, cel numit Marcu.

(12) Fapt. 15, 37. (15) Fac. 48, 16. Mat. 18, 10. (17) Is. 26, 10. (20) 3 Reg. 5, 1, 9. (21) Sir. 11, 4. (22) Iez. 28, 2. Sir. 13, 27. (23) Dan. 4, 28-30; 5, 20-21. (24) Is. 55, 11. Fapt. 6, 7; 19, 20. Col. 1, 6. (25) Fapt. 11, 30; 13, 5.

CAP. 13

Pavel și Barnaba, în cea dintîi călătorie misionară, ajung în Cipru și în Antiohia Pisidiei.

1. Și erau în Biserica din Antiohia prooroci și învățători: Barnaba și Simeon, ce se numea Niger, Luciu Cirineul, Manain, cel ce fusese crescut împreună cu Irod tetrarhul, și Saul.

2. Și pe cînd slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfînt a zis: Osebiți-vă pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat.

3. Atunci, postînd și rugîndu-se, și-au pus mîinile peste ei și i-au lăsat să plece.

4. Deci, ei, minăți de Duhul Sfînt, au coborît la Seleucia și de acolo au plecat cu corabia la Cipru.

5. Și ajungînd în Salamina, au vestit cuvîntul lui Dumnezeu în sinagogle Iudeilor. Și aveau și pe Ioan slujitor.

6. Și străbătînd toată insula pînă la Pafos, au găsit pe un oarecare bărbat vrăjitor, prooroc mincinos, al cărui nume era *Bariisus*,

7. Care era în preajma proconsulului Sergius Paulus, bărbat înțelept. Acesta, chemînd la sine pe Barnaba și pe Saul dorea să audă cuvîntul lui Dumnezeu.

8. Dar le stătea împotriva Elimas vrăjitorul — căci așa se tilcuiește numele lui —, căutînd să întoarcă pe proconsul de la credință.

9. Iar Saul — care se numește și Pavel — plin fiind de Duh Sfînt, a privit tîntă la el.

10. Și a zis: O, tu cel plin de toată violența și de toată înșelăciunea, fiule al diavolului, vrăjmașule a toată dreptatea, nu vei înceta de a strîmbe căile Domnului cele drepte?

11. Și acum, iată mîna Domnului este asupra ta și vei fi orb, nevăzînd soarele pînă la o vreme. Și îndată a căzut peste el piclă și întineric și, dibuînd împrejur, căuta cine să-l ducă de mîină.

12. Atunci proconsulul, văzînd ce s-a făcut, a crezut, mirîndu-se foarte de învățătura Domnului.

13. Și plecînd cu corabia de la Pafos, Pavel și cei împreună cu el au venit la

Cap. 13. — (1) Fapt. 11, 27. (2) Fapt. 9, 14; 14, 26. Rom. 1, 1. Gal. 1, 15. 1 Tim. 2, 7. (3) Fapt. 6, 6. (5) Fapt. 12, 25. (8) Fapt. 6, 9. 2 Tim. 3, 8. (10) Sir. 1, 31. Mat. 13, 38. Ioan 8, 44. 1 Ioan 3, 8. (13) Fapt. 15, 38.

Perga Pamfiliei. Iar Ioan, despărțîndu-se de ei, s-a întors la Ierusalim.

14. Iar ei trecînd de la Perga, au ajuns la Antiohia Pisidiei și, intrînd în sinagogă, într-o zi de simbătă, au șezut.

15. Și după citirea Legii și a proorocilor, mai-marii sinagogii au trimis la ei, zicîndu-le: Bărbați frați, dacă aveți vreun cuvînt de mîngîiere către popor, vorbiți.

16. Și, ridicîndu-se Pavel și făcîndu-le semn cu mîna, a zis: Bărbați Israeliti și cei temători de Dumnezeu, ascultați:

17. Dumnezeu al acestui popor al lui Israel a ales pe părinții noștri și pe popor l-a înălțat, cînd era străin în pămîntul Egiptului, și cu braț înalt i-a scos de acolo.

18. Și vreme ca de patruzeci de ani l-a hrănit în pustie.

19. Și nimicînd șapte neamuri în tara Canaanului, pămîntul acela l-a dat lor spre moștenire.

20. Și după acestea, ca la patru sute cincizeci de ani, le-a dat judecătoria, pînă la Samuel proorocul.

21. Și de acolo au cerut rege și Dumnezeu le-a dat, timp de patruzeci de ani, pe Saul, fiul lui Chiș, bărbat din seminția lui Veniamin.

22. Și înlăturîndu-l, le-a ridicat rege pe David, pentru care a zis mărturisind: Alăt-am pe David al lui Iesi, bărbat după inima Mea, care va face toate voile Mele.

23. Din urmașii acestuia, Dumnezeu, după făgăduință, i-a adus lui Israel un Mîntuitor, pe Iisus,

24. După ce Ioan a propovăduit, înaintea venirii Lui, botezul pocăinței, la tot poporul lui Israel.

25. Iar dacă și-a împlinit Ioan calea sa, zicea: Nu sînt eu ce socotiți voi că sînt. Dar, iată-L, vine după mine. Lui nu sînt vrednic să-I dezleg încălțămînta picioarelor.

26. Bărbați frați, fii din neamul lui Avraam și cei dintre voi temători de Dumnezeu, vouă vi s-a trimis cuvîntul acestei mîntuirii.

(12) Ies. 1, 1; 13, 16. Ps. 117, 8. (13) Ies. 16, 1. Ps. (19) Num. 34, 12. Iosua 3, 10; 14, 2. (20) Iud. 2, 16. 1 Reg. 7, 15. (21) Deut. 17, 14. 1 Reg. 8, 5; 9, 16; 10, 1. Os. 13, 11. (22) 1 Reg. 13, 14; 16, 13. Ps. 88, 20. (23) 2 Reg. 7, 12. Ps. 131, 11. Is. 11, 1. (24) Mat. 3, 1. Marc. 1, 4. (25) Marc. 1, 7. Ioan 1, 20; 3, 28. (26) Mat. 10, 6. (27-28) Is. 10, 7. Mat. 27, 20. Luc. 23, 20; 24, 27. Ioan 19, 6. Fapt. 3, 17. 1 Cor. 2, 8. (30) Mat.

27. Căci cei ce locuiesc în Ierusalim și mai-marii lor, necunoscîndu-L și osîndîndu-L, au împlinit glasurile proorocilor, care se citește în fiecare simbătă.

28. Și, neaflînd în El nici o vină de moarte, au cerut de la Pilat ca să-L omoare.

29. Iar cînd au săvîrșit toate cele scrise despre El, coborîndu-L de pe cruce, L-au pus în mormînt.

30. Dar Dumnezeu L-a înviat din morți.

31. El s-a arătat mai multe zile celor ce împreună cu El s-au suit din Galileea la Ierusalim și care sînt acum martorii Lui către popor.

32. Și noi vă binevestim făgăduința făcută părinților,

33. Că pe aceasta Dumnezeu a împlinit-o nouă, copiilor lor, înviîndu-L pe Iisus, precum este scris și în Psalmul al doilea: Fiul Meu ești Tu; Eu astăzi Te-am născut.

34. Și cum că L-a înviat din morți, ca să nu se mai întoarcă la stricăciune, spus-o astfel: Vă voi da vouă cele sfînte și vrednice de credință ale lui David.

35. De aceea și în alt loc zice: Nu vei da pe Sfîntul Tău să vadă stricăciune.

36. Pentru că David, slujind în timpul său voui lui Dumnezeu, a adormit și s-a adăugat la părinții lui și a văzut stricăciune.

37. Dar Acela pe care Dumnezeu l-a înviat n-a văzut stricăciune.

38. Cunoscut deci să vă fie vouă, bărbați frați, că prin Acesta vîse vestește iertarea păcatelor și că, de toate cîte n-ați putut să vă îndreptați în legea lui Moise, 39. Întru Acesta tot cel ce crede se îndreptează.

40. Deci luați aminte să nu vină peste voi ceea ce s-a zis în prooroci:

41. Vedeți, îngîmfaților, mirați-vă și pieriți, că eu lucrez un lucru, în zilele voastre, un lucru pe care nu-l veți crede, dacă vă va spune cineva.

42. Și ieșind ei din sinagoga Iudeilor, îi rugau neamurile ca simbăta viitoare să li se grăiască cuvintele acestea.

28, 6. Marc. 16, 6. Fapt. 3, 15; 17, 31. (31) Ioan 20, 19. Fapt. 5, 32; 10, 39, 41. (32) Fac. 22, 18. 3 Reg. 7, 12. Is. 4, 2. Dan. 9, 24. (33) Ps. 2, 6. Ivr. 1, 5. (34) Is. 55, 3. (35) Ps. 15, 10. Fapt. 2, 31. (36) 2 Reg. 2, 10. Fapt. 2, 29. (37) Fapt. 2, 31. (38) Is. 53, 12. Jer. 31, 34. Luc. 24, 47. Rom. 3, 25. 1 Cor. 15, 17. Gal. 2, 16. (39) Rom. 3, 20. Ivr. 7, 19. (40) Pild. 1, 29-31. Is. 28, 14-15. (41) Avac. 1, 5.

43. După ce s-a terminat adunarea, mulți dintre Iudei și dintre prozeliti cucerici au mers după Pavel și după Barnaba, care, vorbind către ei, îi îndemneau să stăruie în harul lui Dumnezeu.

44. Iar în simbăta următoare, mai toată cetatea s-a adunat ca să audă cuvântul lui Dumnezeu.

45. Dar Iudeii, văzând mulțimile, s-au umplut de pizmă și vorbeau împotriva celor spuse de Pavel, hulind.

46. Iar Pavel și Barnaba, îndrăznind, le-au zis: Vouă trebuie să vi se grăiască, mai întâi, cuvântul lui Dumnezeu, dar de vreme ce îl lepădați și vă judecați pe voi nevređnici de viața veșnică, iată ne întoarcem către neamuri.

47. Căci așa ne-a poruncit nouă Domnul: Te-am pus spre lumină neamurilor, ca să fii tu spre mântuire până la marginea pământului.

48. Iar neamurile pământului, auzind, se bucurau și slăveau cuvântul lui Dumnezeu și cîți erau rînduiți spre viață veșnică au crezut;

49. Iar cuvîntul Domnului se răspîndea prin tot țînutul.

50. Dar Iudeii au întărit pe femeile cucernice și de cînd se pe cei de frunte ai cetății, și au ridicat prigoane împotriva lui Pavel și a lui Barnaba și i-au scos din hotarele lor.

51. Iar ei, scuturînd asupra lor praful de pe picioare, au venit la Iconiu;

52. Și ucenicii se umpleau de bucurie și de Duh Sfînt.

CAP. 14

Pavel și Barnaba propovăduiesc în Iconiu, Listra, Derbe și se întorc în Antiohia.

1. Și în Iconiu au intrat ei împreună în sinagoga Iudeilor și astfel au vorbit, încît din Iudei și din Elini, a crezut mare mulțime.

2. Dar Iudeii care n-au crezut au răsculat și au înrăit sufletele păgînilor împotriva fraților.

3. Deci multă vreme, au stat acolo, grăind cu îndrăznelă întru Domnul, care da mărturie pentru cuvîntul haru-

lui Său, făcînd semne și minuni prin minile lor.

4. Și mulțimea din cetate s-a dezbinat și unii țineau cu Iudeii, iar alții țineau cu Apostolii.

5. Și cînd păgînii și Iudeii, împreună cu mei-marii lor, au dat năvală ca să-i ocărăscă și să-i ucidă cu pietre,

6. Înțelegînd, au fugit în cetățile Licaoniei: la Listra și Derbe și în ținutul dimprejur.

7. Și acolo propovăduiau Evanghelia.

8. Și ședea jos în Listra un om neputincios de picioare, fiind olog, din pîntecele maicii sale și care nu umblase niciodată.

9. Acesta asculta la Pavel cînd vorbea. Iar Pavel, căutînd spre el și văzînd că are credință ca să fie vindecat,

10. A zis cu glas puternic: Scoală-te drept, pe picioarele tale. Și el a sărit și a umblat.

11. Iar mulțimile, văzînd ceea ce făcuse Pavel, au ridicat glasul lor în limba licaonă, zicînd: Zeii, asemănîndu-se oamenilor, s-au coborît la noi.

12. Și numeau pe Barnaba Zeus, iar pe Pavel Hermes, fiindcă el era purtătorul cuvîntului.

13. Iar preotul lui Zeus, al cărui templu era înaintea cetății, aducînd la porți tauri și cununi, voia să le aducă jertfă împreună cu mulțimile.

14. Și auzînd Apostolii Pavel și Barnaba, și-au rupt veșmintele, au sărit în mulțime, strigînd,

15. Și zicînd: Bărbaților, de ce faceți acestea? Doar și noi sintem oameni, asemenea pătimitori ca voi, binevestind să vă întoarceți de la aceste desertațiuni către Dumnezeu cel viu, care a făcut cerul și pămîntul, marea și toate cele ce sînt în ele.

16. Și care, în veacurile trecute, a lăsat ca toate neamurile să mcargă în căile lor,

17. Deși El nu s-a lăsat pe Sine nemărturisit, făcîndu-vă bine, dîndu-vă din cer ploii și timpuri roditoare, umplînd de hrană și de bucurie inimile voastre.

18. Și acestea zicînd, abia au potolit mulțimile, ca să nu le aducă jertfă.

(43) Fapt. 11, 23. (46) Deut. 32, 21. Is. 55, 5. Fapt. 3, 26; 4, 29; 18, 6. (47) Ps. 116, 1. Is. 42, 6; 49, 6. Luc. 2, 32. Ioan. 9, 5. Rom. 11, 11. (50) 2 Tim. 3, 11. (51) Mat. 10, 14. Marc. 6, 11. Luc. 9, 5; 10, 11. Fapt. 18, 6. Cap. 14. — (3) Marc. 16, 20. (5) Ps. 82, 5. (6) Mat. 10,

23. (10) Is. 35, 6. Fapt. 3, 7. (13) Dan. 3, 45. (15) Fac. 1, 1. Ps. 145, 6. Am. 2, 4. Sir. 1, 1. Fapt. 10, 26. Apoc. 14, 7. (16) Ps. 80, 12. (17) Ps. 18, 1; 64, 10-11; 140, 8. Ecl. 8, 15. Intel. 13, 6. Mat. 5, 45. Rom. 1, 19-20.

19. Iar de la Antiohia și de la Iconiu au venit Iudei, care au înduplecat mulțimile, și, bătînd pe Pavel cu pietre, l-au tirat afară din cetate, gîndind că a murit.

20. Dar înconjurîndu-l ucenicii, el s-a sculat și a intrat în cetate. Și a doua zi a ieșit cu Barnaba către Derbe.

21. Și binevestind cetăți aceleia și făcînd ucenici mulți, s-au înapoiat la Listra, la Iconiu și la Antiohia,

22. Întărînd sufletele ucenicilor, îndemnîndu-i să stăruie în credință și că prin multe suferințe trebuie să intrăm în împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonîndu-le preoți în fiecare biserică, rugîndu-se cu postiri, i-au încredințat pe ei Domnului în care crezuseră.

24. Și străbătînd Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și după ce au grăit cuvîntul Domnului în Perga, au coborît la Atalia.

26. Și de acolo au mers cu corabia spre Antiohia, de unde fuseseră încredințați harului lui Dumnezeu, spre lucrul pe care l-au împlinit.

27. Și venînd și adunînd Biserica, au vestit cite a făcut Dumnezeu cu ei și că a deschis păgînilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo cu ucenicii destulă vreme.

CAP. 15

Apostolii hotărâse în Ierusalim că Legea lui Moise nu este și pentru păgînii. A doua călătorie a lui Pavel.

1. Și unii, coborîndu-se din Iudeea, învățau pe frați că: Dacă nu vă tăiați împrejur, după rînduiala lui Moise, nu puteți să vă mîntuiți.

2. Și făcîndu-se pentru ei, împotriva și discuție nu puțină cu Pavel și Barnaba, au rînduit ca Pavel și Barnaba și alți cîțiva dintre ei să se suie la Apostolii și la preoții din Ierusalim pentru această întrebare.

3. Deci ei, trimiși fiind de Biserică, au trecut prin Fenicia și prin Samaria, istorisînd despre convertirea păgînilor și făceau tuturor fraților mare bucurie.

4. Și sosînd ei la Ierusalim, au fost primiți de Biserică și de Apostoli și de preoți și au vestit cite a făcut Dumnezeu cu ei.

5. Dar unii din eresul fariseilor, care trecuseră la credință, s-au ridicat zicînd că trebuie să-i taie împrejur și să le poruncească a păzi Legea lui Moise.

6. Și Apostolii și preoții s-au adunat ca să cerceteze despre acest cuvînt.

7. Și făcîndu-se multă cercetare, s-a sculat Petru și le-a zis: Bărbați frați, voi știți că, din primele zile, Dumnezeu m-a ales dintre voi, ca prin gura mea neamurile să audă cuvîntul Evangheliei și să creadă.

8. Și Dumnezeu, Cel ce cunoaște inimile, le-a mărturisit, dîndu-le Duhul Sfînt, ca și nouă.

9. Și nimic n-a deosebit între noi și ei, curăpînd inimile lor prin credință.

10. Acum deci, de ce ispițiți pe Dumnezeu și vreți să puneți pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri, nici noi n-am putut să-l purtăm?

11. Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, credem că ne vom mîntui în același chip ca și aceia.

12. Și a tăcut toată mulțimea și asculta pe Barnaba și pe Pavel, care istorisau cite semne și minuni a făcut Dumnezeu prin ei între neamuri.

13. Și după ce au tăcut ei, a răspuns Iacob, zicînd: Bărbați frați, ascultați-mă!

14. Simon a istorisit cum de la început a avut grijă Dumnezeu să ia dintre neamuri un popor pentru numele Său.

15. Și cu aceasta se potrivește cuvintele proorocilor, precum este scris:

16. După acestea mă voi întoarce și voi ridica iarăși cortul cel căzut al lui David și cele distruse ale lui iarăși le voi zidi și-l voi îndrepta,

(19) 2 Cor. 11, 25. (22) Ps. 33, 19. Mat. 7, 14. Luc. 13, 24. Fapt. 11, 23; 15, 32. 2 Tim. 3, 12. Apoc. 14, 12. (23) 1 Petr. 5, 9. (26) Fapt. 13, 2. Cap. 15. — (1) Gal. 2, 3-4; 5, 1. Filip. 3, 3. (7) Fapt. 10, 20; 11, 12.

(8) Ps. 7, 9. Fapt. 10, 47; 11, 15. (9) Fapt. 10, 43. 1 Cor. 1, 2. (10) Mat. 23, 1. Luc. 11, 46. Gal. 4, 32. (11) Gal. 3, 22. Ef. 2, 8. 2 Tim. 1, 9. Tit. 3, 4-5. (16) Am. 9, 9, 11.

17. Ca să-L caute pe Domnul ceilalți oameni și toate neamurile peste care s-a chemat numele Meu asupra lor, zice Domnul, Cel ce a făcut acestea.

18. Lui Dumnezeu îi sînt cunoscute din veac lucrurile lui.

19. De aceea eu socotesc să nu tulburăm pe cei ce, dintre neamuri, se întorc la Dumnezeu.

20. Ci să le scriem să se ferească de pingăririle idolilor și de desfrîu și de (animale) sugrumate și de singe.

21. Căci Moise are din timpuri vechi prin toate cetățile propovăduitorii săi, fiind citit în sinagogi în fiecare simbătă.

22. Atunci Apostolii și preoții, cu toată Biserica, au hotărît să aleagă bărbați dintre ei și să-i trimită la Antiohia, cu Pavel și cu Barnaba; pe Iuda cel numit Barsaba, și pe Sila, bărbați cu vază între frați,

23. Scriind prin minile lor acestea: Apostolii și preoții și frații, fraților dintre neamuri, care sînt în Antiohia și în Siria și în Cilicia, salutare!

24. Deoarece am auzit că unii dintre noi, fără să fi avut porunca noastră, venind v-au tulburat cu vorbele lor și au răvășit sufletele voastre, zicînd că trebuie să vă tăiați împrejur și să păziți legea.

25. Noi am găsit de cuviință, adunări într-un gînd, ca să trimitem la voi bărbați aleși, împreună cu iubiții noștri Barnaba și Pavel,

26. Oameni care și-au pus viața lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea, am trimis pe Iuda și pe Sila, care vă vor vesti și ei, cu cuvîntul, aceleași lucruri.

28. Pentru că părtur-s-a Duhului Sfînt și nouă să nu vi se pună nici o greutate în plus în afară de cele ce sînt necesare:

29. Să vă feriți de cele jertfite idolilor și de singe și de (animale) sugrumate și de desfrîu, de care păzindu-vă, bine veți face. Fiți sănătoși!

30. Deci cei trimiși au coborît la Antiohia și, adunînd mulțimea, au predat scrisoarea.

31. Și citind-o, s-au bucurat pentru minuire.

32. Iar Iuda și cu Sila, fiind și ei prooroci, au mingiat prin multe cuvîntări pe frați și s-au întărit.

33. Și petrecînd un timp, au fost trimiși cu pace de la frați la Apostoli.

34. Iar Sila s-a hotărît să rămînă acolo, și Iuda a plecat singur la Ierusalim.

35. Iar Pavel și Barnaba petreceau în Antiohia, învățînd și binevestind, împreună cu mulți alții, cuvîntul Domnului.

36. Și după cîteva zile, Pavel a zis către Barnaba: Întorcîndu-ne, să cercetăm cum se află frații noștri în toate cetățile în care am vestit cuvîntul Domnului.

37. Barnaba voia să ia împreună cu ei și pe Ioan cel numit Marcu,

38. Dar Pavel cerea să nu-l ia pe acesta cu ei, fiindcă se despărțise de ei din Pamfilia și nu venise alături de ei la lucrul la care fuseseră trimiși.

39. Deci s-a iscat neînțelegere între ei, încît s-au despărțit unul de altul, și Barnaba, luînd pe Marcu, a plecat cu corabia la Cipru.

40. Iar Pavel, alegînd pe Sila, a plecat, fiind încredințat de către frați harului Domnului.

41. Și străbătea Siria și Cilicia, întărind Biserica.

CAP. 16

Pavel ia cu sine pe Timotei și duce Evanghelia din Asia în Europa. Împlîrile din Filipi.

1. Și a sosit la Derbe și la Listra. Și iată era acolo un ucenic cu numele Timotei, fiul unei femei iudee credincioasă, și al unui tată elin,

2. Care avea bune mărturii de la frații din Listra și din Iconiu.

3. Pavel a voit ca acesta să vină împreună cu el și, luîndu-l, l-a tăiat împrejur, din pricina Iudeilor care erau în acele locuri; căci toți șiau că tatăl lui era elin.

17. (32) Fapt. 11, 27; 14, 22. (37) Fapt. 12, 12. Col. 4, 10. (33) Fapt. 13, 13. (41) Fapt. 14, 22. Cap. 16. - (1) Rom. 16, 21. Filip. 2, 19. 1 Tes. 1, 1; 3, 2. 1 Cor. 9, 20.

4. Și cînd treceau prin cetăți, le învățau să păzască învățăturile rînduite de Apostoli și de preoții din Ierusalim.

5. Deci Biserica se întărea în credință și sporeau cu numărul în fiecare zi.

6. Și ei au străbătut Frigia și pînă la Galatie, oprîți fiind de Duhul Sfînt ca să propovăduiască cuvîntul în Asia.

7. Venind în Misia, încercau să meargă în Bitinia, dar Duhul lui Iisus nu i-a lăsat.

8. Și trecînd dincolo de Misia, au coborît la Troa.

9. Și noaptea i s-a arătat lui Pavel o vedenie: Un bărbat macedonean sta rugîndu-l și zicînd: Treci în Macedonia și ne ajută!

10. Cînd a văzut el această vedenie, am căutat să plecăm îndată în Macedonia, înțelegînd că Dumnezeu ne cheamă să le vestim Evanghelia.

11. Pornind cu corabia de la Troa, am mers drept la Samotracia, iar a doua zi la Neapoli,

12. Și de acolo la Filipi, care este cea dintîi cetate a acestei părți a Macedoniei și colonie romană. Iar în această cetate am rămas cîteva zile.

13. Și în ziua sîmbetei am ieșit în afara porții, lîngă rîu, unde credeam că este loc de rugăciune și, șezînd, vorbeam femeilor care se adunaseră.

14. Și o femeie, cu numele Lidia, vinzătoare de porfiră, din cetatea Tiatirelor, închinătoare la Dumnezeu, asculta. Acestea Dumnezeu i-a deschis inima ca să ia aminte la cele grăite de Pavel.

15. Iar după ce s-a botezat și ea și casa ei, ne-a rugat, zicînd: De m-ați socotit că sînt credincioasă Domnului, intrînd în casa mea, rămîneți. Și ne-a înduplecat.

16. Dar odată, pe cînd ne duceam la rugăciune, ne-a întîmpinat o slujnică, care avea duh pitonicesc și care aducea mult cîștig stăpînilor ei, ghicînd.

17. Aceasta, ținîdu-se după Pavel și după noi, striga, zicînd: Acești oameni sînt slujitori ai Dumnezeului Celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calca mîntuirii.

18. Și aceasta o făcea timp de multe zile. Iar Pavel, minîindu-se și întorcîndu-se, a zis duhului: În numele

(1) Fapt. 15, 28. (15) Iud. 19, 20. (17) Fapt. 16, 24. (18) Mar. 16, 1. Marc. 1, 34. 16. (19) Fapt. 19, 29. (20) Fapt. 17,

lui Iisus Hristos îți poruncesc să ieși din ea. Și în acel ceas a ieșit.

19. Și stăpînii ei, văzînd că s-a dus nădejdea cîștigului lor, au pus mîna pe Pavel și pe Sila și i-au dus în piață înaintea dregătorilor.

20. Și ducîndu-i la judecători, au zis: Acești oameni, care sînt Iudei, tulbură cetatea noastră

21. Și vestesc obiceiuri care nouă nu ne este îngăduit să le primim, nici să le facem, fiindcă sîntem Romani.

22. Și s-a sculat și mulțimea împotriva lor. Și judecătorii, rupîndu-le hainele, au poruncit să-i bată cu vergi.

23. Și, după ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniță, poruncind temnicerului să-i păzească cu grijă.

24. Acesta, primînd o asemenea poruncă, i-a băgat în fundul temniței și le-a strîns picioarele în butuci.

25. Iar la miezul nopții, Pavel și Sila, rugîndu-se, lăuda pe Dumnezeu închinări, iar cei ce erau în temniță ascultau.

26. Și deodată s-a făcut cutremur mare, încît s-au zguduit temeliele temniței și îndată s-au deschis toate ușile și legăturile tuturor s-au dezlegat.

27. Și deșteptîndu-se temnicerul și văzînd deschise ușile temniței, scoțînd sabia, voia să se omoare, socotînd că cei închiși au fugit.

28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicînd: Să nu-ți faci nici un rău, că toți sîntem aici.

29. Iar el, cerînd lumină, s-a repezit înăuntru și, tremurînd, a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila;

30. Și scoțîndu-i afară (după ce pe ceilalți i-a zăvorît la loc), le-a zis: Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mîntuiesc?

31. Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus și te vei mîntui tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvîntul lui Dumnezeu și tuturor celor din casa lui.

33. Și el, luîndu-i la sine, în acel ceas al nopții, a spălat rănile lor și s-a botezat el și toți ai lui îndată.

34. Și ducîndu-i în casă, a pus masa și s-a veselit cu toată casa, crezînd în Dumnezeu.

35. Și făcîndu-se ziuă, judecătorii au trimis pe purtătorii de vergi, zicînd: Dă drumul oamenilor acelora.

6. (22) 2 Cor. 11, 25. 1 Tes. 2, 2. (25) Ps. 118, 62. (20) Fapt. 4, 31. (31) Marc. 16, 16.

(17) Is. 19, 23. Am. 9, 12. (20) Fac. 9, 4. Ies. 34, 15. Lev. 3, 17. Fapt. 21, 25. Rom. 1, 27. Cor. 6, 15. (24) Rom. 16, 17. 2 Cor. 11, 13. Gal. 1, 7. (20) Iud. 5, 18. (28) Fapt. 16, 4. 1 Cor. 7,

36. Iar temnicherul a spus cuvintele acestea către Pavel: Că au trimis judecătorii să fiți lăsați liberi. Acum deci ieșiți și mergeți în pace.

37. Dar Pavel a zis către ei: După ce, fără judecată, ne-au bătut în piață, pe noi care sintem cetățeni romani și ne-au băgat în temniță, acum ne scot afară pe ascuns? Nu așa! Ci să vină ei înșiși să ne scoată afară.

38. Și purtătorii de vergi au spus judecătorilor aceste cuvinte. Și auzind că sint cetățeni romani, judecătorii s-au temut.

39. Și venind, se rugau de ei și, scoțându-i afară, îi rugau să plece din cetate.

40. Iar ei, ieșind din închisoare, s-au dus în casa Lidiei; și văzind pe frați, i-au mingiât și au plecat.

CAP. 17

Pavel propovăduiește în Tesalonic, în Bereea și în Atena.

1. Și după ce au trecut prin Amfipoli și prin Apolonia, au venit la Tesalonic, unde era o sinagogă a Iudeilor.

2. Și după obiceiul său, Pavel a intrat la ei și în trei simbețe le-a grăit din Scripturi.

3. Deschizându-le și arătându-le că Hristos trebuia să pătimească și să învieze din morți, și că Acesta, pe care vi-L vestesc eu, este Hristosul, Iisus.

4. Și unii dintre ei au crezut și au trecut de partea lui Pavel și a lui Sila, și mare mulțime de Elini închinători la Dumnezeu și dintre femeile de frunte nu puține.

5. Iar Iudeii, umplindu-se de pizmă și luind cu ei pe câțiva oameni de rind, răi, adunând gloată întărită cetatea și, ducându-se la casa lui Iason, căutau să-i scoată afară, înaintea poporului.

6. Dar, negăsindu-i, tirau pe Iason și pe câțiva frați la mai marii cetății, strigând că cei ce au tulburat toată lumea au venit și aici.

7. Primindu-i Iason. Și toți aceștia lucrează împotriva rânduieilor Cezarului, zicând că este un alt împărat: Iisus.

8. Și au tulburat mulțimea și pe mai-marii cetății, care auzeau acestea.

9. Și luind cheazășie de la Iason și de la ceilalți, le-au dat drumul.

10. Iar frații au trimis îndată, noaptea, la Bereea, pe Pavel și pe Sila care, ajungând acolo, au intrat în sinagoga Iudeilor.

11. Și aceștia erau mai mărinimoși decît cei din Tesalonic; ei au primit cuvîntul cu toată osîrdia, în toate zilele, cercetînd Scripturile, dacă ele sînt așa.

12. Au crezut mulți dintre ei și dintre femeile de cînte ale Elinilor și dintre bărbați nu puțini.

13. Și cînd au aflat Iudeii din Tesalonic că și în Bereea s-a vestit de către Pavel cuvîntul lui Dumnezeu, au venit și acolo, întăritînd și tulburînd mulțimile.

14. Și atunci îndată frații au trimis pe Pavel, ca să meargă spre mare; iar Sila și cu Timotei au rămas acolo în Bereea.

15. Iar cei ce însoțeau pe Pavel l-au dus pînă la Atena; și luînd ei porunci către Sila și Timotei, ca să vină la el cît mai curînd, au plecat.

16. Iar în Atena, pe cînd Pavel îi aștepta, duhul lui se îndîrjea în el, văzînd că cetatea este plină de idoli.

17. Deci discuta în sinagogă cu Iudeii și cu cei credincioși, și în piață, în fiecare zi, cu cei care erau de față.

18. Iar unii dintre filozofii epicurei și stoici discuta cu el, și unii ziceau: Ce voiește, oare, să ne spună acest semănător de cuvînte? Iar alții ziceau: Se pare că este vestitor de dumnezei străini, fiindcă binevestește pe Iisus și învierea.

19. Și luîndu-l cu ei, l-au dus în Arcopag, zicînd: Putem să cunoaștem și noi ce este această învățătură nouă, grăită de tine?

20. Căci tu aduci la auzul nostru lucruri străine. Voim deci să știm ce vor să fie acestea.

21. Toți Atenienii și străinii, care locuiau acolo, nu-și petreceau timpul decît spunînd sau auzînd ceva nou.

22. Și Pavel, stînd în mijlocul Arcopagului, a zis: Bărbați Atenieni, în toate vă văd că sinteți foarte evlavioși,

23. Căci străbătînd cetatea voastră și privind locurile voastre de închinare, am aflat și un altar pe care era scris: «Dumnezeului necunoscut».

Deci pe Cel pe care voi, necunoscin-

du-L, îl cinstiți, pe Acesta îl vestește eu vouă.

24. Dumnezeu, care a făcut lumea și toate cele ce sînt în ea, Acesta fiind Domnul cerului și al pămîntului, nu locuiește în temple făcute de mîini,

25. Nici nu este slujit de mîini omenești, ca și cum ar avea nevoie de ceva, El dînd tuturor viață și suflare și toate,

26. Și a făcut dintr-un singe tot neamul omenesc, ca să locuiască peste toată fața pămîntului, așezînd vremile cele de mai înainte rînduite și hotărînd locuirii lor.

27. Ca ei să caute pe Dumnezeu, doar L-ar pipăi și L-ar găsi, deși nu e departe de fiecare dintre noi.

28. Căci în El trăim și ne mișcăm și sintem, precum au zis și unii dintre poeții voștri: căci al Lui neam și sintem.

29. Fiînd deci neamul lui Dumnezeu, nu trebuie să socotim că dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite de meșteșugul și de gîndirea omului.

30. Dar Dumnezeu, trecînd cu vederea veacurile neștiinței, vestește acum oamenilor ca toți de pretutindeni, să se pocăiască,

31. Pentru că a hotărît o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rînduit, dărînd tuturor încredințare, prin învierea Lui din morți.

32. Și auzind despre învierea morților, unii l-au luat în ris, iar alții i-au zis: Te vom asculta despre aceasta și altădată.

33. Astfel Pavel a ieșit din mijlocul lor.

34. Iar unii bărbați, alipindu-se de el, au crezut, între care și Dionisie Arcopagitul și o femeie cu numele Damaris, și alții împreună cu ei.

CAP. 18

Pavel se leagă în Corint cu Acvila și Priscila. A treia călătorie a lui Pavel. Apollo în Efes.

1. După acestea Pavel, plecînd din Atena, a venit la Corint.

2. Și găsind pe un Iudeu, cu numele Acvila, de neam din Pont, venit de

curînd din Italia, și pe Priscila, femeia lui, pentru că poruncise Claudiu ca toți Iudeii să plece din Roma, a venit la ei.

3. Și pentru că erau de aceeași meserie, a rămas la ei și lucrau, căci erau făcători de corturi.

4. Și vorbea în sinagogă în fiecare sîmbătă și aducea la credință Iudei și Elini.

5. Iar cînd Sila și Timotei au venit din Macedonia, Pavel era prins cu totul de cuvînt, mărturisînd Iudeilor că Iisus este Hristosul.

6. Și stînd ei împotriva și hulînd, el, scuturîndu-și hainele, a zis către ei: Singele vostru asupra capului vostru! Eu sint curat. De acum înainte mă voi duce la neamuri.

7. Și mutîndu-se de acolo, a venit în casa unuia, cu numele Titus Iustus, închinător al lui Dumnezeu, a cărui casă era alături de sinagogă.

8. Dar Crispus, mai-marele sinagogii, a crezut în Domnul, împreună cu toată casa sa; și mulți dintre Corințeni, auzînd, credeau și se botezau.

9. Și Domnul a zis lui Pavel, noaptea în vedenie: Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea.

10. Pentru că Eu sint cu tine și nimeni nu va pune mîna pe tine, ca să-ți facă rău. Căci am mult popor în cetatea aceasta.

11. Și a stat în Corint un an și șase luni, învățînd între ei cuvîntul lui Dumnezeu.

12. Dar, pe cînd Galion era proconsulul Ahaiei, Iudeii s-au ridicat toți într-un cuget împotriva lui Pavel și l-au adus la tribunal.

13. Zicînd că acesta caută să convingă pe oameni să se închine lui Dumnezeu, contrar legii.

14. Și cînd Pavel era gata să deschidă gura, Galion a zis către Iudei: Dacă ar fi vreo nedreptate sau vreo faptă vicleană, o, Iudeilor, v-aș asculta precum se cuvine.

15. Dar dacă sînt la voi nedumeriri despre învățătură și despre nume și despre Legea voastră, vedeți-vă voi înșivă de ele. Judecător pentru acestea eu nu voiesc să fiu.

16. Și i-a izgonit de la tribunal.

(37) Fapt. 22, 25. (39) Marc. 5, 17. Luc. 8, 37. Cap. 17. — (3) Ps. 21, 6. Is. 50, 6; 53, 3. Dan. 9, 24. Mat. 16, 21. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22; 24, 26. Ioan 20, 9. (16) Fapt. 16, 20. (7)

Ioan 19, 12. (11) Is. 8, 20; 34, 17. Ioan 5, 39. 1 Petr. 1, 10. 1 Tim. 4, 16. (14) Fapt. 18, 5. (16) Ps. 38, 4; 118, 158. 2 Petr. 2, 8. (18) 1 Cor. 1, 18, 23. (19) Marc. 1, 27.

(24) Fac. 1, 1. Ps. 8, 2; 32, 6. Fapt. 7, 47-48. (25) Iov 12, 10. Ps. 20, 4; 26, 1-2; 35, 6; 49, 9. Is. 42, 5. (26) Deut. 32, 8. Is. 44, 7. (27) Intel. 13, 6. (28) Iov 12, 10. Sir. 43, 30. (29) Is. 40, 18. Intel. 13, 10. (30) 1 Petr. 1, 14. Rom. 13, 12. Ef. 1, 9; 3, 5. Col. 1, 26. (31) Fac. 18, 25. Ps. 9, 8; 66, 4; 95, 13. Ioan 8, 22, 27. Fapt. 2, 24; 3, 15; 4, 10; 13, 30.

Rom. 6, 4; 14, 9. Cap. 18. — (2) Rom. 16, 3. 2 Tim. 4, 19. (3) Fapt. 20, 34. 1 Cor. 4, 12. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8. (5) Fapt. 17, 14. (6) Iez. 3, 19; 32, 8. Mat. 10, 14. Luc. 9, 5; 10, 11. Fapt. 13, 46; 51; 20, 26. (8) 1 Cor. 1, 14. (9) Is. 62, 1. Fapt. 22, 14; 23, 11. (10) Ier. 1, 19. Mat. 28, 20. (15) Fapt. 23, 29; 25, 18.

17. Și punînd mîna toți Elinii pe Sostene, mai marele sinagogii, îl băteau înaintea tribunalului. Dar Gaiion nu lua în seamă nimic din acestea;

18. Iar Pavel, după ce a stat încă multe zile în Corint, și-a luat rămas bun de la frați și a plecat cu corabia în Siria, împreună cu Priscila și cu Acvila, care și-a tuns capul la Chenhrea, căci făcuse o făgăduință.

19. Și au sosit la Efes și pe aceea i-a lăsat acolo, iar el, intrînd în sinagogă, discuta cu Iudeii.

20. Și rugîndu-l să rămînă la ei mai multă vreme, n-a voit.

21. Ci, despărțindu-se de ei, a zis: Trebuie, negreșit, ca sărbătoarea care vine s-o fac la Ierusalim, dar, cu voia Domnului, mă voi întoarce iarăși la voi. Și a plecat de la Efes, cu corabia.

22. Și coborîndu-se la Cezareea, s-a suit la Ierusalim și, îmbrățișînd Biserica, s-a coborît la Antiohia.

23. Și stînd acolo cîtva timp, a plecat, străbătînd pe rînd pînutul Galatiei și Frigia, întărînd pe toți ucenicii.

24. Iar un Iudeu, cu numele Apollo, Alexandrin de neam, bărbat iscusit la cuvînt, puternic fiind în Scripturi, a sosit la Efes.

25. Acesta era învățat în calea Domnului și fierbînd cu duhul, grăia și învăța drept cele despre Iisus, cunoscînd numai botezul lui Ioan.

26. Și el a început să vorbească, fără sfială, în sinagogă. Auzîndu-l, Priscila și Acvila l-au luat cu ei și i-au arătat mai cu de-amănuntul calea lui Dumnezeu.

27. Și voînd el să treacă în Abaia, l-au îndemnat frații și au scris ucenicilor să-l primească. Și sosînd (în Corint), a ajutat mult cu harul celor ce crezuseră;

28. Căci cu tărie și în fața tuturor, el înfrunta pe Iudei, dovedînd din Scripturi că Iisus este Hristos.

CAP. 19

Pavel în Efes. Răscoala argintarului Demetriu.

1. Și pe cînd Apollo era în Corint, Pavel, după ce a străbătut părțile de

sus, a venit la Efes. Și găsînd cîțiva ucenici,

2. A zis către ei: Primit-ați voi Duhul Sfînt cînd ați crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit decît este Duh Sfînt.

3. Și el a zis: Deci în ce v-ați botezat? Ei au zis: În botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunînd poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos.

5. Și auzînd ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus.

6. Și punîndu-și Pavel mîinile peste ei, Duhul Sfînt a venit asupra lor și vorbeau în limbi și prooroceau.

7. Și erau toți ca la doisprezece bărbați.

8. Și el, intrînd în sinagogă, a vorbit cu îndrăzneală timp de trei luni, discutînd cu ei și căutînd să-i convingă despre împărăția lui Dumnezeu.

9. Dar fiindcă unii erau invîrtoși și nu credeau, birînd Calea Domnului înaintea mulțimii, Pavel, plecînd de la ei, a oșebit pe ucenici, învățînd în fiecare zi în școala unuia Tiranus.

10. Și aceasta a ținut vreme de doi ani, încît toți cei ce locuiau în Asia, și Iudei și Elini, au auzit cuvîntul Domnului.

11. Și Dumnezeu făcea, prin mîinile lui Pavel, minuni neobișnuite,

12. Încît și peste cei ce erau bolnavi se puneau ștergere sau șorțuri purtate de Pavel, și bolile se depărtau de ei, iar duhurile cele rele ieșeau din ei.

13. Și au început unii dintre Iudei care cutreerau lumea, scoțînd demoni, să cheme peste cei ce aveau duhuri rele, numele Domnului Iisus, zicînd: Vă jur pe Iisus, pe care-L propovăduiește Pavel!

14. Iar cei care făceau aceasta erau cei șapte fii ai unuia Scheva, arhiereu iudeu.

15. Și, răspunzînd, duhul cel rău le-a zis: Pe Iisus îl cunosc și știu și pe Pavel, dar voi cine sînteți?

16. Și sărînd asupra lor omul în care era duhul cel rău și biruindu-l, s-a întărit asupra lor, încît au fugit goi și răniți din casa aceea.

3, 6, 11. Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 7, 16. 26. Fapt. 1, 5; 11, 16. (6) Fapt. 2, 2; 8, 17. (10) 2 Tim. 1, 15. (11) Marc. 16, 20. Ioan 14, 12. (13) Mat. 7, 21. (15) Sir. 3, 22. Marc. 1, 24, 34. (16) Sir. 9, 16.

17. Și acest lucru s-a făcut cunoscut tuturor Iudeilor și Elinilor care locuiau în Efes, și frică a căzut peste toți aceștia și se slăvea numele Domnului Iisus.

18. Și mulți dintre cei ce crezuseră veneau ca să se mărturisească și să spună faptele lor.

19. Iar mulți dintre cei ce făcuseră vrăjitorie, aducînd cărțile, le ardeau în fața tuturor. Și au socotit prețul lor și au găsit cincizeci de mii de arginți.

20. Astfel creștea cu putere cuvîntul Domnului și se întărea.

21. Și după ce s-au săvîrșit acestea, Pavel și-a pus în gînd să treacă prin Macedonia și prin Abaia și să se ducă la Ierusalim, zicînd că: După ce voi fi acolo, trebuie să văd și Roma.

22. Și trimițînd în Macedonia pe doi dintre cei care îl slujeau, pe Timotei și pe Erast, el a rămas o vreme în Asia.

23. Și în vremea aceea s-a făcut mare tulburare pentru calea Domnului.

24. Căci un argintar, cu numele Dimitrie, care făcea în argint temple mici ale Dianei și da meșterilor săi foarte mare cîștig,

25. I-a adunat pe aceștia și pe cei care lucrau unele ca acestea, și le-a zis: Bărbaților, știți că din această indeletnicire este cîștigul vostru.

26. Și voi vedeți și auziți că nu numai în Efes, ci aproape în toată Asia, Pavel acesta, convingînd, a întors multă mulțime, zicînd că nu sînt dumnezei cei făcuți de mîini.

27. Din aceasta nu numai că mânia noastră e în primejdie să ajungă fără trecere, dar și templul mării zeițe Diana e în primejdie să nu mai aibă nici un preț, iar cu vremea, mărirea ei — cărcia i se închină toată Asia și toată lumea — să fie doborâtă.

28. Și auzînd ei și umplîndu-se de mînie, strigau zicînd: Mare este Diana Efesenilor!

29. Și s-a umplut toată cetatea de tulburare și au pornit într-un cuget la teatru, răpînd împreună pe Macedonenii Gaiu și Aristarh, tovarășii lui Pavel.

30. Iar Pavel, voînd să intre în mijlocul poporului, ucenicii nu l-au lăsat.

31. Încă și unii dintre dregătorii Asiei, care îi erau prieteni, trimițînd la el, îl rugau să nu se ducă la teatru.

32. Deci unii strigau una, alții strigau alta, căci adunarea era tulburată, iar cei mai mulți nu știau pentru ce s-au adunat acolo.

33. Iar din mulțime, au scos la iveală pe Alexandru, pe care l-au împins înaintea Iudeii. Iar el, făcînd semn cu mîna, voia să se apere înaintea poporului.

34. Și cunoscînd ei că este iudeu, toți într-un glas au strigat aproape două ceasuri: Mare este Diana Efesenilor!

35. Iar secretarul, potolînd mulțimea, a zis: Bărbați efeseni!, cine este, între oameni, care să nu știe, că cetatea efesenilor este pămîntoarea templului Dianei celei mari și a statuii ei, căzută din cer?

36. Deci, acestea fiind mai presus de orice îndoială, trebuie să vă liniștiți și să nu faceți nimic cu ușurință.

37. Căci ați adus pe bărbații aceștia, care nu sînt nici furi de cele sfînte, nici nu hulesc pe zeița voastră.

38. Deci dacă Dimitrie și cei împreună cu el meșteri au vreă plîngere împotriva cuiva, judecătorii judecă și proconsulii există: să se cheme în judecată unii pe alții.

39. Iar dacă unăriți altceva, se va dezlega în adunarea cea legiuită,

40. Căci noi sîntem în primejdie să fim învinuiți de răscoală pentru ziua de azi, fiindcă nu avem nici o pricină pentru care am putea da seama de tulburarea aceasta.

41. Zicînd acestea, a slobozit adunarea.

CAP. 20

Pavel călătorește iar prin Macedonia. Înviază pe Eutihie în Troa. Își ia rămas bun de la Biserica Efesului.

1. Iar după ce a încetat tulburarea, Pavel chemînd pe ucenici și dîndu-le indemnuri, după ce și-a luat rămas bun, a ieșit să meargă în Macedonia.

2. Și străbătînd acele părți și dînd ucenicilor multe sfaturi și indemnuri, a sosit în Grecia.

(17) 1 Cor. 1, 1. (18) Num. 6, 8, 18. Fapt. 21, 24. (21) Fapt. 19, 1. Luc. 4, 15. 1 Cor. 4, 19. (24) 1 Cor. 1, 12; 16, 12. (25) Fapt. 19, 3. Rom. 12, 11. Cap. 19. — (1) Fapt. 18, 21. (2) Ioan 7, 39. Fapt. 18, 25. (4) Mat.

(17) Ps. 47, 10. (18) Mat. 3, 6. (19) Luc. 6, 46. (20) Is. 55, 11. Fapt. 6, 7; 13, 24. (21) Fapt. 23, 11; 28. 14. Rom. 1, 11. (24) Intel. 14, 23-23. (26) Ier. 20, 3-4. Lev. 19, 4. Deut. 5,

8. Ps. 96, 7. Is. 40, 18. Ier. 10, 3. Os. 8, 6. Avac. 2, 18. (29) Dan. 3, 5. Fapt. 16, 19; 20, 4. Col. 4, 10. (33) 1 Tim. 1, 20. 2. Tim. 4, 14.

3. Și a stat acolo trei luni. Dar când era să plece, pe apă, în Siria, Iudeii au urlat împotriva vieții lui, iar ei s-au hotărât să se întoarcă prin Macedonia.

4. Și mergeau împreună cu el, până în Asia, Sosipatru al lui Pira din Bereea, Aristarh și Secundus din Tesalonie și Gaius din Derbe și Timotei, iar din Asia: Tihic și Trofim.

5. Aceștia, plecând înainte, ne-au așteptat în Troa.

6. Iar noi, după zilele azimelor, am pornit cu corabia de la Filipi și în cinci zile am sosit la ei în Troa, unde am rămas șapte zile.

7. În ziua întâi a săptămânii (*Duminică*) adunându-ne noi să frângem pâinea, Pavel, care avea de gând să plece a doua zi, a început să le vorbească și a prelungit cuvântul lui până la miezul nopții.

8. Iar în camera de sus unde eram adunați, erau multe lumini aprinse.

9. Dar un tânăr cu numele Eutihie, șezând pe fereastră, pe când Pavel ținea lungul său cuvânt, a adormit adânc și, doborât de somn, a căzut jos de la catul al treilea, și l-au ridicat mort.

10. Iar Pavel, coborîndu-se, s-a plecat peste el și, luându-l în brațe, a zis: Nu vă tulburați, căci sufletul lui este în el.

11. Și suindu-se și frângând pâinea și mâncînd, a vorbit cu ei mult pînă în zori, și atunci a plecat.

12. Iar pe tânăr l-au adus viu și foarte mult s-au mîngîiat.

13. Iar noi, venind la corabie, am plutit spre Asson, ca să luăm de acolo pe Pavel, căci astfel rînduise el, voind să meargă pe jos.

14. După ce s-a întîlnit cu noila Asson, luîndu-l cu noi, am venit la Mitilene.

15. Și de acolo, mergînd cu corabia, am sosit a doua zi în fața insulei Rhos. Iar în ziua următoare, am ajuns în Samos și, după ce am poposit la Troghilion, a doua zi am venit la Milet.

16. Căci Pavel hotărîse să treacă pe apă pe lângă Efes, ca să nu i se întîmple să intreze în Asia, pentru că se grăbea să fie, dacă i-ar fi cu putință, la Ierusalim, de ziua Cincizecimii.

17. Și trimițînd din Milet la Efes, a chemat la sine pe preoții Bisericii.

18. Și cînd ei au venit la el, le-a zis: Voi știți cum m-am purtat cu voi, în toată vremea, din ziua cea dintîi, cînd am venit în Asia,

19. Slujînd Domnului cu toată smerenia și cu multe lacrimi și încercări care mi s-au întîmplat prin unelirile Iudeilor.

20. Și cum n-am ascuns nimic din cele folosite, ca să nu vi le vestesc și să nu vă învăț, fie înaintea poporului, fie prin case,

21. Mărturisind și Iudeilor și Elinilor pocăința cea întru Dumnezeu și credința în Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Iar acum iată că fiind legat cu duhul, merg la Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întîmpla acolo.

23. Decît numai că Duhul Sfînt mărturisește prin cetăți, spunîndu-mi că mă așteaptă lanțuri și necazuri.

24. Dar nimic nu îmi iau în seamă și nu pun nici un preț pe viața mea, numai să împlinesc calea mea și slujba mea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că voi toți, printre care am petrecut propovăduind împărăția lui Dumnezeu, nu veți mai vedea fața mea.

26. Pentru aceea vă mărturisesc în ziua de astăzi că sînt curat de singele tuturor,

27. Căci nu m-am ferit să vă vestesc toată voia lui Dumnezeu.

28. Drept aceea, luați aminte de voi înșivă și de toată turma, întru care Duhul Sfînt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstrîți Biserica lui Dumnezeu, pe care a cîștigat-o cu însuși singele Său.

29. Căci eu știu aceasta, că după plecarea mea vor intra, între voi, lupi îngrozitori, care nu vor cruța turma.

30. Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grăind învățătură răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei.

31. Drept aceea, privegheați, aducîndu-vă aminte că, timp de trei ani, n-am încetat noaptea și ziua, să vă îndemn, cu lacrimi, pe fiecare dintre voi.

32. Și acum vă încredințez lui Dumnezeu și cuvîntului harului Său, cel ce poate să vă zidească și să vă dea moștenire între toți cei sfințiți.

33. Argint, sau aur, sau haină, n-am poftit de la nimene;

34. Voi înșivă știți că mîinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine.

35. Toate vi le-am arătat, căci, ostîndu-vă astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Iisus, căci El a zis: Mai fericit este a da decît a lua.

36. Și după ce a spus acestea, plecîndu-și genunchii, s-a rugat împreună cu toți aceștia.

37. Și mare jale i-a cuprins pe toți, și, căzînd pe grumazul lui Pavel, îl sărutau,

38. Cuprinși de jale mai ales pentru cuvîntul pe care îl spusese: că n-au să mai vadă fața lui. Și îl petrecură la corabie.

CAP. 21

Pavel călătorește de la Milet pînă la Ierusalim. Iudeii pun mîna pe el în templu.

1. Și după ce ne-am despărțit de ei, am plecat pe apă și, mergînd drept, am venit la Cos și a doua zi la Rodos, iar de acolo la Patara.

2. Și găsind o corabie, care mergea în Fenicia, ne-am urcat în ea și am plecat.

3. Și zărînd Ciprul și lăsîndu-l la stînga, am plutit spre Siria și ne-am coborît la Tîr, căci acolo corabia avea să descarce povara.

4. Și găsind pe ucenici, am rămas acolo șapte zile. Aceștia spuneau lui Pavel, prin duhul, să nu se suie la Ierusalim.

5. Și cînd am împlinit zilele, ieșînd, am plecat, petrecîndu-ne toți, împreună cu femei și cu copii, pînă afară din cetate și, plecînd genunchii pe țărîm, ne-am rugat,

6. Și ne-am îmbrățișat unii pe alții și ne-am urcat în corabie, iar aceia s-au întors la ale lor.

7. Iar noi, stîrşind călătoria noastră pe apă, de la Tîr am venit la Ptolemaida și, îmbrăţişînd pe fraţi, am rămas la ei o zi.

8. Iar a doua zi, ieşînd, am venit la Cezareea. Şi intrînd în casa lui Filip binevestitorul, care era dintre cei şapte (diaconi), am rămas la el.

9. Şi acesta avea patru fice, fecioare, care proorocau.

10. Şi rămînînd noi acolo mai multe zile, a coborît din Iudeea, un prooroc cu numele Agav;

11. Şi, venind la noi, a luat briul lui Pavel, şi-a legat picioarele şi mîinile şi a zis: Acestea zice Duhul Sfînt. Pe bărbatul al cărui este acest briu, aşa îl vor lega Iudeii la Ierusalim şi-l vor da în mîinile păgînilor.

12. Şi cînd am auzit acestea, îl rugam şi noi şi localnicii să nu se suie la Ierusalim.

13. Atunci a răspuns Pavel: Ce faceţi de plîngeţi şi-mi sfîşiaţi inima! Căci eu ştiu gata nu numai să fiu legat, ci să şi mor în Ierusalim, pentru numele Domnului Iisus.

14. Şi neînduplecîndu-se el, ne-am liniştit, zicînd: Face-se voia Domnului.

15. Iar după zilele acestea, terminîndu-ne pregătirile, ne-am suit la Ierusalim.

16. Şi au venit împreună cu noi şi dintre ucenici din Cezareea, ducîndu-ne la un oarecare Mnason din Cipru, vechi ucenic, la care am fost găzduiţi.

17. Şi sosind la Ierusalim, fraţii ne-au primit cu bucurie.

18. Iar a doua zi Pavel a mers cu noi la Iacov şi au venit acolo toţi preoţii.

19. Şi îmbrăţişîndu-i le povestea cu de-amănuntul cele ce a făcut Dumnezeu între păgîni, prin slujirea lui.

20. Iar ei, auzînd, slăveau pe Dumnezeu, şi i-au zis: Veci frate, cîte mii de Iudei au crezut şi toţi sînt plini de rivnă pentru Lege.

21. Şi ei au auzit despre tine că înveşi pe toţi Iudeii, care trăiesc printre păgîni, să se lepede de Moise, spunîndu-le să nu-şi taie împrejur copiii, nici să umble după darini.

Cap. 20. — (4) Fapt. 19, 29; 27, 2. (7) Fapt. 2, 46. 1 Cor. 10, 16. (11) Fapt. 2, 46. (18) Fapt. 19, 9. (21) Luc. 24, 47. (23) Fapt. 9, 16; 21, 4, 11, 33. Rom. 15, 31. 1 Cor. 9, 12. 1 Tes. 3, 3. (24) Dan. 3, 16-17. Fapt. 21, 13. Rom. 8, 35. Gal. 1, 1. Col. 1, 24-25. Tîr 1, 3. (26)

Is. 53, 12. Iez. 3, 19; 33, 9. Fapt. 18, 6. (27) Luc. 7, 30. El. 1, 11. (28) Is. 53, 12. Mat. 24, 45. Ioan 21, 15-16. 1 Petr. 5, 2. Rom. 3, 25. 1 Cor. 6, 20. Apoc. 5, 9. (29) Mat. 7, 15. 2 Petr. 2, 1. (30) 1 Ioan 2, 19. (31) Mat. 25, 13. Evr. 13, 17.

(32) El. 1, 18. (33) 1 Reg. 12, 3. Sir. 46, 22. 2 Cor. 12, 14. (34) Fapt. 18, 3. 1 Cor. 4, 11. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8. (35) Is. 32, 7. Sir. 4, 33. Luc. 6, 38; 18, 22. (36) Fapt. 21, 5. Cap. 21. — (4) Fapt. 20, 23. (5) Fapt. 20, 36. (8) Fapt. 6, 5. (9)

Fapt. 2, 17-18. (10) Fapt. 11, 28. (11) Ier. 14, 1; 19, 1. Fapt. 30, 23; 24, 27; 26, 29. El. 6, 20. Filip. 1, 13. 2 Tim. 2, 9. Evr. 10, 34. (13) Num. 32, 7. Fapt. 20, 24. (14) 2 Reg. 10, 14; 15, 26. Mat. 6, 10. (20) Fapt. 22, 3. Rom. 10, 2

22. Ce este deci? Fără îndoială, trebuie să se adune mulțime, căci vor auzi că ai venit.

23. Fă, deci, ceea ce îți spunem. Noi avem patru bărbați, care au asupra lor o făgăduință;

24. Pe aceștia luându-i, curățește-te împreună cu ei și cheltuiește pentru ei ca să-și radă capul, și vor cunoaște toți că nimic nu este (adevărat) din cele ce au auzit despre tine, dar că tu însuși umbli după Lege și o păzești.

25. Cît despre păgînii care au crezut, noi le-am trimis scrisoare, hotărîndu-le să se ferească de ceea ce este jertfit idolilor și de singe și de (animal) sugrumat și de desfrîu.

26. Atunci Pavel, luînd cu el pe acei bărbați, curățindu-se împreună cu ei a doua zi, a intrat în templu, vestind împlinirea zilelor curățirii, pînă cînd a fost adusă ofranda pentru fiecare din ei.

27. Și cînd era să se împlinească cele șapte zile, Iudeii din Asia, văzîndu-l în templu, au întăritat toată mulțimea și au pus mîna pe el,

28. Strigînd: Bărbați israeliți, ajutați! Acesta este omul care învață pe toți pretutindeni, împotriva poporului și a Legii și a Locului acestuia; încă și Elini a adus în templu și a spurcat acest loc sfînt.

29. Căci ei văzuseră mai înainte cu el împreună în cetate pe Trofim din Efes, pe care socoteau că Pavel l-a adus în templu.

30. Și s-a mișcat toată cetatea și poporul a alergat din toate părțile și, punînd mîna pe Pavel, îl trăgeau afară din templu și îndată au închis porțile.

31. Dar cînd căutau ei ca să-l omoare, a ajuns veste la comandantul cohorței, că tot Ierusalimul s-a tulburat.

32. Acela, luînd îndată ostași și sutasi, a alergat la ei; iar ei, văzînd pe comandant și pe ostași, au încetat de a mai bate pe Pavel.

33. Aproximîndu-se atunci comandantul, a pus mîna pe el și a poruncit să fie legat cu două lanțuri și întreba cine este și ce a făcut.

34. Iar unii strigau în mulțime una, alții altceva și neputînd să înțeleagă adevărul, din cauza tulburării, a poruncit să fie dus în tabără.

35. Cînd a ajuns la trepte, a trebuit, de silnicia mulțimii, să fie purtat de ostași.

36. Căci mergea după el mulțime de popor, strigînd: Onoară-l!

37. Și vrînd să-l ducă în tabără, Pavel a zis comandantului: Îmi este îngăduit să vorbesc ceva cu tine? Iar el a zis: Știi grecește?

38. Nu ești tu, oare, Egipteanul care, înainte de zilele acestora, te-ai răscolat și ai scos în pustie pe cei patru mii de bărbați ucigași?

39. Și a zis Pavel: Eu sînt Iudeu din Tarsul Ciliciei, cetățean al unei cetăți care nu este neînsemnată. Te rog dă-mi voie să vorbesc către popor.

40. Și dîndu-i-se voie, Pavel, stînd în picioare pe trepte, a făcut poporului semn cu mîna. Și făcîndu-se mare tăcere, a vorbit în limba evreiască, zicînd:

CAP. 22

Pavel istoricește Iudeilor întîmplarea convertirii lui la Hristos.

1. Bărbați frați și pătîioși, ascultați, acum, apărarea mea față de voi!

2. Și auzind că le vorbea în limba evreiască, au făcut mai multă liniște, și ei le-a zis:

3. Eu sînt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Ciliciei, și crescut în cetatea aceasta, învățînd la picioarele lui Gamaliel în chip amănunțit Legea părintelui, plin fiind de rivă pentru Dumnezeu, precum și voi toți sînteți astăzi;

4. Eu am prigonit pînă la moarte această Cale, legînd și dînd la închisoare și bărbați și femei,

5. Precum mărturisește pentru mine și arhierul și tot sfatul bătrînilor, de la care primind și scrisori către frați, mergeam la Damasc, ca să-i aduc legați la Ierusalim și pe cei ce erau acolo, spre a fi pedepsiți.

6. Dar pe cînd mergeam cu și mă apropiam de Damasc, pe la amiază, deodată, o lumină puternică, din cer, a strălucit împrejurul meu.

36. (39) Fapt. 22, 3. Cap. 22. - (3) Fapt. 5, 34; 9, 11; 21, 30, 39; 26, 5. 2. Cor. 11, 22. Gal. 1, 14. (4) Fapt. 8, 3; 9, 1; 26, 10. (6) Fapt. 9, 3; 26, 13.

7. Și am căzut la pămînt și am auzit un glas, zicîndu-mi: Saule, Saule, de ce Mă prigonești?

8. Iar eu am răspuns: Cine ești, Doamne? Zis-a către mine: Eu sînt Iisus Nazarineanul, pe Care tu Îl prigonești.

9. Iar cei ce erau cu mine au văzut lumina și s-au înfricoșat, dar glasul Celui care îmi vorbea nu l-au auzit.

10. Și am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul a zis către mine: Ridică-te și mergi în Damasc și acolo îți se va spune despre toate cele ce ți s-au rînduit să faci.

11. Și pentru că nu mai vedeam, din cauza strălucirii acelei lumini, am venit în Damasc, fiind dus de mîna de către cei ce erau împreună cu mine.

12. Iar un oarecare Anania, bărbat evlavios, după Lege, mărturisit de toți Iudeii care locuiau în Damasc,

13. Venind la mine și stînd alături, mi-a zis: Frate Saule, vezi iarăși! Și eu în ceasul acela l-am văzut.

14. Iar el a zis: Dumnezeuul părinților noștri te-a ales de mai înainte pe tine ca să cunoști voia Lui și să vezi pe Cel Drept și să auzi glas din gura Lui;

15. Că martor voi fi Lui, în fața tuturor oamenilor, despre cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum de ce zăbovești? Scutindu-te, botează-te și spală-ți păcatele, chemînd numele Lui.

17. Și s-a întîmplat, cînd m-am întors la Ierusalim și mă rugam în templu, să fiu în extaz,

18. Și să-l văd zicîndu-mi: Grăbește-te, și ieși în grabă din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine.

19. Și eu am zis: Doamne, ei știu că eu ducem la închisoare și băteam, prin sinagogi, pe cei care credeau în Tine;

20. Și cînd se vărsa singele lui Ștefan, mucenicul Tău, eram și eu de față și încuviințam uciderea lui și păzeam hainele celor care îl ucideau.

21. Și a zis către mine: Mergi, că Eu te voi trimite departe, la neamuri.

22. Și l-au ascultat pînă la acest cuvînt, și au ridicat glasul lor, zicînd: Ia-l de pe pămînt pe unul ca acesta! Căci nu i se cuvine să mai trăiască.

(14) Fapt. 18, 9. 1 Ioan 2, 1. Gal. 1, 12. (18) Fapt. 9, 15. 1 Cor. 9, 1; 15, 8. (20) Fapt. 7, 58. (21) Fapt. 9, 45. Gal. 1, 16. 1 Tim. 2, 7. 2 Tim. 1, 11. (22) Fapt. 25, 24. (25) Fapt. 16,

23. Și strigînd ei și aruncînd hainele și azvîrlînd pulbere în aer,

24. Comandantul a poruncit să-l ducă în tabără, spunînd să-l ia la cercetare, cu biciul, ca să cunoască pentru care pricină strigau așa împotriva lui.

25. Și cînd l-au întins ca să-l biciuiască, Pavel a zis către sutașul care era de față: Oare vă este îngăduit să biciuiți un cetățean roman și nejustecat?

26. Și auzind sutașul, s-a dus la comandant să-i vestească, zicînd: Ce ai de gînd să faci? Că omul acesta este (cetățean) roman.

27. Și venind la el, comandantul i-a zis: Spune-mi, ești tu (cetățean) roman? Iar el a zis: Da!

28. Și a răspuns comandantul: Eu am dobîndit această cetățenie cu multă cheltuială. Iar Pavel a zis: Eu însă m-am și născut.

29. Deci cei ce erau gata să-l ia la cercetare s-au depărtat îndată de la el, iar comandantul s-a temut, aflînd că el este roman și că a fost legat.

30. Și a doua zi, voind să cunoască adevărul, pentru care era pîrît de Iudei, l-a dezlegat și a poruncit să se adune arhierii și tot sinedriul și, aducînd pe Pavel, l-a pus înaintea lor.

CAP. 23

Saducheii și fariseii nu se înțeleg în privința lui Pavel. El vede, noaptea, pe Domnul. Uneltirile Iudeilor. Pavel e dus la Cezareea.

1. Și Pavel, fixînd sinedriul cu privire, a zis: Bărbați frați, eu cu bun cuget am viețuit înaintea lui Dumnezeu pînă în ziua aceasta.

2. Arhierul Anania a poruncit celor ce ședeau lîngă el să-l bată peste gură.

3. Atunci Pavel a zis către ei: Te va bate Dumnezeu, perete vărut! Și tu zezi să mă judeci pe mine după lege și poruncești să mă bată, călcînd legea?

4. Iar cei ce stăteau lîngă el au zis: Pe arhierul lui Dumnezeu îl faci tu de ocară?

5. Iar Pavel a zis: Fraților, nu știam că este arhieru; căci este scris: Pe mai marele poporului tău să nu-l vorbești de rău.

37. (30) Ps. 124, 3. Fapt. 23, 28. Cap. 23. - (1) Fapt. 24, 16. 1 Cor. 4, 4. 2 Cor. 1, 12; 4, 2. Ebr. 13, 18. (3) Lev. 19, 35. Deut. 17, 10. Mat. 23, 27. (5) Ies. 22, 28.

(24) Num. 6, 8, 18. Fapt. 18, 18. (25) Fapt. 15, 20. (26) Fapt. 24, 18. (28) Ies. 44, 7, 10. Fapt. 24, 6. (30) Fapt. 26, 21. (32) Fapt. 23, 27. (33) Fapt. 20, 23. (38) Fapt. 5,

6. Dar Pavel, știind că o parte erau saducheii și cealaltă, farisei, a strigat în sinedriu: Bărbați frați! Eu sunt fariseu, fiu de farisei. Pentru nădejdea și învierea morților sunt eu judecat!

7. Și grăind el aceasta, între farisei și saducheii s-a iscat neînțelegere și mulțimea s-a dezbinat;

8. Căci saducheii zic că nu este învie, nici inger, nici duh, iar fariseii mărturisesc și una și alta.

9. Și s-a făcut mare strigare, și ridicându-se unii cărturari din partea fariseilor, se certau zicind: Nici un rău nu găsim în acest om; iar dacă i-a vorbit lui duh sau inger, să nu ne împotrivism lui Dumnezeu.

10. Deci făcându-se mare neînțelegere și temându-se comandantul ca Pavel să nu fie sfârșit de ei, a poruncit ostașilor să se coboare și să-l smulgă din mijlocul lor și să-l ducă în tabără.

11. Iar în noaptea următoare, arătându-i-se, Domnul i-a zis: Îndrăznește, Pavele! Căci precum ai mărturisit cele despre Mine la Ierusalim, așa trebuie să mărturisești și la Roma.

12. Iar când s-a făcut ziua, adunându-se unii Iudei, s-au legat cu blestem zicind că nu vor minca, nici nu vor bea până ce nu vor uide pe Pavel.

13. Și cei ce făcuseră între ei acest jurământ erau mai mulți de patruzeci.

14. Care ducându-se la arhierci și la bătrâni, au zis: Ne-am legat pe noi înșine cu blestem să nu gustăm nimic până ce nu vom uide pe Pavel.

15. Acum deci voi, împreună cu sinedriul, faceți cunoscut comandantului să-l coboare mâine la voi, ca având să cerceteze mai cu de-amănuntul cele despre el; iar noi, înainte de a se apropia el, sintem gata să-l ucidem.

16. Dar fiul surorii lui Pavel, auzind despre această uneltire, ducându-se și intrând în tabără, i-a vestit lui Pavel.

17. Și chemând Pavel pe unul din sutași, i-a zis: Du pe tinărul acesta la comandant, căci are să-i vestească ceva.

18. Iar el, luându-l, l-a dus la comandant și a zis: Pavel cel închis, chemându-mă, m-a rugat s-aduc pe acest tinăr la tine, având să-ți spună ceva.

19. Comandantul, luându-l de mină, s'a retras cu el la o parte și îl întreba: Ce ai să-mi vestești?

20. Iar el a zis că Iudeii s-au înțeles să te roage, ca mâine să-l cobori pe Pavel la sinedriu, ca având să cerceteze mai cu de-amănuntul despre el;

21. Dar tu să nu te încrezi în ei, căci dintre ei îl pindesc mai mulți de patruzeci de bărbați, care s-au legat cu blestem să nu mănince, nici să bea până ce nu-l vor uide; și acum ei sint gata, așteptând aprobarea ta.

22. Deci comandantul a dat drușul tinărului, poruncindu-i: Nimănu-i să nuspui că mi-ai făcut cunoscute acestea.

23. Și chemând la sine pe doi dintre sutași, le-a zis: Pregătiți de la ceasul al treilea din noapte două sute de ostași, șaptezeci de călăreți și două sute de sulitași, ca să meargă până la Cezareca.

24. Și să fie animale (de călărie), ca punând pe Pavel să-l ducă teafăr la Felix procuratorul,

25. Scrind o scrisoare, având acest cuprins:

26. Claudius Lysias, prea puternicului procurator Felix, salutare!

27. Pe acest bărbat, prins de Iudei și având să fie ucis de ei, mergind cu cu oaste l-am scos, aflând că este (cetățean) roman.

28. Și vrind să știu pricina pentru care îl pirau, l-am coborât la sinedriul lor.

29. Și am aflat că este pirat pentru chestiuni din Legea lor, dar fără să aibă vreo vină vrednică de moarte sau de lanțuri.

30. Și vestindu-mi-se că va să fie o cursă împotriva acestui bărbat din partea Iudeilor, îndată l-am trimis la tine, poruncind și pirșilor să spună înaintea ta cele ce au asupra lui. Fii sănătos!

31. Deci ostașii, luând pe Pavel, precum li se poruncise, l-au adus noaptea la Antipatrida.

32. Iar a doua zi, lăsând pe călăreți să meargă cu el; s-au întors la tabără.

33. Și ei, intrând în Cezareca și dînd procuratorului scrisoarea, i-au înfățișat și pe Pavel.

34. Și citind procuratorul și întrebînd din ce provincie este el și aflînd că este din Cilicia,

35. A zis: Te voi asculta cînd vor veni și pirșii tăi. Și a poruncit să fie păzit în pretorilui lui Irod.

Fapt. 18, 9; 19, 21. 2 Tim. 4, 11. (15) Ps. 9, 28. (27) Fapt. 21, 32. (28) Fapt. 22, 30. (29) Fapt. 18, 15; 23, 19. (35) Fapt. 24, 1; 25, 16.

(6) Ioan 11, 22-25. Fapt. 4, 2; 24, 21; 26, 5. Filip 3, 5. (8) Mat. 22, 23. Marc. 12, 18. Luc. 20, 27. (9) 1 Reg. 24, 18-20. Fapt. 25, 25. (11)

CAP. 24

Pavel se dezvinovățește înaintea morelui Felix.

1. Iar după cinci zile s-a coborît arhiercul Anania cu cîțiva bătrîni și cu un oarecare retor Tertul, care s-au înfățișat procuratorului împotriva lui Pavel.

2. Iar după ce l-au chemat pe Pavel, Tertul a început să-l învinuiască, zicînd: Prin tine dobîndim multă pace și îndreptările făcute acestui neam, prin purtarea ta de grijă.

3. Totdeauna și pretutindeni le primim, prea puternice Felix, cu toată mulțumirea.

4. Dar, ca să nu te ostenească mai mult, te rog să ne ascultați, pe scurt, cu bunăvoință ta.

5. Căci am aflat pe omul acesta ca o ciomă și urzitor de răzvrătiri printre toți Iudeii din lume, fiind căpetenia eresului Nazarinienilor,

6. Care a încercat să pingărească și templul și pe care l-am prins și am voit să-l judecăm după legea noastră.

7. Dar venind Lysias comandantul, l-a scos cu multă silnicie din mîinile noastre,

8. Poruncind pirșilor lui să vină la tine. De la el vei putea, cercetînd tu înșuți, să cunoști toate învinuirile aduse de noi.

9. Iar Iudeii împreună susțineau, zicînd că acestea așa sint.

10. Și, procuratorul făcîndu-i semn să vorbească, Pavel a răspuns: Fiindcă știu că de mulțiani ești judecător acestui neam bucuros vorbesc pentru apărarea mea.

11. Tu poți să afli că nu sint mai mult decît douăsprezece zile de cînd m-am suit la Ierusalim ca să mă închin.

12. Și nici în templu nu m-am găsit discutînd cu cineva sau făcînd tulburare în mulțime, nici în sinagogi, nici în cetate,

13. Nici nu pot să-ți dovdească cele ce spun acum împotriva mea.

14. Și-ți mărturisesc aceasta, că așa mă închin Dumnezeului părinților mei, după învățătura pe care ei o numesc eres, și cred toate cele scrise în Lege și în proroci,

15. Avînd nădejde în Dumnezeu, pe care și aceștia înșiși o așteaptă, că va să fie învierea morților: și a drepților și a nedreptilor.

Cap. 24. -- (1) Fapt. 25, 15. (5) 3 Reg. 18, 17. Fapt. 25, 24; 28, 22. (6) Fapt. 21, 28. (8) Fapt. 25, 8. (14) Rom. 1, 9. (15) Dan. 12, 1. Ioan 5, 28; 11, 22-25. (16) Fapt. 23, 1.

16. Și întru aceasta mă străduiesc și eu ca să am totdeauna înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor un cuget neîntinat.

17. După mulți ani, am venit ca să aduc neamului meu milostenii și prinoase,

18. Cînd niște Iudei din Asia m-au găsit, curățit, în templu, dar nu cu mulțime, nici cu gilceavă.

19. Aceia trebuia să fie de față înaintea ta și să mă învinuiască, dacă aveau ceva împotriva mea;

20. Sau chiar aceștia să spună ce nedreptate mi-au găsit cînd am stat înaintea sinedriului,

21. Decît numai pentru acest singur cuvînt pe care l-am strigat stînd între ei, că pentru învierea morților sint eu astăzi judecat de voi.

22. Și Felix, auzind acestea, i-a amînat, cunoscînd destul de bine cele privitoare la învățătura (creștină), zicînd: Cînd se va cobori comandantul Lysias, voi hotări asupra acelor a ale voastre.

23. Și a poruncit sutașului să țină pe Pavel sub pază, dar să-l lase tîhnă și să nu oprească pe nimeni dintre ai lui, ca să vină să-i slujească.

24. Iar după cîteva zile, Felix, venind cu Drusila, femeia lui, care era din neamul Iudeilor, a trimis să cheme pe Pavel și l-a ascultat despre credința în Hristos Iisus.

25. Și vorbind el despre dreptate și despre înfrînare și despre judecata viitoare, Felix s-a înfricoșat și a răspuns: Acum mergi, și cînd voi găsi timp potrivit te voi mai chema.

26. În același timp el nădăjduia că i se vor da bani de către Pavel; de aceea, și mai des trimițînd să-l cheme, vorbea cu el.

27. Dar cînd s-au împlinit doi ani, în locul lui Felix a urmat Porcius Festus. Și voind să le fie Iudeilor pe plac, Felix a lăsat pe Pavel legat.

CAP. 25

Pavel înaintea procuratorului Porcius Festus și a regelui Agripa.

1. Deci Festus, trecînd în ținutul său, după trei zile s-a suit de la Cezareca la Ierusalim.

(17) Fapt. 11, 29. Rom. 15, 25. Gal. 2, 10. (18) Fapt. 21, 26-27. (21) Fapt. 23, 6. (23) Fapt. 27, 3. (27) Fapt. 21, 11; 25, 9; 26, 29.

2. Și arhierii și fruntașii Iudeilor i s-au înfățișat cu învinuiri împotriva lui Pavel și îl rugau.

3. Cerindu-i ca o favoare asupra lui, să fie trimis la Ierusalim, pregătind cursă ca să-l ucidă pe drum.

4. Dar Festus a răspuns că Pavel e păzit în Cezareea și că el însuși avea să plece în curînd.

5. Deci a zis el: Cei dintre voi care pot să se coboare cu mine și dacă este ceva rău în acest bărbat să-l învinovățească.

6. Și rămînînd la ei mai mult ca opt sau zece zile, s-a coborît în Cezareea, iar a doua zi, șezînd la judecată, a poruncit să fie adus Pavel.

7. Și venînd el, Iudeii coborîți din Ierusalim l-au înconjurat, aducînd împotriva lui multe și grele învinuiri, pe care nu puteau să le dovedească.

8. Iar Pavel se apăra: N-am greșit cu nimic, nici față de legea Iudeilor, nici față de templu, nici față de Cezarul.

9. Iar Festus, voind să facă plăcere Iudeilor, răspunzînd lui Pavel, a zis: Vrei să mergi la Ierusalim și acolo să fii judecat înaintea mea pentru acestea?

10. Dar Pavel a zis: Stau la judecata Cezarului, unde trebuie să fiu judecat. Iudeilor nu le-am făcut nici un rău, precum mai bine știți tu.

11. Dar dacă fac nedreptate și am săvîrșit ceva vrednic de moarte, nu mă feresc de moarte; dacă însă nu este nimic din cele de care eu mă învinuiesc, — nimeni nu poate să mă dăruiască lor. Cer să fiu judecat de Cezarul.

12. Atunci Festus, vorbind cu sfatul său, a răspuns: Ai cerut să fii judecat de Cezarul, la Cezarul te vei duce.

13. Și după ce au trecut cîteva zile, regele Agripa și Berenice au sosit la Cezareea, ca să salute pe Festus.

14. Și rămînînd acolo mai multe zile, Festus a vorbit regelui despre Pavel, zicînd: Este aici un bărbat, lăsat legat de Felix,

15. În privința căruia, cînd am fost în Ierusalim, mi s-au înfățișat arhierii și bătrînii Iudeilor, cerînd osîndirea lui.

16. Eu le-am răspuns că Romanii n-au obiceiul să dea pe vreun om la

pierzare, înainte ca cel învinuit să aibă de față pe pîrșii lui și să aibă putința să se apere pentru vina sa.

17. Adunîndu-se deci ei și nefăcînd cu nici o amîinare, am stat la judecată și am poruncit să fie adus bărbatul.

18. Dar pîrșii care s-au ridicat împotriva lui nu i-au adus nici o învinuire dintre cele rele, pe care le bănuiam eu.

19. Ci aveau cu ei niște neînțelegeri cu privire la credința lor și la un oarecare Iisus mort, de care Pavel zicea că trăiește.

20. Și nedumerindu-mă cu privire la cercetarea acestor lucruri, l-am întrebat dacă voiește să meargă la Ierusalim și să fie judecat acolo pentru acestea.

21. Dar Pavel, cerînd să fie reținut pentru judecata Cezarului, am poruncit să fie ținut pînă ce îl voi trimite la Cezarul.

22. Iar Agripa a zis către Festus: Aș vrea să aud și eu pe acest om. Iar el a zis: Mîine îl vei auzi.

23. Deci a doua zi, Agripa și Berenice venind cu mare alai și intrînd în sala de judecată împreună cu tribunul și cu bărbații cei mai de frunte ai cetății, Festus a dat poruncă să fie adus Pavel.

24. Și a zis Festus: Rege Agripa, și voi toți bărbații care sînteți cu noi de față, vedeți pe acela pentru care toată mulțimea Iudeilor a stăruit la mine, și în Ierusalim și aici, strigînd că el nu trebuie să mai trăiască.

25. Iar eu am înțeles că n-a făcut nimic vrednic de moarte; iar el însuși cerînd să fie judecat de Cezarul, am hotărît să-l trimit.

26. Dar ceva sigur să scriu stăpînului despre el, nu am. De aceea l-am adus înaintea voastră și mai ales înaintea ta, rege Agripa, ca, după ce va fi cercetat, să am ce să scriu.

27. Căci mi se pare nepotrivit să-l trimit legat, fără să arăt învinuirile ce i se aduc.

CAP. 26

Pavel se dezvinovățește înaintea lui Festus și a regelui Agripa. Amîndoi îl găsesc nevinovat.

1. Agripa a zis către Pavel: Îți este îngăduit să vorbești pentru tine. Atunci Pavel, întinzînd mîna, se apăra:

1. (16) Fapt. 23, 35. (10) Fapt. 18, 15. (24) Fapt. 22, 22; 24, 5. (25) Fapt. 23, 9.

2. Mă socotesc fericit, o, rege Agripa, că astăzi, înaintea ta, pot să mă apăr de toate cîte mă învinuiesc Iudeii;

3. Mai ales, pentru că tu cunoști toate obiceiurile și neînțelegerile Iudeilor. De aceea te rog să mă ascuți cu îngăduință.

4. Vieșuirea mea din tinerețe, cum a fost ea de la început în poporul meu și în Ierusalim, o știu toți Iudeii.

5. Dacă vor să spună adevărul, ei știu despre mine, de mult, că am trăit ca fariseu, după școala cea mai exactă a religiei noastre.

6. Și acum stau la judecată pentru nădejdea făgăduinței făcute de Dumnezeu către părinții noștri,

7. Și la care cele douăsprezece semnții ale noastre, slujind lui Dumnezeu fără încetare, zi și nopate, nădăjduiesc să ajungă. Pentru nădejdea aceasta, o, rege Agripa, sînt pîrșit de Iudei.

8. Dece se socotesc la voi lucruri de necredut că Dumnezeu înviază pe cei morți?

9. Eu unul am socotit, în sinea mea, că față de numele lui Iisus Nazarineanul trebuia să fac multe împotriva;

10. Ceea ce am și făcut în Ierusalim, și pe mulți dintre sfinți i-am închis în temnițe cu puterea pe care o luasem de la arhierii. Iar, cînd erau dați la moarte, întăream și eu cu glasul meu.

11. Și îi pedepsam adesea prin toate sinagoga și-i sileam să hulească și, mult înfuriîndu-mă împotriva lor, îi urmăream pînă și prin cetățile de din afară;

12. Între care, mergînd și la Damasc, cu putere și cu însărcinare de la arhierii,

13. Am văzut, o, rege, la amiază, în calea mea, o lumină din cer, mai puternică decît strălucirea soarelui, strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau împreună cu mine.

14. Și noi toți căzînd la pămînt, eu am auzit un glas care-mi zicea în limba evreiască: Saule, Saule, de ce mă prigonești? Greu îți este să lovești în țepușă cu piciorul.

15. Iar eu am zis: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sînt Iisus, pe care tu îl prigonești.

16. Dar, scoală-te și stai pe picioarele tale; căci spre aceasta M-am arătat ție, ca să te rînduiesc shujitor și martor, și al celor ce ai văzut, și al celor întru care Mă voi arăta ție,

17. Alergîndu-te pe tine din popor și din neamurile la care te trimit,

18. Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină și de la stăpînirea lui satan la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor și parte cu cei ce s-au sfințit, prin credința în Mine.

19. Drept aceea, rege Agripa, n-am fost neascultător cereștei arătări.

20. Ci mai întîi celor din Damasc și din Ierusalim, și din toată țara Iudeii, și neamurilor le-am vestit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcînd lucruri vrednice de pocăință.

21. Pentru acestea, Iudeii, prinzîndu-mă în templu, încercau să mă ucidă.

22. Dobîndind deci ajutorul de la Dumnezeu, am stat pînă în ziua aceasta, mărturisînd la mic și la mare, fără să spun nimic decît ceea ce și prorocii și Moise au spus că va să fie:

23. Că Hristos avea să pătimească și să fie cel dintîi înviat din morți și să vestască lumină și poporului și neamurilor.

24. Și apărîndu-se cu acestea, Festus i-a zis cu glas mare: Pavele, ești nebun! Învățătura ta cea multă te duce la nebunie.

25. Iar Pavel a zis: Nu sînt nebun, prea puternice Festus, ci grăiesc cuvintele adevărului și ale înțelepciunii.

26. Regele știe despre acestea, și în fața lui vorbesc fără șială, fiind incredințat că nimic nu i-a rămas ascuns, pentru că aceasta nu s-a întîmplat într-un ungher.

27. Crezi, tu, rege Agripa, în prooroci? Știu că crezi.

28. Iar Agripa a zis către Pavel: Cu puțin de nu mă îndupleci să mă fac și eu creștin!

29. Iar Pavel a zis: Ori cu puțin, ori cu mult, — eu m-aș ruga lui Dumnezeu ca nu numai tu, ci și toți care mă ascultă astăzi să fie așa cum sînt și eu, afară de aceste lanțuri.

Cap. 26. — (5) Fapt. 22, 31, 23, 6. Filip. 1, 9. (6) Fac. 3, 15; 22, 18. Deut. 18, 15. 2 Reg. 7, 12. Ps. 131, 11. Is. 4, 2, 7, 14. Ier. 23, 3, 38. 15. Iez. 34, 22-23; 37, 24. Dan. 9, 24. Mih. 5, 1. (10) Fapt. 8, 3; 9, 1; 22, 4. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 13. 1 Tim. 1, 13; (15) Fapt. 9, 3; 22, 6. (18) Is. 42, 7; 60, 1. Luc. 1, 79;

2, 32. Ioan 1, 9. 1 Petr. 2, 9. Ef. 1, 18; 5, 8. Col. 1, 12. (20) Ier. 18, 7. Iez. 33, 14. Fapt. 9, 20. (21) Fapt. 21, 30. (22) Ioan 5, 46. Fapt. 3, 18. (23) Num. 21, 9. Is. 53, 2. Dan. 9, 26. Zah. 12, 10. Luc. 24, 27. (24) 1 Cor. 1, 23; 2, 14. (26) Intel. 5, 4. Ioan 18, 20. (29) Fapt. 21, 11; 24, 27.

Cap. 25. — (8) Fapt. 24, 12; 28, 17-18. (9) Fapt. 24, 27. (11) Fapt. 28, 18. (15) Fapt. 24,

30. Și s-a ridicat și regele și procuratorul și Berenice și cei care sedeau împreună cu ei.

31. Și plecând, vorbeau unii cu alții zicînd: Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte sau de lanțuri.

32. Iar Agripa a zis lui Festus: Acest om putea să fie lăsat liber, dacă n-ara fi cerut să fie judecat de Cezarul.

CAP. 27

Pavel, în lanțuri, e pornit cu corabia spre Italia. Greutățile călătoriei. Corabia se sfărîmă, lângă Malta, dar oamenii scapă.

1. Iar după ce s-a hotărît să plecăm pe apă în Italia, au dat în primire pe Pavel și pe alți cîțiva legați unui sutaș cu numele Iuliu, din cohorta Augusta.

2. Și intrînd într-o corabie de la Adramit, care avea să treacă prin locurile de pe coasta Asiei, am plecat; și era cu noi Aristarh, macedonean din Tesalonice.

3. Și a doua zi am ajuns la Sidon. Iuliu, purtîndu-se față de Pavel cu omenie, i-a dat voie să se ducă la prieteni ca să primească purtarea lor de grijă.

4. Și plecînd de acolo, am plutit pe lângă Cipru, pentru că vînturile erau împotriva.

5. Și străbătînd marea Ciliciei și a Pamfiliei, am sosit la Mira Licieii.

6. Și găsînd sutașul acolo o corabie din Alexandria plutind spre Italia, ne-a suit în ea.

7. Și multe zile plutind cu încetineală, abia am ajuns în dreptul Cnidului și, fiindcă vîntul nu ne slăbea, am plutit pe sub Creta, pe lângă Salmone.

8. Și abia trecînd noi pe lângă ea, am ajuns într-un loc numit Limanuri Bune, de care era aproape orașul Lasea.

9. Și trecînd multă vreme și plutirea fiind periculoasă, fiindcă trecuse și postul (sărbătorii Ispășirii, care se ținea la Evrei toamna), Pavel îi îndemna

10. Zicîndu-le: Bărbaților, văd că plutirea va să fie cu necaz și cu multă pagubă, nu numai pentru încărcătură și pentru corabie, ci și pentru viețile noastre.

11. Iar sutașul se încredea mai mult în cîrmaci și în stăpînul corabiei decît în cele spuse de Pavel.

12. Și limanul nefînd bun de iernat, cei mai mulți dintre ei au dat sfatul să plecăm de acolo și, dacă s-ar putea, să ajungem și să iernăm la Fenix, un port al Cretei, deschis spre vîntul de miazăzi-apus și spre vîntul de miazănoapte-apus.

13. Și suflînd ușor un vînt de miazăzi și crezînd că sînt în stare să-l împlinescă gîndul, ridicînd ancora, pluteau cît mai aproape de Creta.

14. Și nu după multă vreme s-a pornit asupra ei un vînt puternic, numit Euroclidon (dînspre miazănoapte-răsărit).

15. Și smulgînd corabia, iar ea neputînd să mcargă împotriva vîntului, ne-am lăsat duși în voia lui.

16. Și trecînd pe lângă o insulă mică, numită Claudia, cu greu am putut să fim stăpîni pe luntre,

17. Și după ce au ridicat-o, au folosit unelte ajutătoare, încingînd corabia pe dedesubt. Și temîndu-se să nu cadă în Sirta, au lăsat pinzele jos și erau duși așa.

18. Și fiind tare loviți de furtună, în ziua următoare au aruncat încărcătura.

19. Și a treia zi, cu miinile lor, au aruncat unelte corabiei.

20. Și nearătîndu-se nici soarele, nici stelele, timp de mai multe zile, și amenințînd furtună mare, ni se luase orice nădejde de scăpare.

21. Și fiindcă nu mîncaseră de mult, Pavel, stînd în mijlocul lor, le-a zis: Trebuie, o, bărbaților, ca ascultîndu-mă pe mine, să nu fi plecat din Creta; și n-ați fi îndurată nici primejdia aceasta, nici paguba aceasta.

22. Dar acum vă îndemn să aveți voce bună, căci nici un suflet dintre voi nu va pieri, ci numai corabia.

23. Căci mi-a apărut în noaptea aceasta un înger al Dumnezeuului, al căruia eu sînt și căruia mă închin.

24. Zicînd: Nu te teme, Pavele. Ti trebuie să stai înaintea Cezarului; și iată, Dumnezeu ți-a dăruit pe toți cei ce sînt în corabie cu tine.

25. De aceea, bărbaților, aveți curaj, căci am încredere în Dumnezeu, că așa va fi după cum mi s-a spus.

26. Și trebuie să cădem într-o insulă,

27. Și cînd a fost a paisprezecea noapte de cînd eram purtați încoace și încolo pe Adriatică, pe la miezul nopții corăbierii au presimțit că se apropie de un țarm.

28. Și lăsînd măsura în jos, au găsit douăzeci de stînjeni și, trecînd puțin mai departe și măsurînd iarăși, au găsit cincisprezece stînjeni.

29. Și temîndu-se ca nu cumva să cădem în loc stîncos, au aruncat patru ancore de la partea din urmă a corabiei, și doreau să se facă ziua.

30. Dar corăbierii căutau să fugă din corabie și au coborît luntrea în mare, sub motiv că vor să întindă și ancorele de la partea dinainte.

31. Pavel a spus sutașului și ostașilor: Dacă aceștia nu rămîn în corabie, voi nu puteți să scăpați.

32. Atunci ostașii au tăiat funiile luntrei și au lăsat-o să cadă.

33. Iar, pînă să se facă ziua, Pavel îi ruga pe toți să mînințe, zicîndu-le: Paisprezece zile sînt azi de cînd n-ați mîncat, așteptînd și nimic gustînd.

34. De aceea, vă rog să mîncăți, căci aceasta este spre scăparea voastră. Că nici unuia din voi un fir de pîr din cap nu-i va pieri.

35. Și zicînd acestea și luînd pîine, a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor și, frîgînd, a început să mînințe.

36. Și devenind toți voioși, au luat și ei și au mîncat.

37. Și erau în corabie, de toți, două sute șaptezeci și șase de suflete.

38. Și săturîndu-se de bucate, au ursat corabia, aruncînd grîul în mare.

39. Și cînd s-a făcut ziua, ei n-au cunoscut pămîntul, ci vedeau un sin de mare, avînd țarm nisipos, în care voiau, dacă ar putea, să scoată corabia.

40. Și desfăcînd ancorele, le-au lăsat în mare, slăbind totodată funiile cîrmelor și, ridicînd vetrila din frunte, în bătaia vîntului, se îndreptau spre țarm.

41. Și căzînd pe un dîmb de nisip, au înțepenit corabia și partea dinainte, înfigîndu-se, stătea neclintită, iar partea dinapoi se sfărîma de puterea valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să omoare pe cei legați, ca să nu scape vreunul, înotînd.

43. Dar sutașul, voind să ferească pe Pavel, i-a împiedicat de la gîndul lor și a poruncit ca aceia care pot să înnoate, aruncîndu-se cei dinții, să iasă la uscat.

44. Iar ceilalți, care pe scînduri, care pe cîte ceva de la corabie. Și așa au ajuns cu toții să scape, la uscat.

CAP. 28

Locuitorii din Malta sînt bucuroși de oaspeți. Pavel vindecă pe bolnavi. Sosește în Italia și la Roma și predica doi ani.

1. Și după ce am scăpat, am aflat că insula se numește Malta.

2. Iar locuitorii din insulă ne arătau o deosebită omenie, căci, aprinzînd foc, ne-au luat pe toți la ei din pricina ploii care era și a frigului.

3. Și stringînd Pavel grămadă de găteje și punîndu-le pe foc, o viperă a ieșit de căldură și s-a prins de mîna lui.

4. Și cînd locuitorii au văzut vipera atîrnînd de mîna lui, ziceau unii către alții: Desigur că ucigaș este omul acesta, pe care dreptatea nu l-a lăsat să trăiască, deși a scăpat din mare.

5. Deci el, scuturînd vipera în foc, n-a pățimit nici un rău.

6. Iar ei așteptau ca el să se umfle, sau să cadă deodată mort. Dar așteptînd ei mult și văzînd că nu i se întîmplă nimic rău, și-au schimbat gîndul și ziceau că el este un zeu.

7. Și împrejurul aceluia loc erau țarinile mai marelui insulei, Publius, care, primindu-ne, ne-a găzduit prietenos trei zile.

8. Și s-a întîmplat că tatăl lui Publius zăcea în pat, cuprins de friguri și de urdinare cu sînge la care intrînd Pavel și rugîndu-se, și-a pus mîinile peste el și l-a vindecat.

9. Și întîmplîndu-se aceasta, veneau la el și ceilalți din insulă care aveau boli și se vindecau;

10. Și aceștia ne-au cinstit mult și, cînd am plecat, ne-au pus la îndemină cele de trebuință.

11. După trei luni am pornit cu o corabie din Alexandria, care iernase

Cap. 27. - (1) Ecl. 9, 2. (2) Fapt. 20, 4. 3 Cor. 11, 23. Col. 4, 10. (3) Fapt. 24, 23. (18)

Iona 1, 5. (20) Ecl. 9, 2. (23) 4 Reg. 6, 17. (24) Fac. 45, 5. (25) Fapt. 28, 1.

(34) 1 Reg. 14, 45. 3 Reg. 1, 52. Mat. 10, 30. (41) 2 Cor. 11, 26. Cap. 28. - (1) Fapt. 27, 26.

(2) 3 Reg. 17, 9. (3) Marc. 16, 18. (5) Luc. 10, 19. (8) 3 Reg. 17, 20-23. Marc. 16, 18.

în insulă și care avea pe ea semnul Dioscurilor.

12. Și ajungând la Siracuză, am rămas acolo trei zile.

13. De unde, înconjurând, am sosit la Regium. Și după o zi, suflând vânt de miazăzi, am ajuns la Puteoli în cealaltă zi.

14. Găsind acolo frați, am fost rugați să rămânem la ei șapte zile. Și așa am venit la Roma.

15. Și de acolo, auzind frații cele despre noi, au venit întru întâmpinarea noastră pînă la Forul lui Apius și la Trei Taverne, pe care, văzându-i, Pavel a mulțumit lui Dumnezeu și s-a îmbărbătat.

16. Iar cînd am intrat în Roma, sutașul a predat pe cei legați comandantului taberei, iar lui Pavel i s-a îngăduit să locuiască aparte cu ostașul care îl păzea.

17. Și după trei zile Pavel a chemat la el pe cei care erau fruntașii Iudeilor. Și, adunîndu-se, zicea către ei: Bărbați frați, deși eu n-am făcut nimic împotriva poporului (nostru) sau a datinelor părintești, am fost predat de la Ierusalim, în mîinile Romanilor.

18. Aceștia, după ce m-au cercetat, voiau să-mi dea drumul, fiindcă nu era în mine nici o vină vrednică de moarte.

19. Dar Iudeii, împotrîvindu-mi-se, am fost nevoit să cer să fiu judecat de Cezarul, dar nu că aș avea de adus vreo piră neamului meu.

20. Deci pentru această cauză v-am chemat să vă văd și să vorbesc cu voi. Căci pentru nădejdea lui Israel mă aflu eu în acest lanț.

21. Iar ei au zis către el: Noi n-am primit din Iudea nici scrisori despre

tine, nici nu a venit cineva dintre frați, ca să ne vestească sau să ne vorbească ceva rău despre tine.

22. Dar cerem să auzim de la tine cele ce gîndești; căci despre cresul acesta ne este cunoscut; că pretutindeni i se stă împotrivă.

23. Deci, rînduindu-i o zi, au venit la el, la gazdă, mai mulți. Și de dimineața pînă seara, el le vorbea, dînd mărturie despre împărăția lui Dumnezeu, căutînd să-i încredințeze despre Iisus din Legea lui Moise și din prooroci.

24. Și unii credeau celor spuse, iar alții nu credeau.

25. Și neînțelegîndu-se unii cu alții, au plecat, zicînd Pavel un cuvînt că: Bine a vorbit Duhul Sfînt, prin Isaia Proorocul, către părinții noștri,

26. Cînd a zis: Mergi la poporul acesta și zi: Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege și uîindu-vă veți privi, dar nu veți vedea.

27. Căci inima acestui popor s-a învîrtoșat și cu urechile greu au auzit și ochii lor și i-au închis. Ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă și Eu să-i vindec.

28. Deci cunoscut să vă fie vouă că această mîntuire a lui Dumnezeu s-a trimis păgînilor, și ei vor asculta.

29. Și după ce a zis el acestea, Iudeii au plecat avînd între ei mare neînțelegere.

30. Iar Pavel a rămas doi ani întregi în casa lui Gaius, cu chiria, și primea pe toți care veneau la el,

31. Propovăduind împărăția lui Dumnezeu și învățînd cele despre Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala și fără nici o piedică.

EPISTOLA CĂTRE ROMANI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Evangelhia arată îndreptarea din credință, pentru neamuri. Judecata lor, pentru că nu păzesc legea firii.

1. Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rînduit pentru vestirea Evangelhiei lui Dumnezeu,

2. Pe care a făgăduit-o mai înainte, prin proorocii Săi, în Sfintele Scripturi,

3. Despre Fiul Său, Cel născut din sîmînța lui David, după trup,

4. Care a fost rînduit Fiul al lui Dumnezeu întru putere, după Duhul sfîntei-mei, prin învierea Lui din morți, Iisus Hristos, Domnul nostru,

5. Prin care am luat har și apostolie, ca să aduc, în numele Său, la ascultarea credinței, toate neamurile,

6. Între care sînteți și voi chemați al lui Iisus Hristos:

7. Tuturor celor ce sînteți în Roma, robiți ai lui Dumnezeu, chemați sfinți: har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos!

8. Mulțumesc întîi Dumnezeului meu, prin Iisus Hristos, pentru voi toți, fiindcă credința voastră se vestește în toată lumca;

9. Căci martor îmi este Dumnezeu, căruia îi slujesc cu duhul meu întru Evangelhia Fiului Său, că neîncetat fac pomenire despre voi,

10. Cerînd totdeauna în rugăciunile mele ca să am cumva, prin voința Lui, vreodată bun prilej ca să vin la voi.

11. Pentru că doresc mult să vă văd, ca să vă împărtășesc vreun dar duhovnicesc, spre întărirea voastră.

12. Și aceasta ca să mă mîngîi împreună cu voi prin credința noastră laolaltă, a voastră și a mea.

13. Fraților, nu vreau ca voi să nu știți că, de multe ori, mi-am pus în gînd să vin la voi, dar am fost pînă acum împiedicat, ca să am și între voi vreo roadă, ca și la celelalte neamuri.

14. Dator sînt și Elinilor și barbarilor și învățaților și neînvățaților;

15. Astfel, cit despre mine, sînt bucuros să vă vestesc Evangelhia și vouă, celor din Roma.

16. Căci nu mă rușinez de Evangelhia lui Hristos, pentru că este putere a lui Dumnezeu spre mîntuirea a tot celui care crede, Iudeului întîi, și Elinului.

17. Căci dreptatea lui Dumnezeu se descoperă în ea din credință și spre credință, precum este scris: Iar dreptul din credință va fi viu.

18. Căci mînia lui Dumnezeu se descoperă din cer peste toată fărădelegea și peste toată nedreptatea oamenilor care țin adevărul lui Dumnezeu în robia nedreptății.

19. Pentru că ceea ce este cunoscut despre Dumnezeu este vădit între ei: căci Dumnezeu le-a vădit lor.

20. Cele nevăzute ale Lui se văd de la facerea lumii, înțelegîndu-se din făpturi, adică veșnica Lui putere și dumnezeire, așa ca ei să fie fără cuvînt de apărare,

(14) Fapt. 19, 21. (17) Fapt. 25, 8. (18) Fapt. 25, 8, 11. (20) Iac. 2, 38. (22) Luc. 2, 34. Fapt. 24, 5. Evr. 12, 3. (23) Is. 6, 20. (26)

Is. 6, 9-10. Ier. 5, 21. Iez. 12, 2. Mat. 13, 14. Marc. 4, 12. Luc. 8, 10; 24, 27. Ioan 12, 40. Fapt. 13, 46. Rom. 11, 8. (28) Luc. 13, 30.

Cap. 1. - (1) Fapt. 9, 15; 13, 2. 1 Cor. 1, 1. (2) Is. 52, 7. Naum 2, 1. Luc. 1, 70. Ioan 1, 9. (3) Mat. 1, 1. Luc. 2, 4. (4) 2 Reg. 7, 12. (5) Fapt. 2, 22. 2 Cor. 10, 5. (7) 1 Cor. 1, 2. (8) 1, 1. (9) Ioan 4, 23. Fapt. 24, 14. (10) Rom. 15, 32. 1 Tes. 3, 10. (11) Fapt. 19, 21; 21, 11. Rom. 15, 29. 1 Tes. 3, 10. (13) Rom.

15, 22. (14) Fapt. 9, 15. 1 Cor. 9, 16. (16) Ps. 118, 46. Marc. 8, 38. Iac. 1, 21. 1 Cor. 1, 18, 24; 15, 1-2. 2 Tim. 1, 8. (17) Ps. 83, 8. Avac. 2, 4. Ioan 3, 36. Rom. 3, 21. Gal. 3, 11. Evr. 10, 38. (19) Ipet. 13, 7. Fapt. 14, 17. (20) Ps. 18, 1. Ipet. 13, 3, 5. Sir. 42, 20; 43, 1, 7.

21. Pentru că, cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu I-au mulțumit, ci s-au rătăcit în gândurile lor și inima lor cea neînțelegătoare s-a întunecat.

22. Zicând că sînt înțelepți, au ajuns nebuni.

23. Și au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nescricăcios într-o asemănare chipului omului celui stricăcios și al păsărilor și al celor cu patru picioare și al tîrtoarelor.

24. De aceea Dumnezeu i-a dat necurății, după poftele inimilor lor, ca să-și pingărească trupurile lor între ei.

25. Ca unii care au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și s-au închinat și au slujit făpturii, în locul Făcătorului, care este binecuvîntat în veci, amin!

26. Pentru aceea, Dumnezeu i-a dat unor patini de ocară, căci la ei femeile au schimbat fireasca rînduială cu cea împotriva firii;

27. Asemenea și bărbații, lăsînd rînduiala cea după fire a părții femeiești, s-au aprins în pofa lor unii pentru alții, bărbați cu bărbați, săvîrșind rușinea și luînd în ei răsplata cuvenită rătăcirii lor.

28. Și precum n-au încercat să aibă pe Dumnezeu în cunoștință, așa și Dumnezeu i-a lăsat la mîntea lor fără judecată, să facă cele ce nu se cuvine.

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de desfrîinare, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pizmă, de ucidere, de ecără, de înșelăciune, de purtări rele, birători,

30. Grăitori de rău, uritori de Dumnezeu, ocăritori, semeți, trufași, laudăroși, născocitori de rele, nesupuși părinților,

31. Neînțelepți, călcători de cuvînt, fără dragoste, fără milă;

32. Aceștia, deși au cunoscut dreptatea lui Dumnezeu, că cei ce fac unele ca

acestea sînt vrednici de moarte, nu numai că fac ei acestea, ci le și incuviințază celor care le fac.

CAP. 2

Iudeii sînt tot atît de plini de păcate ca și păgînii.

1. Pentru aceea, oricine ai fi, o, omule, care judeci, ești fără cuvînt de răspuns, căci, în ceea ce judeci pe altul, pe tine însuși te osindești, căci aceleași lucruri faci și tu care judeci.

2. Și noi știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr, față de cei ce fac unele ca acestea.

3. Și socotești tu, oare, omule, care judeci pe cei ce fac unele ca acestu, dar le faci și tu, că tu vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau disprețuiești tu bogăția bună-tății Lui și a îngăduinței și a îndelungii Lui răbdări, neștiind că bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăință?

5. Dar după învîrtoșarea ta și după inima ta nepocăită, îți aduni minie în ziua miniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu,

6. Care va da fiecăruia după faptele lui;

7. Viață veșnică celor ce, prin stăruință în faptă bună, caută mîrire, cinste și nescricăciune,

8. Iar -- minie și furie iubitorilor de ecără, care nu se supun adevărului, ci se supun nedreptății.

9. Necaz și strîmtoare peste sufletul oricărui om care săvîrșește răul, al Iudeului mai întîi, și al Elinului;

10. Dar mîrire, cinste și pace oricui face binele: Iudeului mai întîi, și Elinului.

11. Căci nu este pîrtinire la Dumnezeu!

12. Cîți, deci, fără lege, au păcătuit, fără lege vor și pieri; iar cîți au păcătuit în lege, prin lege vor fi judecați.

Os. 7, 2. Cap. 2. -- (1) 2 Reg. 12, 5. Mat. 7, 1. Luc. 6, 37. 1 Cor. 4, 5. (3) Ps. 147, 9. Ințel. 16, 15. (4) Is. 8, 15. Is. 30, 18. Ier. 3, 12. 31, 18. Ințel. 11, 23; 12, 10, 20. Sir. 5, 4, 2. Petr. 3, 15. Rom. 9, 22. Ef. 2, 4. (5) Ier. 50, 24. Iac. 5, 3. (6) Iov 34, 11. Ps. 61, 12. Pild. 24, 12. Ier. 32, 19. Iez. 33, 20. Sir. 16, 16; 35, 22. Mat. 16, 27. (7) Mat. 25, 46. Rom. 6, 23. (8) Ier. 23, 19. 2 Tes. 1, 6. Ebr. 10, 27. (9) Iez. 18, 4. Ințel. 5, 3. (10) Ps. 36, 37. (11) Deut. 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 19. Ințel. 6, 5-7. Sir. 35, 12. Fapt. 10, 34. Gal. 2, 6. (12) Luc. 12, 47.

13. Fiindcă nu cei ce aud Legea sînt drepți la Dumnezeu, ci cei ce împlinesc Legea se vor îndrepta.

14. Căci, cînd păgînii, care nu au lege, din fire fac ale legii, aceștia, neavînd lege, -- își sînt loruși lege,

15. Care arată fapta legii scrisă în inimile lor, prin mărturia conștiinței lor și prin judecățile lor, care îi invinovătesc sau îi și apără între ei,

16. În ziua cînd Dumnezeu va judeca, prin Iisus Hristos, după Evanghelia mea, cele ascunse ale oamenilor.

17. Dar dacă tu te numești Iudeu și te reaziini pe lege și te lauzi cu Dumnezeu,

18. Și cunoști voia Lui și știi să incuviințezi cele bune, fiind învîntat din lege,

19. Și ești încredințat că tu ești călăuză orbilor, lumină celor ce sînt în întuneric,

20. Povătuitor celor fără minte, învățător celor nevrșinici, avînd în lege dreptarul cunoștinței și al adevărului,

21. Deci tu, cel care înveți pe altul, pe tine însuși nu te înveți! Tu, cel care propovăduiești: Să nu furi -- și tu furi!

22. Tu, cel care zici: Să nu săvîrșești adulter, săvîrșești adulter! Tu, cel care urăști idolii, furi cele sfinte!

23. Tu, care te lauzi cu legea, și necinstești pe Dumnezeu, prin călcarea legii!

24. Căci numele lui Dumnezeu, din pricina voastră, este hulit între neamuri, precum este scris.

25. Căci tăierea împrejur folosește, dacă păzești legea; dacă însă ești călcător de lege, tăierea ta împrejur s-a făcut netăiere împrejur.

26. Deci dacă cel netăiat împrejur păzește hotărârile legii, netăierea lui împrejur nu va fi, oare, socotită ca tăiere împrejur?

27. Iar el -- din fire netăiat împrejur, dar împlinitor al legii -- nu te va judeca, oare, pe tine, care, prin litera legii și prin tăierea împrejur, ești călcător de lege?

(13) Mat. 7, 21. Luc. 6, 46-47. Iac. 1, 22. (14) Ințel. 6, 10. (16) Eccl. 12, 14. Ințel. 4, 20. Mat. 25, 31. Ioan 5, 22. Fapt. 10, 42. 1 Cor. 4, 5. (17) Mih. 3, 11. (19) Is. 42, 19. Mat. 15, 14; 23, 3. Luc. 6, 39. Ioan 9, 40. (20) Ier. 2, 8. (21) Ps. 49, 16, 21. (24) 1 Reg. 2, 17. Neem. 5, 9. Is. 52, 5. Iez. 36, 20, 23. Am. 2, 7. (25) Lev. 26, 41. Ier. 4, 4. 1 Cor. 7, 19. Gal. 6, 15. (26) Fapt. 10, 35. (27) Mat. 12,

28. Pentru că nu cel ce se arată pe dinafară e Iudeu, nici cea arătată pe dinafară, în trup, este tăiere împrejur;

29. Ci este Iudeu cel întru ascuns, iar tăiere împrejur este aceea a inimii, în duh, nu în literă; a cărui laudă nu vine de la oameni, ci de la Dumnezeu.

CAP. 3

Toți oamenii, fărăosebire, sînt păcătoși.

1. Care este deci întîietatea Iudeului și folosul tăierii împrejur?

2. Este mare în toate privințele. Întîi, pentru că lor li s-au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Căci ce este dacă unii n-au crezut? Oare necredința lor va nimici credința lui Dumnezeu?

4. Să nu fie! Ci Dumnezeu să fie socotit adevărat, iar tot omul mincinos, precum este scris: Ca să Te îndreptezi întru cuvintele Tale și să biruiești cînd vei judeca Tu.

5. Iar dacă nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva este nedrept Dumnezeu care aduce minia? -- Ca om vorbesc.

6. Să nu fie! Căci atunci cum va judeca Dumnezeu lumea?

7. Căci dacă adevărul lui Dumnezeu, prin minciuna mea, a prisosit spre slava Lui, pentru ce dar mai sînt și eu judecat ca păcătos?

8. Și de ce n-am face cele rele, ca să vină cele bune? Precum sîntem hulii și precum spun unii că zicem noi. Osînda acestora este drcaptă.

9. Dar ce? Avem noi vreo precădere. Nicidecum. Căci am învinuit mai înainte și pe Iudei, și pe Elini, că toți sînt sub păcat,

10. După cum este scris: Nu este drept nici unul;

11. Nu este cel ce înțelege, nu este cel ce caută pe Dumnezeu;

12. Toți s-au abatut, împreună, netrebniți s-au făcut. Nu este cine să facă binele, nici măcar unul nu este.

41. (28) Ier. 9, 26. Rom. 9, 6, 8. (29) Deut. 30, 6. Ioan 5, 44. Rom. 4, 12. Filip. 3, 5. Col. 2, 11. Cap. 3. (2) Deut. 4, 8. Ps. 147, 8. Rom. 9, 4. (3) Num. 23, 19. Rom. 9, 6. 2 Tim. 2, 13. (4) Ps. 50, 5; 115, 2. Ioan 3, 33. (6) Fac. 18, 25. Iov 8, 3. (8) Rom. 6, 15; 11, 32. (9) Gal. 3, 22. (10) Ps. 13, 3; 52, 4. Rom. 3, 23. (11) Fac. 8, 21. (12) Is. 53, 6.

(21) Deut. 28, 29. 4 Reg. 17, 15. Iov 5, 14. Is. 59, 10. Ier. 2, 11. Dan. 3, 1. Bar. 3, 20. Ințel. 13, 1. Ef. 4, 18. (22) Ier. 10, 14. (23) Is. 32, 4. Deut. 4, 17. 4 Reg. 17, 29. Ier. 2, 11. 26-27. Ințel. 12, 24; 13, 10; 14, 15. (24) 3 Reg. 22, 20. Ps. 105, 20. Iez. 8, 10. Ințel. 14, 26. Hk. 4, 19. (25) 3 Reg. 12, 33. Ier. 2, 13; 16, 19. (26) Lev. 18, 22-23; 20, 16. Rom. 6, 21. (27) Fac. 19, 5. Lev. 18, 22; 20, 13. Ințel. 11, 16; 14, 26. Fapt. 15, 20. (28) Deut. 28, 28. Ps. 68, 31; 80, 12. Ier. 7, 15. Os. 9, 10. 2 Tes. 2, 11. (29) Ințel. 14, 25. (32)

13. Mormint deschis este gitlejul lor; cu limbile lor au viclenit; venin de aspidă este sub buzele lor;

14. Gura lor e plină de blestem și de amărăciune;

15. Iuți sint picioarele lor să verse sânge;

16. Pustiire și nenorocire sint în drumurile lor;

17. Și calea păcii ei nu au cunoscut-o;

18. Nu este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lor.

19. Dar știm că cele cite zice legea le spune celor care sint sub lege, ca orice gură să fie închisă și ca toată lumea să fie vinovată înaintea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele Legii nici un om nu se va îndrepta înaintea Lui, căci prin Lege vine cunoștința păcatului.

21. Dar acum, în afară de Lege, s-a arătat dreptatea lui Dumnezeu, fiind mărturisită de Lege și de prooroci.

22. Dar dreptatea lui Dumnezeu vine prin credința în Iisus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred, căci nu este deosebire.

23. Fiindcă toți au păcătuit și sint lipsiți de slava lui Dumnezeu;

24. Îndreptându-se în dar, cu harul Lui, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus,

25. Pe Care Dumnezeu L-a rînduit (jertfă de) ispășire, prin credința în singele Lui, ca să-și arate dreptatea Sa, pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute,

26. Întru îngăduința lui Dumnezeu — ca să-și arate dreptatea Sa, în vremea de acum, spre a fi El drept și îndreptînd pe cel ce trăiește din credința în Iisus.

27. Deci, unde este pricina de laudă? A fost înlăturată. Prin care lege? Prin legea faptelor? Nu, ci prin legea credinței.

28. Căci socotim că prin credință se va îndrepta omul, fără faptele Legii.

29. Oare Dumnezeu este numai al Iudeilor? Nu este El și Dumnezeuul păgînilor? Da, și al păgînilor.

30. Fiindcă este un singur Dumnezeu, care va îndrepta din credință

pe cei tăiați împrejur și, prin credință pe cei netăiați împrejur.

31. Desființăm deci noi legea prin credință? Să nu fie! Dimpotrivă, înțărîm legea.

CAP. 4

Îndreptarea prin credință e întărită cu pilda lui Avraam și cumărturia lui David.

1. Deci, ce vom zice că a dobîndit după trup strămoșul nostru Avraam?

2. Căci dacă Avraam s-a îndreptat din fapte, are de ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu.

3. Căci, ce spune Scriptura? Și Avraam a crezut lui Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate.

4. Celui care face fapte, nu i se socotește plata după har, ci după datorie.

5. Iar celui care nu face fapte, ci crede în Cel ce îndreptează pe cel păcătos, credința lui i se socotește ca dreptate.

6. Precum și David vorbește despre fericirea omului căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea fără fapte:

7. Fericitei aceia, cărora li s-au iertat fărădelegile și ale căror păcate li s-au acoperit!

8. Fericit bărbatul căruia Domnul nu-i va socoti păcatul.

9. Deci fericirea aceasta este ea numai pentru cei tăiați împrejur sau și pentru cei netăiați împrejur? Căci zicem: I s-a socotit lui Avraam credința ca dreptate.

10. Dar cum i s-a socotit? Cînd era tăiat împrejur sau cînd era netăiat împrejur? Nu cînd era tăiat împrejur, ci cînd era netăiat împrejur.

11. Iar semnul tăierii împrejur l-a primit ca pecete a dreptății pentru credința lui din vremea netăierii împrejur, ca să fie el pîrinte al tuturor celor ce cred, netăiați împrejur, pentru a li se socoti și lor (credința) ca dreptate,

12. Și pîrinte al celor tăiați împrejur. Dar nu numai al celor care sint tăiați împrejur, ci și care umblă pe

urmele credinței pe care o avea pîrintele nostru Avraam, pe cînd era netăiat împrejur.

13. Pentru că Avraam și seminția lui nu prin lege au primit făgăduința că vor moșteni lumea, ci prin dreptatea cea din credință.

14. Căci dacă moștenitorii sint cei ce au legea, atunci credința a ajuns zadarnică, iar făgăduința s-a desființat,

15. Căci legea pricinuieste mînie; dar unde nu este lege, nu este nici călcare de lege.

16. De aceea (moștenirea făgăduită) este din credință, ca să fie din har și ca făgăduința să rămînă sigură pentru toți urmașii, nu numai pentru cei ce se țin de lege, ci și pentru cei ce se țin de credința lui Avraam, care este pîrinte al nostru al tuturor,

17. Precum este scris: Te-am pus pîrinte al multor neamuri. El e pîrintele nostru în fața Celui în care a crezut, adică a lui Dumnezeu, care înviază morții și cheamă la ființă cele ce încă nu sint;

18. Împotriva nădejdei, Avraam a crezut cu nădejde că el va fi pîrinte al multor neamuri, după cum i s-a spus: Așa va fi seminția ta;

19. Și neslăbind în credință, nu s-a uitat la trupul său amorf, — căci era aproape de o sută de ani — și nici la amorfirea pîntecei lui Sarei;

20. Și nu s-a îndoit, prin necredință, de făgăduința lui Dumnezeu, ci s-a întărit în credință, dînd slavă lui Dumnezeu,

21. Și fiind încredințat că ceea ce i-a făgăduit are putere să și facă.

22. De aceea, credința lui i s-a socotit ca dreptate.

23. Și nu s-a scris, numai pentru el că i s-a socotit ca dreptate,

24. Ci se va socoti și pentru noi, cei care credem în Cel ce a înviat din morți pe Iisus, Domnul nostru,

25. Care s-a dat pentru păcatele noastre, treșia înviat pentru îndreptarea noastră.

CAP. 5

Roadele îndreptării din credință. Adam și Hristos.

1. Deci fiind îndreptați din credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos,

2. Prin care am avut și apropiere, prin credință, la harul acesta, în care stăm, și ne lăudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Și nu numai atît, ci ne lăudăm și în suferințe, bine știind că suferința aduce răbdare,

4. Și răbdarea încercare, și încercarea nădejde.

5. Iar nădejdea nu rușinează pentru că iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre, prin Duhul Sfînt, cel dăruit nouă.

6. Căci Hristos, încă fiind noi nepuțințioși, la timpul hotărît a murit pentru cei necredincioși.

7. Căci cu greu va muri cineva pentru un drept; dar pentru cel bun poate se hotărăște cineva să moară.

8. Dar Dumnezeu învederează dragostea Lui față de noi prin aceea că, pentru noi, Hristos a murit cînd noi eram încă păcătoși.

9. Cu atît mai virtos, deci, acum, fiind îndreptați prin singele Lui, ne vom izbăvi prin El de mînie.

10. Căci dacă, pe cînd eram vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu atît mai mult, împăcați fiind, ne vom mîntui prin viața Lui.

11. Și nu numai atît, ci ne și lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am primit acum împăcarea.

12. De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa moartea a trecut la toți oamenii, prin acela în care toți au păcătuit.

(13) Ps. 5, 9; 139, 3. (14) Ps. 9, 27. (15) Pild. 1, 16. Is. 59, 7. (17) Ps. 119, 7. (18) Ps. 35, 2. (19) Ps. 106, 42; 142, 2. Iez. 16, 63. (20) Fapt. 13, 39. Roma. 7, 7. Gal. 2, 16. Ef. 2, 9. (21) Fac. 15, 6. Is. 28, 16. Avac. 2, 4. Rom. 1, 17. (22) Gal. 3, 28. (23) Rom. 3, 10; 5, 12. (24) Is. 55, 1. Ioan. 1, 17. Rom. 8, 32. (25) Lev. 1, 4; 4, 20. Fapt.

13, 38; 20, 28. Rom. 5, 9. 2 Cor. 5, 19. Ef. 1, 7. Col. 1, 14. (28) Tit. 3, 5. (29) Fac. 17, 5. Rom. 9, 24; 10, 12. (30) Rom. 4, 11; 15, 8. (31) Mat. 5, 17. Gal. 3, 24. Cap. 4. — (2) Ef. 2, 8. (3) Fac. 15, 6. Ps. 129, 7. Iac. 2, 23. Gal. 3, 6. (4) Rom. 11, 6. (7) Ps. 31, 1; 84, 2. (11) Fac. 17, 11. Rom. 3, 30. (12) Ioan. 8, 39.

(13) Fac. 15, 6; 17, 5. Iez. 33, 20. (15) Rom. 3, 20; 5, 13; 7, 8. 1 Cor. 15, 56. Gal. 3, 10. (16) Ioan. 8, 39. (17) Fac. 17, 4-5. Is. 47, 13. Sir. 44, 19. Luc. 7, 14. Ebr. 11, 12. (18) Fac. 15, 5. (19) Fac. 18, 11. Ebr. 11, 11. (21) Ps. 113, 11. Luc. 1, 37. (22) Fac. 15, 6. 1 Mac. 2, 52. (23) Rom. 15, 4. (25) Is. 53, 5. 1 Petr. 1, 21. Rom. 5, 6. 1 Cor. 15, 17, 22. Cap. 5. — (1) Is. 54, 13; 57, 19. Luc. 2, 14.

Ef. 2, 16. Col. 1, 20. (2) Ioan. 14, 6. Ef. 2, 18. Ebr. 10, 19. (3) Iac. 1, 2-3. 2 Cor. 12, 9-10. Col. 1, 24. (5) Ps. 21, 5. Is. 32, 17. Rom. 8, 16. 2 Cor. 1, 22. Tit. 3, 6. (6) 1 Petr. 3, 18. Rom. 4, 25. Ebr. 9, 15, 28. (7) Ioan. 15, 13. 1 Ioan. 3, 16. (8) Ioan. 3, 16. 1 Ioan. 4, 10. (9) Rom. 3, 25. 1 Tes. 1, 10. (10) Ps. 66, 4. 2 Cor. 5, 18. Col. 1, 22. (11) 2 Cor. 5, 18. (12) Fac. 2, 17. Rom. 2, 23; 6, 23. 1 Cor. 15, 21.

13. Căci, pînă la lege, păcatul era în lume, dar păcatul nu se socotește cînd nu este lege.

14. Ci a împărățit moartea de la Adam pînă la Moise și peste cei ce nu păcătuiseră, după asemănarea greșelii lui Adam, care este chip al Celui ce avea să vină.

15. Dar nu este cu greșeala cum este cu harul, căci dacă prin greșeala unuia cei mulți au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul Lui au prisosit asupra celor mulți, prin harul unui singur om, Iisus Hristos.

16. Și ce aduce darul nu seamănă cu ce a adus acel unul care a păcătuit; căci judecata dintr-unul duce la osîndire, iar harul din multe greșeli duce la îndreptare.

17. Căci, dacă prin greșeala unuia moartea a împărățit printr-unul, cu mult mai mult cei ce primesc prisoșința harului și a darului dreptății vor împărăți în viață prin unul Iisus Hristos.

18. Deci dar, precum prin greșeala unuia a venit osînda pentru toți oamenii, așa și prin dreptatea unuia a venit, pentru toți oamenii, îndreptarea care dă viață;

19. Căci precum prin neascultarea unui om s-au făcut păcătoși cei mulți, tot așa prin ascultarea unuia se vor face dreپți cei mulți.

20. Iar Legea a intrat și ea ca să se înmulțească greșeala; iar unde s-a înmulțit păcatul, a prisosit harul;

21. Pentru că precum a împărățit păcatul prin moarte, așa și harul să împărățească prin dreptate, spre viața veșnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAP. 6

Lucrarea faptelor bune ce se cerea să urmeze credinței.

1. Ce vom zice deci? Rămîne-vom, oare, în păcat, ca să se înmulțească harul?

2. Să nu fie! Noi care am murit păcatului, cum vom mai trăi în păcat?

3. Au nu știți că toți cîți în Hristos Iisus ne-am botezat, intru moartea Lui ne-am botezat?

4. Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin botez, — pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi intru înnoirea vieții;

5. Căci dacă am crescut împreună cu El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui.

6. Cunoșcînd aceasta, că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului.

7. Căci Cel care a murit este liberat de păcat.

8. Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El.

9. Știînd că Hristos, înviat din morți, nu mai moare. Moartea nu mai are stăpînire asupra Lui.

10. Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăiește, trăiește lui Dumnezeu.

11. Așa și voi, socotiți-vă că sin-teți morți păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

12. Deci să nu împărățească păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să vă supuneți pofrelor lui;

13. Nici să nu vă faceți mădularele voastre, arme ale nedreptății pentru păcat, ci înfățișați-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii, sculați din morți, și mădularele voastre ca arme ale dreptății pentru Dumnezeu.

14. Căci păcatul nu va avea stăpînire asupra voastră, fiindcă nu sin-teți sub lege, ci sub har.

15. Oare, atunci să păcătuiți fiindcă nu simțim sub lege, ci sub har? Să nu fie!

16. Au nu știți că celui ce vă dați spre ascultare robi, sin-teți robi ace-luia căruia vă supuneți: fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate?

17. Mulțumim însă lui Dumnezeu, că (deși) erați robi ai păcatului, v-ați supus din toată inima regulii învățaturii căreia ați fost încredințați.

2, 11. (5) Rom. 8, 11, 1 Cor. 6, 14. (6) Gal. 5, 24; 6, 14. (7) 1 Petr. 4, 1. (8) Col. 3, 5-9. 2 Tim. 2, 11. (9) Ps. 117, 17. 1 Cor. 15, 54. Ebr. 9, 28. (10) Luc. 20, 38. (11) Gal. 2, 19. (12) Sir. 18, 30. Ebr. 12, 1. (13) Rom. 12, 1. Gal. 2, 20. (14) Ioan 1, 17; 8, 32. Rom. 5, 20; 7, 4. Gal. 5, 18. (15) Rom. 3, 8. Gal. 2, 17. (16) Fac. 4, 7. Marc. 6, 24. Ioan 8, 34. 2 Petr. 2, 19.

18. Și izbăvind-vă de păcat, v-ați făcut robi ai dreptății.

19. Omeneste vorbesc, pentru slăbiciunea trupului vostru. — Căci precum ați făcut mădularele voastre roabe necurăției și fărădelegii, spre fărădelege, tot așa faceți acum mădularele voastre roabe dreptății, spre sfințire.

20. Căci atunci, cînd erați robi ai păcatului, erați liberi față de dreptate.

21. Deci ce roadă aveți atunci? Roade de care acum vă e rușine; pen-tru că sfîrșitul acelora este moartea.

22. Dar acum, izbăviți fiind de păcat și robi făcîndu-vă lui Dumnezeu, aveți roada voastră spre sfințire, iar sfîrșitul: viață veșnică.

23. Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu: viața veșnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

CAP. 7

Osînda păcatului sub lege. Lupta între carne și duh.

1. Oare nu știți, fraților — căci ce-lor ce cunosc legea vorbesc — că legea are putere asupra omului, atîta timp cît el trăiește?

2. Căci femeia măritată e legată, prin lege, de bărbatul său atîta timp cît el trăiește; iar dacă i-a murit bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului.

3. Deci, trăind-u-i bărbatul, se va numi adulteră dacă va fi cu alt bărbat; iar dacă i-a murit bărbatul este liberă față de lege, ca să nu fie adulteră, luînd un alt bărbat.

4. Așa că, frații mei, și voi ați murit legii, prin trupul lui Hristos, spre a fi ai altuia, ai Celui ce a înviat din morți, ca să aducem roade lui Dumnezeu.

5. Căci pe cînd eram în trup, patimile păcatelor, care erau prin lege, lucrau în mădularele noastre, ca să aducem roade morții;

6. Dar acum ne-am desfăcut de lege, murind aceluia în care eram ținuiți robi, ca să slujim intru înnoirea duhului, iar nu intru vechimea slovei.

(18) Ioan 8, 32. Gal. 4, 32. (21) Iez. 16, 63. Sof. 3, 11. Iac. 1, 15. Rom. 1, 26-31; 7, 5. (22) 1 Cor. 7, 22. 1 Tes. 4, 3. (23) Fac. 1, 17. Iac. 1, 15. Rom. 2, 7; 5, 12. Cap. 7. — (2) Rom. 5, 12. Mat. 5, 32. 1 Cor. 7, 39. (3) Marc. 10, 11. (4) Ecl. 7, 28-29. Rom. 6, 14; 8, 2. 1 Cor. 11, 2. Gal. 5, 22. Col. 2, 20. (5) Iac. 1, 15. Rom. 6, 11. (6) Rom. 6, 2. Gal. 2,

7. Ce vom zice deci? Au doară legea este păcat? Să nu fie! Dar păcatul nu l-am cunoscut, decît prin lege. Căci n-aș fi știut pofța, dacă legea n-ar fi zis: Să nu poștești!

8. Dar păcatul, luînd îndemn prin poruncă, a lucrat în mine tot felul de pofte. Căci fără lege, păcatul era mort.

9. Iar eu cîndva trăiam fără lege, dar după ce a venit porunca, păcatul a prins viață;

10. Iar eu am murit! Și porunca, dată spre viață, mi s-a aflat a fi spre moarte.

11. Pentru că păcatul, luînd îndemn prin poruncă, m-a înșelat și m-a ucis prin ea.

12. Deci, legea e sfîntă și porunca e sfîntă și dreaptă și bună.

13. Atunci, ce era bun s-a făcut pentru mine moarte? Să nu fie! Ci păcatul, ca să se arate păcat, mi-a adus moartea, prin ceea ce a fost bun, pen-tru că păcatul, prin poruncă, să fie peste măsură de păcătos.

14. Căci știm că legea e duhovnicească; dar eu sint trupesc, vîndut sub păcat.

15. Pentru că ceea ce fac nu știu; căci nu ceea ce voiesc, aceasta săvîrșesc, dar ceea ce urăsc, aceasta fac.

16. Iar dacă fac ceea ce nu voiesc, recunosc că legea este bună.

17. Dar acum nu eu fac acestea, ci păcatul care locuiește în mine.

18. Fiîndcă știu că nu locuiește în mine, adică în trupul meu, ce este bun. Căci a voi se afla în mine, dar a face binele nu aflu;

19. Căci nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvîrșesc.

20. Iar dacă fac ceea ce nu voiesc eu, nu eu fac aceasta, ci păcatul care locuiește în mine.

21. Găsesc deci în mine, care voiesc să fac bine, legea că răul este legat de mine.

22. Că, după omul cel lăuntric, mă bucur de legea lui Dumnezeu.

23. Dar vîd în mădularele mele o altă lege, luptîndu-se împotriva

19. (7) Iez. 20, 13, 17. Deut. 5, 21. Rom. 3, 20. (8) Rom. 4, 15; 5, 20. (10) Lev. 18, 5. Iez. 20, 11. Sir. 37, 9. (11) 3 Reg. 13, 18. Ebr. 3, 13. (12) Ps. 18, 7. 1 Tim. 1, 8. (14) Ecl. 7, 20. Is. 50, 1. (15) Gal. 5, 17. (16) Iac. 8, 21. (22) Ps. 1, 2. 1 Petr. 3, 4. Ebr. 5, 10. (23) Marc. 14, 38. Iac. 4, 1. Gal. 5, 17.

(13) Rom. 4, 15. (14) 1 Cor. 15, 21, 45, 55. (15) Ecl. 7, 28-29. Ioan 1, 16. (16) 1, 6. (17) 2 Tim. 2, 12. Apoc. 1, 6; 22, 5. (19) Is. 53, 11. Filip. 2, 8. (20) Rom. 6, 14; 7, 8. Gal. 3, 19. (21) Ioan 1, 17. Cap. 6. (1) Sir. 5, 4. (2) 1 Petr. 2, 24. Rom. 7, 6. Gal. 6, 14. (3) Gal. 3, 27. (4) Ecl. 17, 31. 1 Petr. 1, 3; 3, 21. 2 Cor. 5, 17. Gal. 6, 15. Ebr. 4, 23. Col. 2, 12. 2 Tim.

legii minții mele și făcându-mă rob legii păcatului, care este în mădularele mele.

24. Om nenorocit ce sint! Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?

25. Mulțumesc lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Domnul nostru! Deci, dar, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul: legii păcatului.

CAP. 8

Credincioșii sînt slobozi față de osîndă. Ei sînt fii ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos. Sfîntul Duh Mijlocitorul.

1. Drept aceea nici o osîndă nu este acum asupra celor ce sînt în Hristos Iisus.

2. Căci legea duhului vieții în Hristos Iisus m-a liberat de legea păcatului și a morții,

3. Pentru că ceea ce era cu neputință legii, căci era slabă prin trup, a săvîrșit Dumnezeu: trimițînd pe Fiul Său într-o asemănarea trupului păcatului și pentru păcat a osîndit păcatul în trup,

4. Pentru ca dreptatea legii să se împlinească în noi, care nu umblăm după trup, ci după duh.

5. Căci cei ce sînt după trup cugetă cele ale trupului, iar cei ce sînt după Duh, cele ale Duhului.

6. Căci dorința cărnii este moarte, dar dorința Duhului este viață și pace;

7. Fiindcă dorința cărnii este vrăjnie împotriva lui Dumnezeu, căci nu se supune legii lui Dumnezeu și nici nu poate.

8. Iar cei ce sînt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu.

9. Dar voi nu sînteți în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui.

10. Iar dacă Hristos este în voi, trupul este mort pentru păcat; iar Duhul viață pentru îndreptare.

11. Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din

morți va face vii și trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său care locuiește în voi.

12. Drept aceea, fraților, nu sîntem datori trupului, ca să viețuim după trup.

13. Căci dacă viețuiți după trup, veți muri, iar dacă uciideți, cu Duhul, faptele trupului, veți fi vii.

14. Căci ciți sînt mînați de Duhul lui Dumnezeu sînt fii ai lui Dumnezeu.

15. Pentru că n-ați primit iarăși un duh al robiei, spre temere, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva! Părinte!

16. Duhul însuși mărturisește împreună cu duhul nostru că sîntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Și dacă sîntem fii, sîntem și moștenitori — moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos, dacă pătimim împreună cu El, ca împreună cu El să ne și preamărim.

18. Căci socotesc că pătimirile vremii de acum nu sînt vrednice de mărirea care ni se va descoperi.

19. Pentru că nădejdea cea dornică a făpturii așteaptă descoperirea fiilor lui Dumnezeu.

20. Căci făptura a fost supusă deșertăciunii — nu de voia ei, ci din cauza aceleia care a supus-o — cu nădejde,

21. Pentru că și făptura însăși se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să se bucure de libertatea mării fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată făptura împreună suspină și împreună are dureri pînă acum.

23. Și nu numai atît, ci și noi, care avem pîrga Duhului, și noi înșine suspinăm în noi, așteptînd înfierca, răscumpărarea trupului nostru.

24. Căci prin nădejde ne-am mîntuit; dar nădejdea care se vede nu mai e nădejde. Cum ar nădăjdui cineva ceea ce vede?

25. Iar dacă nădăjduim ceea ce nu vedem, așteptăm prin răbdare.

26. De asemenea și Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre, căci nu

știm să ne rugăm cum trebuie, ci însuși Duhul se roagă pentru noi cu suspine negrăite.

27. Iar cel ce cercetează inimile știe care este dorința Duhului, căci după Dumnezeu El se roagă pentru sfinți.

28. Și știm că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, celor care sînt chemați după voia Lui;

29. Căci pe cei pe care i-a cunoscut mai înainte, mai înainte i-a și hotărît să fie asemenea chipului Fiului Său, ca El să fie întîi născut între mulți frați.

30. Iar pe care i-a hotărît mai înainte, pe aceștia i-a și chemat; și pe care i-a chemat, pe aceștia i-a și îndreptat; iar pe care i-a îndreptat, pe aceștia i-a și mărit.

31. Ce vom zice deci la acestea? Dacă Dumnezeu e pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. El, care pe însuși Fiul Său nu L-a cruțat, ci L-a dat morții, pentru noi toți, cum nu ne va da, oare, toate împreună cu El?

33. Cine va ridica piră împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este cel ce îndreptează;

34. Cine este cel ce osîndește? Hristos, Cel ce a murit, și mai ales Cel ce a înviat, Care și este de-a dreapta lui Dumnezeu, Care se și roagă pentru noi!

35. Cine ne va despărți pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strîmtorarea, sau prigoana, sau foamea, sau lipsa de îmbrăcăminte sau primejdia, sau sabia?

36. Precum este scris: Pentru tine sîntem omorîți toată ziua, socotiți am fost ca niște oi de junghiere.

37. Dar în toate acestea sîntem mai mult decît biruitori, prin Acela care ne-a iubit.

38. Căci sînt încredințați că nici moartea nici viața, nici ingerii, nici stăpînirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile,

39. Nici înălțimea, nici adîncul și nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

CAP. 9

Israel cel căzut s-a lepădat. Chemarea neamurilor. Israelul cel adevărat.

1. Spun adevărul în Hristos, nu mint, martor fiindu-mi conștiința mea în Duhul Sfînt,

2. Că mare îmi este întristarea și necurmată durerea inimii.

3. Căci așa fi dorit să fiu eu însumi anatema de la Hristos pentru frații mei, cei de un neam cu mine, după trup,

4. Care sînt Israeliți, ale cărora sînt înfierarea și slava și testamentele și Legea și închinarea și făgăduințele,

5. Ai cărora sînt părinții și din care după trup este Hristos, Cel ce este peste toate Dumnezeu, binecuvîntat în veci. Amin!

6. Dar nu că ar fi căzut cuvîntul lui Dumnezeu; căci nu toți cei din Israel sînt și Israeliți;

7. — Nici, pentru că sînt urmașii lui Avraam, sînt toți fii, ci întru Isaac, a zis, se vor chema fie urmași;

8. Adică: Nu copiii trupului sînt copii ai lui Dumnezeu, ci fiii făgăduinței se socotesc urmași.

9. Căci al făgăduinței este cuvîntul acesta: (La anul) pe vremea aceasta voi veni și Sara va avea un fiu.

10. Dar nu numai ea, ci și Rebeca, avînd copii (*generi*) dintru-unul, de la Isaac, părintele nostru;

11. Că nefiind încă născuți (copiii), nefăcînd ei ceva bun sau rău, casă rămîna voia lui Dumnezeu cea după alegere, nu din fapte, ci de la Cel care cheamă.

12. I s-a zis ei că cel mai mare va sluji celui mai mic!

13. Precum este scris: Pe Iacov l-am iubit, iar pe Isav l-am urît.

14. Ce vom zice dar? Nu cumva la Dumnezeu este nedreptate? Să nu fie!

(24) Int. 9, 15. Cap. 8. — (1) Ps. 33, 22. Rom. 5, 1. (2) Ioan 6, 63; 8, 32, 36. Rom. 7, 4. 1 Cor. 15, 45. 2 Cor. 3, 7. (3) 2 Cor. 5, 21. Gal. 3, 13. Ebr. 2, 14; 7, 18. (5) Ioan 3, 6. 1 Cor. 2, 14. (6) Ps. 118, 118. Rom. 6, 21. (7) Sir. 17, 25-26. Mat. 16, 23. Iac. 4, 4. (8) Ebr. 11, 6. (9) 1 Cor. 3, 16. (11) Rom. 6, 4-5. 1 Cor. 15, 13. Ebr. 2, 5. (12) Rom. 6, 7. (13) Sir. 18, 30. Mat. 5, 29. Gal.

5, 19. (14) Gal. 5, 18. (15) Iac. 3, 2. Zah. 14, 11. Ioan 1, 13. 1 Ioan 4, 18. 1 Cor. 2, 12. Gal. 3, 26; 4, 5, 24. 2 Tim. 1, 7. Ebr. 2, 15. (16) Ebr. 4, 30. (17) Ps. 33, 19. 1 Petr. 5, 1. 2 Cor. 4, 11. Gal. 3, 18; 4, 7. Filip. 3, 10. Ebr. 3, 14. Apoc. 1, 9. (18) 1 Petr. 4, 13. 2 Cor. 4, 17. (19) 2 Petr. 3, 13. (23) Luc. 20, 36; 21, 29. 1 Ioan 3, 2. 2 Cor. 5, 2-4. Ebr. 4, 30. (24) Int. 3, 4. Ebr. 11, 1.

(27) 1 Reg. 16, 7. 3 Reg. 8, 39. Ioan 14, 17. (28) Is. 26, 12. Sir. 39, 50. Ebr. 1, 4. (29) Ioan 20, 17. 1 Cor. 15, 49. 2 Cor. 3, 18. Ebr. 1, 4. Col. 1, 18. (30) 2 Petr. 1, 3. Rom. 5, 9; 9, 24. (31) Ps. 22, 4; 45, 7, 11; 55, 11. Zah. 2, 8. (32) Ps. 117, 6. Ioan 3, 16. Rom. 3, 24. (33) Is. 50, 8. Apoc. 12, 10. (34) Iov 34, 29. Is. 50, 9. Ioan 16, 26. 1 Ioan 2, 1. Col. 3, 1, 3. (35) Fapt. 20, 24. 1 Ioan 2, 28. 1 Cor. 13, 10. (36) Ps. 43, 24. Zah. 11, 4-5. 1 Cor. 4, 15. 31. (37) 1 Ioan 5, 5. 1 Cor.

15, 57. Apoc. 12, 11. (38) Ebr. 6, 12. (39) Int. 8, 7. Cap. 9. — (1) 2 Cor. 11, 10. 31. (2) 1 Reg. 15, 34. (3) Iov 32, 32. (4) Fac. 17, 7. Iov 4, 22; 20, 1; 24, 7. 5. 1 Reg. 4, 21. Is. 45, 25. Ier. 31, 31. (5) Num. 24, 19. Ps. 44, 18. Mih. 5, 2. Mat. 1, 1. Luc. 3, 23. Ioan 3, 31. Rom. 3, 2. (6) Num. 23, 19. Is. 57, 4. Rom. 2, 28; 3, 3. (7) Fac. 21, 12. Ebr. 11, 18. (8) Rom. 2, 28. Gal. 4, 23, 28. (9) Fac. 17, 21; 18, 10. (10) Fac. 25, 21. (12) Fac. 28, 23. (13) Mal. 1, 2. Luc. 14, 26. (14) Deut. 32, 4.

15. Căci grăiește către Moise: Voi milui pe cine vreau să-l miluiesc și mă voi îndura de cine vreau să mă îndur.

16. Deci, dar, nu este nici de la cel care voiește, nici de la cel ce alcargă, ci de la Dumnezeu care miluiește.

17. Căci Scriptura zice lui Faraon: Pentru aceasta chiar te-am ridicat, ca să arăt în tine puterea Mea și ca numele Meu să se vestească în tot pământul.

18. Deci, dar, Dumnezeu pe cine voiește îl miluiește, iar pe cine voiește îl împierește.

19. Îmi vei zice deci: De ce mai dojeneste? Căci voinței Lui cine i-a stat împotrivă?

20. Dar, omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Oare făptura va zice Celui ce a făcut-o: De ce m-ai făcut așa?

21. Sau nu are olarul putere peste lutul lui, ca din aceeași frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?

22. Și ce este dacă Dumnezeu, voind să-și arate minia și să facă cunoscută puterea Sa, a suferit cu multă răbdare vasele minci Sale, găsite spre picire,

23. Și ca să arate bogăția slavei Sale către vase ale miliei, pe care mai dinainte le-a gătit spre slavă?

24. Adică pe noi, pe care ne-a și chemat, nu numai dintre Iudei, ci și dintre păgini.

25. Precum zice și la Osea: Chemam voi pe cel ce nu este poporul Meu: poporul Meu, și pe cea care nu era iubită: iubită.

26. Și va fi în locul unde li s-a zis lor: Nu voi sinteți poporul Meu, acolo se vor chema fi ai Dumnezeu-lui Celui viu.

27. Iar Isaia strigă pentru Israel: Dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, rămășița se va mântui.

28. Pentru că împlinind și scurtînd, Domnul va îndeplini, pe pământ, cuvîntul Său.

29. Și precum a proorocit Isaia: Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi lăsat nouă urmași, am fi ajuns ca Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora.

30. Ce vom zice, deci? Că păgini care nu căutau dreptatea au dobîndit dreptatea, însă dreptatea din credință;

31. Iar Israel, urmărind legea dreptății, n-a ajuns la legea dreptății.

32. Pentru ce? Pentru că nu o căutau din credință, ci ca din faptele legii, s-au poticnit de piatra poticnirii,

33. Precum este scris: Iară pun în Sion piatră de poticnire și piatră de smîntală; și tot cel ce va crede în El nu se va rușina.

CAP. 10

Iudeii caută îndreptare din faptele legii, iar nu din sfîrșitul legii, care este Hristos.

1. Fraților, bunăvoința inimii mele și rugăciunea mea la Dumnezeu, pentru Israel, este spre mîntuire.

2. Căci le mărturisesc că au rivnă pentru Dumnezeu, dar fără pricepere.

3. Deoarece, necunoscînd dreptatea lui Dumnezeu și căutînd să sta-tornicească dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu ei nu s-au supus.

4. Căci sfîrșitul legii este Hristos, spre îndreptarea a tot celui ce crede.

5. Căci Moise scrie despre dreptatea care vine din lege, că: Omul care o va îndeplini, va trăi prin ea.

6. Iar dreptatea din credință grăiește așa: Să nu zici în inima ta: Cine se va sui la cer?, ca adică să coboare pe Hristos!

7. Sau: Cine se va cobori întru adînc?, ca să ridice pe Hristos din morți!

8. Dar ce zice Scriptura? Aproape este de tine cuvîntul, în gura ta și în inima ta, — adică cuvîntul credinței pe care-l propovăduim.

9. Că de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul și crezi în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morți, te vei mîntui.

10. Căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturisește spre mîntuire.

11. Căci zice Scriptura: Tot cel ce crede în El nu se va rușina.

12. Căci nu este deosebire între Iudeu și Elîn, pentru că același este Domnul tuturor, care îmbogățește pe toți cei ce-L cheamă pe El.

13. Căci: Oricine va chema numele Domnului se va mîntui.

14. Dar cum vor chema numele Aceluia în care încă n-au crezut? Și cum vor crede în Acela de care n-au auzit? Și cum vor auzi, fără propovăduitor?

15. Și cum vor propovădui, de nu se vor trimite? Precum este scris: Cît de frumoase sînt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc cele bune!

16. Dar nu toți s-au supus Evangheliei, căci Isaia zice: Doamne, cine a crezut celor auzite de la noi?

17. Prin urmare, credința este din auzire, iar auzirea prin cuvîntul lui Hristos.

18. Dar întreb: Oare n-au auzit? Împotriva: «în tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor».

19. Dar zic: Nu cumva Israel n-a înțeles? Moise spune cel dintîi: Voi întăriți rivna voastră prin cel ce nu este poporul (Meu) și voi ațîța minia voastră cu un popor nepriceput.

20. Isaia îndrăznește și zice: Am fost afară de cei ce nu Mă căutau și M-am făcut a arătat celor ce nu întrebau de Mine.

21. Dar către Israel zice: Toată ziua întins-am minile mele către un popor neascultător și împotriva grăitor.

CAP. 11

Alegerea lui Israel rămîne neschimbată, dar trecătoarea lui necredință a adus mînuirea păgînilor. Căile Domnului sînt de-a pururi minunate și nepătrunse.

1. Întreb deci: Oare lepădat-a Dumnezeu pe poporul Său? Să nu fie! Căci și eu sînt Israelit, din urmașii lui Avraam, din seminția lui Veniamin.

2. Nu a lepădat Dumnezeu pe poporul Său pe care mai înainte l-a cu-

noscuit. Nu știți, oare, ce zice Scriptura despre Iie? Cum se roagă ei împotriva lui Israel, zicînd:

3. Doamne, pe prootocii Tăi i-au omorît, jertfelnicile Tale le-au surpat și eu am rămas singur și ei caută să-mi ia viața.

4. Dar ce i spune dumnezeiescul răspuns? Mi-am pus deoparte șapte mii de bărbați, care nu și-au aplecat genunchiul înaintea lui Baal.

5. Deci tot așa și în vremea de acum: este o rămășiță aleasă prin har.

6. Iar dacă este prin har, nu mai este din fapte; altfel harul nu mai este har. Iar dacă este din fapte, nu mai este har, altfel fapta nu mai este faptă.

7. Ce este deci? Ceea ce căuta Israel, aceea n-a dobîndit, iar cei aleși au dobîndit și ceilalți s-au împietrit,

8. Precum este scris: Dumnezeu le-a dat duh de împietrire, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu audă, pînă în ziua de azi.

9. Iar David zice: Facă-se masa lor cursă și lat și smîntală și răsplătire lor!

10. Întunece-se ochii lor ca să nu vadă și spinarea lor încovoie-o, pentru totdeauna!

11. Deci, întreb: S-a poticnit, oare, ca să cadă? Să nu fie! Și prin căderea lor, neamurilor le-a venit mîntuirea, ca Israel să-și întărească rivna față de ele.

12. Dar dacă greșala lor a fost bogăție lumii și micșorarea lor bogăție păgînilor, cu cît mai mult întreg numărul lor!

13. Căci v-o spun vouă, neamurilor: Întru cît sînt eu, deci, apostol al neamurilor, slăvesc slujirea mea,

14. Doar voi izbuti să ațîț rivna celor din neamul meu și să mîntuiesc pe unii dintre ei.

15. Căci dacă înlăturarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor la loc, dacă nu o înviere din morți?

16. Iar dacă este pirga (de făină) sfîntă, și frământătura este sfîntă, și dacă rădăcina este sfîntă, și ramurile sînt.

(15) Ier. 33, 19. (17) Ier. 9, 16; 11, 10; 14, 4. (18) Ier. 4, 21. (19) Is. 46, 10. Ier. 31, 18; 49, 19. Intcl. 11, 21. (20) Is. 29, 16; 45, 9. Intcl. 12, 12. (21) Ier. 18, 4-5. Intcl. 15, 7. Sir. 33, 14-15. 2 Tim. 2, 20. (22) Rom. 2, 4. (23) Rom. 8, 28. Gal. 1, 27. (24) Is. 65, 1. Rom. 3, 29; 8, 30. (25) Os. 2, 25. 1 Petr. 2, 10. (26) Os. 2, 1-2. (27) Is. 10, 22-23. (28) Fac. 19, 24. Is. 1, 9. Ier.

16, 46. (30) Rom. 10, 20. (31) Mat. 5, 20. Rom. 11, 7. (32) Luc. 7, 23. 1 Cor. 1, 23. (33) Ps. 117, 22. Is. 28, 16. Mat. 11, 6, 21, 44. Marc. 12, 10. Luc. 2, 34; 20, 17. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 6. Cap. 10. — (2) Fapt. 21, 20. (3) Filip. 3, 9. (4) Ier. 12, 14. Gal. 3, 24. (5) Lev. 18, 5. Neem. 9, 29. Ier. 20, 11. Luc. 10, 29. Gal. 3, 12. (6) Deut. 30, 12. Intcl. 6, 14. (8) Deut. 30, 14. (9) Mat. 10, 32. Marc. 16, 16.

(11) Is. 28, 16. (12) Fapt. 10, 34. Rom. 3, 29. Gal. 3, 28. (13) Ier. 3, 5. Fapt. 2, 21. (15) Is. 52, 7. Neem. 2, 1. (16) Is. 53, 1. Ioan 12, 38. (18) Ps. 18, 4. Mat. 24, 14; 28, 19. Fapt. 1, 8. 1 Tim. 3, 16. (19) Deut. 32, 21. Ier. 15, 14. Rom. 11, 11. (20) Is. 65, 1. (21) Is. 65, 2. Cap. 11. (1) 1 Reg. 12, 22. 2 Cor. 11, 22.

Filip. 3, 5. (3) 3 Reg. 19, 10, 14. (4) 3 Reg. 19, 18. (5) Deut. 9, 4. Rom. 4, 4-5. Gal. 5, 3. (7) Is. 63, 17. (8) Deut. 29, 4. Is. 6, 9; 29, 10. Ier. 5, 21. Mat. 13, 14. Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. (9-10) Ps. 68, 26-27. (11) Fapt. 17, 47. Rom. 10, 19. (14) 1 Cor. 9, 22. (15) 2 Cor. 5, 19.

17. Iar dacă unele din neamuri au fost tăiate, și tu, care erai măslin sălbatic, ai fost altoit în locul lor și părtăș te-ai făcut rădăcinii și grăsimii măslinului.

18. Nu te mindri față de ramuri; iar dacă te mindrești, nu tu porți rădăcina, ci rădăcina pe tine.

19. Dar vei zice: Au fost tăiate ramurile, ca să fiu altoit eu.

20. Bine! Din cauza necredinței au fost tăiate, iar tu stai prin credință. Nu te îngimfa, ci teme-te;

21. Căci dacă Dumnezeu n-a cruțat ramurile firești, nici pe tine nu te va cruța.

22. Vezi deci bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: Asprimea Lui către cei ce au căzut și bunătatea Lui către tine, dacă vei stăru în această bunătate; altfel și tu vei fi tăiat.

23. Dar și aceia, de nu vor stăru în necredință, vor fi altoiți; căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăși.

24. Căci dacă tu ai fost tăiat din măslinul cel din fire sălbatic și împotriva firii ai fost altoit în măslin bun, cu atât mai virtuos aceștia, care sînt după fire, vor fi altoiți în chiar măslinul lor.

25. Pentru că nu voiesc, fraților, ca voi să nu știți taina aceasta, ca să nu vă socotiți pe voi înșivă înțelepți; că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, pînă ce se va intra tot numărul păgînilor.

26. Și astfel întregul Israel se va mîntui, precum este scris: Din Sion va veni Izbăvitorul și va îndepărta nelegiuirile de la Iacov;

27. Și acesta este legămîntul meu cu ei, cînd voi ridica păcatele lor.

28. Cînt privește Evanghelia, ei sînt vrăjmași din pricina voastră, dar cu privire la alegere ei sînt iubiți, din cauza părinților.

29. Căci darurile și chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi.

30. După cum voi, cîndva, n-ați ascultat de Dumnezeu, dar acum ați fost miluiți prin neascultarea acestora,

31. Tot așa și aceștia n-au ascultat acum, ca, prin mila către voi, să fie miluiți și ei acum.

32. Căci Dumnezeu i-a închis pe toți în neascultare, pentru ca pe toți să-i miluiască.

33. O, adîncul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! Cît sînt de necercetate judecățile Lui și cît de nepătrunse căile Lui!

34. Căci cine a cunoscut gîndul Domnului sau cine a fost sfetnicul Lui?

35. Sau cine mai înainte I-a dat Lui și va lua înapoi răsplată?

36. Pentru că de la El și prin El și întru El sînt toate. A Lui să fie mărirea în veci. Amin!

CAP. 12

Îndemnul la sfințenie. Întrebuintarea folositoare a deosebitelor daruri.

1. Vă îndemn, deci, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să înfățișați trupurile voastre ca pe o jertfă vie, sfîntă, bine plăcută lui Dumnezeu, ca închinarea voastră cea duhovnicească.

2. Și să nu vă potriviți cu acest veac, ci să vă schimbați prin înnoirea minții, ca să deosebiți care este voia lui Dumnezeu, ce este bun și plăcut și desăvîrșit.

3. Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decît trebuie să cugete, ci să cugete fiecare spre a fi înțelept, precum Dumnezeu i-a împărțit măsura credinței.

4. Ci precum într-un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceleași lucrare.

5. Așa și noi, cei mulți, un trup sîntem în Hristos și fiecare sîntem mădulare unii altora;

6. Dar avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat. Dacă avem proorocie, să proorocim după măsura credinței;

7. Dacă avem slujbă, să stăruim în slujbă; dacă unul învață, să se sirguiască în învățatură;

8. Dacă îndeamnă, să fie la îndemnare; dacă împarte altora, să împartă cu fircască nevinovăție; dacă stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluiește, să miluiască cu voie bună!

30. 1 Cor. 2, 11. (31) Is. 40, 13. Ier. 23, 18. Indit. 8, 15. Inel. 9, 13. Sir. 1, 6; 42, 28. 1 Cor. 2, 16. (33) Iov 35, 7. Is. 40, 14. (38) Pild. 16, 4. Cap. 12. - (1) Ps. 49, 14. Iez. 20, 41. Rom. 6, 13. 1 Cor. 3, 17. (2) Ef. 1, 18. 5, 10, 17. (3) Pild. 25, 28. Sir. 3, 20. El. 4, 7. (4) 1 Cor. 12, 13. (6) Mat. 25, 15. 1 Petr. 4, 10. 1 Cor. 3, 5; 12, 12, 4, 28. (8) Mat. 6, 2,

9. Dragostea să fie nefățarnică. Uriți răul, alipiți-vă de bine.

10. În iubire frățească, unii pe alții iubiți-vă; în cinste, unii altora dați-vă întietate.

11. La sirguintă, nu pregetați; cu duhul fiți fierbinți; Domnului slujiți.

12. Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruți.

13. Faceți-vă părtași la trebuințele sfinților, iubirea de străini urmînd.

14. Binecuvîntați pe cei ce vă prigonesc, binecuvîntați-i și nu-i blestemați.

15. Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plîngeți cu cei ce plîng.

16. Cugetați același lucru unii pentru alții; nu cugetați la cele înalte, ci lăsați-vă duși spre cele smerite. Nu vă socotiți voi înșivă înțelepți.

17. Nu răsplătiți nimănui răul cu răul. Purtați grija de cele bune înaintea tuturor oamenilor.

18. Dacă se poate, pe cît stă în puterea voastră, trăiți în bună pace cu toți oamenii.

19. Nu vă răzbuțați singuri, iubiților, ci lăsați loc minici (lui Dumnezeu), căci scris este: A Mea este răzbușnarea; Eu voi răsplăti, zice Domnul.

20. Deci, dacă vrăjmașul tău este flămînd, dă-i de mîncare; dacă îi este sete, dă-i să bea, căci, făcînd aceasta, vei grămădi cărbuni de foc pe capul lui.

21. Nu te lăsa biruit de rău, ci biruiește răul cu binele.

CAP. 13

Să ne supunem stăpînirilor.

1. Tot sufletul să se supună înalțelor stăpîniri, căci nu este stăpînire decît de la Dumnezeu; iar cele ce sînt de Dumnezeu sînt rînduite.

2. Pentru aceea, cel ce se împotrivesc stăpînirii se împotrivesc rînduiclii lui Dumnezeu. Iar cei ce se împotrivesc își vor lua osîndă.

(9) Ps. 35, 4; 96, 10; 138, 22. Am. 5, 14. (10) Ioan 13, 14. 1 Petr. 2, 17. Ef. 4, 2. Filip. 2, 3. (11) Ecl. 11, 6. Sir. 4, 22; 18, 22. Papt. 18, 25. (12) Luc. 18, 1-2. Rom. 15, 13. (13) Iov 31, 32. 1 Petr. 4, 9. 1 Cor. 16, 1. Ebr. 13, 2. (14) Mat. 5, 44. Luc. 6, 28. 1 Petr. 3, 9. (15) Iov 30, 25. Sir. 7, 36. 1 Cor. 12, 26. (16) Ps. 130, 2. Pild. 3, 7; 26, 12. Is. 5, 21. Ier. 45, 5. Sir. 6, 2. Ioan 17, 11. 1 Petr. 3, 9. Rom. 11, 18. Filip. 3, 16. (17) Lev. 19, 18. Pild. 17, 13; 20, 22. Luc. 6, 29. 2 Cor. 8, 21. 1 Tes. 5, 15. (18) Sir. 6, 6. Ebr. 12, 14. (19) Deut. 32, 35. Ps. 93, 1. Pild. 17, 13. Ier. 50, 15, 56-57. Sir. 27, 26; 28, 1, 7. Mat. 5, 39. Luc. 6, 28. 1 Cor. 6, 7. Ebr. 10, 20. (20) 1 Reg.

3. Căci dregătorii nu sînt frică pentru fapta bună, ci pentru cea rea. Voiești, deci, să nu-ți fie frică de stăpînire? Fă binele și vei avea laudă de la ea.

4. Căci ea este slujitoare a lui Dumnezeu spre binele tău. Iar dacă faci rău, teme-te; căci nu în zadar poartă sabia, pentru că ea este slujitoare a lui Dumnezeu și răzbușnătoare a minici Lui, asupra celui ce săvîrșește răul.

5. De aceea este nevoie să vă supuneți, nu numai pentru minic, ci și pentru conștiință.

6. Că pentru aceasta plătiți și dări. Căci (dregătorii) sînt slujitorii lui Dumnezeu, stăruind în această slujire neîncetat.

7. Dați deci tuturor cele ce sînteți datori: celui cu darea, darea; celui cu vama, vama; celui cu teama, teamă; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimănui cu nimic nu fiți datori, decît cu iubirea unuia față de altul; că cel care iubeste pe aproapele a împlinit legea.

9. Pentru că (poruncile): Să nu săvîrșești adulter; să nu uci; să nu furi; să nu mărturisești strîmb; să nu poftesti. . . și orice altă poruncă ar mai fi, se cuprind în acest cuvînt: Să iubesti pe aproapele tău ca pe tine însuși.

10. Iubirea nu face rău aproapelui; iubirea este deci împlinirea legii.

11. Și aceasta, fiindcă știți în ce timp ne găsim, căci este chiar ceasul să vă treziți din somn; căci acum mîntuirea este mai aproape de noi, decît atunci cînd am primit credința.

12. Noaptea e pe sfîrșite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii.

13. Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospete și în beții, nu în desfînări și în fapte de rușine, nu în ceartă și în pizmă.

24, 7, 20, 4 Reg. 6, 22. Pild. 25, 21-22. Cap. 14. (1) Pild. 8, 15. Dan. 2, 21. Inel. 6, 3. Sir. 17, 14. 1 Petr. 2, 13. Tit. 3, 1. (2) 2 Reg. 15, 10. Pild. 24, 21. (3) Pild. 14, 35. Ecl. 8, 3-5. 1 Petr. 2, 14; 3, 13. (4) Deut. 17, 13. Pild. 19, 12. Inel. 6, 4. (5) 1 Reg. 24, 7. (6) Mat. 22, 21. Marc. 12, 17. Luc. 20, 25. (8) Mat. 7, 12. Luc. 6, 31. Col. 3, 13-14. 1 Tim. 1, 5. (9) Ies. 20, 14-17. 1 ev. 19, 18. Deut. 5, 18, 21. Mat. 5, 43; 22, 39. Marc. 10, 19; 12, 31. Luc. 10, 27. Iac. 2, 8. Gal. 5, 14. (11) Ps. 38, 5-6. 1 Cor. 15, 34. El. 5, 14. (12) Papt. 17, 30. 1 Ioan 2, 8. 2 Cor. 4, 6. Ef. 5, 11; 6, 11. 1 Tes. 5, 5. (13) Pild. 23, 20. Sir. 18, 30. Luc. 21, 34. 1 Tes. 4, 12.

(17) Pild. 3, 4. Ier. 11, 16. Ef. 2, 12. (18) Is. 66, 2. Rom. 12, 16. (20) Pild. 28, 14. Ecl. 7, 16. (22) Ioan 15, 2. (24) Inel. 12, 21. (25) Luc. 21, 24. (26) Is. 27, 9; 29, 20-21. (27) Ier. 31, 33; 32, 40. Ebr. 8, 10. (29) Num. 23, 10. (30) Tit. 3, 5. (32) Inel. 12, 16. Rom. 3, 9. Gal. 3, 22. (33) Iov 9, 10; 11, 7; 36, 23. Ps. 35, 6; 91, 3. Pild. 25, 2. Ecl. 7, 24. Iez. 47, 5. Inel. 2, 22; 17, 1. Sir. 16, 22; 24,

14. Ci îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos și grija de trup să nu o faceți spre poftă.

CAP. 14

Cum să ne purtăm cu cei slabi și să nu dăm prilej de sminteală nimănui.

1. Primiți-l pe cel slab în credință fără să-l judecați gândurile.

2. Unul crede să mănince de toate; cel slab însă mănincă legume.

3. Cel ce mănincă să nu disprețuiască pe cel ce nu mănincă; iar cel ce nu mănincă să nu judece pe cel ce mănincă, fiindcă Dumnezeu l-a primit.

4. Cine ești tu, ca să judeci pe sluga altuia? Pentru stăpînul său stă sau cade. Dar va sta, căci Domnul are putere ca să-l facă să stea.

5. Unul deosebește o zi de alta, iar altul judecă toate zilele la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui.

6. Cel ce ține ziua, o ține pentru Domnul; și cel ce nu ține ziua, nu o ține pentru Domnul. Și cel ce mănincă, pentru Domnul mănincă, căci mulțumesc lui Dumnezeu; și cel ce nu mănincă, pentru Domnul nu mănincă, și mulțumesc lui Dumnezeu.

7. Căci nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine și nimceni nu moare pentru sine.

8. Că dacă trăim, pentru Domnul trăim, și dacă murim, pentru Domnul murim. Deci și dacă trăim, și dacă murim, ai Domnului sîntem.

9. Căci pentru aceasta a murit și a înviat Hristos, ca să stăpînească și peste morți și peste vii.

10. Dar tu, de ce judeci pe fratele tău? Și tu, de ce disprețuiești pe fratele tău? Căci toți ne vom înfățișa înaintea judecății lui Dumnezeu.

11. Căci scris este: Viu sînt Eu! — zice Domnul — Orice genunchi se va pleca înaintea Mea și toată limba va da slavă lui Dumnezeu.

12. Deci, dar, fiecare din noi va da seama despre sine lui Dumnezeu.

13. Deci să nu ne mai judecăm unii pe alții, ci mai degrabă judecați aceasta:

Să nu dați fratelui prilej de poticnire sau de sminteală.

14. Știu și sînt încredințat în Domnul Iisus că nimic nu este întinat prin sine, decît numai pentru cel care gîndește că e ceva întinat; pentru acela întinat este.

15. Dar dacă, pentru mîncare, fratele tău se mîhnește, nu mai umbli potrivit iubirii. Nu pierde, cu mîncarea ta, pe acela pentru care a murit Hristos.

16. Nu lăsați ca bunul vostru să fie defăimat.

17. Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mîncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfînt.

18. Iar cel ce slujește lui Hristos, în aceasta este plăcut lui Dumnezeu și cînsit de oamneni.

19. Drept aceea să urmărim cele ale păcii și cele ale zidirii unuia de către altul.

20. Nu strica, pentru mîncare, lucrul lui Dumnezeu. Toate sînt curate, dar rău este pentru omul care mănincă spre poticnire.

21. Bine este să nu măninci carne, nici să bei vin, nici să faci ceva de care fratele tău se poticnește, se smintește sau slăbește în credință.

22. Credința pe care o ai, s-o ai pentru tine însuși, înaintea lui Dumnezeu. Fericit este cel ce nu se judecă pe sine în ceea ce aprobă!

23. Iar cel ce se îndoiește, dacă va mînca, se osîndește, fiindcă n-a fost din credință. Și tot ce nu este din credință este păcat.

CAP. 15

Îndemnuri la răbdare cu cei slabi și la unirea frățească. Izbinda și răspîndirea Evangheliei prin predica Apostolului.

1. Datori sîntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși și să nu căutăm plăcerea noastră.

2. Ci fiecare dintre noi să caute să placă aproapei lui, la ce este bine, spre zidire.

3. Că și Hristos n-a căutat plăcerea Sa, ci, precum este scris: Ocările celor ce te ocărăsc pe tine au căzut asupra mea.

4. Căci toate cite s-au scris mai înainte s-au scris spre învățătura noastră, ca prin răbdarea și mîngîierea, care vin din Scripturi, să avem nădejde.

5. Iar Dumnezeu răbdării și al mîngîierii să vă dea vouă a gîndi la fel unii pentru alții, după Iisus Hristos.

6. Pentru ca toți laolaltă și cu o singură gură să slăviți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

7. De aceea, primiți-vă unii pe alții, precum și Hristos v-a primit pe voi, spre slava lui Dumnezeu.

8. Căci spun: Că Hristos s-a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să împlinească făgăduințele date părinților.

9. Iar neamurile să slăvească pe Dumnezeu pentru mila Lui, precum este scris: Pentru aceasta Te voi lauda între neamuri și voi cînta numelui Tău.

10. Și iarăși zice Scriptura: Veseliți-vă, neamuri, cu poporul Lui.

11. Și iarăși: Lăudați pe Domnul toate neamurile; lăudați-L pe El toate popoarele.

12. Și iarăși Isaia zice: Și se va arăta rădăcina lui Iesei. Cel care se ridică să domnească peste neamuri; intru Acela neamurile vor nădăjdui.

13. Iar Dumnezeu nădejdi să vă umple pe voi de toată bucuria și pacea în credință, ca să prisoscaască nădejdea voastră, prin puterea Duhului Sfînt.

14. Și, frații mei, sînt încredințat cu însumi despre voi, că și voi sînteți plini de bunătațe, plini de toată cunoștința, putînd să vă povățuiți unii pe alții.

15. Și v-am scris, fraților, mai cu îndrăzneală, în parte, ca să vă amintesc despre harul ce mi-a fost dat de Dumnezeu.

16. Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind Evanghelia lui Dumnezeu, pentru ca prin osul neamurilor, fiind sfințiți în Duhul Sfînt, să fie bine primit.

17. Așadar, în Hristos Iisus am laudă, în cele către Dumnezeu.

18. Căci nu voi cuteza să spun ceva din cele ce n-a săvîrșit Hristos prin mine, spre ascultarea neamurilor, prin cuvînt și prin faptă.

19. Prin puterea semnelor și a minunilor, prin puterea Duhului Sfînt, așa încît de la Ierusalim și din ținuturile de primprejur pînă în Iliria, am împlinit propovăduirea Evangheliei lui Hristos.

20. Rîvnind astfel să binevestesc acolo unde Hristos nu fusese numit, ca să nu zidesc pe temelie străină.

21. Ci precum este scris: Căroră nu li s-a vestit despre El, aceia îl vor vedea; și cei ce n-au auzit îl vor înțelege.

22. De aceea am și fost împiedicat, de multe ori, ca să vin la voi.

23. Dar acum, nemaîavînd loc în aceste ținuturi și avînd dorința de mulți ani să vin la voi.

24. Cînd mă voi duce în Spania, voi veni la voi. Căci nădăjduiesc să vă văd în trecere și, de către voi, să fiu călăuzit pînă acolo, după ce mă voi bucura înții, în parte, de voi.

25. Acum însă mă duc la Ierusalim, slujind sfinților.

26. Căci Macedonia și Ahaia au binevoit să facă o strîngere de ajutoare pentru săracii dintre sfinții de la Ierusalim.

27. Căci ei au binevoit și sînt datori față de ei. Căci dacă neamurile s-au împărtășit de cele duhovnicești ale lor, datori sînt și ei să le slujească în cele trupesti.

28. Săvîrșind deci aceasta și încredințîndu-le roada aceasta, voi trece pe la voi, în Spania.

29. Și știu că, venind la voi, voi veni cu deplinătatea binecuvîntării lui Hristos.

30. Dar vă rog, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos și pentru iubirea Duhului Sfînt, ca împreună cu mine să luptați în rugăciuni către Dumnezeu pentru mine.

31. Ca să scap de necredincioșii din Iudeea și ca ajutorul meu la Ierusalim să fie bine primit de către sfinți,

(14) Sir. 14, 4-5. 1 Petr. 2, 11. Gal. 5, 16. Cap. 14. — (1) Rom. 15, 1. 1 Cor. 8, 12. (2) 1 Cor. 10, 25. (3) Is. 65, 5. (4) Iac. 4, 12. (6) Deut. 8, 10. 1 Cor. 10, 31. 1 Tim. 4, 4. (7) 1 Petr. 4, 2. 2 Cor. 5, 15. 1 Tes. 5, 10. (9) Mat. 28, 18. Fapt. 10, 42; 17, 31. 2 Cor. 5, 15. 1 Tes. 5, 10. (10) Mat. 7, 1-2; 25, 32. 2 Cor. 5, 10. (11) Is. 45, 23. Mat. 26, 64. Filip. 2, 10. (12) Iov 19, 4. Mat.

12, 36. Gal. 6, 5. (13) Mat. 18, 6-7. 1 Cor. 8, 9. (14) Lev. 11, 3. Mat. 15, 11. Fapt. 10, 15. Tit. 1, 15. (15) 1 Cor. 8, 11. (17) Rom. 15, 13. 1 Cor. 8, 8. Gal. 5, 22. (18) Sir. 7, 35. (19) Marc. 9, 50. (20) Mat. 15, 11. (21) 1 Cor. 8, 13. (22) 1 Ioan 3, 21. (23) Tit. 1, 15. Cap. 15. — (1) Rom. 14, 1. 1 Cor. 9, 22. Col. 3, 11. 2 Tes. 121, 9-10. 1 Cor. 10, 24, 33.

(3) Ps. 68, 12. (4) Ioan 20, 31. Rom. 4, 23-24. 1 Cor. 10, 11. (5) 1 Petr. 3, 8. 1 Cor. 1, 10. Filip. 2, 2; 3, 16. (7) Ioan 17, 24. (8) Fapt. 3, 25. Rom. 3, 30. (9) 2 Reg. 22, 50. Ps. 17, 16, 52. Is. 9, 2. Fapt. 9, 15. (10) Deut. 32, 43. (11) Ps. 116, 1. (12) Is. 11, 1, 10. Mih. 4, 2. Apoc. 5, 5; 22, 16. (13) Rom. 12, 12; 14, 17. (16)

Is. 66, 20. Iez. 20, 41. Sof. 3, 10. Fapt. 9, 15. Rom. 12, 2. (20) 1 Cor. 3, 10. 2 Cor. 10, 15. (19) Fapt. 9, 15. (21) Is. 57, 15. (22) Rom. 1, 13. (23) 1 Tes. 3, 10. (25) Fapt. 11, 29-30. 24, 17. (26) 1 Cor. 16, 1. 2 Cor. 8, 4. Gal. 2, 10. (27) 1 Cor. 9, 11. (29) Rom. 1, 11. (30) 2 Cor. 1, 11. Evr. 13, 18. (31) Fapt. 20, 23.

32. Ca să vin la voi cu bucurie prin voia lui Dumnezeu și să-mi gădesc liniștea împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeuul păcii să fie cu voi cu toți. Amin!

CAP. 16

Apostolul le dă în grijă pe diaconii Febe. Închinăciuni celor din Roma. Primejdia dezbinării.

1. Și vă încredințez pe Febe, sora noastră, care este diaconișă a Bisericii din Chenhrea,

2. Ca s-o primiți în Domnul, cu vrednicia cuvenită sfinților și să-i fiți de ajutor la orice ar avea nevoie de ajutorul vostru. Căci și ea a ajutat pe mulți și pe mine însuși.

3. Îmbrățișați pe Priscila și Acvila, tovarășii mei de lucru în Hristos Iisus,

4. Care și-au pus grumazul lor pentru viața mea și căroră nu numai eu le mulțumesc, ci și toate Bisericile dintre păgini,

5. Și Biserica din casa lor. Îmbrățișați pe Epenet, iubitul meu, care este pîrga Asiei, în Hristos.

6. Îmbrățișați pe Maria care s-a ostenit mult pentru voi.

7. Îmbrățișați pe Andronic și pe Iunias, rudele mele și împreună închiși cu mine, care sînt vestiți între apostoli și care înaintea mea au fost în Hristos.

8. Îmbrățișați pe Ampliat, iubitul meu în Domnul.

9. Îmbrățișați pe Urban, tovarășul meu de muncă în Hristos, și pe Stahis, iubitul meu.

10. Îmbrățișați pe Apelles, cel încercat în Hristos. Îmbrățișați pe cei ce sînt din casa lui Aristobul.

11. Îmbrățișați pe Irodion, ruda mea. Îmbrățișați pe cei din casa lui Narcis, care sînt în Domnul.

12. Îmbrățișați pe Trifena și pe Trifosa, care s-au ostenit în Domnul. Îmbrățișați pe iubita Persida, care mult s-a ostenit în Domnul.

13. Îmbrățișați pe Ruf, cel ales întru Domnul, și pe mama lui, care este și a mea.

14. Îmbrățișați pe Asincrit, pe Flegon, pe Hermes, pe Patrova, pe Her-nias și pe frații care sînt împreună cu ei.

15. Îmbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nereu și pe sora lui, pe Olimpan și pe toți sfinții care sînt împreună cu ei.

16. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfîntă. Vă îmbrățișează pe voi toate Bisericile lui Hristos.

17. Și vă îndemn, fraților, să vă păziți de cei ce fac dezbinări și sminteli împotriva învățurii pe care ați primit-o. Depărtați-vă de ei.

18. Căci unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos, ci pîntecelui lor, și, prin vorbele lor frumoase și măgulitoare, înșală inimile celor fără de răutate.

19. Căci ascultarea voastră este cunoscută de toți. Mă bucur deci de voi și voiesc să fiți înțelepți spre bine și nevinovați la rău.

20. Iar Dumnezeuul păcii va zdrobi repede sub picioarele voastre pe satană. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi!

21. Vă îmbrățișează Timotei, tovarășul meu de lucru, și Luciu și Iason și Sosipatru, cei de un neam cu mine.

22. Vă îmbrățișez în Domnul eu Tertius, care am scris epistola.

23. Vă îmbrățișează Gaius, gazda mea și a toată Biserica. Vă îmbrățișează Erast vistiernicul cetății, și fratele Cvartus.

24. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți; Amin!

25. Iar celui ce poate să vă întărească după Evanghelia mea și după propovăduirea lui Iisus Hristos, potrivit cu descoperirea tainei celei ascunse din timpuri veșnice,

26. Iar acum arătată prin Scripturile proorocilor, după porunca veșnicului Dumnezeu și cunoscută la toate neamurile spre ascultarea credinței,

27. Unuia înțeleptului Dumnezeu, prin Iisus Hristos, fie slava în vecii vecilor. Amin!

ÎNȚIIA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI A SF. APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Mulțumire lui Dumnezeu pentru credința Corintenilor. Răul dezbinărilor. Cuvîntul Crucii: nebulie pentru cei ce pier; puterea lui Dumnezeu pentru cei ce se mîntuiesc.

1. Pavel, chemat apostol al lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și fratele Sostene,

2. Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfinți în Iisus Hristos, celor numiți sfinți, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru:

3. Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Mulțumesc totdeauna Dumnezeului meu pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu, dat vouă în Hristos Iisus.

5. Căci prin El v-ați îmbogățit deplin în tot cuvîntul și în toată cunoștința,

6. Precum mărturia lui Hristos s-a adevărit în voi;

7. Încît voi nu sînteți lipsiți de nici un dar, așteptînd arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

8. Care vă va și întări pînă la sfîrșit, ca să fiți nevinovați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Credincios este Dumnezeu, prin care ați fost chemați la împărtășirea cu Fiul său Iisus Hristos, Domnul nostru.

10. Vă îndemn, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să vorbiți la fel și să nu fie

dezbinări în sinul vostru; ci să fiți cu totul uniți în același cuget și în aceeași înțelegere.

11. Căci, fraților, prin oameni de la Hloc din casă, mi-a venit știre că la voi sînt certuri;

12. Și spun aceasta, că fiecare dintre voi zice: Eu sînt al lui Pavel, iar eu sînt al lui Apolo, iar eu sînt al lui Chefa, iar eu sînt al lui Hristos!

13. Oare s-a împărțit Hristos? Nu cumva s-a răstignit Pavel pentru voi? Sau fost-ați botezați în numele lui Pavel?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu că pe nici unul din voi n-am botezat, decît pe Crispus și pe Gaius,

15. Ca să nu zică cineva că ați fost botezați în numele meu.

16. Am botezat și casa lui Ștefana; afară de aceștia nu știu să mai fi botezat pe altcineva.

17. Căci Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înțelepciunea cuvîntării, ca să nu rămînă steapă crucea lui Hristos.

18. Căci cuvîntul crucii, pentru cei ce pier, este nebulie; iar pentru noi, cei ce ne mîntuim, este puterea lui Dumnezeu.

19. Căci scris este: Pierd-voi înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați voi nimici-o.

20. Unde e înțeleptul? Unde e cărturarul? Unde e cercetătorul acestui veac? Au n-a dovedit Dumnezeu nebulă înțelepciunea lumii acesteia?

(32) Rom. 1, 10; 16, 20. 1 Cor. 14, 33. Filip. 4, 9. Cap. 16. - (3) Fapt. 18, 2. (4) Mat. 18, 20. (16) 1 Petr. 5, 14. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12. (17) Mat. 18, 17. Fapt. 15, 24. 1 Cor. 5, 11. Gal. 5, 7-9. Filip. 3, 2. Col. 2, 8. Tit. 1, 10. (18) Pild. 14, 15. Iez. 13, 18. 2 Petr. 2, 13.

Filip. 3, 18-19. (19) Ier. 4, 22. Mat. 10, 16. (20) Iosua 10, 25. Mal. 3, 21. Rom. 14, 32. 1 Cor. 14, 20. Apoc. 12, 10. (21) Fapt. 16, 1. Filip. 2, 19. (25) 1 Cor. 2, 7. Ef. 1, 9. Col. 1, 26. (28) Is. 42, 16. 2 Tim. 1, 10. (27) 2 Tim. 4, 18.

Cap. 1. - (1) Fapt. 18, 17. Rom. 1, 1. (2) Ion. 17, 19. Fapt. 15, 9. Col. 1, 22. 1 Tes. 4, 7. 2 Tim. 2, 19. (3) 1 Petr. 1, 2. 2 Cor. 1, 2. (4) 2 Tes. 1, 3. (5) Col. 1, 9. (6) 1 Cor. 2, 2. (7) 1 Cor. 12, 11. Filip. 3, 20. Tit. 2, 13. (8) 2 Petr. 3, 14. 1 Tes. 3, 13. (9) Deut. 7, 9; 32, 4. 1 Ioan. 1, 3. 1 Tes. 5, 24. (10) Rom. 15,

5. Filip. 2, 2; 3, 16. (12) Fapt. 18, 24. 1 Cor. 3, 44. (13) Ef. 4, 5. (14) Fapt. 18, 8. (16) 1 Cor. 16, 15. (17) 2 Petr. 1, 16. 1 Cor. 2, 1. 13. (18) Fapt. 17, 18. Rom. 1, 16. 2 Cor. 2, 17; 4, 3. (19) Is. 29, 14. Avd. 1, 8. Mat. 11, 25. (20) Is. 33, 18; 44, 25. Bar. 3, 23.

21. Căci de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu lumea n-a cunoscut prin înțelepciune pe Dumnezeu, a binevoit Dumnezeu să mintuiască pe cei ce cred prin nebunia propovăduirii.

22. Fiindcă și Iudeii cer semne, iar Elinii caută înțelepciune,

23. Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru Iudei, sminteală; pentru păgini, nebunie.

24. Dar pentru cei chemați, și Iudei și Elini: pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Pentru că nebunia lui Dumnezeu este mai înțeleaptă decât înțelepciunea oamenilor și slăbiciunea lui Dumnezeu, mai puternică decât tăria lor.

26. Căci, priviți chemarea voastră, fraților, că nu mulți sunt înțelepți după trup, nu mulți sunt puternici, nu mulți sunt de bună neam;

27. Ci Dumnezeu și-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să rușineze pe cei înțelepți; Dumnezeu și-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să le rușineze pe cele tari;

28. Dumnezeu și-a ales pe cele de neam de jos ale lumii, pe cele nebagate în seamă, ca să strice pe cele ce sînt,

29. Ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu.

30. Din El, dar, sînteți voi în Hristos Iisus, Care pentru noi s-a făcut înțelepciune de la Dumnezeu și dreptate și sfințire și răscumpărare,

31. Pentru că, după cum este scris: Cel ce se laudă în Domnul să se laude.

CAP. 2

Propovăduirea Evangheliei nu stă în măiestria cuvintelor, nici în înțelepciunea lumească, ci în înțelepciunea cea după Dumnezeu.

1. Și eu, fraților, cînd am venit la voi și v-am vestit taina lui Dumnezeu, n-am venit ca iscusit cuvîntător sau ca înțelept.

2. Căci am judecat să nu știu între voi altceva, decît pe Iisus Hristos, și pe Acesta răstignit.

3. Și întru slăbiciune și cu frică și cu cutremur mare am fost la voi.

4. Iar cuvîntul meu și propovăduirea mea nu stăteau în cuvinte convingătoare ale înțelepciunii omenești, ci în dovada Duhului și a puterii,

5. Pentru că credința voastră să nu fie în înțelepciunea oamenilor, ci în puterea lui Dumnezeu.

6. Și înțelepciunea o propovăduim la cei desăvîrșiți, dar nu înțelepciunea acestui veac, nici a stăpînitorilor acestui veac, care sînt pieritori,

7. Ci propovăduim înțelepciunea lui Dumnezeu în taină, pe cea ascunsă pe care Dumnezeu, mai înainte de veci, a rînduit-o spre mărirea noastră,

8. Pe care nici unul dintre stăpînitori acestui veac n-a cunoscut-o, căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavi.

9. Ci precum este scris: Cele ce ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a găsit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El.

10. Iar nouă ni le-a dezvăluit Dumnezeu prin Duhul Său, fiindcă Duhul toate le cercetează, chiar și adîncurile lui Dumnezeu.

11. Căci cine dintre oameni știe cele ale omului, decît duhul omului, care este în el? Așa și cele ale lui Dumnezeu, nimeni nu le-a cunoscut, decît Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu;

13. Pe care le și grăim, dar nu în cuvinte învățate ale înțelepciunii omenești, ci în cuvinte învățate ale Duhului Sfînt, lămurind lucruri duhovnicești oamenilor duhovnicești.

14. Omul firesc nu primește cele ale Duhului lui Dumnezeu, căci pentru

15, 3. Filip. 3, 8. (31) Fapt. 18, 1. (4) Sir. 33, 11. 2 Petr. 1, 16. (5) 2 Cor. 6, 7. (6) Iac. 3, 15. (7) Ps. 50, 7. Bar. 3, 31. Rom. 16, 25. Ef. 3, 9. (8) Inel. 2, 22. Mat. 11, 25. Fapt. 3, 17; 13, 27. 2 Cor. 3, 14. (9) Is. 64, 3. (10) Iov 11, 7. Inel. 7, 23. Mat. 13, 11. Marc. 4, 11. Ioan 14, 26. 1 Tes. 4, 8. (11) Ioan 3, 8. Rom. 11, 33. (12) Rom. 8, 15. (13) Sir. 39, 7-8. 2 Petr. 1, 16. 1 Cor. 1, 17. (14) 2 Reg. 9, 16. Sir. 17, 25-26. Ioan 14, 17. Fapt. 26, 24. Tuda 1, 19. Rom. 8, 5.

el sînt nebunie și nu poate să le înțeleagă, fiind judecate duhovnicește.

15. Dar omul duhovnicesc toate le judecă, pe el însă nu-l judecă nimeni;

16. Căci cine a cunoscut gîndul lui Dumnezeu, ca să-L învețe pe El? Noi însă avem gîndul lui Hristos.

CAP. 3

Răul dezbinărilor. Temelia Bisericii este Hristos. Creștinii sînt Biserica lui Dumnezeu.

1. Și eu, fraților, n-am putut să vă vorbesc ca unor (oameni) duhovnicesci, ci ca unor trupești, ca unor princi în Hristos.

2. Cu lapte v-am hrănit, nu cu bucate, căci încă nu puteați (mîncă) și încă nici acum nu puteți,

3. Fiindcă sînteți tot trupești. Cîta vreme este între voi pîznă și ceartă și dezbinări, nu sînteți, oare, trupești și nu după omenească umblați?

4. Căci, cînd zice unul: Eu sînt al lui Pavel, iar altul: Eu sînt al lui Apollo, au nu sînteți trupești?

5. Dar ce este Apollo? Și ce este Pavel? Slujitori prin care ați crezut fiecare după cum i-a dat Dumnezeu.

6. Eu am sădit; Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească.

7. Astfel nici cel ce sădește nu e ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu care face să crească.

8. Cel care sădește și cel care udă sînt deopotrivă și fiecare își va lua plata după osteneala sa.

9. Căci noi ai lui Dumnezeu împreună lucrători sîntem; voi sînteți ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu.

10. După harul lui Dumnezeu, cel dar mie, eu, ca un înțelept meșter, am pus temelia; iar altul zidește. Dar fiecare să ia seama cum zidește.

11. Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decît cea pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zidește cineva pe această temelie: aur, argint, pietre scumpe, lemne, fîn, trestie,

(15) Pild. 28, 5. (16) Is. 40, 13. Inel. 9, 13. Rom. 11, 34. Cap. 3. (17) Is. 11, 8. 8. 9. 1 Cor. 6, 19. 2 Cor. 6, 16. Gal. 4, 6. Evr. 3, 6. (17) Rom. 12, 1. (18) Ecl. 10, 1. Is. 5, 21. (19) Iov 5, 12-13. Is. 55, 8. 2 Cor. 10, 5. (20) Ps. 93, 11. Cap. 4. (1) Mat. 2, 8. 2 Cor. 6, 4. Col. 1, 25. (2) Dan. 6, 5. Mat. 24, 45. Luc. 12, 42. (3) Ier. 17, 16.

13. Lucrul fiecăruia se va face cunoscut; îl va vădi ziua (Domnului). Pentru că în foc se descoperă, și focul însuși va dovedi ce fel este lucrul fiecăruia.

14. Dacă lucrul cuiva pe care l-a zidit va rămîne, va lua plată.

15. Dacă lucrul cuiva se va arde și el va fi păgubit, iar el se va mintui, dar așa ca prin foc.

16. Nu știți, oare, că voi sînteți templu al lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?

17. De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el, pentru că sfînt este templul lui Dumnezeu, care sînteți voi.

18. Nimeni să nu se amăgească: Dacă i se pare cuiva, între voi, că este înțelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înțelept.

19. Căci înțelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu, pentru că scris este: El prinde pe cei înțelepți în viclenia lor.

20. Și iarăși: Domnul cunoaște gîndurile înțelepților, că sînt deșarte.

21. Așa că nimeni să nu se laude cu oameni, căci toate sînt ale voastre:

22. Fie Pavel, fie Apollo, fie Chefa, fie lumea, fie viața, fie moartea, fie cele de față, fie cele viitoare, toate sînt ale voastre.

23. Iar voi sînteți ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAP. 4

Slujitorii lui Hristos. Apostolul Pavel și Corinteni aduși de el la credință. Timotei trimisul lui Pavel.

1. Așa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos și ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar, la iconomi, mai ales, se caută, ca să fie aflat cineva credincios.

3. Dar pentru mine este prea puțin ca să fiu judecat de voi sau de vreo judecată omenească; ci nici eu nu mă judec pe mine însumi.

10-11. Ef. 2, 22. (13) Is. 48, 10. 1 Petr. 1, 7. (15) Zah. 13, 9. (16) Ioan 2, 19, 14, 23. Rom. 8, 9. 1 Cor. 6, 19. 2 Cor. 6, 16. Gal. 4, 6. Evr. 3, 6. (17) Rom. 12, 1. (18) Ecl. 10, 1. Is. 5, 21. (19) Iov 5, 12-13. Is. 55, 8. 2 Cor. 10, 5. (20) Ps. 93, 11. Cap. 4. (1) Mat. 2, 8. 2 Cor. 6, 4. Col. 1, 25. (2) Dan. 6, 5. Mat. 24, 45. Luc. 12, 42. (3) Ier. 17, 16.

(21) Ier. 9, 23. Mat. 11, 25. Luc. 10, 21. (22) Bar. 3, 23. Mat. 12, 38; 16, 1. Ioan. 4, 48; 6, 30. (23) Is. 8, 14. Fapt. 4, 2; 17, 18; 26, 24. Rom. 9, 32. 1 Cor. 2, 2. Gal. 5, 11. (24) Pild. 8, 1. Sir. 24, 1. Rom. 1, 16. Col. 2, 3. (26) Sof. 3, 12. Ioan 7, 48. Iac. 2, 5. (27) 1 Reg. 17, 42. Pild. 9, 4. Bar. 3, 27. Mat. 11, 25. Luc. 14, 21. 2 Cor. 10, 5. (29) Rom. 3, 27. Ef. 2, 9. (30) Ier. 23, 5. Ioan 17, 19. 1 Petr. 1, 18. Col. 2, 3. (31) Ier. 9, 24. 2 Cor. 10, 17. Cap. 2. (1) 1 Cor. 3, 17. 2 Cor. 11, 6. (2) 1 Cor. 3, 6, 23;

4. Căci nu mă știu vinovat cu nimic, dar nu întru aceasta m-am îndreptat. Cel care mă judecă pe mine este Dumnezeu.

5. De aceea, nu judecați ceva înainte de vreme, până ce nu va veni Domnul, care va lumina cele ascunse ale întunericului și va vădi sfaturile inimilor. Și atunci fiecare va avea de la Dumnezeu lauda.

6. Și acestea, fraților, le-am zis ca despre mine și despre Apolo, dar ele sînt pentru voi, ca să învățați, din pilda noastră, să nu treceți peste ce e scris, ca să nu vă fălșiți unul cu altul împotriva celui alt.

7. Căci cine te deosebește pe tine? Și ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te fălșezi, ca și cum nu l-ai fi primit?

8. Iată, sînteți sătui; iată, v-ați îmbogățit; fără de noi ați domnit, și, de ați fi domnit măcar, ca și noi să domnim împreună cu voi.

9. Căci mi se pare că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe niște osîndiți la moarte, fiindcă ne-am făcut privilegiate lumii și ingerilor și oamenilor.

10. Noi sîntem nebuni pentru Hristos; voi însă înțelegeți întru Hristos: Noi sîntem slabi; voi însă sînteți tari. Voi sînteți străluciți, iar noi sîntem de necinste!

11. Pînă în ceasul de acum flămînzim și însetăm; sîntem goi și sîntem bătuți; sîntem pribegi.

12. Și ne ostenim, lucrînd cu mîinile noastre. Ocăriți fiind, binecuvîntăm. Prigoniiți fiind, răbdăm.

13. Huliți fiind, mîngîiem. Am ajuns ca gunoii lumii, ca mîsurătura tuturor, pînă astăzi.

14. Nu ca să vă rușinez vă scriu acestea, ci ca să vă dojenesc, ca pe niște copii ai mei iubiți.

15. Căci de ați avea zece mii de învățători în Hristos, totuși nu aveți mulți părinți. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos.

16. Deci, vă rog, să-mi fiți mie următori, precum și eu lui Hristos.

17. Pentru aceasta am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu iubit și credincios în Domnul. El vă va aduce aminte căile mele cele în Hristos Iisus, cum învăț cu pretutindeni în toată Biserica.

18. Unii, crezînd că n-am să mul vin la voi, s-au semețit.

19. Dar voi veni la voi de grabă dacă Domnul va voi — și voi cunoaște nu cuvîntul celor ce s-au semețit, ci puterea lor.

20. Căci împărăția lui Dumnezeu nu stă în cuvînt, ci în putere.

21. Ce voiți? Să vin la voi cu toiagul, sau să vin cu dragoste și cu duhul blîndeții?

CAP. 5

Mustrări împotriva celor desfrînați. Isgonirea păcătoșilor din Biserică.

1. Îndeobște se aude că la voi e desfrîinare, și o astfel de desfrîinare cum nici între păgîni nu se pomeneste, ca unul să trăiască cu femeia tatălui său.

2. Iar voi v-ați semețit, în loc mai de grabă să vă fi jelit, ca să fie scos din mijlocul vostru cel ce a săvîrșit această faptă.

3. Ci eu, deși departe cu trupul, însă de față cu duhul, am și judecat, ca și cum aș fi de față, pe cel ce a făcut una ca aceasta:

4. În numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunîndu-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pe unul ca acesta satanei, spre pieirea trupului, ca duhul să se mîntuiască în ziua Domnului Iisus.

6. Semeția voastră nu e bună. Oare nu știți că puțin aluat dospește toată frămîntătura?

7. Curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frămîntătură nouă, precum și sînteți fără aluat; căci Paștile nostru Hristos s-a jertfit pentru noi.

8. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răută-

ții și al vicleșugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului.

9. V-am scris în epistolă să nu vă amestecați cu desfrînații;

10. Dar nu am spus desigur despre desfrînații acestei lumi, sau despre lacomi și răpitori, sau despre închinătorii la idoli, căci altfel ar trebui să ieșiți afară din lume.

11. Dar eu v-am scris acum să nu vă amestecați, dacă vreunul, numindu-se frate, va fi desfrînat, sau lacom, sau închinător la idoli, sau ocăritor, sau bețiv, sau răpitor. Cu unul ca acesta nici să nu ședeți la masă.

12. Căci ce am eu ca să judec și pe cei din afară? Însă pe cei dinăuntru, oare, nu-i judecați voi?

13. Iar pe cei din afară îi va judeca Dumnezeu. Scoateți afară dintre voi pe cel rău.

CAP. 6

Ferți-vă de desfrîinare și de nedreptate.

1. Îndrăznește, oare, cineva dintre voi, avînd vreo piră împotriva altuia, să se judece înaintea celor nedrepti și nu înaintea celor sfinți?

2. Au nu știți că sfinții vor judeca lumea? Și dacă voi sînteți judecători lumii, nu sînteți voi destoinici să judecați lucruri atît de mici?

3. Nu știți, oare, că noi vom judeca pe îngeri? Cu cît mai mult cele lumești?

4. Deci dacă aveți judecăți lumești, puneți pe cei nebăgați în seamă din Biserică, ca să vă judece.

5. O spun spre rușinea voastră. Nu este, oare, între voi nici un om înțelept, care să poată judeca între frate și frate?

6. Ci frate cu frate se judecă și aceasta înaintea necredincioșilor?

7. Negreșit, și aceasta este cădere pentru voi, că aveți judecăți unii cu alții. Pentru ce nu suferiți mai bine strîmbătatea? Pentru ce nu răbdați mai bine paguba?

8. Ci voi înșivă faceți strîmbătate și aduceți pagubă, și aceasta, fraților!

9. Nu știți, oare, că nedreptii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu vă amăgiți: Nici desfrînații, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici malahienii, nici sodomiiți,

10. Nici furii, nici lacomi, nici bețivi, nici batjocoritori, nici răpitori nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

11. Și așa erați unii dintre voi. Dar v-ați spălat, dar v-ați sfințit, dar v-ați îndreptat în numele Domnului Iisus Hristos și în Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate imi sînt îngăduite, dar nu toate imi sînt de folos. Toate imi sînt îngăduite, dar nu mă voi lăsa biruit de ceva.

13. Bucatele sînt pentru pîntece și pîntecele pentru bucate și Dumnezeu va nimici și pe unul și pe celelalte. Trupul însă nu e pentru desfrîinare, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup.

14. Iar Dumnezeu, care a înviat pe Domnul, ne va învia și pe noi prin puterea Sa.

15. Au nu știți că trupurile voastre sînt mădularele lui Hristos? Luînd deci mădularele lui Hristos le voi face mădularele unei desfrîinate? Să nu fie!

16. Sau nu știți că cel ce se alipește de desfrînată este un singur trup cu ea? Căci vor fi — zice Scriptura — cei doi un singur trup.

17. Iar cel ce se alipește de Domnul este un singur duh cu El.

18. Fugii de desfrîinare! Orice păcat pe care-l va săvîrși omul, este în afară de trup. Cine se dedă însă desfrînării păcătuiește în însuși trupul său.

19. Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfînt care este în voi, pe care-l aveți de la Dumnezeu și că voi nu sînteți ai voștri?

20. Căci ați fost cumpărați cu preț! Slăviți, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sînt ale lui Dumnezeu.

(4) 1 Tes. 34, 7. 1 Iov 9, 2, 21, 35; 27, 6. 1 Papt. 23, 1. (5) Dan. 2, 22. Sir. 1, 30. Mat. 7, 1; 25, 21. Luc. 6, 37. Rom. 2, 1, 16. 2 Cor. 10, 18. (6) 1 Papt. 3, 7. Rom. 12, 3. (7) 1 Iov 3, 27. (8) Ps. 43, 24. 1 Iez. 28, 17. 1 Papt. 20, 34. Rom. 8, 36. 2 Cor. 4, 11. 2 Tim. 2, 9. (11) 2 Cor. 11, 27. (12) Ps. 108, 28. Marc. 5, 44. Luc. 23, 34. 1 Papt. 7, 60. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8. (13) Eccl. 8, 21.

1 Papt. 3, 45. (15) 3 Iov 1, 4. 1 Cor. 9, 1. Gal. 4, 9. Film. 1, 10. (16) 1 Cor. 11, 1. 2 Iez. 3, 9. (17) 1 Papt. 18, 21. Iac. 4, 15. 1 Cor. 10, 7. 2 Cor. 1, 15. (20) 1 Cor. 2, 4. (21) 1 Iez. 20, 37. 2 Cor. 13, 10. Cap. 5. — (1) Lev. 18, 8. (2) Col. 2, 5. (3) Ps. 108, 5. 1 Tim. 1, 20. (5) 1 Cor. 15, 33. Gal. 5, 8. 2 Tim. 2, 17. (7) 1 Iez. 12, 3. Is. 53, 7. (8) 1 Iez. 12, 20; 13, 7.

(11) Lev. 13, 46. Mat. 18, 17. Rom. 16, 17. 2 Tes. 3, 14. (12) Marc. 4, 11. (13) Deut. 13, 5; 17, 7; 19, 19; 20, 21. 21, 21, 24; 24, 7. Cap. 6. — (2) Intcl. 3, 8. Mat. 19, 28. Luc. 22, 30. Apoc. 20, 4. (3) Apoc. 2, 26. (7) Iac. 14, 8. Mat. 5, 40. Luc. 6, 29. Rom. 12, 19. 1 Tes. 5, 15. (9) Lev. 18, 22; 20, 12-13. Gal. 5, 21. Ef. 5, 5. Col. 3, 5-6. (11) Eccl. 2, 2. Tî

3, 3. (12) Sir. 37, 31. 1 Cor. 10, 23. (13) Eccl. 3, 1. Mat. 22, 30. Rom. 6, 13, 19. (14) Rom. 6, 5. 2 Cor. 4, 14. 1 Tes. 4, 14. (15) Ef. 5, 3, 30. (16) Iac. 2, 24. Cînt. 6, 9. Mat. 19, 5. Marc. 10, 7-8. Ef. 5, 31. (18) 1 Tes. 4, 4. (19) Iov 2, 19. 1 Petr. 2, 5. 1 Cor. 3, 16-17. 2 Cor. 6, 16. (20) 1 Papt. 20, 28. 1 Petr. 1, 19-20. 1 Cor. 7, 23. Gal. 3, 13. Apoc. 14, 4.

CAP. 7

Despre căsătorie, necăsătorie și văduvie.

1. Cît despre cele ce mi-ai scris, bine este pentru om să nu se atingă de femeie.

2. Dar din cauza desfrînării, fiecare să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său.

3. Bărbatul să-i dea femeii iubirea datorată, asemenea și femeia bărbatului.

4. Femeia nu este stăpîină pe trupul său, ci bărbatul; asemenea nici bărbatul nu este stăpîn pe trupul său, ci femeia.

5. Să nu vă lipsiți unul de altul, decît cu bună învoială pentru un timp, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea, și iarăși să fiți împreună, ca să nu vă ispitescă satana, din pricina neînfrînării voastre.

6. Și aceasta o spun după îngăduință, nu după poruncă.

7. Eu voiesc ca toți oamenii să fie cum sint eu însumi. Dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui, unul așa, altul înr-alt fel.

8. Celor ce sint necăsătoriți și văduvelor le spun: Bine este pentru ei să rămînă ca și mine.

9. Dacă însă nu pot să se înfrîneze, să se căsătorească. Fiindcă mai bine este să se căsătorească, decît să ardă.

10. Iar celor ce sint căsătoriți, le poruncește, nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat!

11. Iar dacă s-a despărțit, să rămînă nemăritată, sau să se împace cu bărbatul său; totașa, bărbatul să nu-și lase femeia.

12. Celorlăși le grăiesc eu, nu Domnul: Dacă un frate are o femeie necredincioasă, și ea voiește să viețuiască cu el, să nu o lase.

13. Și femeia, dacă are bărbat necredincios, și el voiește să viețuiască cu ea, să nu-și lase bărbatul.

14. Căci bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios. Altmintrelea, copiii voștri ar fi necurați, dar acum ei sint sfinți.

15. Dacă însă cel necredincios se desparte, să se despartă. În astfel de împrejurare, fratele sau sora nu sint legați; căci Dumnezeu ne-a chemat spre pace.

16. Căci, ce știi tu, femeie, dacă îți vei milui bărbatul? Sau ce știi tu, bărbate, dacă îți vei milui femeia?

17. Atît numai: fiecareia precum i-a împărțit Dumnezeu. Care cum era, cînd l-a chemat Dumnezeu, așa să-și meargă drumul. Și așa hotărîsc în toate Bisericile.

18. A fost cineva chemat, fiind tăiat împrejur? Să nu se ascundă. A fost cineva chemat în nețăiere împrejur? Să nu se taie împrejur.

19. Tăierea împrejur nu este nimic; și nețaierea împrejur nu este nimic, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.

20. Fiecare, în chemarea în care a fost chemat, în aceasta să rămînă.

21. Ai fost chemat fiind rob? Fii fără grijă. Iar de poți să fii liber, mai mult folosește-te!

22. Căci robul, care a fost chemat de Domnul, este liberat al Domnului. Tot așa cel chemat liber este rob al lui Hristos.

23. Cu preț ai fost cumpărați. Nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fiecare, fraților, în starea în care a fost chemat, în aceea să rămînă înaintea lui Dumnezeu.

25. Cît despre fecioare, n-am poruncă de la Domnul. Vă dau însă sfatul meu, ca unul care am fost miluit de Domnul să fiu vrednic de crezare.

26. Socotesc deci că aceasta este bine pentru nevoia ceasului de față: Bine este pentru oricine să fie așa (cum se găsește).

27. Te-ai legat cu femeie? Nu căuta dezlegare. Te-ai dezlegat de femeie? Nu căuta femeie.

28. Dacă însă te vei însura, n-ai greșit. Și fecioara, de se va mărita, n-a greșit. Numai că unii ca aceștia vor avea suferință în trupul lor. Și eu așa vrea să vă cîrș pe voi.

29. Și aceasta v-o spun, fraților: Că vremea s-a scurtat de acum, așa încît și cei ce au femei să fie ca și cum nu ar avea.

30. Și cei ce plîng să fie ca și cum n-ar plînge; și cei ce se bucură, ca și cum nu s-ar bucura; și cei ce cumpără, ca și cum n-ar stăpîni;

31. Și cei ce se folosesc de hrîncea aceasta, ca și cum nu s-ar folosi deplin de ea. Căci fața acestei lumi trece.

32. Ci eu așa vrea ca voi să fiți fără de grijă. Cel necăsătorit se îngrijește de ale Domnului, cum să placă Domnului.

33. Cel ce s-a căsătorit se îngrijește de ale lumii, cum să placă femeii.

34. Și iată-l împărțit: și femeia nemăritată și fecioara poartă grijă de cele ale Domnului, ca să fie sfință și cu trupul și cu duhul. Iar cea care s-a măritat poartă grijă de cele ale lumii, cum să placă bărbatului.

35. Și aceasta o spun chier în folosul vostru, nu ca să vă întind un lat, ci spre buna-cuviință și alipirea neclintită de Domnul.

36. Iar de socotește cineva că i se va face vreo necinste pentru fecioara sa dacă trece de floarea vîrstei, și că trebuie să facă așa, ca să se voiește. Nu păcătuieste; căsătorească-se.

37. Dar cel ce stă neclintit în inima sa și nu este silit, ci are stăpînire peste voința sa și a hotărît aceasta în inima sa, ca să-și țină fecioara, bine va face.

38. Așa că, cel ce își mărită fecioara bine face; dar cel ce n-o mărită și mai bine face.

39. Femeia este legată de lege atîta vreme cît trăiește bărbatul ei. Iar dacă bărbatul ei va muri, este liberă să se mărite cu cine vrea, numai întru Domnul.

40. Dar mai fericită este dacă rămîne așa după pîrcirea mea. Și socot că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAP. 8

Să nu fim smînteală celor slabi.

1. Cît despre cele jertfite idolilor, știu că toți avem cunoștință. Cunoștința însă semește, iar iubirea zidește.

2. Iar dacă i se pare cuiva că cunoaște ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască.

3. Dar dacă iubește cineva pe Dumnezeu, acela este cunoscut de Dumnezeu.

4. Iar despre mîncarea celor jertfite idolilor, știu că idolul nu este nimic în lume și că nu este alt Dumnezeu decît unul singur.

5. Căci deși sint unii numiți dumnezei, fie în cer, fie pe pămînt, precum sint dumnezei mulți și domni mulți.

6. Totuși, pentru noi, este un singur Dumnezeu. Tatăl, din care sint toate și noi întru El; și un singur Domn, Iisus Hristos, prin care sint toate și noi prin El.

7. Dar nu toți au cunoștința. Căci unii, din obișnuința de pînă acum cu idolul, mîncă din căruri jertfite idolilor, și conștiința lor fiind slabă, se învîncează.

8. Dar nu mîncarea ne va pune înaintea lui Dumnezeu. Că nici dacă vom mîncea, nu ne prisosește, nici dacă nu vom mîncea, nu ne lipsește.

9. Dar vedeți ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă poticnire pentru cei slabi.

10. Căci dacă te va vedea cineva pe tine, cel ce ai cunoștință, șezînd la masă în templul idolilor, oare conștiința lui, slab fiind el, nu se va întări să mînce din cele jertfite idolilor?

11. Și va pieri prin cunoștința ta cel slab, fratele tău, pentru care a murit Hristos!

12. Și așa, păcătuiind, împotriva fraților și lovind conștiința lor slabă, păcătuiți față de Hristos.

13. De aceea, dacă o mîncare smîntește pe fratele meu, nu voi mîncea în veac carne, ca să nu aduc smînteala fratelui meu.

CAP. 9

Cum s-a slujit Apostolul de puterea-i de apostol, între credincioși. Îndemn la luptă pentru comuniunea cea nevestejită.

1. Oare nu sint eu liber? Nu sint eu apostol? N-am văzut eu pe Iisus, Domnul nostru? Nu sînteți voi lucrul meu întru Domnul?

2. Dacă altora nu le sint apostol, vouă, negreșit, vă sint. Căci voi sînteți pecetea apostoliei mele în Domnul.

Cap. 7. — (1) 1 Petr. 3, 7. (2) Ier. 19, 10 și 2, 16. (3) Mat. 19, 12. (4) 1 Tim. 5, 14. (5) Deut. 24, 1. Mat. 5, 32. 19, 6. Marc. 10, 9-11. Luc. 16, 18. (6) Rom. 14, 15. 1 Cor. 14, 33. (7) Epl. 15, 25. Ef. 4, 1. (8) 1 Mac. 1, 17.

1 Cor. 9, 21. (19) Rom. 2, 25. Gal. 5, 5. (20) 1 Tes. 2, 12. (21) Ioan 8, 36. Rom. 6, 22. (22) 1 Cor. 6, 20. (23) 2 Cor. 2, 17. (24) Ier. 16, 2. (25) Iov 9, 25. 14, 1. Ps. 102, 15. (26) 24, 16-17.

(37) Is. 40, 6. Intel. 2, 7. Iac. 1, 10, 4, 11. 1 Petr. 1, 24. 1 Ioan 2, 17. (38) Mat. 19, 10. (39) Rom. 7, 2. Cap. 8. — (1) 1 Cor. 13, 1. (2) 1 Cor. 13, 12. Gal. 6, 3. (3) 2 Tim. 2, 19. (4) Deut. 4, 30. 1 Reg. 12, 21. Intel. 13, 18. 1 Cor. 10, 19. 1 Tim. 2, 5. (5) Deut.

10, 17. (6) Dan. 11, 37. Zah. 14, 9. Mal. 2, 10. Ioan 13, 13. (7) Rom. 11, 23. (8) Rom. 14, 17. (9) Rom. 14, 13. (10) Rom. 14, 15. (11) Rom. 14, 1. (12) Rom. 14, 21. Cap. 9. — (1) Epl. 9, 3. 22, 18. 1 Cor. 4, 15. 15, 8. (2) 2 Cor. 3, 2.

3. Apărarea mea către cei ce mă judecă aceasta este.

4. N-avem, oare, dreptul să mâncăm și să bem?

5. N-avem, oare, dreptul să purtăm cu noi o femeie soră, ca și ceilalți Apostoli, ca și frații Domnului, ca și Chefa?

6. Sau numai eu și Barnaba nu avem dreptul de a nu lucra?

7. Cine slujește vreodată, în oaste, cu solda lui? Cine sădește vie și nu mănincă din roada ei? Sau cine paște o turană și nu mănincă din laptele turmei?

8. Nu după om spun eu acestea. Nu spun, oare, și legea acestea?

9. Căci în Legea lui Moise este scris: Să nu legi gura bouului care treieră. Oare de boi se îngrijește Dumnezeu?

10. Sau în adevăr pentru noi zice? Căci pentru noi s-a scris: Cel ce ară trebuie să are cu nădejde, și cel ce treieră, cu nădejdea că va avea parte de roade.

11. Dacă noi am scârnat la voi cele duhovnicești, este, oare, mare lucru dacă noi vom secera cele pămîntești ale voastre?

12. Dacă alții se bucură de acest drept asupra voastră, oare, nu cu atât mai mult noi? Dar nu ne-am folosit de dreptul acesta, ci toate le răbdăm, ca să nu punem piedică Evangheliei lui Hristos.

13. Au nu știți că cei ce săvîrșesc cele sfinte mănincă de la templu și cei ce slujesc altarului au parte de la altar?

14. Tot așa a poruncit și Domnul celor ce propovăduiesc Evanghelia, ca să trăiască din Evanghelie.

15. Dar cu nu m-am folosit de nimic din acestea și nu am scris acestea, ca să se facă și cu mine așa. Căci mai bine este pentru mine să mor, decît să-mi zădărnicească cineva lauda.

16. Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria. Căci, vai mie dacă nu voi binevesti!

17. Căci dacă fac aceasta de bună voie, am plată; dar dacă o fac fără voie, am numai o sarcină încredințată.

18. Care este, deci, plata mea? Că, binevestind, pun fără plată Evanghelia lui Hristos înaintea oamenilor, fără să mă folosesc de dreptul meu din Evanghelie.

19. Căci, deși sint liber față de toți, m-am făcut rob tuturor, ca să dobîndesc pe cei mai mulți.

20. Cu Judeii am fost ca un Iudeu, ca să dobîndesc pe Iudei. Cu cei de sub lege, ca unul de sub lege, deși eu nu sint sub lege, ca să dobîndesc pe cei de sub lege.

21. Cu cei ce n-au Legea, m-am făcut ca unul fără Lege, deși nu sint fără Legea lui Dumnezeu, ci avînd Legea lui Hristos, ca să dobîndesc pe cei ce nu au Legea.

22. Cu cei slabi m-am făcut slab, ca pe cei slabi să-i dobîndesc. Tutoare toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mîntuiesc pe unii.

23. Dar toate le fac pentru Evanghelie, ca să fiu părtaş la ea.

24. Nu știți voi că acei care alergă în stadion, toți alergă, dar numai unul ia premiul? Alergați așa ca să-l luați.

25. Și oricine se luptă se înfrînează de la toate. Și aceia, ca să ia o cunună stricăcioasă, iar noi, necrăcioasă.

26. Eu deci, așa alerg, nu ca la întîmplare. Așa mă lupt cu pumnul, fără să lovesc în aer.

27. Ci îmi chinuiesc trupul meu și îl supun robiei; ca nu cumva, altora propovăduind, eu însumi să mă fac netrebnic.

CAP. 10

Judeii, în pustie, au cunoscut dreptă așprime a lui Dumnezeu. Cîna Domnului trebuie ținută într-o sfințenie. Grija pentru cugetul celor slabi.

1. Căci nu voiesc, fraților, ca voi să nu știți că părinții noștri au fost toți sub nor și că toți au trecut prin mare.

2. Și toți, prin Moise, s-au botezat în nor și în mare.

3. Și toți au mîncat aceeași mîncare duhovnicească;

4. Și toți, aceeași băutură duhovnicească, au băut, pentru că beau din piatra duhovnicească, ce avea să vină. Iar piatra era Hristos.

5. Dar cu cei mai mulți dintre ei nu a binevoit Dumnezeu, căci au căzut în pustie.

6. Și acestea s-au făcut pilde pentru noi, ca să nu poftim la cele rele, cum au poftit aceia;

7. Nici închinători la idoli să nu vă faceți, ca unii dintre ei, precum este scris: A șezut poporul să mănince și să bea și s-au sculat la joc;

8. Nici să ne desfrîmăm cum s-au desfrînat unii dintre ei, și au căzut, într-o zi, douăzeci și trei de mii;

9. Nici să ispitim pe Domnul, precum L-au ispitit unii din ei și au pierit de șerpi;

10. Nici să cîrțiți, precum au cîrțit unii din ei și au pierit prin pierzătorul.

11. Și toate acestea li s-au întîmplat aceloră, ca pilde, și au fost scrise spre povățuirea noastră, la care au ajuns sfîrșiturile veacurilor.

12. De aceea, căruia i se pare că stă să ia seama să nu cadă.

13. Nu v-a cuprins ispită care să fi fost peste puterea omenească. Dar credincios este Dumnezeu, care nu va îngădui ca să fiți ispitiți mai mult decît puteți, ci o dată cu ispită va aduce și scăparea din ea, ca să puteți răbda.

14. De aceea, iubiții mei, fugiți de închinarea la idoli.

15. Ca unor înțelepți vă vorbesc. Judecați voi ce vă spun.

16. Paharul binecuvîntării, pe care-l binecuvîntăm, nu este, oare, împărțirea cu singele lui Hristos? Pîinea pe care o frîngem nu este, oare, împărțirea cu trupul lui Hristos?

17. Că o plîne, un trup sîntem cei mulți; căci toți ne împărțim dintr-o plîne.

18. Priviți pe Israel după trup: Cei care mănincă jertfele nu sint ei, oare, părtași altarului?

19. Deci ce spun eu? Că ce s-a jertfit pentru idole ceva? Sau idolul este ceva?

20. Ci (zic) că cele ce jertfesc păgînii jertfesc demonilor și nu lui Dumnezeu. Și nu voiesc ca voi să fiți părtași ai demonilor.

21. Nu puteți să beți paharul Domnului și paharul demonilor; nu puteți să vă împărțiți din masa Domnului și din masa demonilor.

22. Oare vrem să întărim mînia lui Dumnezeu? Nu cumva sîntem mai tari decît El?

23. Toate îmi sint îngăduite, dar nu toate îmi folosesc. Toate îmi sint îngăduite, dar nu toate zidesc.

24. Nimeni să nu caute ale sale, ci fiecare pe ale apropielui.

25. Mîncăți tot ce se vinde în măcelărie, fără să întrebați nimic pentru cugetul vostru.

26. Căci al Domnului este pămîntul și plînirea lui.

27. Dacă cineva dintre necredincioși vă cheamă pe voi la masă și voiți să vă duceți, mîncăți orice vă este pus înainte, fără să întrebați nimic pentru conștiință.

28. Dar de vă va spune cineva: Aceasta este din jertfa idolorilor, să nu mîncăți pentru cel care v-a spus și pentru conștiință, căci al Domnului este pămîntul și plînirea lui.

29. Iar conștiință, zic, nu a ta însuși, ci a altuia. Căci de ce libertatea mea să fie judecată de o altă conștiință?

30. Dacă eu sint părtaş harului, de ce să fiu hulit pentru ceea ce eu aduc mulțumire?

31. De aceea, ori de mîncăți, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Nu fiți piatră de poticnire nici Iudeilor, nici Elinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu,

1, 2. 1 Petr. 2, 9. 2 Petr. 2, 9. Evr. 12, 4. (15) 1 Cor. 1, 5. (16) Mat. 26, 26. Luc. 22, 18-20. Fapt. 2, 42-47; 20, 7. 1 Cor. 11, 23-24. (17) Ioan 6, 33. (18) Lev. 7, 15. (19) 1 Cor. 8, 4. Apoc. 2, 20. (20) Deut. 32, 17. (21) 4 Reg. 17, 33. 1 Ecd. 3, 3. 2 Cor. 6, 15. (22) Sir. 37, 31. 1 Cor. 6, 12. (23) Rom. 15, 2. Filip. 2, 4, 21. (24) Rom. 14, 2. (25) Deut. 10, 14. Ps. 23, 1. (30) Rom. 14, 6. (31) Eccl. 8, 15. Rom. 14, 6. Col. 3, 17.

(4) Luc. 10, 7. 2 Tes. 3, 9. (7) Gal. 6, 6. (9) Deut. 25, 4. Ps. 35, 6. 1 Tim. 5, 18. (11) Rom. 15, 27. (12) Fapt. 20, 23. 2 Cor. 11, 8. 1 Tes. 2, 9. (13) Lev. 7, 34. Num. 18, 31. Deut. 18, 1. Evr. 13, 10. (14) Sir. 7, 32-33. Mat. 10, 10. (16) Jer. 20, 9. Fapt. 9, 6; 13, 2. Rom. 1, 14. (17) Luc. 17, 10. Col. 1,

25. (19) 1 Cor. 10, 33. (20) Fapt. 16, 3. (21) 1 Cor. 7, 18. (22) Rom. 11, 14; 18, 1. 2 Cor. 11, 29. (24) Filip. 3, 12, 14. 2 Tim. 4, 7. (25) 1 Petr. 5, 4. 2 Tim. 2, 4; 4, 8. Apoc. 2, 10. (27) Ps. 49, 16. Rom. 6, 18. Cap. 10. — (2) Ies. 13, 21; 14, 22; 40, 38. Num. 9, 18-19; 33, 8. Is. 4, 5.

(3) Ies. 16, 14. Num. 11, 7. Deut. 8, 16. Ps. 77, 24. Int. 16, 20. (1) Ies. 17, 6. Num. 20, 10. Ps. 77, 15; 104, 41. Is. 48, 21. Zah. 9, 15. Int. 11, 4. (5) Num. 14, 23; 26, 65. Zah. 1, 5. (6) Num. 11, 4. (7) Ies. 32, 6. Ps. 105, 19. (8) Num. 25, 1, 9. (9) Num. 21, 6. Ps. 77, 18; 105, 14. Int. 16, 5-6. (10) Ies. 16, 2, 7. Num. 14, 36-37. Int. 1, 11. Apoc. 3, 10. (11) Sir. 45, 25. Rom. 15, 4. (12) Ies. 33, 13. Rom. 11, 20. Gal. 6, 1. (13) Ies. 13, 17. Iov 6, 12. Luc. 11, 4. Iac.

33. Precum și cu plăc tuturor în toate, necăutînd folosul meu, ci pe al celor mulți, ca să se mintuiască.

CAP. 11

Despre cuviința cu care să stăm în biserică și la Cina Domnului.

1. Fiți următori mie, precum și eu sint lui Hristos.

2. Fraților, vă laud că în toate vă aduceți aminte de mine și țineți predaniile precum vi le-am dat.

3. Dar voiesc ca voi să știți că Hristos este capul oricărui bărbat, iar capul femeii este bărbatul, iar capul lui Hristos: Dumnezeu.

4. Orice bărbat care se roagă sau proorocește, avînd capul acoperit, necinstește capul său.

5. Iar orice femeie care se roagă sau proorocește, cu capul neacoperit, își necinstește capul; căci tot una este ca și cum ar fi rasă.

6. Căci dacă o femeie nu-și pune vâl pe cap, atunci să se și tundă. Iar dacă este lucru de rușine pentru femeie ca să se tundă ori să se radă, să-și pună vâl.

7. Căci bărbatul nu trebuie să-și acopere capul, fiind chip și slavă a lui Dumnezeu, iar femeia este mărirea bărbatului.

8. Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat.

9. Și pentru că n-a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.

10. De aceea femeia este datoare să aibă (semn de) supunere asupra capului ei, pentru ingeri.

11. Totuși, nici femeia fără bărbat, nici bărbatul fără femeie, în Domnul.

12. Căci precum femeia este din bărbat, așa și bărbatul este prin femeie și toate sînt de la Dumnezeu.

13. Judecați în voi înșivă: Este, oare, cuviincios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu cu capul descoperit?

14. Nu vă învață, oare, însăși firea că pentru bărbat, dacă își lasă părul lung este ocară?

15. Iar pentru femeie, dacă își lasa părul lung, este cinste? Căci părul i-a fost dat ca acoperămint.

16. Iar dacă se pare cuiva că aici poate să ne găsească pricină, un astfel de obicei (ca femeile să se roage cu capul descoperit) noi nu avem, nici Biserica lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă, nu vă laud, că vă adunați nu spre mai bine, ci spre mai rău.

18. Căci mai întîi aud că atunci cînd vă stringeți la adunare, între voi sînt dezbinări, și în parte cred.

19. Căci trebuie să fie între voi și eresuri, ca să se invedereze între voi cei încrecați.

20. Cînd vă adunați deci laolaltă, nu se poate minca Cina Domnului;

21. Căci, sezînd la masă, fiecare se grăbește să ia mîncarea sa, încît unuia îi este foame, iar altul se îmbată.

22. N-aveți, oare, case ca să mîncăți și să beți? Sau disprețuiți Biserica lui Dumnezeu și rușinați pe cei ce nu au? Ce să vă zic? Să vă laud? În aceasta nu vă laud.

23. Căci eu de la Domnul am primit ceea ce v-am dat și vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vîndut, a luat pîine,

24. Și, mulțumind, a frînt și a zis: Luați, mîncăți; aceasta este trupul Meu care se frînge pentru voi. Aceasta să faceți spre pomenirea Mea.

25. Asemenea și paharul după cină, zicînd: Acest pahar este legea cea nouă întru sîngele Meu. Aceasta să faceți ori de cîte ori veți bea, spre pomenirea Mea.

26. Căci de cîte ori veți minca această pîine și veți bea acest pahar, moartea Domnului vestiți pînă cînd va veni.

27. Astfel, oricine va minca pîinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie va fi vinovat față de trupul și de sîngele Domnului.

28. Să se cerceteze însă omul pe sine și așa să mîncească din pîine și să bea din pahar.

29. Căci cei ce mîncă și bea cu nevrednicie, osîndă își mîncă și bea, nesocotînd trupul Domnului.

30. De aceea, mulți dintre voi sînt neputincioși și bolnavi și mulți au murit.

31. Căci de ne-am fi judecat noi înșine, nu am mai fi judecați.

32. Dar, fiind judecați de Domnul, sîntem pedepsiți, ca să nu fim osîndiți împreună cu lumea.

33. De aceea, frații mei, cînd vă adunați ca să mîncăți, așteptați-vă unii pe alții.

34. Iar dacă îi este cuiva foame, să mîncească acasă, ca să nu vă adunați spre osîndă. Celelalte însă le voi rîndui cînd voi veni.

CAP. 12

Despre darurile duhovnicești și despre dreapta lor întrebuințare.

1. Iar cît privește darurile duhovnicești, nu vreau, fraților să fiți în necuvîntință.

2. Știți, că pe cînd erați păgîni, vă duceați la idoli cei mulți, ca și cum erați mînați.

3. De aceea vă fac cunoscut că precum nimcî, grîind în Duhul lui Dumnezeu, nu zice: Anatema fie Iisus! — tot așa nimcî nu poate să zică: Domn este Iisus, — decît în Duhul Sfînt.

4. Darurile sînt felurite, dar același Duh.

5. Și felurite slujiri sînt, dar același Domn.

6. Și lucrările sînt felurite, dar este același Dumnezeu care lucrează toate în toți.

7. Și ficăruia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia i se dă prin Duhul Sfînt cuvînt de înțelepciune, iar altuia, după același Duh, cuvîntul cunoștinței.

9. Și unuia i se dă intru același Duh credință, iar altuia, darurile vindecărilor, intru același Duh;

10. Unuia faceri de minuni, iar altuia proorocie; unuia deosebirăa duhurilor, iar altuia feluri de limbi și altuia tîlmăcirea limbilor.

11. Și toate acestea le lucrează unul și același Duh, împărțind ficăruia deosebi, după cum voiește.

12. Căci precum trupul unul este, și are mădulare multe, iar toate mădulele trupului, multe fiind, sînt un trup, așa și Hristos.

13. Pentru că într-un Duh ne-am botezat noi toți, ca să fim un singur trup, fie Iudei, fie Elini, fie robi, fie liberi, și toți la un Duh ne-am adăpat.

14. Căci și trupul nu este un mădular, ci multe.

15. Dacă piciorul ar zice: Fiindcă nu sint mîină, nu sint din trup, nu pentru aceasta nu este el din trup.

16. Și urechea dacă ar zice: Fiindcă nu sint ochi, nu fac parte din trup, — nu pentru aceasta nu este ea din trup.

17. Dacă tot trupul ar fi ochi, unde ar fi auzul? Și dacă ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Dar acum Dumnezeu a pus mădulele, pe fiecare din ele, în trup, cum a voit.

19. Dacă toate ar fi un singur mădular, unde ar fi trupul?

20. Dar acum sînt multe mădulare, însă un singur trup.

21. Și nu poate ochiul să zică mîinii: N-am trebuință de tine; sau, iarăși capul să zică picioarelor: N-am trebuință de voi.

22. Ci cu mult mai mult mădulele trupului, socotite a fi mai slabe, sînt mai trebuincioase.

23. Și pe cele care ni se par că sînt mai de necinste, pe acelea cu mai multă cinste le îmbrăcăm; și cele necuvîncioase ale noastre au mai multă cuviință.

24. Iar cele cuviincioase ale noastre n-au nevoie de ea. Dar Dumnezeu a întocmit astfel trupul, dînd mai multă cinste celui căruia îi lipsește,

25. Ca să nu fie dezbinare în trup, ci membrele să îngrijească decopotivă unele de altele.

26. Și dacă un mădular suferă, toate mădulele suferă împreună; și dacă un mădular este cinstit, toate mădulele se bucură împreună.

27. Iar voi sînteți trupul lui Hristos și mădulare (fiecare) în parte.

28. Și pe unii i-a pus Dumnezeu, în Biserică: întîi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători; apoi

(33) Rom. 15, 2. 1 Cor. 9, 19. 2 Cor. 12, 19. Cap. 11. (1) 1 Cor. 4, 16. Filip. 3, 17. 2 Tes. 3, 7. (2) 1 Cor. 15, 1. (3) Fac. 3, 16. Ioan 14, 28. Ef. 5, 23. (4) Num. 5, 18. (5) Fac. 1, 26. Col. 3, 3. (6) Fac. 2, 21. (18) 1 Cor.

3, 3. (19) Mat. 18, 7. Luc. 17, 1. (23) Mat. 26, 26. Marc. 14, 22. Luc. 22, 19. 1 Cor. 10, 16. (25) Zah. 9, 11. (26) Is. 12, 27. (27) Evr. 10, 29. (28) Is. 12, 48. Plîng. 3, 40. Sir. 18, 20. 2 Cor. 13, 5.

(31) Ps. 31, 5-6. (32) Iov 33, 28. Int. 11, 9-10; 12, 22. Cap. 12. (2) Is. 2, 12. (3) Mat. 16, 17. Marc. 9, 39. Ioan 13, 13. Filip. 3, 11. (4) Num. 11, 17. Int. 7, 27. Rom. 12, 6. Ef. 4, 11. (7)

Mat. 25, 15. (8) 1 Cor. 14, 26. Ef. 1, 17. (9) Marc. 16, 18. (10) Ebr. 2, 4. (11) Int. 7, 27. Ef. 4, 7. (12) Rom. 12, 4. Ef. 4, 3. (13) Marc. 1, 8. Gal. 3, 28. (28) Rom. 12, 15. (27) Ef. 5, 25.

pe cei ce au darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cirmuirile, felurile limbilor.

29. Oare toți sint apostoli? Oare toți sint prooroci? Oare toți învățători? Oare toți au putere să săvîrșescă minuni?

30. Oare toți au darurile vindecărilor? Oare toți vorbesc în limbi? Oare toți pot să tîlmăcească?

31. Rîvniți însă la darurile cele mai bune. Și vă arăt încă o cale care le întrece pe toate:

CAP. 13

Dragostea și bunurile ei.

1. De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chin-
val răsunător.

2. Și de aș avea darul proorocii și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea atîta credință încît să mut și muntii, iar dragoste nu am, nimic nu sint.

3. Și de aș împărți toată avuția mea și de aș da trupul meu ca să fiu ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește.

4. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmăiește, nu se laudă, nu se trufeste.

5. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprinde de minie, nu gindeste răul.

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr.

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

8. Dragostea nu cade niciodată. Cît despre proorocii — se vor desființa; darul limbilor va înceta; știința se va sfîrși.

9. Pentru că în parte cunoaștem și în parte proorocim.

10. Dar cînd va veni ceea ce e desăvîrșit, atunci ceea ce este în parte se va desființa.

11. Cînd eram copil, vorbeam ca un copil, simțeam ca un copil, judecam ca un copil; dar cînd m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului.

12. Căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitorie, iar atunci, față către față; acum cunoaștem în parte, dar

atunci voi cunoaște pe deplin, precum am fost cunoscut și eu.

13. Și acum rămîn acestea trei: credința, nădejdea, dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.

CAP. 14

Darul limbilor și darul profetiei. Cum să fie întrebuințat darul limbilor. Femeia trebuie să tacă în biserică.

1. Căutați dragostea. Rîvniți însă cele duhovnicești, dar mai ales ca să proorociți.

2. Pentru că cel ce vorbește în limbi nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimeni nu-l înțelege, ci el, în duh, grăiește taine.

3. Cel ce prooroceste vorbește oamenilor, spre zidire, îndemn și mîngiere.

4. Cel ce grăiește în limbi pe sine singur se zidește, iar cel ce prooroceste zidește Biserica.

5. Voiesc ca voi toți să grăiți în limbi; dar mai cu seamă să proorociți. Cel ce prooroceste e mai mare decît cel ce grăiește în limbi, afară numai dacă tîlmăcește, ca Biserica să ia zidire.

6. Iar acum, fraților, dacă aș veni la voi, grăind în limbi, de ce folos v-aș fi, dacă nu vă vorbesc — sau în descoperire, sau în cunoștință, sau în proorocie, sau în învățătură?

7. Că precum cele neînsușite, care dau sunet, fie chitară, de nu vor da sunete deosebite, cum se va cunoaște ce este din fluier, sau ce este din chitară?

8. Și dacă trâmbița va da un sunet nelămurit, cine se va pregăti de război?

9. Așa și voi: Dacă prin limbi nu veți da cuvînt lesne de înțeles, cum se va cunoaște ce ați grăit? Veți fi niște oameni care vorbesc în vînt.

10. Sint în lume cine știe cite feluri de limbi, dar nici unul din ele nu este fără sunet.

11. Deci dacă, nu voi ști însemnarea glasului, voi fi barbar pentru cel care vorbește, și cel care vorbește barbar pentru mine.

12. Așa și voi, de vreme ce rîvniți după daruri duhovnicești: căutați să prisosiți în ele, spre zidirea Bisericii.

11. De aceea, cel ce grăiește în limbi să se roage ca să și tîlmăcească.

14. Căci, dacă mă rog în limbi, duhul meu se roagă, dar mintea mea este necreditoare.

15. Atunci ce voi face? Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga și cu mintea; voi cînta cu duhul, dar voi cînta și cu mintea.

16. Fiindcă, dacă vei binecuvînta cu duhul, cel ce ține locul omului de rînd cum va zice amin, după mulțumirea ta, cită vreme el nu știe ce zici?

17. Căci tu, într-adevăr, mulțumesci bine, dar celălalt nu se zidește.

18. Mulțumesc Dumnezeului meu, că vorbește în limbi mai mult decît voi toți;

19. Dar în Biserică vreau să grăiesc cînd cuvînt cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decît zece mii de cuvînt în limbi.

20. Fraților, nu fiți copii la minte. Fiți copii cînd e vorba de răutate. La minte, însă, fiți desăvîrșiți.

21. În Lege este scris: Voi grăi acestui popor în alte limbi și prin buzele altora, și nici așa nu vor asculta de Mine, zice Domnul.

22. Așa că limbile sint spre semn nu credincioșilor, ci necredincioșilor; iar proorocia nu necredincioșilor, ci credincioșilor.

23. Deci, dacă s-ar aduna Biserica toată laolaltă și toți ar vorbi în limbi și ar intra neștiutori sau necredincioși, nu vor zice, oare, că sinteți nebuni?

24. Iar dacă toți ar prooroci și ar intra vreun necredincios sau vreun neștiutor, el este dovedit de toți, el este judecat de toți;

25. Cele ascunse ale inimii lui se învederează și astfel, căzînd cu fața la pămînt, se va închina lui Dumnezeu, mărturisind că Dumnezeu este într-adevăr printre voi.

26. Ce este deci, fraților? Cînd vă adunați împreună, fiecare din voi are psalm, are învățătură, are descoperire, are limbă, are tîlmăcire: toate spre zidire să se facă.

27. Dacă grăiește cineva în limbi, să fie cite doi, sau cel mult trei și pe

rînd să grăiască, și unul să tîlmăcească.

28. Iar dacă nu e tîlmăcitor, să tacă în biserică și să-și grăiască numai lui și lui Dumnezeu.

29. Iar proorocii să vorbească doi sau trei, iar ceilalți să judece.

30. Iar dacă se va descoperi ceva altuia care sade, să tacă cel dintîi.

31. Căci puteți să proorociți toți cite unul, ca toți să învețe și toți să se mîngie.

32. Și duhurile proorocilor se supun proorocilor;

33. Pentru că Dumnezeu nu este al necredincioșilor, ci al păcii. Ca în toate Bisericile sfinților.

34. Femeile voastre să tacă în biserică, căci lor nu le este îngăduit să vorbească, ci să se supună, precum zice și legea.

35. Iar dacă voiesc să învețe ceva, să întrebe acasă pe bărbații lor, căci este rușinos ca femeile să vorbească în biserică.

36. Oare de la voi a ieșit cuvîntul lui Dumnezeu sau a ajuns numai pînă la voi?

37. Dacă i se pare cuiva că este prooroc sau om duhovnicesc, să cunoască că cele ce vă scriu sint porunci ale Domnului.

38. Iar dacă cineva nu vrea să știe, să nu știe.

39. Așa că, frații mei, rîvniți a prooroci și nu opriți să se grăiască în limbi.

40. Dar toate să se facă cu cuvință și după rînduială.

CAP. 15

Învieerea Domnului și învieerea noastră.

1. Vă fac cunoscută, fraților, Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care ați și primit-o, intru care și stați.

2. Prin care și sinteți mîntuiți; cu ce cuvînt v-am binevestit-o — dacă o țineți cu tărie, afară numai dacă n-ați crezut în zadar.

3. Căci v-am dat, întîi de toate, ceea ce și eu am primit, că Hristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi;

(28) Rom. 12, 6. Ef. 4, 11. Cap. 13. — (2) Mat. 7, 22. 1 Ioan 2, 9. (3) Mat. 6, 1. (4) Pild. 10, 12. 1 Petr. 4, 8. 1 Cor. 8, 1. Filip. 2, 3. (5) Rom. 15, 1. (7) Sir. 6, 5. Gal. 6, 2. (9) Sir. 24, 28; 42,

28; 43, 37. 2 Cor. 5, 7. (10) Ps. 16, 15. (11) Ebr. 5, 13. (12) 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 8, 2. Filip. 3, 12. 2 Tim. 2, 19. (13) Num. 12, 8. Cap. 14. — (1) Num. 11, 29. 1 Tes. 5, 20.

(15) Col. 3, 16. (20) Mat. 18, 4. Marc. 10, 14. Rom. 16, 19. Ebr. 4, 13. Ebr. 5, 13. (21) Is. 28, 11. (25) Is. 45, 14-15. (26) 1 Cor. 12, 8. (33) 1 Cor. 7, 15; 12, 25. 1 Tes. 5, 23.

(34) Ebr. 3, 16. Col. 3, 18. 1 Tim. 2, 11-12. Cap. 15. — (1) Cor. 11, 2. Gal. 1, 11. (2) Rom. 1, 16. (3) Ps. 21, 6. Is. 53, 7, 8. Dan. 9, 24. Zah. 13, 7. 1 Cor. 2, 2.

4. Și că a fost îngropat și că a înviat a treia zi, după Scripturi;

5. Și că s-a arătat lui Chefa, apoi celor doisprezece;

6. În urmă s-a arătat deodată la peste cinci sute de frați, dintre care cei mai mulți trăiesc până astăzi, iar unii au și adormit;

7. După aceea s-a arătat lui Iacov, apoi tuturor Apostolilor;

8. Iar la urma tuturor, ca unui născut înainte de vreme, mi s-a arătat și mie.

9. Căci eu sînt cel mai mic dintre Apostoli, care nu sînt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu.

10. Dar prin harul lui Dumnezeu sînt ceea ce sînt; și harul Lui care este în mine n-a fost în zadar; ci m-am ostenit mai mult decît ei toți. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci ori eu, ori aceea, așa propovăduim și voi așa ați crezut.

12. Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morților?

13. Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos n-a înviat.

14. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră.

15. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe care nu l-a înviat, dacă deci morții nu înviază.

16. Căci dacă morții nu înviază, nici Hristos n-a înviat.

17. Iar dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră, sinteți încă în păcatele voastre;

18. Și atunci și cei ce au adormit în Hristos au pierit.

19. Iar dacă nădăjduim în Hristos numai în viața aceasta, sîntem mai de plîns decît toți oamenii.

20. Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți.

21. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților.

22. Căci, precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia.

23. Dar fiecare în rîndul celei sale: Hristos începătură; apoi cei ai lui Hristos, la venirea Lui.

24. După aceea, sfîrșitul, cînd Domnul va preda împărăția lui Dumnezeu și Tatălui, cînd va desființa orice domnie și orice stăpînire și orice putere.

25. Căci El trebuie să împărătească pînă ce va pune pe toți vrăjmașii Săi sub picioarele Sale.

26. Vrajmașul cel din urmă, care va fi nimicit, este moartea.

27. Căci toate le-a supus sub picioarele Lui. Dar cînd zice: Că toate i-au fost supuse Lui — învederat este că afară de Cel care l-a supus Lui toate.

28. Iar cînd toate vor fi supuse Lui, atunci și Fiul însuși se va supune Celui ce l-a supus Lui toate, ca Dumnezeu să fie totul în toate.

29. Pîndcă ce vor face cei care se botează pentru morți? Dacă morții nu înviază nicidecum, pentru ce se mai botează pentru ei?

30. De ce mai sîntem și noi în primejdie în tot ceasul?

31. Mor în fiecare zi! V-o spun, fraților, pe lauda pe care o am pentru voi, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

32. Dacă m-am luptat, ca om, cu fiarele în Efes, care îmi este folosul? Dacă morții nu înviază, să bem și să mîncăm, căci miine vom muri!

33. Nu vă lăsați înșelați: Tovărășile rele strică obiceiurile bune.

34. Treziți-vă cum se cuvine și nu păcătuiți. Căci unii nu au cunoștință de Dumnezeu; o spun spre rușinea voastră.

35. Dar va zice cineva: Cum înviază morții? Și cu ce trup au să vină?

36. Nebun ce ești! Tu ce semeni nu dă viață, dacă nu va fi murit.

37. Și ceea ce semeni nu este trupul ce va să fie, ci grăunte gol, poate de grîn, sau de altceva din celelalte;

38. Iar Dumnezeu îi dă un trup, precum a voit, fiecărei semințe un trup.

39. Nu toate trupurile sînt același trup, ci unul este trupul oamenilor și altul este trupul dobitoacelor și altul este trupul păsărilor și altul este trupul peștilor.

40. Sînt și trupuri cerești și trupuri pămîntești; dar alta este slava celor cerești și alta a celor pămîntești.

41. Alta este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor. Căci stea de stea se deosebesc în strălucire.

42. Așa este și învierea morților: Se seamănă trupul într-o stricăciune, înviază într-o nestricăciune;

43. Se seamănă într-o necinste, înviază într-o slavă; se seamănă într-o slăbiciune, înviază într-o putere;

44. Se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc. Dacă este trup firesc, este și trup duhovnicesc.

45. Precum și este scris: Făcutu-s-a omul cel dintîi, Adam, cu suflet viu; iar Adam cel de pe urmă cu duli dătător de viață;

46. Dar nu este întîi cel duhovnicesc, ci cel firesc, apoi cel duhovnicesc.

47. Omul cel dintîi este din pămînt, pămîntesc; omul cel de al doilea este din cer.

48. Cum este cel pămîntesc, așa sînt și cei pămîntești; și cum este cel ceresc așa sînt și cei cerești.

49. Și după cum am purtat chipul celui pămîntesc, vom purta și chipul celui ceresc.

50. Aceasta însă zic, fraților: Carnea și singele nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moștenește nestricăciunea.

51. Iată, taină vă spun vouă: Nu toți vom muri, dar toți ne vom schimba.

52. Deodată, într-o clipeală de ochi la trîmbița cea de apoi. Căci trîmbița va suna și morții vor învia nestricăcioși, iar noi ne vom schimba.

53. Căci trebuie ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nestricăciune și acest (trup) muritor să se îmbrace în nemurire.

54. Iar cînd acest (trup) stricăcios se va îmbrăca în nestricăciune și acest (trup) muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci va fi cuvîntul care este scris: Moartea a fost înghițită de biruință.

55. Unde îți este, moarte, biruința ta? Unde îți este, moarte, boldul tău?

56. Și boldul morții este păcatul, iar puterea păcatului este legea.

57. Dar să dăm mulțumire lui Dumnezeu, care ne-a dat biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos!

58. Drept aceea, frații mei iubii, fiți tari, neclintii, sporind totdeauna în lucrul Domnului, știind că osteneala voastră nu este zadarnică în Domnul.

CAP. 16

Stringerea de ajutoare pentru frați. Timotei, Apolo, casa lui Ștefanos: și închinăciuni.

1. Cît despre stringerea de ajutoare pentru sfinți, precum am poruncit Bisericii Galației, așa să faceți și voi.

2. În ziua întîii a săptămîinii, (*Duminică*), fiecare dintre voi să-și pună deoparte, stringînd cît poate, ca să nu se facă stringerea abia atunci cînd voi veni.

3. Iar cînd voi veni, pe cei pe care îi veți socori, pe aceia îi voi trimite cu scrisori să ducă darul vostru la Ierusalim.

4. Și de se va cuveni să merg și eu, vor merge împreună cu mine.

5. Ci voi veni la voi, cînd voi trece prin Macedonia, căci prin Macedonia trec.

6. La voi mă voi opri, poate, sau voi și iarna, ca să mă petreceți în călătoria ce voi face.

7. Căci nu vreau să vă văd acum numai în treacăt, ci nădăjduiesc să rămîn la voi cîtăva vreme, dacă va îngădui Domnul.

8. Voi rămîne însă în Efes, pînă la praznicul Cîncizecimii.

9. Căci mi s-a deschis ușă mare, spre lucru mult și sînt mulți potrivnici.

10. Iar de va veni Timotei, vedeți să fie fără de teamă la voi, căci lucrează ca și mine lucrul Domnului.

(44) Ps. 15, 10. Is. 53, 11. Os. 6, 2-3. Iona 2, 1. 2 Tim. 2, 8. (45) Mat. 28, 7, 17. Marc. 16, 14. Luc. 24, 34. 36. Ioan 20, 19; 21, 1. (46) Ept. 9, 3. 1 Cor. 9, 1. (47) Pil. 30, 2. Ept. 8, 3; 26, 10. Ef. 3, 8. 1 Tim. 1, 13. (48) Ps. 41, 16. Mat. 10, 20. Marc. 16, 20. 2 Cor. 3, 5. Ef. 3, 7. Col. 1, 29. 1 Tim. 1, 14. (49) Ept. 17, 18. 2 Tim. 2, 18. (50) Ioan 11, 25. Rom. 7, 11. (51) Ept. 13, 38. Rom. 4, 25. (52) Lev. 23, 10. Ept.

26, 23. Col. 1, 18. Apoc. 1, 5. (21) Fac. 2, 17, 3, 19. Ioan 6, 39. Rom. 5, 12. 14. (22) Dan. 8, 19. (23) 1 Tes. 4, 15-16. (24) Dan. 7, 14, 26. Mat. 28, 18. 1 Tim. 6, 15. (25) Ps. 109, 1. Ept. 2, 51. Ebr. 1, 13; 10, 13. (26) Apoc. 20, 14. (27) Ps. 8, 6. Ioan 13, 3. Ef. 1, 22. Ebr. 2, 8. (28) Sir. 43, 32. 1 Cor. 11, 3. (29) 2 Cor. 11, 26. (30) Rom. 8, 36. (31) 1 Cor. 15, 22, 13; 50, 12. Int. 2, 1, 6-7. Luc. 12, 19. (32) Int. 4, 12. (33) Rom. 13, 11. (34) Ioan 12, 24.

(42) Dan. 12, 3. Marc. 12, 25. Filip. 3, 21. (43) Mat. 22, 30. (44) Fac. 2, 7. Rom. 5, 18. 8, 2. (45) Fac. 2, 7. Ioan 3, 31. (46) Ioan 3, 6. (47) Fac. 5, 3. Rom. 8, 29. 2 Cor. 3, 18. (50) Ioan 1, 13. 3, 3. (51) 1 Tes. 4, 17. (52) Mat. 24, 31. Ioan 5, 28. 1 Tes. 4, 16. (53) Int. 9, 15.

(54) Is. 25, 8. Os. 13, 14. Rom. 6, 9. Ebr. 2, 14. (55) Os. 13, 14. (56) Sir. 21, 3. Rom. 4, 15. (57) Ioan 16, 33. 1 Ioan 5, 4-5. Rom. 8, 37. (58) 2 Paral. 15, 7. Col. 1, 23. Cap. 16. - (1) Rom. 12, 13; 15, 26. Gal. 2, 10. (2) 2 Cor. 8, 10-11. (3) Luc. 3, 15. 1 Cor. 3, 19. (4) Apoc. 3, 8.

11. Nimeni deci să nu-l disprețuiască; ci să-l petreceți cu pace, ca să vină la mine; că îl aștept cu frații.

12. Cât despre fratele Apollo, l-am rugat mult să vină la voi cu frații; totuși nu i-a fost voia să vină acum. Ci va veni când va găsi prilej.

13. Privegheați, stați tari în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să se facă.

15. Vă rog însă, fraților, — știți casa lui Ștefanos, că este pîrga Ahaiei și că spre slujirea sfinților s-au rînduit pe ei înșiși —

16. Ca și voi să vă supuneți unora ca aceștia și oricui lucrează împreună și se ostenește.

17. Mă bucur de venirea lui Ștefanos, a lui Fortunat și a lui Ahaie,

pentru că aceștia au împlinit lipsa voastră.

18. Și au făcut să se odihnească duhul meu și al vostru. Cunoașteți bine deci pe unii ca aceștia.

19. Vă îmbrățișează Bisericiile Asiei. Vă îmbrățișează mult, în Domnul, Acvila și Priscila, împreună cu Biserica din casa lor.

20. Vă îmbrățișează frații toți. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfîntă.

21. Salutarea cu mîna mea, Pavel.

22. Cel ce nu iubește pe Domnul să fie anatema! Maran atha! (Domnul vine).

23. Harul Domnului Iisus Hristos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi toți, în Hristos Iisus! Amin.

(12) Papt. 18, 25. (13) Mat. 24, 42; 25, 13. 1 Petr. 5, 8. Apoc. 3, 11-20. (15) 1 Cor. 1,

16. (19) 2 Tim. 4, 19. (20) 1 Petr. 5, 14. Rom. 16, 16. 2 Cor. 13, 12.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI A SF. APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Mîngîierile Apostolului în mijlocul suferințelor. Apărarea lui împotriva învinuirii de nestatornicie.

1. Pavel, apostol al lui Hristos Iisus, prin voința lui Dumnezeu, și Timotei, fratele; Bisericii lui Dumnezeu celei din Corint, împreună cu toți sfinții care sînt în toată Ahaia:

2. Har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Iisus Hristos!

3. Binecuvîntat este Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeu al toată mîngîierea,

4. Cel ce ne mîngîie pe noi în tot necazul nostru, ca să putem să mîngîiem și noi pe cei care se află în tot necazul, prin mîngîierea cu care noi înșine sîntem mîngîiați de Dumnezeu.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, așa prisosește prin Hristos și mîngîierea noastră.

6. Deci fie că sîntem strimtorați, este pentru a voastră mîngîiere și mîntuire, fie că sîntem mîngîiați, este pentru a voastră mîngîiere care vă dă putere să îndurați cu răbdare aceleași suferințe pe care le suferim și noi.

7. Și nădejdea noastră este tare pentru voi, știind că precum sînteți părtași suferințelor, așa și mîngîierii.

8. Căci nu voim, fraților, ca voi să nu știți de necazul nostru, care ni s-a făcut în Asia, că peste măsură, peste puteri am fost îngreuiți, încît nu mai nădăjduiam să mai scăpăm cu viață.

9. Ci noi, în noi înșine, ne-am socotit ca osîndiți la moarte, ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce înviază pe cei morți,

10. Care ne-a izbăvit pe noi dintr-o moarte ca aceasta și ne izbăvește și în care nădăjdum că încă ne va mai izbăvi,

11. Ajutîndu-ne și voi cu rugăciunea pentru noi, așa încît darul acesta făcut nouă, prin rugăciunea multora, să ne fie prilej de mulțumire adusă de către mulți, pentru noi.

12. Căci lauda noastră aceasta este: mărturia conștiinței noastre că am umblat în lume, și mai ales la voi, în sfințenie și în curăție dumnezeiască, nu în înțelepciune trupească, ci în harul lui Dumnezeu.

13. Căci nu vă scriem vouă altele decît cele ce citiți și înțelegeți. Și am nădejde că pînă la sfîrșit veți înțelege;

14. După cum ne-ați și înțeles în parte, — că noi sîntem lauda voastră, precum și voi lauda noastră, în ziua Domnului nostru Iisus.

15. Cu această încredințare voiam să vinîntîi la voi, ca să aveți har a doua oară.

16. Și să trec pe la voi în Macedonia și din Macedonia iarăși să vin la voi și să fiu petrecut de voi în Iudeea.

17. Deci, aceasta voinđ, m-am purtat, oare, cu ușurință? Sau cele ce hotărâsc, le hotărâsc trupește ca la mine da, da să fie și nu, nu?

18. Credincios este Dumnezeu, că n-a fost cuvîntul nostru către voi da și nu.

19. Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propovăduit vouă — prin noi,

Cap. 1. — (1) Ef. 1, 1. (2) 1 Cor. 1, 3. (3) Ies. 34, 6. 1 Petr. 1, 3. Ef. 1, 3. (4) Ps. 33, 19. 2 Cor. 7, 6. (5) Col. 1, 24. (11) Rom. 15, 30. Cor. 4, 15. (12) Papt. 23, 1.

2 Cor. 2, 17; 3, 1; 4, 2; 7, 14. (14) Filip. 1, 26; 2, 16; 4, 1. 1 Tes. 2, 19. (15) 1 Cor. 4, 19. (17) Rut 3, 18. Mar. 5, 37. 1 Tes. 2, 3.

prin mine, prin Silvanși prin Timotei — nu a fost da și nu, ci da a fost în El.

20. Căci toate făgăduințele lui Dumnezeu, în El, sint da; și prin El, amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar Cel ce ne întărește pe noi împreună cu voi, în Hristos și ne-a uns pe noi este Dumnezeu,

22. Care ne-a și pecetluit pe noi și a dat arvuna Duhului, în inimile noastre.

23. Și eu chem pe Dumnezeu mărturie asupra sufletului meu, că din cruțare pentru voi n-am venit încă la Corint.

24. Nu că doar avem stăpânire peste credința voastră, dar sintem împreună lucrători ai bucuriei voastre; căci stați tari în credință.

CAP. 2

Dragostea lui Pavel către Corinteni. Îi îndeamnă să ierte pe cel ce a greșit și s-a pocăit. Căldățiile și isihăziile lui Pavel.

1. Și am judecat în mine aceasta, să nu vin iarăși la voi cu înrîmătură.

2. Căci dacă eu vă întristez, cine este cel care să mă învescească, dacă nu cel întristat de mine?

3. Și v-am scris vouă aceasta, ca nu cumva la venirea mea să am înrîmătură de la aceia care trebuie să mă bucure, fiind încredințat despre voi toți că bucuria mea este și a voastră a tuturor.

4. Căci din multă supărare și cu inima strinsă de durere, v-am scris cu multe lacrimi, nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea pe care o am cu prisosință către voi.

5. Și dacă m-a întristat cineva, nu pe mine m-a întristat, ci în parte, — ca să nu spun mai mult — pe voi toți.

6. Destul este pentru unul ca acesta pe-deapsa ce i s-a dar de către cei mai mulți.

7. Așa încît voi, dimpotrivă, mai bine să-l iertați și să-l mîngîiați, ca să nu fie copleșit de prea multă înrîmătură unul ca acesta.

8. De aceea vă îndemn să înrățiți în el dragostea.

9. Căci pentru aceasta v-am și scris, ca să cunoască încercarea voastră, dacă sinteți ascultători în toate.

10. Iar cui îi iertați ceva, îi iert și eu; pentru că și eu, dacă am iertat ceva, am iertat pentru voi, în fața lui Hristos.

11. Ca să nu ne lăsăm covârșiți de satana, căci gîndurile lui nu ne sint necunoscute.

12. Și venind eu la Troa, pentru Evanghelia lui Hristos, și ușa tîndu-mi deschisă în Domnul,

13. N-am avut odihnă în duhul meu, fiindcă n-am găsit pe Tit, fratele meu, ci despărindu-mă de el, am plecat în Macedonia.

14. Mulțumire fădusă deci lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos și descoperă prin noi, în tot locul, mireasma cunoștinței sale!

15. Pentru că sintem lui Dumnezeu bună mireasmă a lui Hristos între cei ce se mîntuiesc și între cei ce pier.

16. Unora, adică, mireasmă a morții spre moarte, iar altora mireasmă a vieții spre viață. Și pentru acestea, cine e destoinic?

17. Căci nu sintem ca cei mulți, care amestecă cuvîntul lui Dumnezeu, ci grămădă din curăția inimii, ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos.

CAP. 3

Pavel vorbește Corintenilor despre sine. Litera și duhul. Vălul lui Moise se ridică prin Hristos.

1. Au doară începem iarăși să spunem cine sintem? Sau nu cumva avem nevoie — cum au unii — de scrisori de laudă către voi sau de la voi?

2. Scrisoarea noastră sinteți voi, scrisă în inimile noastre, cunoscută și citită de toți oamenii,

3. Arătîndu-vă că sinteți scrisoare a lui Hristos, slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului celui viu, nu pe table de piatră, ci pe tablele de carne ale inimii.

4. Și o astfel de încredere avem prin Hristos față de Dumnezeu;

5. Nu că de la noi înșine sintem destoinici să cugetăm ceva ca de la noi înșine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu,

6. Cel ce ne-a și învrednicit să fim slujitori ai Noului Testament, nu ai literii, ci ai duhului; pentru că litera ucide, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujirea cea de moarte aducătoare, săpată în litere, pe piatră, s-a făcut întru slavă, încît fiii lui Israel nu puteau să-și aștească ochii la fața lui Moise, — din pricina slavei celei trecătoare a feței lui,

8. Cum să nu fie mai mult în slavă slujirea Duhului?

9. Căci de a avut parte de slavă slujirea care aduce osînda, cu mult mai mult prisoște în slavă slujirea dreptății.

10. Și nici măcar nu este slăvit ceea ce era slăvit în această privință, față de slava cea covârșitoare.

11. Căci dacă ce este trecător s-a săvîrșit prin slavă, cu atît mai mult ce e netrecător va fi în slavă.

12. Avînd deci o astfel de nădejde, noi lucrăm cu multă îndrăzneală,

13. Și nu ca Moise, care-și punea un văl pe fața sa, ca fiii lui Israel să nu vadă sfîrșitul strălucirii celei trecătoare.

14. Dar mințile lor s-au învîrtosat, căci pînă în ziua de azi, la citirea Vechiului Testament, rămîine același văl, neridicîndu-se, căci el se desființează prin Hristos;

15. Ci pînă astăzi, cînd se citește Moise, stă un văl pe inima lor;

16. Iar cînd se vor întoarce către Domnul, vălul se va ridica.

17. Domnul este Duh, și unde este Duhul Domnului, acolo este libertate.

18. Iar noi toți, privind ca în oglindă, cu fața descoperită, slava Domnului, ne prefacem în același chip din slavă în slavă, ca de la Duhul Domnului.

CAP. 4

Sfinții cunosc slava lui Dumnezeu și nădejdea în ea îi întărește a birui toate suferințele.

1. De aceea, avînd această slujire, după cum am fost miluiți, nu ne pierdem nădejdea,

2. Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale rușinii, neumblînd în vicieșug, nici prefăcînd cuvîntul lui Dumnezeu, ci făcîndu-ne cunoscuți prin arătarea adevărului față de orice conștiință o-menească înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar dacă Evanghelia noastră este încă acoperită, este pentru cei pierduți,

4. În care Dumnezeuul veacului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lumina Evangheliei slavei lui Hristos care este chipul lui Dumnezeu.

5. Căci nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus, Domnul, iar noi înșine sintem slujitorii voștri, pentru Iisus.

6. Fiindcă Dumnezeu care a zis: Strălucescă, din întuneric, lumina! — El a strălucit în inimile noastre, ca să strălucescă cunoștința slavei lui Dumnezeu, pe fața lui Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze că puterea covârșitoare este a lui Dumnezeu și nu de la noi,

8. În toate pătîmînd necaz, dar nefiind striviți; lipsiți fiind, dar nu deznădăjduiți;

9. Prigoniți fiind, dar nu părăsiți; doborîți, dar nu nimiciți;

10. Purtînd totdeauna în trup omorîrea lui Iisus, pentru ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.

11. Căci pururea noi cei vii sintem dați spre moarte pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor.

12. Astfel că în noi lucrează moartea, iar în voi viața.

13. Dar avînd același duh al credinței, — după cum este scris: Crezut-am, pentru aceea am și grăit, — și noi credem: pentru aceea și grăim,

14. Știînd că Cel ce a înviat pe Domnul Iisus ne va învia și pe noi cu Iisus și ne va înfățișa împreună cu voi.

15. Căci toate sint pentru voi, ca harul, revărsîndu-se cu belșug, să sporească, prin cei mulți, mulțumirea întru slava lui Dumnezeu.

(20) Num. 23, 19. (21) 1 Ioan 2, 20. (22) Rom. 5, 5; 8, 15; 2 Cor. 5, 5. Apoc. 2, 17. Cap. 2. — (3) 2 Cor. 1, 14. (4) 1 Cor. 5, 1. (6) 1 Cor. 5, 3-5. (7) Sir. 8, 6. (11) Luc. 22, 31. 1 Petr. 5, 8. (14) 1 Cor. 1, 2. (15) 1 Cor. 1, 18. 2 Cor. 4, 3. (16) Luc. 2, 34. 2 Cor. 3, 5. (17) Deut. 13, 13. Lev. 36, 4.

Ps. 90, 20. Iez. 13, 2-3. 1 Cor. 7, 25. 2 Cor. 1, 12; 4, 2; 11, 15. Filip. 1, 15. 1 Tim. 6, 5. Tit. 1, 11. Cap. 3. — (1) 2 Cor. 1, 12. (2) 1 Cor. 9, 2. (3) Deut. 4, 13. Is. 29, 11-12. Iez. 11, 19. Eyr. 8, 10. (5) Int. 7, 16. Ioan 15, 5. 1 Cor. 15, 10. 2 Cor. 4, 16; 4, 7. Filip. 2, 13.

(6) Ier. 31, 33. Ioan 6, 63. (7) Iez. 34, 29-30. Rom. 8, 2. (9) Ioan 1, 14. Filip. 3, 17. (13) Rom. 10, 4. (14) Is. 6, 10; 63, 17. Ioan 9, 39. 1 Cor. 2, 8. (16) Iez. 34, 33-34. (17) Ioan 4, 24. (18) Rom. 8, 29. 1 Cor. 15, 49. 2 Cor. 4, 6. Cap. 4. — (2) Ps. 93, 20. 1 Iap. 24, 9. 2 Cor. 2, 17. (3) Luc. 10, 21. 1 Cor.

1, 18. (4) Ioan 14, 9. Filip. 2, 6. Col. 1, 15. Eyr. 1, 3. (5) 1 Cor. 2, 2; 3, 5. (6) Fac. 1, 3. 1 Petr. 2, 9. Rom. 13, 12. 2 Cor. 3, 18. (7) 1 Cor. 2, 5. 2 Cor. 3, 5. (8) Ps. 128, 1-2. 2 Cor. 12, 9-10. (9) Ps. 36, 24. (10) 1 Petr. 4, 13. Gal. 6, 17. (11) Rom. 8, 17. 1 Cor. 4, 9. (13) Ps. 115, 1. (14) 1 Cor. 6, 14. 1 Tes. 1, 10.

16. De aceea nu ne pierdem curajul și, chiar dacă omul nostru cel din afară se trece, cel dinăuntru însă se înnoiește din zi în zi.

17. Căci necazul nostru de acum, ușor și trecător, ne aduce nouă, mai presus de orice măsură: slavă veșnică covârșitoare,

18. Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd, fiindcă cele ce se văd sînt trecătoare, iar cele ce nu se văd sînt veșnice.

CAP. 5

Trebuie să ne îmbrăcăm cu haina cea nouă, cerească, peste cea pămîntească. Dorința după viața veșnică. Ispășirea și împăcarea noastră.

1. Căci știm că, dacă acest cort, locuința noastră pămîntească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mină, veșnică, în ceruri.

2. Căci de aceea și suspinăm, în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuința noastră cea din cer,

3. Dacă totuși vom fi găsiți îmbrăcați, iar nu goi.

4. Că noi, cei ce sîntem în cortul acesta, suspinăm îngreuiți de vreme ce dorim nu să scoatem haina noastră, ci să ne îmbrăcăm cu cealaltă, pe deasupra, ca ceea ce este muritor să fie înghițit de viață.

5. Iar Cel ce ne-a făcut spre aceasta este Dumnezeu, care ne-a dat nouă arvuna Duhului.

6. Îndrăznind deci totdeauna și știind că, petrecind în trup, sîntem departe de Domnul,

7. Căci umblăm prin credință, nu prin vedere.

8. Avem încredere și voim mai bine să plecăm din trup și să petrecem la Domnul.

9. De aceea ne și străduim ca, fie că petrecem în trup, fie că plecăm din el, să fim bineplăcuți Lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne înfățișăm înaintea judecării lui

Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine, ori rău.

11. Cunoșcînd deci frica de Domnul, căutăm să înduplecăm pe oameni, dar lui Dumnezeu îi sîntem învederați și nădăjduiesc că sîntem învederați și în cugetele voastre.

12. Căci nu vă spunem iarăși cine sîntem, ci vă dăm prilej de laudă pentru noi, că aveți către aceia care se laudă cu fața și nu cu inimă.

13. Căci, dacă ne-am ieșit din fire, este pentru Dumnezeu, iar dacă sîntem cu mintea întrecăgă, este pentru voi.

14. Căci dragostea lui Hristos ne stăpînește pe noi care socotim aceasta, că dacă unul a murit pentru toți, au murit deci toți.

15. Și a murit pentru toți, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci Aceia care, pentru ei, a murit și a înviat.

16. De aceea, noi nu mai știm de acum pe nimeni după trup; chiar dacă am cunoscut pe Hristos după trup, acum nu-L mai cunoaștem.

17. Deci, dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut noi.

18. Și toate sînt de la Dumnezeu, Care ne-a împăcat cu Sine prin Hristos și Care ne-a dat nouă slujirea împăcării.

19. Pentru că Dumnezeu era în Hristos, împăcînd lumea cu Sine însuși, nesocotindu-le greșelile lor și punînd în noi cuvîntul împăcării.

20. Propovăduim în numele lui Hristos, ca și cum Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Rugăm-vă, deci, în numele lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu!

21. Căci pe El, care n-a cunoscut păcatul, L-a făcut pentru noi păcat, ca să dobîndim, întru El, dreptatea lui Dumnezeu.

CAP. 6

Sfinții lui Dumnezeu.

1. Fiind, dar, împreună lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiți în zadar harul lui Dumnezeu.

14, 10. Ef. 6, 8. (13) 2 Cor. 11, 11. (15) 1 Petr. 4, 2. Rom. 14, 7, 9. Gal. 2, 19-20. (17) Ps. 50, 11. Is. 43, 18-19. Ier. 31, 22. Ioan 3, 3. Rom. 6, 4. Ef. 2, 15. Apoc. 21, 5. (18) Rom. 5, 10-11. Ef. 2, 16. Col. 1, 20. (19) Lev. 1, 4. Ps. 31, 2. Ag. 1, 13. 1 Ioan 4, 9. Rom. 3, 25; 11, 15. (20) Zah. 12, 8. Mal. 2, 6. (21) Lev. 4, 3; 9, 15. Num. 19, 2. Is. 45, 25; 53, 9. Ioan 8, 46. 1 Petr. 2, 22. 1 Ioan 3, 5.

2. Căci zice: La vreme potrivită te-am ajutat; iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mîntuirii.

3. Nedînd nici o sminteală intru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată,

4. Ci în toate înfățișîndu-ne pe noi înșine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi în strîmtorări,

5. În bătaie, în temnițe, în tulburări, în osteneli, în privegheri, în posturi;

6. În curăție, în cunoștință, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfînt, în dragoste nefărmîcă;

7. În cuvîntul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății cele de-a dreapta și cele de-a stînga,

8. Prin slavă și necinste, prin defăimare și laudă; ca niște amăgitori, deși iubitori de adevăr,

9. Ca niște necunoscuți, deși bine cunoscuți, ca fiind pe pragul morții, deși iată că trăim, ca niște pedepsîți, dar nu uciși;

10. Ca niște întristați, dar pururea bucurîndu-se; ca niște săraci, dar pe mulți îmbogățînd; ca unii care n-au nimic, dar toate le stăpînesc.

11. O, Corintenilor, gura noastră s-a deschis către voi, inima noastră s-a lărgit.

12. În inima noastră nu sînteți la strîmtorare; dar strîmtoare este pentru noi, în inimile voastre.

13. Plătindu-mi aceeași plată, — vă vorbesc ca unor copii ai mei — lărgiți și voi inimile voastre!

14. Nu vă înjugați la jug străin cu cei necredincioși, căci ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtășire are lumina cu întunericul?

15. Și ce învoire este între Hristos și Veliar sau ce parte are un credincios cu un necredincios?

16. Sau ce înțelegere este între templul lui Dumnezeu și idoli? Căci noi sîntem templu al Dumnezeului celui viu, precum Dumnezeu a zis că: Voi locui în ei și voi umbla și voi fi Dumnezeii lor și ei vor fi poporul Meu.

Cap. 6. — (2) Is. 49, 8. Luc. 4, 19. Evr. 3, 7. (3) 1 Reg. 2, 17. Neem. 5, 9. (4) 1 Cor. 4, 1, 11. 2 Cor. 12, 10. (6) Iac. 3, 17. (7) 1 Cor. 2, 5. 2 Cor. 10, 4. (8) Eccl. 8, 14. (10) Ps. 137. Filip. 4, 12. (14) 1 Ioan 3, 6. (15) Deut. 15, 9. 3 Reg. 18, 21. Sir. 13, 20. 1 Cor. 10, 21. (16) Is. 12,

17. De aceea: Ieșiți din mijlocul lor și vă separați zice Domnul, și de ce este necurat să nu vă atingeți și Eu vă voi primi pe voi.

18. Și voi fi vouă tată, și veți fi Mie fii și fiice, zice Domnul Atoțîitorul.

CAP. 7

Pavel laudă ascultarea Corintenilor și se bucură de dragostea lor.

1. Avînd deci aceste făgăduințe, iubitorilor, să ne curățim pe noi de toată întinarea trupului și a duhului, desăvîrșind sfințenia în frica lui Dumnezeu.

2. Faceți-ne loc în inimile voastre! N-am nedreptățit pe nimeni; n-am vătămat pe nimeni, n-am înșelat pe nimeni.

3. Nu o spun spre osîndirea voastră, căci v-am spus înainte că sînteți în inimile noastre, ca împreună să murim și împreună să trăim.

4. Multă îmi este încrederea în voi! Multă îmi este lauda pentru voi! Umplutu-m-am de mîngiere! Cu tot necazul nostru, sînt covârșit de bucurie!

5. Căci, după ce am sosit în Macedonia, trupul nostru n-a avut nici o odihnă, necăjiți fiind în toate chipurile: din afară lupte, dinăuntru temeri.

6. Dar Dumnezeu, Cel ce mîngîie pe cei smeriți, ne-a mîngîiat pe noi cu venirea lui Tît.

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mîngîierea cu care el a fost mîngîiat la voi, vestindu-ne nouă dorința voastră, plînsul vostru, rivna voastră pentru mine, încît eu mai mult să mă bucur.

8. Că, chiar dacă v-am întristat prin scrisoare, nu-mi pare rău, deși îmi părea rău; căci văd că scrisoarea aceea, fie și numai pentru un timp, v-a întristat.

9. Acum mă bucur, nu pentru că v-ați întristat, ci pentru că v-ați întristat spre pocăință. Căci v-ați întristat după Dumnezeu, ca să nu fiți intru nimic păgubiți de către noi.

10. Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăință spre mîntuire, fără pădare de rău; iar întristarea lumii aduce moarte.

43; 30, 45. Lev. 26, 12. Ier. 37, 27. Ioan. 2, 19. 1 Cor. 3, 16; 6, 19. Evr. 8, 10. (17) Lev. 5, 1. Is. 52, 11. Ier. 50, 8. Apoc. 18, 47. (18) Ier. 31, 9. Cap. 7. — (1) 1 Ioan 3, 3. Evr. 10, 22. (2) 2 Cor. 12, 17. (6) 2 Cor. 1, 4. (10) Ps. 37, 18; 118, 71. Eccl. 7, 3. Sir. 30, 24. 1 Petr. 2, 19.

11. Căci iată, însăși aceasta, că v-ați intristat după Dumnezeu, cită sirguință v-a adus, ba încă și dezvinovățire și mihnire și teamă și dorință și rivnă și ispășire! Întru totul ați dovedit că voi înșivă sînteți curați în acest lucru.

12. Deci, deși v-am scris, aceasta n-a fost din cauza celui ce a nedreptățit, nici din cauza celui ce a fost nedreptățit, ci ca să se învedereze la voi sirguința voastră pentru noi, înaintea lui Dumnezeu.

13. De aceea, ne-am mîngîiat; dar, pe lingă mîngîierea noastră, ne-am bucurat peste măsură mai ales de bucuria lui Tit, căci duhul lui s-a liniștit din partea voastră a tuturor.

14. Căci dacă m-am lăudat lui cu ceva pentru voi, n-am fost dat de rușine; ci precum toate vi le-am grăit întru adevăr, așa și lauda noastră pentru Tit s-a făcut adevăr.

15. Și inima lui este și mai mult la voi, aducindu-și aminte de ascultarea voastră a tuturor, cum l-ați primit cu frică și cu cutremur.

16. Mă bucur că în toate pot să mă încred în voi.

CAP. 8

Pavel laudă pe creștinii din Macedonia pentru stringerea de ajutoare și îndeamnă pe Corinteni să facă și ei asemenea.

1. Și vă fac cunoscut, fraților, harul lui Dumnezeu cel dăruit în Bisericiile Macedonice;

2. Că în multa lor încercare de necaz, prisosul bucuriei lor și sărăcia lor cea adîncă au sporit în bogăția dărniciilor lor.

3. Căci mărturisesc că de voia lor au dat, după putere și peste putere,

4. Cu multă rugăminte cerind har de a lua și ei parte la ajutorarea sfinților.

5. Și au făcut nu după cum au nădăduit, ci s-au dat pe ei înșiși întru Domnului și apoi nouă, prin voia lui Dumnezeu,

6. Încît am rugat pe Tit ca, precum a început dinainte, așa să și desăvîrșească, la voi, și darul acesta.

7. Ci precum întru toate prisosiți: în credință, în cuvînt, în cunoștință, în orice sirguință, în iubirea voastră către noi, așa și în acest dar să prisosiți.

8. Nu cu poruncă, o spun, ci încercînd și curăția dragostei voastre, prin sirguința altora.

9. Căci cunoașteți harul Domnului nostru Iisus Hristos, că El, bogat fiind, pentru voi a sărăcit ca voi cu sărăcia Lui să vă îmbogățiți.

10. Și sfat vă dau în aceasta; că aceasta vă este de folos vouă, care încă de anul trecut ați început nu numai să faceți, ci să și voiți:

11. Duceți dar acum pină la capăt fapta, ca precum ați fost gata să voiți, tot așa să și îndepliniți din ce aveți.

12. Căci dacă este bunăvoință, bine primit este darul, după cît are cineva, nu după cît nu are.

13. Nu doar ca să fie altora ușurare, iar vouă necaz, ci ca să fiți deopotrivă.

14. În ceasul de acum prisosința voastră să îplinească lipsa aceloră, ca prisosința lor să îplinească lipsa voastră, spre a fi potrivire,

15. Precum este scris: Celui cu mult nu i-a prisosit, și celui cu puțin nu i-a lipsit.

16. Mulțumire fie adusă lui Dumnezeu, care a dat aceeași rivnă pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci, pe de o parte, a primit îndemnul nostru, iar, pe de altă parte, făcîndu-se și mai sirguitor, de bună voie a plecat către voi.

18. Și am trimis împreună cu el și pe fratele a cărui laudă, întru Evanghelie, este în toate Bisericile;

19. Dar nu numai atît, ci este și ales de către Biserici ca tovarăș al nostru de călătorie, la darul acesta, slujit de noi, spre slava Domnului însuși și spre osîrdia noastră.

20. Prin aceasta ne ferim ca să nu ne defăimeze cineva, în această imbelșugată stringere de daruri, slujită de către noi.

21. Pentru că ne îngrijim de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și l-am trimis împreună cu ei și pe fratele nostru pe care l-am încercat în multe, de multe ori, ca fiind sirguitor, iar acum este și mai sirguitor, prin multa încredere în voi.

23. Astfel, dacă e vorba de Tit, el este tovarășul meu și împreună lucrător la voi; dacă e vorba despre frații noștri, ei sînt trimiși ai Bisericilor și slavă a lui Hristos.

24. Arătați deci către ei, în fața Bisericilor, dovada dragostei voastre, ca și a laudci noastre pentru voi.

CAP. 9

Stringerea de ajutoare trebuie făcută în grabă. Răsplata binefacerilor.

1. Despre stringerea de ajutoare pentru sfinți îmi este de prisos să vă scriu.

2. Că știu bunăvoința voastră, cu care, pentru voi, mă laud către Macedoneni; că Ahaia s-a pregătit din anul trecut, și rivna voastră a însușit pe cei mai mulți.

3. Am trimis dar pe frați, ca lauda noastră pentru voi, în privința aceasta, să nu fie zadarnică, ci să fiți gata, precum ziceam,

4. Ca nu cumva, cînd Macedonenii vor veni împreună cu mine și vă vor găsi nepregătiți, să nu fim rușinați noi, ca să nu zicem voi, în această laudă încrezătoare.

5. Am socotit deci că este nevoie să îndemn pe frați să vină întru la voi și să pregătească darul vostru cel dinainte făgăduit, ca el să fie gata, așa ca un dar, nu ca o faptă de zgîrcenie.

6. Aceasta însă zic: Cel ce seamănă cu zgîrcenie, cu zgîrcenie va și secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va și secera.

7. Fiecare să dea cum socotește cu mintea sa, nu cu părere de rău sau de silă, căci Dumnezeu iubește pe cel care dă cu voie bună.

8. Și Dumnezeu poate să înmulțească tot harul la voi, ca, avînd totdeauna toată îndestularea în toate, să prisosiți spre tot lucrul bun,

9. Precum este scris: Împărțit-a, dat-a săracilor; dreptatea Lui rămîne în veac.

10. Iar cel ce dă sămînță sămînătorului și pîine spre mîncare, vă va da și va înmulți sămînța voastră și va face să crească roadele dreptății voastre,

11. Ca întru toate să vă îmbogățiți, spre toată dărnicia care aduce prin noi mulțumire lui Dumnezeu.

12. Pentru că slujirea acestui dar nu numai că îplinește lipsurile sfinților, ci prisosește prin multe mulțumiri în fața lui Dumnezeu;

13. Slăvind ci pe Dumnezeu, prin adevărea această ajutorări, pentru supunerea mărturisirii voastre Evangheliei lui Hristos și pentru dărnicia împărțirii către ei și către toți,

14. Se roagă pentru voi, și vă iutează pentru harul lui Dumnezeu cel ce prisosește la voi.

15. Iar lui Dumnezeu mulțumire pentru darul Său cel negrăit.

CAP. 10

Pavel este același — și fiind de față și lipsind. Ferirea de cei mincinoși.

1. Însumi eu, Pavel, vă îndemn prin blîndețea și îngăduința lui Hristos — cu care de față sînt smerit între voi, dar, în lipsă, îndrăznesc față de voi —

2. Vă rog, dar, să nu mă siliți, cînd voi fi de față, să îndrăznesc cu încrederea cu care gîndesc că voi îndrăzni împotriva umora care ne socotesc că umblăm după trup.

3. Pentru că, deși umblăm în trup, nu ne luptăm trupest.

4. Căci armele luptei noastre nu sînt trupesti, ci puternice înaintea lui Dumnezeu, ca să dărîme întăriturile;

5. Noi surpăm gîndurile și toată trufia care se ridică împotriva cunoașterii lui Dumnezeu și tot gîndul îl robim, spre ascultarea lui Hristos,

6. Și gata sîntem să pedepsim toată neascultarea, atînci cînd supunerea voastră va fi deplină.

7. Judecați lucrurile așa cum se arată: dacă cineva are încredere în sine că este al lui Hristos, să gîndească iarăși de la sine aceasta, că precum este el al lui Hristos, tot așa sîntem și noi.

8. Și chiar de mă voi lăuda, ceva mai mult, cu puterea noastră, pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre dărîmarea voastră, numă voi rușina.

(14) 2 Cor. 1, 12. Cap. 8. — (2) Marc. 12, 43-44. Rom. 12, 8. 2 Cor. 9, 7. (3) 1 Ezd. 2, 69. (4) Rom. 15, 16. (5) Ps. 35, 8. Mat. 8, 20. Luc. 2, 7. Ioan 1, 16. Filip. 2, 7.

(12) Pild. 3, 28. Luc. 21, 2-4. (14) Sir. 29, 2. Luc. 3, 11. (15) Is. 16, 18. (21) Rut 3, 14. Pild. 3, 4. Rom. 12, 17. Filip. 4, 8.

Cap. 9. — (1) Gal. 2, 10. (8) Deut. 14, 29. Pild. 11, 24. (7) Deut. 15, 7. Pild. 22, 9. Sir. 35, 8. 2 Cor. 8, 2. (8) 1 Tim. 6, 6. (9) Ps. 111, 9. Pild. 28, 27. (10) Is. 55, 10. Cap. 10. — (2) 2 Cor. 2,

17. (3) 1 Tim. 1, 18. (4) Ps. 149, 6. Cînt. 6, 4. Ier. 1, 10. 2 Cor. 6, 7. Ez. 6, 13. 2 Tim. 2, 1. Evr. 4, 12. (5) Num. 24, 19. 1 Cor. 1, 19, 27, 3, 19. (7) Ioan 7, 24. (8) 2 Cor. 13, 10.

9. Ca să nu par că v-aș înfricoșa prin scrisori.

10. Că scrisorile lui, zic ei, sînt grele și tari, dar înfățișarea trupului este slabă și cuvîntul lui este disprețuit.

11. Cel ce vorbește astfel să-și dea seama că așa cum sîntem cu cuvîntul prin scrisori, cînd nu sîntem de față, tot așa sîntem și cu fapta, cînd sîntem de față.

12. Căci nu îndrăznim să ne numărăm sau să ne asemănăm cu unii care se laudă singuri; dar aceia, măsurîndu-se și asemănîndu-se pe ei cu ei înșiși, nu au pricepere.

13. Iar noi nu ne vom lăuda fără măsură, ci după măsura dreptarului cu care ne-a măsurat nouă Dumnezeu, ca să ajungem și pînă la voi.

14. Căci nu ne întindem peste măsură, ca și cum n-am fi ajuns la voi, căci am și ajuns cu Evanghelia lui Hristos pînă la voi.

15. Nu ne lăudăm peste măsură cu ostentile altora, ci avem nădejde că, tot crescînd credința voastră, ne vom mări în voi cu prisosință, după măsura noastră.

16. Ca să propovăduim Evanghelia și în ținuturile de dincolo de voi, dar fără să ne lăudăm cu măsură străină, în cele de-a gata.

17. Iar cel ce se laudă, în Domnul să se laude.

18. Pentru că nu cel ce se laudă singur este dovedit bun, ci acela pe care Domnul îl laudă.

CAP. 11

Împotriva apostolilor mincinoși. Pavel arată virtuțile și ostentile sale.

1. O, de mi-ați îngădui puțină neînțelepție! Dar îmi și îngăduiți.

2. Căci vă rivnesc pe voi cu rivna lui Dumnezeu, pentru că v-am logodit unui singur bărbat, ca să vă înfățișez lui Hristos fecioară neprihănită.

3. Dar mă tem ca nu cumva, precum șarpele a amăgit pe Eva în viclenia lui, tot așa să se abată și gîndurile voastre de la curăția nevinovăția cea în Hristos.

4. Căci dacă cel ce vine vă propovăduiește un alt Iisus, pe care nu L-am propovăduit noi, sau luați alt duh, pe care nu L-ați luat, sau altă Evanghelie, pe care nu ați primit-o, — voi l-ați îngădui foarte bine.

5. Dar cu socotescă că nu sînt cu nimic mai prejos decît cei mai de frunte dintre Apostoli.

6. Și chiar dacă sînt neiscusit în cuvînt, nu însă în cunoștință, ci v-am dovedit-o în totul față de voi toți.

7. Sau am făcut păcat că v-am propovăduit în dar Evanghelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi, pentru ca voi să vă înălțați?

8. Alte Biserici am prădat, luînd plată ca să vă slujesc pe voi. Și de față fiind la voi și în lipsă aflîndu-mă, n-am fost sarcină nimănui.

9. Căci lipsa mea au împlinit-o frații veniți din Macedonia. Și în toate m-am păzit și mă voi păzi, să nu vă fiu povară.

10. Este în mine adevărul lui Hristos, că lauda aceasta nu-mi va fi îngăduită în ținuturile Ahaci.

11. Pentru ce? Pentru că nu vă iubesc? Dumnezeu știe!

12. Dar ceea ce fac, voi face și în viitor, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină, pentru a se afla ca și noi în ceea ce se laudă.

13. Pentru că unii ca aceștia sînt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, care iau chip de apostoli ai lui Hristos.

14. Nu este de mirare, deoarece însuși satana se prefăce în înger al luminii.

15. Nu este deci lucru mare dacă și slujitorii lui iau chip de slujitori ai dreptății, al căror sfîrșit va fi după faptele lor.

16. Iarăși zic: Să nu mă socotescă cineva că sînt fără minte, iar de nu, primiți-mă măcar ca pe un fără-de-minte, ca să mă laud și eu puțin.

17. Ceea ce grăiesc, nu după Domnul grăiesc, ci ca în neînțelepție, în această încredințare de laudă.

18. Deoarece mulți se laudă după trup, mă voi lauda și eu.

19. Pentru că voi, înțelepți fiind, îngăduiți bucuos pe cei neînțelepți.

(10) 2 Cor. 11, 6. (13) 2 Cor. 12, 5. Ef. 4, 7. (15) Rom. 15, 20. (17) Ier. 9, 24. 1 Cor. 1, 31. (18) Pild. 27, 2. 1 Cor. 4, 5. **Cap. 11.** — (2) Cînt. 6, 8-9. Is. 62, 5. Os. 2, 21. Ef. 5, 27. Col. 1, 28. Apoc. 21, 2. (3) Fac. 3, 4, 13. 3 Reg. 13, 18. Ioan.

8, 44. 2 Petr. 3, 17. 1 Tim. 6, 3. (5) 1 Cor. 15, 10. (6) 1 Cor. 2, 1. 2 Cor. 10, 10. (8) Fapt. 20, 32-33. 1 Cor. 9, 12. 2 Tes. 3, 8. (10) Rom. 9, 1. (13) Fapt. 15, 24. Filip. 3, 2. Apoc. 2, 2. (14) Col. 2, 18. (15) Mat. 7, 15. (18) Filip. 3, 4.

CAP. 12

Vedeniile cerești ale lui Pavel. Boldul cărnii. Pavel ca venit în curînd în Corint.

1. Însă a mă lăuda nu-mi este de folos. Căci voi veni la vedenii și la descoperiri ale Domnului.

2. Cunosce un om în Hristos, care acum paisprezece ani — fie în trup, nu știu; fie în afară de trup, nu știu, Dumnezeu știe — a fost răpit unul ca acesta pînă la al treilea cer.

3. Și-l știu pe un astfel de om — fie în trup, fie în afară de trup, nu știu, Dumnezeu știe, —

4. Că a fost răpit în rai și a auzit cuvinte de nespuse, pe care nu se cuvine omului să le grăiască.

5. Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine însumi numai voi lăuda decît numai în slăbiciunile mele.

6. Căci chiar dacă aș vrea să mă laud, nu voi fi fără minte, căci voi spune adevărul; dar mă feresc de aceasta, ca să nu mă socotescă nimeni mai presus decît mă vede sau aude de la mine.

7. Și pentru ca să nu mă trufesc cu înălțimea descoperirilor, datu-mi-s-a mie un ghimpe în trup, un înger al satanei, să mă bată peste obraz, ca să nu mă trufesc.

8. Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze de la mine;

9. Și mi-a zis: Îți este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvîrșește în slăbiciune. Deci, foarte bucuos, mă voi lăuda mai ales întru slăbiciunile mele, ca să locuiesc în mine puterea lui Hristos.

10. De aceea mă bucur în slăbiciuni, în defăimări, în nevoi, în prigoniri, în strîmtorări pentru Hristos, căci, cînd sînt slab, atunci sînt tare.

11. M-am făcut ca unul fără minte, lăudîndu-mă. Voi m-ați silit! Căci se cuvenea să vorbiți voi de bine despre mine, pentru că nu sînt cu nimic mai prejos decît cei mai de frunte dintre Apostoli, deși nu sînt nimic.

12. Dovezile mele de Apostol s-au arătat la voi în toată răbdarea, prin semne, prin minuni și prin puteri.

20. Căci de vă robește cineva, de vă mîncă cineva, de vă ia ce e al vostru, de vă privește cineva cu mîndrie, de vă lovește cineva peste obraz, — răbdați.

21. Spre rușinea mea o spun că noi ne-am arătat slabi. Dar în orice ar cuteza cineva, — întru neînțelepție zic, — cutez și eu!

22. Sînt ei Evrei? Evreu sînt și eu. Sînt ei Israeliti? Israelit sînt și eu. Sînt ei sămînța lui Avraam? Sînt și eu.

23. Sînt ei slujitori ai lui Hristos? Nebunește spun: eu sînt mai mult ca ei! În ostenele mai mult, în închisori mai mult, în bătăi peste măsură, la moarte adescori.

24. De la Iudei, de cinci ori am luat patruzeci de lovituri de bici fără una.

25. De trei ori am fost bătut cu vergi; o dată am fost bătut cu pietre; de trei ori s-a sfărîmat corabia cu mine; o noapte și o zi am petrecut în largul mării.

26. În călătorii adeseori, în primejdii de riuri, în primejdii de la tilhari, în primejdii de la neamul meu, în primejdii de la păgîni; în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între frații cei mincinoși;

27. În osteneală și în trudă, în privegheri adescori, în foame și în sete, în posturi de multe ori, în frig și în lipsă de haine.

28. Pe lângă cele din afară, ceea ce mă împresoară în toate zilele este grija de toate Bisericile.

29. Cine este slab și eu să nu fiu slab? Cine se sminteste și eu să nu ard?

30. Dacă trebuie să mă laud, mă voi lauda cu cele ale slăbiciunii mele!

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus, Cel ce este binecuvîntat în veci, știe că nu mint!

32. În Damasc, dregătorul regelui Areta păzea cetatea Damascului, ca să mă prindă.

33. Și printr-o fereastră am fost lăsat în jos, peste zid, într-un coș, și am scăpat din mîinile lui.

(22) Fapt. 22, 3. Rom. 11, 1. Filip. 3, 5. (23) Fapt. 27, 2-3. (24) Deut. 25, 3. (25) Fapt. 14, 19; 16, 22; 27, 41. (26) 1 Cor. 15, 30. (27) 1 Cor. 4, 11. (29) 1 Cor. 9, 22. (30) 2 Cor. 12, 9. (31) Rom. 9, 1. Gal. 1, 20. (32) Iosua 2,

15. (32) Fapt. 9, 24. **Cap. 12.** — (1) Gal. 1, 12; 2, 2. (5) 2 Cor. 10, 13. (9) Is. 41, 29. Rom. 5, 3. 2 Cor. 4, 8; 11, 30. Filip. 4, 13. (16) Marc. 16, 17. Rom. 8, 35. 2 Cor. 6, 4.

13. Căci cu ce sinteți voi mai prejos decât celelalte Biserici, decât numai că eu nu v-am fost povară? Dăruți-mi mie această nedreptate.

14. Iată, a treia oară sint gata să vin la voi și nu vă voi fi povară, căci nu caut ale voastre, ci pe voi. Pentru că nu copiii sint datori să agonisească pentru părinți, ci părinții pentru copii.

15. Deci eu foarte bucuros voi cheltui și mă voi cheltui pentru sufletele voastre, deși, iubindu-vă mai mult, eu sint iubit mai puțin.

16. Dar fie! Eu nu v-am împovărat. Ci, fiind isteț v-am prins cu înșelăciune.

17. Am tras eu folos de la voi, prin vrcunul din aceia pe care i-am trimis?

18. I-am rugat pe Tit și am trimis, împreună cu el, pe fratele. V-a asuprit Tit cu ceva? N-am umblat noi în același duh? N-am călcat noi pe aceleași urme?

19. De mult vi se pare că ne apărăm față de voi. Dar noi grăim în Hristos, înaintea lui Dumnezeu. Și toate acestea, iubii mei, pentru zidirea voastră.

20. Căci mă tem ca nu cumva, venind, să nu vă găsesc pe voi așa precum voiesc, iar eu să fiu găsit de voi așa precum nu voiți; mă tem adică de certuri, de pizmă, de minii, de întăritări, de clevetiri, de murmure, de îngimfări, de tulburări.

21. Nu cumva, venind iarăși, să nu mă umilească Dumnezeu! meu la voi și să nu pling pe mulți care au păcătuit înainte și nu s-au pocăit de necurăția și de desfrinarea și de necumpătară pe care le-au făcut.

CAP. 13

Apropiata venire în Corint. Îndemnuri la viața de bună orînduială.

1. A treia oară vin la voi. În gura a doi sau trei martori va sta tot cuvîntul.

2. Am spus dinainte și spun iarăși dinainte, ca atunci cînd am fost de

față a doua oară, și acum, nefiind de față, scriu celor ce au păcătuit înainte și tuturor celorlalți că, de voi veni iarăși, nu voi cruța,

3. De vreme ce voi căutați dovadă că Hristos grăiește întru mine, care nu este slab față de voi, ci puternic în voi.

4. Căci, deși a fost răstignit din slăbiciune, din puterea lui Dumnezeu este însă viu. Și noi sintem slabi întru El, dar vom fi vii împreună cu El, din puterea lui Dumnezeu față de voi.

5. Cercetați-vă pe voi înșivă dacă sinteți în credință; încercați-vă pe voi înșivă. Sau nu vă cunoașteți voi singuri bine că Hristos Iisus este întru voi? Afară numai dacă nu sinteți netrebnici.

6. Nădăjduiesc însă că veți cunoaște că noi nu sintem netrebnici.

7. Și ne rugăm lui Dumnezeu ca să nu săvîrșiți voi nici un rău, nu ca să ne arătăm noi încercați, ci pentru ca voi să faceți binele, iar noi să fim ca niște netrebnici.

8. Căci împotriva adevărului n-avem nici o putere; avem pentru adevăr.

9. Căci ne bucurăm cînd noi sintem slabi, iar voi sinteți tari. Aceasta și cerem în rugăciunea noastră: desăvîrșirea voastră.

10. Pentru aceea vă scriu acestea, nefiind de față, ca atunci, cînd voi fi de față, să nu lucrez cu asprime, după puterea pe care mi-a dat-o Domnul spre zidire, iar nu spre dărîmare.

11. Deci, fraților, bucurați-vă! Desăvîrșiți-vă, mîngiați-vă, fiți uniți în cuget, trăiți în pace și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfîntă. Sfinții toți vă îmbrățișează.

13. Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfîntului Duh să fie cu voi cu toți!

EPISTOLA CĂTRE GALATENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Nemărtornicia Galatienilor. Viața lui Pavel înainte și după drumul făcut la Damasc.

1. Pavel, Apostol nu de la oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos și prin Dumnezeu-Tatăl, care L-a înviat pe El din morți,

2. Și toți frații care sint împreună cu mine — Bisericilor Galatiei:

3. Har vouă și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos,

4. Cel ce s-a dat pe Sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pe noi din acest veac viclean de acum după voia lui Dumnezeu și a Tatălui nostru,

5. Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin!

6. Mă mir că așa de grabă treceți de la cel ce v-a chemat pe voi, prin harul lui Hristos, la altă Evanghelie,

7. Care nu este alta, decât că sint unii care vă tulbură și voiesc să schimbe Evanghelia lui Hristos.

8. Dar chiar dacă noi sau inger din cer v-ar vesti altă Evanghelie decât aceea pe care v-am vestit-o, — să fie anatema!

9. Precum v-am spus mai înainte, și acum vă spun iarăși: Dacă vă propovăduiește cineva altceva decât ați primit, — să fie anatema!

10. Căci acum caut să înduplec oameni sau pe Dumnezeu? Sau caut să plac oamenilor? Dacă aș plăcea încă oamenilor, n-aș fi rob al lui Hristos.

11. Căci vă fac cunoscut, fraților, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om;

12. Pentru că nici eu n-am luat-o de la om, nici n-am învățat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Căci ați auzit despre purtarea mea de altădată întru iudaism, că prigoncam peste măsură Biserica lui Dumnezeu și o pustiam.

14. Și spoream în iudaism mai mult decât mulți din cei care erau de vîrsta mea în neamul meu, fiind mult rîvnitor al datinilor mele părintești.

15. Dar cînd a binevoit Dumnezeu, care m-a ales din pîntecele mamei mele și m-a chemat prin harul Său,

16. Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup și de la singe.

17. Nici nu m-am suit la Ierusalim, la Apostolii cei dinainte de mine, ci m-am dus în Arabia și m-am întors iarăși la Damasc.

18. Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cercetez pe Chefa și am rămas la el cincisprezece zile.

19. Iar pe altul din Apostoli n-am văzut, decât numai pe Iacov, fratele Domnului.

20. Dar cele ce vă scriu, iată (spun) înaintea lui Dumnezeu, că nu vă mint.

21. După aceea am venit în ținuturile Siriei și ale Ciliciei.

22. Și după față eram necunoscut Bisericilor Iudeii, celor în Hristos.

(13) 1 Cor. 1, 5. (14) Fapt. 20, 33. Filip. 4, 17. (15) Col. 1, 24. 1 Tes. 2, 8. 2 Tim. 2, 10. (17) 2 Cor. 7, 2. (19) 1 Cor. 10, 33. (20) Ințel. 1, 11. Cap. 13. — (11) Deut. 17, 6; 19, 15. Mat. 18, 16. Ioan 8, 16. Evc. 10, 28.

(2) 2 Cor. 10, 2. (4) Rom. 6, 4. (5) Plîng. 1, 39-40. (10) 1 Cor. 11, 28. 14, 3, 17. (8) Sir. 4, 30. (16) 1 Cor. 4, 21. 2 Cor. 10, 8. (11) Marc. 9, 50. 1 Petr. 3, 8. Rom. 15, 5. Filip. 2, 2. (12) 1 Petr. 5, 14. Rom. 16, 16. 1 Cor. 16, 20.

Cap. 1. — (1) Fapt. 9, 15; 20, 24. (3) 1 Tes. 1, 1. (4) Mat. 20, 28. Luc. 1, 74. Tit 2, 14. (7) Fapt. 15, 24. (8) 3 Reg. 13, 18. (10) 1 Tes. 2, 4. (11) 1 Cor. 15, 1. (12) Fapt. 22, 14; 26, 16. 2 Cor. 12, 1. (13) Fapt. 8, 3; 9, 1, 14.

21; 26, 10. 1 Tim. 1, 13. (14) Fapt. 22, 3. (15) Ier. 1, 5. Luc. 1, 15. Fapt. 9, 15; 13, 2. Tit 1, 2. (16) Fapt. 27, 21. Ef. 3, 2, 8. (18) Fapt. 9, 26. (19) Mat. 13, 55. (20) 2 Cor. 11, 31. (21) Fapt. 9, 30.

23. Ci numai auziseră că cel ce ne prigonea pe noi, odinioară, acum binevestește credința pe care altădată o nimicea;

24. Și slăveau pe Dumnezeu în mine.

CAP. 2

Adunarea Apostolilor în Ierusalim. Disputa lui Pavel cu Petru în Antiohia. Legea și credința.

1. Apoi, după paisprezece ani, m-am suit iarăși la Ierusalim cu Barnaba, luind cu mine și pe Tit.

2. M-am suit, potrivit unei descoperiri, și am arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc la neamuri, îndosebi celor cu vază, ca nu cumva să alerg sau să fi alergat în zadar.

3. Dar nici Tit, care era cu mine și care era elin, n-a fost silit să se taie împrejur.

4. Din cauza fraților mincinoși, care veniseră, furișându-se, să iscodească libertatea noastră, pe care o avem în Hristos Iisus, ca să ne robească,

5. Căror nici măcar un ceas nu ne-am plecat cu supunere, pentru ca adevărul Evangheliei să rămână neclintit la voi.

6. Iar cei ce se socotesc a fi mai de seamă — oricine ar fi fost ei cândva, nu mă privește; Dumnezeu nu caută la fața omului, — cei socotiți însemnați n-au adăugat nimic la Evanghelia mea.

7. Ci dimpotrivă, văzînd că mie mi-a fost încredințată Evanghelia pentru cei netăiați împrejur, după cum lui Petru: Evanghelia pentru cei tăiați împrejur.

8. Căci Cel ce a lucrat prin Petru la apostolia tăierii împrejur a lucrat și prin mine la neamuri.

9. Și cunoscînd harul ce mi-a fost dat mie, Iacov și Chefa și Ioan, cei socotiți a fi stâlpi mi-au dat mie și lui Barnaba dreapta spre unire cu ei, pentru ca noi să binevestim la neamuri, iar ei la cei tăiați împrejur.

10. Numai să ne aducem aminte de săraci, ceea ce tocmai m-am și silit să fac.

(23) Fapt. 9, 21. Cap. 2. — (2) 2 Cor. 12, 1. Filip. 2, 16. (3) Fapt. 16, 3. (4) Gal. 4, 3. (6) Deut. 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 29. Intel 6, 5. 7. Sir. 35, 14-15. Fapt. 10, 34. Rom. 2, 11. Ef. 6, 9. (7) Fapt. 9, 15. (10) Fapt. 24, 17. Rom. 15, 26. 1 Cor. 16, 1. 2 Cor. 9, 1. (12) Luc. 15, 2. (14)

11. Iar cînd Chefa a venit în Antiolia, pe față i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare.

12. Căci înainte de a veni unii de la Iacov, el minca cu cei din păgini; dar cînd au venit ei, se ferea și se osebea, temîndu-se de cei din tăierea împrejur.

13. Și, împreună cu el, s-au făcărnicit și ceilalți Iudei, încît și Barnaba a fost atras în fățarnicia lor.

14. Dar cînd am văzut că ei nu calcă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Chefa, înaintea tuturor: Dacă tu, care ești Iudeu, trăiești ca păgini și nu ca Iudei, de ce silești pe păgini să trăiască ca Iudeii?

15. Noi sintem din fire Iudei iar nu păcătoși dintre păgini.

16. Știînd însă că omul nu se îndreptează din faptele legii, ci numai prin credința în Hristos Iisus, am crezut și noi în Hristos Iisus, ca să ne îndreptăm din credința în Hristos, iar nu din faptele legii, căci din faptele legii nimeni nu se va îndrepta.

17. Iar dacă, căutînd să ne îndreptăm în Hristos, ne-am aflat și noi înșine păcătoși, este, oare, Hristos slujitor al păcatului? Să nu fie!

18. Căci dacă zidesc iarăși ceea ce am dărimat, mă avertesc pe mine însumi călcător (de poruncă).

19. Căci, eu, prin lege, am murit față de lege, ca să trăiesc lui Dumnezeu.

20. M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu cu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine. Și viața mea de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și s-a dat pe Sine însuși pentru mine.

21. Nu lepăd harul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea vine prin lege, atunci Hristos a murit în zadar.

CAP. 3

Credința lui Avraam. Fiii lui Avraam. Făgăduința lui Dumnezeu. Legea. Hristos. Legea duce la Hristos. Fiii credinței sînt fiii lui Avraam.

1. O, Galateni fără de minte, cine v-a ademenit pe voi, să nu vă plecați

Fapt. 10, 28. (16) Fapt. 13, 38. Gal. 3, 11. Tit 3, 7. (17) Rom. 3, 19, 24; 6, 15. (19) 1 Petr. 4, 2. Rom. 6, 11; 7, 6. 2 Cor. 5, 15. (20) Rom. 6, 6, 13. 2 Cor. 5, 15. Gal. 5, 24. Filip. 1, 21. Col. 3, 3. Tit 2, 14. (21) Gal. 5, 1. Ebr. 7, 11. Cap. 3. — (1) Luc. 24, 25.

adevărului, — pe voi, în ochii căroră a fost zugrăvit Iisus Hristos răstignit?

2. Numai aceasta voiesc să aflu de la voi: Din faptele legii primit-ați voi Duhul sau din ascultarea credinței?

3. Afit de fără de minte sînteți? După ce ați început în Duh, căutați acum desăvîrșirea în trup?

4. Ați pățimit atîtea în zadar? — Dacă a fost în zadar, cu adevărat.

5. Deci Cel care vă dă vouă Duhul și săvîrșește minuni la voi, le face, oare, din faptele legii sau din ascultarea credinței?

6. Precum și Avraam a crezut în Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate.

7. Să știți, deci, că cei ce sînt din credință, aceștia sînt fii ai lui Avraam.

8. Iar Scriptura, văzînd dinainte că Dumnezeu îndreptează neamurile din credință, dinainte a binevestit lui Avraam: Că se vor binecuvînta în tine toate neamurile.

9. Deci cei ce sînt din credință se binecuvîntează împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci toți ciți sînt din faptele legii sub blestem sînt, că scris este: Blestemat este oricine nu stăruie într-o toate cele scrise în cartea Legii, ca să le facă.

11. Iar cum că, prin lege, nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu este lucru învederat, deoarece: Dreptul din credință va fi viu.

12. Legea însă nu este din credință, dar cei care va face acestea, va fi viu prin ele.

13. Hristos ne-a răscumpărat din blestemul legii, făcîndu-se pentru noi blestem; pentru că scris este: Blestemat este tot cel spînzurat pe lemn.

14. Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvîntarea lui Avraam, ca să primim prin credință, făgăduința Duhului.

15. Fraților, ca un om grăiesc; că și testamentul întărit al unui om nimeni nu-l strică sau îi mai adaugă ceva.

(2) Fapt. 2, 38; 10, 43. (3) Gal. 5, 6. (6) Fac. 15, 6. Sir. 44, 21. 1 Mac. 2, 52. Iac. 2, 23. Rom. 4, 3. (7) Ioan 8, 39. (8) Fac. 12, 3; 22, 18. Ps. 71, 19. (9) Sir. 44, 20. (10) Deut. 27, 26. Ier. 11, 3. Rom. 4, 15. (11) Avac. 2, 4. Rom. 1, 17. Gal. 2, 16. Ebr. 10, 38. (12) Lev. 18, 5. Neem. 9, 29. Ier. 20, 12. (13) Deut. 21, 23. 1 Petr. 2, 24. Rom. 8, 3. 1 Cor. 6, 20. (14) Iov 19, 25. Is. 44, 5; 65, 15. Fapt. 2, 25. (15) Ebr. 9, 17. (16) Fac. 12, 3; 7; 15, 5;

16. Făgăduințele au fost rostite lui Avraam și urmașului său. Nu zice: Și urmașilor, — ca de mai mulți, ci ca de unul singur: Și urmașului tău, care este Hristos.

17. Aceasta zic dar: Un testament întărit dinainte de Dumnezeu în Hristos nu-l desființează Legea care a venit după patru sute treizeci de ani, ca să desființeze făgăduința.

18. Căci dacă moștenirea este din Lege, nu mai este din făgăduință, dar Dumnezeu i-a dăruit lui Avraam moștenirea prin făgăduință.

19. Deci ce este Legea? Ea a fost adăugată pentru călcările de lege, pînă cînd era să vină Urmașul, Căruia i s-a dat făgăduința, și a fost rînduită prin ingeri, în mîna unui Mijlocitor.

20. Mijlocitorul însă nu este al unuia singur, iar Dumnezeu este unul.

21. Este deci legea împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie! Căci dacă s-ar fi dat lege, care să poată da viață, cu adevărat dreptatea ar veni din lege.

22. Dar Scriptura a închis toate sub păcat, pentru ca făgăduința să se dea din credința în Iisus Hristos celor ce cred.

23. Iar înainte de venirea credinței, noi eram păziți sub Lege, fiind închiși pentru credința care avea să se descopere.

24. Astfel că Legea ne-a fost călăuză spre Hristos, pentru ca să ne îndreptăm din credință.

25. Iar dacă a venit credința, nu mai sintem sub călăuză.

26. Căci toți sînteți fii ai lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus.

27. Căci, ciți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat.

28. Nu mai este Iudeu, nici Elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sînteți în Hristos Iisus.

29. Iar dacă voi sînteți ai lui Hristos, sînteți deci urmașii lui Avraam, moștenitori după făgăduință.

22, 18. 2 Reg. 22, 51. 1 Paral. 17, 11. Ps. 71, 19. (17) Ies. 12, 40. Fapt. 7, 6. (18) Rom. 8, 17. Gal. 2, 21. (19) Ies. 19, 3. Deut. 5, 5. Fapt. 7, 38, 53. Rom. 5, 20. Ebr. 2, 2. (22) Fapt. 15, 11. Rom. 3, 9; 11, 32. (24) Rom. 3, 31; 10, 4. (26) Ioan 1, 12. Rom. 8, 15. (27) Rom. 6, 3. Col. 2, 11. (28) Ies. 12, 49. Jez. 47, 22. Ioan 17, 21. Rom. 3, 22; 10, 12. 1 Cor. 12, 13. (29) Gal. 4, 7. Ef. 3, 6.

CAP. 4

În Hristos sintem fiii lui Dumnezeu, deci liberi față de Lege. Agar și Sara sint icoana celor două testamente.

1. Zic însă: Câtă vreme moștenitorul este copil, nu se desosebște cu nimic de rob, deși este stăpîn peste toate;

2. Ci este sub epitropi și îngrijitori, pînă la vremea rînduită de tatăl său.

3. Tot așa și noi, cînd eram copii, eram robiți sub stihile lumii.

4. Iar cînd a venit plînirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub lege,

5. Ca pe cei de sub lege să-i răscum-pere, ca să dobîndim înfierea.

6. Și pentru că sinteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile noastre, care strigă: Avva, Părinte!

7. Astfel, dar, nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, ești și moștenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

8. Dar atunci, necunoscînd pe Dumnezeu, slujeați celor ce din fire nu sint dumnezei.

9. Acum însă, după ce ați cunoscut pe Dumnezeu, sau mai de grabă după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la stihile cele slabe și sărace, cărora iarăși voiți să le sluiți ca înainte?

10. Țineți zile și luni și timpuri și ani?

11. Mă tem de voi, să nu mă fi ostenit la voi, în zadar.

12. Fiți, vă rog, fraților, precum sint eu, că și eu am fost precum sinteți voi. Nu mi-ați făcut nici un rău.

13. Dar știți că din cauza unei slăbiciuni a trupului, am binevestit vouă mai întîi,

14. Și voi nu ați disprețuit încerca-rea mea, ce era în trupul meu, nici nu v-ați scribit, ci m-ați primit ca pe un înger al lui Dumnezeu, ca pe Hristos Iisus.

15. Unde este deci fericirea voastră? Căci vă mărturisesc că, de ar fi fost

cu puțință, v-ați fi scos ochii voștri și mi i-ați fi dat mie.

16. Am ajuns deci vrăjmașul vostru spunîndu-vă adevărul?

17. Aceia vă rivnesc, dar nu cu gînd bun; ci vor să vă despartă (de mine), ca să-i iubiți pe ei.

18. Dar e bine să rivniți totdeauna binele, și nu numai atunci cînd eu sint de față la voi.

19. O, copiii mei, pentru care sufăr iarăși durerile nașterii (voastre), pînă ce Hristos va lua chip în voi!

20. Aș vrea acum să mă găsesc la voi și glasul să mi-l schimb, căci sint nedumerit de voi!

21. Spunți-mi voi, care vreoți să fiți sub lege, nu auziți legea?

22. Căci scris este că: Avraam a avut doi fii: unul din femeia roabă și altul din femeia liberă.

23. Dar cel din roabă s-a născut după trup, iar cel din cea liberă s-a născut prin făgăduință.

24. Unele ca acestea au altă însem-nare, căci acestea (femei) sint două tes-tamente: Unul de la Muntele Sinai, care naște spre robie, — și care este Agar;

25. Căci Agar este Muntele Sinai, în Arabia, și stă în același rînd cu Ierusalimul de acum, care zace în robie cu copiii lui;

26. Iar cea liberă este Ierusalimul cel de sus, care este mama noastră.

27. Căci scris este: Veselește-te, tu, cea stearpă, care nu naști! Izbucnește de bucurie și strigă, tu care nu ai durerile nașterii, căci mulți sint copiii celei părăsite, mai mulți decît ai celei care are bărbat.

28. Iar noi, fraților, sintem după Isaac, fii ai făgăduinței.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup prigonea pe cel ce se născuse după Duh, tot așa și acum.

30. Dar ce zice Scriptura? Izgo-nește pe roabă și pe fiul ei, căci nu va moșteni fiul roabei, împreună cu fiul celei libere.

31. Deci, fraților, nu sintem copii ai roabei, ci copii ai celei libere.

Cap. 4. — (3) Gal. 2, 4; 4, 31-32. Col. 2, 20. Evr. 1, 2. (4) Is. 7, 14. Luc. 1, 31. Ef. 1, 10. 1 Tim. 2, 6. (5) Ioil 3, 2. Rom. 8, 15. (6) Iez. 16, 62. 1 Cor. 3, 16. (7) Iez. 12, 45. Rom. 8, 17. Gal. 3, 29. (8) 1 Cor. 10, 21. Ef. 2, 12. (9) 1 Cor. 13, 12. Evr. 7, 18; 10, 1. (10) Col. 2, 16. (11) 3 Reg. 22, 8. (12) Chrt. 8, 5. 1 Cor. 4, 15. (22)

Fac. 16, 15; 21, 2-4. (23) Fac. 17, 16. Rom. 9, 8. (24) Iez. 21, 4. Rom. 8, 15. (25) Ps. 86, 4-5. Cînt. 3, 4. Is. 60, 1. Intel. 3, 15. Evr. 12, 22. Apoc. 21, 2. (27) Is. 54, 1. (28) Rom. 9, 8. (29) Fac. 21, 9. (30) Fac. 21, 10. Ioan 8, 35. (31) Gal. 3, 29.

CAP. 5

Legea e desăvîrșită prin credință, iubire și sfințenie. Libertatea cea după duh.

1. Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei.

2. Iată eu, Pavel, vă spun vouă: Că de vă veți tăia împrejur, Hristos nu vă va folosi la nimic.

3. Și mărturisesc, iarăși, oricărui om ce se taie împrejur, că este dator să împlinească toată legea.

4. Cei ce voiți să vă îndreptați prin lege v-ați îndepărtat de Hristos, ați căzut din har;

5. Căci noi așteptăm în Duh nădej-dea îndreptării, din credință.

6. Căci în Hristos Iisus, nici tăierea împrejur nu poate ceva, nici netăierea împrejur, ci credința care este lucră-toare prin iubire.

7. Voi alergați bine. Cine v-a oprit ca să nu vă supuneți adevărului?

8. Înduplecarea aceasta nu este de la cel care vă cheamă.

9. Puțin aluat dospește toată frămîn-tătura.

10. Eu am încredere în voi, întru Domnul, că nimic altceva nu veți cugeta; dar cel ce vă tulbură pe voi își va purta osînda, oricine ar fi el.

11. Dar eu, fraților, dacă propovă-duiesc încă tăierea împrejur, pentru ce mai sint prigonit? Deci, sminteala crucii a încetat!

12. O, de s-ar tăia de tot cei ce vă răzvrătesc pe voi!

13. Căci voi, fraților, ați fost che-mați la libertate; numai să nu folosiți libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci sluiți unul altuia prin iubire.

14. Căci toată legea se cuprinde într-un singur cuvînt, în acesta: Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși.

15. Iar dacă vă mușcați unul pe altul și vă mîncăți, vedeți să nu vă nimiciți voi între voi.

16. Zic dar: Cu duhul să umblați și să nu împliniți pofta trupului.

Cap. 5. — (1) Ioan 8, 36. Eapt. 15, 10. 1 Petr. 2, 16. Rom. 6, 18. (2) Eapt. 15, 1. Gal. 2, 21. (3) Rom. 11, 6. (5) Rom. 5, 5. (6) Rom. 2, 29. 1 Cor. 7, 19. Gal. 6, 15. (7) Gal. 3, 3. (9) 1 Cor. 5, 6. (10) Rom. 16, 17. (11) 1 Cor. 1, 23. (12) Ps. 11, 3. (13) 1 Petr. 2, 16. 1 Cor. 8, 9. (14) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43. Marc. 12, 31. Iac. 2, 8. Rom. 13, 8-9. (15) Fac. 4, 8. Is. 9, 19. (16) Fac. 6, 3. Rom. 13, 14. 2 Tim. 2, 22. (17) Fac.

17. Căci trupul poartă împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului; căci acestea se împotrivesc unul altuia, ca să nu faceți cele ce ați voi.

18. Iar de vă purtați cu duhul nu sinteți sub Lege.

19. Iar faptele trupului sint cunos-cute, ca unele ce sint: adulter, desfri-nare, necurăție, destrăbălare,

20. Închinare la idoli, fermecătorie, vrajbe, certuri, zavistii, mîinii, gilcevi, dezbinări, eresuri,

21. Pizmă, ucideri, beții, chefuri și cele asemenea acestora, pe care vi le spun dinainte, precum dinainte v-am și spus, că cei ce fac unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

22. Iar rodul duhului este dra-goste, bucurie, pace, îndelungă-răb-dare, bunătate, facere de bine, credință,

23. Blîndețe, înfrînare, curăție; îm-potriva unora ca acestea nu este lege.

24. Iar cei ce sint ai lui Hristos Iisus și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftele.

25. Dacă trăim cu duhul, cu duhul să și umblăm.

26. Să nu fim iubitori de mărire deșartă, întăritîndu-ne unii pe alții și pizmuindu-ne unii pe alții.

CAP. 6

Trebuie să mîngîiem pe frații rătăciți. Lauda lui Pavel este crucea lui Hristos.

1. Fraților, chiar de va cădea un om în vreo greșală, voi cei duhovni-cești, îndreptați-l pe unul ca acesta cu duhul blîndeței, luînd seama la tine însuși, ca să nu cazi și tu în ispită.

2. Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos.

3. Căci, de se socotește cineva că este ceva, deși nu este nimic, se amă-gește pe sine însuși.

4. Iar fapta lui însuși să și-o cerce-teze fiecare și atunci va avea laudă, dar numai față de sine însuși și nu față de altul.

4, 8. Iac. 4, 1, 5. 1 Petr. 2, 11. Rom. 7, 23. (18) Rom. 6, 14; 8, 14. (19) 1 Cor. 6, 9. Apoc. 21, 8. (21) 1 Cor. 6, 9. (22) Intel. 1, 5. Ioan 15, 2. Ef. 5, 9. Col. 3, 12. 1 Tim. 1, 9. (24) Ps. 5, 5. Sir. 23, 4. Iac. 3, 17. Rom. 6, 6. Gal. 2, 20. (26) Intel. 14, 14. Filip. 2, 3. Cap. 6. — (1) Sir. 8, 6. 1 Cor. 10, 12. (2) Ioan 13, 14, 34. 1 Tes. 5, 14. (3) 1 Cor. 8, 2.

5. Căci fiecare își va purta sarcina sa.
6. Cel care primește cuvîntul învățurii să facă parte învățătorului său din toate bunurile.

7. Nu vă amăgiți: Dumnezeu nu se lasă batjocorit; căci ce va semăna omul, aceea va și secera.

8. Cel ce seamănă în trupul său însuși, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă în Duhul, din Duh va secera viață veșnică.

9. Să nu încetăm de a face binele, căci vom secera la timpul său, dacă nu ne vom lenevi.

10. Deci dar, pînă cînd avem vreme, să facem binele către toți, dar mai ales către cei de o credință cu noi.

11. Vedeți cu ce fel de litere v-am scris cu mîna mea.

12. Cîți vor să placă în trup, aceea va silesc să vă tăiați împrejur, numai ca să nufie prigonii pentru crucea lui Hristos,

13. Căci nici ei singuri, cei ce se taie împrejur, nu păzesc legea, ci voiesc să vă tăiați voi împrejur, ca să se laude ei în trupul vostru.

14. Iar mic, să nu-mi fie a mă lauda, decît numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, și eu pentru lume!

15. Că în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura cea nouă.

16. Și cîți vor umbla după dreptarul acesta, — pace și milă asupra lor și asupra Israelului lui Dumnezeu!

17. De acum înainte, nimeni să nu-mi mai facă supărare, căci port, în trupul meu, semnele Domnului Iisus.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru, fraților! Amin.

EPISTOLA CĂTRE EFESENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Binefacerile lui Dumnezeu către cei aleși. Pavel se roagă ca Efesenii să ajungă să cunoască desăvîrșit mîntuirea cea întru Hristos și a Lui dumnezeire.

1. Pavel, Apostol al lui Iisus Hristos prin voința lui Dumnezeu, sfinților care sînt în Efes și credincioșilor întru Hristos Iisus:

2. Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!

3. Binecuvîntat fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce, întru Hristos, ne-a binecuvîntat pe noi, în cereștile locașuri, cu toată binecuvîntarea duhovnicească;

4. Precum întru El ne-a și ales, înainte de întemcierea lumii, ca să fim sfinți și fără de prihană înaintea Lui,

5. Mai înainte rînduindu-ne, în a Sa iubire, să ne înfieze, prin Iisus Hristos, după bunăvoința voii Sale,

6. Spre lauda măririi harului Său, cu care ne-a dăruit pe noi, prin Fiul Său iubit.

7. Întru El avem răscumpărarea prin singele Lui și iertarea păcatelor, după bogăția harului Lui,

8. Pe care l-a făcut să prisoască în noi, în toată înțelepciunea și priceperea.

9. Făcîndu-ne cunoscută taina voii Sale, după bunăvoința Sa, astfel cum hotărîse în Sine mai înainte,

10. Spre iconomia plinirii vremilor, ca toate să fie cuprinse iarăși în Hristos,

cele din ceruri și cele de pe pămînt — toate întru El,

11. Întru Care și moștenire am primit, rînduiți fiind mai înainte — după rînduiala Celui ce toate le lucrează, potrivit sfatului voii Sale, —

12. Ca să fim spre lauda slavei Sale, noi cei ce mai înainte am nădăduit întru Hristos.

13. Întru care și voi — auzind cuvîntul adevărului, Evanghelia mîntuirii voastre, crezînd în el, ați fost pecetluiți cu Sfîntul Duh al făgăduinței,

14. Care este arvuna moștenirii noastre, spre răscumpărarea celor dobîndiți de El și spre lauda slavei Sale.

15. Drept aceea, și eu auzind de credința voastră în Domnul Iisus și de dragostea cea către toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenindu-vă în rugăciunile mele,

17. Ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, întru cunoașterea Lui,

18. Și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii Lui, în cei sfinți,

19. Și cît de covîrșitoare este mărirea puterii Lui față de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem.

20. Pe aceasta Dumnezeu a arătat-o în Hristos, sculîndu-L din morți și așezîndu-L de-a dreapta Sa, întru cele cerești,

(5) Iov 19, 4. Rom. 14, 12. 1 Cor. 3, 8. (6) Num. 35, 8. Rom. 15, 27. 1 Cor. 9, 7. (7) Os. 10, 12. Am. 6, 4. Rom. 2, 6. (8) Pild. 11, 18. (9) 2 Paral. 15, 7. Ps. 118, 6. Mat. 24,

13, 2. Tes. 3, 13. (10) Sir. 12, 4, 5. 1 Tim. 5, 8. Evr. 12, 3. (11) Rom. 6, 2, 6. (12) Ps. 50, 11. Ioan 3, 3. Rom. 2, 25. Gal. 5, 5. Col. 3, 11. (16) Ps. 118, 165; 124, 5. Filip. 3, 16. (17) 2 Cor. 4, 10

Cap. 1. — (1) Rom. 1, 7. 1 Cor. 1, 1. 2 Cor. 1, 1. (3) 1 Petr. 1, 3. 2 Cor. 1, 3. (4) Rom. 8, 28-29. Ef. 5, 27. 1 Tes. 4, 7. 2 Tim. 1, 9. (6) Ps. 44, 1. Mat. 3, 17. Ioan 1, 16. Rom. 5, 15. (7) 1 Petr. 1, 19. Rom. 3, 25. Evr. 1, 3. (9) Ioan 15, 15. Fapt. 17, 30. Ef. 3, 2, 9. (10) Dan. 9, 24. Mat. 28, 18. Marc. 1, 15. Gal. 4, 4.

Ef. 3, 15. Col. 1, 20. Evr. 1, 2. (11) Luc. 7, 30. Fapt. 20, 27. (12) Is. 43, 7. Luc. 2, 14. (13) Ef. 4, 30. (14) 2 Cor. 5, 5. (15) Filip. 1, 4. (16) Filip. 1, 5. (17) Luc. 2, 14. 1 Cor. 12, 8. (18) Ps. 18, 8. Fapt. 26, 18. Rom. 12, 2. (20) Ps. 109, 1. Marc. 16, 19. 1 Petr. 3, 22. Evr. 1, 13.

21. Mai presus decît toată domnia și stăpînirea și puterea și dregătoria și de cît tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor.

22. Și toate le-a supus sub picioarele Lui și, mai presus de toate, L-a dat pe El cap Bisericii,

23. Care este trupul Lui, împlinirea celui ce plinește toate într-un toți.

CAP. 2

Hristos este mîntuirea păcătoșilor.

1. Iar pe voi v-a făcut vii cei ce erați morți prin greșelile și prin păcatele voastre,

2. În care ați umblat mai înainte, potrivit veacului lumii acesteia, potrivit stăpînitorului puterilor văzduhului, adică duhului care lucrează acum în fiii neascultării,

3. Între care și noi toți am petrecut odinioară, după poftele trupului nostru, făcînd voile trupului și ale simțurilor și, din fire, eram fiii minci ei și ceilalți.

4. Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit,

5. Pe noi cei ce eram morți prin greșelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos — prin har sînteți mîntuiți! —

6. Și împreună cu El ne-a sculat și împreună ne-a așezat întru cele cerești, în Hristos Iisus,

7. Ca să arate în veacurile viitoare covârșitoarea bogăție a harului Său, prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus.

8. Căci în har sînteți mîntuiți, prin credință, și aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu;

9. Nu din fapte, ca să nu se laude nimeni.

10. Pentru că a Lui făptură sîntem, zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele.

11. De aceea, aduceți-vă aminte că odinioară, voi păgîni cu trupul, numiți netăiere-împrejur de către cei numiți tăiere-împrejur, făcută de mină în trup,

12. Erați, în vremea aceea, în afară de Hristos, osebiți de cetățenia lui Israel și străini de așezămîntele făgăduinței, lipsiți de nădejde și fără de Dumnezeu, în lume.

13. Acum însă, fiind în Hristos Iisus, voi care altă dată erați departe, v-ați apropiat prin singele lui Hristos,

14. Căci El este pacea noastră, El care a făcut din cele două lumi — una, adică a surpat peretele din mijloc al despărțirii,

15. Desființînd vrăjmășia în trupul Său, legea poruncilor și învățăturile ei, ca, întru Sine, pe cei doi să-i zidească într-un singur om nou și să întemeieze pacea.

16. Și să-i împace cu Dumnezeu pe amîndoi, uniți într-un singur trup, prin cruce, omorînd prin ea vrăjmășia.

17. Și, venînd, a binevestit, pace vouă celor de departe și pace celor de aproape;

18. Că prin El avem și unii și alții apropierea către Tatăl, într-un Duh.

19. Deci dar nu mai sînteți străini și locuitori vremelnici, ci sînteți împreună cetățeni cu sfinții și cașnici ai lui Dumnezeu,

20. Zidiți fiind pe temelia apostolilor și a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuși Iisus Hristos.

21. Întru El, orice zidire bine alcătuită crește ca să ajungă un locaș sfînt în Domnul,

22. În care voi împreună sînteți zidiți, spre a fi locaș al lui Dumnezeu în Duh.

CAP. 3

Taina mîntuirii neamurilor. Pavel este apostolul lor. Hristos sălășluiește în inimile credincioșilor.

1. Pentru aceasta, cu Pavel, întemnițatul lui Iisus Hristos, pentru voi păgîni,

2. Dacă în adevăr ați auzit de iconomia harului lui Dumnezeu care mi-a fost dat mie pentru voi,

3. Că prin descoperire mi s-a dat în cunoștință această taină, precum v-am scris înainte pe scurt.

4. De unde, citînd, puteți să cunoașteți priceperea mea în taina lui Hristos,

5. Care în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, cum s-a descoperit acum sfinților Săi apostoli și prooroci, prin Duhul;

6. Anume că păgînii sînt împreună moștenitori (cu Iudeii) și mădulare ale aceluiasi trup și împreună părtași ai făgăduinței, în Hristos Iisus, prin Evanghelie,

7. Căreia slujitor m-am făcut după dăruirea harului lui Dumnezeu, ce mi-a fost dat mie, prin lucrarea puterii Sale;

8. Mie, celui mai mic decît toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăția lui Hristos, cea nepătrunsă,

9. Și să învederez tuturor care este iconomia tainei celei din veci ascunse în Dumnezeu, Ziditorul a toate, prin Iisus Hristos,

10. Pentru ca înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să se facă cunoscută acum, prin Biserică, domniilor și stăpîniilor, în cereștile locașuri,

11. După hotărîrea cea din veci, pe care a desăvîrșit-o în Hristos Iisus, Domnul nostru,

12. Întru care avem, prin credința în El, îndrăzneală să ne apropiem de Dumnezeu, cu deplină încredere.

13. De aceea, vă rog să nu vă pierdeți cumpătul, din pricina suferințelor mele pentru voi; ele sînt mărirea noastră.

14. Pentru aceasta, imi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Din care își trage numele orice neam în cer și pe pămînt,

16. Să vă dăruiască, după bogăția slavei Sale, ca să fiți puternic întăriți, prin Duhul Său, în omul dinăuntru,

17. Și Hristos să se sălășluiească prin credință, în inimile voastre;

18. Așa încît, înrădăcinați și întemeiați fiind în iubire, să puteți să înțelegeți împreună cu toți sfinții care este

lărgimea și lungimea și adîncimea și înălțimea,

19. Și să cunoașteți iubirea lui Hristos, cea mai presus de cunoștință, ca plini să fiți de toată plinătatea lui Dumnezeu.

20. Iar Celui ce poate să facă, prin puterea cea lucrătoare în noi, cu mult mai presus decît toate cite cerem sau pricepem noi,

21. Lui fie mărirea în Biserică și întru Hristos Iisus în toate neamurile și în veacul veacului, Amin!

CAP. 4

Biserica este trupul lui Hristos.

1. De aceea, vă rog, cu cel întemnițat pentru Domnul, să umblați cu vrednicie, după chemarea cu care ați fost chemați,

2. Cu toată smerenia și blîndețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții, în iubire,

3. Silindu-vă să păziți unitatea Duhului, întru legătura păcii.

4. Este un singur trup și un singur Duh, precum și chemați ați fost la o singură nădejde a chemării voastre;

5. Este un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este peste toate și prin toate și întru noi toți.

7. Iar fiecare dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: Suindu-se la înălțime, a robit robime și a dat daruri oamenilor.

9. Iar aceea că: «s-a suit» — ce înscamnă decît că s-a și pogorît în părțile cele mai de jos ale pămîntului?

10. Cel ce s-a pogorît, Acela este care s-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple.

11. Și El a dat pe unii ca să fie apostoli, pe alții prooroci, pe alții binevestitori, pe alții păstori și învățători,

12. Spre desăvîrșirea sfinților, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos,

(21) Col. 2, 10. (22) Ps. 8, 7. Cînt. 7, 6. Mat. 28, 18. 1 Cor. 15, 27. Ef. 4, 15; 5, 23. Col. 1, 18; 2, 10. Cap. 2 — (1) Luc. 15, 24. Col. 2, 13. Tit. 3, 3. (2) Ioan 12, 31; 16, 11. 1 Cor. 6, 11. Col. 3, 7. (4) Sir. 17, 24. Rom. 2, 4. (5) 1 Ioan 3, 14. Rom. 8, 11. (6) Os. 6, 2-3. (7) Ef. 3, 8. (8) Fapt. 15, 11. Rom. 4, 2. (9) Rom. 3, 20. 1 Cor. 1, 29. (10) Ps. 50, 11. Is. 29, 23; 44, 21. Tit. 2, 14; 3, 8. Ebr. 13, 21. (12) Jud. 19, 12. Neem. 2, 19. Is. 65, 1. Iez. 13, 9. Rom. 9, 4; 11, 17. Gal. 4, 8. Col.

1, 21. (13) Ies. 12, 43. Is. 33, 13; 56, 8. Zah. 6, 15. Ioan 11, 52. Fapt. 2, 39. (14) Ps. 71, 3. Is. 9, 5. Mîh. 5, 4. Ioan 16, 33. (15) Zah. 6, 13. 2 Cor. 5, 17. Col. 2, 14. (16) Num. 35, 25. Rom. 5, 12. 2 Cor. 5, 18. (17) Is. 57, 19. Zah. 9, 10. Luc. 2, 14. Ioan 11, 52. (18) Ioan 14, 6. Rom. 5, 2. Ef. 3, 12. Ebr. 10, 19. (19) Is. 56, 3. (20) Is. 28, 16. Zah. 9, 16. 1 Petr. 2, 4. (21) Col. 2, 19. Apoc. 22, 14. (22) 1 Cor. 3, 11. 2 Cor. 6, 16. Cap. 3 — (1) Fapt. 21, 33. (2) Fapt. 9, 15. Gal. 1, 16. (3) Ef. 1, 9.

(5) Ioan 15, 15. Fapt. 17, 30. 1 Petr. 1, 12. (6) Rom. 15, 12. Gal. 3, 29. (7) Fapt. 9, 15. 1 Cor. 15, 10. (8) Rom. 15, 19. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 16. Ef. 2, 7. Tit. 1, 3. (9) Ioan 1, 3. 1 Petr. 1, 20. Rom. 16, 25. 1 Cor. 2, 7. Ef. 1, 9. Col. 1, 16. 2 Tim. 1, 10. (10) Ps. 102, 20-21. Sir. 33, 11. 1 Petr. 1, 12. (12) Ef. 2, 18. (13) Filip. 1, 14. 2 Tim. 2, 10. (14) 2 Paral. 6, 13; 36, 23. Sir. 39, 6. Mat. 23, 9. (15) Ef. 1, 10. (16) Rom. 7, 22. 2 Cor. 4, 17. Ef. 1, 7. Filip. 4, 19.

(7) Ioan 14, 23. Col. 1, 27. (19) Ioan 1, 16. Col. 2, 9. (20) Rom. 16, 25. Cap. 4 — (1) 1 Cor. 7, 17. Filip. 1, 27. Col. 1, 10. 1 Tes. 2, 12. (2) Rom. 12, 10. (3) Ioan 17, 11. Col. 3, 15. (4) Rom. 12, 5. 1 Cor. 12, 12. (5) Cînt. 6, 9. 1 Cor. 1, 13. (6) Mal. 2, 10. Marc. 12, 29. (7) Ioan 3, 34. Rom. 12, 3. 1 Cor. 12, 11. 2 Cor. 10, 13. (8) Ps. 67, 19. Ioan 3, 13; 6, 62. (10) Ps. 46, 5. Dan. 2, 35. (11) 1 Cor. 12, 4, 28.

13. Până vom ajunge toți la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, la măsura virstei deplinătății lui Hristos,

14. Ca să nu mai fim copii și jucăria valurilor, purtați încoace și încolo de orice vînt al învățăturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin vicleșugul lor, spre uneltirea rătăcirii,

15. Ci ținînd adevărul, în iubire, să sporim intru toate, pentru El, care este capul - Hristos,

16. Din El, tot trupul bine alcătuit și bine încheiat, prin toate legăturile care îi dau tărie, își săvîrșește creșterea, potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare, și se zideste intru dragoste.

17. Așadar, aceasta zic și mărturisesc în Domnul, ca voi să nu mai umblați de acum cum umblă păgînii, în desertăciunea minții lor,

18. Întunecați fiind la cuget, înstrăinați fiind de viața lui Dumnezeu, din pricina necunoaștinței care zace în ei, din pricina împietririi inimii lor;

19. Aceștia petrec în nesimțire și s-au dat pe sine desfrînării, săvîrșind cu nesat toate faptele necurăției.

20. Voi însă n-ați învățat așa pe Hristos,

21. Dacă, într-adevăr, L-ați ascultat și ați primit învățătura Lui, așa cum este adevărul intru Iisus:

22. Să vă dezbrăcați, față cu vicțuirea voastră de mai înainte, de omul cel vechi, care se strică prin poftele amăgitoare,

23. Și să vă înnoitiți în duhul cugețului vostru,

24. Îmbrăcîndu-vă în omul cel nou, care este făcut după chipul lui Dumnezeu, în dreptatea și în sfințenia adevărului.

25. Pentru aceea, lepădînd minciuna, grațiți adevărul fiecăre cu aproapele său, căci unul altuia sintem mădulare.

26. Miniati-vă și nu greșiți; soarele să nu apună peste minia voastră.

27. Nici nu dați loc diavolului.

28. Cine a furat să nu mai fure, ci mai virtos să se ostenească lucrînd cu minile sale, lucru cînsit, ca să aibă să dea și celui ce nu are.

29. Din gura voastră să nu iasă nici un cuvînt rău, ci numai care este bun, spre zidire, după trebuință, și care să dea har celor ce ascultă.

30. Să nu intristați Duhul cel Sfînt al lui Dumnezeu, intru care ați fost pecetluit pentru ziua rîscumpărării.

31. Orice amărăciune și supărare și minie și izbucnire și defăimare să piară de la voi, împreună cu orice răutate.

32. Ci fiți buni între voi și milostivi, iertînd unul altuia, precum și Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos.

CAP. 5

Îndemnuri cum să ne purtăm în viața cu sfințenie. Datoriile soților.

1. Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți,

2. Și umblați intru iubire, precum și Hristos ne-a iubit pe noi și s-a dat pe Sine pentru noi, prinos și jertfă lui Dumnezeu, intru miros cu bună mireasmă.

3. Iar desfrii și orice necurăție și poftă de avere nici să se pomenească între voi, cum se cuvine sfinților;

4. Nici vorbe de rușine, nici vorbe nebunești, nici glume care nu se cuvin, ci mai de grabă mulțumire.

5. Căci aceasta s-o știți bine, că nici desfrînat, sau necurat sau lacom, (care este un închinător la idoli) nu are moștenire în împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

6. Nimeni să nu vă amăgească cu cuvinte deșarte, căci pentru acestea vine minia lui Dumnezeu peste fiii neascultării.

7. Deci să nu vă faceți părtași cu ei.

8. Altădată crați i ruerice, iar acum sînteți lumină intru Domnul; umblați ca fii ai luminii!

9. Pentru că roada luminii e în orice bunătare, dreptate și adevăr,

Is. 7, 13. Ef. 1, 13. (22) Mat. 6, 14. Marc. 11, 25. Luc. 11, 4. Cap. 5. - (1) Mat. 5, 48. (2) Lev. 1, 9. Ps. 44, 9. Ioan 13, 34; 15, 12-13. 1 Ioan 3, 11, 16. (3) 1 Cor. 6, 15. (4) Mat. 12, 36. Ef. 4, 29. (5) 1 Cor. 6, 9-10. (6) Mat. 24, 4. Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Col. 2, 8. 2 Tes. 2, 3. (7) Ps. 49, 18. (8) Luc. 16, 8. Ioan 3, 21; 8, 12; 12, 36. Rapt. 26, 18. (9) Gal. 5, 22.

10. Încercînd ce este bine-plăcut Domnului.

11. Și nu fiți părtași la faptele cele fără roadă ale întunericului, ci mai de grabă osîndiți-le pe față.

12. Căci cele ce se fac intru ascuns de ei rușine este a le și grai.

13. Iar tot ce este osîndit pe față se învederează prin lumină, căci tot ce se învederează e lumină.

14. Pentru aceea zice: Deșteaptă-te cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos.

15. Deci luați seama cu grijă, cum umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți,

16. Rîscumpărînd vremea, căci zilele rele sînt.

17. Drept aceea, nu fiți fără de minte, ci înțelegeți care este vorba Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, în care este desfrînare, ci vă umpleți de Duhul.

19. Vorbiți între voi în psalmi și în laude și în cîntări duhovnicești, lăudînd și cîntînd Domnului, în inimile voastre,

20. Mulțumind totdeauna pentru toate, intru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatăl.

21. Supuneți-vă unul altuia, intru frica lui Hristos.

22. Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului,

23. Pentru că bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este capul Bisericii, trupul Său, al cărui mîntuitor și este.

24. Ci precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor, intru toate.

25. Bărbaților, iubiți pe femeile voastre, după cum și Hristos a iubit Biserica, și s-a dat pe Sine pentru ea,

26. Ca s-o sfințească, curățîndu-o cu baia apei prin cuvînt,

27. Și ca s-o înfățișeze Siesi, Biserica slăvită, neavînd pată sau zbîrcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să fie sfîntă și fără de prihană.

28. Astfel dar, bărbații sînt datori să-și iubească femeile, ca pe înseși trupurile lor. Cel ce-și iubește femeia pe sine se iubește.

29. Căci nimeni vreodată nu și-a urit trupul său, ci fiecare îl hrănește și îl încălzește, precum și Hristos Biserica,

30. Pentru că sintem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui și din oasele Lui.

31. De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de femeia sa și vor fi amîndoi un trup.

32. Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserica,

33. Dar și voi, fiecare așa să-și iubească femeia ca pe sine însuși; iar femeia să se teamă de bărbat.

CAP. 6

Sfaturi către copii, părinți, slujitori și conducători. Armele Duhului. Oștirea lui Hristos.

1. Copii, ascultați pe părinții voștri în Domnul că aceasta este cu dreptate.

2. Cîstește pe tatăl tău și pe mama ta: care este porunca cea dintîi cu făgăduință:

3. Ca să-ți fie pie bine și să trăiești ani mulți pe pămînt.

4. Și voi, părinților, nu întăriți la minie pe copiii voștri, ci creșteți-i intru învățătura și certarea Domnului.

5. Slujitorilor ascultați pe conducătorii voștri cei după trup, cu frică și cu cutremur, intru curăția inimii voastre, ca și pe Hristos,

6. Nu slujind numai înaintea ochilor, ca unii care caută să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcînd din suflet voia lui Dumnezeu.

7. Slujind cu bunăvoință, ca și Domnului și nu ca oamenilor,

8. Știînd fiecare, fie rob, fie de sine stăpîn, că faptele bune pe care le va face, pe acelea le va lua ca plată de la Domnul.

9. Iar voi, conducătorilor, faceți tot așa față de slujitori, și încetați cu ame-

(11) Ps. 118, 63. 1 Ioan 3, 6, 2 Cor. 6, 14; 1 Tim. 5, 20. (13) Ioan 3, 20-21. (14) Is. 9, 1. 60, 1. Luc. 15, 24. Ioan 5, 25. Rom. 6, 4; 13, 11. (15) Pild. 14, 18. Col. 4, 5. (17) Sir. 15, 10. Rom. 12, 2. 1 Tes. 4, 3. (18) Pild. 20, 1; 23, 20. Is. 5, 11. Luc. 21, 34. (19) Luc. 5, 13. Col. 3, 16. (20) Is. 63, 7. Col. 3, 17. 1 Tes. 5, 1. (21) 1 Petr. 5, 5. (22) 1 Petr. 3, 1. Col. 3, 18. Tit. 2, 5. (23) 1 Cor. 11, 3. Ef. 1, 22. Ebr. 3, 6. (25) Ioan 3, 29. Col. 3, 19. (26) Cînt. 6, 9. Ec. 4, 4. 1 Petr. 3, 21. Tit. 3, 5. Ebr. 9, 14. (27)

Lev. 21, 6. Cînt. 4, 7. 2 Cor. 11, 2. Ef. 1, 4. (30) 1 Cor. 6, 15. (31) Fac. 2, 24. Mat. 19, 5. Marc. 10, 7-8. 1 Cor. 6, 16. (32) Cînt. 1, 1. Cap. 6. - (1-2) Is. 20, 12. Deut. 5, 16. Pild. 23, 22. Sir. 3, 3. 14. Mat. 15, 4. Marc. 7, 10. Col. 3, 20. (4) Pild. 13, 24. Sir. 14, 26. (5) 1 Petr. 2, 18. Col. 3, 22. Tit. 2, 9. (8) 2 Cor. 5, 10. (9) Lev. 25, 43. Deut. 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov. 31, 13; 34, 19. Eccl. 5, 7. Intel. 6, 7. Sir. 35, 12. Rapt. 10, 34. 1 Ioan 2, 14. Gal. 2, 6. Col. 3, 25.

(13) 1 Cor. 14, 20. (14) Sir. 5, 11. 1 Cor. 3, 1. Ebr. 13, 9. (15) Rom. 12, 9. Ef. 1, 22. Col. 1, 18; 2, 19. (17) 1 Petr. 4, 3. (18) Deut. 29, 4. Is. 60, 2. Rom. 1, 21. (19) Rom. 1, 24. (22) Fac. 35, 2. Luc. 1, 21. Col. 3, 8-9. Ebr. 12, 1. (23) 1 Petr. 4, 2. Rom. 6, 4. (24) Luc. 1, 75. Col. 3, 10-11. (25) Ps. 14, 3. Zah. 8, 16. (26) Ps. 4, 4; 36, 8. (27) Luc. 4, 7. (29) Sir. 27, 11. Mat. 12, 36. Marc. 9, 50. Ef. 5, 4. (30)

ninșarea ca unii care știți că Domnul lor și al vostru este în ceruri și că la El nu încapă părtinire.

10. În sfârșit, fraților, întăriți-vă în Domnul și întru puterea tăriei Lui.

11. Îmbrăcați-vă cu toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva uneltirilor diavolului.

12. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului și a singelui, ci împotriva domniilor, împotriva stăpîniilor, împotriva stăpînitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății, răspindite în văzduhuri.

13. Pentru aceea, luați toată armătura lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ziua cea rea, și, toate biruindu-le, să rămâneți în picioare.

14. Stați deci tari, avînd mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcîndu-vă cu platoșa dreptății,

15. Și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii.

16. În toate luați pavya credinței, cu care veți putea să stingeți toate săgețile cele arzătoare ale vicleanului.

(10) Cînt. 6, 4. 2 Tim. 2, 1. (11) Cînt. 7, 1. Rom. 13, 12. 1 Tes. 5, 8. (12) Ioan 12, 31; 14, 30. Ef. 2, 2. (13) Eccl. 9, 12. Ințel. 5, 18. 2 Cor. 10, 4. (14) Ies. 12, 11. Luc. 12, 35.

17. Luați și coiful mîntuirii și sabia Duhului, care este cuvîntul lui Dumnezeu.

18. Faceți în toată vremea, întru Duhul, tot felul de rugăciuni și de cereri, și întru aceasta privegheați cu toată stăruința, rugîndu-vă pentru toți sfinții.

19. Rugați-vă și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvînt, cînd voi deschide gura mea, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei,

20. Al cărei sol, legat în lanțuri, sînt — ca să vorbesc despre Evanghelia fără sfială, precum mi se cuvine să vorbesc.

21. Iar ca să știți și voi cele ale mele și ce fac, Tihic, iubitul frate și credinciosul slujitor întru Domnul, vi le va aduce la cunoștință pe toate.

22. L-am trimis pe el la voi, pentru aceasta, ca să aflați cele despre noi și să mîngîie inimile voastre.

23. Pace fraților și dragoste, cu credință de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos.

24. Harul fie cu toți care iubesc pe Domnul nostru Iisus Hristos în curăție.

1 Petr. 1, 13. 1 Tes. 5, 8. (17) Is. 59, 17. 1 Tes. 5, 8. Ebr. 4, 12. (18) Luc. 18, 1. Col. 4, 2. (19) 2 Tes. 3, 1. (20) Fapt. 21, 11. (21) Fapt. 20, 4. Col. 4, 7.

EPISTOLA CĂTRE FILIPENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Iubirea Apostolului pentru Filipeni. Roadele lanțurilor lui. Sfîntul Pavel mînaie pentru Biserică voiește să mai trăiască. Suferințele pentru Hristos.

1. Pavel și Timotei, slujitori ai lui Hristos Iisus, tuturor sfinților întru Hristos Iisus, celor ce sînt în Filipi, împreună cu *episcopii* și *diaconii*:

2. Har vouă și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeului meu, ori de cîte ori îmi amintesc de voi,

4. Căci totdeauna, în toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toți, cu bucurie.

5. Pentru împărțirea voastră întru Evanghelia, din ziua dintii pînă acum.

6. Sînt încredințat de aceasta, că cel ce a început în voi lucrul cel bun îl va duce la capăt, pînă în ziua lui Hristos Iisus,

7. Precum este cu dreptate să gîndesc astfel despre voi toți; căci vă port în inima mea, atît în lanțurile mele, cît și în apărarea și în întărirea Evangheliei, pe voi toți care părtăși sînteți la același har ca mine.

8. Căci martor îmi este Dumnezeu, că vă doresc pe voi pe toți, cu dragostea lui Hristos Iisus.

9. Aceasta mă rog, ca iubirea voastră să prisoască tot mai mult și mai mult, întru cunoștință și întru orice pricepere,

10. Ca să puteți preui cele ce sînt mai de folos și ca să fiți curați și fără poticnire în ziua lui Hristos,

11. Plini de roadele dreptății, care sînt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Voiesc să știți, fraților, că cele petrecute cu mine s-au întors mai degrabă spre sporirea Evangheliei,

13. În așa fel că lanțurile mele, pe care le port pentru Hristos, au ajuns cunoscute în tot pretoriul și tuturor celorlalți;

14. Și cei mai mulți dintre frații întru Domnul, îmbărbătați prin lanțurile mele, au mai multă îndrăzneală să propovăduiască fără teamă cuvîntul lui Dumnezeu.

15. Unii, e drept, vestesc pe Hristos din pizmă și din duh de ceartă, alții însă din bunăvoință.

16. Unii o fac din iubire (către mine), știind că stau aici pentru apărarea Evangheliei;

17. Ceilalți, însă, — din zavistie — vestesc pe Hristos, nu cu gînduri curate, ci socotind să-mi sporască suferința în lanțurile mele.

18. Dar ce este? Nimic altceva decît că, în tot chipul, fie din fătărie, fie în adevăr, Hristos se propovăduiește și întru aceasta mă bucur. Și mereu mă voi bucura.

19. Pentru că știu că aceasta îmi va fi mic spre mîntuire, prin rugăciunile voastre și cu ajutorul Duhului lui Iisus Hristos,

20. Potrivit cu așteptarea mea stăruitoare și cu nădejdea mea că întru nimic nu voi fi rușinat, ci, întru toată îndrăzneala, precum totdeauna, așa și acum, Hristos va fi preaslăvit în trupul meu, fie prin viață, fie prin moarte;

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri cîștig.

Cap. 1. — (3) Ef. 1, 16. Col. 1, 3. 1 Tes. 1, 2. (6) Ioan 6, 29. 1 Tes. 1, 3. (9) Sir. 24, 34-35; 39, 6. (10) 1 Tes. 3, 13; 5, 23. (11) Cînt.

7, 9. Mat. 5, 16. Ioan 15, 8. (13) Fapt. 21, 11. (14) Ef. 3, 13. (16) 2 Cor. 2, 17. (21) Gal. 2, 20.

22. Dacă însă a vieții în trup înseamnă pentru mine să lucrez și să am roadă, atunci nu știu ce voi alege.

23. Sint strins din două părți: doresc să mă despart de trup și să fiu împreună cu Hristos, și aceasta e cu mult mai bine.

24. De altă parte însă, este mai de folos pentru voi să zăbovesc în trup.

25. Și avind această încredințare, știu că voi rămâne și împreună voi petrece cu voi cu toți, spre sporirea voastră și spre bucuria credinței.

26. Pentru ca lauda voastră să prisoască în Hristos Iisus prin mine, atunci când voi veni iarăși între voi.

27. În petrecerea voastră în lume, purtați-vă numai în chip vrednic de Evanghelia lui Hristos, așa încât fie că vin și vă văd, fie că sint departe și aud vesti despre voi, să știu că sînteți statornici într-un duh, împreună luptîndu-vă într-un suflet, pentru credința Evangheliei.

28. Fără să vă înfricoșați întru nimic de cei potrivnici, ceca ce pentru ei este un semn de pierzare, iară pentru voi de mîntuire, și aceasta este de la Dumnezeu.

29. Căci vouă vi s-a dăruit, pentru Hristos, nu numai să credeți întru El, ci și să pămîniți pentru El.

30. Ducînd aceeași luptă, pe care ați văzut-o la mine și pe care o auziți și acum de mine.

CAP. 2

Să urmăm pilda iubirii lui Iisus Hristos. Smerenia și slava lui Hristos. Să ne silim să dobîndim mîntuirea.

1. Deci, cu orice îndemn care este în Hristos, cu orice mîngiere a dragostei, cu orice împărtășire a Duhului, cu orice milostivire și îndurare,

2. Împliniți bucuria mea, ca să gîndiți la fel, avînd aceeași iubire, un suflet, aceeași cugetare.

3. Nu faceți nimic din duh de ceartă, nici din mîrire deșartă, ci cu smerenie unul pe altul socotească-l mai de cînstă decît el însuși.

(23) Luc. 2, 29. 2 Cor. 5, 8. Filip. 1, 22. (26) 2 Cor. 1, 14. Filip. 2, 16. (27) Cînt. 7, 2. Iuda 1, 3. Ef. 4, 1. Col. 1, 10. 1 Tes. 2, 12. 4, 1. (28) Luc. 12, 4. (29) Fapt. 5, 41. (30) 1 Tes. 2, 2. Cap. 2. — (1) Col. 3, 12. (2) Rom. 15, 5. 1 Cor. 1, 10. 2 Cor. 13, 11. Filip. 3, 16. 4, 2. (3) Sir. 3, 18. Luc. 14, 11. 1 Petr. 5, 5. Rom. 12, 10. 1 Cor. 13, 4. Gal. 5, 26. (4) 1 Cor. 10, 24. (5) Mat. 11, 29. Ioan 13, 1. Petr. 2, 21. (6) Mat. 11, 29. Ioan 13, 15. 1 Petr. 2, 21. (6) Ioan 5, 18. 2 Cor. 4, 4. Col. 1, 15. (7) 1 Paral. 17, 17. Ps. 21, 7. Is. 49, 6. Mat.

4. Să nu caute nimeni numai ale sale ci fiecare și ale altuia.

5. Cugetați în voi la fel ca și Hristos Iisus,

6. Care, în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi El întocmai cu Dumnezeu,

7. Ci s-a deșertat pe Sine, chip de rob luînd, făcîndu-se asemenea oamenilor, și la înfățișare aflîndu-se ca un om,

8. S-a smerit pe Sine, ascultător făcîndu-se pînă la moarte — și încă moarte de cruce.

9. Pentru aceea, și Dumnezeu L-a prea înălțat și L-a dăruit Lui nume care este mai presus de orice nume:

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești, al celor pămîntești și al celor de dedesubt.

11. Și să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl.

12. Drept aceea, iubiții mei, precum totdeauna m-ați ascultat, nu numai cînd eram de față, ci cu mult mai virtos acum cînd sint departe, cu frică și cu cutremur lucrăți la mîntuirea voastră;

13. Căci Dumnezeu este cel ce lucrează întru voi și ca să voiți și ca să săvîrșiți, după a Lui bunăvoință.

14. Toate să le faceți fără de cîrtiri și fără de indoială,

15. Ca să fiți fără de prihană și curați, fii ai lui Dumnezeu neîntinați în mijlocul unui neam sucit rău și întru care străluciți ca niște luminători în lume,

16. Ținînd cu putere cuvîntul vieții, spre lauda mea în ziua lui Hristos, că nu în deșert am alergat, nici în deșert m-am ostenit.

17. Și chiar dacă ar fi să vărs singele meu peste jertfa voastră, la slujba credinței voastre, mă bucur și vă fericesc pe voi pe toți.

18. Așijderea și voi bucurați-vă și fericiți-mă.

19. Ci nădăjduiesc întru Domnul Iisus, că voi trimite pe Timotei la voi,

20, 28. Marc. 9, 12. Ioan 13, 4. 2 Cor. 8, 9. Ebr. 2, 9. 17. (8) Ps. 109, 7. Mat. 26, 39. Rom. 5, 19. Ebr. 2, 17; 5, 8; 12, 2. (9) Is. 52, 13. Mat. 28, 18. Ebr. 1, 4. (10) Is. 45, 23. Rom. 14, 11. Apoc. 5, 13-14. (11) Ioan 13, 13. Fapt. 10, 36. 1 Cor. 8, 6; 12, 3. (13) Intel. 8, 21. 2 Cor. 3, 5. Col. 1, 29. Ebr. 13, 21. (14) 1 Paral. 29, 14. 1 Petr. 4, 9. (15) Pild. 4, 18. Mat. 5, 14-16. Filip. 4, 18. (16) Gal. 2, 2. Filip. 1, 26; 4, 1. (17) 2 Tim. 4, 6. (19) Fapt. 16, 1. Rom. 16, 21.

fără de zăbavă, ca și eu să fiu cu inima bună, aflînd vesti despre voi.

20. Căci nu am pe nimeni altul, la un gînd cu mine și care să vă poarte grija cu tot dinadinsul,

21. Fiîndcă toți caută ale lor, nu ale lui Iisus Hristos.

22. Dar încercarea lui o cunoașteți, căci împreună cu mine a slujit la sporul Evangheliei întocmai ca un copil lîngă tatăl său.

23. Pe el deci nădăjduiesc să-l trimit, îndată ce voi vedea cum merg ale mele.

24. Sint, însă, încredințat în Domnul că eu însumi voi veni în curînd.

25. Am socotit de grabnică nevoie să vă trimit pe Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul și împreună luptătorul meu, cum și trimisul vostru și slujitorul nevoilor mele,

26. De vreme ce avea mare dor de voi toți și cra mîhnit fiîndcă ați auzit că a fost bolnav.

27. Într-adevăr, bolnav a fost aproape de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el și nu numai de el, ci și de mine, ca să nu am întristare peste întristare.

28. Deci l-am trimis mai de grabă, ca, văzîndu-l, voi iarăși să vă bucurați, iar eu să fiu mai puțin mîhnit.

29. Primiți-l dar întru Domnul, cu toată bucuria și pe unii ca aceștia întru cinste să-i aveți,

30. Fiîndcă pentru lucrul lui Hristos a trecut pe lîngă moarte, punîndu-și viața în primejdie, ca să împlinească lipsa voastră în slujirea mea.

CAP. 3

Îndemnul către Filipeni să se ferească de apostolii mincinoși. Urmarea lui Hristos pînă la jertfire.

1. Mai departe, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Ca să vă scriu aceleași lucruri, mic nu-mi este anevoie, iar vouă vă este de folos.

2. Păziți-vă de ciîni! Păziți-vă de lucrătorii cei răi! Păziți-vă de (cei cu) tăierea (împrejur).

3. Pentru că noi sintem tăierea împrejur, noi cei ce slujim în Duhul lui

(21) 1 Cor. 10, 24. (22) Fapt. 16, 2. (29) 1 Tes. 5, 12. Cap. 3. (1) 2 Cor. 3, 11. (2) Is. 56, 11. 2 Cor. 11, 13. Apoc. 22, 15. (3) Ter. 4, 4. Ioan 4, 24. Fapt. 15, 1. Rom. 2, 29. (4) 2 Cor. 11, 18. (5) Fapt. 23, 6; 26, 5. Rom. 11, 1. 2 Cor. 11, 22. (6) Fapt. 8, 3. (8) Is. 53, 11. Ter. 9, 24. Intel. 5, 3. Ioan 17, 3. 1 Cor. 2, 2. Col. 2, 2. (9) Rom.

Dumnezeu și ne lăudăm întru Hristos Iisus și nu ne bizuim pe trup,

4. Deși eu aș putea să mă bizui și pe trup. Dacă vreun altul socotește că se poate bizui pe trup — eu cu atît mai mult!

5. La opt zile, am fost tăiat împrejur; sint din neamul lui Israel, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei, după lege fariseu;

6. În ce privește rîvna, prigonitor al Bisericii; în ce privește dreptatea cea din lege, fără de prihană în viețuirea mea.

7. Dar cele ce îmi erau mie cîstig, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Ci mai virtos pe toate le socotesc că sint pagubă, față de înălțimea cunoașterii lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru care m-am păgubit de toate și le privesc drept gunoaie, ca pe Hristos să dobîndesc,

9. Și să mă aflu întru El, nu avînd îndreptarea mea cea din Lege, ci pe aceea care este prin credința lui Hristos, dreptatea cea de la Dumnezeu, pe temeiul credinței:

10. Ca să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și să fiu primit părtaș la patimile Lui, și asemănîndu-mă cu moartea Lui,

11. Ca, doar, să pot ajunge la învierea cea din morți.

12. Nu că am și luat răsplată, ori că sint desăvîrșit; dar alerg după ea s-o cuceresc, întrucît cucerit am fost și eu de către Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu socotesc să o fi cucerit.

14. Dar una fac: uitînd cele ce sint în urma mea, și tinzînd la cele dinainte, alerg la țintă, la răsplată dumnezeieștii chemări de sus, întru Hristos Iisus.

15. Așa dar citi sintem desăvîrșiți aceasta să gîndim; și dacă gîndiți ceva în altfel, Dumnezeu vă va descoperi și aceea.

16. Dar de acolo unde am ajuns, să urmăm același dreptar, să gîndim la fel.

17. Fraților, faceți-vă următorii mei și uitați-vă la aceia care umblă astfel precum aveți pildă de la noi.

3, 22; 10, 3. Ebr. 4, 3. (10) 1 Petr. 4, 13. Rom. 6, 5; 8, 17. (12) 1 Cor. 9, 24; 13, 12. 1 Tim. 6, 12. (13) Luc. 9, 62. (14) 1 Cor. 9, 24. 2 Tim. 4, 7. (15) Ebr. 5, 14. (16) Rom. 12, 16; 15, 5. 1 Cor. 1, 10. Gal. 6, 16. Filip. 2, 2. (17) 1 Cor. 11, 1. 2 Cor. 3, 9. Filip. 4, 9. 1 Tes. 1, 6.

18. Căci mulți, despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun și plângând, se poartă ca dușmani ai crucii lui Hristos.

19. Sfirșitul acestora este pieirea. Pîntecele este dumnezeul lor, iar mărirea lor este întru rușinea lor, ca unii care au în gînd cele pămîntești.

20. Căci cetățenia noastră este în ceruri, de unde și așteptăm Mintuitor, pe Domnul Iisus Hristos,

21. Care va schimba la înfățișare trupul smerenției noastre, întru asemănarea trupului slavei Sale, lucrînd cu puterea ce are de a-și supune Sîeși toate.

CAP. 4

Sfaturi și îndemnuri. Dărnicia Filipenilor este de lăudat. Urări și salutări.

1. Deci, frații mei iubiiți și mult doriți, bucuria și cununa mea, stați așa statornici întru Domnul, prea iubiților!

2. Rog pe Evdochia și rog pe Sintihi să aibă aceleași gînduri în Domnul.

3. Încă te rog și pe tine, credincios tovarăș, ajută-le lor, ca pe unele care au luptat pentru Evanghelie, împreună cu mine și cu Clement și cu ceilalți însoțitori ai mei de lucru, ale căror nume sînt scrise în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul. Și iarăși zic: Bucurați-vă.

5. Îngăduința voastră să se facă știută tuturor oamenilor. Domnul este aproape.

6. Nu vă împovărați cu nici o grijă. Ci întru toate, prin închinăciune și prin rugă cu mulțumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșește orice minte, va păzi inimile voastre și cugetele voastre, întru Hristos Iisus.

8. Mai departe, fraților, cite sînt adevărate, cite sînt de cinste, cite sînt drepte, cite sînt curate, cite sînt de

iubit, cite sînt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să vă fie gîndul.

9. Cele ce ați învățat și ați primit și ați auzit și ați văzut la mine, acestea să le faceți, și Dumnezeuul păcii va fi cu voi.

10. M-am bucurat mult în Domnul, că a înflorit iarăși purtarea voastră de grijă pentru mine, precum o și aveți, dar v-a lipsit prilejul.

11. N-o spun doar, ca unul ce e în lipsă, fiindcă cu m-am deprins să fiu îndestulat cu ceea ce am.

12. Știu să fiu și smerit, știu să am și de prisos; în orice și în toate m-am învățat să fiu și sătul și flămînd, și în belșug și în lipsă.

13. Toate le pot întru Hristos, cel ce mă îmbracă cu putere.

14. Însă bine ați făcut că ați împărțit cu mine necazul.

15. Doar și voi știți, Filipenilor, că la începutul Evangheliei, cînd am plecat din Macedonia, nici o Biserică nu s-a unit cu mine, cînd era vorba de dat și de primit, decît voi singuri.

16. Pentru că și în Tesalonic, odată și a doua oară, mi-ați trimis ca să am cele trebuincioase.

17. Nu că doar caut darul vostru, dar caut cîștigul care sporește în socoteala voastră.

18. Am primit toate și am și de prisos; m-am îndestulat primind de la Epafrodit cele ce mi-ați trimis, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeuul meu va împlini toată lipsa voastră după bogăția Sa, cu slavă, întru Hristos Iisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălui nostru, slavă în vecii vecilor! Amin.

21. Îmbrățișați în Hristos Iisus pe toți sfinții. Vă îmbrățișează pe voi frații care sînt împreună cu mine.

22. Vă îmbrățișează pe voi toți sfinții, mai ales cei din casa Cesarului.

23. Harul Domnului Iisus Hristos să fie cu duhul vostru!

EPISTOLA CĂTRE COLOSENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă pe Coloseni și-i îndeamnă să sporească în credință. Dumnezeuiască vrednicie a lui Hristos, izbăvitorul nostru al tuturor. Pavel se bucură în suferințele sale.

1. Pavel, Apostol al lui Hristos Iisus prin voința lui Dumnezeu, și Timotei, fratele nostru,

2. Sfinților și credincioșilor frați întru Hristos, care sînt în Colose: har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

3. Mulțumim lui Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, rugîndu-ne totdeauna pentru voi,

4. Căci am auzit despre credința voastră în Hristos Iisus și despre dragostea ce aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, pe care ați auzit-o mai înainte în cuvîntul adevărului Evangheliei,

6. Care, ajungînd la voi, precum și în toată lumea aduce roadă și sporește întocmai ca la voi, din ziua în care ați auzit și ați cunoscut întru adevăr, harul lui Dumnezeu.

7. Astfel ați primit învățătură de la Epafraș, iubitul, împreună cu noi slujitor, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos,

8. Și care ne-a dezvăluit iubirea voastră cea întru Duhul.

9. De aceea și noi, din ziua în care am aflat, nu încetăm să ne rugăm pen-

tru voi și să cerem să vă umpleți de cunoașterea voii Lui, întru toată înțelepciunea și priceperea duhovnicească.

10. Umblînd cu vrednicie înaintea Domnului, plăcuți Lui întru toate, aducînd roadă în orice lucru bun și sporînd în cunoașterea lui Dumnezeu.

11. Și întăriți fiind cu toată puterea slavei Lui, spre toată stăruința și îndelunga-răbdare,

12. Mulțumim cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moștenirea sfinților, întru lumină.

13. El ne-a scos de sub puterea întunericului și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii Sale,

14. Întru Care avem răscumpărarea prin sîngele Lui, adică iertarea păcatelor,

15. Și Care este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întîi născut decît toată făptura.

16. Pentru că în Aceasta au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pămînt, cele văzute și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie căpetenii, fie stăpîniri. Toate s-au făcut prin El și pentru El.

17. El este mai înainte decît toate și toate prin El sînt așezate.

18. Și El este capul trupului, adică al Bisericii, cel ce este începutul, întîiul născut din morți, ca să fie El Cel dintîi întru toate.

19. Căci în El a binevoit (Dumnezeu) să sălășluiască toată plinirea,

(19) 2 Petr. 2, 1, 13. Rom. 16, 18. (20) Ps. 38, 17. 1 Cor. 1, 7. Col. 3, 2. Tit. 2, 13. Evr. 13, 14. (21) Ioan 11, 25. 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 13, 42-44. Col. 3, 4. Cap. 4. (1) 2 Cor. 1, 14. 1 Tes. 2, 19-20. (2) Filip. 2, 2. (3) Ies. 32, 32. Ps. 68, 32. Luc. 10, 20. Apoc. 3, 5; 13, 8. (5) Iac. 5, 9. 1 Petr. 4, 7. (6) Eccl. 5, 19. Mat. 6, 25. Luc. 12, 22.

1 Tim. 2, 1. (7) Ioan 14, 27. Col. 3, 15. (8) Sir. 4, 7. Mat. 5, 16. Rom. 13, 13. (9) Rom. 15, 32. Filip. 3, 17. 2 Tes. 3, 16. (11) Eccl. 8, 14-15. 1 Tim. 6, 6. (12) Sir. 40, 20. 1 Cor. 6, 10. (13) 2 Cor. 12, 9. (17) 2 Cor. 12, 14. (18) Iez. 20, 41. Os. 14, 7. Sir. 35, 3; 39, 17-19. (19) Ps. 22, 1. Ef. 3, 16.

Cap. 1. - (3) Filip. 1, 3. (4) Evr. 6, 10. (6) Mat. 13, 8; 24, 14. Marc. 4, 8. Luc. 8, 8. Ioan 15, 16. Fapt. 12, 24. (9) Rom. 12, 2. 1 Cor. 1, 5. (10) Ef. 4, 1. Filip. 1, 27. 1 Tes. 2, 12. (11) Is. 41, 29. Fapt. 5, 41. (12) Int. 5, 5. Fapt. 26, 18. (13) Mat. 3, 17. Evr. 2, 15. (14) Fapt. 4, 12. Rom. 3, 25. (15) Ps. 66, 1. Pild.

8, 22. Sir. 1, 4. Ioan 14, 9. 2 Cor. 4, 4. Filip. 2, 6. Evr. 1, 3. (16) Ps. 102, 21. Mat. 28, 18. Ioan 1, 3. Ef. 3, 9. Evr. 1, 2. (17) Ioan 1, 1; 8, 58. (18) Lev. 23, 10. Ps. 88, 27. Rom. 8, 29. 1 Cor. 15, 20. Ef. 1, 22; 4, 15. (19) Ioan 1, 16. Col. 2, 9.

20. Și printr-insul toate cu Sine să le impace, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, făcând pace prin El, prin singele crucii Sale.

21. Dar pe voi, care oarecând erați înstrăinați și vrăjmași cu mintea voastră către lucrurile rele, de acum v-a împăcat,

22. Prin moartea (Fiului Său) în trupul cărnii Lui, ca să vă pună înaintea Sa: sfinți, fără de prihană și nevinovați,

23. Dacă, într-adevăr, rămâneți întemeiați în credință, întăriți și neclintii de la nădejdea Evangheliei pe care ați auzit-o, care a fost propovăduită la toată făptura de sub cer și al cărei slujitor făcutu-m-am eu, Pavel.

24. Acum mă bucur de suferințele mele pentru voi și împlinesc, în carnea mea, lipsurile necazurilor lui Hristos, pentru trupul Lui, adică Biserica,

25. Al cărei slujitor m-am făcut, potrivit economiei lui Dumnezeu, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu:

26. Taina cea ascunsă din veacuri și din neamuri; iar acum s-a arătat sfinților Săi,

27. Căroră a voit Dumnezeu să le arate care este bogăția slavei acestei taine între neamuri, adică Hristos cel dintru voi, nădejdea slavei,

28. Pe care noi îl vestim, sfătuind pe orice om și învățând pe orice om, întru toată înțelepciunea, ca să înfățișăm pe tot omul, desăvârșit în Hristos Iisus.

29. Spre aceasta mă și ostenesc și mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârșește în mine cu putere.

CAP. 2

Împotriva învățătorilor mincinoși. Viața cea întru Hristos.

1. Căci voiesc ca voi să știți cit de mare luptă am pentru voi și pentru cei din Laodicea și pentru toți cei n-au văzut fața mea în trup,

2. Ca să se mîngîie inimile lor, să fie strîns uniți în iubire, și bogați să

fie în deplina încredințare a priceperii și a cunoașterii tainei lui Dumnezeu, și Tatălui și a lui Hristos,

3. Întru care sînt ascunse toate visteriile înțelepciunii și ale cunoștinței.

4. Vă spun aceasta, ca nimeni să nu vă înșele prin cuvinte amăgitoare.

5. Căci deși cu trupul sînt departe, cu duhul însă sînt împreună cu voi, bucurîndu-mă și văzînd buna voastră rînduială și tăria credinței voastre în Hristos.

6. Deci, precum ați primit pe Hristos Iisus, Domnul, așa să umblați întru El,

7. În rădăcinați și zidiți fiind întru-insul, întăriți în credință, după cum ați învățat, și prisosind în ca cu mulțumire.

8. Luați aminte să nu vă fure mințile cineva cu filozofia și cu deșcarta înșelăciune din predania omenească, după stihile lumii și nu după Hristos.

9. Căci întru El locuște, trupește, toată plinătatea Dumnezeirii,

10. Și sînteți deplini întru El, care este cap a toată domnia și stăpînire.

11. Tot în El ați fost tăiați împrejur, cu tăiere împrejur nefăcută de mină, prin dezbrăcarea de trupul păcatelor cărnii, întru tăierea împrejur a lui Hristos.

12. Îngropați fiind împreună cu El prin botez, cu El ați și înviați prin credința în puterea lui Dumnezeu, Cel ce L-a înviaț pe El din morți.

13. Iar pe voi care erați morți, în fără-de-legile și în nețaierea împrejur a trupului vostru, v-a făcut vii, împreună cu Sine, iertîndu-vă toate greșelile.

14. El a șters cu poruncile (Evanghelici) zapisul ce era asupra noastră, care era potrivit nouă, și l-a luat din mijloc, pironindu-l pe cruce.

15. El a dezbrăcat domniile și puterile și le-a dat pe față cu hotărîre, biruind asupra lor prin cruce.

16. Nimeni deci să nu vă judece pentru mîncare sau băutură, sau cu privire la vreo sărbătoare, sau lună nouă, sau la simbețe,

Cap. 2. — (2) Filip. 3, 8. (3) Pild. 1, 20. 1 Cor. 1, 24, 30. (5) 1 Cor. 5, 3. (7) 1 Cor. 1, 5. Ef. 3, 17. (8) Ps. 118, 61. Sir. 34, 7-8. Rom. 16, 17. Ef. 3, 6. Ebr. 13, 9. (9) Ioan 1, 14, 16. Ef. 3, 19. Col. 1, 19. (10) Ef. 1, 21-22. (11) Rom. 2, 29. Gal. 3, 27. (12) Rom. 6, 4. Ef. 1, 19-20. (13) 19v 15, 16. Ef. 2, 15. (15) Ioan 16, 11. 1 Petr. 3, 19. Ef. 4, 8. Ebr. 2, 14. (16) Num. 28, 11. Sir. 33, 7-8. Rom. 14, 6. Gal. 4, 10.

17. Care sînt umbră celor viitoare, iar trupul (este) al lui Hristos.

18. Nimeni să nu vă smulgă biruința, ținînd la smerenie și la slujirea ingerilor, umblind cu vedeniile lui și îngîmfîndu-se zadarnic în închipuirea lui trupească,

19. În loc să țină cu putere la capul de la care trupul tot, prin încheieturi și legături, îndestulîndu-se și întocmindu-se, sporește în creșterea lui Dumnezeu.

20. Dacă deci ați murit împreună cu Hristos pentru stihile lumii, pentru ce atunci, ca și cum ați fi viețuind în lume, răbdați porunci ca acestea:

21. Nu lua, nu gusta, nu te atinge!

22. — Lucruri menite toate să piară prin întrebuire — potrivit unor rînduicli și învățături omenești?

23. Toate acestea au oarecare înfățișare de înțelepciune, ca fiind cucerire de bună voie, smerenie și necurățarea trupului, dar n-au nici un preț și sînt tot spre măgulirea omului pămîntesc.

CAP. 3

Omul cel nou trebuie să se îmbrace cu viața cea nouă. Datoriile soților, copiilor, părinților, slujitorilor, conducătorilor.

1. Așadar, dacă ați înviaț împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde se află Hristos, șezînd de-a dreapta lui Dumnezeu;

2. Cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ;

3. Căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Iar cînd Hristos, care este viața voastră, se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta întru mărire.

5. Drept aceea, omorîți mădularile voastre — ale omului pămîntesc — : desfrînarea, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este o închinare la idoli,

6. Pentru care vine minia lui Dumnezeu peste fiii neascultării,

7. În care păcate ați umblat și voi odinioară, pe cînd trăiați în ele.

8. Acum deci lepădați și voi toate acestea: minia, iușmea, răutatea, hula, cuvîntul de rușine din gura voastră.

9. Nu vă mințiți unul pe altul, fiindcă v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, dîmpreună cu faptele lui,

10. Și v-ați îmbrăcat cu cel nou, care se înnoiește, spre deplină cunoștință, după chipul Celui ce l-a zidit,

11. Unde nu mai este Elin și Iudeu, tăiere împrejur și nețaiere împrejur, barbar, Scit, rob ori liber, ci toate sînt întru toți Hristos.

12. Îmbrăcați-vă, dar, ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și prea iubiți, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blîndețe, cu îndelungă răbdare,

13. Îngăduindu-vă unul pe altul și iertînd unul altuia, dacă are cineva vreo plîngere împotriva cuiva; după cum și Hristos v-a iertat vouă, așa să iertați și voi.

14. Iar peste toate acestea, îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura desăvîrșirii.

15. Și pacea lui Hristos, întru care ați fost chemați, ca să fiți un singur trup, să stăpînească în inimile voastre; și fiți mulțumitori.

16. Cuvîntul lui Hristos să locuiască întru voi cu bogăție. Învățați-vă și povățuiți-vă între voi, cu toată înțelepciunea. Cîntați în inimile voastre lui Dumnezeu, mulțumindu-l, în psalmi, în laudări și în cîntări duhovnicești.

17. Orice faceți, cu cuvîntul sau cu lucrul, toate să le faceți în numele Domnului Iisus și prin El să mulțumiți lui Dumnezeu și Tatălui.

18. Femeilor, fiți supuse bărbatilor voștri, precum se cuvine, în Domnul.

19. Bărbatilor, iubiți pe femeile voastre și nu vă amăriți asupra lor.

20. Copiilor, ascultați pe părinții voștri întru toate, căci aceasta este bine-plăcut Domnului.

21. Părinților, nu întăriți pe copii voștri, ca să nu se deznădăduiască.

(20) Lev. 17, 11-12. Is. 9, 5. Luc. 2, 14. Rom. 5, 1. 2 Cor. 5, 18. Ef. 1, 10. (21) Ef. 2, 12. (22) Luc. 1, 75. Rom. 5, 10. 1 Cor. 1, 2. Ef. 1, 4. Tit. 2, 14. (23) Mat. 28, 19. Marc. 16, 15. Ioan 15, 4. 1 Cor. 15, 58. (24) Rom. 5, 3. 2 Cor. 1, 5; 12, 15. (25) Fapt. 20, 24. 1 Cor. 4, 1; 9, 17. (26) Rom. 16, 25. Ef. 3, 9. 2 Tim. 1, 10. (27) Rom. 9, 23. Ef. 3, 17. (28) 2 Cor. 11, 2. (29) 1 Cor. 15, 10. Filip. 2, 13.

(17) Ebr. 8, 5; 10, 1. (18) 2 Cor. 11, 14. (19) Ef. 2, 20; 4, 15. (20) Is. 29, 13. Rom. 7, 4. Gal. 4, 3. (21) Is. 29, 13. Sir. 34, 7-8. Mat. 15, 9. Cap. 3. (1) Marc. 16, 19. Ioan 8, 23. Rom. 8, 34. (2) Filip. 3, 20. (3) Rom. 8, 34. Gal. 2, 20. (4) 1 Ioan 3, 2. Filip. 3, 21. (5) Sir. 14, 9-10. Rom. 6, 8. Ef. 5, 3. (6) 1 Cor. 6, 9. (7) Ef. 2, 2. (8) 1 Petr. 2, 1. Rom. 6, 4. Ef. 4, 22. Ebr. 12, 1. (9) Fac. 35, 2. Lev. 19,

11. Ef. 4, 22, 25. (10) Fac. 1, 27; 5, 1; 9, 6. Ef. 4, 24. (11) Gal. 6, 15. Ef. 4, 24. (12) Gal. 5, 22. Ef. 4, 32. (13) Mat. 6, 14; 18, 22. Marc. 11, 25. Rom. 13, 8; 15, 1. (15) Ef. 4, 3. Filip. 4, 7. (16) 2 Reg. 23, 1. Ef. 5, 19. (17) 1 Cor. 10, 31. Ef. 5, 20. Ebr. 13, 15. (18) 1 Petr. 3, 1. 1 Cor. 14, 34. Ef. 5, 22. (19) 1 Petr. 3, 7. Ef. 5, 25. (20) Ef. 6, 1.

22. Slugilor, ascultați întru toate pe stăpînii voștri cei trupești, nu slujindu-le numai înaintea ochilor, ca unii care caută să placă oamenilor, ci în curăția inimii, temîndu-vă de Domnul.

23. Orice lucrați, lucrați din toată inima, ca pentru Domnul și nu ca pentru oameni.

24. Bine știind că de la Domnul veți primi răsplată moștenirii; căci Domnului Hristos slujiți.

25. Iar cel ce face nedreptate își va lua plata nedreptății, întru cît nu este pînă la urmă.

CAP. 4

Rugăciunea este de trebuință. Trebuie să ne purtăm înțelepțește. Tihic și Onisim.

1. Stăpînilor, dați slugilor voastre ce este drept și potrivit, știind că și voi aveți Stăpîn în ceruri.

2. Stăruiați în rugăciune; fiți treji în ea cu mulțumire.

3. Rugîndu-vă totodată și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă ușa cuvîntului, spre a vesti taina lui Hristos, pentru care mă și găsesc în lanțuri.

4. Și o arăt așa cum se cuvine să grăiesc.

5. Umblați cu înțelepciune față cu cei ce sînt afară (din Biserică) și răscumparați vremea.

6. Vorbirea voastră să fie totdeauna plăcută, cu sare dreasă, ca să știți cum trebuie să răspundeți fecăruia.

7. Toate cîte mă privesc pe mine le va face cunoscute Tihic, fratele meu prea iubit, slujitorul credincios și tovarășul de muncă întru Domnul.

8. L-am trimis pe el la voi tocmai pentru aceasta, ca să știți cum ne aflăm și ca să mîngie inimile voastre.

9. L-am trimis împreună cu Onisim, credinciosul și iubitul nostru frate, care este dintre voi; ei vă vor aduce la cunoștință toate cele de aici.

10. Vă îmbrățișează Aristarh, tovarășul meu de închisoare, cum și Marcu, vărul lui Barnaba, în privința căruia ați primit porunci. De va veni la voi, primiți-l.

11. Asemenea și Isus, cel ce se numește Iustus. Din tăierea împrejur numai aceștia au lucrat împreună cu mine pentru împărăția lui Dumnezeu. Ei au fost cei ce mi-au adus mîngiere.

12. Vă îmbrățișează Epafra, care este dintre voi, slujitor al lui Iisus Hristos, pururca luptînd pentru voi în rugăciunile sale, ca să stați desăvîrșiți și plini de tot ce este voința lui Dumnezeu.

13. Căci martori îi sînt că are multă rivnă pentru voi și pentru cei din Laodicea și din Ierapole.

14. Vă îmbrățișează Luca, doctorul prea iubit, precum și Dima.

15. Îmbrățișați pe frații din Laodicea și pe Nimfan și Biserica din casa lor.

16. Și după ce scrisoarea aceasta se va citi de către voi, faceți să se citească și în Biserica Laodiceenilor, iar pe cea din Laodicea să o citiți și voi.

17. Și spuneți lui Arhip: Vezi de slujba pe care ai primit-o întru Domnul, ca să o îndeplinești.

18. Salutare cu mîna mea, a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de lanțurile mele. Harul fie cu voi! Amin.

(22) 1 Petr. 2, 18. Ef. 6, 5. Tit 2, 9. (25) 2 Paral. 19, 7. Ințel. 6, 5, 7. Fapt. 10, 34. Ef. 6, 9. (26) Lev. 25, 43. Deut. 10, 17. Iov 31, 13. Cap. 4. — (2) Luc. 18, 1. Ef. 6, 18. (3) 1 Cor.

16, 9. (5) Marc. 4, 11. Ef. 5, 15. (6) Becl. 10, 12. Cînt. 4, 3. Marc. 9, 40. 1 Petr. 3, 15. (7) Ef. 6, 21. (8) Filip. 1, 10. (10) Fapt. 15, 37; 27, 2. (14) 2 Tim. 4, 10.

EPISTOLA ÎNTÎI CĂTRE TESALONICENI A SF. APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă credința Tesalonicenilor.

1. Pavel și Silvan și Timotei, Bisericii Tesalonicenilor întru Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos: Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți și vă pomenim în rugăciunile noastre.

3. Aducîndu-ne aminte neîncetat, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru, de lucrul credinței voastre și de osteneala iubirii și de stăruința nădejzii voastre în Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Fraților de Dumnezeu prea iubiți, noi știm cum ați fost aleși;

5. Că Evanghelia noastră n-a fost la voi numai în cuvînt, ci și întru putere și în Duhul Sfînt și în deplină bună încredințare, precum bine știți ce fel am fost între voi, pentru voi.

6. Și voi v-ați făcut următori ai noștri și ai Domnului, și ați primit cuvîntul cu bucuria Duhului Sfînt, deși ați avut multe necazuri.

7. Așa încît v-ați făcut pildă tuturor celor ce cred din Macedonia și din Ahaia.

8. Pentru că, de la voi, cuvîntul Domnului a răsunat nu numai în Macedonia și în Ahaia, ci credința voastră în Dumnezeu a pătruns în tot locul, astfel că nu e nevoie să mai spunem noi ceva.

9. Căci toți povestesc despre noi cum am fost primiți la voi și cum v-ați întors la Dumnezeu, de la idoli, ca să slujiți Dumnezeului celui viu și adevărat.

10. Și să așteptați pe Fiul Său din ceruri, pe care L-a înviat din morți, pe Iisus, cel ce ne izbăvește de minia cea viitoare.

CAP. 2

Rîna pentru predicarea Evangheliei.

1. Căci știți voi înșivă, fraților, că venirea noastră la voi n-a fost zadarnică.

2. Ci, după ce am suferit și am fost, precum știți, ocăriți în Filipi, am îndrăznit întru Dumnezeul nostru să grăim în fața voastră, cu multă luptă, Evanghelia lui Dumnezeu.

3. Pentru că indemnul nostru nu venea din rătăcire, nici din gînduri necurate, nici din înșelăciune.

4. Ci, după cum am fost socotiți vrednici de Dumnezeu ca să ni se încredințeze Evanghelia, așa vorbim, nu căutînd să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu care ne încarcă inimile.

5. Căci niciodată nu ne-am arătat cu cuvinte de lingusire, după cum știți, nici cu ascunse porniri de lăcomie. Dumnezeu îmi este martor.

6. Nici n-am căutat mărire de la oameni, nici de la voi, nici de la alții, deși puteam să fim cu greutate, ca Apostoli ai lui Hristos.

7. Noi însă am fost blinzi în mijlocul vostru, așa precum o doică îngrijește pe fiii săi;

8. Astfel, iubindu-vă, eram bucușori să vă dăm nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, ci chiar și sufletele noastre pentru că ne-ați devenit iubiți.

Cap. 1. — (1) Fapt. 16, 1. Gal. 1, 3. (2) Filip. 1, 3. 2 Tes. 1, 3. Filip. 1, 4-5. (3) Fapt. 17, 4. Filip. 1, 6. (5) Rom. 15, 19. (6) Filip. 3, 17. (10) Os. 13, 14. Rom. 5,

9. 2 Cor. 4, 14. Cap. 2. — Fapt. 16, 22. Filip. 1, 30. (3) 2 Cor. 2, 17. (4) Ier. 17, 10. Gal. 1, 10. 1 Tim. 1, 11. (6) Ioan 5, 41. (7) 2 Tim. 2, 24.

9. Vă aduceți aminte, fraților, de osteneala și de truda noastră; lucrând zi și noapte, ca să nu fim povară nici unuia din voi, așa v-am propovăduit Evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi sunteți martori și Dumnezeu de asemenea că de sfânt și că de drept și fără de prihană ne-am purtat între voi credincioșii;

11. Ca un părinte pe copiii săi, precum știți, așa v-am rugat și v-am mîngîiat.

12. Și v-am rugat cu stăruință să umblați cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu, Celui ce vă cheamă la împărăția și la mărirea Sa.

13. Pentru aceea și noi mulțumim lui Dumnezeu neîncetat, că luînd voi cuvîntul ascultării de Dumnezeu dela noi, nu ați luat cuvînt omenesc, ci, precum este adevărat, cuvîntul lui Dumnezeu, care și lucrează întru voi cei ce credeți.

14. Căci voi, fraților, v-ați făcut următorii ai Bisericii lui Dumnezeu care sînt în Iudeea, întru Hristos Iisus, pentru că ați suferit și voi aceleași, de la cei de un neam cu voi, după cum și cîle de la Iudei,

15. Care și pe Domnul Iisus L-au omorît ca și pe pro- roci; și pe noi ne-au prigonit și sînt neplăcuți lui Dumnezeu și tuturor oamenilor sînt protivnici,

16. Fiindcă ne opresc să propovăduim păgînilor ca să se mîntuiască, spre a-și împlini ei pururea păcatele lor. Iar pînă la urmă, minia lui Dumnezeu a ajuns asupra lor.

17. Iar noi, fraților, fiind despărțiți de voi, o bucată de vreme, cu ochii nu cu inima, ne-am sîrguit cu atît mai mult, cu mare dor, să vedem fața voastră.

18. Pentru aceea, am voit să venim la voi, în deosebi cu Pavel — odată și încă altădată, — dar ne-a împiedicat satana.

19. Căci care este nădejdea noastră bucuria sau cinuna laudei noastre dacă nu voi, înaintea Domnului nostru Iisus, întru a Lui venire?

20. Căci voi sunteți slava noastră și bucuria noastră.

CAP. 3

Rugăciune pentru sporirea și întărirea în credință a Tesalonicenilor.

1. De aceea, nemaiputînd răbda, am hotărît să rămînem singuri la Atena.

2. Și am trimis pe Timotei, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu și împreună lucrător cu noi în Evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească și să vă îndemne în credința voastră,

3. Ca nimeni să nu se clatine în aceste necazuri, căci singuri știți că spre aceasta sîntem puși.

4. Căci și cînd eram la voi, v-am spus de mai înainte că vom avea de suferit necazuri, precum s-a și întîmplat și știți prea bine.

5. Pentru aceea și eu, fiind nerăbdător, am trimis ca să cunosc credința voastră, cu nu cumva să vă fi ispitit ispititorul și în deșert să ne fie osteneala.

6. Acum însă, venind Timotei de la voi la noi și dîndu-ne veste bună despre credința și dragostea voastră și că aveți bună amintire de noi totdeauna, dorind să ne vedeți; la fel și noi pe voi.

7. De aceea, fraților, ne-am simțit mîngîiați întru voi, prin credința voastră, în toată nevoia și strîmtoarea noastră.

8. Căci acum noi sîntem vii, dacă voi stați neclintîți întru Domnul.

9. Și ce mulțumire, pentru voi, putem să dăm în schimb lui Dumnezeu, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi, înaintea Dumnezeului nostru?

10. Noaptea și ziua ne rugăm cu prisosință, ca să vedem fața voastră și să împlinim lipsurile credinței voastre.

11. Dar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus Hristos să îndrepteze calea noastră către voi!

12. Iar pe voi, Domnul să vă înmulțească și să prisosiți în dragoste unul către altul și către toți, precum prisosim și noi față de voi,

13. Spre întărirea inimilor voastre, ca să fiți fără de prihană întru sfințenie, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Iisus Hristos, cu toți sfinții Săi, Amin.

(9) Fapt. 18, 3; 20, 34. 1 Cor. 4, 12. 2 Tim. 3, 8. (12) 1 Cor. 7, 20. Ef. 4, 1. Filip. 1, 27. Col. 1, 10. (14) Evr. 10, 34. (15) Mat. 23, 32-34. Fapt. 7, 52. (19) 2 Cor. 1, 14. (20) Filip. 4, 1. Cap. 3.

(2) Fapt. 16, 1. (3) Fapt. 20, 23. 2 Tim. 3, 12.

(4) Marc. 13, 23. (10) Rom. 1, 10-11; 15, 23.

(13) 1 Cor. 1, 8. Filip. 1, 10. 1 Tes. 5, 23.

CAP. 4

Trebuie să stăruim în curăție și în iubire. Despre cei adormiți și despre cei rămași vii, la venirea Domnului.

1. În sfîrșit, fraților, vă rugăm și vă îndemnăm în Domnul Iisus, ca așa cum ați primit de la noi dreptar cum se cuvine să umblați și să plăceți lui Dumnezeu — în care chip și umblați — așa să sporiiți tot mai mult.

2. Fiindcă știți ce porunci v-am dat, prin Domnul Iisus.

3. Căci voia lui Dumnezeu aceasta este: sfințirea voastră; să vă feriți de desfrîinare,

4. Ca să știți fiecare dintre voi să-și stăpînească vasul său în sfințenie și cinste,

5. Nu în patima poftei cum fac păgînii, care nu cunosc pe Dumnezeu.

6. Și nimeni să nu depășească și să nu ia mai mult de la fratele său, în acest lucru, căci Domnul este răzbu-nător pentru toate acestea, după cum v-am și spus mai înainte și v-am dat mărturie.

7. Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăție, ci la sfințire.

8. De aceea, cel ce defăimează (cuvîntul meu) nu defăimează un om, ci pe Dumnezeu, care v-a dat pe Duhul Său cel Sfînt.

9. Despre iubirea frățască nu aveți trebuință să vă scriu, pentru că voi înșivă sunteți învățați de Dumnezeu ca să vă iubiți unul pe altul.

10. Aceasta o și faceți, față de toți frații din Macedonia. Dar vă îndemnăm, fraților, să prisosiți mai mult!

11. Și să rivniți ca să trăiți în liniște, să faceți fiecare cele ale sale și să lucrați cu minile voastre precum v-am dat poruncă,

12. Așa încît să umblați cuviincios față de cei din afară (de Biserică) și să nu aveți trebuință de nimeni.

13. Fraților, despre cei ce au adormit, nu voim să fiți în neștiință, ca să nu vă întristați ca ceilalți, care nu au nădejde,

Cap. 4. (1) Filip. 1, 27. (3) Tob. 4, 13. Rom. 6, 22; 12, 2. Ef. 5, 17. Evr. 12, 14. (7) 1 Cor. 6, 18. (8) Lev. 25, 14. 1 Tim. 6, 10. (12) 1 Cor. 1, 2. Ef. 1, 4. (13) Luc. 9, 48; 10, 16. 1 Cor. 2, 10. (9) Marc. 12, 31. Ioan 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 3, 11. (11) Fr. 4, 28. 2 Tes. 3, 10. (12) Marc. 4, 11. Rom. 14, 13. (13) Sir. 38, 16-17. (14) Ioan 14, 19. 1 Cor. 6, 14; 15, 20. (15) Sir. 22, 10. 1 Cor. 15, 23, 51. (16) Dan.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa (credem) că Dumnezeu, pe cei adormiți întru Iisus, îi va aduce împreună cu El.

15. Căci aceasta vă spunem, după cuvîntul Domnului, că noi cei vii, care vom fi rămas pînă la venirea Domnului, nu vom lua înainte celor adormiți,

16. Pentru că însuși Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu, se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întîi.

17. După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți, împreună cu ei, în nori, ca să întîmpinăm pe Domnul în văzduh, și așa pururea vom fi cu Domnul.

18. De aceea, mîngîiați-vă unii pe alții cu aceste cuvinte.

CAP. 5

A dona venire a lui Hristos. Cuvîntoasă pregătire pentru ea.

1. Iar despre ani și despre vremuri, fraților, nu aveți nevoie să vă scriem,

2. Căci singuri știți bine, că ziua Domnului vine așa, ca un fur noaptea.

3. Arunci cînd vor zice: pace și liniște, — atunci, fără de veste, va veni peste ei pieirea, ca și durerile peste cea însărcinată, și scăpare nu vor avea.

4. Voi însă, fraților, nu sunteți în întuneric, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

5. Căci voi toți sunteți fii ai luminii și fii ai zilei; nu sîntem ai nopții, nici ai întunericului.

6. De aceea să nu dormim ca și ceilalți, ci să priveghem și să fim treji.

7. Fiindcă cei ce dorm, noaptea dorm; și cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Dar noi, fiind ai zilei, să fim treji, îmbrăcîndu-ne în platoșa credinței și a dragostei și punînd coiful nădejdi de mîntuire;

12, 13. Mat. 24, 31; 26, 64. Ioan 5, 27-29. 1 Cor. 15, 52. 2 Tes. 1, 7. (17) Ioan 14, 3; 17, 24. 1 Cor. 15, 51. Cap. 5. — (1) Fapt. 1, 7. (2) Mat. 24, 43. Luc. 12, 39. 2 Petr. 3, 10. Apoc. 3, 3; 16, 15. (3) Iov 20, 7. Luc. 21, 35. (5) Luc. 16, 8. Rom. 13, 12. (6) Mat. 24, 42. Luc. 21, 34. (8) Is. 59, 17. Ef. 6, 11, 14, 17.

9. Că Dumnezeu nu ne-a rînduit spre minie, ci spre dobîndirea mîntuirii, prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a murit pentru noi, pentru ca noi — fie că veghem (în viață), fie că dormim (în mormint) — cu el împreună să viețuim.

11. De aceea, îndemnați-vă și zidiți-vă unul pe altul, așa precum și faceți.

12. Vă mai rugăm, fraților, să aveți luare aminte pentru cei ce se ostenesc între voi, pentru cei ce vă cîrmuiesc întru Domnul și bine vă sfătuiesc;

13. Și pentru munca lor, să-i socotiți pe ei vrednici de prisoselnică dragoste. Trăiți între voi în bună pace.

14. Vă rugăm însă, fraților, dojeniți pe cei fără de rînduială, îmbărbătați pe cei slabi la suflet, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători față de toți.

15. Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna să urmați cele bune unul față de altul și față de toți.

16. Bucurați-vă pururea.

(9) 2 Tes. 2, 14. (10) Rom. 14, 7. 9. (11) Ebr. 3, 13. (12) Filip. 2, 29. Ebr. 13, 7. (14) Gal. 6, 2. (15) Pild. 17, 13. Mat. 5, 39. 1. Petr. 3, 9. Rom. 12, 17. 1 Cor. 6, 7. (17) Sir. 18

17. Rugați-vă neîncetat.

18. Dați mulțumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus pentru voi.

19. Duhul să nu-l stingeți.

20. Proorociile să nu le disprețuiți.

21. Toate să le încercați; țineți ce este bine;

22. Feriți-vă de orice înfățișare a răului.

23. Dumnezeuul păcii însuși să vă sfințească pe voi desăvîrșit și duhul vostru și sufletul și trupul păzească-se în întregime, fără de prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos.

24. Credincios este Cel care vă cheamă. El va și îndeplini.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Îmbrățișați pe toți frații, cu sărutare sfîntă.

27. Vă îndemn stăruitor pe voi întru Domnul, ca să citiți scrisoarea aceasta tuturor sfinților frați.

28. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi, Amin!

22. Luc. 18, 1. Col. 4, 2. (18) Ef. 5, 20. (19) Num. 11, 28-29. (20) 1 Cor. 14, 1. (21) 1 Ioan 4, 1. (23) 1 Cor. 14, 33. 1 Tes. 5, 13. 2 Tes. 3, 16. (24) 1 Cor. 1, 9. (25) Col. 4, 2.

EPISTOLA DOUA CĂTRE TESALONICENI A SF. APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă credința Tesalonicenilor. Răsplata lui Hristos.

1. Pavel, Silvan și Timotei, Bisericii Tesalonicenilor întru Dumnezeu, Tatăl nostru, și întru Domnul Iisus Hristos:

2. Har vouă și pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Datori sintem, fraților, să mulțumim pentru voi pururea lui Dumnezeu, precum se cuvine, fiindcă mult crește credința voastră și dragostea fiecăruia din voi prisosește față de fiecare;

4. Încît noi înșine ne lăudăm cu voi, în Bisericile lui Dumnezeu, pentru statornicia și credința voastră, în toate prigonirile voastre și în strîmtorările pe care le suferiți;

5. Ca dovadă a dreptei judecăți a lui Dumnezeu, spre învrednicirea voastră de împărăția lui Dumnezeu, pentru care și pătimiți.

6. De vreme ce drept este înaintea lui Dumnezeu să răsplătească cu necaz celor ce vă necăjesc pe voi,

7. Iar vouă celor necăjiți, să vă dea odihnă, împreună cu noi, la arătarea Domnului Iisus din cer, cu îngerii puterii Sale,

8. În văpaie de foc, osîndind pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu și pe cei ce nu se supun Evangheliei Domnului nostru Iisus.

9. Fi vor lua ca pedeapsă picirca veșnică de la fața Domnului și de la slava puterii Lui,

Cap. 1. — (3) 1 Cor. 1, 4. 1 Tes. 1, 2. (5) Rom. 8, 17. (6) 1er. 51, 24. Sir. 35, 22. Rom. 2, 8-9. (7) 1 Tes. 4, 16. (8) Is. 66, 15. Mih. 5, 14.

10. Cînd va veni să se proslăvească întru sîntii Săi și să fie privit cu uimire de către toți cei ce au crezut, pentru că mărturia noastră către voi a găsit crezămînt.

11. Pentru aceasta, ne și rugăm pururea pentru voi, ca Dumnezeuul nostru să vă facă vrednici de chemarea Sa și să îplinească, cu putere toată bunăvoința voastră spre bunătate și lucrul credinței voastre,

12. Ca să se preaslăvească, în voi numele Domnului nostru Iisus și voi într-însul, prin harul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

CAP. 2

Antihrist se arată înaintea venirii lui Hristos. Stăruința în dreapta credință.

1. În privința venirii Domnului nostru Iisus Hristos și a adunării noastre împreună cu El, vă rugăm, fraților,

2. Să nu vă clintiți de grabă cu mintea, nici să vă spăimîntați — nici de duh proorocesc, nici de vorbă, nici de vreo scrisoare ca pornită de la noi, cum că ziua Domnului a și sosit.

3. Să nu vă amăgească nimeni, cu niciun chip. Căci ziua Domnului nu va sosi pînă ce mai întîi nu va veni lepădarea de credință și nu se va da pe față omul nelegiuirii, fiul pierzării,

4. Potrivnicul — înălțîndu-se mai presus de tot ce se numește Dumnezeu sau e făcut pentru închinare, așa încît să se așeze el în Biserica lui Dumnezeu și pe sine să se dea drept Dumnezeu.

Mat. 25, 1-5; 25, 30. Ebr. 12, 29. (10) Marc. 14, 62. Cap. 2. — (3) Mat. 24, 4. Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. (4) Dan. 11, 36. Apoc. 13, 1.

5. Nu vă aduceți aminte că, pe cind eram încă la voi, vă spuneam aceste lucruri?

6. Și acum știți ce-l oprește, ca să nu se arate decît la vremea lui.

7. Pentru că taina fărădelegii se și lucrază, numai că este unul care o ține acum pe loc, pînă ce va fi dat la o parte.

8. Și atunci se va arăta cel fără de lege, pe care Domnul Iisus îl va ucide cu suflarea gurii Sale și-l va nimici cu strălucirea venirii Sale.

9. Iar ivirea aceluia va fi prin lucrarea lui satan, însoțită de tot felul de puteri și de semne și de minuni mincinoase,

10. Și de amăgiri nelegiuite, pentru fiii pierzării, fiindcă n-au primit iubirea adevărului, ca să se mintuiască.

11. Pentru aceea, Dumnezeu le trimite lucrarea amăgirii, ca să dea ci crezămînt minciunii,

12. Și ca să cadă sub osindă toți cei ce n-au crezut adevărul, ci le-a plăcut nedreptatea.

13. Iar noi, fraților iubiți de Domnul, datori sintem totdeauna să mulțumim lui Dumnezeu pentru voi, că v-a ales Dumnezeu dintru început, spre mintuire, întru sfințirea duhului și întru credința adevărului.

14. La care v-a chemat prin Evanghelia noastră, spre dobîndirea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. De aceea deci, fraților, stați neclintîți și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvînt, fie prin epistola noastră.

16. Însuși Domnul nostru Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl nostru Care ne-a iubit pe noi și ne-a dat, prin harul Său, veșnică mîngîiere și bună nădejde.

17. Să mîngîie inimile voastre și să vă întărească, la tot lucrul și cuvîntul bun.

CAP. 3

Îndemn la rugăciune, pentru răspîndirea Cuvîntului Evanghelic.

1. În sfîrșit, fraților, rugați-vă pentru noi, ca cuvîntul Domnului să alerge și să se preamărească, ca și la voi,

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii cei răi și vicleni. Căci credința nu este a tuturor;

3. Dar credincios este Domnul, care vă va întări și vă va păzi de cel viclen.

4. Despre voi, încredințați sintem în Domnul, că cele ce vă poruncim, voi le faceți și le veți face.

5. Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu și spre răbdarea lui Hristos!

6. Fraților, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți de orice frate care umblă fără de rînduială și nu după învățătura primită de la noi.

7. Căci singuri știți cum trebuie să vă asemănați nouă, că noi n-am fost fără de rînduială, cind am fost la voi,

8. Nici n-am mîncat de la cineva pîine în dar, ci cu muncă și cu trudă, am lucrat noaptea și ziua, ca să nu împovărăm pe nimeni dintre voi.

9. Nu doar că n-aveam puterea aceasta, ci ca să vă dăm o pildă cu noi înșine, ca să faceți ca noi.

10. Căci și cind ne aflam la voi, v-am dat porunca aceasta: *cine nu vrea să lucreze, acela să nu mînce.*

11. Pentru că auzim că unii de la voi umblă fără rînduială, nelucrînd nimic, ci iscodind.

12. Unora ca aceștia le poruncim și-i rugăm, în Domnul Iisus Hristos, ca să muncească în liniște și să-și mînce pîinea lor.

13. Iar voi, fraților, nu pregetați să faceți ce e bine.

14. Și dacă vreunul nu ascultă de cuvîntul nostru prin epistolă, pe acela să-l însemnați și să nu mai aveți cu el nici un amestec, ca să-i fie rușine.

15. Dar să nu-l socotiți ca pe un vrăjmaș, ci povățuiți-l ca pe un frate.

16. Și însuși Domnul păcii să vă dăruiască vouă pace totdeauna și în tot chipul! Domnul fie cu voi cu toți!

17. Salutarea mea cu mîna mea — a lui Pavel; acesta este semnul meu în orice scrisoare. Așa scriu.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți! Amin.

1 Cor. 13, 1. 1 Tes. 4, 12. (8) Fapt. 18, 3; 20, 34. 1 Cor. 4, 12. 2 Cor. 11, 8. 1 Tes. 2, 9. (9) 1 Cor. 4, 16; 9, 4. (10) Fac. 5, 19. 1 Tes. 4, 1. (13) Gal. 6, 9. (14) Mat. 18, 17. 1 Cor. 5, 11. (16) Filip. 4, 9. 1 Tes. 5, 23.

EPISTOLA ÎNTÎI CĂTRE TIMOTEI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Învățătura Evanghelică trebuie ferită de învățături false. Legea și harul lui Hristos. Pavel se dă ca pildă.

1. Pavel, Apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu Mîntuitorul nostru și a lui Iisus Hristos, nădejdea noastră,

2. Lui Timotei, adevărat fiu în credință: har, milă, pace, de la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Cind am plecat în Macedonia, te-am îndemnat să rămîi în Efes, ca să poți în vedere citorva să nu învețe învățături străine,

4. Nici să ia aminte la basme și la genealogii fără de sfîrșit, care aduc mai degrabă certuri, decît lucrarea mîntuitoare a lui Dumnezeu, cea întru credință;

5. Iar pînta poruncii (Domnului) este dragostea din inimă curată, din cuget bun și din credință nefățarnică,

6. De la care unii rătăcind s-au întors spre desartă vorbire,

7. Voind să fie învățatori ai Legii, dar ne înțelegînd nici cele ce se spun, nici cele pentru care dau adevărate,

8. Noi știm că legea este bună, dacă se folosește cineva de ea potrivit legii;

9. Știind aceasta, că legea nu este pusă pentru cel drept, ci pentru cei fărădelege și răzvrățiți, pentru necredincioși și păcătoși, pentru necuvioși

și spurcați, pentru ucigașii de tată și ucigașii de mamă, pentru omoritorii de oameni,

10. Pentru desfrînați, pentru sodomii, pentru vînzătorii de oameni, pentru mincinoși, pentru cei cari jură strîmb și pentru tot ce stă împotriva învățurii sănatoase,

11. După Evanghelia slavei fericiiului Dumnezeu, cea încredințată mie.

12. Mulțumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, căm-a socotit credincios și m-a pus să-I slujesc,

13. Pe mine, care mai înainte hulcam, prigoneam și batjocoream. Totuși am fost miluit, căci, în necredința mea, am lucrat din neștiință.

14. Și a prisosit foarte harul Domnului nostru, împreună cu credința și cu dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Vrednic de credință și de toată primirea e cuvîntul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mîntuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintîi sint eu.

16. Și tocmai pentru aceea am fost miluit, ca Iisus Hristos să arate mai întîi în mine toată îndelunga Sa răbdare, spre pildă celor ce vor să creadă în El, spre dobîndirea vieții veșnice.

17. Iar împăratului veacurilor celui nestricăcios, nevăzutului, singurul Dumnezeu: fie cinste și slavă în vecii vecilor, Amin!

18. Această poruncă îți încredințez, fiule Timotei, ca potrivit proorociilor făcute mai înainte asupra ta, să te lupți lupta cea bună, după cuvîntul lor,

(7) Fapt. 20, 29. (8) Iov 4, 9; 15, 30. Is. 11, 4. Dan. 12, 12. Mal. 3, 18. 1 Ioan 2, 18. Apoc. 2, 16; 11, 5; 19, 15. (9) Iez. 20, 25. (11) 3 Reg. 22, 22-23. Iov 12, 20. Mat. 24, 24. Rom. 1, 28. (14) 1 Tes. 5, 9. Cap. 3. — (1) Ef. 6, 19. (3) Ioan 17, 15. (6) Mat. 18, 17. (7)

Cap. 1. — (1) Col. 1, 27. (2) Fapt. 16, 1. Apoc. 1, 4. (4) 1 Tim. 4, 7; 6, 20. Tit. 1, 14; 3, 9. (5) Ecl. 12, 13. Iac. 3, 17. Rom. 13, 8. (8) Rom. 7, 12. (9) Gal. 5, 23. (10) Deut. 24, 5. (11) 1 Tes. 2, 4. (12) Fapt. 9, 15. 2 Tim. 4, 17.

(13) Fapt. 9, 1, 14, 21; 26, 10. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 13. (14) 1 Cor. 15, 10. (15) Bar. 3, 38. Mat. 9, 13; 18, 11. Marc. 2, 17. Luc. 5, 37; 9, 56. (17) 1 Paral. 29, 11. Dan. 7, 14. (18) 2 Cor. 10, 3. 1 Tim. 6, 13.

19. Avind credință și cuget bun, pe care unii, lepădându-le, au căzut din credință;

20. Dintre aceștia sînt Imeneu și Alexandru, pe care i-am dat satanei, ca să se învețe să nu hulască.

CAP. 2

Rugăciuni pentru toți. Dumnezeu este unul și Mijlocitorul unu. Cuvioșia celor care se roagă. Femeia în Biserică.

1. Vă îndemn deci, înainte de toate, să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri, pentru toți oamenii,

2. Pentru conducători și pentru toți care sînt în înalte dregătorii, ca să petrecem viață pașnică și liniștită, întru toată cuvioșia și buna cuviință,

3. Că acesta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu, Mîntuitorul nostru,

4. Care vrea ca toți oamenii să se mîntuiască și la cunoștința adevărului să vină.

5. Căci unul este Dumnezeu, unul este și mijlocitorul între Dumnezeu și oameni: omul Hristos Iisus,

6. Care s-a dat pe Sine preț de răscumpărare pentru toți, mărturia adusă la timpul său.

7. Spre aceasta am fost pus propovăduitor și Apostol (adevăr grăiesc, în Hristos, nu mint) - învățător păgînilor, în credință și adevăr.

8. Vreau deci ca bărbatii să se roage în tot locul, ridicînd mîini sfinte, fără de minie și fără șovăire.

9. Asemenea și femeile, în îmbrăcăminte cuviincioasă, făcîndu-și lor podoabă din șială și din cumințenie, nu din păr împletit și din aur sau din mărgăritare sau din veșminte de mult preț;

10. Ci - din fapte bune precum se cuvine unor femei care se fac mărturie de cvlavie.

11. Femeia să se învețe în liniște, cu toată ascultarea.

12. Nu îngăduiesc femeii nici să învețe pe altul, nici să stăpîneasă pe bărbat, ci să stea liniștită.

13. Că Adam s-a zidit întîi, apoi Eva.

14. Și nu Adam a fost amăgit, ci femeia amăgită fiind, s-a făcut călcătoare de poruncă.

15. Dar se va mîntui prin naștere de fiu, dacă stăruiește, cu deplină înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințenie.

CAP. 3

Însușirile slujitorilor bisericești. Taina dumnezeieștii intrupări.

1. E cuvînt prea adevărat: de pofteste cineva episcopie, bun lucru dorește.

2. Se cuvine însă episcopului să fie fără de prihană, bărbat al unei femei, treaz, cuminte, cuviincios, primitor de străini, destoinic să învețe pe alții,

3. Neberțiv, nedeprins să bată, neagonisitor de ciștig urit, ci blind, pașnic neîbitor de argint,

4. Bun chivernisitor în casa lui, avînd copii ascultători, cu toată bunăcuviința.

5. Căci dacă nu știe cineva să-și rînduiască a sa casă, cum va purta grijă de biserica lui Dumnezeu?

6. Episcopul să nu fie de curînd botezat, ca nu cumva, trufindu-se, să cadă în osînda diavolului.

7. Și trebuie să aibă mărturie bună de la cei din afară, ca să nu cadă în ocară și în cursa diavolului.

8. Diaconii să fie deasemenea cucer-nici, nu vorbind în două feluri, nu dedați la vin mult, neagonisitori de ciștig urit.

9. Păstrînd taina credinței în cuget curat.

10. Dar și aceștia să fie mai întîi puși la încercare, apoi, dacă se dovedesc fără prihană, să se diaconască.

11. Femeile (lor) de asemenea să fie cuviincioase, neclevetitoare, cumpătate, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie bărbat ai unei femei, să-și chiverniască bine casele și pe copiii lor.

13. Că cei ce slujesc bine, rang bun dobîndesc și mult curaj în credința cea întru Hristos Iisus.

14. Îți scriu aceasta nădăjduind că voi veni la tine fără întîrziere;

15. Ca să știi, dacă zăbovesc, cum trebuie să petreci în casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stîlp și temelie adevărului.

16. Și cu adevărat, mare este taina dreptei credințe; Dumnezeu s-a arătat în trup, s-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de ingeri, s-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, s-a înălțat întru slavă.

Cap. 4.

Învățătorii mincinoși ce au să vină. Sfaturi date lui Timotei.

1. Dar Duhul grăiește lămurit că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de la credință, luînd aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile demonilor,

2. Prin fățarnicia unor mincinoși, care sînt înfierăți în cugetele lor.

3. Aceștia opresc de la căsătorie și de la unele bucate, pe care Dumnezeu le-a făcut, spre gustare cu mulțumire, pentru cei credincioși și pentru cei ce au cunoscut adevărul,

4. De vreme ce orice făptură a lui Dumnezeu este bună și nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumire.

5. Căci se sfințește prin cuvîntul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Punîndu-le înaintea fraților aceștia, veți fi bun slujitor al lui Hristos Iisus, (ară-tîndu-te) hrănit cu cuvintele credinței și ale bunei învățături cărcia ai urmat.

7. Iar de basmele cele lumești și băbești, ferește-te și deprinde-te cu credința cea adevărată.

8. Căci deprinderea trupească la puțin folosește, dar dreapta credință spre toate este de folos, avînd făgăduința vieții de acum și a celei ce va să vină.

9. Vrednic de credință este acest cuvînt și vrednic de toată primirea,

10. Fiîndcă pentru aceasta ne și ostenim și sîntem ocăriți, căci ne-am pus nădejdea în Dumnezeu cel viu, care este Mîntuitorul tuturor oamenilor și mai ales al credincioșilor.

11. Aceștia să le poruncești și să le dai de învățatură.

12. Nimeni să nu disprețuiască tînce-țile tale, ci fă te pildă credincioșilor

cu cuvîntul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Pînă la venirea mea, ia aminte la citit, la îndemnat, la învățatură.

14. Nu fii nepăsător față de harul care este întru tine, care ți s-a dat prin proorocie, cu punerea mîinilor preoțimii.

15. Cugetă la acestea, ține-te de acestea, ca propășirea ta să fie învederată pentru toți.

16. Păzește-te pe tine însuși și învățatura; stăruiește în ea, căci, făcînd aceasta, și pe tine te vei mîntui și pe cei care te ascultă.

CAP. 5

Cum trebuie a îndemna. Care văduve trebuie ajutate. Despre preoți. Despre păcătoși.

1. Pe cel bătrîn să nu-l înfrunți, ci să-l îndemni ca pe un părinte; pe cei mai tineri - ca pe frați.

2. Pe femeile bătrîne îndeamnă-le ca pe niște mame, pe cele tinere ca pe surori, în toată curăția.

3. Pe cele văduve cîntește-le, dar pe cele cu adevărat văduve.

4. Dacă vreo văduvă are copii sau nepoți, aceștia să se învețe să cîntească mai întîi casa lor și să dea răsplătire părinților, pentru că lucrul acesta este bun și primit înaintea lui Dumnezeu.

5. Cea cu adevărat văduvă și rămasă singură are nădejdea în Dumnezeu și stăruiește în cereri și în rugăciuni, noaptea și ziua.

6. Iar cea care trăiește în desfătări, deși vie, e moartă.

7. Dă-le și aceste porunci, ca să fie fără de prihană.

8. Dacă însă, cineva nu poartă grijă de ai săi și mai ales de ai casei sale, s-a lepădat de credință și este mai rău decît un necredincios.

9. Văduva care are mai puțin de șaiszeci de ani să nu fie înscrisă între văduve, și numai dacă a fost femeia unui singur bărbat.

10. Bine cunoscută pentru faptele ei bune, dacă adică și-a crescut copiii, dacă a fost primitoare de străini, dacă a

(19) 1 Tim. 3, 9. (20) Fapt. 19, 33. 1 Cor. 5, 5. 2 Tim. 2, 17; 4, 14. Cap. 2. - (1) Luc. 18, 1. Filip. 4, 6. (2) 1 Cor. 29, 7. (3) Ps. 144, 9. Iez. 18, 32; 33, 11. 2 Petr. 3, 9. (5) Iov 33, 23. 1 Ioan 2, 1. 1 Cor. 8, 4. Ebr. 7, 25; 12, 24. (6) Mat. 20, 28. Gal. 4, 4. (7) Fapt. 9, 15; 13, 2; 22, 21. 2 Tim. 1, 11. (8) Iov 16, 17. Sir. 7, 11. Mat.

6, 14. Ioan 4, 21. Iac. 1, 6. (9) Is. 3, 16. 1 Petr. 3, 3. Tit. 2, 3. (11) Iac. 3, 16. (12) 1 Cor. 14, 34. (13) Iac. 1, 27; 2, 22. (14) Iac. 3, 6. Sir. 25, 27. Cap. 3. - (1) Is. 6, 8. Fapt. 20, 28. (2) Lev. 21, 2. Tit. 1, 7. (3) Lev. 10, 9. 1 Petr. 5, 2. (4) Tit. 1, 6. (7) Marc. 4, 11. (9) Pild. 9, 1. 1 Tim. 1, 19.

(15) 1 Paral. 17, 14. Ebr. 3, 6. (16) Deut. 29, 29. Ioan 1, 14. 1 Petr. 1, 12. Rom. 1, 4; 10, 18. 11, 3. 10. Cap. 4. - (1) 2 Petr. 3, 3. 2 Tim. 3, 1; 6, 20. (3) Dan. 11, 37. (4) Fapt. 10, 15. Rom. 14, 6. (5) Deut. 8, 10. (7) 1 Tim. 1, 4.

2 Tim. 2, 16. Tit. 2, 7; 3, 9. (8) Lev. 26, 3. Int. 10, 12. Mat. 6, 33. 2 Tim. 3, 15. (10) Is. 47, 4. (13) Ioan 5, 39. (14) Fapt. 6, 6. (16) Iez. 33, 9. Dan. 12, 3. Fapt. 17, 11. Cap. 5. - (5) Luc. 2, 37. (8) Is. 58, 7. Gal. 6, 10. (10) Iac. 18, 4.

spălat picioarele sfinților, dacă a venit în ajutorul celor strimțorați, dacă s-a ținut stăruitor de tot ce este lucru bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește. Căci, atunci când poftesc împotriva lui Hristos, vor să se mărite.

12. Și își agonisesc osindă, fiindcă și-au călcat legământul dintii.

13. Dar în același timp se învață să fie leneșe, umblind din casă în casă, și nu numai leneșe, ci și guralive și iscoditoare, grăind cele ce nu se cuvin.

14. Vreau deci ca văduvele tinere să se mărite, să aibă copii, să-și vadă de case, și să nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară.

15. Căci unele s-au și abătut, ca să se ducă după satana.

16. Dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are în casă văduve, să aibă grija lor, ca Biserica să nu fie împovărată, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve.

17. Prociți, care își țin bine dregătoria, să se învădă încredinșate de înodită cinste, mai ales cei care se ostenesc cu cuvântul și cu învățătura.

18. Pentru că Scriptura zice: Să nu legi gura bouului care treieră — și: Vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Pira împotriva preotului să nu primești, decît numai din gura a doi ori trei martori.

20. Pe cei ce păcătuiesc muștră-i de față cu toți, ca și ceilalți să aibă teamă.

21. Te îndemni stăruitor înaintea lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos și a îngerilor Lui celor aleși, ca să păzești acestea, fără a lua o hotărîre dinainte, nefăcînd nimic cu părtinire.

22. Nu pune prea degrabă mîinile peste nimeni, nici nu te face părtaş la păcatele altora. Păstrează-te curat.

23. De acum nu bea numai apă, ci folosește puțin vin, pentru stomacul tău și pentru desele tale slăbiciuni.

24. Păcatele unor oameni sînt învederate și merg de mai înainte la judecată, ale altora însă se arată mai apoi.

25. Tot așa și faptele cele bune sînt învederate, și cele ce sînt altfel nu se pot ascunde.

(17) Sir. 7, 32. (18) Num. 18, 31. Deut. 25, 4. Mat. 10, 10. Luc. 7, 1. Cor. 9, 9. (20) Ef. 5, 11. (21) 1 Tim. 6, 13. (22) Iez. 3, 18. (23) Ps. 103, 15. (24) Mat. 7, 17. Cap. 6. — (1) Neem. 5, 9. Iez. 36, 23. Tit. 2, 9. (3) 1 Cor. 2, 2. 2 Cor. 11, 30. 1, 9. (5) Ințel. 15, 12. Iuda 1, 16. (6) Pild. 15, 16; 23, 4. Sir. 40, 20. Filip. 4, 11.

CAP. 6

Despre slujitori. Învățătorii mincinoși. Despre cei poftitori de avuție. Despre datoriile celor bogăți.

1. Cei ce se găsesc sub jugul robici să-și socotească pe stăpînii lor vrednici de toată cinstea, ca să nu fie hulite numele și învățătura lui Dumnezeu.

2. Iar cei ce au stăpîni credincioși să nu-i disprețuiască, sub cuvînt că sînt frați în credință; ci și mai mult să-i slujească, tocmai fiindcă primitorii bunci lor slujiri sînt credincioși și iubiți. Acestea să-i înveți și să le poruncești.

3. Iar de învață cineva într-alt chip și nu se ține de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos și de învățătura cea bună după credință,

4. Acela e un îngîmfat, care nu știe nimic, suferind de boala discuțiilor și certurilor de cuvinte, din care pornesc: ceartă, piznă, defăimări, bânuiri nedrepte,

5. Gîlceville necurmăte ale oamnelor stricați la minte și lipsiți de adevăr, care socotesc că evlavie este un mijloc de cîștig. Depărtează-te de unii ca aceștia.

6. Și, în adevăr, evlavie este mare cîștig, dar atunci cînd se îndestulează cu ce are.

7. Pentru că noi n-am adus nimic în lume, tot așa cum nici nu putem să scoatem ceva din ea afară.

8. Ci avînd hrană și îmbrăcăminte, cu acestea vom fi îndestulați.

9. Cei ce vor să se înbogățească, dimpotrivă, cad în ispită și în cursă și în multe poște nebunești și vătămătoare, ca unele care cufundă pe oameni în ruină și în pierzare.

10. Că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor și cei ce au poftit-o cu înfocare au rătăcit de la credință și s-au străpuns cu multe dureri.

11. Dar tu, o, omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea și urmează dreptatea, evlavie, credință, dragostea, răbdarea, blîndețea.

(7) Iov 1, 21. Ps. 48, 19. Pild. 27, 24. Eccl. 5, 14. Ințel. 7, 6. (8) Fac. 38, 20. Pild. 30, 8. (9) Ps. 61, 10. Pild. 15, 27; 23, 4; 28, 22. Avac. 2, 6. Sir. 11, 13; 27, 1; 31, 5. Marc. 4, 19. Luc. 8, 14; 12, 15; 18, 24. (10) Luc. 16, 14. 2 Petr. 2, 14. (11) 4 Reg. 1, 9. 2 Tim. 2, 22.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, cucerește viața veșnică la care ai fost chemat și pentru care ai dat bună mărturie înaintea multor martori.

13. Îți poruncesc înaintea lui Dumnezeu, cei ce aduce toate la viață, și înaintea lui Iisus Hristos — cel ce, în fața lui Ponțiu Pilat, a mărturisit mărturisirea cea bună:

14. Să păzești porunca fără pată, fără vină, pînă la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Pe care, la timpul cuvenit, o va arăta fericitul și singurul Stăpînitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor,

16. Cel ce singur are nemurire și locuiește întru lumină neapropiată; pe care nu L-a văzut nimeni dintre oameni, nici nu poate să-L vadă; a că-

ruia este cinstea și stăpînirea veșnică! Amin.

17. Celor bogăți în veacul de acum poruncește-le să nu se semețească, nici să-și pună nădejdea în bogăția cea nestatornică, ci în Dumnezeu cel viu, care ne dă cu belșug toate, spre îndulcirea noastră.

18. (Poruncește-le) să facă ce e bine, să se învățască în fapte bune, să fie darnici, să fie cu inimă largă,

19. Agonisîndu-și lor bună temelie în veacul viitor, ca să dobîndească viața veșnică.

20. O, Timotee, păzește ceea ce ți s-a încredințat, depărtîndu-te de vorbirile deșcarte și lumești și de împotrivirile științei mincinoase,

21. Pe care unii, mărturisîndu-o, au rătăcit de la credință. Harul fie cu tine. Amin.

(12) Sir. 4, 30. Filip. 3, 12. 2 Tim. 4, 7. (13) Lev. 21, 18. Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 37. 1 Tim. 5, 21. (15) 1 Cor. 15, 24. 1 Tim. 1, 11. Apoc. 17, 14. (16) Iez. 33, 20. Iov 36, 26. Dan. 2, 22. Ioan 1, 18.

1 Ioan 4, 12. 2 Tim. 4, 18. (17) Ps. 61, 10. Pild. 11, 28. Sir. 31, 8. Marc. 4, 19; 10, 23-24. Luc. 12, 15; 16, 9. (19) Mat. 6, 20. Luc. 12, 33; 16, 9. (20) 1 Tim. 1, 4; 4, 1. 2 Tim. 2, 2.

EPISTOLA DOUA CĂTRE TIMOTEI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă credința lui Timotei. Credința și învățătura sănătoasă trebuie păzite.

1. Pavel, Apostolul lui Hristos Iisus, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduința victorii care este în Hristos Iisus.
2. Lui Timotei, iubitului fiu: har, milă, pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Hristos Iisus, Domnul nostru!
3. Mulțumesc lui Dumnezeu, pe care îl slujesc — ca și strămoșii mei — într-un cuget curat, că te pomenesc neîncetat, zi și noapte, în rugăciunile mele.
4. Căci îmi aduc aminte de lacrimile tale și am dor mare să te văd, ca să mă bucur din toată inima.
5. Îmi aduc iarăși aminte de credința ta neprefăcută, care, precum s-a sălășluit întâi în bunica ta Loida și în mama ta Eunichi, tot așa, sint încredințat, că și întru tine.
6. Pentru care cuvânt, te îndemn să îți aprins harul lui Dumnezeu, cel ce este în tine, prin punerea mâinilor mele.
7. Căci Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciunii.
8. Deci, nu te rușina de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine, care sint în temniță pentru El, ci cu puterea lui Dumnezeu fii părtaş cu mine necazurilor Evangheliei.
9. El ne-a mântuit și ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a Sa hotărâre și după harul ce ne-a fost dat în Hristos Iisus, mai înainte de începutul veacurilor,

Cap. 1. — (3) Filip. 3, 3. (5) Pild. 17, 6. (6) Fapt. 6, 6. (7) Rom. 8, 15. Ebr. 2, 15. (8) Mat. 10, 22. Rom. 1, 16. (9) Ef. 1, 4. Tit. 3, 5. (10) 1 Petr. 1, 20. Rom. 16, 26. Ef. 3, 9. Col. 1, 26. Tit. 1, 2. Ebr. 2, 14. (11) Fapt. 22, 21.

10. Iar acum s-a dat pe față prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Iisus, cel ce a nimicit moartea și a adus la lumină viața și nemurirea, prin Evanghelie.

11. Spre aceasta am fost pus propovăduitor și Apostol și învățător al neamurilor.

12. Din această pricină și sufăr toate acestea, dar nu mă rușinez, că știu cui am crezut și sint încredințat că puternic este să păzescă ceea ce mi-a încredințat, până la ziua cea mare.

13. Ține dreptarul cuvintelor sănătoase pe care le-ai auzit de la mine, cu credința și cu iubirea ce este în Hristos Iisus.

14. Lucrul cel bun ce ți s-a încredințat, păzește-l, cu ajutorul Sfântului Duh, care sălășluiește întru noi.

15. Știi, că toți cei din Asia s-au lepădat de mine, între care Fighel și Ermoghen.

16. Domnul să aibă milă de casa lui Onisifor, căci de multe ori m-a însuflețit și de lanțurile mele nu s-a rușinat.

17. Ci venind în Roma, cu multă osîrdie m-a căutat și m-a găsit.

18. Dăruiască-i Domnul, ca în ziua cea mare, milă să găsească de la Domnul. Iar cită slujbă mi-a făcut el în Efes, știi tu mai bine.

CAP. 2

Cumina celor ce se ostesc pentru Hristos. Cum trebuie să petreacă învățătorii cei buni. Împotriva lui Imeneu și a altor învățători mincinoși.

1. Tu, deci, fiul meu, întărește-te în harul care e în Hristos Iisus.

1 Tim. 2, 7. Tit. 1, 3. (13) 1 Ioan 2, 24. Rom. 6, 17. (14) 1 Tim. 6, 20. Apoc. 3, 11. (15) Mat. 24, 10. Fapt. 19, 10. (16) 2 Tim. 4, 19. (18) Mat. 25, 34-36. Cap. 2. — (1) 2 Cor. 10, 4. Ef. 6, 10.

2. Și cele ce ai auzit de la mine, cu mulți martori de față, acestea le încredințază la oameni credincioși, care vor fi destoinici să învețe și pe alții.

3. Ia-ți partea ta de suferință, ca un bun ostaș al lui Hristos Iisus.

4. Nici un ostaș nu se încurcă cu treburile vieții, să fie pe plac celui care strînge oaste.

5. Iar cînd se luptă cineva, la jocuri, nu ia cununa, dacă nu s-a luptat după legile jocului.

6. Cuvine-se ca plugarul ce se ostenește să mănînce mai întâi din roade.

7. Înțelege cele ce-ți grăiesc, căci Domnul îți va da pricepere în toate.

8. Adu-ți aminte de Iisus Hristos, care a înviat din morți, din neamul lui David — după Evanghelia mea,

9. Pentru care sufăr pînă acolo, că sint ținut în lanțuri ca un făcător de rele, dar cuvîntul lui Dumnezeu nu se leagă.

10. De aceea toate le rabd, pentru cei aleși, ca și ei să aibă parte de mîntuirea care este întru Hristos Iisus și de mărirea veșnică.

11. Vrednic de credință este Cuvîntul; căci dacă am murit împreună cu El, vom și învia împreună cu El.

12. Dacă stăruim în răbdare, vom și împărăși împreună cu El; de-L vom tăgădui, și El ne va tăgădui pe noi.

13. Dacă nu sintem credincioși — El rămîne credincios, căci nu poate să se tăgăduiască pe Sine însuși.

14. Amintește-le acestuia și îndeamnă stăruitor înaintea lui Dumnezeu să nu se certe pe cuvinte, ceea ce la nimic nu folosește, decît la suparea ascultătorilor.

15. Silește-tesăte arăți încercat, înaintea lui Dumnezeu lucrător cu față curată, drept învățînd cuvîntul adevărului.

16. Iar de deșcartele vorbiri lămești ferește-te, căci ele vor spori nelegiuirea tot mai mult.

17. Cuvîntul lor va roade ca o cangrenă. Dintre ei sint Imeneu și Filet,

18. Care au rătăcit de la adevăr, zicînd că învierca s-a și petrecut, și răstoarnă credința unora.

19. Însă temelia cea tare a lui Dum-

(2) Sir. 39, 13-14. 1 Tim. 6, 20. (3) Sir. 2, 2. (4) 1 Cor. 9, 25. (7) Sir. 39, 7. (8) 1 Cor. 15, 4. (9) Is. 55, 11. Fapt. 21, 11. 1 Cor. 4, 9. (10) 2 Cor. 12, 15. Bf. 3, 13. (11) Rom. 6, 4, 8. (12) Cînt. 8, 6. Mat. 10, 33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26; 12, 8-9. (13) Dan. 11, 37. Rom. 3, 3. (16) 1 Tim. 4, 7, 6, 20. Tit. 1, 14; 1, 8. (17) 1 Cor. 5, 6. 1 Tim. 1, 20. (18) 1 Cor.

nezeu stă neclintită, avînd pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pe cei ce sint ai săi; și să se depărteze de la nedreptate oricine numește numele Domnului.

20. Iar într-o casă mare nu sint numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sint spre cinste, iar altele spre necinste.

21. Deci, de se va curăți cineva pe sine de acestea, va fi vas de cinste, sfințit, de bună trebuință stăpinului, potrivit pentru tot lucrul bun.

22. Fugi de poftele tinereților și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată.

23. Ferește-te de întrebările nebu-nești, știînd că dau prilej de ceartă.

24. Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blind față cu toți, destoinic să dea învățatură, îngăduitor,

25. Cîrînd cu blîndețe pe cei ce stau împotriva, ca doar le va da Dumnezeu pocăință spre cunoașterea adevărului,

26. Și vor scăpa din cursa diavolului, prinși fiind de el, pentru a-i face voia.

CAP. 3

Răutatea și păcatele vremurilor din urmă. Timotei urmaș credincios al lui Pavel. Scriptura însușită de Dumnezeu.

1. Și aceasta să știi că, în zilele din urmă, vor veni vremuri grele.

2. Că vor fi oamenii iubitori de sine, iubitori de argint, lăudăroși, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, fără cucernicie,

3. Lipsiți de dragoste, neînduplecați, clevetitori, neînfrînați, cruzi, ne-iubitori de bine,

4. Vinzători, necuviincioși, îngîmfați, iubitori de desfătări mai mult decît iubitori de Dumnezeu,

5. Avînd înfățișarea adevăratei credințe, dar tăgăduind puterea ei. De-părtează-te și de aceștia.

6. Căci dintre aceștia sint cei ce se viră prin case și robesc femeiește împovărate de păcate și purtate de multe feluri de pofte,

15, 12. (19) Is. 33, 17. Num. 16, 5, 26. Ps. 1, 6. Naum. 1, 7. Luc. 13, 27. Ioan 10, 14. (20) Rom. 9, 21. (21) Is. 52, 11. 2 Tim. 3, 17. (22) Eccl. 11, 9. Gal. 5, 16. 1 Tim. 6, 11. (24) Iac. 3, 13. 1 Tes. 2, 7. 2 Tim. 4, 2. Tit. 3, 2. (25) Fapt. 8, 22. Cap. 3. — (1) 2 Petr. 3, 3. Iuda 1, 18. 1 Tim. 4, 1. (5) Ier. 8, 8. Tit. 1, 16. (6) Ier. 13, 18.

7. Meru învățind și neputind nicio-dată să ajungă la cunoașterea adevărului.

8. După cum Iannes și Iambres s-au împotrivit lui Moise, așa și aceștia stau împotriva adevărului, oameni stricați la minte și netrebnici pentru credință.

9. Dar nu vor merge mai departe, pentru că nebulia lor va fi vădită tuturor, precum a fost și a acelor.

10. Tu însă ai urmat învățătura mea, strădania mea, năzuința mea, credința mea, îndelungata mea îndurare, dragostea mea, răbdarea mea,

11. Prigonirile și suferințele care mi s-au făcut în Antiohia, în Iconiu, în Listra; cite prigoniri am răbdat! — și din toate m-a izbăvit Domnul.

12. Și toți care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigionieri.

13. Iar oamenii vicleni și amăgitori vor merge spre tot mai rău, rătăcind pe alpi și rătăciți fiind ei înșiși.

14. Tu însă rămii în cele ce ai învățat și de care ești încredințat, deoarece stii de la cine ai învățat.

15. Și fiindcă de mic copil cunoști Sfintele Scripturi, care pot să te înțeleptească spre mîntuire, prin credința cea întru Hristos Iisus.

16. Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțeleptirea cea întru dreptate desăvîrșită,

17. Astfel ca omul lui Dumnezeu să fie, bine pregătit pentru orice lucru bun.

CAP. 4

Stăruința împotriva celor abătuti de la credință.

1. Eu te îndemn deci stăruitor în fața lui Dumnezeu și a lui Hristos Iisus, care va să judece vii și morți, la arătarea Lui și în împărăția Lui:

2. Propovăduiește cuvîntul, stăruiește cu timp și fără de timp, muștră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelungă-răbdare și învățatură.

3. Căci va veni o vreme cînd nu vor mai suferi învățătura sănătoasă ci — dormici să-și desfăteze auzul — își vor grămădi învățători după poftele lor,

4. Și își vor întoarce auzul de la adevăr și se vor abate către basme.

5. Tu fii treaz în toate, suferă răul, fă lucrul de evanghelist, slujba ta fă-o deplin!

6. Că eu de-acum mă jertfesc și vremea despărțirii mele s-a apropiat.

7. Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvîrșit, credința am păzit.

8. De acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, Dreptul Judecător, și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea Lui.

9. Silește-te să vii curînd la mine.

10. Că Dimas, iubind viața, de acum, m-a lăsat și s-a dus la Tesalonic; Crescent în Galatia, Tit în Dalmatia.

11. Numai Luca este cu mine. Ia pe Marcu și adu-l cu tine, căci îmi este de folos în slujire.

12. Pe Tihic l-am trimis la Efes.

13. Cînd vei veni adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troada, la Carp, precum și cărțile, mai ales pergamentele.

14. Alexandru arămarul mi-a făcut multe rele; Domnul să-i răsplătească după faptele lui.

15. Păzește-te și tu de el, căci s-a împotrivit foarte mult cuvîntărilor noastre.

16. La înția mea apărare, nimeni nu mi-a venit într-ajutor, ci toți m-au părăsit. Să nu li se țină în socoteală!

17. Dar Domnul mi-a stat într-ajutor și m-a întărit, pentru că, prin mine, Evanghelia să fie pe deplin vestită și s-o audă toate neamurile; iar eu am fost izbăvit din gura leului.

18. Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău și mă va mîntui, în împărăția Sa cea cerească. Lui fie slava în vecii vecilor, Amin!

19. Îmbrățișează pe Priscila și pe Acvila, nu sub învinuire de desfrinare sau neascultători.

20. Erast a rămas în Corint; pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav.

21. Silește-te să vii mai înainte de începutul iernii. Te îmbrățișează Eubul și Pudenciul și Linos și Claudiași frații toți.

22. Domnul Iisus Hristos să fie cu duhul tău! Harul să fie cu voi! Amin.

(7) 1 Tim. 13, 9. (8) 1 Tes. 7, 11. (9) 1 Tim. 13, 9. (11) 1 Tim. 13, 50. (12) 1 Tim. 2, 1. Mat. 16, 24. Luc. 14, 27. Fapt. 14, 22. Rom. 8, 17. 1 Tes. 3, 3. (13) Mat. 7, 16. (15) 1 Tim. 6, 18. Ioan 5, 39. 1 Tim. 4, 8. (16) 2 Petr. 1, 21. 2 Tim. 4, 2. (17) 2 Tim. 2, 21. Cap. 4. (1) Ioan 5, 22. Fapt. 10, 42. 1 Petr. 4, 5. (2) 1 Tim. 5, 22. 2 Tim. 2, 24; 3, 16. (3) 3 Reg. 22, 8.

2 Petr. 2, 2. (6) Filip. 2, 17. (7) 1 Cor. 9, 24. Filip. 3, 14. 1 Tim. 6, 12. (8) Intel. 16, 8. Iac. 1, 12. 1 Petr. 1, 4-5. 1 Cor. 9, 25. Apoc. 2, 10. (10) Col. 4, 14. (12) Fapt. 20, 4. (14) Fapt. 19, 33. 1 Tim. 1, 10. (17) Fapt. 23, 11. 1 Tim. 1, 12. (18) Rom. 16, 27. 1 Tim. 6, 16. (19) Fapt. 18, 2. 1 Cor. 16, 19. 2 Tim. 1, 16. (22) Filip. 1, 24.

EPISTOLA CĂTRE TIT A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Lucrul lui Tit, întru înfrîngerea Bise-ricii din Creta. Ce fel sînt Cretanii. Toate sînt curate pentru cei curați.

1. Pavel, slujitor al lui Dumnezeu și Apostol al lui Iisus Hristos, pentru credința aleșilor lui Dumnezeu și pentru cunoștința adevărului celui întocmai cu buna cucernicie,

2. — Întru nădejdea vieții veșnice, făgăduită mai înainte de anii vecilor de Dumnezeu care nu minte,

3. Și care, la timpul cuvenit, și-a făcut cunoscut cuvîntul Său, prin propovăduirea încredințată mie, după porunca Mîntuitorului nostru Dumnezeu —

4. Lui Tit, adevăratul fiu, din credința cea deobște: har, milă și pace, de la Dumnezeu — Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am rînduit:

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, avînd fii credincioși, nu sub învinuire de desfrinare sau neascultători.

7. Căci se cuvine episcopului să fie fără de prihană, un iconom al lui Dumnezeu, neîngîmfat, nu grabnic la minie, nu dat la băntură, pașnic, nepoftitor de cîștig urît,

8. Cîi primitor de străini, iubitor de bine, treaz la minte, drept, cuvios, înfrînat,

Cap. 1. — (1) 1 Tim. 3, 16. (2) Num. 23, 19. Rom. 16, 25. 2 Tim. 1, 10. (3) Gal. 1, 15. El. 3, 8. Col. 1, 28. 2 Tim. 1, 11. (6) 1 Tim. 3, 4. (7) Lev. 10, 9; 21, 17. 1 Tim. 3, 2-3. (9) 1 Tim. 3, 27; 33, 3; 39, 3. 1 Tim. 6, 3. Tit 2, 1.

9. Ținîndu-se de cuvîntul cel credincios al învățurii, ca să fie destoinic și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să mustre pe cei potrivnici.

10. Pentru că mulți sînt răsvrățiți, grăitori în deșert și înșelători, mai ales cei dintru zăierea împrejur,

11. Căroră trebuie să li se închidă gura ca unora care răzvrătesc case întregi, învățînd, pentru cîștig urît, cele ce nu se cuvine.

12. Unul dintre ei, chiar un proeroc al lor, a rostit: Cretanii sînt pururea mincinoși, fiare rele, pîntece leneșe.

13. Mărturia aceasta este adevărată; pentru care pricină, muștră-i cu asprime, ca să fie sănătoși în credință,

14. Și să nu dea ascultare basmelor iudaicești și poruncilor unor oameni, care se întorc de la adevăr.

15. Toate sînt curate pentru cei curați; iar pentru cei întinați și necredincioși nimic nu este curat, ci li s-au întinat lor și mintea și cugetul.

16. Ei mărturisesc că îl cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele lor îl tăgăduiesc, urcioși fiind, nesupuși și la orice lucru bun — netrebnici.

CAP. 2

Sfaturi bătrînilor, bătrînelor, tinerilor, slujitorilor. Darul cel mîntuitor s-a arătat tuturor.

1. Dar tu grăiește cele ce se cuvin învățurii sănatoase.

2. Bătrîni să fie treji, cinștiți, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare;

(10) Rom. 16, 17. (14) Mat. 15, 9. Marc. 7, 7. 1 Tim. 1, 4. 2 Tim. 2, 16. (15) Mat. 15, 11; 23, 26. Marc. 7, 15. Luc. 11, 39. Fapt. 10, 15. Rom. 14, 14, 23. (16) Iov 31, 28. Is. 48, 2. 2 Tim. 3, 5. Cap. 2. — (1) Tit 1, 9. (2) Ps. 16, 31.

3. Bătrânele de asemenea să aibă în înfățișare sfințită cuviință, neclevetitoare, nerobite de vin mult, să învețe de bine,

4. Ca să înțelească pe cele tinere să-și iubească bărbații, să-și iubească copiii,

5. Și să fie cumpătate, curate, gospodine, bune, plecate bărbaților lor, ca să nu fie defăimat cuvântul lui Dumnezeu,

6. Îndeamnă, de asemenea pe cei tineri să fie înfrinați.

7. Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, dovedind în învățatură neschimbare, cuviință,

8. Cuvânt sănătos și fără prihană, pentru ca cel potrivnic să se rușineze, neavînd de zis nimic rău despre noi.

9. Slujitorii să se supună stăpînitorilor, să le fie bine plăcuți întru toate, să nu le întoarcă vorba,

10. Să nu doscască ceva, ci să le arate toată buna credință, ca să facă de cînd întru toate învățătura Mîntuitorului nostru Dumnezeu.

11. Căci harul mîntuitor al lui Dumnezeu s-a arătat tuturor oamenilor,

12. Învățîndu-ne pe noi să lepădăm fără-de-legea și poftele lumesci și, în veacul de acum, să trăim cu înțelepciune, cu dreptate și cu cucernicie;

13. Și să așteptăm fericita nădejde și arătarea slavici marelui Dumnezeu și Mîntuitorului nostru Hristos Iisus,

14. Care s-a dat pe Sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toată fără-de-legea și să-și curățească Lui popor ales, rîvnitor de fapte bune.

15. Acestea grăiește și mustră și îndeamnă cu toată tăria. Nimeni să nu te disprețuiască.

CAP. 3

Cum trebuie să fie cei înnoiți prin duhul. Dezbinătorul trebuie ocolit.

1. Adu-le aminte să se supună stăpînitorilor și dregătorilor, să asculte, să fie gata la orice lucru bun,

2. Să nu defaima pe nimeni, să fie pașnici, să fie îngăduitori, să arate către toți oamenii blîndețe.

3. Pentru că și noi eram altădată fără de minte, neascultători, amăgiți, slujind poftelor și multor feluri de desfătări, petrecînd viața în răutate și pizmuire, urîți fiind și urîndu-ne unul pe altul;

4. Iar cînd bunătatea și iubirea de oameni a Mîntuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat,

5. El ne-a mîntuit, nu din faptele cele întru îndreptare, săvîrșite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia nașterii celei de a doua și prin înnoirea Duhului Sfînt,

6. Pe care l-a vărsat peste noi, din belșug, prin Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru,

7. Ca îndreptîndu-ne prin harul lui, să ne facem după nădejde, moștenitorii vieții celei veșnice.

8. Vrednic de crezare este cuvîntul — și voiesc să adeverești acestea cu tărie, pentru ca acei ce au crezut în Dumnezeu să aibă grijă să fie în frunte la fapte bune. Că acestea sînt cele bune și de folos oamenilor.

9. Iar de întrebările nebunești și de genealogii și de certuri și de sfădirile pentru lege — ferește-te, căci sînt ne-folositoare și deșcarte.

10. De omul eretic, după înțîia și a doua mustrare, depărtează-te,

11. Știînd că unul ca acesta s-a abătut și a căzut în păcat, fiind singur de sine osîndit.

12. Cînd voi trimite pe Artemas la tine sau pe Tihic, sirgulește-te să vii la mine la Nicopole, căci acolo m-am hotărît să iernez.

13. Pe Zenas, cunosătorul de lege, și pe Apolos trimite-i mai înainte, cu bună grijă, ca nimic să nu le lipsască.

14. Să învețe și ai noștri să poarte grijă de lucrurile bune, spre treburile cele de neapărată nevoie, ca să nu fie fără de roadă.

15. Te îmbrățișează toți care sînt cu mine. Îmbrățișează pe cei ce ne iubesc întru credință. Harul fie cu voi cu toți! Amin.

Intel. 6, 3. 1 Petr. 2, 13. Rom. 13, 1. (2) Col. 3, 12. 2 Tim. 2, 24. (3) 1 Cor. 6, 11. Ef. 2, 1. (4) Intel. 1, 6. Fapt. 15, 11. 1 Tim. 4, 10. Tit 2, 11. (5) Ioan 3, 3, 5. Rom. 3, 28; 11, 30. Ef. 5, 26. 2 Tim. 1, 9. (6) Rom. 5, 5. (7) Gal. 2, 16. (8) Ef. 2, 10. (9) Sir. 33, 6, 8. 1 Tim. 1, 4; 4, 7. 2 Tim. 2, 16. (10) 2 Ioan. 1, 10. (11) Fapt. 18, 24. (12) Tit. 2, 14.

EPISTOLA CĂTRE FILIMON A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă pe Filimon și mijlocește ca să ierte pe Onisim, robul său, primindu-l iarăși ca pe un frate în Domnul.

1. Pavel, întemnițatul lui Iisus Hristos, și fratele Timotei, iubitorul Filimon, însoțitorul nostru de lucru,

2. Și surorii Apia lui Arhip, cel împreună-ostean cu noi, și Bisericii din casa ta:

3. Har vouă și pace, de la Dumnezeu Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!

4. Mulțumesc pururea Dumnezeu-lui meu, cînd te pomenesc în rugăciunile mele,

5. Auzînd despre dragostea ta și despre credința pe care o ai către Domnul Iisus și la toți sfinții.

6. Și mă rog ca părtășia ta la credință să se facă lucrătoare în deplina cunoștință a oricărei fapte bune, pe care o faciți pentru Hristos Iisus,

7. Căci am avut multă bucurie și mîngiere, din dragostea ta, întrucît inimile sfinților, frate, s-au odihnit prin tine.

8. De aceea, deși avînd întru Hristos tot dreptul să-ți poruncesc ce se cuvine,

9. Pentru cuvîntul dragostei însă îți fac mai de grabă o rugăminte. Așa cum sînt, cu bătrînul Pavel, iar acum și întemnițatul lui Iisus Hristos,

10. Te rog pe tine pentru copilul meu, pe care l-am născut fiind în lanțuri, te rog pentru Onisim,

11. Cel ce altădată nu-ți era bun la nimic, dar acum și ție și mie de folos. L-am trimis înapoi la tine,

12. Pe el, adică chiar inima mea!

13. Eu vream să-l țin la mine, ca în locul tău, să-mi slujească în lanțurile mele pentru Evanghelie.

14. Dar fără de incuviințarea ta n-am voit să fac nimic, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie.

15. Căci poate pentru aceea a fost despărțit de tine cîva timp, ca veșnic să fie al tău,

16. De acum nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca frate prea iubit, — mai ales pentru mine, dar cu atît mai virtuos pentru tine, și după trup și în Domnul.

17. Deci, dacă mă socotești părtăș cu tine, primește-l, cum m-ai primit pe mine.

18. Iar de te-a păgubit cu ceva, sau îți este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea.

19. Eu, Pavel, îți scriu cu mina mea; eu îți voi plăti, ca să nu-ți spun că tu cu tine însuși, ești datornicul meu.

20. Așa frate! Să mă bucur și eu de tine întru Domnul! Odihnește în Hristos inima mea!

21. Bine încredințat de ascultarea ta, scris-am ție, știînd că și mai presus decît grăiesc vei face.

22. Ci odată cu aceasta îmi și pregătește loc de găzduit, fiindcă nădăjduiesc că, prin rugăciunile voastre, voi fi dăruit vouă.

23. Te îmbrățișează Epafra, tovarășul meu de lanțuri întru Hristos Iisus, cum și

24. Marcu, Aristarh, Dimas, Luca, însoțitorii mei de lucru.

25. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin.

(3) Pild. 31, 26. 1 Tim. 2, 9. (5) Iac. 3, 16. Ef. 5, 22. (7) 1 Petr. 5, 3. 1 Tim. 4, 12. (8) Dan. 6, 5. 1 Petr. 2, 12. (9) 1 Petr. 2, 18. Ef. 6, 5. Col. 3, 22. 1 Tim. 6, 1. (11) Luc. 1, 47; 2, 30; 3, 6. Tit 3, 4. (12) Pild. 9, 6. 1 Ioan 2, 15. Ef. 1, 4. (13) Fapt. 24, 25. 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 1, 7. Filip. 3, 20. (14) Ies. 19, 6. Ps. 124, 4. Marc. 10, 45. Gal. 1, 4; 2, 20. Ef. 2, 10. Col. 1, 22. Filim. 1, 6. Ier. 9, 14. Cap. 3. — (1)

Cap. 1. — (4) Tob. 3, 16. Ef. 1, 15. 2 Tes. 1, 3. (5) Ef. 1, 16. 1 Tes. 1, 2. (6) Filip. 1, 11. Tit 2, 14. (10) 1 Cor. 4, 15. Col. 4, 9. (11) 4 Reg. 6, 17.

(16) Mat. 12, 49. (22) Filip. 1, 23-25. (25) 2 Tim. 4, 22.

EPISTOLA CĂTRE EVREI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Dumnezeu a trimis oamenilor pe Fiul Său, care este peste toate, mai presus decât îngerii și decât toată făptura.

1. După ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri și în multe chipuri, a vorbit părinților noștri prin prooroci,

2. În zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe care L-a pus moștenitor a toate și prin care a făcut și veacurile;

3. Care fiind strălucirea slavei și chipul ființei lui Dumnezeu și care ține toate cu cuvântul puterii Sale, după ce a săvârșit curățirea păcatelor noastre a șezut de-a dreapta slavei, întru cele prea înalte,

4. Făcându-se cu atât mai presus de îngerii, cu cât a moștenit nume mai deosebit decât ei.

5. Căci căruia dintre îngerii i-a zis Dumnezeu vreodată: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut; și iarăși: Eu îi voi fi Lui Tată și El îmi va fi Mie Fiul?

6. Și iarăși, când aduce în lume pe Cel întâi născut, El zice: Și să se închine Lui toți îngerii lui Dumnezeu.

7. Și de îngerii zice: Cel ce face pe îngerii Săi duhuri și pe slugile Sale pară de foc;

8. Iar către Fiul: Scaunul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului; toiașul dreptății este toiașul împărăției Tale.

Cap. 1. — (1) Num. 12, 6. Os. 12, 11. 1 Petr. 1, 10. (2) Iov 26, 7. Ps. 2, 7; 81, 8. Is. 9, 5. Ioan 1, 3; 8, 26; 15, 13. Gal. 4, 4. Ef. 1, 10. Col. 1, 16. (3) Ps. 109, 1. Inel. 7, 26. Sir. 24, 3; 43, 30. Ioan 14, 9. 2 Cor. 4, 4. Ef. 1, 7. Col. 1, 15. Evr. 10, 12. (4) Filip. 2, 9. (5) 2 Reg. 7, 14. 1 Paral. 17, 13; 22, 10. Ps. 2, 6; 88, 26-27. Fapt. 13, 33. Evr. 5, 5. (6) Ps. 96, 7.

9. Iubit-ai dreptatea și ai urât fără-de-lega; pentru aceea Te-a uns pe Tine, Dumnezeu, Dumnezeul Tău cu untul de lemn al bucuriei, mai mult decât pe părtașii Tăi.

10. Și apoi: Întru început Tu, Doamne, pământul L-ai întemeiat și cerurile sînt lucrul mâinilor Tale;

11. Ele vor pieri, dar Tu rămii, și toate ca o haină se vor învechi;

12. Ca pe un veșmînt le vei strînge și ca o haină vor fi schimbate. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor sfîrși.

13. Și căruia dintre îngerii zis-a Dumnezeu vreodată: Șezi de-a dreapta Mea pînă cînd voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale?

14. Îngerii oare nu sînt toți duhuri slujitoare, trimiși ca să slujească, pentru cei ce vor fi moștenitori ai mîntuirii?

CAP. 2

Precum s-au pedepsit îngerii pentru neascultare, așa se vor pedepsi cei ce calcă poruncile lui Hristos, care este începătorul mîntuirii noastre!

1. Pentru aceea se cuvine ca noi să ascultăm cu atât mai mult de cele auzite, ca nu cumva să alunecăm pe alături.

2. Căci dacă s-a adevărit cuvîntul grăit prin îngerii și orice călcare de poruncă și orice neascultare și-a primit dreptă răsplătire,

3. Cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la astfel de mîntuire care,

(7) Ps. 103, 4. Zah. 6, 5. (8) Ps. 44, 7. Luc. 1, 32-33. (9) Is. 61, 1. Ioan. 3, 34. Fapt. 4, 27. (10) Ps. 101, 26. (11) Is. 34, 4; 51, 6. Mat. 24, 35. (12) Ps. 109, 1. Mat. 22, 44. Marc. 12, 36; 16, 19. 1 Cor. 15, 25. Ef. 1, 20. (13) Fac. 19, 16. Ps. 33, 8; 90, 11; 102, 21. Dan. 7, 10. Inel. 7, 25. Fapt. 5, 19. Cap. 2. — (2) Is. 20, 1. Sir. 21, 4. Fapt. 7, 38, 53. Gal. 3, 19. Evr. 10, 28.

luînd obirșie din propovăduirea Domnului, ne-a fost adevărită de cei ce au ascultat-o,

4. Împreună mărturisind și Dumnezeu cu semne și cu minuni și cu multe feluri de puteri și cu darurile Duhului Sfînt, împărțite după a Sa voință?

5. Pentru că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea viitoare, despre care vorbim.

6. Iar cineva a mărturisit undeva, zicînd: Ce este omul, că-l pomenești pe el, sau fiul omului, că-l cereceți pe el?

7. Pusul-l-ai pe el, scurtă vreme, mai prejos de îngerii; cu mărire și cu cinste l-ai încununat și l-ai pus peste lucrurile minilor Tale.

8. Toate le-ai supus sub picioarele lui. — Dar prin aceea că a supus lui toate (înțelegem) că nimic n-a lăsat neșupus. Acum însă, încă nu vedem cum că toate i-au fost supuse.

9. Ci pe Cel ce, scurtă vreme, a fost pus mai prejos de îngerii, pe Iisus, îi vedem încununat cu slavă și cu cinste, din pricina morții cu care a suferit-o, astfel că, prin harul lui Dumnezeu, El a gustat moartea pentru ficcare om.

10. Căci, ducînd pe mulți fii la mărire, i se cădea Aceluia, pentru care sînt toate și prin care sînt toate, ca să desăvîrșească prin pătimire pe începătorul mîntuirii lor.

11. Pentru că și cel ce sfințește și cei ce sînt sfințiți, dintr-unul sînt toți; de aceea nu se rușinează să-i numească pe ei frați,

12. Zicînd: Spune fraților mei numele tău. În mijlocul adunării te voi lăuda.

13. Și iarăși: eu voi fi încrezător în el; și iarăși: lată eu și copiii pe care mi i-a dat Dumnezeu.

14. Deci, de vreme ce copiii s-au făcut părtași singelui și trupului, în același fel și El a împărțit acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpînirea morții, adică pe diavolul,

15. Și să izbăvească pe acei pe care frica morții îi ținea în robie, toată viața

(3) Mat. 4, 17. Luc. 1, 2. (4) Marc. 16, 20. (5) Mat. 28, 18. (6) Ps. 8, 5; 143, 3. (7) Mat. 27, 46. (8) Mat. 28, 18. Ioan 3, 35; 13, 3; 17, 2. 1 Cor. 15, 27. (9) Ps. 20, 3-4. Ioan 3, 16. Filip. 2, 7, 11. Apoc. 5, 9. (10) Pild. 16, 4. Is. 29, 23. Mih. 2, 13. Luc. 24, 26. Ioan 1, 3. 1 Ioan 2, 2. (11) Mat. 28, 18. Marc. 3, 32-35. Ioan 20, 17. (12) Ps. 21, 24. (13) 2 Reg. 22, 3. Ps. 17, 2; 70, 5. Is. 8, 18. (14) Jud. 16, 30. Is. 25, 9. Os. 13, 14. Zah. 9, 11.

16. Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămînța lui Avraam a luat.

17. Pentru aceea, dator era întru toate să se asemene fraților, ca să fie milostiv și credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru ispășirea păcatelor poporului.

18. Căci prin ceea ce a pătimit, fiind El însuși ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

CAP. 3

Hristos este mai presus decât Moise. Dacă neascultarea de Moise aduce pedeapsă, cu atât mai mult neascultarea de Hristos.

1. Pentru aceea, frați sfinți, părtași chemării cerești, îndreptați privirea voastră la trimisul și Arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus Hristos,

2. Care credincios a fost Celui ce L-a rinduit, precum și Moise în toată casa lui.

3. Pentru că acesta (Iisus) s-a învrednicit de mai multă mărire decât Moise, după cum are mai multă cinste decât casa cel ce a clădit-o.

4. Căci orice casă e zidită de către cineva, iar ziditorul a toate este Dumnezeu.

5. Moise a fost credincios în toată casa Domnului, ca o slugă, spre mărturie celor ce erau să fie descoperite în viitor,

6. Iar Hristos a fost credincios ca Fiul peste casa Sa. Și casa Lui sîntem noi, numai dacă ținem pînă la sfîrșit, cu neclintire, îndrăzneala mărturisirii și lauda nădejzii noastre.

7. De aceea, precum zice Duhul Sfînt: Dacă veți auzi astăzi glasul Lui,

8. Nu vă învîrtoșiți inimile voastre, ca la răzvrătire în ziua ispitirii din pustie.

9. Unde M-au ispitit părinții voștri, ca să Mă încerce, și au văzut faptele Mele, timp de patruzeci de ani.

10. De aceea m-am miniat pe neamul acesta și am zis: Pururea ei rătăcesc cu inima, și căile Mele nu le-au cunoscut,

Ioan 1, 14; 16, 15. Rom. 8, 3. 1 Cor. 15, 54; Col. 2, 15. 2 Tim. 1, 10. (15) Luc. 1, 74. Rom. 8, 15. 2 Tim. 1, 7. (17) Filip. 2, 7-8. Evr. 5, 2. (18) Evr. 4, 15. Cap. 3. — (1) Evr. 2, 11. (2) Num. 12, 7. Evr. 2, 17. (3) Ag. 2, 9. Zah. 6, 13. Sir. 45, 9-10. (5) Num. 12, 7. Iosua. 1, 7. (6) Ps. 2, 5. Pild. 9, 1. Mat. 24, 13. 1 Cor. 3, 16. (6) Ps. 2, 6. 1 Cor. 3, 16. Ef. 5, 23. Col. 1, 23. 1 Tim. 3, 15. (7) Ps. 94, 7-8. (8) Is. 17, 2. Ps. 77, 19. Zah. 7, 11.

11. Că M-am jurat în mînia Mea: Nu vor intra întru odihna Mea!

12. Luați seama, fraților, să nu fie cumva, în vreunul din voi, o inimă viclană a necredinței, ca să vă deparțeze de la Dumnezeu cel viu.

13. Ci îndemnați-vă unii pe alții, în fiecare zi, pînă ce putem să zicem: astăzi! — ca nimeni dintre voi să nu se învîrtoșeze cu înșelăciunea păcatului.

14. Căci ne-am făcut părtași ai lui Hristos, numai dacă vom păstra temeinic, pînă la urmă, începutul stării noastre întru El,

15. De vreme ce se zice: Dacă veți auzi astăzi glasul Lui, nu învîrtoșiți inimile voastre, ca la răzvrătire.

16. Cine a făcut răzvrătirea, măcar că a auzit? Oare nu toți care au ieșit din Egipt, cu povața lui Moise?

17. Și împotriva cui a ținut minie timp de patruzeci de ani? Au nu împotriva celor ce au păcătuit, ale căror oase au căzut în pustie?

18. Și cui s-a jurat că nu vor intra întru odihna Sa, decît numai celor ce au fost neascultători?

19. Vedem dar că n-au putut să intre, din pricina necredinței lor.

CAP. 4

Odihna este dată celor ce cred în Hristos. Puterea cuvîntului lui Dumnezeu. Hristos Arhiereu.

1. Să ne temem, deci, ca nu cumva, cită vreme ni se lasă făgăduința să intrăm în odihna Lui, să pară că a rămas pe urmă cineva dintre voi.

2. Pentru că și nouă ni s-a binevestit ca și acelora, dar cuvîntul propovăduirii nu le-a fost lor de folos, întrucît nu s-a unit cu credința pentru cei care le-au auzit.

3. Pe cînd noi, fiindcă am crezut, intrăm în odihnă, după cuvîntul grăit: M-am jurat întru mînia mea: nu vor intra întru odihna Mea, măcar că lucrurile erau săvîrșite dela întemeierea lumii.

4. Căci undeva, despre ziua a șaptea, a zis astfel: Și s-a odihnit Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile Sale.

5. Iar aici, încă odată: Nu vor intra întru odihna Mea!

6. Deci, de vreme ce rămîne ca unii să intre în odihnă, iar accia cărora mai dinainte li s-a binevestit, pentru nesupunerea lor, n-au intrat.

7. Dumnezeu hotărăște din nou o zi, astăzi rostind prin gura lui David, după atîta vreme, precum s-a zis mai sus: Dacă veți auzi astăzi glasul Lui, nu învîrtoșiți inimile voastre,

8. Căci dacă Iosua i-ar fi odihnit, Dumnezeu n-ar mai fi vorbit, după acestea, de o altă zi de odihnă.

9. Drept aceea, s-a lăsat altă sărbătoare de odihnă poporului lui Dumnezeu.

10. Pentru că cine a intrat în odihna lui Dumnezeu s-a odihnit și el de lucrurile lui, precum Dumnezeu de ale Sale.

11. Să ne silim deci, ca să intrăm în acea odihnă, ca nimeni să nu cadă în aceeași pildă a neascultării,

12. Căci cuvîntul lui Dumnezeu e viu și lucrător și mai ascuțit decît orice sabie cu două tăisuri, și pătrunde pînă la despărțitura sufletului și duhului, dintre încheieturi și măduvă, și destoinic este să judece simțirile și cugetările inimii, 13. Și nu este nicio faptură ascunsă înaintea Lui, ci toate sînt goale și descoperite, pentru ochii Celui în fața căruia noi vom da socotală.

14. Drept aceea, avînd Arhiereu mare, care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu să ținem cu tărie mărturisirea,

15. Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat.

16. Să ne apropiem, deci, cu încredere de tronul harului, ca să luăm milă și să aflăm har, spre ajutor, la timp potrivit.

CAP. 5

Hristos este Arhiereu în veci. Preot după rînduiala lui Melchisedec. Pentru cei tari trebuie hrană tare, pentru cei mici lapte.

1. Căci orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, este pus pentru oameni, spre acea către Dumnezeu, ca să aducă și jertfe pentru păcate;

Deut. 5, 14. (5) Ps. 94, 11. (7) Evr. 3, 7, 15. (8) Deut. 12, 9. (9) Apoc. 7, 14, 13. (11) Evr. 3, 11. (12) Ps. 44, 4. Is. 49, 2. Zah. 9, 13-14. Int. 7, 22. 1 Petr. 1, 23. 2 Cor. 10, 4. Ef. 6, 17. Apoc. 14, 35-36. Luc. 22, 44. Ioan 12, 27. 138, 10. Pild. 15, 3. Ier. 23, 24. Dan. 2, 22. Sir. 23, 27. (14) Ier. 6, 20; 8, 1. (15) Is. 53, 3. Evr. 2, 17. (16) Rom. 3, 25. Ef. 3, 2.

2. El poate să fie îngăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, de vreme ce și el este cuprins de slăbiciune.

3. Din această pricină dator este, precum pentru popor, așa și pentru sine să jertfească pentru păcate.

4. Și nimeni nu-și ia singur cînteca aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu, după cum și Aaron.

5. Așa și Hristos nu s-a preaslăvit pe Sine însuși, ca să se facă arhiereu, ci Cel ce a grăit către El: Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut.

6. În alt loc se zice: Tu ești Preot în veac după rînduiala lui Melchisedec.

7. În zilele trupului Său, El a dus, cu strigătare și cu lacrimi, cereri și rugăciuni către Cel ce putea să-L mîntuiască din moarte și auzit a fost pentru evlavia sa,

8. Și deși era Fiul, a învățat ascultarea din cele ce a pătimit,

9. Și desăvîrșindu-se, s-a făcut tuturor celor ce-L ascultă pricină de mîntuire veșnică.

10. Iar de Dumnezeu a fost numit: Arhiereu după rînduiala lui Melchisedec.

11. În privința aceasta avem mult de vorbit și lucruri grele de înțeles, de vreme ce v-ați făcut leneși la auzit.

12. Căci voi, care de multă vreme s-ar fi cuvenit să fiți învățători, aveți iarăși trebuință ca cineva să vă învețe cele dinții începuturi ale cuvîntelor lui Dumnezeu și ați ajuns să aveți nevoie de lapte, nu de hrană virtuoasă.

13. Pentru că oricine se hrănește cu lapte este nepriceput în cuvîntul încredințării, de vreme ce este prunc.

14. Iar hrana tare este pentru cei desăvîrșiți, care au prin obișnuință simțurile învățate să deosebească binele și răul.

CAP. 6

Trebuie să tindem către desăvîrsire. Credința lui Avraam și jurămîntul lui Dumnezeu.

1. De aceea, lăsînd începuturile cuvîntului despre Hristos, să ne ridicăm spre ceea ce este desăvîrșit, fără să mai punem din nou temelia învățăturii

Cap. 5. — (4) Ier. 28, 1. Num. 16, 5, 40. 2 Paral. 26, 18. Ioan 3, 27. (5) 1 Paral. 23, 13. Ps. 2, 6. Ioan 8, 54. Evr. 1, 5. (6) Ps. 109, 4. Evr. 7, 17. (7) 2 Reg. 15, 30. Ps. 21, 27. [Mat. 26, 39. Marc. 14, 35-36. Luc. 22, 44. Ioan 12, 27. (8) Filip. 2, 7-8. Evr. 1, 5. (11) Mat. 13, 15. Rom. 16, 12. (12) Ioan 3, 10. 1 Petr. 2, 1. 1 Cor. 3, 1. (13) Iona 4, 11. 1 Cor. 13, 11; 14,

despre pocăința de faptele moarte, despre credința în Dumnezeu,

2. A învățării despre botez, a punerii mîinilor, a învierii morților și a judecării veșnice.

3. Și aceasta vom face-o cu voia lui Dumnezeu.

4. Căci este cu neputință pentru cei ce s-au luminat odată și au gustat darul cel ceresc și părtași s-au făcut Duhului Sfînt,

5. Și au gustat cuvîntul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor,

6. Cu neputință este pentru ei, dacă au căzut, să se înnoiască iarăși spre pocăință, fiindcă ei răstignesc loruși, a doua oară, pe Fiul lui Dumnezeu și-L fac de batjocură.

7. Tarina, cînd soarbe ploaia ce se coboară adeseori asupra ei și rodește iarba folositoare celor pentru care a fost muncită, primește binecuvîntare de la Dumnezeu.

8. Dar dacă aduce spini și ciulini, se face netrebnică și blestemul îi stă aproape, iar la urmă focul o așteaptă.

9. Despre voi, iubitorilor, deși vorbim astfel, sîntem încredințați de lucruri mai bune și aducătoare de mîntuire.

10. Căci Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrul vostru și dragostea pe care ați arătat-o pentru numele Lui, slujind altădată și slujind și astăzi sfinților.

11. Dorim dar, ca fiecare dintre voi să arate aceeași rîvnă, spre adeverirea nădejzii, pînă la sfîrșit,

12. Ca să nu fiți leneși, ci următorii ai celor ce, prin credință și îndelungă răbdare, s-au făcut moștenitori făgăduințelor.

13. Căci Dumnezeu, cînd a dat făgăduință lui Avraam, de vreme ce n-avea pe nimeni mai mare, pe care să se jure, s-a jurat pe Sine însuși,

14. Zicînd: cu adevărat, binecuvîntînd te voi binecuvînta, și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa, avînd Avraam îndelungă răbdare, a dobîndit făgăduința.

16. Pentru că oamenii se jură pe cel ce e mai mare și jurămîntul e la ei o cheazășie și sfîrșitul oricărei neînțelegeri.

20. (15) Lev. 10, 10. Ef. 4, 11, 13. Filip. 3, 15. Cap. 6. — (4) Mat. 12, 45. (6) Is. 22, 11. 2 Petr. 2, 20. 1 Ioan 5, 16. Evr. 10, 29. (7) Ier. 22, 24. (8) Deut. 29, 20. 2 Reg. 23, 6. Ier. 26, 6; 44, 22. Marc. 11, 21. (10) Neem. 13, 14. Is. 65, 23. Mat. 10, 42; 25, 40. Col. 1, 4. (11) Iov 36, 21. (13) Fac. 22, 16. Ps. 104, 9. Mih. 7, 20. Luc. 1, 73. (15) Rom. 4, 17. (16) Is. 22, 11

(11) Num. 14, 23. Deut. 1, 35. Ps. 94, 11. Ier. 20, 15. Ier. 4, 3, 11. (13) Rom. 7, 11. 1 Tes. 5, 11. (14) 2 Petr. 1, 4. Rom. 8, 17. Ef. 5, 30. (15) Evr. 4, 7. (16) Num. 14, 4, 22. Deut. 16, 1. Os. 12, 14. (17) Num. 34, 37. (18) Deut. 1, 30. Cap. 4. — (2) 1 Petr. 1, 12. (3) Filip. 3, 9. Evr. 3, 11. (4) Fac. 2, 2. Ier. 20, 11; 31, 17. Lev. 23, 3.

7. În cel de al doilea însă numai arhiereul, odată pe an, și nu fără de singe, pe care îl aducea pentru sine însuși și pentru greșelile poporului.

8. Prin aceasta, Duhul Sfânt ne lămurește că drumul către Sfânta Sfințelor nu era să fie arătat, ciă vreme cortul întâi mai sta în picioare.

9. Ca unul care era o pildă pentru timpul de față și însemna că darurile și jertfele ce se aduceau n-aveau putere să desăvîrșească cugetul închinătorului.

10. Acestea erau numai legiuri pămîntești — despre mincăruri, despre băuturi, despre felurite spălări — și erau porunci pînă la vremea îndrăpării.

11. Iar Hristos, venind Arhiereu al bunătaților celor viitoare, a trecut prin cortul cel mai mare și mai desăvîrșit, nu făcut de mină, adică nu din zidirea aceasta;

12. El a intrat o singură dată, în Sfânta Sfințelor, nu cu singe de țapi și de vitei, ci cu însuși singele Său, și a dobîndit o veșnică răscumpărare.

13. Căci dacă singele țapilor și al taurilor și cenușa junincii, stropind pe cei spurcați, îi sfințește spre curățirea trupului,

14. Cu cît mai mult singele lui Hristos, care, prin Duhul cel veșnic, s-a adus lui Dumnezeu pe Sine, jertfă fără de prihană, va curăți cugetul vostru de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu?

15. Și pentru aceasta El este Mijlocitorul unui nou testament, ca prin moartea petrecută spre răscumpărarea greșelilor de sub întîiul testament, cei chemați să ia făgăduința moștenirii veșnice.

16. Căci acolo unde este testament, trebuie neapărat să fie vorba despre moartea celui ce a făcut testamentul.

17. Un testament ajunge temeinic după moarte, fiindcă nu are nicio putere, ciă vreme trăiește cel ce a făcut.

18. De aceea, nici cel dintîi n-a fost sfințit fără singe.

19. Într-adevăr Moise, după ce a rostit față cu tot poporul toate poruncile din Lege, luînd singele cel de vitei și de țapi, cu apă și cu lînă roșie și cu isop, a stropit și cartea și pe tot poporul,

20. Și a zis: Acesta este singele testamentului pe care l-a poruncit vouă Dumnezeu.

21. Și a stropit la fel cu singe, cortul și toate vasele pentru slujbă.

22. După Lege, aproape toate se curătesc cu singe, și fără vărsare de singe nu se dă iertare.

23. Trebuie dar ca chipurile celor din ceruri să se curătească prin acestea, iar cele cerești înseși cu mai bune jertfe decît acestea.

24. Căci Hristos n-a intrat într-o Sfință a Sfințelor făcută de mîini — închipuirea celei adevărate — ci chiar în cer, ca să se înfățișeze pentru noi înaintea lui Dumnezeu.

25. Și nu ca să se aducă pe Sine însuși jertfă de mai multe ori — ca arhiereul care intră în Sfînta Sfințelor cu singe străin, în fiecare an.

26. Altfel, ar fi trebuit să pătimească de mai multe ori, de la întemeierea lumii; ci acum, la sfîrșitul veacurilor, s-a arătat odată, spre ștergerca păcatului, prin jertfa Sa.

27. Și precum este rinduit oamenilor odată să moară, iar după aceea să fie judecata,

28. Tot așa și Hristos, după ce a fost adus odată jertfă, ca să ridice păcatele multor, a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce cu stăruință îl așteaptă spre mintuire.

CAP. 10

Legea este umbra Noului Testament. Lauda credinței statornice.

1. În adevăr, Legea avînd umbra bunurilor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, nu poate niciodată — cu aceleași jertfe, aduse neîncetat în fiecare an — să facă desăvîrșiți pe cei ce se apropie.

5, 26. Tit 2, 14. Apoc. 1, 5. (15) 1 Petr. 3, 18. Rom. 5, 6. Evr. 8, 5. (17) Gal. 3, 15. (19) Ies. 12, 22; 29, 16. Lev. 14, 4; 16, 14. (20) Ies. 24, 8. (22) Mat. 26, 28. (24) Ps. 117, 19. (27) Iov 30, 23. Sir. 14, 12; 40, 3-4. (28) 1 Petr. 3, 18. Rom. 5, 6. Evr. 10, 10. Cap. 10. — (1) Gal. 4, 9. Col. 2, 17. Evr. 8, 5; 9, 9.

2. Altfel, n-ar fi încetat oare jertfele aduse, dacă cei ce săvîrșesc slujba dumnezeiască, fiind odată curățiți, n-ar mai avea nicio conștiință a păcatelor?

3. Ci prin ele, an de an, se face amintirea păcatelor.

4. Pentru că este cu neputință ca singele de tauri și de țapi să înlăture păcatele.

5. Drept aceea, intrînd în lume, zice: Jertfă și prin os n-ai voit, dar mi-ai întocmit un trup.

6. Arderi de tot și jertfe pentru păcat nu ți-au plăcut;

7. Atunci am zis: Iată vin! (în sulul cărții scris este pentru mine) ca să fac voia Ta, Dumnezeule.

8. Zicînd mai sus că: jertfă și prin os n-ai voit, nici nu ți-au plăcut, (care se aduc după Lege),

9. Adaugă după aceea: iată vin ca să fac voia Ta, Dumnezeule. Desființază deci pe cel dintîi ca să statornicească pe al doilea.

10. Și intru această voință sîntem sfințiți, prin jertfa trupului lui Iisus Hristos, o dată pentru totdeauna.

11. Și orice preot stă și slujește în fiecare zi și aceleași jertfe aduce de multe ori, ca unele care niciodată nu pot să înlăture păcatele,

12. Acesta dimpotrivă, aducînd o singură jertfă pentru păcate, a șezut în vecii vecilor, la dreapta lui Dumnezeu.

13. Și așteaptă pînă ce vrăjmașii Lui vor fi puși așternut picioarelor Lui.

14. Căci printr-o singură jertfă adusă, a adus la veșnică desăvîrșire pe cei ce se sfințesc;

15. Dar și Duhul cel Sfînt ne mărturiseste aceasta, fiindcă după ce a zis:

16. Acesta este așezămîntul pe care îl voi întocmi cu ei, după acele zile — zice Domnul: Da-voi legile Mele în inimile lor și le voi scrie în cugetele lor,

17. Apoi adaugă: Iar de păcatele lor și de fără-de-legile lor nu-mi voi mai aduce aminte.

18. Unde este dar iertarea acestora, nu mai este jertfă pentru păcate.

19. Drept aceea, fraților, avînd, intru singele lui Iisus, îndrăzneala să intrăm în Sfînta Sfințelor,

20. Pe calea cea nouă și vie pe care pentru noi a înnoit-o, prin catapeteasmă, adică prin trupul Său,

21. Și avînd mare preot peste casa lui Dumnezeu,

22. Să ne apropiem cu inimă curată, intru deplinătatea credinței, curățindu-ne prin stropire inimile de orice cuget rău, și spălîndu-ne trupul în apă curată

23. Să ținem mărturisirea nădejzii cu neclintire, pentru că credincios este Cel ce a făgăduit,

24. Și să luăm seama unul altuia, ca să ne indemnăm la dragoste și la fapte bune,

25. Fără să părăsim Biserica noastră, precum le este obiceiul unora, ci îndemnători făcîndu-ne, cu atît mai mult, cu cît vedeți că se apropie ziua aceea.

26. Căci dacă păcătuiam de voia noastră, după ce am luat cunoștință despre adevăr, nu mai rămîne, pentru păcate, nicio jertfă,

27. Ci o înfricoșată așteptare a judecării și iușimea focului care va mistui pe cei potrivnici.

28. Cine a călcat Legea lui Moise, e ucis fără de milă, pe cuvîntul a doi sau trei martori;

29. Gîndiți-vă: cu cît mai aspră fi-va pedeapsa cuvenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, și singele testamentului cu care s-a sfințit l-a necinstit, și duhul harului l-a făcut de ocară.

30. Căci cunoaștem pe cel ce a zis: A Mea este răzbumarea; Eu voi răsplăti. Și iarăși: Domnul va judeca pe poporul Său.

31. Înfricoșat lucru este să cădem în mîinile Dumnezeului celui viu.

32. Aduceți-vă, dar, aminte de zilele mai de demult, în care, după ce ați fost luminați, ați răbdat grea luptă de suferințe,

33. Parte făcîndu-vă de privescite cu ocările și cu necazurile îndurate, parte suferind împreună cu cei ce treceau prin unele ca acestea,

(7) Ies. 30, 10. Lev. 16, 2. (9) Evr. 7, 19; 10, 1, 11. (10) Lev. 11, 2. Num. 19, 7. Ioan. 14, 17. (11) 2 Cor. 5, 1. Evr. 10, 1. (12) Ies. 29, 16. Evr. 10, 12. (13) Ies. 30, 10. Lev. 16, 14; 17, 11-12. Num. 19, 2, 4, 9. (14) Ps. 50, 2. Luc. 1, 74. Ioan 17, 19. 1 Petr. 1, 19-20. 1 Ioan 1, 7. Ef.

(2) Lev. 16, 34. (4) Lev. 4, 20; 16, 14. Mih. 6, 7. Evr. 9, 12. (5) Ps. 39, 9. (6) 1 Reg. 15, 22. (7) Ps. 39, 10. Is. 29, 18. Ioan 5, 46; 14, 31. (10) Ioan 17, 19. Evr. 9, 28. (11) Dan. 8, 12. Evr. 9, 9. (12) Evr. 1, 3; 9, 12. (13) Ps. 109, 1. 1 Cor. 15, 25. Evr. 1, 13. (16) Ier. 31, 33. Ioan 6, 45. Rom. 11, 27. Evr. 8, 8. (16) Evr. 8, 8. (17) Evr. 8, 12. (19) Ioan 10, 9; 14, 6. Rom. 5, 2. Ef. 2, 18. (20) Mat. 27, 51. (21)

1 Tim. 3, 15. (22) Lev. 16, 4. Num. 19, 9. Iez. 36, 25. 1 Ioan 3, 21. 2 Cor. 7, 1. Ef. 5, 26. (24) Pild. 27, 17. (25) Ps. 110, 1. 2 Petr. 3, 8-10. Iuda 1, 19. (26) Num. 19, 20. Marc. 3, 28-31. Luc. 11, 26. Evr. 6, 4. (27) Sof. 1, 18. Rom. 2, 8. (28) Deut. 17, 6; 19, 15. Mat. 18, 16. Ioan 8, 17. 2 Cor. 13, 1. Evr. 2, 2. (29) Num. 19, 20. 1 Cor. 11, 27. Evr. 6, 6. (30) Deut. 32, 35. Ier. 51, 56. Rom. 12, 19. (31) Luc. 12, 5.

17. În aceasta, Dumnezeu voind să arate și mai mult, moștenitorilor făgăduinței, nestrămătarea hotărârii sale, a pus la mijloc jurământul:

18. Ca prin două fapte nestrămutate — făgăduința și jurământul — în care e cu neputință ca Dumnezeu să fi mințit, noi, cei ce căutăm scăpare, să avem îndemn puternic ca să ținem nădejdea pusă înainte.

19. Pe care o avem ca o ancoră a sufletului, neclintită și tare, intrând dincolo de catapeteasmă,

20. Unde Iisus a intrat pentru noi ca înainte mergător, fiind făcut Arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec.

CAP. 7

Melchisedec este mai mare decît Avraam și decît Leviții. Hristos este, în veac, Arhiereul nostru desăvîrșit.

1. Căci acest Melchisedec, rege al Salemului, preotul lui Dumnezeu Celui Prea Înalt, întîmpină pe Avraam, care se întorcea de la înfrîngerea regiilor, și-l binecuvîntează.

2. Melchisedec — căruia Avraam i-a dat zeciuială din toate — se tilcuiește mai întîi: rege al dreptății, apoi el este rege al Salemului, ceea ce înseamnă regele păcii,

3. Fără tată, fără mamă, fără spîță de neam, neavînd nici început al zilelor, nici sfîrșit al vieții, ci făcut fiind asemenea Fiului lui Dumnezeu, el rămîne preot pururea.

4. Vedeeți, dar, cît de mare e acesta, căruia chiar patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din prada de război.

5. Cei din fiii lui Levi, care primesc preoția, au poruncă după lege, ca să ia zeciuială de la popor, adică de la frații lor, măcar că și aceștia au ieșit din coapsele lui Avraam.

6. Iar Melchisedec, care nu-și trage neamul din ei, a luat zeciuială de la Avraam și pe Avraam, care avea făgăduințele, l-a binecuvîntat.

7. Fără de nicio îndoială, cel mai mic ia binecuvîntare de la cel mai mare.

8. Și aici iau zeciuială niște oameni muritori, pe cînd dincolo, unul care e mărturisit că este viu.

9. Și ca să spun așa, prin Avraam, a dat zeciuială și Levi, cel ce lua zeciuială.

10. Fiindcă el era încă în coapsele lui Avraam, cînd l-a întîmpinat Melchisedec.

11. Dacă deci desăvîrșirea ar fi fost prin preoția Leviților (căci legea s-a dat poporului pe temeiul preoției lor), ce nevoie mai era să se ridice un alt preot după rânduiala lui Melchisedec, și nu se zice după rânduiala lui Aaron?

12. Iar dacă preoția s-a schimbat, urmează numaidecît și schimbarea Legii.

13. Fiindcă acela despre care se spun acestea, își ia obîrșia dintr-o altă seminție, de unde nimeni n-a slujit altarului.

14. Prea știut fiind că Domnul nostru a răsărit din Iuda, iar despre seminția aceasta, cu privire la preoți, Moise n-a vorbit nimic.

15. Apoi este lucru și mai lămurit, că dacă se ridică un alt preot după asemănarea lui Melchisedec,

16. El s-a făcut nu după legea unei porunci trupești, ci cu puterea unei vieți nepieritoare,

17. Căci mărturisește despre el: Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec.

18. Astfel, porunca dată întîi se desființează, pentru neputința și ne folosul ei;

19. Căci Legea n-a desăvîrșit nimic, iar în locul ei își face cale o nădejde mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Ci încă a fost la mijloc și un jurămint, căci pe cînd aceia s-au făcut preoți fără de jurămint,

21. El s-a făcut cu jurămintul celui ce i-a grăit: Juratu-s-a Domnul și nu se va căi: Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec.

22. Cu aceasta, Iisus s-a făcut chezașul unui mai bun testament.

23. Apoi acolo s-a ridicat un șir de preoți, fiindcă moartea îi împiedica să dăinuiească.

24. Aici însă, Iisus, prin aceea că rămîne în veac, are o preoție care nu mai trece la altul.

25. Pentru aceasta, și poate să mințuiească desăvîrșit pe cei ce se apropie,

Deut. 33, 7. Mat. 2, 6. Ioan 4, 22. Apoc. 5, 5. (17) Ps. 71, 15. (17) Ps. 109, 4. Evr. 5, 6. (18) Is. 1, 11. Rom. 8, 3. Gal. 4, 9. (19) Ioan 1, 17. Fapt. 13, 38-39. Rom. 5, 2. Evr. 9, 1. (22) Evr. 8, 6. (25) 1 Ioan 1, 2. Rom. 8, 34. 1 Tim. 2, 5.

printr-însul, de Dumnezeu, căci pururea e viu ca să mijlocească pentru ei.

26. Un astfel de Arhiereu se cuvenea să avem: sfînt, fără de răutate, fără de pată, osebit de cei păcătoși, și fiind mai presus decît cerurile.

27. El nu mai are în fiecare zi nevoie, ca acei arhierei, să aducă jertfe, întîi pentru păcatele Sale, apoi pentru ale poporului, căci a făcut aceasta odată, aducîndu-se jertfă pe Sine însuși.

28. Legea pune ca arhierei oameni care au slăbiciune, pe cînd cuvîntul jurămintului, venit în urma Legii, pune pe Fiul, desăvîrșit în veacul veacului.

CAP. 8

Arhiereul nostru cel ceresc este mijlocitorul unui nou așezămînt, mult mai bun decît cel vechi.

1. Lucru de căpetenie din cele spuse este că avem astfel de Arhiereu care s-a așezat de-a dreapta tronului slavei în ceruri,

2. Slujitor altarului și cortului celui adevărat, pe care l-a înfipt Dumnezeu și nu omul.

3. Apoi, orice arhiereu este pus ca să aducă daruri și jertfe; de aceea trebuincios era ca și acest arhiereu să fi avut ceva ce să aducă.

4. Dacă ar fi pe pămînt, nici n-ar fi preot, fiindcă aici sînt aceia care aduc darurile potrivit Legii,

5. Și care slujesc închipuirii și umbrei celor cerești, precum a primit poruncă Moise, cînd era să facă cortul: Ia scama, zice Domnul, să faci toate după chipul ce ți-a fost arătat în munte.

6. Acum însă, Arhiereul nostru a dobîndit o slujire cu atît mai osebită, cu cît este și mijlocitorul unui testament mai bun, ca unul care este întemeiat pe mai bune făgăduințe.

7. Căci dacă cel dintîi testament era fără de prihană, nu mai căuta loc pentru al doilea;

8. Ci Dumnezeu îi muștră și le zice: Iată vin zile, zice Domnul, cînd voi face, cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda, testament nou,

(26) Ies. 28, 38. Luc. 1, 35. 1 Petr. 2, 22. Evr. 8, 1. (27) Lev. 9, 7; 16, 6, 11. (28) Evr. 7, 20. Cap. 8. (1) Ps. 46, 8. Evr. 1, 3; 3, 1; 4, 14; 7, 26. (2) Evr. 10, 21. (3) Ef. 5, 2. (5) Ies. 25, 40. Fapt. 9, 14. Col. 2, 17. Evr. 10, 1. (6) Ies. 7, 16, 22; 9, 15. (7) Evr. 7, 11. (8) Ier. 31, 31; 32, 37. Iez. 16, 60. Rom. 11, 27. Evr. 10, 16. (10) Ier. 27, 4;

9. Nu ca testamentul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua cînd i-am apucat de mină ca să-i scot din pămîntul Egiptului; căci ei n-au stăruit în testamentul Meu, de aceea și Eu i-am părăsit — zice Domnul.

10. Că acesta e testamentul pe care îl voi întocmi casei lui Israel, după acele zile, zice Domnul: Pune-voi legile Mele în cugetul lor și în inima lor le voi scrie, și voi fi lor Dumnezeu și ei vor fi poporul Meu.

11. Și nu va mai învăța fiecare pe vecinul său și fiecare pe fratele său, zicînd: Cunoaște pe Domnul! — căci toți Mă vor cunoaște, de la cel mai mic pînă la cel mai mare al lor;

12. Căci voi fi milostiv cu nedreptățile lor și de păcatele lor nu-mi voi mai aduce aminte.

13. Și zicînd unul nou, Domnul a învechit pe cei dintîi. Iar ce se învechește și îmbătrînește, aproape este de pieire.

CAP. 9

Cortul mărturie și jertfele Legii vechi. Ispășirea după Legea veche nu este îndestulătoare. Ispășirea făcută de Hristos este desăvîrșită.

1. E adevărat că și cel vechi avea orînduire pentru slujba dumnezeiască și un altar pămîntesc,

2. Căci s-a pregătit cortul mărturie. În el se aflau — mai întîi — sfeșnicul și masa și pîinile punerii înainte; partea aceasta se numește Sfînta.

3. Apoi, după catapeteasma a doua, era locul numit Sfînta Sfințelor,

4. Avînd altarul tămîierii de aur și chivotul Legii frecat peste tot cu aur. În chivot era năstrapa de aur, care avea mana, era toiagul lui Aaron ce odrăslise și talbele Legii.

5. Deasupra chivotului erau heruvimii mării, care umbreau tronul împăcării — dar despre acestea nu putem acum să vorbim cu deamănuntul.

6. Astfel fiind întocmite aceste încăperi, preoții intrau totdeauna în cortul cel dintîi, săvîrșind slujbele dumnezeiești;

31, 33. Iez. 11, 20. Zah. 8, 8. Ioan 6, 45. 2 Cor. 3, 3; 6, 16. (11) Is. 54, 13. Ier. 31, 24. 1 Ioan 2, 27. (12) Evr. 10, 17. Cap. 9. (2) Ies. 25, 23; 40, 1. Lev. 16, 16. (4) Ies. 16, 33; 25, 16; 26, 33, 35; 40, 20. Num. 17, 8, 10. Deut. 10, 1. 3 Reg. 8, 9, 2 Paral. 5, 10. (5) Ies. 25, 18, 20; 37, 7. 1 Reg. 4, 21. (6) Luc. 1, 9.

(17) Ps. 32, 11. Pild. 19, 21. Is. 46, 10. (19) Lev. 16, 15. (20) Ioan 14, 2. Evr. 4, 14. Cap. 7. — (1) Fac. 14, 18. (5) Num. 18, 21. Deut. 18, 1. Iosua 13, 14; 14, 4. (6) Fac. 12, 2; 14, 20. (9) Lev. 27, 30. (11) Gal. 2, 21. Evr. 8, 7. (14) Fac. 49, 8.

34. Căci ați avut milă de cei închiși, iar răpirea averilor voastre ați primit-o cu bucurie, bine știind că voi aveți o mai bună și statornică avere.

35. Nu lepădați dar încrederea voastră, care are mare răsplătire.

36. Căci aveți nevoie de răbdare ca, după ce ați făcut voia lui Dumnezeu, să puteți dobîndi ce v-a fost făgăduit.

37. Căci mai este puțin timp, prea puțin, și Cel ce e să vină va veni și nu va întârzia;

38. Iar dreptul din credință va fi viu; și de se va îndoi cineva, nu va binevoi sufletul Meu întru el.

39. Noi nu sintem (fii) ai îndoielii spre piceire, ci ai credinței spre dobîndirea sufletului.

CAP. 11

Credința și roadele ei, dovedite cu pilda drepților din Vechiul Testament.

1. Iar credința este încredințarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.

2. Prin ea, cei din vechime au dat buna lor mărturie.

3. Prin credință pricepem că s-au întemeiat veacurile cu cuvîntul lui Dumnezeu, de s-au făcut din nimic cele ce se văd.

4. Prin credință, Abel a adus lui Dumnezeu mai bună jertfă decît Cain, pentru care a luat mărturie că este drept, mărturisind Dumnezeu despre darurile lui; și prin credință grăiește și azi, deși a murit.

5. Prin credință, Enoh a fost luat de pe pămînt ca să nu vadă moartea, și nu s-a mai aflat, pentru că Dumnezeu îl strămutase, — ci mai înainte ca să-l strămute, el avut-a mărturie că a bineplăcut lui Dumnezeu.

6. Fără credință, dar, nu este cu putință să fim plăcuți lui Dumnezeu, căci cine se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este și că se face răsplătitor celor care îl caută.

7. Prin credință, luînd Noe înștiințare de la Dumnezeu despre cele ce nu se vedeau încă, a gătit, cu cvlavie,

o corabie spre mîntuirea casei sale; prin credință el a osîndit lumea și îndreptării celei din credință s-a făcut moștenitor.

8. Prin credință, Avraam, cînd a fost chemat, a ascultat de a ieși la locul pe care era să-l ia spre moștenire și a ieși neștiind încotro merge.

9. Prin credință, a locuit vremelnice în pămîntul făgăduinței, ca într-un pămînt străin, locuind în corturi cu Isaac și cu Iacov, cei dimpreună moștenitori ai aceluiași făgăduințe.

10. Căci aștepta cetatea cu temelii puternice, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință, însăși Sara a primit putere să zămislească fiu (deși trecuse de vîrsta cuvenită), pentru că l-a socotit credincios pe Cel ce făgăduise.

12. Pentru aceea, dintr-un singur om, și acela ca și mort, s-au născut atîția urmași — mulți ca stelele cerului și ca nisipul cel fără de număr de pe țărmul mării.

13. Toți aceștia au murit întru credință, fără să apuce făgăduințele, ci văzîndu-le de departe și iubindu-le cu dor și mărturisind că pe pămînt ei sînt străini și călători.

14. Iar cei ce grăiesc unele ca acestea dovedesc că ci își caută lor patrie.

15. Într-adevăr, dacă ar fi avut în minte pe aceea din care ieșiseră, aveau vreme să se întoarcă.

16. Dar acum ei doresc una mai bună, adică pe cea cerească. Pentru aceea Dumnezeu nu se rușinează de ei ca să se numească Dumnezeul lor, căci le-a gătit lor cetate.

17. Prin credință, Avraam, cînd a fost încercat, a adus pe Isaac. Cel ce primise făgăduințele aducea jertfă pe fiul său unul născut!

18. Către el grăise Dumnezeu: Întru Isaac se va socoti sămînța ta.

19. Dar Avraam a socotit că Dumnezeu este puternic să-l învieze și din morți; drept aceea l-a dobîndit înapoi ca un fel de pildă (a învierii) lui.

20. Prin credință despre cele viitoare a binecuvîntat Isaac pe Iacov și pe Esau.

21. Prin credință Iacov, cînd a fost să moară, a binecuvîntat pe fiecare din fiii lui Iosif și s-a închinat, reze-mîndu-se pe virful toiașului său.

22. Prin credință Iosif, la sfîrșitul vieții, a pomenit despre ieșirea fiilor lui Israel și a dat porunci cu privire la oasele sale.

23. Prin credință, cînd s-a născut Moise, a fost ascuns de părinții lui trei luni, căci l-au văzut frumos și nu s-au temut de porunca regelui.

24. Prin credință, Moise, cînd s-a făcut mare, n-a vrut să fie numit fiul fiicei lui Faraon.

25. Ci a ales mai bine să pătîmcească cu poporul lui Dumnezeu, decît să aibă dulceața păcatului cea trecătoare.

26. Socotind că batjocorirea lui Hristos este mai mare bogăție decît comorile Egiptului, fiindcă se uita la răsplătire.

27. Prin credință, a părăsit Egiptul, fără să se teamă de urgia regelui, căci a rămas neclintit, ca unul care a văzut pe nevăzutul Împărat.

28. Prin credință, a rînduit Paștile și stropirea cu sînge, ca ingerul nimitor să nu se atingă de întîii lor nașcuți.

29. Prin credință au trecut Israelii Marea Roșie, ca pe uscat, pe cînd Egiptenii, încercînd și ei s-o treacă, s-au înecat.

30. Prin credință, zidurile Ierihonului au căzut, după ce au fost înconjurat șapte zile.

31. Prin credință Rahav, desfrînată, fiindcă primise cu pace iscoadele, n-a pierit împreună cu cei neascultători.

32. Și ce voi mai zice? Căci timpul nu-mi va ajunge, ca să vorbesc de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Iftac, de David, de Samuil și de prooroci,

33. Care prin credință, au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobîn-

dit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul săbici, s-au împu-ternicit, din slabi ce erau s-au făcut tari în război, au întors taberele vrăjmașilor în fugă.

35. Prin ei, unele femei și-au luat pe morții lor înviați. Unii au fost chinuți, neprimind izbăvirea, ca să dobîndească mai bună înviere;

36. Alții au suferit batjocură și bici, ba chiar lanțuri și închisoare.

37. Au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierăstrăul, au murit uciși cu sabie, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strîmtorați, rău primiți.

38. Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii și în munți și în peșteri și în crăpăturile pămîntului.

39. Și toți aceștia, care pentru credința lor, au fost de pomenire, n-au primit ce le fusesc făgăduit,

40. Pentru că Dumnezeu rînduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvîrșirea.

CAP. 12

Răbdare și sfințenie.

1. De aceea și noi, avînd împrejurul nostru atîta nor de mărturie, să lepădăm orice povară și păcatul ce grabnic ne împresoară și să alergăm cu stăruință în lupta care ne stă înainte,

2. Cu ochii așintîți asupra lui Iisus, începătorul și plînitorul credinței, care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ținut seama de ocara ei și a șezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu.

3. Luați bine aminte dar, la Cel ce a răbdat de la păcătoși, asupra Sa, o atît de mare împotrivire, ca să nu vă lăsați osteniți, slăbind în sufletele voastre.

4. În lupta voastră cu păcatul, nu v-ați împotrivit încă pînă la sînge.

(34) Fapt. 5, 41; 21, 11. 1 Tes. 2, 14. (35) Mat. 5, 12. (36) Luc. 21, 19. Iac. 5, 8. (37) Avac. 2, 3. Luc. 18, 8. (38) Avac. 2, 4. Rom. 1, 17. Gal. 3, 11. Cap. 11. — (1) Rom. 8, 24. 2 Cor. 4, 18. (3) Fac. 1, 1. Ps. 32, 6. 2 Petr. 3, 5. (4) Fac. 4, 4. Mat. 23, 35. 1 Ioan 3, 11. (5) Fac. 5, 24. 4 Reg. 2, 12. Ințel. 4, 10-11. Sir. 44, 15-16; 49, 16. (6) Rom. 8, 8. (7) Fac.

5, 29; 6, 14. 22. Iez. 14, 14. Sir. 44, 17. (8) Fac. 12, 4. (9) Fac. 14, 9; 20, 1; 37, 1; 47, 9. Ps. 104, 12-13; 106, 4. (10) Ebr. 12, 22. (11) Fac. 17, 19; 21, 1-2. Rom. 4, 19. (12) Fac. 15, 5; 18, 11; 22, 17. (13) Fac. 14, 13; 23, 4; 47, 9. Ps. 118, 19. Ioan 8, 56. (16) Iez. 3, 15. Mat. 22, 32. (17) Fac. 22, 1, 9. Iac. 2, 21. (18) Fac. 21, 12. Rom. 9, 7.

(20) Fac. 27, 27, 39. (21) Fac. 47, 31; 48, 14-15. (22) Fac. 50, 24. (23) Iez. 2, 2; 6, 20. Fapt. 7, 20. (24) Iez. 2, 11. (25) Iov. 20, 5. (27) Iez. 10, 29; 13, 17. (28) Iez. 12, 3; 7, 12. (29) Iez. 14, 21-22. (30) Iosua 6, 19-20. (31) Iosua 2, 1; 6, 22-24. Iac. 2, 25. (32) Jud. 4, 6; 7, 15; 11, 1; 11, 13; 24, 1. Reg. 1, 20; 7, 10; 12, 20; 17, 45. (33) Jud. 14, 6. Ps. 38, 17. Dan. 6, 23-24. (34) Jud. 16, 3, 28. 1 Reg. 14.

6; 18, 11; 19, 11. 3 Reg. 19, 3. 4 Reg. 20, 6. Iov 42, 10. Is. 38, 5. Dan. 3, 27. (35) 3 Reg. 17, 22. 4 Reg. 4, 36. (36) Fac. 39, 20. Jud. 16, 25. Ps. 122, 6. Ier. 20, 2. (37) 3 Reg. 21, 13. 2 Paral. 24, 21. Ps. 106, 4-5. Ier. 26, 23. (38) 1 Reg. 22, 1. 3 Reg. 17, 3. (39) Luc. 10, 24. Cap. 12. — (1) 1 Petr. 2, 1. Rom. 6, 12. Ef. 4, 22. Col. 3, 8. (2) Luc. 23, 46. Filip. 2, 8. Ebr. 13, 13. (3) Luc. 2, 34. Fapt. 28, 22. Gal. 6, 9. (4) 1 Cor. 10, 13.

5. Și apoi uitat indemnul care vă grăiește ca unor fii: Fiul meu, nu disprețui certarea Domnului, nici nu te descuraja, cînd ești mustrat de El.

6. Căci pe cine îl iubește Domnul îl ceartă, și bîcnuiește pe tot fiul pe care îl primește.

7. Răbdați spre înțeleptire. Dumnezeu vă ia ca pe niște fii. Și care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepsește?

8. Iar dacă sinteți fără de certare (de care toți au parte), atunci siniteți feciori din desfrîu și nu fii adevărați.

9. Apoi dacă am avut pe părinții noștri după trup, care să ne certe, și ne știam de ei, oare nu ne vom supune cu atît mai virtuos Tatălui dăruitorilor, ca să fim vii?

10. Pentru că ei, precum găseau cu cale, ne pedepseau pentru puține zile, iar Acesta spre folosul nostru, ca să ne împărtășim de sfințenia lui.

11. Orice mustrare, la început, nu pare că e de bucurie, ci de întristare, dar mai pe urmă dă celor încercați cu ea roada pașnică a dreptății.

12. Pentru aceea, îndreptați minile cele ascunse și genușii cei slăbănogiți.

13. Faceți cărări drepte pentru picioarele voastre, așa încît cine este șchiop să nu se abată, ci mai virtuos să se vindece.

14. Căutați pacca cu toată lumea și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul.

15. Veghind cu luare aminte ca nimeni să nu rămînă lipsit de harul lui Dumnezeu și ca nu cumva, odrăslind vreo rădăcină veninoasă, să vă tulbure, și prin ea mulți să se molipsească.

16. Și să nu fie vreunul desfrînat sau întinat ca Isav care pentru o mîncare și-a vîndat dreptul de întîi născut.

17. Știți că mai pe urmă, cînd a dorit să moștenească binecuvîntarea, nu a fost luat în seamă, căci, deși cu

lacrimi a căutat, n-a mai avut cum să schimbe hotărîrea.

18. Voi nu v-ați apropiat nici de muntele ce putea fi pipăit, nici de focul care ardea cu flacără, nici de nor, nici de beznă, nici de vijelie,

19. Nici de glasul trîmbiței, nici de răsnetul cuvintelor despre care cei ce îl auzeau s-au rugat să nu li se mai grăiască.

20. Deoarece nu puteau să sufere porunca: chiar dacă și fiară de s-ar atinge de munte, să fie ucisă cu pietre sau să fie străpunsă cu săgeată,

21. Și atît de înfricoșată era arătarea, încît Moise a zis: Sint înspăimîntat și mă cutremur!

22. Ci v-ați apropiat de muntele Sionului și de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc și de zeci de mii de îngeri,

23. Și de adunarea celor întîi născuți, care sînt scriși în ceruri și de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, și de duhurile dreptilor celor desăvîrșiți,

24. Și de Iisus, Mijlocitorul noului testament, și de singele stropirii care grăiește mai bine decît al lui Abel.

25. Luați seama să nu vă lepădați de cel care vorbește. Căci dacă aceia n-au scăpat de pedeapsă, nevoind să asculte pe cel ce le grăia pe pămînt, cu atît mai mult noi — îndepărtîndu-ne de cel ce ne grăiește din ceruri.

26. Glasul lui, odinioară, a zguduit pămîntul, iar acum făgădui-a, rostind: Încă odată clătina-voi nu numai pămîntul, ci și cerul,

27. Iar prin aceea că zice: Încă odată, arată schimbarea celor clătinate, ca a unor lucruri făcute, ca să rămînă cele neclintite.

28. De aceea, fiindcă primim o împărăție neclintită, să fim mulțumitori, și așa să-l aducem lui Dumnezeu închinare plăcută, cu evlavie și cu sîlală.

29. Căci Dumnezeul nostru este și foc mistuitor.

(5) Pild. 3, 11. Apoc. 3, 19. (6) Iov 5, 17. Ps. 93, 12. Pild. 3, 12. 2 Mac. 6, 13. (9) Num. 16, 22. Iov 12, 10. Ecl. 12, 7. Zah. 12, 1. Luc. 11, 13. (10) Ps. 118, 67. Mat. 7, 11. Tit 2, 12. (12) Iov 4, 3. Is. 35, 3. Ier. 31, 25. Zah. 8, 9. (13) Pild. 4, 26. (14) 4 Reg. 9, 22. Rom. 12, 18. 2 Cor. 7, 1. 1 Tes. 4, 3. (15) Deut. 29, 18. Gal. 5, 8. 2 Tim. 2, 17. (16) Fac. 25, 33. 1 Cor. 6, 15. (17) Fac. 7, 34, 38. (18) Is. 19, 26; 20, 19, 21. Deut.

8, 15; 18, 16. (19) Is. 20, 18-19. (20) Is. 19, 12; 20, 19. Deut. 13, 16. (21) Deut. 33, 2. Ps. 67, 18. (22) Ps. 2, 5; 47, 1. Gal. 4, 26. Apoc. 3, 12; 5, 11; 21, 2. (23) Fac. 26, 8. Ier. 31, 9. Luc. 10, 20. Apoc. 13, 8. (24) Fac. 4, 10. 1 Tim. 2, 5. (25) Evr. 1, 2; 2, 1; 3, 17. (26) Is. 19, 18. Ag. 2, 7. (27) Ps. 101, 27. Mat. 24, 35. (28) Luc. 1, 33. (29) Is. 24, 17. Num. 11, 1. Deut. 4, 24; 9, 3. Iosua 24, 19. Ps. 17, 10; 49, 3. Dan. 7, 9. 2 Tes. 1, 8.

CAP. 13

Indemn la viață creștinească și la credință curată.

1. Rămîneți întru dragostea frățescă.

2. Primirea de oaspeți să n-o uitați, căci prin aceasta uniți, fără ca să știți, au primit în gazdă, ingeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei închiși, ca și cum ați fi închiși cu ei; aduceți-vă aminte de cei ce îndură rele, intrucît și voi sinteți în trup.

4. Cinstiți să fie nunta întru toate și patul nespurcat. Iar pe desfrînați îi va judeca Dumnezeu.

5. Feriți-vă de iubirea de argint și îndestulați-vă cu cele ce aveți, căci însuși Dumnezeu a zis: Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi.

6. Pentru aceea, avînd bună îndrăzneală, să zicem: Domnul este într-a-jutorul meu; nu mă voi teme! Ce-mi va face mie omul?

7. Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au grăit vouă cuvîntul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și le urmați credința.

8. Iisus Hristos — eri și azi și în veci — este același.

9. Nu vă lăsați furati de învățăturile străine cele de multe feluri; căci bine este să vă întăriți prin har inimile voastre, nu cu mîncăruri, de la care n-aur avut nici un folos cei ce au umblat cu ele.

10. Avem altar, dintru care nu au dreptul să mănînce cei ce slujesc corului.

11. Într-adevăr, trupurile dobitoacelor — al căror singe e adus de arhieru, pentru împăcare, în Sfînta Sfîntelor — sînt arse afară din tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească poporul cu singele Său, a pătimit afară din poartă.

13. Deci dar să ieșim la El, afară din tabără, luînd asupra noastră ocară Lui.

14. Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie.

15. Așa dar, printr-însul să aducem pururea lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică rodul buzelor, care preaslăvesc numele Lui.

16. Iar facerea de bine și dărnicia nu le dați uitării; căci cu jertfe ca acestea se mulțumește Dumnezeu.

17. Ascultați pe conducătorii voștri și vă supuneți lor, fiindcă ei priveghiază pentru sufletele voastre, avînd să dea de ele seamă — ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspînînd, lucru care n-ar fi spre folosul vostru.

18. Rugați-vă pentru noi; căci simțem încredințați că avem un cugeț bun, dorînd ca întru toate cu cinste să trăim.

19. Și vă mai rog iar așa să faceți ca să vă fie înapoiat cît mai curînd.

20. Iar Dumnezeuul păcii, cel ce, prin singele unui testament veșnic, a sculat din morți pe păstoral cel mare al oilor, pe Domnul nostru Iisus,

21. Să vă întărească în orice lucru bun, ca să faceți voia Lui, și să lucreze în noi ceea ce este bine plăcut în fața Lui, prin Iisus Hristos, căruia fie slava în vecii vecilor, Amin!

22. Și vă rog, fraților, să îngăduiți acest cuvînt de îndemnare, căci vî l-am scris pe scurt.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod. Dacă vine mai degrabă, vă voi vedea împreună cu el.

24. Îmbrățișeați pe toți mai marii voștri și pe toți sfinții. Vă îmbrățișează cei din Italia.

25. Harul fie cu voi cu toți! Amin.

Cap. 13. — (2) Fac. 18, 2-3; 19, 2. Iud. 19, 20-21. Iov 31, 32. Mat. 25, 35. Rom. 12, 13. (3) Sir. 18, 26. (4) Pild. 6, 29. Sir. 23, 22. 1 Cor. 6, 15. (5) Fac. 28, 15. Iosua 1, 5. 1 Paral. 28, 20. Pild. 20, 8. Inel. 5, 16. Mat. 6, 19. 34. (6) Ps. 55, 4; 117, 7. (7) Cînt. 3, 3. 1 Tes. 5, 12. (8) 1 Cor. 3, 11. Apoc. 1, 4. (9) Pild. 4, 23. Sir. 33, 3. Ioan 6, 27. Ef. 4, 14. Col. 2, 8. (10) Lev. 17, 6. Is. 6, 6. Ier. 46, 26. 1 Cor. 9, 13. (11) Is. 29, 14. Lev. 4, 12; 6, 30; 16, 27. (12) Num. 19, 3. Mat. 21, 39; 27, 33. Marc. 12,

8-9; 15, 22. Luc. 20, 15-16. Ioan 19, 17. Apoc. 1, 5. (13) Ps. 106, 4. 1 Petr. 4, 14. Evr. 11, 26; 12, 2. (14) Filip. 3, 20. Evr. 12, 22. (15) Num. 29, 6. Ps. 49, 14; 50, 19; 115, 8. Os. 14, 3. Iona 2, 10. Col. 3, 17. (16) 2 Cor. 9, 12. Filip. 4, 18. (17) Ier. 33, 7. Mat. 25, 13. Fapt. 20, 31. 1 Cor. 4, 1. (18) Fapt. 23, 1. Rom. 15, 30. (19) Is. 40, 11. Ier. 34, 23. Zah. 9, 16. Ioan 10, 11. Fapt. 2, 24. 1 Tes. 1, 10. (21) 1 Petr. 5, 10. 2 Cor. 3, 5. Ef. 2, 10. 1 Tes. 5, 23.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A SFÎNTULUI APOSTOL IACOV

CAP. 1

Ispitele sînt folositoare. Avoiunile trec degrabă. Ascultarea și împlinirea legii. Limba trebuie ținută în frâu.

1. Iacov, robul lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece semînții, care sînt în împrăștietate, salutare.

2. Drept mare bucurie să socotiți, fraților, felurile ispite în care cădeți, 3. Știind că încercarea credinței voastre lucrează răbdare;

4. Iar răbdarea să-și aibă lucrul ei desăvîrșit, ca să fiți desăvîșiți și întregi, fără nici un fel de lipsă.

5. Și de este cineva din voi lipsit de înțelepciune, să ceară de la Dumnezeu, care dă tuturor de-a dreptul și nu înfruntă; și se va da lui.

6. Să ceară însă cu credință, fără să aibă nici o îndoială, pentru că cine se îndoiește este asemenea cu valul mării, mișcat de vînt și aruncat încoace și încolo.

7. Să nu gîndească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu.

8. Bărbatul îndoielnic este nestatornic în toate căile sale.

9. Iar fratele cel smerit să se laude intru înălțimea sa,

10. Și cel bogat intru smerenia sa, pentru că va trece ca floarea ierbi.

11. Căci a răsărit soarele arzător și a uscat iarba și floarea ei a căzut și

frumusețea feței ei a pierit; tot așa se va vesteji și bogatul în alergăturile sale.

12. Fericit este bărbatul care rabdă ispita, căci lămurit făcîndu-se, va lua cununa vieții, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce Îl iubesc pe El.

13. Nimeni să nu zică, atunci cînd este ispitit: Dela Dumnezeu sînt ispitit, pentru că Dumnezeu nu poate să fie ispitit de rele și El însuși nu ispitește pe nimeni.

14. Ci ficcare este ispitit cînd este tras și mormit de însăși pofta sa.

15. Acel pofta, zămislind naște păcat, iar păcatul, odată săvîrșit aduce moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei preaiubiți: 17. Toată darea cea bună și tot

darul desăvîrșit de sus este, pogorîndu-se de la Părintele luminilor, la care nu este schimbare sau umbră de mutare.

18. După voia Sa ne-a născut prin cuvîntul adevărului, ca să fim începătură fapturilor lui.

19. Drept aceea, frații mei preaiubiți, orice om să fie grabnic să asculte, zăbavnici să vorbească, zăbavnici la minie.

20. Căci minia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea, lepădînd toată spurcăciunea și prisosința răutății, primiți cu blîndețe cuvîntul sădit în voi, care poate să mintuiască sufletele voastre.

22. Dar faceți-vă împlinitori ai cuvîntului, nu numai ascultători ai lui amăgindu-vă pe voi înșivă.

23. Căci dacă cineva este ascultător al cuvîntului, iar nu împlinitor, el seamănă cu omul care privește în oglindă fața firii sale;

24. S-a privit pe sine și s-a dus și îndată a uitat ce fel era.

25. Cine s-a uitat, însă, de aproape în legea cea desăvîrșită a libertății și a stăruit în ea, făcîndu-se nu ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului, acela fericit va fi în faptele sale.

26. Dacă cineva socotește că e cucernic, dar nu își ține limba în frâu, ci își amăgește inima, cucernicia acestuia este zadarnică.

27. Cucernicia curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu și Tatăl, aceasta este: să cercetăm pe orfani și pe văduve în neccazurile lor, și să ne păzim pe noi fără de pată, din partea lumii.

CAP. 2

Credința, fără de fapte, moartă este.

1. Frații mei, să nu căutați la fața omului, o dată ce aveți credință în Domnul nostru Iisus Hristos, Domnul slavei.

2. Căci, de pildă, dacă va intra în adunarea voastră un om cu inele de aur în degete și îmbrăcat în haină strălucită și va intra și un om sărac, în haină murdară,

3. Iar voi puneți ochii pe cel care poartă haina strălucită și-i ziceți: Tu sezi bine aici, pe cînd săracului îi ziceți: Tu stai acolo, în picioare sau: sezi jos, la picioarele mele,

4. N-ați făcut voi, oare, în gîndul vostru, deosebire între unul și altul și nu v-ați făcut judecători cu socotelile vicleane?

5. Ascultați, iubiți mei frați: au nu Dumnezeu i-a ales pe cei ce sînt săraci în ochii lumii, ca să fie bogați în credință și moștenitori ai împărăției pe care a făgăduit-o celor ce Îl iubesc?

6. Iar voi ați necinstit pe cel sărac! Oare nu bogații vă asupresc pe voi și nu ei vă tirăsc la judecări?

7. Nu sînt ei cei ce hulesc numele cel bun cu care vă chemați?

8. Dacă, într-adevăr, împliniți legea împărătească, potrivit Scripturii: Să

iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși, bine faceți;

9. Iar de vă uitați la fața omului, faceți păcat și legea vă osîndește ca pe niște călcători de lege.

10. Pentru că cine va păzi toată legea, dar va greși într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat față de toate poruncile.

11. Căci cel ce a zis: Să nu săvîrșești adulter, a zis și: Să nu ucizi. Și dacă nu săvîrșești adulter, dar ucizi, te-ai făcut călcător legii.

12. Așa să grațiți și așa să lucrați, ca unii care veți fi judecați prin legea libertății.

13. Căci judecata este fără milă pentru cel care n-a dovedit milă. Și mila biruiește în fața judecării.

14. Ce folos, fraților, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința poate să-l mintuiască?

15. Dacă un frate sau o soră sînt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele,

16. Și cineva dintre voi le-ar zice: «Mergeți în pace! Încălziți-vă și vă săturați», dar fără să le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul?

17. Așa și cu credința: dacă nu are fapte, e moartă în ea însăși.

18. Dar va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte și eu îți voi arăta, din faptele mele, credința mea.

19. Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar și demonii cred și se cutremură.

20. Vrei însă, să înțelegi, omule ușuratic, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam, părintele nostru, au nu din fapte a fost socotit drept, cînd a adus pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic?

22. Vezi, credința lucra împreună cu faptele lui și din ele credința s-a desăvîrșit?

23. Și s-a împlinit Scriptura care zice: Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s-a socotit lui spre îndreptare și prietenul lui Dumnezeu s-a chemat.

24. Vedeti dar că din fapte este îndreptat omul, iar nu numai din credință.

Cap. 1. (2) Sir. 10, 31. Fapt. 5, 41. 1 Cor. 10, 13. (3) 1 Petr. 1, 7. Rom. 5, 3. (4) Mat. 5, 48. (5) 3 Reg. 2, 12. 2 Paral. 9, 23. Pild. 2, 6. Dan. 2, 20-21. Sir. 1, 1. (6) Sir. 7, 11. Mat. 7, 7; 14, 31; 21, 21. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 15, 6-7; 16, 23. (7) Mat. 7, 11. (8) 3 Reg. 18, 21. (10) Iov 14, 2. Ps. 89, 5-6; 102, 15. Pild. 30, 2. Is. 40, 6. Sir. 14, 18. 1 Petr. 1, 24. 1 Cor. 7, 31. (11) Iona 4, 8. (12) Iov 5, 17. Pild. 3, 11. 2 Tim. 4, 8.

Evr. 12, 5. (13) Pild. 19, 3. Sir. 15, 12. Luc. 11, 4. (15) Lev. 19, 2. Sir. 21, 4. Rom. 6, 21-23; 7, 5. (17) Num. 23, 19. Ps. 138, 11. Is. 46, 10. Am. 4, 7. Mal. 3, 6. Int. 8, 21. Sir. 1, 8-9; 38, 8. Mat. 19, 17. Luc. 11, 13. Ioan 3, 7. (18) Ioan 1, 13; 3, 3. 1 Petr. 1, 23. Evr. 12, 23. (19) Pild. 17, 27; 29, 20. Eccl. 5, 1; 7, 10. Sir. 5, 13. (20) Pild. 27, 4. Sir. 1, 21. (21) Ier. 13, 15. Rom. 1, 16. Ef. 4, 22. (22) Deut. 6, 1. Mat. 7, 21. Luc. 6, 46-47; 11, 28. Rom. 2, 13.

(25) Ioan 13, 17. 2 Cor. 3, 18. (26) Ps. 33, 13; 38, 1. 1 Petr. 3, 10. (27) Is. 1, 16-17. Sir. 7, 36-37. Mat. 25, 35-36. Luc. 2, 17. Cap. 2. (1) Lev. 19, 15. Deut. 1, 17; 16, 19. Sir. 42, 3. Ioan 7, 24. (5) Ies. 20, 6. Sir. 10, 26. Mat. 5, 3. Marc. 10, 23. Luc. 6, 20. 1 Cor. 1, 26. (6) Pild. 22, 7. Int. 2, 10. (8) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43. Marc. 12, 31. Rom. 13, 9. (9) Lev.

19, 15. (10) Deut. 28, 58. Mat. 5, 19. (11) Ies. 20, 13. Mat. 19, 18. (13) Ps. 108, 15. Pild. 21, 13. Mat. 6, 15; 18, 35. (14) Mat. 7, 26. (15) Iov. 31, 16. Mat. 25, 35-36. Luc. 3, 11. 1 Ioan 3, 17. (16) Pild. 25, 14. (17) Iac. 1, 27. (19) Marc. 1, 24; 12, 29. Fapt. 19, 15. (21) Fac. 22, 9. Evr. 11, 17. (23) Fac. 15, 6. 2 Paral. 20, 7. Is. 41, 8. Rom. 4, 3. Gal. 3, 6.

25. La fel și Rahav, desfrinată, au nu din fapte s-a îndreptat când a primit pe iscoade și le-a scos afară, pe altă cale?

26. Precum trupul fără de suflet mori este, și credința fără de fapte moartă este.

CAP. 3

Înfrînarea limbii. Adevărata înțelepciune.

1. Nu vă faceți mulți învățători, frații mei, știind că (noi, învățătorii), mai mare osindă vom lua,

2. Pentru că toți greșim în multe chipuri; dacă nu greșește cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârșit, în stare să se înfrinze în întregime.

3. Dacă, dar, noi punem în gura cailor frîul, ca să ni-i supunem, ducem după noi și trupul lor întreg.

4. Iată și corăbiile, deși sînt atît de mari și împinse de vînturi aprige, sînt totuși purtate de o cîrmă foarte mică încotro hotărăște vrerea cîrmaciului.

5. Așa și limba: mic mădular este, dar cu mari lucruri se fălește! Iată puțin foc și cit codru aprinde!

6. Foc este și limba, lume a fără-delegii! Limba își are locul ei între mădulele noastre, dar spurcă tot trupul și aruncă în foc drumul vieții, după ce aprinsă a fost ea de flăcările gheenei.

7. Pentru că orice specie de fiare și de păsări, de tiritoare și de vîietăți din mare se domolește și s-a domolit de firea omenească,

8. Dar limba, nimeni dintre oameni nu poate s-o domolească! Ea este rău fără astimpăr; ea este plină de venin aducător de moarte.

9. Cu ca binecuvîntăm pe Domnul și Tatăl, și cu ea blestemăm pe oameni, care sînt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Din aceeași gură ies binecuvîntarea și blestemul. Nu trebuie, frații mei, să fie așa.

11. Oare izvorul aruncă, din aceeași vină, și apa dulce și pe cea amară?

12. Nu cumva poate smochinul, fraților, să facă măslină, sau vița de vie să facă smochine? Tot așa, izvorul sărat nu poate să dea apă dulce.

13. Cine este, între voi, înțelept și priceput? Să arate, din buna-i purtare, faptele lui, în blîndețea înțelepciunii.

14. Iar dacă aveți rivnire amară și zavistie, în inimile voastre, nu vă lăudați, nici nu mințiți împotriva adevărului.

15. Înțelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pămîntească, trupească, demonică.

16. Deci unde este pizmă și zavistie, acolo este neorînduială și ori ce lucru rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întîi este curată, apoi pașnică, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă și de roade bune, neîndoicnică și ncfărmică.

18. Și roada dreptății se seamănă întru pace celor ce lucrează pacea.

CAP. 4

Să fugim de plăcerile deșarte. Împotriva bîrfitorilor și a celor îngînfați.

1. De unde vin războaiele și de unde certurile dintre voi? Nu, oare, de aici: din poftele voastre care se luptă în mădulele voastre?

2. Poftiți și nu aveți; ucideți și pizmuți și nu puteți să dobîndiți ce doriți; vă sfîdiți și vă războiți, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți și nu primiți, pentru că cereți rău, ca voi să risipiți în plăceri.

4. Priecdesfrînaților! Nu știți, oare, că prietenia lumii este dușmănie față de Dumnezeu? Cine va voi să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș lui Dumnezeu.

5. Sau vi se pare că Scriptura grățește în deșert? Duhul, care sălășluiește în noi, ne poartă spre zavistie?

6. Nu, ci dă mai mare dar. Pentru aceea zice: Dumnezeu celor mîndri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

7. Supuneți-vă deci lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului și el va fugi de la voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu și se va apropia și El de voi. Curățați-vă mințile, păcătoșilor, și sfințiți-vă inimile, voi cei indeicnici.

Sir. 24, 1. Mat. 5, 7-8. 2 Cor. 6, 6. Gal. 5, 22. 1 Tim. 1, 5. (18) Is. 3, 10; 32, 17. Os. 10, 12. Mat. 5, 9. Cap. 4. — (1) Rom. 7, 23. Gal. 5, 17. (3) Iov 27, 8. Ps. 105, 15. Pild. 1, 28. Is. 1, 15. 1 Ioan 3, 22. (4) Ioan 15, 19. Rom. 8, 7. (5) Eec. 6, 5-6; 8, 21. Gal. 5, 17. (6) Pild. 3, 34. Sir. 3, 19. Luc. 14, 11; 18, 14. 1 Petr. 5, 5. (7) Ef. 4, 27. (8) 2 Paral. 15, 2. Ps. 72, 28. Is. 1, 15-16. Ier. 15, 19. Inpel. 6, 19. Sir. 1, 27; 35, 10.

(25) Iosua 2, 1. Eec. 11, 31. Cap. 3. — (1) Mat. 23, 8. (2) Lev. 5, 4. 3 Reg. 8, 46. Eec. 7, 20. Sir. 14, 1; 19, 17; 25, 11. (3) Ps. 119, 3. Sir. 28, 28. (5) Pild. 14, 3; 18, 20. (6) Pild. 16, 27. Sir. 8, 4. Mat. 15, 18. (8) Ps. 139, 3. Sir. 19, 17. (9) Fac. 1, 27. (12) Mat. 7, 16-18. Luc. 6, 44. (13) Mat. 5, 16. 2 Tim. 2, 24. (15) Sir. 37, 3. 1 Cor. 2, 6. (16) Inpel. 6, 23. 1 Cor. 3, 3. (17) Pild. 10, 8-9.

9. Pătrundeți-vă de durere. Întristați-vă și vă jeliți. Risul întoarce-se în plîns și bucuria voastră în întristare.

10. Smeriți-vă înaintea Domnului și El vă va înălța.

11. Nu vă grăiți de rău unul pe altul, fraților. Cel ce grăiește de rău pe fratele său, ori judecă pe fratele său, grăiește de rău legea și judecă legea; iar dacă judeci legea nu ești împlinitor al legii, ci judecător.

12. Unul este dătătorul legii și judecătorul: Cel ce poate să mintuiască și să piardă. Iar tu cine ești, care judeci pe aproapele?

13. Veniți acum cei care ziceți: Astăzi sau mâine vom merge în cutare cetate, vom sta acolo un an și vom face negoț și vom cîștiga,

14. Voi, care nu știți ce se va întimpla mîine, că ce este viața voastră? Abur sinteți, care se arată o clipă, apoi pierе.

15. În loc ca voi să ziceți: Dacă Domnul voiește, vom trăi și vom face aceasta sau aceea.

16. Și acum vă lăudați în trufia voastră. Orice laudă de acest fel este rea.

17. Drept aceea, cine știe să facă ce e bine și nu face păcat are.

CAP. 5

Sfaturi către cei avari. Răbdarea, jurămîntul, îngrijirea bolnavilor. Puterea rugăciunilor. Despre cei căzuți.

1. Veniți acum, voi, bogăților, plîngeți și vă tinguiți de necazurile care vor să vină asupra voastră.

2. Bogăția voastră a putrezit și hainele voastre le-au mîncat molile.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit și rugina lor va fi mărturie asupra voastră și vă va minca trupurile, ca focul. Ați strîns comori în zilele cele de apoi!

4. Plata lucrătorilor care au secerat țarinile voastre, pe care voi ați oprit-o, strigă; și strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Savaot.

5. V-ați desfătat pe pămînt și v-ați dezmiardat; hrăniți-ați inimile voastre în ziua înjunghierii.

(9) Ps. 118, 136. Eec. 7, 2. Mat. 5, 4. (10) Sir. 7, 18. 1 Petr. 5, 6. (11) Is. 33, 22. Mat. 7, 1. Luc. 6, 37. (12) Rom. 14, 4. (13) Inpel. 15, 12. Luc. 12, 18. (14) Iov 7, 6. Ps. 77, 39. Pild. 27, 1. Inpel. 2, 1. 4. 1 Cor. 7, 31. (15) Eapt. 18, 21. 1 Cor. 4, 19; 16, 7. (17) Luc. 12, 47. Cap. 5. (1) Luc. 6, 24. 1 Tim. 6, 9, 17-19. (3) Sir. 29, 13. Mat. 6, 19. (4) Deut. 24, 14-15. Sir. 4, 14; 13, 21-22. (5) Iov

6. Osîndit-ați, omorît-ați pe cel drept; el nu vi se împotrivesc.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, fraților, pînă la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pămîntului, îndelung răbdînd, pînă ce primește ploaia timpurie și tirzie.

8. Fiți, dar, și voi îndelung răbdători, întăriți inimile voastre, căci venirea Domnului s-a apropiat.

9. Nu vă plîngeți, fraților, unul împotriva celuilalt, să nu fiți judecați; iată judecătorul stă înaintea ușilor.

10. Luați, fraților, răbdare pe proorocii care au grăit în numele Domnului.

11. Iată, fericim pe cei ce au răbdat: ați auzit de răbdarea lui Iov și ați văzut sfîrșitul hărăzit lui de Domnul; că mult milostiv este Domnul și îndurător.

12. Iar înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați nici pe cer, nici pe pămînt, nici cu orice alt jurămînt, ci să vă fie vouă ce este așa, așa, și ce este nu, nu, ca să nu cădeți sub judecată.

13. Este vreunul dintre voi în suferință? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cînte psalmi.

14. Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungîndu-l cu untdelemn, în numele Domnului.

15. Și rugăciunea credinței va minui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate se vor ierta lui.

16. Mărturisiti-vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului.

17. Ilic era om, asemenea cu noi în slăbiciuni, și cu rugăciune s-a rugat ca să nu plouă și nu a plouat trei ani și șase luni.

18. Și iarăși s-a rugat și cerul a dat ploaie și pămîntul a odrăslit roada sa.

19. Frații mei, dacă vreunul va rătăci de la adevăr și-l va întoarce cineva,

20. Să știe că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui își va minui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

10, 13; 21, 13. Luc. 6, 25; 12, 19. (8) Luc. 21, 9. 1 Petr. 4, 7. Eec. 10, 36. (9) Filip 4, 5. (10) Mat. 5, 12. (11) Iov 1, 1, 21; 31, 39. (12) Mat. 5, 34, 37. (13) Iif. 5, 19; 6, 18. (14) Sir. 38, 9. Mat. 6, 13; 16, 18. Luc. 9, 6. (15) Mat. 9, 2. (16) Fac. 18, 32. 3 Reg. 18, 42. Iov 42, 8. Ps. 144, 19-20. Pild. 15, 20. Sir. 35, 18. (17) 3 Reg. 17, 1; 19, 4. Luc. 4, 25. (18) 3 Reg. 18, 45. (19) Lev. 19, 17. Mat. 18, 15. Luc. 17, 3.

ÎNȚIIA EPISTOLĂ SOBORNICĂ CEASCĂ A SF. APOSTOL PETRU

CAP. 1

Hristos este mîntuirea și nădejdea noastră. Durerile de azi lămuresc credința. Mîntuirea aceasta a fost vestită de prooroci. Îndemnați la viață sfîntă.

1. Petru, / postol al lui Iisus Hristos, către cei ce trăiesc împrăstiați printre străini, în Pont, în Galatia, în Capadocia, în Asia și în Bitinia,

2. Aleși după cea mai dinainte știință a lui Dumnezeu-Tatăl, și sfințiți de către Duhul, spre ascultare și stropirea cu singele lui Iisus Hristos: har vouă și pace să se înmulțească!

3. Binecuvîntat fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care, după mare mila Sa, prin învierea lui Iisus Hristos din morți, ne-a născut din nou, spre nădejde vie,

4. Spre moștenire nestrîcătoare și neîntinată și nevestejită, păstrată în ceruri pentru voi,

5. Cei ce sînteți păziți cu puterea lui Dumnezeu, prin credință, spre mîntuire, gata să se dea pe față în vremea de apoi.

6. Întru aceasta vă bucurați, măcar că ar trebui să fiți triști, încercați fiind de multe feluri de ispite pentru puțină vreme,

7. Pentru ca lămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă decît aurul cel pieritor, dar lămurit prin foc, să vă fie spre laudă, spre mărire și spre cinste, la arătarea lui Iisus Hristos.

Cap. 1. — (1) Sol. 3, 10. Ioan 7, 35. (2) Lev. 14, 7-8. Num. 19, 4. 1 Petr. 2, 9. Ef. 1, 4, 7. Evr. 1, 4-7; 12, 24. (3) Is. 33, 24. Rom. 6, 4. Fl. 1, 3. (4) Mat. 25, 34. 2 Tim. 4, 8. (5) Ioan 10, 28. (6) Mat. 5, 12. 2 Cor. 4, 17. (7) Iov 23, 10. Ps. 65, 9. Pild. 17, 3. Isl. 48, 10. Dan. 11, 35; 12, 10. Zab. 13, 9. Iac. 1, 3. (8) Injcl. 5, 16. Ioan 16, 22; 20, 29. 2 Cor. 5, 7. (9) Mat. 25, 34. Rom. 6, 23. (10) Fac. 49, 10. Dan. 2, 44;

8. Pe El, fără să-L fi văzut, îl iubiți; întru El, deși acum nu-L vedeți, voi credeți și vă bucurați cu bucurie negrăită și preamărită,

9. Căci dobîndiți prețul credinței voastre, adică mîntuirea sufletelor voastre.

10. Această mîntuire au căutat-o cu stăruință și au cercetat-o cu de-amănuntul proorocii, care au proorocit despre harul ce avea să vină la voi.

11. Cercetînd în care și în ce fel de vreme le arăta Duhul lui Hristos, lucrător întru ei, cînd le mărturisea de mai înainte despre patimile lui Hristos și despre mărirea ce le va urma,

12. Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi, slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce, întru Duhul Sfînt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia — spre care și ingerii doresc să privească.

13. Pentru aceea, incingînd mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, nădăjduiți desăvîrșit în harul care se aduce vouă. la arătarea lui Iisus Hristos.

14. Ca fii ai ascultării, nu vă potriveți poftelor de mai înainte, din vremea neștiinței voastre,

15. Ci, după Sfîntul care v-a chemat pe voi, fiți stîniți în toată petrecerea vieții.

16. Că scris este: Fiți sfinți, pentru că Sfînt sint Eu.

17. Dacă chemați Tatăl pe cel ce judecă cu nepărtinire, după lucrul fiecăruia, petreceți în frică zilele vremelnice voastre.

9, 24. Mat. 13, 17. Luc. 10, 24. Fapt. 17, 11. 2 Petr. 1, 21. Evr. 1, 1. (11) Ps. 21, 6. Is. 53, 3. Luc. 24, 26. (12) Dan. 12, 9. 3 Mac. 2, 16. Ef. 3, 5, 10. 1 Tim. 3, 16. Evr. 4, 2. (13) Is. 12, 11. Ier. 1, 17. Luc. 12, 35. Ef. 6, 14. (14) Fapt. 17, 30. (15) Mat. 5, 48. Luc. 1, 75. (16) Lev. 11, 44; 19, 2; 20, 7. Ps. 98, 9. (17) Deut. 1, 17; 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 19. Injcl. 6, 5, 7, 35, 21-22. Fapt. 10, 34.

18. Știînd că nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur, ați fost răscumparați din viața voastră deșartă, lăsată de la părinți,

19. Ci cu scumpul sînge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat și neprihănit,

20. Care a fost orînduit mai înainte de întemeierea lumii, dar care s-a arătat, în anii cei mai de pe urmă, pentru voi.

21. Cei ce printr-însul ați crezut în Dumnezeu, care L-a înviat pe El din morți, și I-a dat Lui slavă, ca credința voastră să nădejdea să vă fie în Dumnezeu.

22. Curățindu-vă sufletele prin ascultarea de adevăr, spre nefățarnică iubire de frați, iubiți-vă unul pe altul, din toată inima, cu toată stăruința,

23. Fiind născuți a doua oară nu din sămînță stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvîntul lui Dumnezeu cel viu și care rămîne în veac.

24. Pentru că toată făptura este ca iarba, și toată mărirea ei ca floarea ierbii: uscatu-s-a iarba și floarea a căzut,

25. Iar cuvîntul Domnului rămîne în veac. Și acesta este cuvîntul, cel ce bine s-a vestit întru voi.

CAP. 2

Hristos este piatra cea din capul unghiului.

1. Deci, lepădînd toată răutatea și tot vicleșugul și fățarniciile și pizmele și toate clevețiile,

2. Ca niște prunci de curînd născuți, să doriți laptele cel duhovnicesc și neprefăcut, ca prin el să creșteți spre mîntuire,

3. De vreme ce ați gustat și ați văzut că bun este Domnul.

4. Apropiați-vă de El, piatra cea vie, de oameni într-adevăr nehuată în seamă, dar la Dumnezeu aleasă și de preț;

5. Și voi înșivă, ca pietre vii, să fiți zidiți casă duhovnicească, spre preoție sfîntă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos;

(18) Is. 52, 3. Mat. 23, 17, 19. (19) Ps. 48, 8. 1 Cor. 6, 20. Ef. 1, 7. Apoc. 1, 5; 5, 6. (20) 1 Ioan 1, 7. 1 Cor. 6, 20. Ef. 1, 9. 2 Tim. 1, 10. Evr. 9, 14. Apoc. 1, 5. (21) Rom. 4, 25. (22) Ps. 118, 9. 1 Petr. 2, 17. (23) Ioan 1, 13; 3, 3. Iac. 1, 18. 1 Ioan 3, 9. Evr. 4, 12. (24) Is. 40, 6. Sir. 14, 18. 1 Cor. 7, 31. (25) Ps. 118, 152. Is. 40, 8. Luc. 16, 17. Cap. 2. — (1) Col. 3, 8. Evr. 12, 1. (2) Cînt. 4, 11. Mat. 18, 3. Marc. 10, 14. 1 Cor. 3, 2. Evr. 5, 12. (3) Ps. 33, 8. Injcl. 16, 21. (4) Mat. 16, 18; 21, 42. Ef. 2, 20. (5) 3 Reg. 6, 7. Is. 19, 21. Ier. 33, 18. Mat. 1, 11.

6. Pentru că scris este în Scriptură: Iată, pun în Sion Piatra din capul unghiului, aleasă, de mare preț, și cel ce va crede în ea nu se va rușina.

7. Pentru voi, deci, care credeți, Piatra de mare preț; pentru cei ce nu cred însă este: piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii; aceasta a ajuns să fie capul unghiului,

8. Și piatră de poticnire și stîncă de sminteață, de care se poticnesc, fiindcă n-au dat ascultare cuvîntului, spre care au și fost puși.

9. Iar voi sînteți semînție aleasă, preoție împărătească, neam sfînt, popor agonisit de Dumnezeu, ca să vestiți în lume bunătățile Celui ce v-a chemat din întuneric, la lumina Sacraminunată,

10. Voi care odinioară nu erați popor, iar acum sînteți poporul lui Dumnezeu; voi care odinioară n-aveați parte de milă, iar acum sînteți miluiți.

11. Iubiților, vă îndemn ca pe niște străini ce sînteți și călători aici pe pămînt, să vă feriți de poftele cele trușesti care se războiesc împotriva sufletului.

12. Purtați-vă cu cinste între păgîni, ca cei ce acum vă birfesc ca pe niște făcători de rele, privind ci mai de aproape faptele voastre cele bune, să preaslăvească pe Dumnezeu, în ziua cînd îi va cerceta.

13. Supuneți-vă, pentru Domnul, oricărei orînduiri omenesti, fie împăratului, fiindcă este stăpînitor peste vii,

14. Fie dregătorilor, ca unora ce sint trimiși de El, spre pedepsirea făcătorilor de rele și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Căci așa este voia lui Dumnezeu, ca voi, prin faptele voastre cele bune, să închideți gura celor fără cunoștință și fără minte.

16. Trăiți ca oameni liberi, dar nu ca și cum ați avea libertatea drept-acoperă-mînt răutății, ci ca robi ai lui Dumnezeu.

17. Dați tuturor cinste, iubiți frăția, temeți-vă de Dumnezeu, cinstiți pe împărat.

1 Cor. 6, 19. Apoc. 1, 6. (6) Ps. 2, 11. Is. 28, 16. Fapt. 4, 11. Rom. 9, 33. (7) Ps. 117, 22. Is. 8, 14. Mat. 21, 42. Marc. 12, 10-11. Luc. 2, 34. (8) Is. 19, 6. Ps. 23, 6; 124, 4. Is. 61, 6; 66, 21. Ioi. 3, 2. Fapt. 26, 18. 2 Cor. 4, 6. Apoc. 1, 7; 5, 10. (10) Is. 62, 4. Os. 2, 1. 25. Rom. 9, 25. (11) Ps. 38, 17. Rom. 13, 13-14. Gal. 5, 16-17. (12) Mat. 5, 16. 1 Petr. 3, 16; 4, 4. (13) Injcl. 6, 3. Rom. 13, 1. Tit. 3, 1. (14) Is. 8, 12. Rom. 13, 3. (16) Gal. 5, 13. (17) Pild. 24, 21. Sir. 10, 24. 1 Petr. 1, 22. Rom. 12, 10.

18. Voi, slugilor, supuneți-vă stăpînilor voștri, cu toată frica, nu numai celor buni și blîni, ci și celor uricioși.

19. Căci aceasta este plăcut lui Dumnezeu, să sufere cineva întru stăruire, pe nedrept, cu gîndul la El.

20. Într-adevăr, ce laudă este dacă, pentru greșală, primiți bătaie întru răbdare? Iar dacă, pentru binele făcut, veți pătimi și veți răbda, aceasta este plăcut lui Dumnezeu.

21. Căci spre aceasta ați fost chemați, că și Hristos a păținit pentru voi, lăsîndu-vă pildă, ca să pășiți pe urmele Lui,

22. Care n-a săvîrșit nici un păcat, nici s-a aflat vicleșug în gura Lui

23. Și care, ocărit fiind, nu răspundea cu ocară; dat la chinuri, nu amenința, ci se lăsa în stîrea Celui ce judecă cu dreptate.

24. El a purtat păcatele noastre, în trupul Său, pe lemn, pentru ca noi, murind față de păcate, să viețuim dreptății. Cu rănile Lui v-ați vindecat,

25. Pentru că erați ca niște oi rătăcite, dar v-ați întors la Păstorul și la Păzitorul sufletelor voastre.

CAP. 3

Îndemnuri către soți. Îndemnuri tuturor spre dragoste și blîndețe. Suferința Domnului și pogorîrea Lui în iad. Puterea Botezului.

1. Asemenea și voi, femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, așa încît, chiar dacă sînt unii care nu se pleacă cuvîntului, să fie cîștigați, fără propovăduire, prin purtarea femeilor lor,

2. Văzînd de aproape viața voastră curată și plină de sfilă.

3. Podoaba voastră să fie nu cea din afară: împletirea părului, podoabele de aur și îmbrăcarea hainelor scumpe,

4. Ci să fie omul cel tainic al inimii, întru nestrîcătorească podoabă a duhului blînd și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu.

5. Că așa se împodobeau, odinioară, și sfințele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu, supunîndu-se bărbaților lor;

6. Precum Sara asculta pe Avraam și-l numea pe el domn, așa și voi fiecele ei, dacă faceți ce e bine și nu vă temeți de nimic.

7. Voi, bărbaților, de asemenea, trăiți înțelepțește cu femeile voastre, ca fiind făpturi mai slabe, și faceți-le parte de cinste, ca unora care, împreună cu voi, sînt moștenitoare ale harului victii, așa încît rugăciunile voastre să nu fie împiedicate.

8. În sfîrșit, fiți toți într-un gînd, împreună pătîmitori, iubitori de frați, milostivi, smeriți.

9. Nu răsplătiți răul cu rău sau ocară cu ocară, ci dimpotrivă binecuvîntați, căci spre aceasta ați fost chemați, ca să moșteniți binecuvîntarea.

10. Cel ce voiește să iubească viața și să vadă zile bune să-și oprească limba de la rău și buzele sale să nu grăiască vicleșug;

11. Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s-o urmeze;

12. Căci ochii Domnului sînt peste cei drepți și urechile Lui spre rugăciunile lor, iar fața Domnului este împotriva celor ce fac rele.

13. Și cine vă va face vouă rău, dacă sînteți piini de rivnă pentru bine?

14. Dar de veți și pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi. Iar de frica lor să nu vă temeți nici să vă tulburați.

15. Ci pe Domnul, pe Hristos. Să-L sfințiți în inimile voastre și să fiți gata totdeauna să răspundeți oricui vă cere socoteală despre nădejdea voastră, însă cu blîndețe și cu frică, și cu bună credință,

16. Avînd cugel curat, ca, tocmai în ceea ce sînteți clevețiți, să iasă de rușine cei ce grăiesc de rău purtarea voastră cea bună întru Hristos.

17. Căci e mai bine — dacă așa este voia lui Dumnezeu — să pătimiți făcînd cele bune, decît făcînd cele rele.

2, 9. (1) Ps. 44, 15. Rom. 7, 22. 2 Cor. 4, 16. (10) Fac. 18, 12; 24, 65. (11) Eccl. 9, 9. 1 Cor. 7, 3. Gal. 3, 28. Col. 3, 19. (12) Rom. 15, 5. (13) Pild. 17, 13; 20, 22. Mat. 5, 29; 25, 34. Rom. 12, 14, 17. 1 Tes. 5, 15. (14) Ps. 33, 12-13. Pild. 13, 3. Luc. 1, 26. (15) Is. 1, 16. (16) Ps. 32, 18; 55, 4. Eccl. 3, 19. (17) Pild. 16, 7. Rom. 13, 3. (18) Is. 8, 12. Mat. 5, 10. 1 Petr. 2, 10. (19) Is. 8, 13. Col. 3, 6. (20) 1 Petr. 2, 12. (21) 1 Petr. 4, 15.

18. Pentru că și Hristos a suferit o dată moartea pentru păcate, El cel drept pentru cei nedrepți, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorît fiind cu trupul, dar viu făcut cu duhul,

19. Cu care s-a coborît și a propovăduit și duhurilor țînute în închisoare,

20. Care fuseseră neascultătoare altădată, cînd îndelunga răbdare a lui Dumnezeu aștepta, în zilele lui Noe, și se pregătea corabia în care puține suflete, anume opt, s-au mîntuit prin apă.

21. Iar această mîntuire prin apă închipuia botezul, care vă mîntuiește astăzi și pe voi, nu ca ștergere a necurăției trupului, ci ca deschiderea cugețului bun către Dumnezeu, prin învierca lui Iisus Hristos,

22. Care, după ce s-a suit la cer, este de-a dreapta lui Dumnezeu, și se supun Lui îngerii și stăpînirile și puterile.

CAP. 4

Îndemnuri către credincioși să se lase de păcat, să aibă mereu pildă pe Domnul și să ia aminte la obstescul sfîrșit care se apropie. Mîngîieri în ziua prigoanelor.

1. Așadar, fiindcă Hristos a păținit cu trupul, înarmați-vă și voi cu gîndul acesta: că cine a suferit cu trupul a isprăvit cu păcatul,

2. Ca să nu mai trăiască timpul ce mai are de trăit în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu.

3. Destul este că, în vremurile trecute, ați făcut cu desăvîrșire voia păgînilor, umblind în desfrînări, în poftă, în beții, în ospete fără măsură, în petreceri cu vin mult și în neiertate slujiri idolești.

4. De aceea ei se miră că voi nu mai alergați cu ei în aceeași revărsare a desfrînului și vă hulesc.

5. Ei își vor da seama înaintea Celui ce este gata să judece viii și morții.

6. Că spre aceasta s-a binevestit și morților, ca să fie judecați ca oameni,

după trup, dar să vieze, după Dumnezeu cu duhul.

7. Iar sfîrșitul tuturor s-a apropiat; fiți dar cu mintea întrecăgă și privegheați în rugăciuni.

8. Dar mai presus de toate, țineți din răspuseri la dragostea dintre voi, pentru că dragostea acoperă mulțime de păcate.

9. Fiți, între voi, primitori de oaspeți, fără de cîrtire.

10. După harul pe care l-a primit fiecare, slujiți-vă de el spre folosul tuturor ca niște buni economi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. Dacă vorbește cineva, cuvintele lui să fie ca ale lui Dumnezeu; dacă slujește cineva, slujba lui să fie ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, pentru ca întru toate Dumnezeu să se slăvească prin Iisus Hristos, căruia îi este slava și stăpînirea în vecii vecilor. Amin.

12. Iubiților, nu vă mirați de focul aprins între voi, spre ispitire, ca și cum vi s-ar întîmpla ceva străin,

13. Ci, intrucît sînteți părtași la suferințele lui Hristos, bucurați-vă, pentru ca și la arătarea slavei Lui să vă bucurați cu bucurie mare.

14. De sînteți ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți sînteți, căci duhul slavei și al lui Dumnezeu se odihnește peste voi; de către accia El se hulește, iar de voi se preaslăvește.

15. Nimeni dintre voi să nu sufere ca ucigaș, sau fur, sau făcător de rele, sau ca un rivnitor de lucruri străine.

16. Iar de suferă ca creștin, să nu se rușineze, ci să preamărească pe Dumnezeu, pentru numele acesta.

17. Căci vremea este ca să înceapă judecata de la casa lui Dumnezeu; și dacă începe întîi de la noi, care va fi sfîrșitul celor care nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?

18. Și dacă dreptul abia se mîntuiește, ce va fi cu cei necredincioși și păcătoși?

(18) Ef. 6, 5. Col. 3, 22. Tit. 2, 9. (19) Mat. 5, 10. Luc. 6, 22. 1 Petr. 4, 15. 2 Cor. 7, 10. (20) 1 Petr. 3, 14; 4, 14. (21) Mat. 16, 24. 1 Petr. 4, 1. Filip. 2, 5. (22) Is. 53, 9. Luc. 23, 4. 1 Ioan 3, 5. 2 Cor. 5, 21. Efr. 7, 26. (23) Is. 50, 6; 53, 7. (24) Is. 53, 4-5. Sir. 21, 4. Mat. 8, 17. Rom. 6, 2. Gal. 3, 13. (25) Ps. 22, 1; 118, 176. Is. 53, 6. Ier. 34, 5-6. Luc. 18, 6. Ioan 10, 11, 16. 1 Petr. 5, 4. Cap. 3, 1. Sir. 9, 2. Efr. 5, 22. Col. 3, 18. (3) Ps. 44, 16. Pild. 31, 25. Sof. 1, 8. 1 Tim.

(18) Rom. 5, 6. Efr. 9, 15, 28. (19) Col. 2, 15. (20) Fac. 5, 29; 6, 3; 7, 1, 7. Ps. 28, 10. Intel. 14, 7. Mat. 24, 27. Luc. 17, 26. (21) Marc. 16, 16. Rom. 6, 4. Ef. 5, 26. (22) Mat. 28, 18. Efr. 1, 20. Cap. 4, 1. 1 Petr. 2, 21. Rom. 6, 7. (23) Iov. 22, 15. 2 Cor. 5, 13. Gal. 2, 19-20. (3) Efr. 4, 17. (4) 1 Petr. 2, 12. 5. Ioan 5, 22. 2 Tim. 4, 1. (7) Dan. 8, 17. Mat. 25, 13. Luc.

21, 34. Luc. 5, 8. Filip. 4, 5. (8) Pild. 10, 12. Ioan 15, 12. 1 Cor. 13, 1. (9) Rom. 12, 13. Filip. 2, 14. Efr. 13, 2. (10) Pild. 3, 28. Rom. 12, 6. (11) 1 Ead. 1, 69. Ier. 23, 28. Mat. 5, 16. Ioan 13, 31-33. (12) Ps. 65, 9. Sir. 2, 1. 1 Petr. 1, 7. (13) Efr. 5, 41. Rom. 8, 18. 2 Cor. 4, 16. Filip. 3, 10. (14) Mat. 5, 11. Efr. 13, 13. (15) 1 Petr. 2, 19; 3, 17. (17) Lev. 10, 3. Ier. 25, 29; 49, 12. Ier. 9, 6. Luc. 23, 31. (18) Pild. 11, 31.

19. Pentru aceea, și cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, să-și încredințeze Lui, credinciosului Ziditor, sufletele lor, săvârșind fapte bune.

CAP. 5

Datoriile preoților și ale credincioșilor. Îndemnuri la umilință și la priveghere. Urări de bine și închinăciune.

1. Pe preoții cei dintre voi îi rog ca unul ce sînt împreună preot și martor al patimilor lui Hristos și părtaș al slavei celei ce va să se descopere:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetînd-o nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru cîștig urît, ci din dragoste;

3. Nu ca și cum ați fi stăpîni peste Biserici, ci pilde făcîndu-vă turmei.

4. Iar cînd se va arăta Mai-marele păstorilor, veți lua cununa cea neștejită a mării.

5. Tot așa și voi, fiilor duhovnicești, supuneți-vă preoților; și toți, unii față cu alții îmbrăcați-vă întru smerenie, pentru că Dumnezeu celor mindri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har.

6. Deci, smeriți-vă sub mîna ceară a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe la timpul cuvenit.

7. Lăsați-i Lui toată grija voastră, căci El are grijă de voi.

8. Fiți treji, privegheați. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutînd pe cine să înghită,

9. Căruia stați împotrivă, tari în credință, știind că același suferințe îndură și frații voștri în lume.

10. Iar Dumnezeu a tot harul, Care v-a chemat la slava Sa cea veșnică, întru Hristos Iisus, El însuși, după ce veți suferi puțină vreme, vă va duce la desăvîrșire, vă va întări, vă va împunternici, vă va întemeia.

11. A Lui fie slava și puterea în vecii vecilor. Amin!

12. V-am scris aceste puține lucruri, prin Silvan pe care îl socotesc frate credincios, ca să vă îndemn și să vă mărturisesc că adevăratul har al lui Dumnezeu este acesta, în care stați.

13. Biserica cea alcasă din Babilon și Marcu, fiul meu, vă îmbrățișează.

14. Îmbrățișeați-vă unul pe altul cu sărutarea dragostei. Pace vouă tuturor, celor întru Hristos Iisus. Amin.

Cap. 5. — (1) Luc. 1, 1-2; Ioan 15, 27. Fapt. 1, 8. Rom. 8, 17. (2) Iez. 13, 19. Ioan 21, 16. Fapt. 20, 28. Tit 2, 7. (3) Iez. 34, 3. Mat. 20, 26. Marc. 10, 44-45. (4) Ioan 10, 11. 1 Petr. 2, 25. 1 Cor. 9, 25. (5) Ps. 30, 24. Pild. 3, 34. Sir. 10, 7, 16; 20, 10. Luc. 14, 11; 18, 14. Ioan 13, 14. Iac. 4, 6. Ef. 5, 21. Filip. 2, 3. (6)

Iac. 4, 10. (7) Ps. 54, 23. Pild. 16, 3-4. Intel. 4, 16; 12, 13. Mat. 6, 25, 32. Luc. 12, 22, 30. (8) Iov 1, 7; 2, 2. Is. 35, 9. Luc. 11, 4; 22, 31. 1 Cor. 16, 13. 2 Cor. 2, 11. (9) Fapt. 14, 23. (10) Clint. 8, 5. 2 Cor. 4, 17. (11) Rom. 16, 16. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12.

A DOUA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SF. APOSTOL PETRU

CAP. 1

Scara virtuților creștine. Petru, cel ce a văzut Schimbarea la Față, își vestește sfîrșitul. Cuvîntul proorocesc.

1. Simon Petru, slujitor și Apostol al lui Iisus Hristos, celor ce prin dreptatea Dumnezeului nostru și a Mintuitorului Iisus Hristos au dobîndit o credință de același preț cu a noastră:

2. Har vouă și pacea să se înmulțească, întru cunoștința lui Dumnezeu și a lui Iisus, Domnul nostru.

3. Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit toate cele ce sînt spre viață și spre bună cucernicie, făcîndu-ne să cunoaștem pe Cel ce ne-a chemat prin slava Sa și prin puterea Sa.

4. Cu aceasta, El ne-a hărăzit făgăduințe mari și de mare preț, ca prin ele să vă faceți părtași dumnezeieștii firi și să scăpați de stricăciunea poștei celei din lume.

5. Pentru aceasta, puneți și din partea voastră toată sirguința și adăugați la credința voastră: fapta bună, iar la fapta bună: cunoștința,

6. La cunoștință: înfrinarea, la înfrinare: răbdarea, la răbdare: evlavia,

7. La evlavie: iubirea frățească, iar la iubirea frățească: dragostea.

8. Căci dacă aceste lucruri sînt în voi și tot sporesc, ele nu vă vor lăsa nici trîndavi, nici necunosători în cunoașterea Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Iar cel ce nu are acestea este cu vederea micșorată și stinsă și a uitat de curățirea păcatelor lui de demult.

10. Pentru aceea fraților, siliți-vă cu atît mai virtuos să faceți temeinică chemarea și alegerca voastră, căci, făcînd acestea, nu veți greși niciodată.

11. Că așa vi se va da cu bogăție intrarea în veșnica împărăție a Domnului nostru și Mintuitorului Iisus Hristos.

12. Drept aceea, voi avca grijă pururea să vă aduc aminte de acestea, măcar că le știți și sinteți întăriți întru adevărul în care stați.

13. Socotesc că este drept, cită vreme sînt în acest cort, să vă țin treji, prin aducerea aminte,

14. Fiindcă știu că degrabă voi lepăda cortul acesta, precum mi-a arătat Domnul nostru Iisus Hristos.

15. Dar mă voi nevoi ca să puteți în orice timp, după plecarea mea, să țineteți minte aceste lucruri,

16. Pentru că noi v-am adus la cunoștință puterea Domnului nostru Iisus Hristos și venirea Lui, nu luîndu-ne după basme meșteșugite, ci văzînd slava Lui cu ochii noștri.

17. Căci El a primit de la Dumnezeu Tatăl cinste și slavă atunci cînd, din înălțimea slavei, un glas ca acesta a venit către El: Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care bine am voit.

18. Și acest glas noi l-am auzit, pogorîndu-se din cer, pe cînd eram cu Domnul în muntele cel sfînt.

19. Avem astfel întărirea cuvîntului proorocesc, la care bine faceți luînd

Cap. 1. — (3) Rom. 8, 30. (4) Efc. 3, 14. (7) 1 Ioan 3, 16. (8) Tit 3, 14. (9) Mat. 23, 17. 19. 1 Ioan 2, 9. (13) Is. 39, 11-12. Iez. 3, 18. 2 Petr. 3, 1. (14) Ioan 13, 36; 21, 18-19. (16) Mat. 17, 2. Luc. 1, 1-2; 9, 32. Ioan

1, 14. 1 Cor. 1, 17; 12, 4, 13. (17) Mat. 3, 17. 17, 5. Marc. 9, 7. Luc. 9, 35. Ioan 1, 14; 6, 27. (18) Mat. 17, 6. (19) Ps. 18, 8; 118, 105. Pild. 6, 23. Ioan 9, 35. Apoc. 2, 28; 22, 16.

aminte, ca la o făclie ce strălucește în loc întunecos, pînă cînd se va lumina de ziua și luccafărul va răsări în inimile voastre.

20. Dar mai înainte de toate, trebuie să știți că nici o proorocie a Scripturii nu se împlinște după socotința fiecăruia,

21. Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, ci oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu au grăit, purtați fiind de Duhul Sfînt.

CAP. 2

Venirea învățătorilor mincinoși. Pilde de pedepse ce așteaptă pe desfrînați și pe amăgitori. Păcatul celor ce se leapădă de credință.

1. Dar au fost în popor și prooroci mincinoși, după cum și între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura curesuri pierzătoare și, tăgăduind chiar pe Stăpînul care i-a răscumpărat, își vor aduce lor o grabnică pieire.

2. Mulți se vor lua după învățăturile lor rătăcite și, din pricina lor, calea adevărului va fi hulină.

3. Din poftă de avere și cu cuvinte amăgitoare, ei vă vor momi pe voi. Dar osînda lor, de mult pregătită, nu zăbovește și pierzarea lor nu dormitează.

4. Căci dacă Dumnezeu n-a cruțat pe îngerii care au păcătuit, ci, legîndu-i cu legăturile întunecului în iad, i-a dat să fie păziți pînă la judecată;

5. Și n-a cruțat lumea veche, ci a păstrat numai pe Noe, ca al optulea propovăduitor al dreptății, cînd a adus potopul peste cei fără de credință,

6. Și cetățile Sodomei și Gomorei, osîndîndu-le la distrugere, le-a prefăcut în cenușă, dîndu-le ca o pildă nelegiuitorilor din viitor;

7. Iar pe dreptul Lot, chinuit de petrecerea desfrînată a celor nelegiuși, l-a izbăvit.

8. Pentru că dreptul acesta, locuind între ei, prin ce vedea și auzea, zi cu zi, din faptele lor fără-de-lege, chinuia sufletul său cel drept.

9. Aceasta ne învață că Dumnezeu stie să scape din ispite pe cei bine-

credincioși, iar pe cei nedrepți să-i păstreze, ca să fie pedepsiți în ziua judecării,

10. Și mai virtuos pe cei ce se lasă, după îmboldirile cărnii, intru poște spurcate și disprețuiesc domnia cerească. Cutezători, îngîmfați, ei nu se cutremură să hulească măririle (îngerști) din cer,

11. Pe cînd îngerii, deși sînt mai mari în tărie și în putere, nu aduc în fața Domnului judecată defăimătoare împotriva lor.

12. Aceștia însă, ca niște dobitoace fără minte, din fire făcute să fie prinse și nimicite, hulind cele ce nu cunosc vor pieri într-o stricăciune lor,

13. Și vor lua astfel plata nedreptății, socotind plăcere să se desfăteze în fiecare zi; ei sînt poci și ocară, făcîndu-și plăcere să ospăteze cu voi la petrecerile lor.

14. Ochii lor sînt plini de desfătare și nesățioși de păcat; ei amăgesc sufletele cele nestatornice; inima lor e deprinsă la lăcomie și sînt fiii blestemului.

15. Părăsind calea cea dreaptă, au rătăcit și au apucat calea lui Balaam, fiul lui Bosor, care a iubit plata nedreptății,

16. Dar a primit mustrare pentru călcarea lui de lege; căci dobitocul fără grai, pe care era călare, grăind cu glas omenesc, a oprit nebunia proorocului.

17. Aceștia sînt izvoare fără de apă și nori purtați de furtună, cărora li se păstrează întunericul cel nepătruns în veac,

18. Căci rostind vorbe trufașe și deșearie, ei momesc într-o poște trupului cu desfrînări, pe cei care de-abia au scăpat de cei ce viețuiesc în rătăcire.

19. Ei le făgăduiesc libertate, fiind ei înșiși robii stricăciunii, fiindcă ceea ce te biruiește, aceea te stăpînește.

20. Căci dacă ei, după ce au scăpat de întinăciunile lumii, prin cunoașterea Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, iarăși se incurcă în acestea și sînt învinși, li s-au făcut cele de pe urmă mai rele decît cele dintîi.

21. Căci mai bine era pentru ei să nu fi cunoscut calea dreptății, decît,

după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la sfînta poruncă încredințată lor.

22. Cu ei s-a întîmplat adevărul din zicală: Cîinele se întoarce la vîrsătura lui și porcul scîldat se tăvălește în mocirlă.

CAP. 3

Arderea lumii și înmormîntarea ei. Venirea pe neașteptate a lui Hristos. Cerurile cele noi. Greutatea înțelegerii unor lucruri din epistolele apostolului Pavel.

1. Iubiților, aceasta este acum a doua epistolă pe care v-o scriu; în amîndouă caut să trezesc, în amintirea voastră, dreapta voastră judecată,

2. Ca să vă aduceți aminte de cuvintele cele mai înainte grăite de sfinții prooroci și de porunca Domnului și Mîntuitorului, dată prin Apostolii voștri.

3. Întîi, trebuie să știți că, în zilele cele de apoi, vor veni, cu batjocură, batjocoritori care vor umbla după poftele lor,

4. Și vor zice: Unde este făgăduința venirii Lui? Că de cînd au adormit părinții, toate așa rămîn, ca de la începutul făpturii.

5. Căci ei în chip voit ascund faptul că cerurile erau de demult și că pămîntul s-a încheșat, la cuvîntul Domnului, din apă și prin apă,

6. Și prin apă lumea de atunci a pierit înecată,

7. Iar cerurile de acum și pămîntul sînt ținute prin același cuvînt și păstrate pentru focul din ziua judecării și a pieririi oamenilor necredincioși.

8. Și aceasta una să nu vă rămînă ascunsă, iubiților, că o singură zi, înaintea Domnului, este ca o mie de ani și o mie de ani ca o singură zi.

9. Domnul nu întîrzie cu făgăduința Sa, după cum socotesc unii că e întîrziere, ci îndelung rabdă pentru voi, nevrînd să piară cineva, ci toți să vină la pocăință.

10. Iar ziua Domnului va veni ca un fur; atunci cerurile vor pieri cu vuiet mare; stihiele, arzînd, se vor desface, și pămîntul și lucrurile de pe el vor arde cu totul.

11. Deci, dacă toate acestea se vor desființa, cit de mult vi se cuvine vouă să umblați într-o viață sfîntă și în cucernicie,

12. Așteptînd și grăind venirea zilei Domnului, din pricina căreia cerurile, luînd foc, se vor nimici, iar stihiele, aprinse, se vor topi!

13. Dar noi așteptăm, potrivit făgăduințelor Lui, ceruri noi și pămînt nou, în care locuiește dreptatea.

14. Pentru aceea, iubiților, așteptînd acestea, sirguiți-vă să fiți aflați de El în pace, fără prihană și fără vină.

15. Și îndelunga răbdare a Domnului nostru socotiți-o drept mîntuire, precum v-a scris și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea dată lui,

16. Cum vorbește despre acestea epistolele sale, unde sînt unele lucruri cu anevoie de înțeles, pe care cei neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc, ca și pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare.

17. Deci voi, iubiților, cunoscînd acestea de mai înainte, păziți-vă, ca nu cumva, lăsîndu-vă tirîți de rătăcirea celor fără de lege, să cădeți din întărirea voastră.

18. Ci credeți într-o harul și cunoștința Domnului nostru și Mîntuitorului Iisus Hristos. A Lui este slava, acum și în ziua veacului! Amin.

(21) Luc. 1, 67. 1 Petr. 1, 10. 2 Tim. 3, 16. Cap. 2. (1) Deut. 13, 1. Mat. 24, 11. Fapt. 20, 29. 1 Tim. 4, 1. (2) 2 Tim. 4, 3. (3) Ier. 1, 12. Rom. 16, 18. (4) Iov 4, 18. Intel. 17, 18. 1 Ioan 3, 8. Iuda 1, 6. Apoc. 20, 2. (5) Fac. 6, 13; 7, 7. Iez. 14, 14. (6) Fac. 19, 24. Intel. 10, 6-7. Iuda 1, 7. Apoc. 3, 10. (7) Fac. 19, 5-9. (8) Iez. 9, 4. Intel. 2, 19. Fapt. 17, 16. (9) Ps. 90.

15. Mat. 6, 13. Luc. 11, 4. 1 Cor. 10, 13. (10) Iuda 1, 8. (11) Iuda 1, 9. (12) Iov 35, 11. Iuda 1, 10. (13) Is. 56, 10. Rom. 16, 18. Filip. 3, 19. (14) Fac. 39, 7. 1 Tim. 6, 10. (15) Num. 22, 7, 23. Iuda 1, 11. (17) Ier. 2, 13. Iuda 1, 12. (18) Dan. 11, 36. (19) Ioan 8, 34. Rom. 6, 16. (20) Deut. 29, 20. Sir. 23, 20; 32, 16. Mat. 12, 45. Luc. 11, 26. (21) Ioan 15, 22.

(22) Pild. 26, 11. Sir. 34, 28. Luc. 9, 62. Cap. 3. -- (1) 2 Petr. 1, 13. (2) Iuda 1, 18. 1 Tim. 4, 1. 2 Tim. 3, 1. (4) Is. 5, 19. Iez. 12, 22. 1 Cor. 15, 12. (5) Fac. 1, 1. Ps. 23, 2. Ebr. 11, 3. (6) Fac. 7, 23. (7) Ps. 101, 27. Is. 51, 6. Mat. 13, 40. (8) 89, 4. (9) Ps. 144, 9. Iez. 18, 32, 33, 11. Sir. 18, 9; 35, 20. Mat. 18, 14. Luc.

18, 8. 1 Tim. 2, 4. (10) Is. 34, 4. Sir. 16, 18. Mat. 24, 35, 43. Luc. 12, 39; 21, 25. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 2, 28; 20, 11. (12) Ps. 49, 3. Milt. 1, 4. (13) Is. 65, 17; 66, 22. Rom. 8, 19. Apoc. 21, 1. (14) Lev. 21, 18; 22, 6. 1 Cor. 1, 8. (15) Rom. 2, 4. (16) Rom. 8, 19. 1 Cor. 15, 24. 1 Tes. 4, 15. (17) Marc. 13, 23. 2 Cor. 11, 3. Apoc. 22, 5.

ÎNȚÎIA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1

Mărturie despre cuvîntul vieții. Dumnezeu este lumină și cei care sînt ai Lui umblă în lumină. Singele lui Hristos ne curățește de păcat.

1. Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mîinile noastre au pipăit despre Cuvîntul vieții aceea vă vestim.

2. Și viața s-a arătat și am văzut-o și mărturisim și vă vestim viața de veci, care era la Tatăl și s-a arătat nouă.

3. Ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim și vouă, ca și voi să aveți împărtășire cu noi. Iar împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său Iisus Hristos.

4. Și acestea vi le scriem, ca bucuria noastră să fie deplină.

5. Și aceasta e solia pe care am auzit-o de la El și v-o vestim: că *Dumnezeu este lumină* și nici un întuneric nu este întru El.

6. Dacă zicem că avem împărtășire cu El și umblăm în întuneric, mințim și nu săvîrșim adevărul.

7. Iar dacă umblăm în lumină, precum El este în lumină, atunci avem împărtășire unul cu altul și singele lui Iisus, Fiul Lui, ne curățește pe noi de orice păcat.

8. Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este întru noi.

9. Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios și drept, ca să ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea.

10. Dacă zicem că n-am păcătuit, îl facem mincinos și cuvîntul Lui nu este întru noi.

CAP. 2

Hristos este mijlocitorul nostru către Tatăl și ispășirea noastră. Poruncă să ne iubim unii pe alții. Iubirea lumii. Antihristii sînt mulți.

1. Copiii mei, acestea vi le scriu, ca să nu păcătuiți. Și dacă a păcătuit cineva, avem mijlocitor către Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept.

2. El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre, dar nu numai pentru ale noastre, ci și pentru ale lumii întregi.

3. Și întru aceasta știm că L-am cunoscut, dacă păzim poruncile Lui.

4. Cel ce zice: L-am cunoscut, dar poruncile Lui nu le păzește, mincinos este și întru el adevărul nu se află.

5. Iar cine păzește cuvîntul Lui, întru acela, cu adevărat, dragostea lui Dumnezeu este desăvîrșită. După aceasta cunoaștem că sîntem întru El.

6. Cine zice că petrece întru El dator este, precum Acela a umblat, și el așa să umble.

7. Iubiților, nu vă scriu poruncă nouă, ci o poruncă veche pe care o

aveați de la început; porunca cea veche este cuvîntul pe care l-ați auzit.

8. Ci totuși, vă scriu poruncă nouă, ceea ce este adevărat întru el și întru voi, pentru că întunericul se duce și lumina cea adevărată începe să răsară.

9. Cine zice că este în lumină și pe fratele său îl urăște, acela este în întuneric pînă acum.

10. Cine iubește pe fratele său rămîne în lumină și sminteală nu este în el.

11. Iar cel ce urăște pe fratele său este în întuneric și umblă în întuneric și nu știe încotro se duce, pentru că întunericul a orbit ochii lui.

12. Vă scriu vouă, copiii, fiindcă iertate v-au fost păcatele pentru numele Lui.

13. Vă scriu vouă, părinților, pentru că ați cunoscut pe Cel ce este de la început. Vă scriu vouă, tinerilor, fiindcă ați biruit pe cel viclean. V-am scris, copiii, pentru că ați cunoscut pe Tatăl.

14. V-am scris, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel ce este de la început. Scris-am vouă, tinerilor, căci sin-teți tari și cuvîntul lui Dumnezeu rămîne întru voi și ați biruit pe cel viclean.

15. Nu iubiți lumea, nici cele ce sînt în lume. Dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu este întru el;

16. Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sînt de la Tatăl, ci sînt din lume.

17. Și lumea trece și pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămîne în veci.

18. Copiii mei, este ceasul de pe urmă, și precum ați auzit că vine antihrist, iar acum mulți antihristi s-au arătat, de aici cunoaștem că este ceasul de pe urmă.

19. Dintre noi au ieșit, dar nu erau dintre ai noștri, căci de-ar fi fost dintre ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sînt toți dintre ai noștri, de aceea au ieșit.

20. Iar voi, ungere aveți de la Cel Sfînt și știți toate.

21. V-am scris vouă, nu pentru că nu știți adevărul, ci pentru că îl știți

și știți că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristos? Acesta este antihrist, care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul.

23. Oricine tăgăduiește pe Fiul nu are nici pe Tatăl; cine mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

24. Deci ceea ce ați auzit de la început, în voi să rămînă; de va rămîne în voi ceea ce ați auzit de la început veți rămîne și voi în Fiul și în Tatăl.

25. Și aceasta este făgăduința pe care El ne-a făgăduit-o: Viața veșnică.

26. Acestea v-am scris vouă despre cei ce vă amăgesc.

27. Cit despre voi, ungerea pe care ați luat-o de la El rămîne întru voi și n-aveți trebuință ca să vă învețe cineva, ci precum ungerea Lui vă învăță despre toate și învățătura aceasta adevărată este și nu este minciună, rămîneți întru El, așa cum v-a învățat.

28. Deci, acum, copiii mei, rămîneți întru El, ca să avem îndrăzneală cînd se va arăta și să nu ne rușinăm de El, la venirea Lui.

29. Dacă știți că este drept, cunoașteți că oricine face dreptate este născut din El.

CAP. 3

Fiii lui Dumnezeu sînt fericiți prin nădejdea lor în Tatăl; sînt curăți de păcat, iubitori de frați, dar urîți de lume. Iubirea către aproapele și către Dumnezeu.

1. Vedeti ce fel de iubire ne-a dăruit nouă Tatăl, ca să ne numim fii ai lui Dumnezeu, și sîntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaște, fiindcă nu L-am cunoscut nici pe El.

2. Iubiților, acum sîntem fii ai lui Dumnezeu și ce vom fi nu s-a arătat pînă acum. Ci știm că atunci, cînd El se va arăta, vom fi asemenea Lui, fiindcă îl vom vedea cum este.

3. Și oricine și-a pus în El nădejdea acesta se curățește pe sine, așa cum Acela curat este.

Cap. 1. — (1) Luc. 1, 2; 24, 39. Ioan 1, 1, 14. (2) Ioan 1, 1, 4. (3) Ioan 15, 10. 1 Cor. 1, 9. (4) 2 Ioan 1, 12. (5) Ioan 8, 12. (6) Ps. 81, 5. 2 Cor. 6, 14. Ef. 5, 11. (7) Num. 19, 7. 1 Petri. 1, 19-20. Evr. 9, 14. Apoc. 1, 5. (8) 3 Reg. 8, 16. 2 Paral. 6, 36. Pild. 20, 9. Eccl. 7, 20. (9) 2 Reg. 12, 13. 2 Paral. 36, 23. Ps. 31,

5-6. Pild. 28, 13. Sir. 4, 28. 1 Ioan 2, 2. Cap. 2 — (1) Fapt. 23, 14. Rom. 8, 34. 1 Tim. 2, 5. (2) Intel. 15, 2. Ioan 11, 52. Fapt. 5, 31. 1 Ioan 1, 9; 4, 10. Evr. 2, 10. (3) Ps. 118, 6. (4) Ier. 22, 16. (5) Ioan 13, 35. 2 Ioan 1, 6. (6) Ioan 13, 15; 15, 4. (7) Ioan 13, 34; 15, 3.

(8) Ioan 1, 9. Rom. 13, 12. (9) Ioan 3, 19. 1 Cor. 13, 2. (10) Ps. 118, 165. (11) Lev. 19, 17. Ioan 12, 35. (12) Fapt. 4, 12; 10, 43. (13) Luc. 10, 18-19. (14) Ef. 6, 10. (15) Mat. 6, 24. (16) Pild. 23, 33. Eccl. 4, 8; 5, 10. Is. 14, 13-14. (17) Is. 40, 6-8. 1 Cor. 7, 31. (18) Luc. 21, 8. (19) Fapt. 20, 30. (20) Is. 30, 30. Mat. 11, 25. 1 Ioan 2, 27. 2 Cor. 1, 21. (22)

1 Ioan 4, 3. (23) Marc. 8, 38. Luc. 12, 8-9. Ioan 5, 23; 8, 19. (27) Fac. 6, 2. Is. 30, 30. Ioan 14, 17. 2 Ioan 2, 20. Evr. 8, 11. (28) 1 Ioan 3, 21. Rom. 8, 35. (29) 3 Ioan 1, 11. Cap. 3. — (1) Intel. 2, 16. Ioan 1, 12. (2) Is. 56, 5. Mat. 5, 8. Luc. 20, 36. Rom. 8, 23. 1 Cor. 13, 12. Filip. 3, 21. Col. 3, 4. Tit. 2, 13. Apoc. 22, 4. (3) 2 Cor. 7, 1.

4. Oricine făptuiește păcatul săvârșește și călcarea legii, căci păcatul este călcarea legii.

5. Și voi știți că El s-a arătat ca să ridice păcatele și păcat în El nu este.

6. Oricine rămâne întru El nu păcătuiește; oricine păcătuiește nu L-a văzut, nici nu L-a cunoscut.

7. Copiii mei, nimeni să nu vă amăgească. Cel ce săvârșește dreptatea este drept, precum Acela drept este.

8. Cine săvârșește păcatul este de la diavolul, pentru că de la început diavolul păcătuiește. Pentru aceasta s-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Oricine este născut din Dumnezeu nu săvârșește păcat, pentru că sămânța lui Dumnezeu rămâne în aceasta; și nu poate să păcătuiască, fiindcă este născut din Dumnezeu.

10. Prin aceasta cunoaștem pe fiii lui Dumnezeu și pe fiii diavolului; oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubește pe fratele său.

11. Pentru că aceasta este vestea pe care ați auzit-o de la început, ca să ne iubim unul pe altul.

12. Nu precum Cain, care era de la cel viclean și a ucis pe fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis? Fiindcă faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau drepte.

13. Nu vă mirați fraților, dacă lumea vă urăște.

14. Noi știm că am trecut din moarte la viață, pentru că iubim pe frați; cine nu iubește pe fratele său rămâne în moarte.

15. Oricine urăște pe fratele său este ucigaș de oameni și știți că orice ucigaș de oameni nu are viață veșnică, dănuitoare în El.

16. În aceasta am cunoscut iubirea: că El și-a pus sufletul Său pentru noi și noi datorii sintem să ne punem suflete pentru frați.

17. Iar cine are bogăția lumii acce-

în nevoie și își închide inima față de el, cum rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu?

18. Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul.

19. În aceasta vom cunoaște că sintem din adevăr și în fața lui Dumnezeu vom afla odihnă inimilor noastre.

20. Fiindcă, dacă ne osindește inima noastră, Dumnezeu este mai mare decît inima noastră și știe toate.

21. Iubiților, dacă inima noastră nu ne osindește, avem îndrăznire către Dumnezeu.

22. Și orice cerem, primim de la El, pentru că păzim poruncile Lui și cele plăcute înaintea Lui facem.

23. Și aceasta este porunca Lui, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiul Său, și să ne iubim unul pe altul, precum ne-a dat poruncă.

24. Cel ce păzește poruncile Lui rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu în el; și din aceasta cunoaștem că rămâne în noi, din Duhul pe care ni l-a dat.

CAP. 4

Trebuie să ne ferim de duhurile amăgi-toare. Iubirea lui Dumnezeu către noi cere iubirea noastră către frați.

1. Iubiților, nu dați crezare oricărui duh, ci ispițiți duhurile de sint de la Dumnezeu, fiindcă mulți prooroci mincinoși au ieșit în lume.

2. În aceasta să cunoașteți duhul lui Dumnezeu: orice duh care mărturisește pe Iisus Hristos, venit în trup, este de la Dumnezeu.

3. Și orice duh, care nu mărturisește pe Iisus, nu este de la Dumnezeu; ci este duhul lui antihrist, despre care ați auzit că vine și acum este chiar în lume.

4. Voi, copii, sinteți din Dumnezeu și l-ați biruit pe el, căci mai mare este Cel ce e în voi, decît cel ce este în lume.

5. Accia sint din lume, de aceea grăiesc ca din lume și lumea îi ascultă.

6. Noi sintem din Dumnezeu; cine cunoaște pe Dumnezeu ascultă de noi; cine nu este din Dumnezeu nu ascultă de noi. Din aceasta cunoaștem duhul adevărului și duhul rătăcirii.

7. Iubiților, să ne iubim unul pe altul, pentru că dragostea este de la Dumnezeu și oricine iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește n-a cunoscut pe Dumnezeu, căci Dumnezeu este iubire.

9. Întru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu către noi, că pe Fiul Său cel Unul Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viață să avem.

10. În aceasta este dragostea, nu fiindcă noi am iubit pe Dumnezeu, ci fiindcă El ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul Său jertfă de ispășire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi, și noi datorii sintem să ne iubim unul pe altul.

12. Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată, dar de ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămâne întru noi și dragostea Lui în noi este desăvîrșită.

13. Din aceasta cunoaștem că rămînem în El și El întru noi, fiindcă ne-a dat din Duhul Său.

14. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mîntuitor al lumii.

15. Cine mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămîne întru el și el în Dumnezeu.

16. Și noi am cunoscut și am crezut iubirea, pe care Dumnezeu o are către noi. Dumnezeu este iubire și cel ce rămîne în iubire rămîne în Dumnezeu și Dumnezeu rămîne întru el.

17. În aceasta e desăvîrșită între noi iubirea, ca să avem îndrăznire în ziua judecării, fiindcă precum este Acela, așa sintem și noi, în lumea aceasta.

18. În iubire nu este frică, ci iubirea desăvîrșită alungă frica, pentru că frica merge alături cu pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvîrșit în iubire.

19. Noi iubim pe Dumnezeu, fiindcă El ne-a iubit cel dintîi.

20. Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște: mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu pe care nu L-a văzut, nu poate să-L iubească.

21. Și această poruncă avem de la El: cine iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său.

CAP. 5

Prin credință și supunere iubim pe Dumnezeu. Trei mărturisesc despre Hristos și acești trei Una sint. Puterea rugăciunii.

1. Oricine crede că Iisus este Hristos este născut din Dumnezeu, și oricine iubește pe cel care a născut iubeste și pe cel ce s-a născut din Acestea.

2. Din aceasta cunoaștem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, dacă iubim pe Dumnezeu și împlinim poruncile Lui.

3. Căci dragostea de Dumnezeu aceasta este: Să păzim poruncile Lui; și poruncile Lui nu sint grele.

4. Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea, și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră.

5. Cine este cel ce biruiește lumea dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

6. Acesta este cel care a venit prin apă și prin sînge: Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și sînge; și Duhul este cel ce mărturisește, că Duhul este adevărul.

7. Căci trei sint care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvîntul și Sfințitul Duh, și acești trei Una sint.

8. Și trei sint care mărturisesc pe pămînt: Duhul și apa și sîngele, și acești trei mărturisesc la fel.

9. Dacă primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare, că aceasta este mărturia lui Dumnezeu: că a mărturisit pentru Fiul Său.

10. Cine crede în Fiul lui Dumnezeu are această mărturie în el însuși. Cine

(1) 1 Ioan 3, 17. (5) Is. 53, 4-9. 1 Petr. 2, 22. 2 Cor. 5, 21. (7) Iez. 18, 9. (8) Fac. 3, 15. Luc. 11, 20. Ioan 8, 44. Fapt. 13, 10. 2, Petr. 2, 4. (9) 1 Petr. 1, 23. 1 Ioan 5, 18. (11) 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 4, 21. 2 Ioan 1, 5. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (12) Fac. 4, 8. Mat. 23, 35. Ebr. 11, 4. (13) Ioan 15, 18. (14) Lev. 19, 17. Ioan 5, 24. Ef. 2, 5. (15) Mat. 5, 22. (16) Ps. 48, 7. Ioan 3, 16; 13, 13. 2 Petr. 1, 7. Rom. 5, 7-8. Ef. 5, 2. (17) Deut. 15, 8. Iov 31, 16. Luc. 3, 11. Iac. 2, 15.

1 Ioan 4, 20. (19) Ioan 18, 37. (20) Ps. 16, 15. (21) Iov 11, 15. Sir. 14, 2. 1 Ioan 2, 28. Rom. 14, 22. Ebr. 10, 22. (22) Mat. 18, 19; 21, 22. Luc. 11, 9. Ioan 5, 14; 15, 7. Iac. 4, 3. 1 Ioan 5, 14. (23) Ioan 6, 29; 13, 34; 17, 3. (24) Ioan 14, 23. 1 Ioan 4, 13, 16. Cap. 4. - (1) Pild. 14, 15. Mat. 7, 15. Luc. 21, 8. 2 Ioan 1, 7. 1 Tes. 5, 21. Apoc. 2, 2. (3) 1 Ioan 2, 22. 1 Cor. 12, 3. (4) 4 Reg. 6, 16. 2 Paral. 32, 7. (5) Ioan 15, 19.

(6) 2 Paral. 18, 21. Ioan 8, 47; 10, 26. (9) Is. 9, 5. Ioan 3, 16. 2 Cor. 5, 19. (10) Is. 43, 22. 1 Ioan 2, 2. Rom. 5, 8. (11) Mat. 18, 33. Ioan 15, 12. (12) Ies. 33, 20. Ioan 1, 18. 1 Tim. 6, 16. (13) 1 Ioan 3, 24. (14) Ioan 3, 17. (15) Luc. 9, 20. 1 Ioan 5, 1, 5. Rom. 10, 9. (16) 1 Ioan 3, 24. (18) Rom. 8, 15. (20) Ioan 13, 35. 1 Ioan 2, 4; 3, 17.

(21) Mat. 22, 37-39. Ioan 3, 11; 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 3, 11. Cap. 5. - (1) 1 Ioan 4, 15. (3) Pild. 4, 12-13. Mat. 11, 30. (4) Iosua 17, 18. Ioan 1, 13; 16, 33. 1 Cor. 15, 57. (5) Luc. 9, 20. 1 Ioan 4, 4, 15. (6) Ioan 5, 32; 19, 34. (7) Fac. 3, 22. Mat. 3, 16-17; 28, 19. (8) Ioan 1, 33. (9) Mat. 3, 17. Ioan 8, 18. (10) Avac. 2, 4. Ioan 5, 15; 33.

nu dă crezare lui Dumnezeu, L-a făcut mincinos, pentru că n-a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul Său.

11. Iar mărturia e aceasta, că Dumnezeu ne-a dat viață veșnică și această viață este întru Fiul Său.

12. Cel ce are pe Fiul are Viața; cel ce nu are pe Fiul lui Dumnezeu: nu are viața.

13. Acestea am scris vouă care credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să știți că aveți viață veșnică.

14. Și aceasta este încrederea ce avem către El că, dacă cerem ceva după voința Lui, El ne ascultă.

15. Și dacă știm că El ne ascultă ceea ce îi cerem, atunci știm că dobîndim cererile pe care I le-am cerut.

16. Dacă vede cineva pe fratele său păcătuiind — păcat nu de moarte —

să se roage, și Dumnezeu va da viață acelui frate, anume celor ce nu păcătuesc de moarte. Este și păcat de moarte; nu zic să se roage pentru așa păcat.

17. Orice nedreptate este păcat, dar este și păcat care nu e de moarte.

18. Știm că oricine e născut din Dumnezeu nu păcătuieste; ci Cel ce s-a născut din Dumnezeu îl păzește, și cel viclean nu se atinge de el.

19. Știm că sîntem din Dumnezeu și lumea întreagă zace sub puterea celui viclean.

20. Știm iarăși că Fiul lui Dumnezeu a venit și ne-a dat nouă pricepere, ca să cunoaștem pe Dumnezeu cel adevărat; și noi sîntem în Dumnezeul cel adevărat, adică întru Fiul Său Iisus Hristos. Acesta este adevăratul Dumnezeu și viața cea de veci.

21. Fiilor, păziți-vă de idoli.

(11) Ioan 1, 4. (12) Ioan 3, 36. (13) Ioan 20, 31. (14) Ier. 29, 13. Mat. 18, 19. Luc. 11, 9. Ioan 15, 7. 1 Ioan 3, 22. (16) Num. 15, 30.

1 Reg. 2, 25. Jer. 7, 16; 15, 1. Mat. 12, 31. 33. Marc. 3, 29. Luc. 12, 10. Evr. 6, 6. (17) 1 Ioan 3, 4. (18) Ps. 118, 3. 1 Ioan 3, 9.

A DOUA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SF. APOSTOL IOAN

CAP. 1

Iubirea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Trebuie să fugim de amăgitori.

1. Bătrînul — către aleasa doamnă și către fiii ei, pe care eu îi iubesc întru adevăr și nu numai eu, ci și toți care au cunoscut adevărul,

2. Pentru adevărul ce rămîne întru noi și va fi cu noi în veac:

3. Har, milă, pace fie cu voi, de la Dumnezeu Tatăl și de la Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr și întru dragoste.

4. M-am bucurat foarte, că am aflat pe unii din fiii tăi umblînd întru adevăr, precum am primit poruncă de la Tatăl.

5. Și acum te rog, doamnă, nu ca și cum ți-aș scrie poruncă nouă, ci pe aceea pe care o aveam de la început, ca să ne iubim unul pe altul.

6. Și aceasta este iubirea, ca să umblăm după poruncile Lui, și aceasta

este porunca, precum ați auzit dintru început, ca să umblați întru iubire.

7. Pentru că mulți amăgitori au ieșit în lume, care nu mărturisesc că Iisus Hristos a venit în trup: Acesta este amăgitorul și antihristul.

8. Păziți-vă pe voi înșivă, ca să nu pierdeți ceea ce ați lucrat, ci să primiți plată deplină.

9. Oricine o ia înainte și nu rămîne în învățătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu; cel ce rămîne în învățătura Lui, acela are și pe Tatăl și pe Fiul.

10. Dacă cineva vine la voi și nu aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți: Bun venit!

11. Căci cel ce-i zice: Bun venit! se face părtaș la faptele lui cele rele.

12. Multe avînd a vă scrie, n-am voit să le scriu pe hîrtie și cu cerneală, ci nădăjduiesc să viu și să vorbesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13. Te îmbrățișează fiii surorii tale celei alese.

Cap. 1. -- (2) Ioan 14, 17. (5) Ioan 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 3, 11. (6) Ioan 14, 15. 1 Ioan

2, 3. (7) 1 Ioan 4, 1. (10) Rom. 16, 17. 1 Cor. 5, 11. Tit. 3, 10. (12) 1 Ioan 1, 4.

A TREIA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SF. APOSTOL IOAN

CAP. 1

Gaiu, cel primitor de oameni, e vrednic de laudă. Diotref și Dimitrie.

1. Bătrînul către Gaiu cel iubit, pe care îl iubesc într-adevăr.

2. Iubitule, mă rog să ai spor în toate și să mergi bine cu sănătatea, precum bine mergi cu sufletul.

3. M-am bucurat mult cînd au venit frații și au mărturisit despre adevărul tău, așa cum umblă tu într-adevăr.

4. Mai mare bucurie decît aceasta nu am: ca să aud că fiii mei umblă într-adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci oricite faci pentru frați și anume pentru frații străini,

6. Care, în fața Bisericii, au dat mărturie despre dragostea ta. Bine vei face să-i ajuți în călătoria lor, după cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu.

7. Căci pentru numele lui Hristos au plecat la drum, fără să ia nimic de la pagini.

8. Noi, deci, datorî sintem să sprijinim pe unii ca aceștia, ca să fim împreună lucrători pentru adevăr.

Cap. 1. — (4) 1 Cor. 4, 15. (8) Mat. 10, 40.

9. Am scris ceva Bisericii, dar Diotref, care ține să fie cel dintîi între ei, nu ne primește.

10. Pentru aceea, cînd voi veni, îi voi pomeni de faptele pe care le face, defăimîndu-ne cu vorbe urite; și nemulțumit fiind cu acestea, nici el nu primește pe frați, nici pe cei care voiesc să primească nu-i lasă și-i dă afară din biserică.

11. Iubitule, nu urma răul, ci binele. Cel ce face bine din Dumnezeu este; cel ce face rău n-a văzut pe Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie datu-i s-a mărturie de către toți și de către însuși adevărul; mărturie îi dăm și noi și știi că mărturia noastră este adevărată.

13. Multe lucruri aveam să-ți scriu; totuși, nu voiesc să ți le scriu cu cerneală și condei,

14. Ci nădăjduiesc să te văd în curînd, și atunci vom grăi gură către gură.

15. Pace piei Prietenii te îmbrățișează. Îmbrățișați pe prieteni, pe fiecare după numele lui.

(11) 1 Ioan 2, 29.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A SFÎNTULUI APOSTOL IUDA

CAP. 1

Apostolul îndeamnă pe cititori să lupte pentru credința care s-a dat sfinților. Pilde de pedeapsă trimise asupra celor răi: Iudeii, ingerii, Sodoma și Gomora. Arhanghelul Mihail și satan. Cuvintele lui Enoh și ale Apostolilor.

1. Iuda, slujitor al lui Iisus Hristos și frate al lui Iacov, celor ce sînt chemați, iubiți în Dumnezeu Tatăl și păstrați pentru Iisus Hristos:

2. Milă vouă și pace și iubirea să se înmulțească!

3. Iubiților, punînd toată rîvna să vă scriu despre mîntuirea cea de obște, simțit-am nevoie să vă scriu și să vă îndemn ca să luptați pentru credința dată sfinților, odată pentru totdeauna.

4. Căci s-au strecurat printre voi unii oameni nelegiuîți, de demult hotărîți spre această osîndă care schimbă harul Dumnezeului nostru în desfrî-nare și tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpîn și Domn, pe Iisus Hristos.

5. Voiesc, dar să vă aduc aminte vouă celor ce ați știut odată toate acestea că Domnul, după ce a izbăvit pe poporul din pămîntul Egiptului, a pierdut, după aceea, pe cei ce n-au crezut.

6. Iar pe ingerii care nu și-au păzit vrednicia, ci au părăsit locașul lor, i-a pus la păstrare sub întuneric, în lanțuri veșnice, spre judecata zilei celei mari.

7. Tot așa, Sodoma și Gomora și cetățile dimprejurul lor care, în același chip ca acestea, s-au dat la desfrî-nare și au umblat după trup străin, stau înainte ca pildă, suferind pedeapsa focului celui veșnic.

8. Asemenea deci și aceștia, visînd, pingăresc trupul, leapădă stăpînirea și hulesc măririle (cerești).

9. Dar Mihail Arhanghelul, cînd se împotriva diavolului, certîndu-se cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Certe-te pe tine Domnul!

10. Aceștia însă defăimă cele ce nu cunosc, iar cele ce, — ca dobitoacele necuvîntătoare, — știu din fire, întra-cestea își găsesc pieirea.

11. Vai lor! Că au umblat în calea lui Cain și, pentru plată, s-au dat cu totul în rătăcirea lui Balaam și au pierit ca în răzvrătirea lui Core.

12. Aceștia sînt ca niște pete de necurăție la mesele voastre obștești, ospătînd fără sfilă împreună cu voi, imbuibîndu-se pe ei înșiși, nori fără apă, purtați de vînturi, pomi tomnatici fără rod, de două ori uscați și dezrădăcinați.

13. Valuri sălbătice ale mării, care își spumegă a lor rușine, stele rătăcitoare, cărora întunericul întunericului li se păstrează în veșnicie.

14. Dar și Enoh, al șaptelea de la Adam, a proorocit despre aceștia, zicînd: Iată, a venit Domnul în zecile de mii de sfinți ai Lui,

Cap. 1. (1) Luc. 6, 16. Ioan 14, 22; 17, 11. (3) Filip. 1, 27. (4) Marc. 16, 16. Ioan 3, 18. (15) Ies. 12, 37; 14, 13. Num. 14, 29, 37. (6) Iov 4, 18. Ioan 8, 44. 2 Petr. 2, 4. Apoc. 20, 6. (7) Fac. 19, 24. Inpel. 10, 6-7. Luc. 17, 29.

2 Petr. 2, 6. (9) Deut. 34, 6. Zah. 3, 2. (10) Dan. 10, 15. 2 Petr. 2, 12. (11) Fac. 4, 8. Num. 16, 1; 22, 7, 23; 31, 16. 2 Petr. 2, 15. (12) Pild. 25, 14. 2 Petr. 2, 17. (14) Dan. 7, 10. Mat. 25, 31. Apoc. 1, 7.

15. Ca să faci judecată împotriva tuturor și să mustre pe toți nelegiuții de toate faptele păginatești lor, întru care au făcut fărădelege, și de toate cuvintele de ocară pe care ei, păcătoși, netemători de Dumnezeu, le-au rostit împotriva Lui.

16. Aceștia sînt cîrtitori nemulțumiți cu starea lor, umblînd după poftele lor și gura lor grăiește lucruri trufașe, deși, pentru folos, dau unor fețe mare cinste.

17. Voi, însă, iubitorilor, aduceți-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către Apostolii Domnului nostru Iisus Hristos,

18. Că ei vă spuneau: În vremea de pe urmă vor fi batjocoritori, umblînd potrivit cu poftele lor nelegiuite.

19. Aceștia sînt cei ce fac dezbinări, oameni firești, care nu au Duhul.

20. Dar voi, iubitorilor, zidiți-vă pe voi înșivă, întru a voastră prea sfîntă credință, rugîndu-vă în Duhul Sfînt.

21. Păziți-vă întru dragostea lui Dumnezeu și așteptați mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viața cea veșnică.

22. Și pe unii — șovăitori — muștrați-i,

23. Pe alții — smulgîndu-i din foc — mintuiți-i; de alții, însă, fie-vă milă cu frică, urînd și cămașa spurcată de pe trupul lor.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pe voi de orice cădere și să vă pună înaintea slavei Lui, neprihăniți, cu bucurie mare,

25. Singurului Dumnezeu, Mintuitorul nostru, prin Iisus Hristos, Domnul nostru — slavă, preamărire, putere și stăpînire, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii. Amin!

(15) Mal. 3, 13. Mat. 12, 36. (16) Ps. 16, 10; 72, 9. 1 Tim. 6, 5. (18) 2 Petr. 3, 3. 4

Tim. 3, 1. (19) 1 Cor. 2, 14. Ebr. 10, 25. (20) Col. 2, 7. (23) Am. 4, 11. Ef. 4, 22.

APOCALIPSA SFÎNTULUI IOAN TEOLOGUL

CAP. 1

Ioan trimite urări de bine la șapte Biserici. În Patmos are cerească ardtare. El vede pe Fiul Omului între șapte sfeșnice și avînd în mîna dreaptă șapte stele.

1. Descoperirea lui Iisus Hristos pe care i-a dat-o Dumnezeu — ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curînd, — iar El, prin trimiterăa ingerului Său, a destăinuit-o robului Său Ioan,

2. Care a mărturisit cuvîntul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos, toate cite a văzut.

3. Fericit este cel ce citește și cei ce ascultă cuvîntul acestei proorocii și păstrează cele scrise în aceasta! Căci vremea este aproape.

4. Ioan, celor șapte Biserici, care sînt în Asia: Har vouă și pace de la Cel ce este și Cel ce era și Cel ce vine și de la cele șapte duhuri, care sînt înaintea scaunului Lui,

5. Și de la Iisus Hristos, martorul cel credincios, cel întîi născut din morți, și Domnul împăraților pămîntului. Lui, care ne iubește și ne-a delegat pe noi din păcatele noastre, prin singele Său,

6. Și ne-a făcut pe noi împărăție — preoți lui Dumnezeu și Tatălui Său — Lui fie slava și puterea, în vecii vecilor. Amin!

7. Iată, El vine cu norii și orice ochi îl va vedea și-L vor vedea și cei ce L-au împuns și se vor jeli, din pricina

Lui, toate semințiile pămîntului. Așa Amin!

8. Eu sînt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, Atotîntor.

9. Eu Ioan, fratele vostru și împreună cu voi pîrtăș la suferința și la împărăția și la răbdarea, care sînt întru Iisus, fost-am în insula ce se cheamă Patmos, pentru cuvîntul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Iisus.

10. Am fost în duh în zi de duminică și am auzit, în urma mea, glas mare de trimbiță,

11. Care zicea: Ceea ce vezi scrie în carte și trimite celor șapte Biserici: la Efes, și la Smirna și la Pergam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia și la Laodiceea.

12. Și m-am întors să văd al cui este glasul care vorbea cu mine și, întorcîndu-mă, am văzut șapte sfeșnice de aur.

13. Și în mijlocul sfeșnicelor pe cineva asemenea cu Fiul Omului, îmbrăcat în veșmînt lung pînă la picioare și încins pe sub sîn, cu un brîu de aur.

14. Capul Lui și părul Lui erau albe ca lîna albă și ca zăpada, și ochii Lui, ca para focului.

15. Picioarele Lui erau asemenea aramei arse, iar glasul Lui era ca vuietul apelor mari;

16. În mîna Lui cea dreaptă avea șapte stele; și din gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu două tășuri, iar fața

Cap. 1. — (3) Luc. 11, 28. (4) Ies. 3, 14. 1 Tim. 1, 2. Apoc. 4, 5. (5) Ps. 88, 37. 1 Petr. 1, 19-20. 1 Ioan 1, 7. 1 Cor. 13, 20. Col. 1, 18. (6) Ps. 88, 37. 1 Petr. 2, 5. Ebr. 9, 14; 13, 12. (6) Ies. 19, 6. Ps. 44, 18. Is. 61, 6; 66, 21. 1 Petr. 2, 9. (7) Deut. 28, 66. Is. 3, 14. Zah. 12, 10. Mat. 24, 30; 25, 31; 26, 64. Marc. 13, 26. Luc.

21, 27. Ioan 19, 37. Iuda 1, 14. (8) Ies. 3, 14. Is. 44, 4. Ioan 8, 58. Apoc. 2, 8; 4, 8; 21, 6; 22, 13. (9) Rom. 8, 17. (10) Is. 44, 6; 48, 12. Ier. 47, 4. Apoc. 21, 6. (12) Ies. 25, 37. Zah. 4, 2. (13) Iez. 1, 26. Dan. 7, 13; 10, 5, 16. Mat. 29, 18. (14) Fac. 49, 12. Dan. 7, 9. (15) Iez. 43, 2. Dan. 10, 6. Apoc. 2, 18.

Lui era ca soarele, cind strălucește în puterea lui.

17. Și cind L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca un mort. Și El a pus mîna dreaptă peste mine, zicînd: Nu te teme! Eu sint cel dintîi și cel de pe urmă.

18. Și cel ce sint viu. Am fost mort, și, iată, sint viu, în vecii vecilor, și am cheile morții și ale iadului.

19. Scrie, deci, cele ce ai văzut și cele ce sint și cele ce au să fie după acestea.

20. Taina celor șapte stele, pe care le-ai văzut în dreapta Mea și a celor șapte sfesnice de aur: Cele șapte stele sint ingerii celor șapte Biserici, iar sfesnicele cele șapte sint șapte Biserici.

CAP. 2

Porunca dată lui Ioan de Domnul, ca să scrie ingerilor, adică Episcopilor Bisericii din: Efes, Smirna, Pergam, Tiatura. Poruncile Domnului, lipsurile Bisericii.

1. Scrie ingerului Bisericii din Efes: Acestea zice Cel care ține cele șapte stele în dreapta Sa, Cel care umblă în mijlocul celor șapte sfesnice de aur:

2. Știu faptele tale și osteneala ta și răbdarea ta și cum că nu poți suferi pe cei răi și ai cercat pe cei ce se zic pe sine apostoli și nu sint și i-ai aflat mincinosi.

3. Stăruiești în răbdare și ai tras necazuri pentru numele Meu și nu te-ai lăsat prins de oboseală.

4. Dar am împotriva ta faptul, că de dragostea ta cea dintîi te-ai lepădat.

5. Drept aceea, adu-ți aminte de unde ai căzut și te pocăiește și fă faptele de mai înainte; iar de nu, vin la tine curînd și voi mișca sfesnicul tău din locul lui, dacă nu te vei pocăi.

6. Ai însă partea bună că urăști faptele nicolașilor, pe care le urăsc și eu.

7. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii: Celui ce va birui îi voi da să mănînce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu.

8. Iar ingerului Bisericii din Smirna, scrie-i: Acestea zice Cel dintîi și Cel de pe urmă, Cel care a murit și a înviat:

9. Știu necazul tău și sărăcia ta (tu însă ești bogat) și hula din partea celor ce se zic pe sine Iudei și nu sint, ci sinagogă a satanei.

10. Nu te teme de cele ce ai să pătimesti. Că iată diavolul va să arunce dintre voi în temniță, ca să fiți ispitiți, și veți avea necaz zece zile. *Fii credincios pînă la moarte și îți voi da cununa vieții.*

11. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii: Cel ce biruiește nu va fi vătămat de moartea cea de a doua.

12. Iar ingerului Bisericii din Pergam, scrie-i: Acestea zice Cel ce are sabia ascuțită de amîndouă părțile:

13. Știu unde sălășluiești; unde este scaunul satanei; și îți numele Meu și n-ai tăgăduit credința Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuiește satana.

14. Dar am împotriva ta cîteva lucruri, că ai acolo pe unii care țin învățătura lui Balaam, cel ce învăța pe Balac să pună piatră de poticneală înaintea fiilor lui Israel, ca să mănînce carne jertfită idolilor și să se dea desfrînării.

15. Astfel ai și tu de cei ce de asemenea țin învățătura nicolașilor.

16. Pocăiește-te deci, iar de nu vin la tine curînd și voi face cu ei război, cu sabia gurii Mele.

17. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii: Biruitorului îi voi da din mana cea ascunsă și-i voi da lui o pietricică albă și pe pietricică scris un nume nou, pe care nimeni nu-l știe, decît primitorul.

18. Iar ingerului Bisericii din Tiatura scrie-i: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, ai cărui ochi sint ca para focului și picioarele asemenea aramei strălucitoare:

Is. 41, 4; 44, 6; 48, 12. Apoc. 1, 8. (19) Luc. 6, 20. Iac. 2, 5. Rom. 2, 29. (10) Mat. 10, 21; 24, 9. 13. Marc. 12, 9. 13. 1 Cor. 9, 25. Apoc. 3, 11. (11) Apoc. 21, 8. (12) Apoc. 1, 16; 19, 21. (13) Num. 24, 13; 25, 1; 31, 16. (14) Is. 11, 4. 2 Tes. 2, 8. Apoc. 1, 16. (15) Is. 56, 5; 65, 15. Ioan 6, 33. Apoc. 3, 12. (16) Apoc. 1, 14-15.

19. Știu faptele tale și dragostea și credința și slujirea și răbdarea ta și știu că faptele tale cele de pe urmă sint mai multe decît cele dintîi.

20. Dar am împotriva ta faptul că lași pe femeia Iezabela, care se zice pe sine proorociță, de învăță și amăgește pe robii Mei, ca să facă desfrînări și să înălnice cele jertfite idolilor.

21. Și i-am dat timp să se pocăiască și nu voiește să se pocăiască de desfrînarea ei.

22. Iată, o arunc pe ea bolnavă în pat și pe cei ce se desfrîncează cu ea, în mare strîmtorare, dacă nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Și pe fiii ei cu moarte îi voi ucide și vor cunoaște toate Bisericiile că Eu sint cel care cercetez rărunchii și inimile și voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre.

24. Iar vouă și celorlalți din Tiatura cîți nu au învățătura aceasta, ca unii care n-au cunoscut adîncurile satanei, după cum spun ei, vă zic: nu pun peste voi altă greutate.

25. Însă, ceea ce aveți, țineți pînă voi veni.

26. Și celui ce biruiește și celui ce păzește pînă la capăt faptele mele, îi voi da lui stăpînire peste neamuri.

27. Și le va păstori pe ele cu toiag de fier și ca pe vasele olarului le va sfărîma, precum și Eu am luat putere de la Tatăl Meu.

28. Și-i voi da lui steaua cea de dimineată.

29. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii.

CAP. 3

Epistola a cincea către Biserica din Sardes; a șasea către Biserica din Filadelfia. Numele noului Ierusalim. Epistola a șaptea către Biserica din Laodiceea.

1. Iar ingerului Bisericii din Sardes scrie-i: Acestea zice Cel ce are cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele: Știu faptele tale, că ai nume, că trăiești, dar ești mort.

2. Priveghiază și întărește ce a mai rămas și cra să moară. Căci n-am găsit

(19) 2 Cor. 9, 12. (20) Ies. 34, 15. 3 Reg. 16, 31. 4 Reg. 9, 7. 1 Cor. 10, 19. (21) Intel. 12, 10. (22) 1 Reg. 16, 7. 1 Paral. 28, 9. Ps. 7, 10. Ier. 11, 20; 17, 10. Mat. 16, 27. Apoc. 20, 12. (23) Dan. 7, 22. Ioan 6, 29. 1 Cor. 6, 3. (24) Ps. 2, 8; 48, 15. Apoc. 3, 21; 12, 5. (25) 2 Petr. 1, 19. Apoc. 22, 16. Cap. 3, 12. Ies. 33, 7. Mat. 34, 42. (13) Luc. 12, 39; 21, 35. 2 Petr. 3, 10. 1 Tes. 5, 2.

faptele tale depline înaintea Dumnezeului Meu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte cum ai primit și ai auzit și păstrează și te pocăiește. Iar de nu vei priveghea, voi veni ca un fur și nu vei ști în care ceas voi veni asupra ta.

4. Dar ai cîteva oameni în Sardes, care nu și-au mințit hainele lor, ci ei vor umbla cu Mine îmbrăcați în veșminte albe, căci vrednici sint.

5. Cel ce biruiește va fi astfel îmbrăcat în veșminte albe și nu voi șterge deloc numele lui din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui Meu și înaintea ingerilor Lui.

6. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii.

7. Iar ingerului Bisericii din Filadelfia scrie-i: Acestea zice Cel Sfînt, Cel Adevărat, Cel ce are cheia lui David, Cel ce deschide și nimeni nu va închide, și închide și nimeni nu va deschide:

8. Știu faptele tale; iată, am lăsat înaintea ta o ușă deschisă, pe care nimeni nu poate să o închidă, fiindcă, deși ai putere mică, tu ai păzit cuvîntul Meu și nu ai tăgăduit numele Meu.

9. Iată, îți dau din sinagoga satanei, dintre cei care se zic pe sine că sint Iudei și nu sint, ei mint, iată îi voi face să vină să se închine înaintea picioarelor tale și vor cunoaște că te-am iubit.

10. Pentru că ai păzit cuvîntul răbdării Mele, și Eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vină peste toată lumea, ca să încerce pe cei ce locuiesc pe pămînt.

11. Vin curînd; ține ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta.

12. Pe cel ce biruiește îl voi face stîlp în templul Dumnezeului Meu și afară nu va mai ieși și voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu și numele cetății Dumnezeului Meu-al noului Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeul Meu și numele Meu cel nou.

13. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii.

14. Iar ingerului Bisericii din Laodiceea scrie-i: Acestea zice Cel ce este

Apoc. 16, 15. (4) Apoc. 6, 11; 7, 9; 19, 3. (5) Ies. 32, 32. Ps. 68, 32. Luc. 10, 20. Filip. 4, 3. Apoc. 20, 12. (6) Marc. 4, 23. (7) Iov 12, 14. Is. 6, 3; 22, 22. Luc. 1, 32. Apoc. 1, 18. (8) 1 Cor. 16, 9. Col. 4, 3. (9) Is. 49, 23; 60, 14. (10) 2 Petr. 2, 9. 1 Cor. 10, 13. (11) 2 Tim. 1, 14. Apoc. 2, 10. (12) Pild. 9, 1. Is. 44, 5. Intel. 3, 14. Evt. 12, 22. Apoc. 2, 17; 14, 1; 21, 2. (13) Col. 1, 15.

(16) Ps. 44, 4. Is. 49, 2. Mat. 28, 18. Evt. 6, 17. Evt. 4, 12. Apoc. 2, 1, 16. (17) Is. 44, 6; 48, 12. Dan. 8, 18; 10, 10. (18) Iov 12, 14. Is. 22, 22. Apoc. 3, 7; 20, 1. (20) Mat. 2, 7. Cap. 2. - (1) Apoc. 1, 16. (2) 1 Ioan 4, 1. 2 Cor. 11, 13. 2 Tim. 2, 19. (3) Gal. 6, 9. (5) Ies. 18, 24. Apoc. 3, 3. (7) Fac. 2, 9. Cinc. 2, 3. Marc. 4, 23. (8)

Amin, martorul cel credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu:

15. Știu șaptele tale; că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte!

16. Astfel, fiindcă ești căldicel — nici fierbinte, nici rece — am să te vărs din gura Mea.

17. Fiindcă tu zici: Sunt bogat și m-am îmbogățit și de nimic nu am nevoie! Și nu știi că tu ești cel ticălos și vrednic de plins, și sărac și orb și gol!

18. Te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogățești, și veșminte albe ca să te îmbraci și să nu se dea pe față rușinea goliciunii tale, și alifie de ochi, ca să-ți ungi ochii și să vezi.

19. Eu pe cei îi iubesc îi mustru și îi pedepsesc; sirguiește dar și te pocăiește.

20. Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine.

21. Celui ce biruiește îi voi da să șadă cu Mine în scaunul Meu, precum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu în scaunul Lui.

22. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor.

CAP. 4

Priveliștea cerească. Tronul lui Dumnezeu cu douăzeci și patru de bătrini și cu patru heruvimi.

1. După acestea, m-am uitat și iată o ușă era deschisă în cer și glasul cel dintii — glasul ca de trîmbiță, pe care l-am auzit vorbind cu mine — mi-a zis: Suie-te aici și îți voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Îndată am fost în duh; și iată un tron era în cer și pe tron ședea cineva.

3. Și Cel ce ședea semăna la vedere cu piatra de iasp și de sardiu iar de jur împrejurul tronului era un curcubeu, cu înfățișarea smaragdului.

4. Și douăzeci și patru de scaune înconjurau tronul și pe scaune douăzeci și patru de bătrini, șezînd, îmbrăcați în haine albe și purtînd pe capețele lor cununi de aur.

5. Și din tron ieșeau fulgere și glasuri și tunete; și șapte făclii de foc ardeau înaintea tronului, care sînt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea tronului, ca o mare de sticlă, asemenea cu cristalul. Iar în mijlocul tronului și împrejurul tronului patru ființe, pline de ochi, dinainte și dinapoi.

7. Și ființa cea dintii era asemenea leului, a doua ființă asemenea vițelului, a treia ființă avea față ca de om, iar a patra ființă era asemenea vulturului care zboară.

8. Și cele patru ființe, avînd fiecare din ele cîte șase aripi, sînt pline de ochi, de jur împrejur și pe dinăuntru, și odihnă nu au, ziua și noaptea, zicînd: Sfînt, Sfînt, Sfînt, Domnul Dumnezeu, Atrăgătorul, Cel ce era și Cel ce este și Cel ce vine.

9. Iar cînd cele patru ființe dădeau slavă, cinste și mulțumită Celui ce șade pe tron, Celui ce este viu în vecii vecilor.

10. Atunci cei douăzeci și patru de bătrini cădeau înaintea Celui ce șade pe scaun și se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor, și aruncînd cununile lor înaintea tronului, ziceau:

11. Vrednic ești, Doamne și Dumnezeu nostru, să primești slava și cinstea și puterea, căci Tu ai zidit toate lucrurile și prin voința Ta ele erau și s-au făcut.

CAP. 5

Cartea cu șapte peceți este dată Mielului. Mielul este lăudat cu cîntări cerești.

1. Am văzut apoi, în mîna dreaptă a Celui ce ședea pe tron, o carte scrisă înăuntru și pe dos, pecetluită cu șapte peceți.

2. Și am văzut un înger puternic, care striga cu glas mare: Cine este vrednic să deschidă cartea și să desfacă pecețile ei?

3. Dar nimeni în cer, nici pe pămînt, nici sub pămînt nu putea să deschidă cartea, nici să se uite în ea.

4. Și plîngeam cu amar că nimeni n-a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să se uite în ea.

5. Și unul dintre bătrîni mi-a zis: Nu plînge. Că iată a biruit leul din seminția lui Iuda, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea și cele șapte peceți ale ei.

6. Atunci am văzut, la mijloc — între tron și cele patru ființe și bătrîni — stînd un Miel, ca înjunghiat, și care avea șapte coarne și șapte ochi, care sînt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pămîntul.

7. Și a venit și a luat cartea, din dreapta Celui ce ședea pe tron.

8. Și cînd a luat cartea, cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrîni au căzut înaintea Mielului, avînd fiecare alăută și cupe de aur, pline cu tămîie, care sînt rugăciunile sfinților.

9. Și cîntau o cîntare nouă, zicînd: Vrednic ești să iei cartea și să deschizi pecețile ei, căci ai fost înjunghiat și ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu singele Tău, oameni din toată seminția și limba și poporul și neamul;

10. Și i-ai făcut Dumnezeului nostru împărăție și preoți, și vor împărăti pe pămînt.

11. Și am văzut și am auzit glas de îngeri mulți, de jur împrejurul tronului și al ființelor și al bătrînilor, și era numărul lor zeci de mii de zeci de mii și mii de mii.

12. Zicînd cu glas mare: Vrednic este Mielul cel înjunghiat ca să ia puterea și bogăția și înțelepciunea și tăria și cinstea și slava și binecuvîntarea.

13. Și toată făptura care este în cer și pe pămînt și sub pămînt și în mare și toate cîte sînt în acestea — le-am auzit, zicînd: Celui ce șade pe tron și Mielului fie binecuvîntarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor!

14. Și cele patru ființe ziceau: Amin! Iar bătrîinii căzură și se închinară.

CAP. 6

Desfacerea celor dintii șase peceți. Împărații și domnii lumii se ascund în peșteri și în crăpăturile stîncilor.

1. Și am văzut cînd Mielul a deschis pe cea dintii din cele șapte peceți, și am auzit pe una din cele patru ființe, zicînd cu glas ca de tunet: Vino și vezi.

2. Și m-am uitat și iată un cal alb și cel care călărea pe el avea un arc; și i s-a dat lui cunună și a pornit ca un biruitor și ca să biruiască.

3. Cînd a deschis pecetea a doua, am auzit, zicînd, pe a doua ființă: Vino și vezi.

4. Și a ieșit alt cal, roșu ca focul; și celui ce călărea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pămînt, ca oamenii să se junghie între ei; și o sabie mare i s-a dat.

5. Și cînd a deschis pecetea a treia, am auzit pe a treia ființă, zicînd: Vino și vezi. Și m-am uitat și iată un cal negru și cel care călărea pe el avea un cîntar în mîna lui.

6. Și am auzit, în mijlocul celor patru ființe, ca un glas care zicea: Măsura de grîu un dinar, și trei măsuri de orz un dinar. Dar de undelemn și de vin să nu te atingi.

7. Și cînd a deschis pecetea a patra, am auzit glasul ființei a patra, zicînd: Vino și vezi.

8. Și m-am uitat și iată un cal galben-vinăt și numele celui ce călărea pe el era: Moartea; și iadul se ținea după el; și li s-a dat lor putere peste a patra parte a pămîntului, ca să ucidă cu sabia și cu foamete, și cu moarte și cu fiarele de pe pămînt.

9. Și cînd a deschis pecetea a cincea, am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiați pentru cuvîntul lui Dumnezeu și pentru mărturia pe care au dat-o.

10. Și strigau cu glas mare și ziceau: Pînă cînd, Stăpîne sfînte și adevărate, nu vei judeca și nu vei răzbuna singele nostru, față de cei ce locuiesc pe pămînt?

(16) Dan. 3, 27. (17) Fac. 3, 7. Iez. 16, 7. Os. 12, 9. Int. 3, 11. Sir. 11, 26. I Cor. 4, 8. (18) Apoc. 7, 13; 16, 13; 19, 8. (19) Iov 5, 17. Pild. 3, 11-12. Ebr. 12, 5. (20) Cînt. 5, 2. Ioan 14, 23. (21) Mat. 19, 28. Luc. 22, 30. Apoc. 1, 6; 2, 27; Cap. 4. (22) Is. 6, 1. Iez. 1, 26. Dan. 7, 9. (d) Apoc.

1, 6; 2, 26; 3, 4; 6, 11; 7, 13; 11, 16; 19, 4. (5) Ps. 67, 34; 96, 4. Zah. 4, 10. Apoc. 1, 4; 5, 6; 8, 5; 16, 18. (6) Iez. 1, 10; 18; 10. 12. Apoc. 15, 2; 22, 1. (7) Iez. 10, 14. (8) Ps. 98, 5. Is. 6, 2-3. Apoc. 1, 8. (10) I Paral. 29, 11. Cap. 5. — (1) Is. 29, 11. Iez. 2, 9.

(3) Fac. 49, 9. Pild. 30, 30. Is. 11, 1. 10. Rom. 15, 12; Ebr. 7, 11. (6) Is. 42, 10; 53, 7. I Petr. 1, 19. (8) Iov 19, 25. Ps. 32, 3; 39, 4; 143, 9. Zah. 3, 9; 4, 10; 8, 23. Fapt. 20, 28. (10) Iez. 19, 6. Ps. 44, 18. I Petr. 2, 9. (11) Dan. 7, 10. Luc. 2, 13. Ebr.

12, 22. (12) Ioan 17, 5. (13) Ps. 148, 1; 150, 5. Filip. 2, 10. Apoc. 7, 10. (14) Apoc. 19, 4. Cap. 6. — (2) Zah. 6, 3. Apoc. 19, 11. (4) Zah. 1, 8; 6, 2. (5) Apoc. 5, 9. (8) Iez. 14, 21. (10) Fac. 4, 10. Luc. 18, 7. Apoc. 19, 2.

11. Și ficăruia dintre ei i s-a dat cite un veșmînt alb și li s-a spus ca să stea în tihnă, încă puțină vreme, pînă cînd vor împlini numărul și cei împreună slujitori cu ei și frații lor, cei ce aveau să fie omorîți ca și ei.

12. Și m-am uitat cînd a deschis pecetea a șasea și s-a făcut cutremur mare soarele s-a făcut negru ca un sac de pîr și luna întregă s-a făcut ca singele,

13. Și stelele cerului au căzut pe pămînt, precum smochinul își leapădă smochinele sale verzi, cînd este zguduit de vijelie.

14. Iar cerul s-a dat în lături, ca o carte de piele pe care o faci sul și toți munții și toate insulele s-au mișcat din locurile lor.

15. Atunci împărații pămîntului și domnii și căpeteniile și bogații și cei puternici și toți robii au căzut și s-au ascuns în peșteri și în stîncile munților,

16. Strigînd munților și stîncilor: Cădeți peste noi și ne ascundeți pe noi de fața Celui ce șade pe tron și de mînia Mielului;

17. Că a venit ziua cea mare a minciilor lor, și cine are putere ca să stea pe loc?

CAP. 7

Pecetuirea a o sută și patruzeci și patru de mii din seminția lui Israel.

1. După aceasta, văzut-am patru îngeri, stînd la cele patru unghiuri ale pămîntului și ținînd cele patru vînturi ale lui, ca să nu sufle vînt pe pămînt, nici peste mare, nici peste vreun copac.

2. Am văzut, apoi, alt inger care se ridica de la Răsăritul Soarelui și avea pecetea Viului Dumnezeu. Ingerul a strigat cu glas puternic către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să vatăme pămîntul și marea,

3. Zicînd: Nu vătămăți pămîntul, nici marea, nici copacii, pînă ce nu vom pecetlui, pe frunte, pe robii Dumnezeului nostru.

4. Și am auzit număr. I celor pecetluiți: o sută patruzeci și patru de mii de pecetluiți, din toate semințiile fiilor lui Israel:

5. Din seminția lui Iuda, douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția

lui Ruben, douăsprezece mii; din seminția lui Gad, douăsprezece mii;

6. Din seminția lui Așer, douăsprezece mii; din seminția lui Neftali, douăsprezece mii, din seminția lui Manase, douăsprezece mii;

7. Din seminția lui Simeon, douăsprezece mii, din seminția lui Levi, douăsprezece mii; din seminția lui Isahar, douăsprezece mii;

8. Din seminția lui Zabulon, douăsprezece mii; din seminția lui Iosif, douăsprezece mii; din seminția lui Veniamin douăsprezece mii de pecetluiți.

9. După acestea, m-am uitat și iată mulțime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul și semințiile și popoarele și limbile, stînd înaintea tronului și înaintea Mielului, îmbrăcați în veșminte albe și avînd în mînă ramuri de finic.

10. Și mulțimea striga cu glas mare, zicînd: Mîntuirea este de la Dumnezeu nostru, care șade pe tron, și de la Mielul.

11. Și toți îngerii stăteau împrejurul tronului, bătrînilor și al celor patru ființe și au căzut înaintea tronului pe fețele lor și s-au închinat lui Dumnezeu,

12. Zicînd: Amin! Binecuvîntarea și slava și înțelepciunea și mulțumirea și cinstea și puterea și tăria — Dumnezeului nostru, în vecii vecilor, Amin!

13. Iar unul dintre bătrîni a deschis gura și mi-a zis: Aceștia care sînt îmbrăcați în veșminte albe, cine sînt și de unde au venit?

14. Zis-am către el: Doamne, Tu știi. El mi-a răspuns: Aceștia sînt cei ce vin din strîmtorarea cea mare și și-au spălat veșmintele lor și le-au făcut albe în singele Mielului.

15. Pentru aceea sînt înaintea tronului și slujesc în el lui Dumnezeu ziua și noaptea, și Cel ce șade pe tron înălța-va cortul Lui asupra lor;

16. Nu vor mai flămînzii, nici nu vor mai înseta, nici nu va mai cădea soarele peste ei și nici o arșiță;

17. Căci Mielul, cel ce stă la mijlocul tronului, îi va paște pe ei și-i va duce la izvoarele apelor vieții și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor.

1er. 3, 23. Os. 13, 4. Apoc. 5, 13; 19, 1. (12) Dan. 7, 13. (14) Lev. 13, 34. 3 Reg. 10, 8. Is. 1, 18. Ebr. 9, 14. (15) Is. 4, 2. Apoc. 21, 3. (16) Ps. 120, 6. Cînt. 1, 5, 13. 49, 10. Luc. 6, 21. (17) Ps. 22, 1; 35, 8. Is. 25, 8. Apoc. 21, 4.

CAP. 8

A șaptea pecete. Șapte îngeri cu șapte trîmbițe.

1. Și cînd Mielul a deschis pecetea a șaptea, s-a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pe cei șapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu și li s-au dat lor șapte trîmbițe.

3. Și a venit alt inger și a stat la altar, avînd cadelniță de aur, și i s-a dat lui tămîie multă, ca s-o aducă împreună cu rugăciunile tuturor sfinților, pe jertfelnicul de aur dinaintea tronului.

4. Și fumul tămîiei s-a suit, din mina ingerului, înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinților.

5. Apoi ingerul a luat cadelnița și a umplut-o din focul jertfelnicului și a aruncat pe pămînt; și s-au pornit tunete și glasuri și fulgere și pămîntul s-a cutremurat.

6. Iar cei șapte îngeri, care aveau cele șapte trîmbițe, s-au gîtit ca să trîmbițeze.

7. Și a trîmbițat întâiul inger, și s-a pornit grindină și foc amestecat cu singe și au căzut pe pămînt; și a ars din pămînt a treia parte, și a ars din copaci a treia parte, iar iarba verde a ars de tot.

8. A trîmbițat, apoi, al doilea inger, și ca un munte mare incins de flăcări s-a prăbușit în mare și a treia parte din mare s-a prefăcut în singe;

9. Și a murit a treia parte din făpturile cu viață în ele, care sînt în mare, și a treia parte din corăbii s-a sfărîmat.

10. Și a trîmbițat al treilea inger, și a căzut din cer o stea uriașă, arzînd ca o făclie, și a căzut peste a treia parte din riuri și peste izvoarele apelor.

11. Și numele stelei se cheamă Absintos. Și a treia parte din ape s-a făcut ca pelinul și mulți dintre oameni au murit din pricina apelor, pentru că se făcuseră amare.

12. Și a trîmbițat al patrulea inger; atunci a treia parte din soare a fost lovită și a treia parte din lună și a treia parte din stele, ca să fie întinse a treia parte a lor și ziua să-și piardă din lumină a treia parte și noaptea tot așa.

Cap. 8. — (2) Tob. 12, 15. Mat. 18, 10. (3) Apoc. 5, 8; 6, 9. (4) Lev. 2, 2. Ps. 140, 2. (5) Apoc. 4, 5; 11, 19; 16, 18. (6) 1er. 51, 25. Cap. 9. — (7) Luc. 10, 18. (8) Int. 16, 9. (4)

13. Și am văzut și am auzit un vultur, care zbura spre înaltul cerului și striga cu glas mare: Vai, vai, vai celor ce locuiesc pe pămînt, din pricina celorlalte glasuri ale trîmbiței celor trei îngeri, care sînt gata să trîmbițeze!

CAP. 9

Trîmbița a cincea și a șasea. Cele ce se împlinesc după ce au sunat. Cei patru îngeri de la Eufrat.

1. Și a trîmbițat al cincilea inger, și am văzut o stea căzută din cer pe pămînt și i s-a dat cheia fîntînii adîncului.

2. Și a deschis fîntîna adîncului și fum s-a ridicat din fîntînă, ca fumul unui cuptor mare, și soarele și văzduhul s-au întunecat de fumul fîntînii.

3. Și din fum au ieșit lăcuste pe pămînt și li s-a dat lor putere precum au putere scorpiile pămîntului.

4. Și li s-a poruncit să nu vatăme iarba pămîntului și nici o verdeată și nici un copac, fără numai pe oamenii care nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunțile lor.

5. Și nu li s-a dat ca să-i omoare, ci ca să fie chinuți cinci luni; și chinul lor este la fel cu chinul scorpiei, cînd a înșepat pe om.

6. Și în zilele acelea vor căuta oamenii moartea și nu o vor afla și vor pofti să moară; moartea însă va fugi de ei.

7. Iar înfășișarea lăcustelor era asemenea unor cai pregătiți de război. Pe capete aveau cununii ca de aur, și fețele lor erau ca fețele omenești.

8. Aveau păr ca femeile și dinții lor erau ca dinții leilor.

9. Aveau, apoi, platoșe ca platoșele de fier, iar vîietul aripilor lor era la fel cu vîietul unei mulțimi de care și de cai, care aleargă la luptă.

10. Și aveau cozi și bolduri asemenea scorpiilor; și puterea lor e în cozile lor, ca să vatăme pe oameni cinci luni.

11. Și aveau ca împărat al lor pe ingerul adîncului, al cărui nume, în

1er. 12, 23. Iez. 9, 4. Apoc. 7, 3. (6) Iov 3, 21. Is. 2, 19. 1er. 8, 3. Os. 10, 8. Luc. 23, 30. Apoc. 6, 16. (7) 1er. 2, 4. (8) 1er. 1, 6. (9) 1er. 47, 3. 1er. 2, 5.

(11) Apoc. 3, 4-5; 7, 9. (12) Is. 34, 4. Mat. 24, 29. Ebr. 1, 11. (14) Is. 50, 3. Iez. 38, 20. (15) Is. 2, 19. Os. 10, 8. Luc. 23, 30. Apoc. 9, 6. (17) Ps. 75, 8. Naum 1, 6. Cap. 7. — (3) Iez. 9, 4. Apoc. 9, 4; 14, 1. (9) Is. 66, 18. Apoc. 3, 4-5; 6, 11; 19, 14. (10)

evreiește, este Abaddon, iar în elinește are numele Apollion.

12. Întiul «vai» a trecut; iată vine încă un «vai» și încă unul, după acestea.

13. Și a trimbițat al șaselea inger. Atunci am auzit un glas, din cele patru cornuri ale jertfelnicului de aur, care este înaintea lui Dumnezeu,

14. Zicînd către ingerul al șaselea, cel ce avea trimbița: Dezleagă pe cei patru ingeri care sînt legați la riul cel mare, Eufratul.

15. Și au fost dezlegați cei patru ingeri, care erau gătiți spre ceasul și ziua și luna și anul acela, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștirilor era de douăzeci de mii de ori cîte zece mii de călăreți, căci am auzit numărul lor.

17. Și așa am văzut, în vedenie, caii și pe cei ce ședeau pe ei: călăreții aveau platoșe ca fața focului și a iachintului și a pucioasii, iar capetele cailor semănau cu capetele leilor și din gurile lor ieșea foc și fum și pucioasă.

18. De aceste trei plăgi: de focul și de fumul și de pucioasa, care ieșea din gurile lor a fost ucisă a treia parte din oameni.

19. Pentru că puterea cailor este în gura lor și în cozile lor; căci cozile lor sînt asemenea șerpilor, avînd capete, și cu acestea vatămă.

20. Dar ceilalți oameni, care nu au murit de plăgile acestea, nu s-au pocăit de loc de faptele miinilor lor, ca să nu se mai închine demonilor și idolilor de aur și de argint și de aramă și de piatră și de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble.

21. Și nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de fermecăturile lor, nici de desfrinarea lor, nici de furtușagurile lor.

CAP. 10

Un inger se arată, ținînd în mînă o carte deschisă. Poruncă lui Ioan să înghită această carte.

1. Și am văzut alt inger puternic, pogorîndu-se din cer, învăluit într-un nor și pe capul lui era curcubeul, iar fața lui strălucea ca soarele și picioarele lui erau ca stîlpi de foc,

2. Și în mînă avea o carte mică, deschisă. Și a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stîng pe pămînt,

3. Și a strigat cu glas puternic, precum răcnește leul. Iar cînd a strigat, cele șapte tunete au slobozit glasurile lor.

4. Și cînd au vorbit cele șapte tunete, voiam să scriu, dar am auzit o voce care zicea din cer: Pectuliește cele ce au spus cele șapte tunete și nu le scrie.

5. Iar ingerul pe care l-am văzut stînd pe mare și pe pămînt, și-a ridicat mina dreaptă către cer,

6. Și s-a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor, Care a făcut cerul și cele ce sînt în cer și pămîntul și cele ce sînt pe pămînt și marea și cele ce sînt în mare, că timp nu va mai fi,

7. Cî, în zilele cînd va grăi al șaptelea inger, — cînd va fi să trimbițeze — atunci săvîrșită este taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit robilor Săi, proorocilor.

8. Iar glasul din cer, pe care-l auzisem, iarăși a vorbit cu mine și a zis: Mergi de ia cartea cea deschisă din mîna ingerului, care stă pe mare și pe pămînt.

9. Și m-am dus la inger și i-am zis să-mi dea cartea. Și îmi răspunse: Ia-o și mîncă-o și va amări pîntecele tău, dar în gura ta va fi dulce ca mierea.

10. Atunci am luat cartea din mîna ingerului și am mîncat-o; și era în gura mea: dulce ca mierea, dar, după ce-am mîncat-o, pîntecele meu s-a amărit.

11. Și apoi mi-a zis: Tu trebuie să proorociști, încă o dată, la popoare și la neamuri și la limbi și la mulți împărați.

CAP. 11

Măsurarea templului. Doi martori uciși de fiară învîiază și se înalță la cer. Trimbița a șaptea. Cîntarea. Templul lui Dumnezeu în cer.

1. Apoi mi-au dat o trestie, asemenea unui toiag, zicînd: Scoală-te și măsoară templul lui Dumnezeu și jertfelnicul și pe cei ce se închină în el

2. Iar curtea cea dinafară a templului, scoate-o din socoteală și n-o măsoară, pentru că a fost dată păgînilor, care vor călca în picioare cetatea sfîntă patruzeci și două de luni.

3. Și voi da putere celor doi martori ai mei și vor prooroci, îmbrăcați în sac, o mie două sute și șizeci de zile.

4. Aceștia sînt cei doi măslini și cele două sfeșnice care stau înaintea Domnului pămîntului.

5. Și dacă voiește cineva să-i vatăme, foc iese din gura lor și mistuiește pe vrăjmașii lor; deci dacă ar voi cineva să-i vatăme, acela va trebui să fie ucis.

6. Aceștia au putere să închidă cerul, ca ploaia să nu plouă în zilele proorociilor lor, și putere au peste ape să le schimbe în singe și să bată pămîntul cu orice fel de bătaie, ori de cîte ori vor voi.

7. Iar cînd vor isprăvi cu mărturia lor, fiara care se ridică din adînc va face război cu ei, și-i va birui și-i va omori.

8. Și trupurile lor vor zăcea pe ulitele cetății celei mari, care se cheamă, duhovnicește, Sodoma și Egipt, unde a fost răstignit și Domnul lor.

9. Și din popoare, din seminții, din limbi și din neamuri vor privi la trupurile lor trei zile și jumătate și nu vor îngădui ca ele să fie puse în mormînt.

10. Iar locuitorii de pe pămînt se vor bucura de moartea lor și vor fi în veselie și își vor trimite daruri unul altuia, pentru că acești doi prooroci au chinuit pe locuitorii de pe pămînt.

11. Însă după cele trei zile și jumătate, duh de viață de la Dumnezeu a intrat în ei și au stănut pe picioarele lor și frică mare a căzut peste cei ce se uitau la ei.

12. Și din cer au auzit glas puternic, zicîndu-le: Suiți-vă aici! Și s-au suit la cer, în nori, și au privit la ei dușmanii lor.

13. Și în ceasul acela s-a făcut cutremur mare și a zecea parte din cetate s-a prăbușit și au pierit în cutremur șapte mii de oameni, iar ceilalți s-au înfricoșat și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea «vai» a trecut; al treilea «vai», iată, vine de grabă.

15. Și a trimbițat al șaptelea inger și s-au pornit, în cer, glasuri puternice care ziceau: Împărăția lumii a ajuns a

Domnului nostru și a Hristosului Său și va împărăți în vecii vecilor.

16. Și cei douăzeci și patru de bătrîni, care sed înaintea lui Dumnezeu, în scaunele lor, au căzut cu fețele la pămînt și s-au închinat lui Dumnezeu,

17. Zicînd: Mulțumim Ție, Doamne Dumnezeule, Atotîntorule, Cel ce ești și Cel ce erai și Cel ce vii, că ai luat puterea Ta cea mare și ai început să împărățești.

18. Și păgînii s-au miniat, dar a venit minia Ta și vremea celor morți, ca să fie judecați și să răsplătești pe robii Tăi, pe prooroci și pe sfinți și pe cei ce se tem de numele Tău, pe cei mici și pe cei mari, și să prăpădești pe cei ce prăpădesc pămîntul.

19. Și s-a deschis templul lui Dumnezeu, cel din cer, și s-a văzut în templu chivotul legămîntului Său și au fost fulgere și vuiete și tunete și cutremur și grindină mare.

CAP. 12

Femeia care naște și balaurul. Balaurul, biruit de Mihail, urmărește pe femeie și pe cei din sânghia ei.

1. Și s-a arătat în cer un semn mare: o femeie înveșmîntată cu soarele; și luna era sub picioarele ei și pe cap purta cunună din douăsprezece stele.

2. Și era însărcinată și striga, chinuîndu-se și muncindu-se ca să nască.

3. Și alt semn s-a arătat în cer: iată un balaur mare, roșu, avînd șapte capete și zece coarne, și pe capete șapte cununii împărătești.

4. Iar coada lui tira a treia parte din stelele cerului și le-a aruncat pe pămînt. Și balaurul stătu înaintea femeii, care era să nască, pentru ca, să înghită copilul, cînd îl va naște.

5. Și a născut un copil de parte bărbătească și el avea să păstorească toate neamurile cu toiag de fier. Și copilul ei fu răpit la Dumnezeu și la tronul Lui,

6. Iar femeia a fugit în pustie, unde are loc gătit de Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea, acolo, o mie două sute și șizeci de zile.

7. Și s-a făcut război în cer: Mihail și ingerii lui au pornit război cu balaurul. Iar balaurul și ingerii lui au stat în luptă,

[20] Injcl. 15, 13. Cap. 10. — (1) Ps. 96, 2. Cînt. 5, 15. Iez. 1, 27. Mat. 17, 2. Apoc. 1, 15. (2) Ps. 88, 25. (4) Dan. 8, 26; 12, 4, 9. (5)

Dan. 12, 5, 7. (6) Necm. 9, 6. (7) Dan. 11, 36. Apoc. 11, 15. (8) Iez. 3, 8; 3, 1. (10) Iez. 3, 3. Cap. 11. — (1) Apoc. 21, 15. (2) Apoc. 13, 5.

(3) Apoc. 12, 6. (4) Zah. 4, 3, 11, 14. (5) 4 Reg. 1, 10. Is. 14, 4. Ier. 23, 29. Iez. 5, 14. Os. 6, 5. 2 Tes. 2, 8. (6) Iez. 7, 19. 3 Reg. 17, 1. Zah. 14, 17. (7) Dan. 11, 33. Apoc. 13, 8; 17, 8. (8) Ier. 23, 33. (13) Apoc. 16, 18. (14) Apoc. 8, 13;

9, 12. (15) Dan. 7, 18. Apoc. 7, 10; 10, 7. (16) Apoc. 4, 4. (19) Apoc. 8, 5. Cap. 12. — (2). Mih. 5, 2. (3) Dan. 7, 24. Apoc. 12, 9; 13, 1; 17, 3; 20, 2. (5) Ps. 2, 9. 1 Cor. 15, 25. Apoc. 2, 27. (6) Apoc. 11, 3. (7) Dan. 10, 13, 15; 12, 1.

8. Dar aceștia n-au izbutit, nici nu s-a mai găsit pentru ei loc în cer.

9. Și aruncat a fost balaurul cel mare, șarpele cel de demult, care se cheamă diavol și satana, cel ce înșală toată lumea, aruncat a fost pe pământ și ingerii lui aruncați au fost cu el.

10. Și am auzit glas mare, în cer, zicînd: Acum s-a făcut mintuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru și stăpînirea Hristosului Său, căci aruncat a fost pirșul fraților noștri, cel ce îi pira pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua și noaptea.

11. Și ei l-au biruit prin singele Mielului și prin cîvîntul măturicii lor și nu și-au iubit viața lor, pînă la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă ceruri și cei ce locuieți în acestea. Vai însă, pămîntule și mare, fiindcă diavolul a coborît la voi, avînd minie mare, căci știe că timpul lui e scurt.

13. Iar cînd a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a prigonit pe femeia care născuse pruncu.

14. Dar femeii i s-au dat cele două aripi ale marului vultur, ca să zboare în pustie, la locul ei, unde e hrănită acolo o vreme și vremuri și jumătate de vreme, departe de fața șarpelui.

15. Atunci șarpele a aruncat din gura lui, după femeie, apă ca un rîu ca s-o ia rîul.

16. Și pămîntul i-a venit femeii într-ajutor, căci pămîntul și-a deschis gura sa și a înghițit rîul pe care-l aruncase balaurul, din gură.

17. Și balaurul s-a aprins de minie asupra femeii și a pornit să facă război cu ceilalți din seminția ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Iisus.

18. Și a stat pe nisipul mării.

CAP. 13

Piara, care se ridică din mare, defăimează pe Dumnezeu și dă război sfinților. O altă fiară — proorocul mincinos — se ridică din pământ: Numele celui dintîi: 666.

1. Și am văzut ridicîndu-se din mare o fiară, care avea zece coarne și

șapte capete și pe coarnele ei zece steme și pe capetele ei: nume de hulă.

2. Și fiara pe care am văzut-o era asemenea leopardului, picioarele ei erau ca ale ursului, iar gura ca a leilor. Și balaurul îi dădu fiarei puterea lui și scaunul lui și stăpînire mare.

3. Și unul din capetele fiarei era ca înjunghiat de moarte, dar rana ei cea de moarte fu vindecată și tot pămîntul, minunat, se uita după fiară.

4. Și s-au închinat balaurului, fiindcă i-a dat fiarei stăpînirea; apoi s-au închinat fiarei, zicînd: Cine este asemenea fiarei și cine poate să se lupte cu ea!

5. Și i s-a dat ei gură să grăiască semeei și hule și i s-a dat putere să lucreze timp de patruzeci și două de luni.

6. Și și-a deschis gura sa spre hule asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele Lui și cortul Lui și pe cei ce locuiesc în cer.

7. Și i s-a dat să facă război cu sfinții și să-i biruiască și i s-a dat ei stăpînire peste toată seminția și poporul și limba și neamul.

8. Și i se vor închina ei toți cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sint scrise, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului celui înjunghiat.

9. Dacăre cineva urechi — să audă!

10. Cine ia pe alții robi, de robie are parte; cine cu sabia va ucide, trebuie să fie ucis de sabie. Aici este răbdarea și credința sfinților.

11. Am văzut apoi altă fiară, ridicîndu-se din pământ, și avea două coarne asemenea mielului, dar grația ca un balaur.

12. Și toată stăpînirea celei dintîi fiare o are în mină, în fața ei. Și face pămîntul și pe locuitorii de pe el să se închine fiarei celei dintîi, a cărei rană de moarte fusese vindecată.

13. Și face semne mari! Chiar și foc face să se pogoare din cer, pe pământ, înaintea oamenilor,

14. Și amăgește pe cei ce locuiesc pe pământ prin semnele ce i s-a dat să facă înaintea fiarei, zicînd celor ce locuiesc pe pământ să facă chip fiarei care a fost rănită cu sabia și a rămas în viață.

15. Și i s-a dat ei să insuflă duh chipului fiarei, așa încît chipul fiarei să și grăiască. Iar pe cîți nu se vor închina chipului fiarei, putere avea ca să-i ucidă.

16. Și-i silește pe toți, pe cei mici și pe cei mari, și pe cei bogăți și pe cei săraci, și pe cei slobozi și pe cei robi, ca să-și pună semn pe mina lor cea dreaptă sau pe frunte,

17. Încît nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decît numai cel ce are semnul, adică numele fiarei, sau numărul numelui fiarei.

18. Aici este înțelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Și numărul ei este șase sute șazeci și șase.

CAP. 14

Mielul și cei răscumpărați sălășluiesc în Sion. Trei ingeri vestesc judecările lui Dumnezeu. Secerișul și culesul viei.

1. Și m-am uitat și iată Mielul stătea pe muntele Sionului și cu El o sută patruzeci și patru de mii, care aveau numele Lui și numele Tatălui Lui, scris pe frunțile lor.

2. Atunci am auzit sunet din cer, ca vuiet de ape multe și ca bubuitul unui tunet puternic, iar glasul pe care l-am auzit ca glasul celor ce cîntă cu alăutele lor.

3. Și cîntau o cîntare nouă, înaintea tronului și înaintea celor patru filște și înaintea bătrînilor; și nimeni nu putea să învețe cîntarea decît numai cei o sută patruzeci și patru de mii, care fuseseră răscumpărați de pe pământ.

4. Aceștia sînt care nu s-au întinat cu femei, căci sînt fciorelnici. Aceștia sînt care merg după Miel ori unde se va duce. Aceștia au fost răscumpărați dintre oameni, pîrgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Iar în gura lor nu s-a aflat minciună, fiindcă sînt fără prihană.

6. Și am văzut apoi alt inger, care zbura prin mijlocul cerului, avînd să binevestească Evanghelie veșnică celor

ce locuiesc pe pământ și la tot neamul și seminția și limba și poporul.

7. Și striga cu glas puternic: Temeti-vă de Dumnezeu și dați Lui slavă, că a venit ceasul judecării Lui, și vă închinați Celui ce a făcut cerul și pămîntul și marea și izvoarele apelor.

8. Și alt inger a venit după cel dintîi, zicînd: A căzut, a căzut Babilonul, cetatea cea mare, care a adăpat toate neamurile din vinul pătimăș al defătării sale.

9. Și al treilea inger a venit după ei, strigînd cu glas puternic: Cine se închină fiarei și chipului ei și primește semnul ei pe fruntea, sau pe mina lui,

10. Va bea și el din vinul aprinderii lui Dumnezeu, turnat neamestecat, în potirul mincii sale, și se va chinui în foc și în pucioasă, înaintea sfinților ingeri și înaintea Mielului.

11. Și fumul chinului lor se suie în vecii vecilor. Și nu au odihnă nici ziua nici noaptea cei ce se închină fiarei și chipului ei și oricine primește semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus.

13. Și am auzit un glas din cer, zicînd: scrie: Fericiți cei morți, cei ce de acum mor întru Domnul! Da, grăiește Duhul, odihnească-se de ostensilele lor, căci faptele lor vin cu ei.

14. Și am privit și iată un nor alb și cel ce ședea pe nor era asemenea Fiului Omului, avînd pe cap coronă de aur și în mină seceră ascuțită.

15. Și alt inger a ieșit din templu și a strigat cu glas mare celui ce ședea pe nor: trimite secerea și seceră, că a venit ceasul de secerat, fiindcă s-a copt secerișul pămîntului.

16. Atunci cel ce ședea pe nor a aruncat, pe pământ, secera lui și pămîntul fu secerat.

17. Apoi alt inger a ieșit din templul cel ceresc, avînd și el seceră ascuțită.

18. Și încă un inger a ieșit din altar, avînd putere asupra focului, și a stri-

(9) Luc. 10, 18. Apoc. 12, 3; 20, 3. (10) Iov 1, 6. Zah. 3, 1. Rom. 8, 33; 16, 20. (11) Luc. 14, 20. Rom. 8, 37. (12) Ps. 95, 11. Is. 49, 13. (13) Dan. 7, 25; 12, 7. Cap. 13. — (14) Dan. 7, 7. Apoc. 12, 3; 17, 3, 12. (5) Dan. 7, 8, 11; 11, 36. Apoc. 11, 2.

(7) Dan. 7, 21. Apoc. 11, 7. (8) Dan. 12, 1. Luc. 10, 20. Filip. 4, 3. Ebr. 12, 13. Apoc. 17, 8; 20, 12; 21, 27. (9) Marc. 4, 23. (10) Fac. 9, 6. 3 Reg. 2, 33. Is. 14, 2-6; 33, 1. Mat. 26, 52. Apoc. 14, 12. (11) Deut. 13, 2. Mat. 24, 24. Apoc. 16, 14.

(16) Apoc. 14, 11. (17) Apoc. 16, 2. (18) Apoc. 17, 9. Cap. 14. — (1) Ps. 47, 1. Iez. 9, 4. Apoc. 3, 12; 7, 3. (2) Apoc. 5, 8; 19, 6. (3) Deut. 31, 19. (4) 1 Cor. 6, 20. 2 Cor. 7, 1; 11, 2. (5) Sof. 3, 13. Ecl. 5, 27. (7) Fac. 1, 1. Deut. 32, 3-4. Ps. 32, 6; 145, 6. Fapt. 14, 15. (8) Is. 21, 9. Ier. 51, 8-9. Iez. 16, 35. Apoc. 16, 19;

18, 10. (10) Ps. 74, 9. Is. 66, 24. Ier. 25, 9. Apoc. 16, 19. (11) Is. 34, 10. Ioan 5, 29. Apoc. 13, 16; 19, 3. (12) Fapt. 14, 22. Apoc. 13, 10. (13) Ințel. 4, 7. 1 Tes. 4, 14. (14) Dan. 7, 13. (15) Ier. 51, 33. Marc. 4, 29. (17) Ioil 4, 13. Mat. 13, 39. (18) Apoc. 8, 5.

gat cu glas mare celui care avea secerea ascuțită și a grăit: Trimite secera ta cea ascuțită la cules strugurii vici pământului căci boabele ei s-au copt.

19. Atunci îngerul a aruncat, pe pământ, secera lui și a cules via pământului și ciorchinii i-a aruncat în teascu cel mare al miniei lui Dumnezeu.

20. Și teascu a fost călcat afară din cetate și a ieșit singe din tease, până la zăbalele cailor, în depărtare de o mie șase sute de stadii.

CAP. 15

Cântarea biruitorilor fiarei. Șapte îngeri cu șapte cupe ale miniei.

1. Am văzut, apoi, în cer, alt semn, mare și minunat: șapte îngeri având șapte pedepse — cele de pe urmă — căci cu ele s-a sfârșit minia lui Dumnezeu.

2. Am văzut ca o mare de cleștar, amestecată cu foc, și pe biruitorii din ispită cu fiara și cu chipul fiarei și cu numărul numelui ei, stînd lingă marea de cleștar și avînd alăutele lui Dumnezeu.

3. Și ei cîntau cîntarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, și cîntarea Mielului, zicînd: mari și minunate sînt lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, adevărate și drepte sînt judecățile Tale!

4. Cine nu se va teme de Tine, Doamne, și nu va slăvi numele Tău? Că Tu singur ești sfînt, și toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea Ta, pentru că judecățile Tale s-au făcut cunoscute.

5. Și după aceasta, m-am uitat și s-a deschis templul cortului mărturie din cer.

6. Și au ieșit din templu cei șapte îngeri cu cele șapte pedepse, îmbrăcați în veșmînt de în curat, luminos, și incinși, pe sub sinii, cu cingători de aur.

7. Și una din cele patru făpturi dădu celor șapte îngeri șapte cupe de aur, pline de minia lui Dumnezeu, Celui ce este viu în vecii vecilor.

8. Iar templul se umplu de fum, din slava lui Dumnezeu și din puterea Lui, și nimeni nu putea să intre în templu, pînă ce se vor sfîrși cele șapte pedepse ale celor șapte îngeri.

(19) Apoc. 19, 15. (20) Ps. 57, 10; 67, 24. Is. 68, 3. Cap. 15. — (2) Apoc. 4, 6. (3) Is. 15, 1, 6. 13. Dnt. 32, 4. Ps. 138, 14; 144, 18. Os. 14, 10. — (4) Is. 66, 23. Ier. 10, 7. (5) Ps. 85, 9. (6)

CAP. 16

Vărsarea celor șapte cupe ale miniei și cele șapte pedepse ce vin asupra pământului.

1. Și am auzit glas mare, din templu, zicînd celor șapte îngeri: Duceți-vă și vărsați pe pământ cele șapte cupe ale miniei lui Dumnezeu.

2. Și s-a dus cel dintîi și a vărsat cupa lui pe pământ. Și o bubă rea și ucigașă s-a ivit pe oamenii care aveau semnul fiarei și care se închinau chipului fiarei.

3. Și al doilea înger a vărsat cupa lui în mare, și marea s-a prefăcut în singe ca de mort, și orice suflare de viață a murit, din cele ce sînt în mare.

4. Iar cel de al treilea a vărsat cupa lui în riuri și în izvoarele apelor și s-au prefăcut în singe.

5. Și am auzit pe îngerul apelor, zicînd: Drept ești Tu, Cel ce ești și Cel ce crai, Sfînte Doamne, că ai judecat acestea: 6. Fiindcă au vărsat singele sfinților și al proorocilor, tot singe le-ai dat să bea. Vrednici sînt!

7. Și am auzit din altar, grăind: Așa, Doamne Dumnezeule, Atotîntorule, adevărate și drepte sînt judecățile Tale!

8. Apoi al patrulea înger a vărsat cupa lui în soare și i se dădu să dogorească pe oameni cu focul lui.

9. Și oamenii au fost dogoriți cu mare arșiță și au hulit numele lui Dumnezeu, care are putere peste pedepsele acestea, și nu s-au pocăit ca să-l dea slavă.

10. Atunci al cincilea înger a vărsat cupa lui pe scaunul fiarei și în împărăția ei s-a făcut întuneric și oamenii își mușcau limbile de durere.

11. Și al hului pe Dumnezeu cerului din pricina durerilor și a bubelor lor, dar de faptele lor nu s-au pocăit.

12. Și al șaselea înger a vărsat cupa lui în rîul cel mare al Eufratului și apele lui au secăt, ca să fie gătita calea împăraților de la răsăritul soarelui.

13. Și am văzut ieșind din gura balaurului și din gura fiarei și din gura proorocului celui mincinos trei dughuri necurate ca niște broaște.

14. Căci sînt dughuri demonicești, făcătoare de semne și care se duc la împărății lumii întregi, să-i aduc la

Is. 6, 4. Cap. 16. — (2) Is. 9, 9. Apoc. 13, 17. (5) Apoc. 4, 8. (6) Is. 49, 26. Mat. 23, 34. (8) Iona. 8. (12) Ier. 50, 38. (13) Apoc. 12, 9; 19, 20; 20, 10. (14) Mat. 24, 24. Apoc. 13, 13.

războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu, Atotîntorule.

15. Iară, vin ca un fur. Fericit este cel ce priveghează și păstrează veșmintele sale, ca să nu umble gol și să se vadă rușinea lui!

16. Și i-au strîns la locul ce se cheamă evreiește Har-Maghedon.

17. Al șaptelea înger a vărsat cupa lui în văzduh și glas mare a ieșit din templul cerului, de la tron, strigînd: s-a făcut!

18. Și s-au pornit fulgere și vîiet și tunete și s-a făcut cutremur mare, așa cum nu a fost, de cînd este omul pe pământ, un cutremur atît de puternic.

19. Și cetatea cea mare s-a rupt în trei părți și cetățile păgînilor s-au prăbușit, și Babilonul cel mare fu pomenit înaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea paharul vinului aprinderii miniei Lui.

20. Și toate insulele pieriră și muntii nu se mai aflară.

21. Și grindina mare, cît talantul, se prăvăli din cer peste oameni. Și oamenii hulară pe Dumnezeu, din pricina pedepsei cu grindină, căci urgia ei era mare foarte.

CAP. 17

Desfrînata cea mare, mamă Babilonul, umblă beată de singe pe o fiară cu șapte capete și cu zece coarne.

1. Apoi a venit unul dintre cei șapte îngeri, care aveau cele șapte cupe, și a grăit către mine, zicînd: Vino să-ți arăt judecata desfrînatei celei mari, care sălășluiește pe ape multe.

2. Cu care s-au desfrînat împărății pământului și cei ce locuiesc pe pământ s-au îmbătat de vinul desfrînării ei.

3. Și m-a dus, cu duhul, în pustie. Și am văzut o femeie șezînd pe o fiară roșie, plină de nume de hulă, avînd șapte capete și zece coarne.

4. Și femeia era îmbrăcată în purpură și în stofă stacojie și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare, avînd în mină un pahar de aur, plin de uriciunile și de necurățiile desfrînării ei.

5. Iar pe fruntea ei scris nume tainic: Babilonul cel mare, mama desfrînatelor și a uriciunilor pământului.

(15) Mat. 24, 43, 46. Luc. 12, 39. 2 Cor. 5, 3. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 3, 3. (18) Apoc. 4, 5; 8, 5; 11, 13. (19) Ier. 25, 15; 51, 9. Apoc. 14, 8, 10; 17, 18. (21) Intel. 5, 22. Cap. 17. — (1) Naum 3, 4. (2) Ier. 51, 7, 13. Apoc. 14, 8; 18, 3. (3) 2 Tes. 2, 3-4, 7. Apoc. 12, 3; 13, 1. (4) Ier.

6. Și am văzut o femeie, beată de singele sfinților și de singele mucenicilor lui Iisus, și văzînd-o, m-am mirat cu mirare mare.

7. Și îngerul mi-a zis: De ce te miri? Eu îți voi spune taina femeii și a fiarei care o poartă și care are cele șapte capete și cele zece coarne.

8. Fiara pe care ai văzut-o era și nu este și va să se suie din adînc și să meargă spre pieire. Și se vor mira cei ce locuiesc pe pământ ale căror nume nu sînt scrise de la întemeierea lumii în cartea vieții, văzînd pe fiară că era și nu este, dar se va arăta.

9. Aici trebuie minte care are înțelepciune. Cele șapte capete sînt șapte munți deasupra cărora șade femeia.

10. Dar sînt și șapte împărați: cinci au căzut, unul mai este, celălalt încă nu a venit, iar cînd va veni are de stat puțină vreme.

11. Și fiara care era și nu este — este al opulea, deși este dintre cei șapte și merge spre pieire.

12. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut sînt zece împărați, care încă n-au luat împărăția, dar care vor lua stăpînire de împărați, un ceas, împreună cu fiara.

13. Aceștia au un singur cuget și puterea și stăpînirea lor o dau fiarei.

14. Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor și împăratul împăraților și vor birui și cei împreună cu El — chemați și aleși și credincioși.

15. Și mi-a zis: Apele pe care le-ai văzut și deasupra cărora șade desfrînata, sînt popoare și gloate și neamuri și limbi.

16. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut și fiara vor uri pe desfrînată și o vor face pustie și goală și carnea ei vor minca-o și pe ea vor arde-o cu foc.

17. Pentru că Dumnezeu a pus în inimile lor să facă voia Lui și să se înțîlnească într-un giud și să dea fiarei împărăția lor, pînă se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu.

18. Iar femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare care are stăpînire peste împărății pământului.

28, 16. (5) Apoc. 16, 19; 18, 2. (6) Apoc. 18, 24. (8) Dan. 7, 24; 12, 1. Apoc. 11, 7; 13, 1, 8; 20, 12. (12) Dan. 7, 20. Apoc. 13, 1. (14) Ps. 70, 20. Dan. 7, 27. Mat. 28, 18. 1 Tim. 6, 15. Apoc. 18, 8; 19, 16. (15) Is. 8, 7. Ier. 47, 2. (16) Ier. 50, 29. Dan. 7, 20. Apoc. 18, 8, (18) Apoc. 16, 19.

CAP. 18

Vestea căderii Babilonului. Poporul Domnului să iasă din cetate! Cei care se întruistează și cei care se bucură de căderea ei.

1. După acestea, am văzut alt înger, pogorindu-se din cer, avînd putere mare, și pămîntul s-a luminat de slava lui,

2. Și a strigat cu glas puternic și a zis: A căzut! A căzut Babilonul cel mare și a ajuns locaș demonilor, închisoare tuturor duhurilor necurate, și colivie tuturor păsărilor spurcate și urite.

3. Pentru că din vinul aprinderii desfrînării ei au băut toate neamurile și împărații pămîntului s-au desfrînat cu ea și neguțătorii lumii din mulțimea desfătărilor ei s-au îmbogățit.

4. Am auzit, apoi, alt glas din cer, zicînd: Ieșiți din ea, poporul meu, ca să nu vă împărtașiți din păcatele ei și să nu luați din pedepsele ei.

5. Fiindcă păcatele ei au ajuns pînă la cer și Dumnezeu și-a adus aminte de nedreptățile ei.

6. Dați-i înapoi, precum v-a dat și ea și, după faptele ei, cu măsură îndoită, îndoit măsură-i; în paharul în care v-a turnat, turnați-i de două ori.

7. Pe cît s-a mărit pe sine și a fost în desfătări, tot pe atîta dați-i chin și plîngere. Fiindcă în inima ei zice: Șed ca împărăteasă și vădăvă nu sînt și jale nu voi vedea nicidecum!

8. Pentru aceea într-o singură zi vor veni pedepsele peste ea: moarte ei tînguie și foamete și focul va arde-o de tot, căci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel ce o judecă.

9. Iar împărații pămîntului, care s-au desfrînat cu ea și s-au dezmierdat cu ea, se vor jeli și se vor bate în piept pentru ea, cînd vor vedea fumul focului în care arde,

10. Stînd departe, de frica chinurilor ei și zicînd: Vai! Vai! cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că într-un ceas a venit judecata ta!

11. Și neguțătorii pămîntului plîng și se tînguesc asupra ei, căci nimeni nu mai cumpără marfa lor,

12. Marfă de aur și de argint, pietre prețioase și mărgăritare, vison și porfiră, mătase și stofă stacojie, tot felul de lemn bine mirositor și tot felul de lucruri de fildeș, de lemn de mare preț și marfă de aramă și de fier și de marmură,

13. Și scoarță de balsam și mirodenii și mir și tămîie și vin și untdelemn și făină de grîu curat și grîu și vite și oi și cai și căruțe și trupuri și suflete de oameni.

14. Și roadele cele dorite de sufletul tău s-au dus de la tine și toate cele grase și strălucite au pierit de la tine și niciodată nu le vor mai găsi.

15. Iar neguțătorii de aceste lucruri, care s-au îmbogățit de pe urma ei, vor sta departe, de frica chinurilor ei, plîngînd și tînguindu-se,

16. Și zicînd: Vai! Vai! Cetatea cea mare, cea înveșmîntată în vison și în porfiră și în stofă stacojie și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare! Că într-un ceas s-a pus-tit atîta bogăție!

17. Și toți cîrmacii și toți cei ce plutesc pe mare și corăbierii și toți cîți lucrează pe mare stăteau departe,

18. Și strigau, uitîndu-se la fumul focului în care ardea și ziceau: Care cetate era asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau tîrîină pe capetele lor și strigau plîngînd și tînguindu-se și zicînd: Vai! Vai! cetatea cea mare, în care s-au îmbogățit din comorile ei, toți cei ce țin corăbii pe mare, că într-un ceas s-a pus-tit!

20. Veselește-te de ea, cerule și voi sfinților, și voi Apostolilor și voi prorocilor, pentru că Dumnezeu v-a făcut dreptate, în judecata ce ați avut cu ea.

21. Iar un înger puternic a ridicat o piatră, mare cît o piatră de moară, și a aruncat-o în mare, zicînd: Cu astfel de repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, și nu se va mai afla.

22. Și glasul celor ce zic din chitară și din gură și din flaut și din trîmbiță nu se va mai auzi de acum în tine și nici un meșteșugar de orice fel de meșteșug nu se va mai afla în tine și huruit de mori nu se va mai auzi în tine niciodată!

23. Și niciodată lumina lămpii nu se va mai ivi în tine; și glasul de mire

și de mireasă nu se vor mai auzi în tine niciodată, pentru că neguțătorii tăi erau stăpînitorii lumii și pentru că toate neamurile s-au rătăcit cu fermecătoria ta.

24. Și s-a găsit în ea sînge de proroci și de sfinți și sîngele tuturor celor înjunghiați pe pămînt.

CAP. 19

Hristos biruiește fiara.

1. După acestea, am auzit, în cer, ca un glas puternic de mulțime multă zicînd: Aliluia! Mîntuirea și slava și puterea sînt ale Dumnezeului nostru!

2. Pentru că adevărate și drepte sînt judecățile Lui! Pentru că a judecat pe desfrînată cea mare, care a stricat pămîntul cu desfrînarea ei, și a răzbunat sîngele robilor Săi, din mîna ei!

3. Și a doua oară au zis: Aliluia! și fumul focului în care arde ea se suie în vecii vecilor.

4. Iar cei douăzeci și patru de bătrîni și cele patru ființe au căzut și s-au închinat lui Dumnezeu, cel ce șade pe tron, și au zis: Amin! Aliluia!

5. Și un glas a ieșit din tron, zicînd: Lăudați pe Dumnezeul nostru toți slujitorii Lui, cei ce vă temeți de El, mici și mari.

6. Atunci am auzit ca un glas de mulțime multă și ca un vuiet de valuri fără număr și ca un bubuit de tunete puternice zicînd: Aliluia! pentru că Domnul Dumnezeuul nostru, Atotputernicul, este împărat.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim și să-l dăm slavă, căci a venit nunta Mielului și mireasa Lui s-a pregătit,

8. Și is-a dat ei să se înveșmînteze cu vison curat, luminos, căci visonul sînt faptele cele drepte ale sfinților.

9. Apoi mi-a zis: Scrie: Fericiți cei chemați la cina nunții Mielului! Și îmi zise iar: Acestea sînt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu.

10. Și am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Dar el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Sînt împreună slujitor cu tine și cu frații tăi, care

au mărturia lui Iisus. Lui Dumnezeu închină-te. Căci mărturia lui Iisus este duhul prorocii.

11. Și am văzut cerul deschis și iată un cal alb, și cel ce ședea pe el se numește Credincios și Adevărat și judecă și se războiește întru dreptate.

12. Iar ochii Lui sînt ca para focului și pe capul Lui sînt cununii multe și arc nume scris pe care nimeni nu-l înțelege decît numai El.

13. Și este îmbrăcat în veșmînt stropit cu sînge și numele Lui se cîntă: Cuvîntul lui Dumnezeu.

14. Și oștile din cer veneau după El, călare pe cai albi, purtînd veșmînte de vison alb, curat.

15. Iar din gura Lui ieșea sabie ascuțită, ca să lovească pe păgîni cu ea. Și El îi va păstori cu toagă de fier și va călca teascul vinului aprinderii minciiei lui Dumnezeu, Atotputernicul.

16. Și pe haina Lui și pe coapsa Lui are nume scris: Împăratul împăraților și Domnul domnilor.

17. Apoi am văzut un înger stînd în soare; și a strigat cu glas puternic, grîind tuturor p_sărilor care zboară spre înaltul cerului: Veniți și vă adunați ospățul cel mare al lui Dumnezeu.

18. Ca să mînceați trupurile împăraților și trupurile căpeteniilor și trupurile celor vireji, și trupurile cailor și ale călăreților lor, și trupurile tuturor celor slobozi și celor robi, și celor mici și celor mari.

19. Am văzut fiara și pe împărații pămîntului, oștirile lor adunate, ca să facă război cu el ce șade pe cal cu oștiria Lui.

20. Și fiara a fost răpusă și cu ea: prorocul mincinos, cel ce făcea înaintea ei semene cu care amăgise pe cei ce au purtat semnul fiarei și pe cei ce s-au închinat chipului ei. Amîndoi au fost aruncați de vii în iezerul de foc, unde arde pucioasă.

21. Iar ceilalți au fost uciși și cu sabia care ieșea din gura celui ce aude pe cal și toate păsările s-au săturat din trupurile lor.

Cap. 18. — (1) Iez. 43, 2. (2) Is. 13, 19, 22; 21, 9; 34, 11, 14. Ier. 50, 1, 39; 51, 8, 37. Bar. 4, 35. (3) Apoc. 17, 2, 5. (4) Is. 48, 20; 52, 11. Ier. 50, 8. Zah. 2, 10-11, 2. Cor. 6, 17. (5) Ier. 50, 46; 51, 48. (6) Is. 66, 6. Ier. 50, 29. (7) Is. 47, 7. Sof. 2, 15. (8) Ier. 50, 31.

(9) Iez. 26, 16-17. (10) Is. 21, 9. Iez. 27, 27, 30. Apoc. 14, 8. (11) Iez. 27, 35. (12) Ier. 50, 23; 51, 13. Iez. 27, 27. (20) Is. 44, 23; 49, 13. Ier. 51, 48. (21) Iez. 15, 5. Ier. 51, 63-64. (22) Iez. 26, 13. (23) Is. 23, 8. Ier. 7, 34. Apoc. 17, 2.

(24) Mat. 23, 35. Apoc. 17, 6. Cap. 19. — (1) Deut. 32, 43. Apoc. 7, 10; 12, 10. (2) Ps. 118, 75. Ioan. 4, 21. Apoc. 6, 10. (3) Is. 34, 10. Apoc. 14, 11. (4) Apoc. 4, 4; 5, 14. (6) Num. 24, 19. Iez. 1, 24; 43, 2. Apoc. 11, 15; 14, 2. (7) Ps. 44, 14-15. Pild. 9, 1. Os. 2, 21. Mat. 22, 2. Luc. 14, 15-16. 2 Cor. 11, 2. Apoc. 21, 2. (8) Iez. 15, 10. Apoc. 3, 4-5. (9) Apoc. 3, 18. (10) Apoc. 22, 9. (11)

Zah. 1, 8. Apoc. 6, 2. (12) Apoc. 1, 14; 2, 18. (13) Is. 63, 2. Ioan. 1, 1. (14) Mat. 16, 27. Apoc. 7, 9. (15) Ps. 2, 8; 44, 4; 46, 2; 75, 12; 88, 8. Is. 11, 4; 63, 3. Ier. 25, 31. 2 Tes. 2, 8. (16) Ps. 88, 27. Iez. 21, 26-27. Sof. 3, 15. Mat. 28, 18. Apoc. 17, 14; 19, 12. (17) Ier. 3, 15, 12, 9. Iez. 39, 17. (18) Is. 34, 3. (20) Is. 27, 1; 29, 20; 30, 33. Dan. 7, 11. Mat. 13, 42. Apoc. 16, 13; 20, 9-10. (21) Is. 66, 16. Ag. 2, 22. Apoc. 1, 16; 2, 12.

CAP. 20

Balaurul este legat. Sfinții se scoală la împărăția de o mie de ani. Gog și Magog. Diavolul este prăbușit. Judecata de apoi.

1. Apoi am văzut un înger, pogorându-se din cer, având cheia adâncului și un lanț mare în mîna lui.

2. Și a prins pe balaur, pe șarpele cel vechi, care este diavolul și satana, și l-a legat pe o mie de ani.

3. Și l-a aruncat în adînc și l-a închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească popoarele, pînă ce se vor sfîrși cei o mie de ani. După aceea, trebuie să fie dezlegat cîtăva vreme.

4. Și am văzut tronuri și celor ce ședeau pe ele li s-a dat putere să facă judecată. Și am văzut sufletele celor tăiați pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvîntul lui Dumnezeu, care nu s-au închinat fiarei, nici chipului ei, și nu au primit semnul ei pe fruntea și pe mîna lor. Și ei au înviați și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar ceilalți morți nu înviază pînă ce nu se vor sfîrși cei o mie de ani. Aceasta este învierea cea dintîi.

6. Fericit și sfînt este cel ce are parte de învierea cea dintîi. Peste aceea moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărăți cu El o mie de ani.

7. Și cînd se vor sfîrși cei o mie de ani, satana va fi dezlegat din închisoarea lui.

8. Și va ieși să amăgească neamurile, care sînt în cele patru unghiuri ale pămîntului, pe Gog și pe Magog, și să le adune la război; iar numărul lor este ca nisipul mării.

9. Și s-au suit pe fața pămîntului, și au înconjurat tabăra sfinților și cetatea cea iubită. Dar s-a pogorit foc din cer și i-a mistuit.

10. Și diavolul, care-i amăgise a fost aruncat în iezerul de foc și

de pucioasă, unde este și fiara și proorocul mincinos, și vor fi chinuiți acolo, zi și noapte, în vecii vecilor.

11. Am văzut apoi, un tron mare alb și pe Cel ce ședea pe tron, iar dinaintea feței lui pămîntul și cerul au fugit și loc n-u s-a mai găsit pentru ele.

12. Și am văzut pe morți, pe cei mari și pe cei mici, stînd înaintea tronului și cărțile au fost deschise și altă carte a fost deschisă, care este cartea vieții, și morții au fost judecați din cele scrise în cărți, potrivit cu faptele lor.

13. Și marea a dat pe morți cei din ea și moartea și iadul au dat pe morții lor, și judecați au fost, fiecare după faptele sale.

14. Apoi moartea și iadul au fost aruncate în riul de foc. Aceasta e moartea cea de a doua: iezerul cel de foc.

15. Iar cîcine n-a fost aflat scris în cartea vieții, a fost aruncat în iezerul de foc.

CAP. 21

Cerul cel nou. Pămîntul cel nou. Noul Ierusalim. Douăsprezece porți și douăsprezece pietre de temelie. Lumina dumnezeiască în loc de soare.

1. Și am văzut un cer nou și un pămînt nou. Căci cerul cel dintîi și pămîntul cel dintîi au trecut; iar marea nu mai este.

2. Și am văzut cetatea sfîntă, noul Ierusalim, pogorîndu-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mîncasă, împodobită pentru mirele ei.

3. Și am auzit, din tron, un glas puternic care zicea: Iată, cortul lui Dumnezeu este între oameni și va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul Lui și însuși Dumnezeu va fi cu ei.

4. Și va șterge orice lacrimă din ochii lor și moarte nu va mai fi; nici plîngere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintîi au trecut.

5. Și Cel ce ședea pe tron a grăit: Iată, noi le fac pe toate. Apoi a zis: Scrie, fiindcă aceste cuvinte sînt credincioase

6. Și iar mi-a zis: Făcutu-s-a! Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul. Celui ce însetează îi voi da să bea, în dar, din izvorul apei vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni aceea și-i voi fi lui Dumnezeu și el îmi va fi Mie fiu.

8. Iar partea celor fricoși și necredincioși și spurcați și ucigași și desfrînați și fermecători și închinători de idoli și a tuturor celor mincinoși este în iezerul care arde, cu foc și cu pucioasă, care este moartea a doua.

9. Apoi a venit unul din cei șapte îngeri, care aveau cele șapte cupe pline cu cele șapte pedepse de apoi, și a grăit către mine zicînd: Vino să-ți arăt pe mîncasa, femeia Mielului.

10. Și m-a dus pe mînc, cu duhul, într-un munte mare și înalt și mi-a arătat cetatea cea sfîntă, Ierusalimul, pogorîndu-se din cer, de la Dumnezeu.

11. Învăluită în slava lui Dumnezeu. Lumina ei era asemenea cu piatra cea de mare preț, cu piatra de iaspis, limpede cum e cleștarul.

12. Și avea zid mare și înalt și avea douăsprezece porți, iar la porți doisprezece îngeri și nume scrise deasupra, care sînt numele celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel.

13. Spre răsărit trei porți și spre miazănoapte trei porți și spre miazăzi trei porți și spre apus trei porți.

14. Iar zidul cetății avea douăsprezece pietre de temelie și în ele douăsprezece nume, ale celor doisprezece Apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbea cu mine avea măsură o trestie de aur, ca să măsoare cetatea și porțile ei și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri și lungimea ei este tot alta cît și lățimea. Și a măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii. Lungimea și lățimea ei sînt deopotrivă.

17. Și a măsurat și zidul ei: o sută patruzeci și patru de coți, după măsura omenească, dar și după măsura îngerului.

18. Și zidăria zidului ei este de iaspis, iar cetatea este de aur curat, ca sticla cea curată.

19. Temeliile zidului cetății sînt împodobite cu tot felul de pietre scumpe: întîia piatră de temelie este de iaspis, a doua de safir, a treia de calcedoni, a patra de smaragd,

20. A cincea de sardonix, a șasea de sardiu, a șaptea de hrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras, a unsprezecea de iachint, a douăsprezecea de ametistă.

21. Iar cele douăsprezece porți sînt douăsprezece mărgăritare; fiecare din porți este dintr-un mărgăritar. Și piața cetății este de aur curat, și străvezie ca sticla.

22. Și templul n-am văzut în aceasta, pentru că templul ei este Domnul Dumnezeu, Atotțiitorul, și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o și făclia ei este Mielul.

24. Și neamurile vor umbra în lumina ei, iar împărații pămîntului vor aduce la ea mărirea lor.

25. Și porțile cetății nu se vor mai închide ziua, căci noapte nu va mai fi acolo.

26. Și vor aduce în ea slava și cîntecul neamurilor.

27. Și în cetate nu va intra nimic pîngărit și nimeni care e datat cu spurcăciunea și cu minciuna, ci numai cei scriși în Cartea vieții Mielului.

CAP. 22

Riul și pomul vieții. Fericierea veșnică. Ioan este martorul credincios. Făgăduința și judecata lui Dumnezeu. Venirea lui Hristos.

1. Mi-a arătat, apoi, riul și apa vieții, limpede cum e cleștarul și care izvorăște din tronul lui Dumnezeu și al Mielului,

2. Și în mijlocul pieții din cetate, de o parte și de alta a riului crește

Cap. 20. — (1) Luc. 8, 31. Apoc. 1, 18. (2) 2 Petr. 2, 4. Iuda 1, 6. Apoc. 12, 3, 9. (3) Dan. 7, 9, 22; 8, 17. Mat. 19, 28. Luc. 22, 30. 1 Cor. 6, 2. 2 Tim. 2, 12. Apoc. 6, 11. (5) Is. 26, 14. (6) Is. 61, 6. Dan. 12, 13. Apoc. 1, 6; 21, 7. (7) Iez. 38, 2; 39, 1, 6. Apoc. 16, 14. (8) Is. 31, 4. (9) Is. 66, 24. Iez. 38, 22. Dan. 7, 11. Apoc. 14, 10; 19, 20. (10) Mat. 25, 41. Apoc. 16, 13; 19, 20. (11) 2 Petr. 3, 10.

(12) Dan. 7, 10. Mat. 25, 32. Ioan 11, 22-25. Apoc. 2, 23; 3, 5; 13, 8; 17, 8; 21, 27; 22, 12. (14) 1 Cor. 15, 26. Apoc. 2, 11. (15) Is. 30, 30. Cap. 21. — (1) Is. 65, 17. 2 Petr. 3, 13. (2) Is. 52, 1; 54, 5. Gal. 4, 26. 2 Cor. 11, 2. Ebr. 12, 22. Apoc. 3, 12; 19, 7. (3) Lev. 26, 12. Iez. 43, 7. Apoc. 7, 15. (4) Is. 25, 8; 35, 10; 65, 19. Luc. 6, 21. Apoc. 7, 17. (5) Is. 43, 18-19. Ier. 31, 22. 2 Cor. 5, 17. Apoc. 22, 6.

(6) Ps. 35, 8-9. Apoc. 1, 8, 10; 22, 13. (7) Zah. 8, 8. Ebr. 8, 10. (8) 1 Cor. 6, 9. Gal. 5, 19. Apoc. 2, 11. (9) Mat. 25, 34. Apoc. 15, 1; 19, 7. (10) Iez. 40, 2. (11) Tob. 13, 17. (12) Is. 54, 12. Iez. 48, 31. (14) Mat. 16, 18. Gal. 2, 9. Ebr. 2, 20. (15) Iez. 40, 3, 5; 48, 20. Zah. 2, 5. Apoc. 11, 1. (18) Tob. 13, 16-17. (19)

Iez. 28, 17. Is. 54, 11. Tob. 13, 15-16. (23) Is. 30, 26; 60, 19. Zah. 14, 7, 21. Apoc. 22, 5. (24) Ps. 28, 1; 71, 11. Is. 60, 3, 5. Zah. 2, 10. Tob. 13, 11. (25) Is. 60, 11, 20. Zah. 14, 7. Apoc. 22, 5. (26) Is. 61, 6. (27) Is. 35, 8; 60, 21. 21. Zah. 14, 21. Apoc. 13, 8; 20, 12. Cap. 22. — (1) Iez. 47, 1. Ioil 4, 18. Zah. 14, 8. Apoc. 4, 6. (2) Fac. 1, 9. Cînt. 2, 3. Iez. 47, 12. Apoc. 2, 7.

pomul vieții, făcînd rod de douăsprezece ori pe an, în fiecare lună dîndu-și rodul; și frunzele pomului sînt spre tîmăduirea neamurilor.

3. Nici un blestem nu va mai fi. Și tronul lui Dumnezeu și al Mielului va fi într-însa și slujitorii Lui îi vor sluji Lui.

4. Și vor vedea fața Lui și numele Lui va fi pe frunzele lor.

5. Și noapte nu va mai fi; și nu au trebuință de lumina lămpii sau de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină și vor împărăți în vecii vecilor.

6. Și îngerul mi-a zis: Aceste cuvinte sînt credincioase și adevărate și Domnul — Dumnezeu al duhurilor proorocilor — a trimis pe îngerul Său să arate robilor Săi cele ce trebuie să se întîmple în curînd.

7. Că iată vin curînd. Fericit cel ce păzește cuvintele proorociei acestei cărți!

8. Și eu, Ioan, sînt cel ce am văzut și am auzit acestea. Iar cînd am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care mi-a arătat acestea.

9. Dar el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Căci sînt împreună slujitor cu tine și cu frații tăi, proorocii, și cu cei ce păstrează cuvintele cărții acesteia. Lui Dumnezeu închină-te!

10. Apoi mi-a zis: să nu pecetluiești cuvintele proorociei acestei cărți, căci vremea este aproape.

11. Cine e nedrept, să nedreptățască înainte. Cine e spurcat, să se spurce și mai greu. Cine este drept,

să facă dreptate mai departe. Cine este sfînt, să se sfințească și mai mult.

12. Iată, vin curînd și plata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia, după cum este fapta lui.

13. Eu sînt Alfa și Omega, cel dinții și cel de pe urmă, începutul și sfîrșitul.

14. Fericiti cei ce spală veșmintele lor ca să aibă stăpînire peste pomul vieții și prin porți să intre în cetate!

15. Afară cliinii și vrăjitorii și desfrînații și ucigașii și închinătorii de idoli și toți cei ce lucrează și iubesc minciuna!

16. Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea, în fața Bisericii. Eu sînt rădăcina și sămînța lui David, steaua strălucitoare cea de dimineață.

17. Și duhul și mireasa zic: Vino. Și cel ce aude să zică: Vino. Și cel inserat să vină și cel ce voiește, să ia în dar apa vieții.

18. Și eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele proorociei acestei cărți: De va mai adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu va trimite asupra lui pedepsele ce sînt scrise în cartea aceasta;

19. Iar de va scoate cineva din cuvintele cărții acestei proorocii, Dumnezeu va scoate partea lui din pomul vieții și din cetatea sfîntă și de la cele scrise în cartea aceasta.

20. Cel ce mărturisește acestea zice: Da, vin curînd.

Amin! Vino Doamne Iisuse!

21. Harul Domnului Iisus Hristos, cu voi cu toți! Amin.

(3) Zah. 14, 11. (4) Mat. 5, 8. 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 13, 12. (5) Is. 60, 19. Zah. 14, 7. Apoc. 21, 23, 25. (6) Apoc. 1, 1; 19, 9; 21, 5. (7) Apoc. 1, 3; 3, 11. (8) Apoc. 19, 10. (9) Dan. 8, 26; 12, 4. Apoc. 1, 3. (11) Iez. 3, 27. Dan. 12, 10. 2 Tim. 3, 13. (12) Pild. 24, 12. Apoc. 20, 12. (13) Is. 41, 4; 44, 6. Inel.)

5, 15. Apoc. 1, 8; 21, 6. (11) Apoc. 2, 7. (15) Is. 56, 10. Zah. 14, 21. Ef. 5, 5. Filip. 3, 2. Apoc. 21, 8. (16) Num. 24, 17. 2 Petr. 1, 19. Rom. 15, 12. Apoc. 2, 28. (17) Is. 55, 1. Ioan 7, 37. Apoc. 21, 6. (18) Deut. 4, 2; 12, 32. Pild. 30, 6. (20) Ps. 20, 14; 52, 8. Is. 64, 1.

CUPRINSUL

Pag.

Prea Fericitul Patriarh Justinian, *Cuvînt către cititori* 5

Vechiul Testament

A. — *Cărți canonice* 11—916

Facerea	11
Ieșirea	68
Leviticul	115
Numerii	148
Deuteronomul	193
Cartea lui Iosua Navi	235
Cartea Judecătorilor	263
Cartea Rut	290
Cartea întâi a Regilor	294
Cartea doua a Regilor	329
Cartea treia a Regilor	358
Cartea patra a Regilor	395
Cartea întâi Paralipomena (întîi a Cronicilor)	427
Cartea doua Paralipomena (a doua a Cronicilor)	458
Cartea întâi a lui Ezdra	497
Cartea lui Neemia (a doua Ezdra)	508
Cartea Esteri	523
Cartea lui Iov	534
Psalmii	565
Pildele lui Solomon	638
Ecclesiastul	664

Cîntarea cîntărilor	673
Isaia	677
Ieremia	730
Plîngerile lui Ieremia	789
Iezechiel	794
Daniel	848
Osea	865
Amos	874
Miheiia	881
Ioil	886
Avdie	890
Iona	891
Naum	894
Avacum	896
Sofonie	899
Agheu	902
Zaharia	904
Maleahi	914

B. — Cărți și fragmente necanonice 917—1094

Cartea lui Tobit	917
Cartea Iuditei	927
Cartea lui Baruh	942
Epistola lui Ieremia	947
Cîntarea celor trei tineri	950
Cartea treia a lui Ezdra	952
Cartea înțelepciunii lui Solomon	968
Cartea înțelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah	985
Istoria Susanei	1027
Istoria omoririi balaurului și a sfărîmării lui Bel	1029
Cartea întâi a Macabeilor	1031
Cartea doua a Macabeilor	1061
Cartea treia a Macabeilor	1084
Rugăciunea regelui Manase	1094

Noul Testament

Sfînta Evanghelie cea după Matei	1097
Sfînta Evanghelie cea după Marcu	1135

Sfînta Evanghelie cea după Luca	1158
Sfînta Evanghelie cea după Ioan	1197
Faptele Sfinților Apostoli	1227
Epistola către Romani a Sfîntului Apostol Pavel	1263
Epistola întâi către Corinteni a Sfîntului Apostol Pavel	1279
Epistola doua către Corinteni a Sfîntului Apostol Pavel	1295
Epistola către Galateni a Sfîntului Apostol Pavel	1305
Epistola către Efeseni a Sfîntului Apostol Pavel	1311
Epistola către Filipeni a Sfîntului Apostol Pavel	1317
Epistola către Coloseni a Sfîntului Apostol Pavel	1321
Epistola întâi către Tesaloniceni a Sfîntului Apostol Pavel ..	1325
Epistola doua către Tesaloniceni a Sfîntului Apostol Pavel ..	1329
Epistola întâi către Timotei a Sfîntului Apostol Pavel	1331
Epistola doua către Timotei a Sfîntului Apostol Pavel	1336
Epistola către Tit a Sfîntului Apostol Pavel	1339
Epistola către Filimon a Sfîntului Apostol Pavel	1341
Epistola către Evrei a Sfîntului Apostol Pavel	1342
Epistola Sobornicească a Sfîntului Apostol Iacov	1354
Întîia Epistolă Sobornicească a Sfîntului Apostol Petru	1358
A doua Epistolă Sobornicească a Sfîntului Apostol Petru ..	1363
Întîia Epistolă Sobornicească a Sfîntului Apostol Ioan	1366
A doua Epistolă Sobornicească a Sfîntului Apostol Ioan	1371
A treia Epistolă Sobornicească a Sfîntului Apostol Ioan	1372
Epistola Sobornicească a Sfîntului Apostol Iuda	1373
Apocalipsa Sfîntului Ioan Teologul	1375